ॐ

स्वलेखसङ्ग्रहः

(आत्मप्रशंसार्थ)

స్వీయ లేఖ సంగ్రహము

(ఆత్మప్రశంసాపరము)

लेखकः — कविरत्न
चिदिरेमठीय वीरभद्रशर्मा -
बल्लगोंडा - नैजाम्

श्री शिवाय नमः

విషయానుక్రమః

నీలగిరి ... గురువారము

వేశ్యానిరసనము

—:o:—

... నల్లగొండ బాలకవి చిదిరెమఠము
వీరభద్రశర్మగారు

[illegible]

నీలగిరి గ్రంథాలయము

—:c:—

గ్రంథపరిచయము

427 వీరశైవ వివాహవిధి:— [illegible] నల్లగొండజిల్లా.

28-1-26 నీలగిరి

నీలగిరిపత్రికాప్రశంస

—:o:—

నల్లగొండ బాలకవి చిదిరెమఠము
వీరభద్రశర్మగారు
(కాశీక్షేత్రమునుండి)

[illegible]

22-4-26

విద్యాహృద్యతమము

—:o:—

నల్లగొండ బాలకవి
చిదిరెమఠము వీరభద్రశర్మగారు
(కాశీక్షేత్రమునుండి)

[illegible]

19-3-26 నీలగిరి

పోతివా! సోదరినన్ను భువినివిడిచి

—:o:—

నల్లగొండ బాలకవి
చిదిరెమఠము వీరభద్రశర్మగారు
(కాశీక్షేత్రమునుండి)

[illegible]

"చిదిరెమఠము వీరభద్రశర్మగారు"

మన నిజాందేశము నల్లగొండజిల్లా [illegible]

[illegible] (Frist Class) [illegible]

[illegible]

హైదరాబాదు

బసవచరిత్రావలోకనము

బాలకవి చిదిరెమఠము వీరభద్రశర్మగారు
(కాశీక్షేత్రము నుండి)

ఇదియొక మూడాశ్వాసముల చక్కని కావ్యము. దీనిని రచించినవారు ఆదవాని మున్సిపల్ హైస్కూలు ప్రధానాధ్యాపకులగు బ్ర.శ్రీ విద్వాన్ గంటిజోగి సోమయాజి బి. ఏ. ఎల్. టి. గారు. మేలులోఁ గూర్చున్నవా దూర్గమునివలె దీనిఁజదువుటకు ప్రారంభించినచో గ్రంథసమాప్తియగువరకును సులువుగాను రంజకముగాను కలుగిడినట్లుండును. పద్యరూపముగ వ్రాయబడిన నవలమాదిరి గాన్పించును. ఇందుగల స్వాభావిక వర్ణనము లిప్పటివారికే కావు ఎప్పటివారికైనను యానందము గలిగింపకమానవు. ఇంటిలో నెందుకైన గతిలేక పోయినను బంగారు స్తంభములని వర్ణించుట ప్రాచీనుల కభ్యాసముగదా! నేడవి వనికిరావు. శ్రీ సోమయాజిగారిట్టి వ్రాతని జాలవఱకు చిత్తమందుంచి రచించిరి. మచ్చున కువనయనశాలా వర్ణనమందలి పద్యమిక్రింద బొందుపరచుచున్నాను.

గీ. నాలుగిండ్లకునడువ నందంబుమిగుల
విరివిగానున్న పెద్దదౌ బయలునందు
తాటియాకులపందిరి దనరుచుండ
నేలయంతయు గంబళ్లు నిండియుండ
నిల్లగా గూర్చుండిరి సభ్యులెల్ల.

మరియు బసవ ప్రాక్రమ ముఖునకు సందర్భమున:—

సీ. వచ్చిపోవుచునుండు నారలతోసంది
సందు లేకుండిన సరణిదోప
పెంకాయలును బూలు నంకించి గుడిచుట్టు
దిరుగుడు శివభక్త వరులతోడ
గుడిలోననటునిటు సూచ్చుండియభిషేక
ములరించు ద్విజసత్తములతోడ
సంగమేశ్వరదేవ సాన్నిధ్యమునుండి
ప్రభుభక్తి గీర్తించు వారితోడ
తే. గీ. కలకలారావములతోడ వెలయునట్టి
యాలయంబున ప్రాగ్భాగ మంతగనది
యాత్రికులుసూచి నివసించుయంగణంబు
గనదియాకను మెల్లగా నడచుచుండె.

ఇట్టి సహజ వర్ణనలతో బోల్చిచూచిన శ్రీ శేషాద్రి రమణకవుల "ఉదయలక్ష్మి" సంపోలియుండును. ప్రాచీన బసవ చరిత్రకులు దీక్షితుల భేదమేమగాన పా. సోమనాథుడు మొదలగువారు బసవ చరిత్రతోబాటు విలదుల కథలుగూడచేర్చి పుస్తకంత పురాణము జేసిరే కాని ముఖ్యముగ బసవచరిత్ర నిజముగ నేటివారికి సంతృప్తిప్రదతి లేదయ్యె. శ్రీ సోమయాజిగారట్టి పిట్టకథల కట్టను దీసివైచి యథార్థమైన భావములతో నితివృత్తమంతయు గొంతమార్పు గావించి సక్రమముగ విరచించిరి. కఠిన దీర్ఘ సమాసపదముల వాడక ముద్దులొలుకు పదములతో గుప్పు "ఇజము" చందమున బన్నములనవిడింపగల యద్వితీయ ప్రజ్ఞకీక గలదు. శైలి కొకటి రెండు వృత్తముల జూపుదును. శ్రీకాంత్యమున

చ. ప్రకృతివిలాసలక్ష్మిమున భాసిలుచుండె
డకొన్నిపూలమా! మకహృదయ ప్రియం
బయిన మాధవమాలగ సల్లియుండి శా
నుక నానగంగ నంబరి సనూనముదం
బున మాతృభావకి కోవిధిగా దలం
చకయున్ననిబుద్ధులు పాతకోత్తముల్.

శ్రీ శ్రద్ధానందనిర్యాణము

బాలకవి చిదిరెమఠము వీరభద్రశర్మగారు
(కాశీక్షేత్రము నుండి)

[illegible]

నిజాం రాష్ట్రమందు కన్నడపత్రిక

వైశాఖ శు॥ ౧౦ సుపవారమునుండి పత్రిక యను శ్రీ నందగిం వేం॥ రంగారావుగారు మన రాష్ట్రమునందు కన్నడ పత్రికనొకటి వ్రాసియున్నారు. ఇది పొరపాటు [illegible] పత్రిక [illegible] [illegible] సంవత్సరములక్రింద [illegible] [illegible] [illegible] నిర్వహింపబడుచున్నది. ప్రస్తుత మీ మాసపత్రికా కార్యాలయము యాదగిరికి మార్చబడినది. హైదరాబాదులోని [illegible] కర్ణాటక సంఘము త్వరగా మరొక పత్రిక [illegible] [illegible].

సవరణ

91-6-27 తేది సంచికలో ప్రకటింపబడిన బసవ చరిత్రావలోకన మనెడి వ్యాసము [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] గమనింప ప్రార్థితులు.

బసవ శైశవ వర్ణన సందర్భమున

ఉ. గుమ్మడిపండువోలె వెలుగొందెడు నా
కృతి గున్నమావిలే। రెమ్మలబోలుహస్త
ములు రిక్కలరాయని మేనిచాయతో।
రమ్ముగ దామరల్ మెసవి రంజిలికుల్క
ను సంచపిల్లలా। వమ్మొనరించు నేత్ర
ములు భాసిలుచుండు కుమారుగాం
చిమే। యమ్మలు సైననెత్తికొని యల్మిరి
బెట్టుదు రెన్నొముద్దులా.

ఈగ్రంధమునకు ముఖ్యముగ "మ
తోద్ధారకుడ"ని నామమిడి చాలమేలొన
రించిరని చెప్పకతప్పదు. ప్రవలి మహా
శయులందరును బసవడు వీరశైవ మతస్థా
పకుడను యసత్యమును వ్రాయ సాహసిం
చిరి. శ్రీసోమయాజిగారీ దురభిప్రాయమును
బారద్రోలుటకే తమ గ్రంధోపోద్ఘాతమున
బసవడు వీరశైవ మతస్థులకు బూజనీయులు
ను ముఖ్యులునగు పంచాచార్యుల సిద్ధాంత
ప్రకారము సక్రమముగ లింగధారణమొ
నరించిన శివభక్తుండనుట నిర్వివాదాంశమ
ని యథార్థమును వ్రాసి తమ యసూయా
భావమును నిక్కముగ ప్రకటించినధన్యత
ములు వీరు.

గ్రంధపీఠకయందు

"చం॥ కులమును వంశమునుకా దెలుప గోరి
కగల్కడు నాకుగొంచెముకా।సులలితమాచు
సద్రసనుశోభితమైన కవిత్వమునామహా। సు
లభముగా రచించికవిసూర్యుడు నాజనుగా
ళిదాసుడే। కులమునబుట్టెనో దెలుపగోరె
నె నెంచుకవానినివ్రాతలకా॥" అనికృతికర్త
లు రచనాదియందు స్వవంశావళి కధనము
సేయుటనుగుఱించి తమ యగర్వమును వెల్ల
డించినను గ్రంధకర్త వంశానుచరితమెఱుం
గగోరు పాఠకలోకమునకిదియెంత మోయని
వార్యమైయుండును. మఱియు గాళిదాసాదు
లు స్వీయకృతులందు వంశాదికమునుబొం
దు పఱచకుండుటచే వారి కాల దేశ వర్ణము
ల నపేక్షించునిప్పటి మనవారిలో నన్ని వివా
దములు బయలుదేరెనో మహాశయులెఱుం
గనివి గావుగదా!

శకట రేఫార్ధానుస్వారములిందు బా
టింపబడలేదు. ర,ఱ,ల భేదమునఱించినగాని
భాషాభ్యాసము మఃగాదట! అక్షరములెంత
దక్కువగానున్న నంత భాషాభ్యాసముని
యభిప్రాయ పసువారంసమును మన భాష
లోని మహాప్రాణ వర్ణములనన్నిటినిదీసి అర
వభాషలో వలె భగవంతుడనుటకు మారుగా
పకవంతుడని మృదువుగ వ్రాసి పకపకనవ్వెం
చెదు యభ్యుదయముగలిగించిన బాగుగనుం
డెడిదేమో? ప్రకృత మనేక భాషలలో నా
కేరితినిబలుకగల యక్షరములు రెండుండిన
చో విసర్జనీయములేనా! ఆంధ్రుల దుర
దృష్టవశమున భాషలోనుండి శకట రేఫ
ర్ధానుస్వారములు నశించవలసిన కాలమాస
న్నమైన దేకాని ఈ వివాదముసం జేయుభ్యు
దయమును లేదని నా యల్పబుద్ధికిదోచు
చున్నది.

శ్రీసోమయాజిగారు తమ సంస్కృ
తాంధ్రాంగ్ల విద్యానైపుణికను రూపముగ
బసవచరిత్రను బూరించిన ప్రతిభావంతులు
అంతియగాక

ఉ॥ రూపసులైన కాంతలసురూప నిరూపణ
జేయునట్లు సుద్దీపితవర్ణనల్ గనినతీరకకన్ను
లుకప్పారేకుతే। చూపులు బాణముల్
మొగముసోముడెగాకస యొక్కరూపమే।
చూపినదద్దిశిల్పమొకో చూపినవాడు కవీం
ద్రుడమ్యనో"

యని గొప్పదొక్కడును బాగుగ
విమర్శించిరి. గనుకనే వీరికృతియందు మ
నోహరములగు నవీనభావములును ప్రశస్తమై
న ధారాశుద్ధియును ముచ్చటలు గొలుపు
పద ప్రయోగములును గలిగి చదువరుల నా
నందసాగరమున ముంచివేయును "వీరి కవి
తాధార పేరునందెంత స్వల్పభేదమో యం
త మాత్రమే కానీ తిక్కనసోమయాజి ధోర
ణింబోలె నిరాఘాటముగానున్నద"ను శ్రీ
గాల్ల దిన్నసుబ్బారావుగారి యభిమతము జా
లవఱకు యథార్థమే! ఆంధ్రమహాశయులా
రా! ప్రతివారును వీరి కృతినాదరమున బ
ఠించి ప్రోత్సహించినచో కవితిలకులగు
శ్రీసోమయాజిగారి కృతిరత్నము లింకననే
కములు మనకు లభించునని ప్రార్థించు
చున్నాడ.

గీ॥ భవ్యమైయొప్పునిబ్భువి బసవచరిత
మందునుద్వితీయభాగము విందుగూర్చు
దానబసవ వ్యాఖ్యానంబుగాననగును
అందు 'మండెడు నగ్నిలో' ననెడుపద్య
పాఠమొనరించయోగ్యము బాలకులకు.

సుకవి వినికరము

శాలకవి, చిదిరెసుతము వీరభద్రశర్మగారు(శా. తే.)

కం॥ రాముడు వాల్మీకునిచేత
భీమాగ్రజుడ ఘటుంధర్మ ప్రియుడువ్యాసుచేత।
భూమిని ప్రసిద్ధిగాంచిరి।
కాము వైరికైన గీర్తి కవిచేగలిగెకా। ౧

కం॥ ప్రస్తావన కద్యముల।
విస్తరముగా నెవండువిరచించునొకో।
మస్తకము కవులనోనతి।
డస్తమించినను జగమ్ము నందేయుండుకా! ౨

కం॥ వాకేధన్యులు పెద్దలు।
వారికులంబునని యశము వర్ధిలుచుండుకా।
మేసుకృత కావ్య లిల మితి।
మీరియదే కావ్యమందుమెరసిరి ప్రభువుల్। ౩

కం॥ ఏరాజా కిటు ప్రక్కల।
శేనో సుకవీశ్వరులను లేదులుకరంబుకా।
కారా!రాజు లసంఖ్యులు।
యేకి పరిచితమువారి యితిహాసంబుల్। ౪

గీ॥ విద్వత్కవీదులగే సుకవీశ్వరుండు।
కవులమని వ్రాయువారెల్ల కవులెనిజము।
పొట్టకూటికి బెంచిన పిట్టలన్ని
చిలుకవలె నన్నటికైనః బలుకగలవె?. ౫

ఉ॥ కొందరు లోభిచందమునః
గూర్తురుయర్థములకా ప్రసందుగాకా.
కొండలు వేశ్యరీతి నితి
కోమలమంచు యలంకరింతురిగా
కొందఱు సద్రసమ్ములను
గూర్చివసింతురు గారడీలుగా
కొందఱు సత్కవీంద్రులిలః
గుప్పుమురర్థరసాదులన్నిటికా. ౬

రజతోత్సవసంచిక

(ఒక దూరస్థానుడు)

ఇయ్యెడి హైదరాబాదు శ్రీ॥ కృ॥ ఆంధ్రభాషానిల
య రజతోత్సవ సందర్భమున మనోహరములగు పద్యగద్య
వ్యాసములతోడను ప్రశస్తమైన కథములగు చిత్రపటముల
తోడను వెలువడి సర్వాంధ్ర జనాదరణ బడసిన దనుట ని
స్సందేహమే! కాని మన కొత్తమాంధ్రోద్యమ కార్యప్రచా
రకులు ప్రత్యక్షమున కదా యీ దాసిని బత్రికా మూ
లమున ప్రకటించుటయు గొంతపనియైనట్లు దానిని మరచి
పోవుటయు సహజాచరణగాః బరిణమించుచున్నది. అనే
ను కాలమువలనః గొంతయాలస్యమైనను మొప్పటికప్పుడు
విషయమును బ్రకటించుచుండవలయును. లేనిచో మ
మ్మన్యాయముగ మోసపుచ్చిరని ప్రజ లనుమానించుట దే
టస్థించును. "మార్గశిరమా మీ నెలలో గొప్పవారికొఱకే
గొల్లుసబ్బుగల ఫౌన్‌టెన్ పెన్నుచితముగా నీయబడును" న
టుల "రజతోత్సవ సంచిక మొదలు చందాదారులైన
వారికిః దరువాత వెలువడు ద్వితీయ సంచి
క యుచితముగా నొసఃగఃబడున"ని ప్రకటిం
చిరిగాని ౨-3 మాసములు గతించినను
దానిపేరుమాటైన నెత్తలేదు. సంచికా
ముద్రణార్థమై సహాయ రూపముగను దా
తలు ద్రవ్యమొసంగి యున్నారు. ప్రాపకు
లు రు, ౧ ల వెలకోగాని యున్నారుగను
క ద్వితీయ సంచికా ముద్రణః దను ప
రికరములు గలవనియే తలంచెదను. ఒక
వేళ నుత్సవ సంరంభమున సిద్ధమైయును
టీకసాంకల యన్నపానాదుల కొంతు వ్రాయ
మొదర్చితి మందురా? అన్న దానార్థము
యున్న ధర్మాత్ములగు స్థానిక మహాశయు
లు బద్ధకంకణులై నిలచి యుండిరిగదా!
ఆంధ్రభాషానిలయ కార్యదర్శిగారీ విషయ
మున దరుచాయ్యవలంబించి పాఠకుల శ
ంకాసమూహలమును బూర్తిచేయుదురుగాక!

వీరశైవమతము

చిదిరెమఠం వీరభద్రశర్మగారు

శ్లో॥ పంచాననకలాన్యాసాన్,
పంచాక్షర మహామఖాన్,
పంచసూత్రి కృతోదంచ
పంచాచార్యాన్ జగద్గురూన్.

వీరశైవులస్థితి:— వీరశైవు లాంధ్రకర్ణాటక తమిళమహారాష్ట్ర దేశములయందేగలరు. అన్యప్రాంతములయందును ఒకటిరెండు తప్ప కాని జనులు లభించరు. భరతఖండమున వీరశైవుల సంఖ్య (3200000) ముప్పది రెండులక్షలు (ఇందు నామమాత్రమున లింగధారులగు దేవాంగులయొక్కయు స్థలపతి జంగములు మొదలగు వారియొక్కయు సంఖ్య చేరియుండలేదు.) కాశీ వీరశైవ శ్రీ జగద్గురు సింహాసనసంబంధ మగు శాఖామఠ మొకటి మాత్రము నేపాళ రాజధాని ముఖ్యపట్టణమునందుగలదు. అమఠమునకు సంబంధించిన సంతతివారలు 10-12 గుమ్మకులు. చాలకాలమునుండి మనదేశ సంబంధము లేనివారగుటచేత వారి యాచార విచారములు మారిపోయినవి. కాశీపీఠ మహాస్వాములవారు (1910) పదునొకండవ సంవత్సరములో కేంద్ర దేశసంచార మొనర్చుచు నేపాళదేశమునకు వెళ్ళిరి. అట్టితరి శ్రీ స్వాములవారి పాండిత్యాదుల ప్రభావములకచ్చెరువంది నేపాళ మహారాజుగారు శిష్యులై కొంతభూమి నొక మఠమును దానముగ నొసంగి యవి శాశ్వతకాలమందుండునట్లు శిలాశాసనము వ్రాయించియిచ్చెను. ఆశాసన మిప్పటికి నామఠమున గలదు. ఆసమయమునందే శ్రీస్వామివారు మఠరక్షణార్థమై శిష్యుల నచట నిడిరి. ప్రాసంగత్యపోష్యపురి సుతము నేపాళమున 11-12 జనులగా నెలకొనిరి. వీరశైవులు బసవనిచే బొమ్మలనుట కిది యొక బలవత్తరమైన ప్రమాణము. మరియు గాన్ధార దేశమునందును తెలుగునుండి వీరశైవు లున్నారు. వీరి విషయము చాల బలవత్తరమైనది. కష్టములని దలచి టూరిస్టుల వెంట వెడలిరి. కష్టభీప్రాయము సంతతో శైవము నాశనము. కాని వీరు చాలనరకకష్టము లనుటం జేసి యాచార విచారములు కడు హీనముగ నున్నవి ఇటులే యజ్ఞానులగు వీరశైవు లేయే ప్రదేశములందు వాసించుచున్నారో పరిశోధనలవలనగాని బయల్పడదు.

వీరశైవమతస్వరూపము:— భరతఖండమున ననేకమంది యాచార్యు లుదయించి తమతమ మతములు సిద్ధాంతపరచి పరమతములను సర్వతోముఖముగ ఖండించి బ్రహ్మసూత్రములను, గీతను, ఉపనిషత్తులను భాష్యములను దమ మతపరముగ వ్రాసిరి. (క్రీస్తుపూర్వప్రారంభమునుండియు) అట్టిమతములు, ద్వైత, అద్వైత, విశిష్టాద్వైత శక్తివిశిష్టాద్వైతములని పేర్లుగల మతములుగలవు. ఇందు శక్తివిశిష్టాద్వైతమే వీరశైవ మతము. ఈ మతస్థాపకులగు శ్రీ జగద్గురు పంచాచార్యులు ప్రస్థానత్రయములపై భాష్యములను వ్రాసిరి. (శ్రీ రేణుకా (రేవణ) రాధ్యదారుకారాధ్య, పండితారాధ్య, ఏకోరామారాధ్య, విశ్వారాధ్య యనునవి పంచాచార్యుల పవిత్రనామములు) వీరశైవుల ప్రస్థానత్రయ భాష్యములు దురదృష్టవశమున వీరి యజాగ్రత్తవలనను కాలగర్భమున నశించిపోయినవి. ఒక రేణుకశివాచార్యుల బ్రహ్మసూత్రభాష్యము మాత్రము జగద్గురు శాఖ సంస్థానమగు ముఖ్యగ్రంథాలయా మఠమునీకలో గలదు. ఇకతర్వాత యాచార్యులచే వ్రాయబడినవి శ్రీకంఠభాష్యము. (ఇందు కొంతభాగము లభించినటుల వామీటి మొకటు వ్రాయుచున్నాను.) శ్రీకరభాష్యము (బెంగుళూరులో ముద్రింపబడుచున్నది.) శివాద్వైతమంజరి, సిద్ధాంతశేఖరము, సిద్ధాంత శిఖామణి (శ్రీ రేణుక శివాచార్యుల అగస్త్యునకు బోధించినది.) లింగధారణ చంద్రిక క్రియాసారము వీరశైవాచారశాస్త్రములు మొదలగు గ్రంథములు చాలగలవు. ప్రాచీనకాలమున (౧౦౦౦ సంవత్సరములకుపూర్వము) వీరశైవ మతమందు చాతుర్వర్ణ్యములుండెను. పౌరోహిత్యాది క్రియలను నెరవేర్చు మాహేశ్వరులు బ్రాహ్మణులు క్షత్రియులు నుండిరిగాని ప్రస్తుతము కొడగు రాజులు కెలది రాజులు, పట్టెంపద్రిచోళరాజులు పుంగనూరు రాజులు కొందఱుమంది క్షత్రియులుమాత్రము క్రమక్రమముగ వచ్చుచున్నారు. ఇక బలిజలు (బణిజులు) వైశ్యులనబడుదురు. బలిజలను కన్నడదేశమున "బణిజగ" నియును మహారాష్ట్రదేశమున "వాణ్యా"యనియును బిలుచుచున్నారు. గనుక బలిజశబ్దము ఒకే శబ్దము నుండియే పుట్టినదనుట కనేక ప్రమాణములను జూపించవచ్చును. వీరశైవులను లింగాయత్ (ఉర్దు) జంగములు జంగమదేవరలని ప్రతియొక దేశమున నొక్కొక్క రీతిని బిల్చుచున్నారు. వీరశైవులలేమ గ్రంథములందు గానిచెప్పనప్పుడుగానితమ జాతి మాహేశ్వరులమనియును లింగిబ్రాహ్మణులమనియును, ఆమ్యగోత్రములమనియును లింగధారులమనియును కడకు జంగమస్థ్యులమనియు అనుచుందురు. లింగిబ్రాహ్మణు లనుటకు వీరశైవేతర గ్రంథములందును ప్రమాణములూపించ వచ్చును. భారతానుశాసనిక పర్వమందు ధర్మరాజు భీష్మునితో అర్యా! దానమునకు పాత్రులు లింగిబ్రాహ్మణులా? అలింగిబ్రాహ్మణులా? యని

శ్లో॥ కిమాహుర్భరత శ్రేష్ఠ పాత్రం విప్రాస్సనాతనా॥ బ్రాహ్మణం లింగినంచైవ బ్రాహ్మణం వాప్యలింగిన మ్మను వచనము నడుగుటయు భీష్ముడు (స్వవృత్తి మభిపన్నాయ లింగినేచేతరాయచ। దేయమాహుస్తపో రాజ హ్యుభాభ్యామే తదవ్యయా) యను శ్లోకమూలమున స్వధర్మమును బాటించుచున్న లింగి బ్రాహ్మణునకైనను అలింగబ్రాహ్మణునకైనను దానమిడవచ్చును. ఇద్దరు యోగ్యులేయని బోధించుటయేయును గౌతమస్మృతియందును "ముఖేసంత్రింహృదిధ్యానం మస్తకే లింగధారణం। త్రిధాయద్బ్రాహ్మణస్యాస్తి చతుర్బ్రాహ్మణలక్షణమ్మని వచించియుండుటచే వీరశైవుల చిహ్నములన్నియు బ్రాహ్మణలక్షణములని యొప్పికొనవలసియున్నది. తెనాలి మదిగొండ శ్రీ నాగలింగశాస్త్రిగారు వ్రాసిన "బ్రాహ్మణ్య వీరశైవచిహ్నని" యనుగ్రంథమునిందు యమున వీరశైవుల బ్రాహ్మణ్యమును గాగలరు. శ్లో॥ విప్రే నోచ్యతే విద్యావిద్య శైవ్యబోధనే। తస్యాంతమంతేయో శైవా। వీరశైవాస్తునే స్మృతా॥ యను శంకర సంహితానుసారము శివశైవ బోధకమగు విద్యనార్జించువారే వీరశైవులు. వీరశైవమతము శైవమతములోని యొక శాఖగాని వేరుగాదు. 'అచారభేదాచ్ఛైవస్య భేదస్సంకస్య భేదవా సామాన్యశైవం ప్రథమం మిశ్రశైవంతతఃపరం॥ శుద్ధశైవం తథాఖ్యాతం వీరశైవం తతఃపర' మ్మను పాగమేశ్వరాగమమునంటి ప్రమాణములను గ్రంథములనుండి చెపవచ్చును జూపించవచ్చును. కొందఱజ్ఞానమునను కొందఱు వైషమ్యముచేతను వీరశైవ మతమును శ్రీబసవేశ్వరుడు స్థాపించెనని భ్రమముగ బలుకుచున్నారు. ఇదిచాల ప్రమాదమైన విషయము. శైవమత శాఖయగు వీరశైవమునకు స్థాపకుడు బసవడైనచో శైవమతమునకు యెవడే యాచార్యుడు గావలెనుగదా! వీరశైవమత స్థాపకులు పంచాచార్యులు. అందు రేణుక శివాచార్యుడు కొలనుపాక సోమనాథ లింగోద్భవుడై యగస్త్య ప్రార్థనవలన మలయాచలముజేరి, వీరశైవ సిద్ధాంతము నెల్ల బోధించి యచ్చోట నే రంభాపురి సింహాసన స్థాపన మొనరించెను. దాని నిప్పటికిని వీరశైవాచార్యులధిష్ఠించుచున్నారు. దీనికి వీరసింహాసనమనిపేరు. మైసూరు ప్రాంతమున రంభాపురి (బాళెహొన్నూరు) యను నామములో ప్రసిద్ధి గాంచినది. రెండవ శ్రీదారుక శివాచార్యుడు వటక్షేత్రేశ్వర లింగమునం దావిర్భవించి యుజ్జయిని సింహాసన మధిష్ఠించిరి. (Oogein Bellary Dt) మూడవ శ్రీపండితారాధ్య శివాచార్యుడు. సుధాపండ మల్లికార్జునలింగమునుండి విరాజిల్లి శ్రీశైలము పథిపన మొనర్చిన దాంధ్ర వీరశైవులకు జాలమంచ ము. నాలవ ఏకోరామారాధ్య శివాచార్యుడు ద్రాక్షారామ రామనాథ లింగోన్ముఖుడై హిమవత్కేదారగమున సింహాసనమును స్థాపించెను. భారత క్షేత్ర భాగమున విదియేవిసర. ఇచట శ్రీ ఏకోరామారాధ్యుల శిష్యపరంపరలోనివారగు శ్రీజగద్గురు నీలకలింగ శివాచార్యులు ప్రస్తుతము వసించుచున్నారు. వేద మహావిద్యాలయము గలదు. ఈదేశజు లీసామివారిని రావల్ సాహబందురు, (the Raval sahebge Pookhimath. Garhawal Dt) ఇక నైదవ శ్రీ విశ్వారాధ్య శివాచార్యులు శ్రీకాశీవిశ్వనాథ లింగమున నావిర్భవించియచటనే సింహాసన మేర్పరిచెను. వారి శిష్యపరంపర యిప్పటికినిగలదు. వీరశైవమత పంచపీఠములలో గాశీపీఠము నకు గల యాదాయము భూపరిభుత్వము మరేపీఠమునకు లేవు. వీరశైవమతము ౧౦౦౦ సంవత్సరములక్రింద సంఖ్య జాలకొలదిగలదైనను "అష్టావిధార్చన సంపన్నః పంచాచారపరాయణః॥ వైదికంకర్మ సర్వం జ్ఞానైకఫలసాధన" మ్మనువిధానము ప్రమాణప్రవృత్తిజ్ఞానైకఫలసాధనమగు వైదికకర్మనాచరించుచు నష్టావిధార్చన పంచాచారధర్మములతో విరాజిల్లుచుండెను. కాని యిటీవల నేయివత్సరములనుండి వీరశైవమతమున దిగ్విజయపండితులుగాని జగన్మాన్య మహాపురుషులుగాని పుట్టలేదు. ఎనిమిదివందలవత్సరముల క్రింద నవతరించిన శ్రీబసవేశ్వరుడు వీరశైవులయల్పసంఖ్యనుజూచి చింతిల్లి మతాభివృద్ధి కరమగు నొకసంఘమును నిర్మించి దానియందు శ్రద్ధతో "ఏ కులమంను కెరదసని" యాదించు ప్రతివానిని జేర్చుకొనెను. అసంఘమున భక్తిప్రాధాన్యము గనుక విద్యావంతులందరును జేరిరి బసవడన్న దాతయగుటచేసి యాయన దాసోహ (సత్ర) మున నైరవజంగమవేషధారులగు వేనవేల యయ్యలు గలసిరి. మహానుభావుడగు బసవేశ్వరుడు చాతుర్వర్ణ్యపరంపరలను రూపుమాపిన యుద్దేశము మహోన్నతమైనదే! కాని యావిషయమున శ్రీబసవేశ్వరుడు సఫలత నందలేదు. ఆయనకు గార్యసిద్ధి సమీపించినపుడే విపత్తులను సంభవించినవి. ప్రతిపక్షులబలము ప్రబలెను. విజ్జలుని కుమారుడగు రాయమురారి బసవేశ్వరుని ప్రతికార్యమును ప్రతిఘటించుచు వచ్చెను. బసవేశ్వరునకు మహారాజ్యకారణకర్త, పరిస్థితులు చాలటి

దింపబడి, స్వతంత్రభావమును బోగొట్టుకొనినదగుటను కించిజ్ఞత్వాది హేయగుణముల ప్రాప్తియయిన కారణములచే బాధించబడి నానా దోసములయందు జన్మమంది దుఃఖపరంపరల ననుభవింప వలసి వచ్చును. లక్షస్వర్ణస్వామి శ్రీజగద్గురు పంచాచార్య స్థాపితమగు శక్తివిశిష్టాద్వైతలక్షిత (వీరశైవ) మతధర్మముల శ్రద్ధతో నాచరింపవలయును. అతడే ధన్యుడు.

శ్లో॥

శ్రీమద్వీర నివాసభవ్య మహామాహాదస్య రాభాను ఫోర్దా చిత్తుజ్జ్వలసుమా స్త్రీ సంభివర సంభోగ్యద పంచాననః సోమార్ధం సకలాది దృక్సుసుమిరా టం శివరస్వర్వదా నామారాజః నిరామసు స్తుతిపరాతా పాయాద్గురూ రేణుకః॥

వారాంగనావీరాంగణము

వినోదపాళముగ కాశీక్షేత్రమునుండి ... విచిత్రమను పేరభర్తి శర్మగారు యిట్లు వ్రాయుచున్నారు:— వెనుక ప్రకటించినట్లు విలాసపురి యందు ౩౪-౧౩-౨౨ తేదియందు అఖిలభారత వర్ష "వేశ్యామహాసభ" బహువైభవముగా జరిగినది. సభకు బెంగాలు, మళయాలు, బీహార్, కాశ్మీర్, కర్ణాటక, ఆంధ్ర, మహారాష్ట్రాది దేశములనుండి ప్రముఖ నాయకసానులు ఆగమించి యుండిరి. వేశ్యాకులమున కర్హములగు సర్వాంగసుందరముగ అలంకరింపబడిన స్వేచ్ఛా విహారిణీ శాఖ సెక్రటరియగు మిస్. ... గారు సభాధ్యక్షతకు ... యోగ్యురాలైనదని బెంగాలు విశాలాక్షిసాని యుపపాదించగా మహారాష్ట్ర మనోరమాసాని ఆంగ్లీకరించెను. ... సకలసభ్యులు కరతాళధ్వనులతో ఆమోదించిరి. పిదప మిస్. మోహినిగారు సభాధ్యక్షతను స్వీకరించగా గోదావరీ వృంగారిసాని ప్రప్రథమమునలో ... సంకీర్తనము చేసెను. పద్ధతిప్రకారము ... అనంతరము ... రాగమున ... జాతీయ గీతమును "... ప్రియా నను బాసితే ..." అనుపల్లవి ... పాడెను. పిదపవారు అధ్యక్షస్థానమున నిలబడి యిట్లు సంభాషించిరి:—

సోదరీమణులారా! మీరంత సమాజ్యముగు వేశ్యాజాతి ... అధ్యక్షస్థానము నాకొసగి నన్ను గౌరవించినందులకు ధన్యవాదముల నర్పించుచున్నాను. అనాదికాలమునుండి పరంపరగా వచ్చియుండిన భారతభూమికి భూషణప్రాయమగు మనయీ పవిత్ర వృత్తిని అరసికులు కొందరు నిర్మూలింప నెంచి యున్నారు. విచారము! విచారము! సఖులారా! మనమోపికలేనియెడల ... మన పండితులు ... చెప్పుచున్నారు. దీనిని మనము సహింపలేమని నేను దృఢముగా చెప్పగలను. మరియు ... కాలమునుండి ... మనలను ... గా ... ఇతిహాసములందు ... జన్మించిన ... గా ... వృత్తి ... మనయొక్క ... చెప్పుచున్నాను. పురాణేతిహాసముల యందు వర్ణించిన విధముగా మన పవిత్ర చరిత్రలను ... ప్రస్తుతము ... మనయాధిపత్యము ... చేయుచున్నవి. ... మన ... రక్షించుకొనవలెను. మనసోదరీమణులగు రంభా ... మేనకా తిలోత్తమాదులు స్వర్గమందు ... నాకమునందు సుఖము ... స్వర్గమును ... మన ... సౌందర్య ... సుందరులగు ... స్వర్గము ... స్వర్గమును ... చున్నారు. ఇంద్రాదుల ... వారి ... యుంచుకొని ...

నది. అందుచేతనే మనభాగినులు ఇంద్రసభయందు ప్రతిష్ఠాలంకారము గలదు. దేవదాసుల యందరును సాక్షాత్ విష్ణుభగవానుడే మనకేశవుడు (మోహినీరూపము) ధరించుకొని దేవతలకు పంచిపెట్టెను. ఇయ్యోగ్యతలుమాట లౌకికమై యుండవచ్చు. ఇదట్లుండగా మన కాదికాలమునుండి సహాయముగ గౌరవమున్నది: నూతులు ... ప్రఖ్యాతి చెందిన ... మై ... తేరను ... మన ... కళ్యాణ ... యోగ్యత ... మనుష్యులను ... మనసంఘమునకు ... వెలిగించిన ... అచ్చ ... ప్రాచీనమందు విశ్వామిత్రాది పరాశరాది మహామునులను కాళిదాసాది కవులను రాజాధిరాజులను మనలను ... చేసినవున్నది; ఇప్పటికిని మనసంఘమునకు సుఖము కొఱతలేదు. ఆయనప్పటికి మనయొక్క మనసంఘము శుక్లపక్ష చంద్రునివలె దిన దిన ప్రవర్ధమానమగుచున్నది. ఇంతలకొలది కులస్త్రీలు అన్నవస్త్రములులేక హాయ్ హాయ్ మనుచున్న ను మనభిక్షులు వారికి కన్నెత్తి జూతురా? అగ్నిసాక్షిగ పాణిగ్రహణ మొనర్చుకొనిన తమయర్ధాంగులను విడచి మనల యింటిచుట్టు ... మానధనములను ... పొందుచున్నారు. ... మన ... యొక్క స్వాతంత్ర్యమును ... చేయుచుండ బ్రహ్మ ... తమ గృహమందు ... భార్యాపుత్రుల ... మన ... వస్తువులను ... శుక్రాచార్యుని ... మన ... సర్వస్వమును ... మన ... బ్రహ్మచారులు, వేదాధ్యయనమును శాస్త్రాభ్యాసమును విడచి బాల్యవివాహములందును ... మన ... పండితులు ... మన సోదరీమణులు ... విద్యార్థులు కూడ మన ... యున్నారు. దేశమునకు ... మన ... వారు ... యున్నారు. ... మన ... సమాజము ... మనసోదరీమణులు ... మన ... యున్నారు ... మనయీ ... వారిని ... ఉచ్చస్థితియందు ... మనమిప్పుడు ... నిలబెట్టవలెను ... యున్నారుగదా! ... మన ... దవి ... చూడగా ...

మారణము ... మన ... నెట్లైనను ... నిశ్చయము ... ఈమన విశాలాక్షి ... నిలుపుకొని ... మన ... [illegible]

"... ప్రాచీనకాలమునుండి ... నేటివరకు ... మనవృత్తి ... వేశ్యాప్రభావము ... మనకు ... గౌరవము ... తెలియుచున్నది. అంతేకాదు మనకామము ... మనకు ... లేదు ... వేశ్యావృత్తి ... మన ... నశింపకుండ ... ఇప్పటివరకు ... పరిషత్తు ... సోదరీమణులారా! ఇంతకాలమునుండి ... మన ... సంఘము ... తీర్మానములు ... స్వీకరింపబడినవి.

౧. వేశ్యాకుల మణియగు ఎమ్. ... క్షేమముగా మహావిపత్తునుండి ... సభవారు హార్దిక సంతోషమును తెలుపుచున్నారు. ఇటువంటివారలచే ... ధనముగలుగు ... చేసినట్లు ... సభవారు ... తీర్మానించుచున్నారు.

౨. ... మహాత్ములు మన్నను ... మన ... వారు ... మన ... సంఘము ... మన ... సభవారు ... తీర్మానించుచున్నారు.

౩. మనయీ పవిత్రవృత్తి ... మన ... చేయవలెను.

౪. (కంగ్రెసు) మహాసభలో ... మన ... స్వరాజ్యము ... (ఉదా) ... కాంగ్రెసు ... తీర్మానించుచున్నది.

౫. హైందవులందు స్వరాజ్యము లభించినపుడు మన ... యున్నవి ... మన ...

౬. మేటి, పాపక్, నాన్, ... మన ... వ్రాసినారు ... యున్నది.

"... మన ... వేశ్యా ... నిలబెట్టి ... కావలసినదని ..."

వారాంగనా విలాపము

మంగళగిరి రాజునమ్మగారు

పతివ్రతలైన సావిత్రి, ద్రౌపది, అహల్య, మొ॥ పంచల కొందలను లిల్లా అధ్యవించిన, ధన్యాంతరమయిన భారతదేశమందు పతితులయినవారను ఉద్ధరించ... ఎంతటి దుష్కార్యములు చేయుచుంటిని! ఎట్టి ఘోరకార్యముల నొనరించితిని! ఇంతకాల జనమును విక్రయించు కట్టి క్రైనపు అగ్నిపాలైతిగదా!

[illegible]

మాన్యకొందునంతటి వ్యభిచారము లేని ఆదర్శ... సాంఘికులు ... శ్రీమతి యస్. సీతమ్మగారు పడియాడు ... బాలికా ధర్మపాఠశాల స్వగృహమున నెలకొల్పి ... వారిని హైన్యమునుండి ప్రమాద్వునించ చాలదు.

సభలవలన యుపయోగమేమున్నది. కార్యము గానరాని కొందరనుదు. కార్యములేని యాలో చనలు ... ఎన్ని సాంఘిక సభలు జరిపి ... అంత యుపయోగము ...

[illegible]

బ్రహ్మ సమాసకథ

(ఒకకథకుడు)

[illegible]

నీలగిరి

సింగన భారతము

—:o:—

బాలకవి చిదిరెమఠము వీరభద్రశర్మగారు

(కాశీక్షేత్రమునుండి)

౩౫౦—౪౦ సంవత్సరములకు పూర్వము శివమూర్తి సింగయ్యగారను మహాకవి పుంగవుండెను. ఈయనకు బొమ్మెర పోతరాజుకు వలెనే వృషభధుర కవితాధారయు అపారమగు పాండిత్యముండెడిదని. కాని పోతన్నగారు భాగవతకర్త సింగన్నగారు భారతకర్త యనుభేదమే భేదము. ఈభారతము భువనగిరితాలూకాలో నివసించు భాషాభిమానులు నుదారులునగు వైశ్య మహాశయులకోరకంకితముగా వ్రాయబడినటుల మా పెద్దలు వచించుదురు. కతిపయదినముల భువనగిరియందు నేనుండినచో నివ్విషయము తెలుపవీలగుచున్నది. శివమూర్తిగారి వమ్ము నల్లగొండ జిల్లాయందుగల దేవరకొండ తాలూకాయందలి బాల్యమున వినియున్నాను. ఈమహాకవిగారు కవియగు మా తాతగారును పరమమిత్రులు. ఆకాలమున శివమూర్తి సింగయ్య చిత్తారు గంగయ్య (మాతాత) గారలంటె మంచి పండితులట. కొన్ని చాటుపద్యములు మంగళహారతులుగప్ప మాతాతగారి గ్రంథము లేవియు నాకంట బడలేదు. అటులే సింగయ్యగారిది భారతకృతిదప్ప వేరొండుకృతి లేవియుండలేదు. సింగయ్యగారు పోతరాజువలెనే పొలముదున్నక బ్రతికెటివారట. కాని వారపుట్లో చదువునది కెట్లుండునో యెరుగరు. ఒకదినమున మహాయోగి యొకడు విద్యను బ్రసాదించినదనిగా నరసకన్నను నల్లగలిగిరియు నింక ననేకములగు వీరకథలను వినియున్నాను. యేసిరియేటున్నను వీరి ముఖ్యశిష్యులగు మా పిన్నాయనగారును చిదిరె వీరయ్యగారు కూడా కవిత్వమందు మంచి ప్రజ్ఞ సంపాదించిరి. ఇంకయవారు. శ్రీకృష్ణ శతాబ్దియు నాటకమును రచించి ఖమ్మం తాలూక వెల్లెలహాను లక్ష్మణరావుగారి కంకితమొనర్చి బహుమతి యొడసిరి. (ఇది మద్రాసు వైజయంతీ ముద్రణశాలయందు ముద్రింపబడినది) నరసింహ శతకమును పులిగిళ్ళలో నొక వియోగి కంకితమిచ్చిరి. మరియు భిల్లాగ కరభావరార చరితలను వ్రాసిరిగాని వ్రాతలో కొన్నిభాగములను మాత్రము వినియున్నాను. మా పిన్నాయనగారి కవిత్వమునుగురించి

గీ. ధామశిగిరిహ కట్టు సురారిదట్టు

భగ్నములమెట్టు లోభిసంపదలపట్టు

శత్రువ్రులను భయపెట్టు చంద్రమౌళి

వీరకవితిట్టు పిసుగుల వేతపెట్టు.

అని నుడివియున్నారు. (వీరు శివ సేతు నాతనతోట్ల చంద్రమౌళి వీరయ్య ప్రయోగించినారు) తమ ముప్పదియేండ్ల ప్రాయమునందె వైరాగిగ్యై కాసలకేగి నేటికి ముప్పది సంవత్సరములు గావచ్చినను సజీవులో నిర్జీవులో తెలియదు. ఇట్టి సుకవి శిష్యులనుగాంచిన శివమూర్తి సింగయ్యగారు గొప్పపండితు లనుటను

నింక ననేక కారణములు బలకోధించిన తెలుపవలెపో వు. వీరి చరిత్రనుంకని కొంతభాగము నల్లగొండ సమీపమునగల చర్లపల్లిలో లభించునటులు కారణము మిత్రుడగు చిత్తారు సింగయ్యగారింటియందు దయచేగా సింగయ్యగారు గనించుటయే! భాషాభిమానులే కవిపుంగవుని కావ్యవిషయములను బరిశీలించి సింగన భారతమును వెలయించుటయే కాదు; చరిత్ర యాంధ్రులకు విశామాన్యులను మా ప్రాంతముకు యశోదాయకుడగు భారతకర్త జన్మించలేదాయని చాటవలసి యున్నదనుకొనును.

ప్రభాతము

—:o:—

బాలకవి చిదిరెమ్మమువీరభద్రశర్మగారు

(కాశీక్షేత్రమునుండి)

౧

సీ. యమునానదీతీర కమలావళిపరాగ

భరితశరీరుడు మురళినాద

మదనాంగదహభూతినెదయందుదాలుపు

నాగారిశంఖ నినాదమెసగ

అజసతీమణీసువిద్యాధిదేవీహస్త

ప్రహారితవల్లికి బలుకసాగ

పాకశాసనసభా ప్రాంగణగంధర్వ

గానామృతముచవి గలుగజేయ

గీ. సంధకారాజ్ఞానము యఖిలదిశల

బరువులిడపరాజితయయ్యె భయమువలన

ఉడుగణంబులు శూన్యాద్రికురుకుచుండ

నప్పుడె ప్రభాతానంద మొప్పెదివిని.

౨

సీ. బుధయశశ్చంద్రికల్ బుడమినిరానెంచి

వృద్ధిగాంచిన సుప్రవృత్తియనగ

గూళ్ళలో నివసించు గువుచపిల్లలమేత

కైతల్లులేతెంచు గగనమనగ

రతిజాత శ్రమచేత మతిబోయినిద్రించు

యువతీమణులలేప గవయునసగ

రవిరాకయందనురాగము గలపద్మ

సంచయములనుమెప్పించుననగ

గీ. పల్లవమ్ములు కాంతిచే నుల్లసిల్ల

మందముగవీచు మల్లికామారుతమున

భారతావని సంద్రపు దీరమందు

తెల్లదెలవాగె పౌచర దెలిసికొనుము.

3

సీ. భూసురోత్తములుయమోఘమౌగంగాది

నదిమజ్జనమునకు నడచువేళ

వెన్నుడాలేలెమ్ము గన్నయా యాయూరి

బడినిభూపాళముల్ బాడువేళ

మకరంద పానాభి మమతనేమమ్మెదల్

కమలంబులోమేల్కాంచువేళ

కలకంఠకులములు కలకలరవమున

భీయూషకరణి మెప్పించువేళ

గీ. మీరెనోయని భయమంది సూరహితుని

వెనుకనుంచుక రత్నంపు గనినదాటి

భారత ధరామల పూర్వభాగమందు

నిచ్చెప్రభాత ప్రభావము నెగడెనుడి.

జంగం రంగయ్య

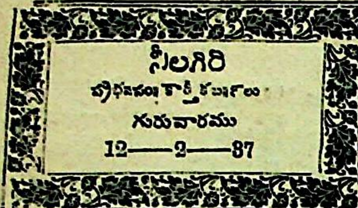
—

ఇది మానవయుగం ప్రతి విషయంలో పరిశోధనసల్పి చిత్ర విచిత్ర విజ్ఞానాలని వెదజల్లు తున్నారు. నేటిదాకా కొద్దిరోజులనుంచి ఒక శోధన మొదలెట్టాను. దాని తప్పనియ్య వాసమాత్రం లో లప్పుండా ఉంటుందా! భారతీయ రాష్ట్రాల్లో సృష్టాంతపు ప్రాణంతేదని గీతాట. ఇప్పుడు జగదీశ చంద్రబసుగారు జీవముందని సిద్ధాంతించారు! దానిమీద విజ్ఞానాచార్యులు కూడా ఔనని తలకాయలూపుతున్నారుగదా! తెలంటే వుందని నేను వాటి సాధించాను. ఈ విషయాన్ని పత్రికా సంపాదకులంతా తమ పత్రికల్లో ప్రకటించ బాగుగా ప్రోత్సాహమిస్తే శాకి లోకుల్లో వున్న బూటకభారతాన్నంతా శోధిస్తాను. ఇదు ప్రస్తుతం వినండి. చిన్నప్పుడు మావూరి (నల్లగొండ) మాలవాని బజార్లో పోరగాళ్ళమంతాకల్సి లెక్కలేని నాటాలు చేసి దుమ్ముగులుపునసే వాళ్ళము. ఆకాలంలో అంటేపన్నెండేండ్లకిందట ఒకసు. "జంగంరంగయ్య పాతాని లింగయ్య బాపని మైసయ్య" లు తెరని వాయించాను. వాటిసూది చెడరింత గర్జించినాసు. మావాళ్ళంతా అడిగాను. పండితులను కూడ కొంతమందిని విచారించాను. అందరూ జంగంరంగయ్య తేడనే తెలిపిచ్చారు. కొంచమెక్కువ తక్వ అంధ్ర జేశమంతా ఈ రైసులోంచే నేనొక్కణ్ణే మాత్రం ప్రతిఘటంగా వాదించాను గనుక నాటిసుండి ఇదికాను. కొలవ పిట్టదిక్కై పోయింది. రాయమూరుజిల్లా హైదరాబాదు మార్గంలో తేగలకల్లు అనేగ్రామముంది. అవ్వూరి పటేలు పేరు రంగణ్ణ అయన లింగాయతి(వీరశైవుడు) వారి అన్నగారి కుమారుడిపేరు వేంకటరావు వీరు ప్రస్తుత మున్నారు గనుక సంశయం ఏమీలేదు. ఆంధ్రదేశంలో ప్రసిద్ధమైన జగన్నాథుడను పేరు వైష్ణవులకు తిరుపతిలో పోయిందిగదా! పాలాఘాటులో జగన్నాథ శాస్త్రుల్ని నామిత్రు మొకడున్నాను. ఈయన అచ్చంగా వీరశైవుడ్ని మతాభిమాని కూడాను, ఇక పాతానిలింగయ్య మాట తీసుకుంటున్నాను, ఆయంతవురంజిల్లాశైవుమండి. తాతక యూత్రి మైజు కాపాయనవచ్చాను. మొదలాయనికి లింగయ్య అనే పేరుండది. ప్రస్తుతం వైష్ణవం పుచ్చుకున్నాడు గనుక పాతాని లింగయ్య అయిపోయాను. మరింమాత్రం మారింది. పేరు నిలిచిపోయింది. ఇదీయనఅప్రసు నేను రాసు కోతపాటవం పరిశోధనలో కొంతలోపం మాహరించింది. ఆంధ్రపత్రిక ప్రథమసంవత్సరాది సంచికలంగ్రుటలో ప్రకటింపబడ్డేయం. మనమిత్రుగారి వైష్ణవమం శైవమన్యాయాన్ని బలపరుస్తావుంటే అవకాశం లో బాపని మైసయ్యను ఇతఖాతము కారణాలను తెలియజేస్తానని తెలుపుకొమ్మని తప్పుకొంటున్నాను. చిత్తగించండి.

ఇట్లు

చిదిరెమఠం వీరభద్రశర్మగారు

బనారస్ సిటీ.

నల్లగొండ ప్రశంస

శ్రీరాములుగారిట్లు వ్రాయుచున్నారు:— "నిజాము రాష్ట్రమున ఆంధ్రోద్యమము ప్రారంభమయినది మొదలు, నేటివరకును దినదినము విరుచుగా వినుచున్నజిల్లాలలో నెక్కువ ప్రశంసింపదగినది నల్లగొండ జిల్లాయని యథార్థముగ చెప్పగలను. అసలు దీనికి రెండు గుట్టలమధ్య నుండుటచే నైసర్గిక ప్రత్యేకతకలదు. ఈ కారణమున, ప్లేగు మున్నగు జాడ్యముల కిచ్చట యొంతమాత్రము అవకాశము లేదు. చారిత్రక ప్రత్యేకత కూడ గణింపదగినదే. దీనికి పానగల్లు పిల్లలమర్రి, మొదలగు దేవాలయములేసాక్షి.

ఆంధ్రోద్యమము పాదుకొనిన పిదప పలుతావులందు గ్రంథాలయములు నెలకొల్పబడినవి. కాని ఇచటి గ్రంథాలయమంతకు పూర్వమే స్థాపింపబడినది. నిజాము రాష్ట్రమందలి తెలుగు జిల్లాలలోగల మొత్తము గ్రంథాలయముల సంఖ్యలో నాలుగవవంతు ఒక్క యీ జిల్లాయందే గలదు. కావున ఆంధ్రోద్యమమందీ జిల్లా ముందంజ వేసినది. ఇటీవల ఆంధ్రసభలు ప్రభుత్వమువలన నాపబడగా ఉన్నతన్యాయస్థానము చేసిన తీర్పువలన అన్ని గ్రంథాలయములకు గలిగిన లాభమునకు నల్లగొండ జిల్లాయే మార్గదర్శి. ఉన్నత న్యాయస్థానపు తీర్పు ఇప్పుడు శాసన రూపము దాల్చినదనికూడ తెలియుచున్నది.

నల్లగొండజిల్లా విశేషకులు మిక్కిలి తెలివిగల వ్యాసములనురచించుచున్నారు. శ్రీ. ధ. వేంకట రామానుజా చార్యులు, కోదాటి రామకృష్ణారావు ప్రభృతుల కవనము, గవ్వ అమృతరెడ్డిగారి భావగీతములు, అక్కెనపల్లి అనుపపల్లి రావుగారి హాస్యరస భరిత వ్యాసములు, గంగుల శాయిరెడ్డిగారి వ్యవసాయ విషయిక వ్యాసములు ప్రశంసాపాత్రములు.

నిజాంరాష్ట్రాంధ్ర ప్రశంసమున ప్రప్రథమము వెలువడిన తెలుగు వారపత్రికయగు "నీలగిరి" కూడ ఇచ్చటిదే. కొంతకాలము పూర్వము అమలులో నుండిన సంస్కారిణీ గ్రంథమాల, ఇదుగుర్తు నుండి కరీంనగరమునకు మార్చబడిన విజ్ఞాన ప్రచారిణీ గ్రంథమాల, ఏకశిలింగ కంఠాభరణ గ్రంథమాలలు కూడ నల్లగొండ జిల్లావారి సంపాద కత్వమున నల్లగొండ నుండియే వెడలినవి. ప్రస్తుతము చిన్నవైనను, గుణమునమిన్నయైన పొత్తముల ప్రచురించు ఆంధ్ర సారస్వత గ్రంథమాల కూడ నల్లగొండజిల్లాలోని తాలూకాయగు సూర్యాపేటయందే స్థాపింపబడినది. చిన్ననేడు హైదరాబాదునుండి వెడలుచున్న అచ్చతెనుగు "రయ్యత్" అను ఉర్దూ వారపత్రికయొక్క సంపాదకులుగూడ నల్లగొండజిల్లాకు చెందినవారే. కావున నల్లగొండ జిల్లా ఆంధ్రులు ఉర్దు, తెలుగు భాషలందు సరిసమానముగ విద్యా సంపత్తి గలిగి, గ్రంథరచనకు, పత్రికా సంపాద కత్వమునకు తగిన వారని నేను నిష్పాక్షికముగ చెప్పవలసి వచ్చుచున్నది.

నిజాంరాష్ట్రాంధ్ర జనకేంద్రసంఘమువంటి మహాసభయొక్క నిజస్వరూపమును ప్రకల్పించినది గూడ నల్లగొండయే. ఈమధ్య కేంద్రసంఘమును తదితర జిల్లా ఆంధ్రు లాహ్వాన పరచ జాలక తబ్బిబ్బు పడుచున్నప్పుడు తిరిగి ఈ జిల్లాయొక్క చిన్న తాలూకాయగు సూర్యాపేట ఆంధ్రులే దాని నాహ్వాన పరచుటకు నడుము బిగించుకొని ఆశ్చర్యకరమగు యేర్పాటులు చేసిరి. కేంద్రసంఘసమావేశములో పాటు వారితరసభల నన్నిటినో సమావేశపరచజూచి యేర్పాటులు తగినట్లు చేసిరి. కాని పరిస్థితులు ప్రతికూలముగ నుండుటచే ఆగిపోవలసి వచ్చినది. ఈ సందర్భమున ఇచ్చటి ఆంధ్రులకృషిని ఆంధ్ర ప్రపంచ మంతయు మెచ్చుకొని తీరినది.

అత్యుత్తమ వ్యాసముల రచించుచు కాశీపట్టణమున సంస్కృతము శాస్త్రము నభ్యసించుచున్న చిదిరెమఠము వీరభద్ర శర్మగారుకూడ నల్లగొండ వాస్తవ్యులే. వీరు కలకత్తాలో జరిగిన సంస్కృత పరిషత్తులో మిక్కిలి శోభాయమానముగ విజయముగాంచిన విషయము ఆంధ్ర ప్రపంచమునకు క్రొత్తగాదు.

నిజాంరాష్ట్రాంధ్ర నాయకులలో ముఖ్యులగు మాడపాటి హనుమంతరావు పంతులుగారు తమ బాల్యదశయందిచ్చటనే విద్య నభ్యసించుట వారి ప్రస్తుతప్రజ్ఞా విశేషములకు గారణము.

ఉన్నత విద్యాభ్యాసమునకు విదేశముల కేగిన ఆంధ్ర విద్యార్థులలో విశేష సంఖ్య నిచ్చటిదే. మచ్చునకు గోపాలరెడ్డి బారిస్టరుగారు, నల్లగొండజిల్లా మిర్యాలగూడెము తాలూకాకు చేరినవారు. డి.వి. రావుగారి (బి.ఎస్. సీ.) స్వగ్రామము కేవలము నల్లగొండయే. నల్లగొండజిల్లా దేవరకొండ తాలూకా కొప్పోలు గ్రామస్తులగు లక్ష్మణ రావుగారు (వెలమ మహాశయులు) ప్రస్తుతము లండను నగరమున విద్య నభ్యసించు చున్నారు. వీరు వ్యవసాయార్థము ఒక అద్భుతమగు బావిమోటను గనిపెట్టియున్నారు.

పరపతి సంఘములవంటి వ్యవహార సంస్థలయందిచ్చటి యాంధ్రులలో పలువురు పాల్గొనుచున్నారు. పరపతి సంఘములసంఖ్య ఇచటనే విశేషము. ఇచ్చటి సెంట్రలు బ్యాంకు తదితర జిల్లాల బ్యాంకులన్నిటిలో ప్రాముఖ్యత చెందినది. ప్రభుత్వపాఠశాలలు తదితర జిల్లాలకన్న నీజిల్లాయందే అధికము.

కళాభివృద్ధికొరకుగూడ నీజిల్లాయాంధ్రులు ముందంజవేసిరి. పనియంతగా ప్రస్తుతము జరుగకపోయినను ఇందుకు కళాభివర్ధనీపాఠశాలయే సాక్షి.

ఈ గ్రామమున ఒకటిరెండు ఉర్దు గ్రంథాలయములతోబాటుమూడు ఆంధ్ర గ్రంథాలయములుకూడ కలవు. ఒకటిఆంధ్రసరస్వతీనిలయము, రెండవది కళాభివర్ధనీపాఠశాలకు సంబంధించిన బాలసరస్వతీ గ్రంథాలయము, మూడవది నీలగిరి గ్రంథాలయము. వేయేల: నల్లగొండజిల్లా సర్వతోముఖముగ నభివృద్ధినొందుచున్నది. ఇచ్చటిఆంధ్రులలో కార్యోత్సాహము, కుశాగ్రబుద్ధి, సంస్కారప్రియత్వము, వ్యవహార చతురత, విద్యాభిలాష, నాగరకతభాషాసారస్యము మెచ్చదగినవి. ముందు కలుగబోవు ఇనుపదారి, విద్యుచ్ఛక్తి, నీటిగొట్టములు మున్నగుసౌకర్యముల వలన నల్లగొండ జిల్లా మంచిప్రాశస్త్యమును బడయగలదని నమ్ముచున్నాను."

గోలుకొండపత్రిక.

ఆశీర్వాదము.

శ్రీయుత నల్లగొండ బాలకవి చిదిరెమఠము వీరభద్రశర్మగారు. కాశీక్షేత్రము నుండి.

శ్లో॥ సాజీయాత్ గోలకొండాఖ్యా పత్రికా ముక్తికా.
యాభాష్య నగరోద్భూతా విశ్వర్య జనమ జితా.

కం. కాలాను కూలవిషయవి । లోలతను
నిజాము తెలుగు లోకులకెల్లన్ ।
మేలొనరిచి శుభవిజయ । శ్రీలంగను
„గోలకొండ" శ్రీశునికరుణన్ ।

సీ. అంకురించుము నిజామాంధ్ర జాతుల హృది । వాఙ్మయనై పుణ్య వైభవమ్ము । హైదరాబాదులో నాంధ్ర పత్రికలేమి । కొరతను బోగొట్టి సూర్పుమనసి । యమల నైజాము రాష్ట్రాంధ్ర కవీంద్రుల । భాసమా ధుర్యముల్ బంచియుసుము । పూర్వము నీ కున్న భూరిసామ్రాజ్యపు । గౌరవమున్పాసు గాంచికొనుము ।

గీ. వాఙ్మయసుమమాల, యాంధ్రుల పాలి బాల ।
పున్నెములబోసి తెనుగునుగప్పునుమ్ము శ్రోత
బోధకేళిక వితత వికోధిమూన ।
కౌశలముల పండనగుదువో „గోలకొండ"

సీ. శ్రీ ప్రతాపుని యొక్క సేవలందుచు నుండ. కొంతేమి సీకింక గోలకొండ. నైజాము బుధులు నిన్నాహ్వానముసేస్వ. కొంతేల సీకింక గోలకొండ. అపయమునని జామాంధ్రాపనింబుట్ట. కొంతేల సీకింక గోలకొండ. భాగ్య నగరపు నాంధ్రశాలి కన్నైయుండ. కొంతేల సీకింక గోలకొండ.

గీ. యఖిలసుకొనుము సీకిట్టుల మరియుండ ।
నారమునకెంపు వేళలవచ్చి యాంధ్ర ।
యునకె జనహృదయా మలభవనమందు
నృత్య మొనరించు „గోల్కొండ"
స్తుత్యముగను.

గీ. పుట్టితిపు సార్వభౌముని పట్టణమున ।
నెట్టినాఁడముత్తైన బోగొట్టి నమము ।
గట్టి మంధురిల సంతోష కట్టనిల్సి ।
కొట్టుమపు జయమిందుఖి „గోలకొండ."

సుభాషిత ప్రభావము.

బాలకవి, చిదిరెమఠము వీరభద్ర శర్మగారు.

(కాశీక్షేత్రము)

కం॥ ఫలములుగల విపినంబే.
బలమాసాసార్థకల్ప పాదపమునపక్
ఇలనొకటి సుభాషితమే.
కలదని రెండనది సుగుణ గణసంగతియుక్

గీ॥ దేశభాషలలోనను తెలుగు వృదువు
దానికన్నను మధురమై పరలుచుండు
కావ్యభాషయొసంగదుంబు గాసెవలప
నందునను సుభాషితమ్మెయానందదాయి॥

కం॥ గానమున సుభాషితమున.
మానిని క్రీడలను సెనని మనసుగరుగనో
వానిని యోగినిగానో.
కాననమున దిరుగు పశువుగానొనలంపుమా॥

కం॥ కవులును సుభాషిత రసమును.
దవిలి యనుభవింత్రు సుఖము దనివిదీరగా
భువిపొగ్గామట భార్యను.
లవమాసాసారి నామలాక్షముకొరకే॥

గీ॥ ముద్దరాళ్లను గనికను మూఢులెల్ల
వలచెదను రత్నములటంచు నుదారమతిని
కానిమూఁడు రత్నంబులె కలవుభువిని
అన్నము, సుభాషితంబును, యరయ జలము॥

కం॥ నయమునను యశస్సునపను.
సుకృతహము భజనమునపసానన్మనర్పా
రయమున సుభాషితమునకు.
భయమేలేకెంత పెద్దప్రకయమునందుక॥

గీ॥ అమరలోకములోనుంట నమృతమెల్ల
చక్కెరెల్లయురాయిమై చల్లనుంటె
ద్రాక్షమ్లాన ముఖమ్మున దాగియుంటె
నెనసుభాషితరసమున నెరచిగాదె॥

ఉ॥ ఎచ్చటి చంచలంబనుచు
సిధరవైకృతి నొందకేరదో
యొచ్చటిలోపలెల్లకదు
నింపుగద్రావిన క్షీణమొందదో
ఎచ్చటి సర్వపూర్వకము
లేకము గానొని యాడుచుండికో
యచ్చదియే సుభాషితర
సామృతపూరము భూరిలంబునక.

శా॥ ఛిన్నంబావిమనస్సునైన దృటిలో
గీతంబు బాడించునో
విన్నక్ నిత్యముచేయుసాన్ను నొకటక్
వేసారదోచిత్తముక్
ఎన్నక్ మూర్ఖుల చిత్తమాఙ్ణములో
నిచ్ఛించునో శ్రోత్రమై
తన్నానారస నొన్సుభాషితసుధక్
దాహంబుబోనాడుడీ.

కావ్యమే! భవ్యము.

బాలకవి చిదిరెమఠము వీరభద్రశర్మగారు.

(కాశీక్షేత్రము)

గీ. పోయియున్నారు కొందరు పుడమి విడచి
పోవుచున్నారు కొందరు భోరుమనుచు
శోకమయమయ్యె నశియించు లోకమెల్ల
కావ్యమే చిరస్థాయియు కలియుగమున॥

కం. ఎటులడుగవలయున మరుల
కటకటదివమందువారు క్షమలోమనమూక్
పటుకావ్య రసమునస్వాదో
యటనుండెడి యమృతబిందు వదిరేస్వాదో.

గీ. దుర్జనులగర్జనములచే దులనమోల
సజ్జనాళులు కావ్యంబు సంస్తుతింప
ఈసుమస్తకమునగల ఇందునకును
బాధయేలేదొ రాహువికోధి వలన.

కం. సరసరసముగలదై పుర
పూరనామాంకితముగలిగి యలరెడికవితల్
దొరకొనెదరు తేజ్ఞలిలక్
పరగంగాకు క్తిముక్త పంక్తుల పనికి.

కం. కవివిర్మించును కావ్యము
భువికృతిపతిబొందుకీర్తి బొలుపారంగాక్
కువలయ రక్షణమును జలము!
భవుడై రవికాసనంబు దగనిడు మాడ్కిన్.

గీ. దేవదర్శన శ్రవణముల్ జెలిమిగలిగి
నట్టి విటకవి హృదయముల్ యందమైన
సుఖసముద్రమునందు భాసురముదేల్చు
నదియె వనితయు కవితయు నవనియందు.

శా. అయ్యా! సజ్జనులార వాదుజనసం
బాలించుడీయెల్లరుల్
నెయ్యంబానుధనాకలోకమునకే
నేరమ శోధించినన్
ఒయ్యారంబగు నవ్యకావ్యములలో
నుప్పొంగుచుండెన్ గదా!
నెర్యోలం దగద్రావుడీ యమృతముక్
విద్యారమాకేతుకుల్.

శా. వ్యాకర్తల్గని దండిగా నమరగా
నైయాయికుల్ నిచుగా
శోకంబాచుచుక్ ఛాందసుల్ విరివిగా
సుస్థైన మీమాంసకుల్
శాకల్పించిన పుంసకాభిధునిగా
దాకంగ బోదావిలా
పాకారాయుత కావ్యకన్య స్వయమే
సాధించలం కొనియెలక్

మేలుకొలుపు.

బాలకవి చిదిరెమఠము వీరభద్రశర్మగారు.

సీ॥ హిందూమహమ్మదీయాందోళనమునందు
వేల ప్రాణమ్ములు వెస్సుచుండ
బ్రాహ్మణాబ్రాహ్మణ పక్షికగయ్యముల్
రెకిదక్షిణమందు జెస్సుమనగ
బాల్యవివాహపద్ధతులబోగొట్టక
యస్పృశ్యులుగాదు యనరివలుండ
దేవునిమూరియుదేమటంచుహసించు
నాస్తికమార్గికులాస్తిగనగ
అమలాంధ్రమాసమునావకపిపు
గాఢముగ నిద్ర కెందితోకనులమూసి
మేలుకొను మేలుకొను జాతిమేలుకొరకు
భారతీయ! శుభోదయ! ప్రథితకాయ!

సీ॥ ఆదిహిందుధ్రులు దీమతై మొగిలికుమంద
పంటరాదాన కెదు పెద్దింటివాడ
సమాజిలారెండకో సన్యాసులగుచుండ
శేస్త్రలవిమన జెల్లివాడ
వితవధూకల్యాణముల్ మనుష్యను జెయపగ
మాన్యతేమట్టి ప్రమాదనొంద
బంగారువంటి యూఖాలకమనుపర
హస్తంబు లేస్సనయర్పనొంద
ఎటులనిదించితెకో మాట మింతడైన
దలచకను పాపభూమికొకల్పడుండు
జనులకెకన్నుమూసినదేమనుచెప్పు
మేలుకొని కార్యమాహింపివిమేలుగనుము

పండిత మండలి

శాలకవి చిదిరెమఠము వీరభద్రశర్మగారు

[illegible]

సజ్జన సంఘము.

శాలకవి చిదిరెమఠము వీరభద్రశర్మగారు.

[illegible]

పుస్తక పరీక్షణము.

వం—వీరశైవ వివాహవిధిః (సంపాదకుడు. చిదిరమఠము వీరభద్ర శర్మగారు. ప్రకాశకులు రావి కోటి వీరయ్యగారు. చందుపట్ల, భువనగిరి తాలూకా నైజాం, వెల ౧ రూపాయి).

ఇది సంస్కృత భాషయందున్నది. దీనికి తెలుగు తాత్పర్యమును శ్రీ వీరభద్ర శర్మగారు వ్రాసి సంస్కృత భాషా పరిచయములేని వారికందరికిని చాలమేలొనర్చినారు. గ్రంథాదియందు విషయగాహ్యము సులభముగానగునటుల ప్రధాన విషయముల వ్యాఖ్యానము చేసియున్నారు. ఈ గ్రంథమందు నిశ్చితార్థమెట్లు చేయవలసినది వివాహ పూర్వమందు, వివాహమందును, నేమేమి చేయవలెనది, ఏమేమి మంత్రములు పఠింపవలసినది నాక బలీ గృహ ప్రవేశాది విషయములను మున్నగు వివాహ సంబంధ విషయములన్నియు సేకరింపబడియున్నది. ఇది వీరశైవ పురోహితులకు చాల సహాయకారిగా నుండగలదు.

శ్రీ శ్రద్ధానంద నిర్యాణము

శాలకవి చిదిరె మఠము వీరభద్రశర్మగారు.

[illegible]

గోల్కొండ పత్రిక

రజతోత్సవ సంచిక

రజతోత్సవపు మొదటి సంచిక వెలి సంవత్సరములు గడిచినను రెండవ సంచిక వెలుగుచూడ నాలస్యమగుటకు కారణమేమో! „సంచిక సగము ముద్రింపబడినది త్వరగా పాఠకులకందింపబడు”నని యున్న ప్రకటన శ్రీకృష్ణదేవరాయాంధ్ర భాషానిలయ కార్యదర్శిగారే విదేశమున నివసించి యున్నారో తెలియకున్నది. ఇట్టి వైచిత్ర్యములే యభివృద్ధికి తోడ్పడునో!

„అభిమాని”

నీలగిరి పత్రిక

చాలకాలమునుండి సక్రమముగ నా కందుచున్న „నీలగిరి పత్రిక” సుమారు రెండు మాసముల నుంచి యగుపడకున్నది. సంపూర్ణముగ నిలిచిపోయినదాయేమి? ఈ వార్త „గోలకొండ” మొదలగు నే పత్రికలలోను ప్రకటింప బడలేదు. సంపాదకులు గమనింతురా?

„ఒక పాఠకుడు”

ఆంధ్రసభల కాత్మసందేశము

(చిదిరెమఠము వీరభద్రశర్మగారు)

శ్లో॥ దదతు విమలబోధాం, దక్షిణః పండితేంద్రాః
దిశతు సుఖపథం తే ధీరవర్యాస్సునిత్యాం।
భవతు విశద తుష్టిః ప్రాంతి సర్వాంధ్రచిత్తే
నిగదతు నిజకార్యం „నీలగిర్యాన్ధ్ర” సంస్థా॥

సీ॥ „ఆంధ్ర సరస్వతీ, యాలయ”పతులార!
యాదర్శముగ నేలుడాంధ్రవాణి।
„భజన సమాజము”బాంధవులార! మీ।
రతిరంగింపుడీ భక్తి, నింగిలేమును।
„వాణిజ్య వ్యవసాయ, పరిష”దధిగతులార!
దేశదైన్యవినాశ: మీరు గనుడి।
„ఆంధ్ర యువమండలి” యనుపమ ఘనులార!
యుక్తిఁ జెప్పుడిల్లనిరుద్యోగి ప్రజను।

గీ॥ నాంధ్ర సభనున్న నా బాంధ బాంధులార! ।
వినుడి-మీరలుపన్యాస, వివిధభావ।
మటు లెయ్యాచరింపుటకయి, యహర్నిశము।
బాటుబడి పూర్వభాగ్యంబు బడయుడయ్య.

వీరశైవ మతము.

(చిదిరెమఠము వీరభద్రశర్మ గారు)

సుజాత రెండవ సంపుటము ప్రథమ (౧౯—౩౭ జనవరి) సంచికలో నాంధ్ర పత్రికా కార్యాలయము వారి బసవ పురాణమును విమర్శించుచు „మహాత్మ్యదీయ మతపు జాడలింద నేకములు గలవు......మాల మాదిగ బోగి జంగముల నొకటిగా జేసినట్టిదీ వీరశైవమే” యని వీరశైవ మతమును గురించి కొంత యనావశ్యకముగ వ్రాతను వ్రాసిరి. ఏ మత విషయమునైన కాని తమ యభిప్రాయమును ప్రకటింపవలెనన్నచో నాయామత గ్రంథములను విపుల్యముగ పరిశీలింపక యే వ్రాయుట కేవల సాహసమగును.

జంగమ జాతియనునది బసవేశ్వరునికంటె బూర్వము లేదని పరిశోధనలో పారంగతులగు శ్రీ నేటూరి ప్రభాకర శాస్త్రిగారు సిద్ధాంతించి యాయుకదా! అట్టి లేనిలేని జంగమ జాతిని మాల మాదిగ వారిలో డెక్కటము చేసెనో తెలియకున్నది. అల్ప ప్రచారములో నున్న వీరశైవుల విషయమున నింతగా వెలిపిన లేఖకునకు విశేష ప్రచారము గన్న వీరవైష్ణవ మత వృత్తాంతము పరిచయము లేకుండునా! అయినచో నాళ్వారుల సమాచారములు జ్ఞాపకమునకు రాలేదు! సరె యీ విషయమిట్లుండనిండు! ఏ జాతిలో మాల మాదిగ బోగులు గలిసిరో యించుక వెలిపిన తరువాత ప్రత్యుత్తరము వ్రాసికొనవచ్చును.

ఇక మహమ్మదీయ మత జాడలింక గలవట, మఱియు ననేకములట! ఆ జాడలు రహస్యములు గనుక లేఖకుడు గోపనము గావించుకొనినాడు. అవేవో కాని తర్కశాస్త్రప్రకారమూహించినను గోచరము గాకున్నవి.

ఆంధ్రవీర శైవులలో నఖరాస్యులు లేనందున నితరులు వీరశైవులపై దాడిపెడలి యిచ్చవచ్చినట్లు గీచివైచుచున్నారు. ఆంధ్రులలో ప్రసిద్ధులగు బహుమంది లేఖకులు వీరశైవ మత విషయమున నలీకము లే వ్రాసిరి. ఇందుకు గారణమువారు వీరశైవ మత వాఙ్మయమును సరిగా పరిశీలింప కుంటయే! వీర శైవమతము చాల పవిత్రమైనదే కాక బహు ప్రాచీనమైనది గూడాను. రెండు వేల వత్సరములకు బూర్వమే వీర శైవమతమున్నట్లు బలవత్తర ప్రమాణములు గలవు. చరిత్రకు బనికి వచ్చు యనేక విషయములను నేను సంగ్రహించి యుంచితిని. నా దౌర్భాగ్యమువలన నాకింకను నట్టి గ్రంథమును బ్రకటించుటకున్న ద్రవ్యానుకూలత లేదు. వీర శైవమతమును గురించి నేనల్పము గవ్రాసిన వ్యాసము గత ౧౯౩౬ వ వత్సరపు సెప్టెంబరు ౧౬—౧౬, తేది యాంధ్ర పత్రికలో ప్రకటింపబడినది పాఠకులు గమనింప ప్రార్థన.

వీర శైవుల విషయమై దావాపు రెండు వందల మంది దూషించి వ్రాసిరి. వారందఱకు ప్రత్యేక గ్రంథమున సమాధానమీయవలయు నొన్నాను గనుక సుజాతలోని వ్రాతలకును లిఖవారినే ప్రత్యుత్తరము జెప్ప నుద్దేశించి యుంటిని కాని హైదరాబాదునందలి మా వీరశైవ బాంధవుల నేకులాగ్రహించి వ్రాసినందున నించుక ప్రస్తావించితిని.

నల్లగొండ ఆంధ్రసభలు

దిగ్విజయముగ జరిగినవి

సుమారు వేయిమంది సభలకు విచ్చేసిరి.

స్థానిక ఆదిమాంధ్రులేగాక, ఎందరో సూర్యాపేట తాలూకా ఆదిమాంధ్రులు కూడ కేవలము సభలకై వచ్చిరి.

(స్వకీయ విలేఖరి)

౨౧, ౨౨ మెహరు తే॥ ఫ. నాడు జరుగనున్న సభలకై సన్నాహము అంతస్థిరమై యున్నను, సభల సమావేశ పఱచుటకు ప్రభుత్వమువారి అనుజ్ఞ అనివార్యమని స్థానికోద్యోగులు నిర్బంధము కలిగించుట వలన, ఆహ్వానసంఘము వారిలో గొంతనిరుత్సాహము జనించెను. రయ్యతు, గోలకొండ పత్రికలలోని వార్తలు కొంతవరకు ప్రోత్సాహములుగనే యుండెను. కాని ప్రభుత్వప్రఅజ్ఞ ౨౦ మెహరునాటి రెండు గంటల వరకు గూడ రాకుండెను. దీనికి తోడుగ ఆహ్వాన సంఘమువారి హృదయముల వలె, ఆకాశము గూడ మేఘావృతమై యుండెను. అధికారుల చెదరింపుల వల్ల, వర్షము, ఏ ధారగ కురిసి, సన్నాహములకు భంగము గలిగించునాయని, భయము గలిగించుచుండెను. ఇంతలో "సభలు రాజకీయములు కావని, ఆహ్వాన సంఘ కార్యదర్శి మాకు నమ్మకము గలిగించుటచే, సభల సమావేశమునకు అనుజ్ఞనివ్వ వగుచున్నది" యను శ్రీముఖము చేరెను. అంతకు పూర్వమే ఆకాశమున నున్న కారుమబ్బులు గూడ ఈవార్త వినిన తోడనే, తమ చెదరింపులమాని ఒక్కటొక్కటిగ అదృశ్యములు కాజొచ్చెను. ఇంతియగాక, సమయము అనుకూలముగ తేవప్పడు మఖస్తోత్రము చేయుట ఒక ఆచారము కావున, మేనారులు పలాయనములగు నప్పుడు తమ కపటానంద బాష్పముల గార్చెను. దీనితో బాటె న్నెనో శుభసూచనములు తోడగలైను.

భజన సమాజపు వార్షికోత్సవము

ఈ వార్షికోత్సవ సభ అసలు రెండవనాడే జరుప ఆహ్వాన సంఘమువారు తలచి యుండిరి. కాని, మొదటినాడు కొంత కాలము మిగిలి యుండుట వలనను. ఆదినవాడు పరస్థానికుల సంఖ్య హెచ్చుగాను సన్నగిల మొదలిడునను భయము చేతను, వ్యవహారు సభాపంతరము కత్తిగనే, ఈ యుత్సవము జరుపబడినది. ఈ సభకు నిక్కచముగ అధ్యక్షుల నియామకము సందేహాస్పదముగనే యుండెను కాని, ఆహ్వాన సంఘమువారి కోరిక ప్రకారము మహారాష్ట్ర శీలూరు రంగధాము వామనరావు దయచేయుదురేమో యను ఆశ కొంతయుండెను. కాని చివరకు ఆహ్వాన సంఘమువారికి నిరాశయే కలిగినది. కావున, ప్రస్తుతము సభ నలంకరించిన వారిలో పెద్దలైన అధ్యక్షులను ఎన్నుకొనవలయునని తలపబడెను. కాని, ఇప్పుడు నల్లగొండలో నున్న మఠాచార్యులను (తిరుపతి స్వగ్రామము) అధ్యక్షులుగ ఎన్నుకొన వలయునని తలచి, తదాచార్యులవారి శిష్యులగు శ్రీ వాడపల్లి గారు, గం॥ అనంతరామరావుగారు, కే. రాములు గారు, వెళ్లి తమ కోరికను వెల్లడించిరి. ఆచార్యుల వారు కొంత తడవు మౌనించి, "మీ సభలో అస్పృశ్యతా సమస్యకు ప్రాధాన్య మివ్వబడునని వినియుండుటచే నేను సభ కధ్యక్షత వహించు కిష్టము లేదు" నిరి. గండికోట అనంత రామరావుగారు ఆహ్వాన సంఘ కార్యదర్శిగారు, మా సభలు రాజకీయములు కావని నమ్మకము గలిగించి ప్రభుత్వపు అజ్ఞ బడసినట్లు, భజన సమాజపు వార్షికోత్సవములో అస్పృశ్యతకు తావులేదని నమ్మకము గలిగించుటచే, ఆచార్యులవారో ప్పుకొనగా వెళ్లిన రాయబారులు నిష్ఫలమని మరియును వెడలి వచ్చిరి. కాని, ఆచార్యులగారి యభిప్రాయము మారినది. ఎట్లైననేమి ఆచార్యులవారు తమ అనంగీకారమును తెలుపుటచే, సభ నలంకరించిన వారిలో, పిన్న వయస్కులైనను, విద్యాధికులును, విజ్ఞాన వంతులునునగు కోదాటి రామకృష్ణారావు బి. ఏ. ఎల్. ఎల్. బి. గారిని అధ్యక్షులుగ నెన్నుకొనిరి. రసవంతమగు ప్రారంభోపన్యాసముతో అధ్యక్షులు పీఠము నలంకరించిరి. భజనసమాజపు కార్యదర్శులగు పి. శ్రీనివాస రెడ్డిగారు తమ కార్య నివేదికను జదివిరి. తరువాత ముఖ్యోపన్యాసకులగు కోదాటి రామకృష్ణారావు బి. ఏ. గారు 'అధ్యాత్మిక తత్త్వము' అను విషయముపై నుపన్యసించిరి. వీరు వయసునకు పిన్నలైనను, అధ్యాత్మిక తత్త్వమునకు ఓపిక, విశ్వాసము ప్రధానములనియు, మనజాతికి విశేషశక్తి యుండవలయుననియు, కాని అధిభయంకరస్వరూపముగ నుండుననియు, చెప్పిరి. ఇంతియగాక, ప్రకృతి శాస్త్రజ్ఞుల కలవిగాని విషయములు అధ్యాత్మిక తత్త్వము వలన తెలిసికొన నగుననియు, దేశమునందు శాంతి, జీవితమునందు తృప్తి అధ్యాత్మిక తత్త్వము వలన కలుగుననియు చెప్పిరి. మరియు, మానసిక శిక్ష, అధ్యాత్మిక తత్త్వమునకు సోపానమైయుండ, శారీరక శిక్ష మానసిక శిక్షకు కారణమనిగూడ నిరూపించిరి. వీరి తరువాత, గండికోట అనంతరామ రావుగారు భక్తి విషయము గురించి యుపన్యసించిరి. వీరు జనభక్తి పరసాధన మనియు, ప్రభుభక్తి దేశభక్తి ఇహసాధనము లనియు, జాతిమత భేదములు అస్మిక లేవనియు, దైవభక్తి కందరధికారులనియు, చెప్పిరి. అధునిక పరిస్థితులబట్టి సాంఘిక భజన కావలయునని యు, దీనివలన ఐకమత్యము కలుగుననియు గూడ చెప్పిరి. వీరు రెండవ ముఖ్యోపన్యాసకులు. వీరి అనంతరము ఓరుగంటి కిష్టయ్యగారు భగవంతుని సేవించుట వలన, కర్మానుభవములగు సుఖదుఃఖములు దగ్గునని యు ఇంకగొన్ని మనోహరములగు విషయములలో గూడిన తమ యుపన్యాసమును చదివిరి. వీరి తరువాత, అధ్యక్షులు ఉపన్యాసములన్నింటిని క్రోడీకరించుచు తమ ముగింపు ఉపన్యాసమును సభికుల మనస్సు రంజించునట్లు, గావించి సభముగించిరి.

పానకములో నొక బుడుక

ఈ సభతో మొదటిరోజు కార్యక్రమము ముగిసినది. కాని పానకములో నొక పుడుక గాన్పించి పానకమున్నిప్పు సా॥ ఐద్దరిలో కొందరు మహమ్మదీయ సోదరులు ఒక దరఖాస్తు నిచ్చుకొనిరట. అందు భజనసమాజము వారి పక్షమున భజన జరుగును కావున, దొంగ జహాంషరీపు పండుగ సందర్భమున ఆనాటి కాలమునకు భంగముగునని కాకోలు వ్రాసియుండినట్లు తెలియుచున్నది. ఈ దరఖాస్తును బట్టి మున్సిపుగారు "మీరుసలుపు భజనకొరకై ఒక కాలము నిర్ణయించిన బాగని" వ్రాసిరి. దీనికి కారణము ఈరాత్రి ముసల్మానులకు పవిత్రమగు రాత్రియగుటయే. ఆహ్వాన సంఘము పక్షమున ప్రత్యేకమగు భజనకొరకేర్పాటు చేయబడలేదు. భజన మందిరములో నేడు శ్రావణఏకాదశి యగుటవలన మామూలు ప్రకారము రాత్రికి భజన జరుగునని తత్సమాజపు కార్యదర్శి గారితో కనుగొనగా తెలిసినది. భజనరాత్రి తొమ్మిది గంటలనుండి ఆరంభమై పండ్రెండు గంటలలోగా ముగియును.

కాని, ఈప్రత్యుత్తరము పోలీసు మొహతమీంగారికి వచ్చినందున ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులను బిలుపించిరి తత్సంఘ కార్యదర్శిగారు గూడ వారివెంటజని, పోలీసు మొహతమీంగారి తోడను, మున్సిపుగారి తోడను సంప్రదించి ఎటులో భజనరాత్రిపన్నెండు గంటలవరకు గాబోలు సేయుట కనుజ్ఞబడసి ఆరాత్రి భజనజేసిరి.

బస, మున్నగు ఏర్పాట్లు

పరస్థానికులలో వైశ్యులందరికి స్థానిక వైశ్య సంఘము పక్షమున వైశ్యవిధియందు బస, భోజనపు ఏర్పాట్లు చేయబడినవి. తదితరులకు, ఆంధ్రబాలికా పాఠశాలయొక్కటై, క్రిందిభాగములు, శ్రీనివాసరెడ్డి బస్సీలాలు సేటుగార్ల గృహములు ఏర్పాటుచేయ బడినది. వంటలకొరకు ప్రత్యేకముగ నొక బిల్లు తీసికొన బడినవి. భోజనపు ఏర్పాట్లు దివ్యముగా నుండెను. లాడు, పూరి, ఉపమా, కేసరభాత్ మున్నగు వంటలు చేయబడినవి. మొత్తము మీద పరస్థానికులకు ఏవిధమైన ఇబ్బంది కలుగలేదని చెప్పవచ్చును.

సభామంటపము

సభామంటపము ముందు స్వాగతము, సుస్వాగతము అని వ్రాయబడిన ఎఱ్ఱని, తెల్లని బట్టలు. గట్టబడి యుండెను. మంట పాంతర్భాగమున పెద్ద పెద్ద

దాసబోధ

(చిదిరెమఠము వీరభద్రశర్మగారు)

మూడు వందల సంవత్సరముల క్రితము మన నిజాం ప్రాంతము (బీడు)న నొక మహాపురుషుడుదయించెను. ఆయన పవిత్రనామము "శ్రీసమర్థ రామదాసస్వామి" ఆకాలమున జరుగుచున్న రాష్ట్రధర్మ విప్లవములను శాంతపరచ నిశ్చయించి ఏకబోధ వలన వీరులను ప్రోత్సహించి యుద్ధముల జేయించి శ్రీశివాజీ చక్రవర్తికి మహారాష్ట్ర పట్టముగట్టించిన మహానుభావుడీ సమర్థుడే! "ధర్మగ్లాని సమయములందునే నవతరించునని భగవంతుడు స్వయముగా వచించియున్నాడు కావున శివుడాంజనేయుని సమర్థరామదాస రూపములో నవతరింప జేసెన" నుట సత్యదూరము గాదు. సమర్థుని సహాయము వలననే శివాజీమహారాజు ధర్మరక్షణముసేయ గలిగెను. ఏతని బోధించుట యందు సమర్థునకు సామర్థ్యము మెండు. తన ప్రతిభా ప్రకాండమును బ్రదర్శించుచు వేనవేల శిష్యులను సంపాదించి దాదాపు వందమఠములను స్థాపించెను. వాని నిప్పటికి సమర్థ సాంప్రదాయ మఠములనియెదరు.

సమర్థుడు తన మహోపదేశ సంగ్రహమును "దాసబోధ" యను పేరుతో గ్రంథమును బ్రకటించెను. ఆ సుత్కృష్టరచన మహారాష్ట్ర మందంతట సంచలనము గలిగించినది. దానిని పండితులు శాస్త్రీయ గ్రంథముగను, పామరులు వినోద గ్రంథముగను, వేదాంతులు బ్రహ్మనిరూపణ గ్రంథముగను, రసికులు చాతుర్య ప్రబంధముగను, గ్రహించి పఠించ మొదలిడిరి. నేడును మహారాష్ట్ర, గుజరాథీ, హిందీభాషీయులీ గ్రంథము వలన బరమలాభము బడయుచున్నారు. సంస్కృతములోని సుభాషితత్రిశతి (భర్తృహరి)ని కన్నడములోని సర్వజ్ఞవచనము (త్రిపది) లను ఆంధ్రభాషలోని వేమన పద్యములను కొంతమట్టుకీ గ్రంథముతో బోల్పవచ్చును. ఇందుగల లౌకికోదాహరణములు ముద్దులమూట. గ్రంథపఠన మారంభించినచో మరియు విడుచుట రసికులు వదలలేరు. ఇంతయేల! "సకలజన మనోరంజనము"ని నామ మిడినచో నతిశయోక్తి గాదని నాతలంపు. ఇది యిరువది ప్రకరణములు గలదై ప్రతి ప్రకరణమును రసభరితములగు దశవిభాగములతో నొప్పుచున్నది. అనగా ౭౭౫౦ పద్యములతో రెండువందల వేరువేరు విషయములు కడు రోచకముగ వర్ణింపబడినవి.

మన పుణ్యవిశేషమున నాంధ్రభాషలోకి గూడ శ్రీ కో. చక్రధరరావు గారిచే ననువదింపబడినది. సుప్రసిద్ధులగు శ్రీ శేషాద్రిరమణకవు లిద్దానిని తమ కాకతీయ గ్రంథమాలలో బ్రకటింప సమకట్టినారు. కాని వారి కాంధ్రు లుచితముగ దోడుపడనిచో నా గ్రంథదర్శనము దుర్లభమనియే తలచెదను. ఇందుకు గారణము అది యెనమిది వందలపుటల పెద్ద గ్రంథమగుటయు వారిహస్తమున దగు ద్రవ్యముగాని ముద్రణాలయముగాని లేకుండుటయే. శ్రీ కవులు ప్రస్తుతము ముద్రణావశ్యకమగు ద్రవ్యము నప్పుగా గొనియైనను బ్రకటింతు మన్నచో కనీసము గ్రంథమున కైదనుమిది వందల చందాదారులైనను మొదలు గావలసి యుండును. కావున నాంధ్రులు త్వరగా నీగ్రంథమునకు తగు సంఖ్యతో చందాదారులయ్యును ఇతర మిత్రుల జేర్పియును ధనవంతుల వలన విరాళములను సమకూర్చియును కవులకు దోడ్పడుట పరమావశ్యకము. నిజాంరాష్ట్రాంధ్ర వాఙ్మయమును సర్వతోముఖముగ బరిశీలించుచు సుత్కృష్ట చరిత్ర గ్రంథమునివ్వగల శ్రీ శే. ర. కవులను నిజాంవాఙ్మయాభిమానులు విశేషముగ సహాయ మొనరించుట ముఖ్యకర్తవ్యమని నేను పదింబదిగ నివేదించుకొను చున్నాను.

వీర శైవమతము

(చిదిరెమఠము వీరభద్రశర్మగారు)

శ్లో॥ సింహాసన సమారూఢాన్,
పంచాక్షర మనూపమాన్,
పంచసూత్ర కృతో వందే
పంచాచార్యాన్ జగద్గురూన్.

వీరశైవులస్థితి:—వీరశైవు లాంధ్రకర్ణాటక తమిళ మహారాష్ట్ర దేశములయందే గలరు. అన్యప్రాంతములయందును ఒకరిద్దరే కాని వందలు లభించరు. భరతఖండమున వీరశైవుల సంఖ్య (3200000) ముప్పది రెండులక్షలు (ఇందు నామమాత్రమున లింగధారులగు దేవాంగులయొక్కయు స్థలపతి జంగములు మొదలగు వారియొక్కయు సంఖ్య చేరియుండలేదు.) కాని వీరశైవ శ్రీ జగద్గురుపీఠసంబంధ మగు శాఖామఠ మొకటిమాత్రము నేపాళ రాజధాని ముఖ్యపట్టణమునందుగలదు అమఠమునకు సంబంధించిన సంతతివారలు 10-12 గుడుకలరు. చాలకాలము నుండి మన దేశసంబంధము లేనివారగుటంజేసి వారి యాచార విచారములు మారిపోయినవి. కాశీపీఠ మహాస్వాములవారు (1300) పదమూడువందల సంవత్సరముల క్రింద దేశసంచార మొనర్చుచు నేపాళదేశమునకు వెళ్ళిరి. అట్టితరి శ్రీస్వాములవారి పాండిత్య తపఃప్రభావములకచ్చెరు వంది నేపాళ మహారాజుగారు శిష్యులై కొంతభూమిని యొక మఠమును దానముగ నొసంగి యవి శాశ్వతకాల ముండునటుల శిలాశాసనమున వ్రాయించియిచ్చెను ఆశాసన మిప్పటికి నామఠమునగలదు. ఆసమయమున నే శ్రీ స్వామివారు మఠరక్షణార్థమై తమశిష్యుల నచట విడిచివచ్చిరి. వారిసంతతియే ప్రస్తుతము నేపాళమున 10-12 జనులుగా పెంపొందినది. వీరశైవులు బసవనికంటె పూర్వులనుట కిదియొక బలవత్తరమైన ప్రమాణము మఱియు గాశ్మీరదేశమునందును కొలదిమంది వీరశైవులున్నారు. వీరిమతకక్ష చాల బలవత్తరమైనది. విష్ణువునిపలచ టాకనైపుండనిండు విష్ణువిగ్రహమును కనులలోనైనను గాంచరు. కాని వీరు చాలవఱకు కశ్మీరకులగుటం జేసి యాచారవిచారములు కడు హీనముగనున్నవి. ఇటులే యజ్ఞానులగు వీరశైవు లేయే ప్రదేశములందు సాంచుచున్నారో పరిశోధనవలనగాని బయల్పడరు.

వీరశైవమతస్వరూపము:—భరతఖండమున ననేకమంది యాచార్యులుదయించి, తమకుదోచిన మతముల సిద్ధాంతపఱచి పరమతములను సర్వతోముఖముగ ఖండించి బ్రహ్మసూత్రములకును, గీతకును, ఉపనిషత్తులకును, భాష్యములను తమ మతపరముగ వ్రాసిరి. (వీనినే ప్రస్థానత్రయమందురు) అట్టిమతములు, ద్వైతమ, అద్వైతమ, విశిష్టాద్వైత శక్తివిశిష్టాద్వైతము లని వేరువేరు సంజ్ఞలుగలవు. ఇందు శక్తివిశిష్టాద్వైతమే వీరశైవమతము. ఈ మతస్థాపకులగు శ్రీజగద్గురు పంచాచార్యులు ప్రస్థానత్రయముపై భాష్యములనువ్రాసిరి. (శ్రీరేణుకా(రేవణా)రాధ్య దారుకారాధ్య, పండితారాధ్య, ఏకోరామారాధ్య, విశ్వారాధ్య యనునవి పంచాచార్యుల పవిత్రనామములు) వీరశైవుల ప్రస్థానత్రయమునకు భాష్యములు దురదృష్టవశమునను వీరియజాగ్రతవలనను కాలగర్భమున గలసిపోయినవి. ఒకరేణుకశివాచార్యుల బ్రహ్మసూత్ర భాష్యముమాత్రము జర్మనీ రాజధాని ముఖ్య గ్రంథాలయానుక్రమణికలో గలదు. ఇక తరువాతి యాచార్యులచే వ్రాయబడినవి నీలకంఠభాష్యము. (ఇందు కొంతభాగము లభించినటుల నామిత్ర మొకడు వ్రాయుచున్నాడు) శ్రీకరభాష్యము (బెంగళూరులో ముద్రింపబడుచున్నది.) శివాద్వైతమంజరి, సిద్ధాంతశేఖరము, సిద్ధాంతశిఖామణి (శ్రీరేణుక శివాచార్యులు అగస్త్యునకు బోధించినది), లింగధారణ చంద్రిక, క్రియాసారము, వీరశైవాచారకౌస్తుభము మొదలగు గ్రంథములు చాల గలవు. ప్రాచీనకాలమున (౧౦౦౦ వత్సరములకు బూర్వము) వీరశైవమతమందు చాతుర్వర్ణ్యము లుండెను. పౌరోహిత్యాదిక్రియలను జరపెడు మాహేశ్వరులు (బ్రాహ్మణులు), క్షత్రియులు నుండిరి గాని ప్రస్తుతము కొడగురాజులు, కెలదిరాజులు, పత్యేంద్రచోళరాజులు, పుంగనూరురాజులను గొలదిమంది క్షత్రియులుమాత్రము క్రమక్రమముగ వచ్చుచున్నారు. ఇక బలిజలు (వణిజులు) వైశ్యులనబడుదురు. బలిజలను కన్నడదేశమున "బణిజిగరు"నియును, మహారాష్ట్రదేశమున "వాణీ" యనియును పిలుచుచున్నారు గనుక బలిజశబ్దము వణిక్ శబ్దమునుండియే పుట్టినదనుట కనేకప్రమాణములను జూపింపవచ్చును. వీరశైవులను-లింగాయత్ (ఇష్టు) జంగములు, జంగమసేవకులని ప్రతియొక దేశమున నొక్కొక్కరీతిని పిలుచుచున్నారు. వీరశైవులు తమ గ్రంథములందుగాని చెప్పుచున్నట్లుగాని తమజాతిని మాహేశ్వరులనియును, లింగిబ్రాహ్మణులనియును, ఆరాధ్యగార్లమనియును, లింగధారులమనియును వరజంగమయ్యలమనియును అనుచుందురు. లింగిబ్రాహ్మణులనుట వీరశైవగ్రంథములందు ప్రమాణము [illegible]. భారతానుశాసనికపర్వమందు ధర్మరాజు [illegible] దానమునకుపాత్రులు లింగిబ్రాహ్మణులా? అలింగిబ్రాహ్మణులా? యని శ్లో॥ [illegible] బ్రాహ్మణం లింగినంచైవ బ్రాహ్మణం [illegible] సమున నడుగుటయు భీష్ముడు "[illegible]" [illegible] యను శ్లోకమూలమున స్పష్టముగ [illegible] లింగిబ్రాహ్మణునకైనను అలింగిబ్రాహ్మణునకైనను [illegible] ఇద్దరును యోగ్యులేయని బోధించెను. [illegible] స్మృతియందును "మూర్ధేమంత్రం హృదిధ్యానం మస్తకే లింగధారణం। శిఖాయుద్రాక్షభస్మాని చేత్ బ్రాహ్మణలక్షణ"మ్మని వచించియుండుటచే వీరశైవుల చిహ్నములన్నియు బ్రాహ్మణలక్షణములని యొప్పికొనవలసియున్నది. తెనాలి మండలమందలి శ్రీ నాగలింగశాస్త్రులవారు వ్రాసిన "బ్రాహ్మణ్యవీరశైవదీపిక" యను గ్రంథమీవిషయమున వీరశైవులకు గొంత సహాయముగాగలదు. "శ్లో॥ ఏకత్వేనోచ్యతే విద్యా శివజీవైక్యబోధినీ। తస్యాం రతాంతే యే తే వై వీరశైవాస్తు తే స్మృతాః॥" యను శంకర సంహితానుసారము శివజీవైక్యబోధకమగు విద్య నార్జించువారే వీరశైవులు. వీరశైవమతము శైవమతములోని యొక శాఖగాని వేరుగాదు. "[illegible] సామాన్యశైవం ప్రథమం మిశ్రశైవం తతఃపరం। శుద్ధశైవం తథా జ్ఞేయం వీరశైవం తతఃపర"మ్మను పారమేశ్వరాగమమునందలి ప్రమాణములను గ్రంథములనుండి వేనవేల జూపింపవచ్చును. కొందఱజ్ఞానముచే కొందఱు వైమనస్యముచేతను వీరశైవమతము శ్రీబసవేశ్వరుడు స్థాపించెనని [illegible] న్నారు. ఇదిచాల ప్రమాదమైనవిషయము. శైవమతశాఖయగు వీరశైవమతమునకు స్థాపకుడు బసవదేవుడో [illegible] యాచార్యుడు గాడెనగదా! వీరశైవమతస్థాపకులు పంచాచార్యులు. అందు రేణుక శివాచార్యుడు [illegible] సోమనాథలింగోద్భవుడై యగస్త్యప్రార్థనవలన మలయాచలమునకేగి, వీరశైవసిద్ధాంతముల్ల బోధించి యచ్చటనే తమసింహాసనస్థాపన మొనరించెను. దాని నిప్పటికిని వీరశైవాచార్యు లధిష్ఠించుచున్నారు. దీనికి వీరసింహాసనమని పేరు. మైసూరు రాష్ట్రాంతమున రంభాపురి (బాళెహొన్నూరు) యను నామముతో బ్రసిద్ధిగాంచినది. రెండవ శ్రీదారుక శివాచార్యుడు [illegible] శ్వరలింగమునం దావిర్భవించి యుజ్జయినీ సింహాసన మధిష్ఠించెను (Oogein Bellary Dt). మూడవ శ్రీపండితారాధ్య శివాచార్యుడు. సుధాకుండ మల్లికార్జునలింగమునుండి విరాజిల్లి శ్రీశైలము నధిష్ఠాపన మొనర్చిన నాంధ్రవీరశైవులకు [illegible]. నాలవ ఏకోరామారాధ్య శివాచార్యుడు ద్రాక్షారామ రామనాథ లింగోద్భవుడై హిమవత్కేదారమున సింహాసనము స్థాపించెను. భారతదేశోత్తరభాగమున నది [illegible]. ఇచట శ్రీఏకోరామారాధ్యుల శిష్యపరంపరలోనివారగు శ్రీజగద్గురు [illegible] లింగ శివాచార్యులు వసించుచున్నారు. [illegible] లేదు. ఈదేశజను లీస్వామివారిని రావల్ సాహెబని పిలుతురు. (the Raval sahebge Po. okhimath. Garhawal (Dt) ఇక ఐదవ శ్రీవిశ్వారాధ్యశివాచార్యుడు శ్రీ [illegible] లింగమున నావిర్భవించి కాశియందు సింహాసన మేర్పఱచెను. వారి శిష్యపరంపర యిప్పటికినిగలదు. వీరశైవమత పంచాచార్యులలో [illegible] గాసితమునకు గల [illegible] శైవపీఠమునకును లేదు. వీరశైవమతము ౧౦౦౦ వత్సరములక్రింద సంఖ్య చాలకాలమునకలదైనను "[illegible]" [illegible] శివాగమప్రమాణప్రకారముగా [illegible] చరించుచు కట్టుదిట్టములతో [illegible] వెలుగొందెను. కాని యుత్తర [illegible] వీరశైవ మతమున [illegible] జగద్గురు [illegible] గాని పుట్టలేదు. ఎనిమిదివందలవత్సరముల క్రింద నవతరించిన శ్రీబసవేశ్వరుడు వీరశైవుల [illegible] [illegible] [illegible] కొనియాడు [illegible] ప్రాధాన్యము గనుక [illegible] వారి [illegible] గలవారి. [illegible]

శ్వరుని ధారుణ్యా[illegible] మహిమకు యోగ్యమైన యొత్తిళ్ళమే మనకో కృతి నొసఁగెనే! కాని గొప్పయదైన శ్రీ బసవేశ్వరుడు సఫలీకృతుఁడు కాలేదు. ఆతఁడు కార్యసిద్ధి పొందినప్పుడే విపత్తులను సంధించినవి. ప్రతిపక్షబలము ప్రబలెను. బిజ్జలునికుమారుడు రాజయినారి బసవేశ్వరుని ప్రతికార్యమును ప్రతిఘటించుచుండెను. బసవేశ్వరుడు మహారాజ్యకారణవేత్త. పరిస్థితులు చాల విషమించినను అసమానమైన ఐకమత్యమును వారు వీరశైవులు కలిసియుపకారము చేయవలెనని తలంచెను. బసవని సోదరియగు నాగలాంబిక సంఘమునకు సహాయము చేసెను. అప్పుడు వీరశైవులలో ఏ పదవంటి నాయకుడుండిన [illegible] వారలందరు నిరాశచేత చెదరిపోయిరి. అట్టివారిలో [illegible] కాయకము చేయుచు పట్టణము విడిచిపోయిరి. కాయకములో ఉన్న వారి వృత్తి కొనసాగెను. [illegible] లోక్యమిచ్చు నంత వారిని పొందవలయును. [illegible] ఇంటి వెలుపల [illegible] శ్రీ బసవేశ్వరుని కీర్తి ప్రపంచమంతట వ్యాపించినది. భక్తశిఖామణియగు మహాపండితుడగు శ్రీ పాల్కురికి సోమనారాధ్య డాకీర్తిరాశిని తెలుఁగున వ్రాసెను. బసవపురాణము పండితారాధ్యచరిత్ర మొదలగు గ్రంథములను వ్రాసెను. సోమనాథుని [illegible] తెలుఁగు పలుకుల వీరశైవ సాహిత్యమును పెంపొందించెను. ఏదిక్కుచూచిన బసవస్తోత్రములు బసవచరిత్రలు బసవరగడలు బసవశతకములు నిండిపోయినవి. ఆంధ్రబసవచరిత్రను కన్నడమహారాష్ట్రీయ సంస్కృతభాషలలో ప్రత్యేకముగ బహుసమర్థతతో వ్రాసిరి. తెలుఁగు బసవపురాణముకంటె విశేషములు కన్నడ బసవపురాణమందు కన్నడముకంటె విశేషములు సంస్కృతపురాణమందు గలవు. ఇట్టి ఒకదానియందుకంటె నొకదానికి విశేషము కలిగినవి. [illegible] ప్రత్యేకబసవకీర్తనలో గడచిపోయినవి. అందుకే తెలుఁగు వీరశైవులు మేల్కొనలేదు. బసవేశ్వరుని [illegible] సమాజ మెట్లు [illegible] యట్టి యుపాయము తెలియలేకను అన్యులకు [illegible] స్వరూపమును బోధింపలేకను ఉదాసీనవేదాంత [illegible] కర్మ [illegible] కార్య [illegible] మనసుపరమని [illegible] ఆచారము [illegible] వచ్చిన [illegible] వారందరును వీరశైవులు [illegible] నిందింపసాగిరి. అయినను వీరశైవ [illegible] మొన్నటివరకును కాలము గడపుచు వచ్చిరి. ఏబది సంవత్సరములక్రింద బళ్ళారి [illegible] మైసూరు వై. వీరభంగప్ప సోలాపూరు వారు [illegible] సంఘసంస్కర్తలై యుండిరి. క్రమక్రమముగ వారి మార్గమునే యవలంబించి నేటివరకు కొంత మార్పులో సంస్కారము జరుగుచున్నది. కాని యొక విధమున విద్యావంతులు లేకయున్నను [illegible] పెరుగుచునే యున్నవి. కన్నడదేశమున వీరశైవ మహాసభలలో [illegible] మైనవి. వారివలన నొక విధమైన జాగృతి కలిగిన నాటి [illegible] కాని మనదేశమునకు మహోపకారమేదియును కలుగలేదు. అందువలన నిజాంరాష్ట్ర కర్ణాటక వీరశైవులను మాత్రము ఆంధ్ర వీరశైవులను బొత్తిగ తమతమస్వరూపమే తెలియదు. ఓరుగల్లు ఆంధ్రరాజుల కాలమునాటి [illegible] పండితులు అందరికో గాని ఇప్పటి ఆంధ్ర వీరశైవులలో పండితులే జనింపలేదు. ఇప్పటికిని లేరు. ౧౦-౧౫ సంవత్సరములక్రింద ఆంధ్రదేశమున ఏలూరు శ్రీ నాగభూషణముగారును నెల్లూరు (కోలిగ్రామము) సుబ్రహ్మణ్య దేవరగారును వీరశైవులను గురించి కొంత శ్రద్ధ చూపించిరి [illegible] కాని ఏ కొంచెమును [illegible] తెలియదు. వీరి గ్రంథములను చదివి చూచినచో వీరశైవుల శరణము చూపిరి కాని [illegible] చెప్పుచున్నారు. ఇందువలననే యిపుడు నా కల్పనాశక్తి నవివిధముగ ఊహించవలెను. వీరు తెలిసి గలవారే కాని [illegible] పూర్తిగ సత్యమును [illegible] ధర్మగ్రంథములను విస్తరించినవారలు ప్రాపించిరి. అందువలన వీరశైవుల యందు [illegible] విధముగ కలుగుటకు ఉపకారముగ గ్రంథములు కావలసియుండెనుగదా. ఈ పై విషయముల నన్నిటిని విచారించినచో వీరశైవమతము వేదబాహ్యముగాదని యొకను ప్రస్థానత్రయమార్గముగ స్థాపించబడినదనియును, ఇప్పటిని స్థాపనాచార్యుల శిష్యపరంపరాగత మఠాధిపతులే ఈ మతమును పాలించుచున్నారనియును ఆ విద్యాప్రభావమువలనే యట్టి మహోన్నతస్థితి పొందునట్లు గ్రహింపవచ్చును. (సశేషము)

వీరశైవమతము

(నిన్నటి తరువాయి)

వీరశైవసిద్ధాంతము—వీరశైవుల శక్తివిశిష్టాద్వైతమతమునకు విశిష్టాద్వైత, శివాద్వైతమను పర్యాయ నామములు గలవు. ద్వైతాద్వైతములకంటె శక్తివిశిష్టాద్వైతమున విశేషము లేకుండగా "తే ధ్యానయోగానుగతా అపశ్యన్. దేవాత్మశక్తిం స్వగుణైర్నిగూఢాం, శ్వే. అ. ౧-మ శ్లో." జగత్కారణశక్తిపరమేశ్వరుని యందు ధ్యానానుసంధానులగు యతీశ్వరులు పరశివునియందు నవ్యక్తముగల చిచ్ఛక్తిని సాక్షాత్కరించుకొనిరి. జ్ఞానక్రియాత్మకమగు శక్తి యీశ్వరుని స్వభావమైనందున నాశక్తి యొన్నటికి విశ్వమునుండి పృథక్కుగాకను మఱియు నద్వైతులు చెప్పునటుల మిథ్యగాకను సత్యమైనదనియును "ద్వా సుపర్ణా సయుజా సఖాయా। సమానం వృక్షం పరిషస్వజాతే। తయోరన్యః పిప్పలం స్వాద్వత్త్యనశ్నన్నన్యో అభిచాకశీతి" (ముండ, ౩-౧-౧) యని సూక్ష్మశరీరసంజ్ఞకమగు వృక్షము నాశ్రయించి రెండు పక్షులు గలవు. వానియందొకపక్షి పురాకృతక్రియానిష్పన్న మగు, సుఖదుఃఖాత్మకఫలము ననుభవించుచున్నది. రెండవపక్షి యేఫలమును ముట్టక సర్వసాక్షియై నిత్యశుద్ధానందము ననుభవించుచు తనమిత్రుని పాలించుచున్నదను నుపనిషత్ప్రమాణము మొదలగు శివజీవులాదియందు భిన్నములుగా నగపడినను అంత్యమున దేకస్వరూపముగలవని బోధించునదే శక్తివిశిష్టాద్వైత (వీరశైవ) మతమనఁబడును. అనఁగా ద్వైతాద్వైతము లెల్లకాలములందును జీవేశ్వరభేదమును నిరూపించుచున్నవి. కేవలమద్వైతమును ప్రతిపాదించు మతము ద్వైతనిరూపకములగు శ్రుతివచనములను కేవలము ద్వైతమును బలపఱచు మతము అద్వైతనిరూపకములగు వేదమంత్రములను పరస్పరవిరోధము గలదు. కావున వేదైకదేశవచనానుసంధానము గల ద్వైతాద్వైతమతములు రెండును, వేదసమష్టియసమ్మతిని బడయజాలవు. శక్తివిశిష్టాద్వైత (వీరశైవ) మతము ద్వైతాద్వైతసంబంధములగు సర్వవిధ వేదవచనములకును విరుద్ధముగ లేదు. "అంశో నానావ్యపదేశాత్" బ్ర. సూ. 'మమైవాంశో జీవలోకే, జీవభూతః సనాతనః' భ. గీ" యనుచుండుట అనాదియగు మాయాపాశబంధమూలమున నీశ్వరుని యంశములే 'జీవ' యను నామమును ధరించి దేవతిర్యఙ్మనుష్యాదులయందు ప్రవేశించియున్నవి. వీనినెల్ల నీశ్వరుఁడు సాక్షిరూపముచే ప్రేరించుచున్నాఁడు. అనాదిమలపాశబద్ధము లగు జీవములు సంసారావస్థయందు నీశ్వరునికంటె భిన్నములుగా నుండియు తమ కర్మపరిపాకమున శుద్ధాంతఃకరణులై శ్రీగురుకృపాకటాక్షమున శివాభేదజ్ఞానమును సంపాదించి భ్రమరకీటన్యాయముచే శివునియం దైక్యమందుదురు. ఇట్టి భేదాభేదముల రెంటిని పాటించుచుండుటచేతను జ్ఞానకర్మద్వయము ముక్తిసాధనమని బోధించు శక్తివిశిష్టాద్వైత (వీరశైవ) మతమే సమగ్రమైనది. ఇంక కొంత విశిష్టరూపమును గూర్చి యాలోచింతము.—భరతఖండమునందుగల ప్రసిద్ధములగు వైదికమతములందు కొన్ని మతములు జ్ఞానప్రధానములుగను, కొన్ని మతములు కర్మప్రధానములుగను కొన్ని మతములు జ్ఞానకర్మ ముభయమును ప్రధానముగ నున్నవి. మీమాంసకులు కర్మచేతనే ముక్తియనియు అద్వైతులు జ్ఞానమువలననే ముక్తియనియు శక్తివిశిష్టాద్వైతులు (వీరశైవులు) కర్మజ్ఞానద్వయముచేత ముక్తియనియును చెప్పుదురు. పశుకర్మ పతికర్మ యనుభేదమున కర్మము ద్వివిధముగనున్నది. స్వర్గాదిసాధకములగు కర్మలు పశుకర్మలనియును ముక్తిసాధకములగు శివపూజాదికర్మలు పతికర్మలనియును శాస్త్రసిద్ధాంతముగలదు. వీరశైవులు పశుకర్మలను మానివేసి కేవల పతికర్మలనుమాత్రమే యాచరింతురు. కేవలకర్మచేతగాని కేవలజ్ఞానముచేతగాని ముక్తి లభింపదని వీరశైవుల సిద్ధాంతము. పక్షులకు సంచారకాలమందు రెండు రెక్కలును సహాయకారులైనట్లే రథమునకు గమనసమయమున నుభయచక్రములును యావశ్యకములైనటుల మోక్షమునకు కర్మజ్ఞానములు రెండును ఆవశ్యకమై యున్నవి. ఒక జ్ఞానమునకే నేల ముక్తి కారణముకాదనినచో [illegible] కేవల పరోక్షజ్ఞానము వలన పాపక్షయము కాదు. (శ్రీగురూపదేశము [illegible] గావించి [illegible] ఇట్లు కేవలము కర్మచేత నెందులకు ముక్తి లభింపదనినచో తత్త్వస్వరూపజ్ఞానము లేక [illegible] మనుగాని మఱి [illegible] కర్మఫలముగాని [illegible] ఎల్లరకు విశదమే కదా!

అందువలన ప్రతివిషయమునను జ్ఞానకర్మద్వయముచేత గాని (ముముక్షువు) మోక్షమును బడయఁజాలఁడు. ఈవిషయమందు "విద్యాంచావిద్యాంచ యస్తద్వేదోభయంసహ। అవిద్యయా మృత్యుంతీర్త్వా విద్యయాఽమృతమశ్నుతే" యని శ్రుతులు ఘోషించుచున్నవి. ఏతత్త్వమునవలంబించియే లింగాంగులు తమ శరీరేంద్రియములను జ్ఞానక్రియల రెంటిని పరచేర్చి, పరబ్రహ్మపదవాచ్యమగు శివలింగమందు స్వతాదాత్మ్యబుద్ధి నునిచి శివస్వరూపమును బొంది సాయుజ్యభాగు లగుచున్నారు. నిరంతరము భ్రమరచింతనయందుండు కీటకము కొంతకాలమునకు ఏకాకృతిని వదలి భ్రమరత్వమును బొందుమాడ్కి మానవుఁడు దృఢతరమగు శివోపాసనవలన శివాకృతిని బొందగలడనుట నిర్వివాదాంశము. ఈ విధమగు నుపాసనచేత అంగ(జీవ)నిష్ఠము లగు అజ్ఞత్వాదిగుణములు నశించి లింగ(బ్రహ్మ) సంబంధములగు సర్వజ్ఞత్వాదిగుణము లుదయించును. దీపము స్వయంప్రకాశము గలదైనను మీఁద నొకబుట్టను బోర్లించినచో దీపముచుట్టు నంధకారమావరించునటులే, దేహమందలియాత్మ స్వభావముచే స్వయంప్రకాశము గలదైనను మాయాసంబంధములగు కల్మషముచే నాచ్ఛాదింపఁబడి, స్వప్రభావమును బోగొట్టుకొని విషయములకు కించిజ్జత్వాది హేయగుణముల నాశ్రయించి తాపత్రయములచే బంధింపఁబడి నానాయోనులయందు జన్మమంది దుఃఖపరంపరల ననుభవింపవలసివచ్చును. తన్నివృత్త్యర్థమై శ్రీజగద్గురు పంచాచార్యస్థాపితమగు శక్తివిశిష్టాద్వైత (వీరశైవ) మతధర్మముల శ్రద్ధతో నాచరింపవలయును. అదియే ధన్యము.

శ్లో॥

శ్రీమద్విద్వనితాసఖస్సమహిమాగారస్సదాభాసుర-
ద్దానాఖ్యల్లసుమాత్ర సంభవ సంభోధ్యదపంచాననః।
సోఽహం తత్కలాదిదృగ్భుయమిరాట్వం నేవిలస్సర్వదా.
సామారామ విరామ కస్తుతిపరాః పాలాద్గురూ కేణుకః॥

చిదిరెమఠము వీరభద్రశర్మ,
57/10 రామాపురానయీబస్తీ, కాశీ.

ಶ್ರೀಕಾಶೀ ಜಂಗಮವಾಡಿಮಠದ ಏಜಂಟರಿಗೆ.

(ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ಓದಬೇಕಾದುದು.)

ಮಹಾಶಯರೇ, ನೀವು 4-12-26ನೇ ತೇದಿಯ "ಸ್ಟಾರ್" ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಜಗದ್ಗುರುಗಳವರ ಅಪ್ಪಣೆಯಿಂದು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ಕೇವಲ ವೀರಶೈವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಂಬಂಧವಾದ ಲೇಖನವು ಅನೇಕ ಭ್ರಮಪ್ರಮಾದಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರುವದಾದಕಾರಣ ಈ ನಿಜವಾದ ವಿಷಯದಿಂದ ತಮ್ಮ ತಪ್ಪುತಿಳುವಳಿಕೆಯನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅಭ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ ಬರುವವರ ವಯಸ್ಸು ಇಂತಿಷ್ಟೇ ಇರಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಣಯಿಸುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನೀವು ಕೈಗೊಂಡುದುದು ಅಸಮಂಜಸವೇಸರಿ. ಒಂದುವೇಳೆ ನೀವು ಬರೆದಂತೆ ಹದಿನಾರುವರ್ಷದೊಳಗೆ ಪಂಚಕಾವ್ಯ ಪಂಚಚಂಪೂ ಪಂಚನಾಟಕಗಳನ್ನೂ ವೈದಿಕಜ್ಯೋತಿಷ ಮತಗ್ರಂಥಗಳನ್ನೂ ಅಭ್ಯಸಿಸಿ ತಮ್ಮಲ್ಲಿಗೆ ಬರುವದು ಮತ್ತಿಷ್ಟು ಅಸಂಭವವು. ಯಾಕೆಂದರೆ, ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಳಿದ ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದ ಸಂಸ್ಕೃತವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಬಹುಶಃ 10-12 ವರ್ಷದ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತಾಧ್ಯಯನವನ್ನಾರಂಭಿಸಿ ನಾಲ್ಕಾರುವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಮೇಲಿನ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಪಠಿಸುವದುಹೇಗೆ? ನಿಮ್ಮ ಮಠದದೆಸೆಯಿಂದ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಹದಿನಾರುವರ್ಷದೊಳಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಸಾಹಿತ್ಯ ಜ್ಯೋತಿಷ ವೈದಿಕವಿಶಾರದರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಕಳುಹಿಸುವ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳವರೂ ಪಾಠಶಾಲೆಗಳೂ ದೇಶದ ಯಾವ ಭಾಗದಲ್ಲಿರುವವೋ ಊಹಿಸುವದು ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಶ್ರಾವಣಮಾಸದಲ್ಲಿ ಈ ನಿಯಮವನ್ನು ಪ್ರಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿ ಕಾರ್ತೀಕಮಾಸದಲ್ಲಿ ಇಪ್ಪತ್ತೈದುವರ್ಷದ ಒಬ್ಬ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯನ್ನು ಮಠದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡುದರ ತಾತ್ಪರ್ಯವು ನಮಗೇನೂ ಗೋಚರವಾಗಲಿಲ್ಲ. "ಸಂಸ್ಕೃತಜ್ಞಾನವಿಲ್ಲದೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ತಮ್ಮ ವಯಸನ್ನು ವ್ಯುಪ್ಪಮಾಡುತ್ತಿರುವರು. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಹಾಯವು ಸಿಗುವದಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿದು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಅನೇಕರ ಕಡೆಯಿಂದ ಹಣವನ್ನು ತರಿಸಿ ದ್ರವ್ಯಸಂಚಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವರು" ಎಂದು ಬರೆದಿರುವಿರಿ. ಇದು ಕೇವಲ ನಿಮ್ಮ ಮಠದಲ್ಲಿರುವ 2-3 ಜನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿರುವದೋ ಏನೋ ಎಂದು ಸಂಶಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು "ಪಂಡಿತರಿಗೆ ಧನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಸರ್ಟಿಫೀಕೇಟುಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ" ನ್ನುವದು ಬಹಳ ಅವಿಚಾರದ ಮಾತು. ಇದನ್ನು ಇಲ್ಲಿಯ ಪಂಡಿತರು ಕೇಳಿದರೆ ನಿಮ್ಮ ಗೌರವಹಾನಿಯೊತ್ತಟ್ಟಿಗಿರಲಿ, ನಿಮ್ಮ ಮಠದಲ್ಲಿರುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಅಭ್ಯಾಸದಗತಿಯೇನಾಗುವದೋ, ಊಹಿಸಲಸದಳವು. ಇದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಪರಸ್ಪರ ಅಸೂಯೆಯಿಂದ ಜನ್ಯವಾದುದಲ್ಲದೆ ನಿಜವಾದ ಸಂಗತಿಯಲ್ಲ. ನಿಜವಾನಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿರುವ ಅನೇಕ ಕಾಲೇಜುಗಳೂ ಸಂಸ್ಕೃತವಿದ್ವಾಂಸರೂ ವ್ಯರ್ಥವೇಸರಿ. ಹಾಗೆ ಲಂಚದಿಂದ ಪಂಡಿತರಾಗಬೇಕಾದರೆ ಇಷ್ಟರೊಳಗೆ ಕಾಶಿಯಲ್ಲಿ ನಿಜವಾದ ಪಂಡಿತರೇ ಸಿಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅದು ನಿಜವಿದ್ದಲ್ಲಿ ವೀರಶೈವರಿಗಿಂತಲೂ ಶ್ರೀಮಂತರೂ ಸೋಮಾರಿಗಳೂ ಆದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನೇಕ ದೇಶದವರೇಕೆ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಅನುತ್ತೀರ್ಣರಾಗುತ್ತಿರುವರು? ರೊಕ್ಕವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಸರ್ಟಿಫಿಕೆಟುಗಳನ್ನೇಕೆ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು? ಇನ್ನು ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟುಗಳೆಂದರೆ ನೀವು ಬೇರೆ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರಬಹುದು. ಅದೇನೆಂದರೆ, ಬಾಳೆಹೊನ್ನೂರು ಶ್ರೀಜಗದ್ಗುರುಪೀಠದ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕಕ್ಕೆ ವಟುಚುನಾವಣೆಯಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಮಠದವತಿಯಿಂದ ಧನಾಶೆಯುಳ್ಳ ಕೆಲವರಿಗೆ ಲಂಚವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟುಗಳನ್ನು (ಪ್ರಶಂಸಾಪತ್ರಗಳನ್ನು) ಬರೆಯಿಸಿಯೂ ಸ್ವಂತಸನ್ನಿಧಿಯಿಂದ ಕೆಲವು ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟುಗಳನ್ನು ಬರೆದೂ ಒಬ್ಬಪಟ್ಟದ್ದೇವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಉಮೇದ್ವಾರರನ್ನಾಗಿ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಿರಲ್ಲದೆ ಮತ್ತಾರೂ ಲಂಚದಿಂದ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟುಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿರುವದಿಲ್ಲ. ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಆದಾಯವುಳ್ಳ ನಿಮ್ಮಂತಹ ಸಂಸ್ಥಾನಿಕರೇ ಮಠದಲ್ಲಿದ್ದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಹೊರಗೆ ಹಾಕುವಾಗ "ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳಾಗಿ ದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋದವರು ನಿಮ್ಮ ಮಹದುಪಕಾರವನ್ನು ನೆನೆಸಿ ತಮ್ಮ ಆದಾಯದಿಂದ ನೂರಕ್ಕೆ ಐದುರೂಪಾಯಿಗಳಂತೆ ವಿಲಕ್ಷಣವಾದ ವ್ರಯವುಳ್ಳ ಗುರುಕುಲ ಫಂಡಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕೆಂಬುವ ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವು ಗಗನಕುಸುಮವೇಸರಿ. ಒಟ್ಟಿನಮೇಲೆ ನಿಮ್ಮ ಲೇಖನಾಭಿಪ್ರಾಯವು, ವಿಷಯಾಂತರವಾಗಿರುವದಲ್ಲದೆ ಅಸೂಯಾಸ್ಪದವಾಗಿಯೂ ಅಸತ್ಯವಾಗಿಯೂ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವದು. ಮಠದಲ್ಲಿ ಅಭ್ಯಾಸಮಾಡುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಮೇಲೆ ಮಠಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಶ್ರದ್ಧೆಯಿರುವದೆಂಬುದೂ ಮಠಾಚಾರ್ಯರಾದ ಇವರು ವೀರಶೈವ ಸಮಾಜಕ್ಕೆಷ್ಟು ಉಪಕಾರವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವರೆಂಬುದೂ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಪರಿಚಯವೇ ಇದೆ. ಇಷ್ಟೇ ಏಕೆ? ಕೆಲವು ದಿನಗಳಿಂದ ಪ್ರಥಮದಲ್ಲಿ ದೇಶದ ವೀರಶೈವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಜಂಗಮವಾಡಿಮಠಕ್ಕೆ ಬಂದರೂ ಸ್ವಲ್ಪ ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಮಠದಿಂದ ಹೊರಗೆ ಹೋಗುವ ಪ್ರಸಂಗವು ಬಂದೊದಗುತ್ತಿರುವದು ಖೇದಕರವಾದ ವಿಷಯವಲ್ಲವೇ? ಹ್ಯಾಗಾದರೇನು, 30-35 ಜನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಹೊರಗಿರುತ್ತಾರೆ; 2-3 ಜನರು ಮಾತ್ರ ಮಠದಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತಾರೆ. ನೂರಾರುಜನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಸಾಲುವ ಜಂಗಮವಾಡಿ ಮಠದ ಆದಾಯವನ್ನು ಕೇಳಲು ವೀರಶೈವಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲವಂತೆ! ಪರಂತು ಅಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾಸಾಶನವುಳ್ಳ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಆದಾಯವನ್ನು ವಿಷಯಾರ್ಸದಿಂದ ತೋರಿಸುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಇವರು ಸ್ವೀಕರಿಸಿರುವುದು ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗದಿರದು. ಇದರಿಂದ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನೆಂದರೆ, ಬಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಯಾವುದೋ ಒಂದು ನೆಪದಿಂದ ಮಠದ ಹೊರಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ದೇಶದ ಯಾವ ಉದಾರಿಗಳಿಂದಲೂ ಮಾಸದ್ರವ್ಯಾದಿ ಸಹಾಯವು ಸಿಗದಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಕುಯುಕ್ತಿಯಿಂದಲೇ ಬರೆದಿರುವರು. ಆಹಾ! ಏನು ಇವರ ವಿದ್ಯಾಭಿಮಾನವು? ಈಗಿನ "ಸಂಸ್ಕೃತವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ದ್ರವ್ಯಸಹಾಯಮಾಡಬಾರ" ದೆನ್ನುವ ಬುದ್ಧಿವಂತರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಎಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅನುಕರಿಸುತ್ತಿರುವರು! ಯಾವದು ಹ್ಯಾಗಿದ್ದರೂ ಜಂಗಮವಾಡಿಮಠದ ಏಜಂಟರಾಗಲಿ ಇವರ ಅಭಿಮಾನಿಗಳಾಗಲಿ ತಮಗೆ ನಿಜವಾದ ಅಭಿಮಾನವಿದ್ದರೆ ಯಾರಾದಲ್ಲಿ ಯಾವದು ದ್ರ್ಯಾಗಳಿರುವುವೋ ಅವುಗಳನ್ನವರಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ತೋರಿಸಿ ಸಾಧಾರಿಸುವಷ್ಟು ಕೆಲಸವೇಕೆ ಮಾಡಬಾರದು? ಇರಲಿ, ಇಲ್ಲಿಗೆ ವಿರಮಿಸಿ ತಮ್ಮ ಸ್ವಾರ್ಥವನ್ನು ಸಾಧಿಸುವಸಲುವಾಗಿ ಮಿಥ್ಯಾಪ್ರಲಾಪಗಳನ್ನು ವಾರ್ತಾಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಬಾರದಾಗಿ ಏಜಂಟರಿಗೆ ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಓರ್ವ ವೀರಶೈವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ, ಕಾಶಿ.

ಆಂಧ್ರವೀರಶೈವಮಹಾಸಭೆ.

ನಾನು ಕಾರ್ಯಾರ್ಥಿಯಾಗಿ 'ಬೆಜವಾಡ' ಜಂಕ್ಷನ್ನಿಗೆ ಹೋಗುವ ಪ್ರಸಂಗವೊದಗಿತು ಗಾಡಿಯಿಂದಿಳಿದ ಕೂಡಲೇ, ಈ ಹೊತ್ತಿಲ್ಲಿ ವೀರಶೈವ ಮಹಾಜನಸಭೆಯಿದೆ; ನೀವು ಬರಬೇಕೆಂದು ಓರ್ವ ನನ್ನ ಪರಿಚಿತ ಸದ್ಗೃಹಸ್ಥರು ಕರೆದೊಯ್ದರು. ಅಲ್ಲಿಯ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕರು ನನಗೆ ಮಾಡಿ ಸುವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನಿಲ್ಲಿ ಪ್ರಶಂಸಿಸಿ ಬರೆಯಲು ಸ್ಥಳವಿಲ್ಲ. ಶಿವಪೂಜೆಗೆ ಕುಳಿತಾಗ ಅವರ ತ್ರಿಪುಂಡ್ರಭಸ್ಮವೂ, ಶಾಸ್ತ್ರೀಯವಾದ ಶಿವೆ (ಚಂಡಿಕೆ) ಯೂ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರ ಶಿವಪೂಜಾಸಾಮಗ್ರಿಯೂ, ಗೋಚರವಾಗಿ ನನಗೆ ಬಹಳ ಆನಂದವಾಯಿತು. ಆಂಧ್ರವೀರಶೈವರಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾವಂತರು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆಯಾದಾಗ್ಯೂ, ತಕ್ಕಮಟ್ಟಿಗೆ ಸುಧಾರಿಸಿದವರೇ! ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವು ಇವರು ಈಗೀಗ ಒಳ್ಳೇ ಕ್ರಾಂತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಲೂರುತ್ತಿರುವ ಆಂಧ್ರ (ತೆಲುಗು) ದೇಶದಲ್ಲಿರುವಿಕೆಯೇ! ಸರಿಯಾಗಿ ಹತ್ತು ಘಂಟೆಗೆ ಕಾರ್ಯಾರಂಭಮಾಡಿ ಇದಕ್ಕೆ "ಆಂಧ್ರವೀರಶೈವಮಹಾಜನಸಭೆ" ಯೆಂಬ ನಾಮಾಂಕಿತವು ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟು, ಸರ್ವಾನುಮತದಿಂದ 'ಈ ಮನಿ'ಯ ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗದೇವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಆರಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಕೆಲವು ಭಾಷಣಗಳಾದುವು. ಅವುಗಳೆಲ್ಲವೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ವಿಷಯಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದವುಗಳಾಗಿದ್ದವಷ್ಟೆ! ಆ ಬಳಿಕ ಕಾಶೀಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ವೇ|| ಪಂ|| ಚಿದಿರೆಮಠದ ವೀರಭದ್ರಶರ್ಮರವರು ಬರೆದು ಕಳುಹಿಸಿದ "ವೀರಶೈವಮತವೆಂಬ" ಉಪನ್ಯಾಸವು ಓದಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ವೀರಭದ್ರಶರ್ಮರವರ ಮೇಲೆ ಇಲ್ಲಿಯ ಜನರಿಗಿದ್ದ ಭಕ್ತಿಶ್ರದ್ಧೆಗಳು ಪ್ರಶಂಸನೀಯವಾದುವುಗಳು. ಆದುದರಿಂದಲೇ ಅವರ ಉಪನ್ಯಾಸವು ಪ್ರಾರಂಭವಾದೊಡನೆಯೇ ಸಭೆಯೆಲ್ಲ ಶಾಂತವಾಯಿತು. ಕೇಳಬರದಿರುವ ಪದ್ಯಗಳನ್ನು ಪುನಃ ಪುನಃ ಓದಿಸಿ ಲಾಲಿಸಿದರು. ಆ ಉಪನ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಸಾಂಘಿಕ ಧಾರ್ಮಿಕ ಐತಿಹಾಸಿಕ ವಿಷಯಗಳು ಸಮಾವೇಶವಾಗಿದ್ದವಲ್ಲದೆ ಅವರ ಆಂಧ್ರಭಾಷಾ ಪಾಂಡಿತ್ಯವೂ ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆ ಉಪನ್ಯಾಸದೊಡನೆ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಬೇಕಾದ ಕೆಲವು ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಅವರು ಬರೆದಿದ್ದರು. ಒಂದೆರಡರ ಹೊರತು ಅದರಲ್ಲಿಯ ನಿಯಮಗಳೆಲ್ಲವೂ ಪಾಸಾದವು. ಸಭೆಯಲ್ಲಿ 7-8 ನೂರುಜನಗಳಿದ್ದರು. ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳ ಮೇಲೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಲಹವೆದ್ದಿತು, ಆದರೆ ಅನೇಕ ಸುಧಾರಕರಿಂದ್ದ ನಮ್ಮ (ಕನ್ನಡ) ದೇಶದ ಸಭಾಕಲಹಗಳಿಗಿಂತಲೂ ತೀವ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ಮುಗಿದು ಸಮಾಧಾನವಾಯಿತು. ಬಳಿಕ ಎರಡನೆಯ ಮಹಾಜನಸಭೆಯನ್ನು ಬಹಳ ವಿಜೃಂಭಣೆಯಿಂದ ನಡೆಯಿಸಿ ಅದಕ್ಕೆ ಶ್ರೀ. ವೀರಭದ್ರಶರ್ಮರವರನ್ನು ನಿಯಮಿಸಬೇಕೆಂತಲೂ, ತಕ್ಕ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನೀಗಿನಿಂದಲೇ ಮಾಡಬೇಕೆಂತಲೂ ನಿರ್ಣಯಿಸಿಕೊಂಡದಲ್ಲದೆ ತಮ್ಮ ಸಮಾಜವನ್ನು ಹೇಗೆ ಸುಧಾರಿಸಬೇಕೆಂಬುದನ್ನೂ ನಿರ್ಣಯಿಸಿಕೊಂಡರು. ಒಟ್ಟಿನಮೇಲೆ ಅಲ್ಲಿಯ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ವಿಚಾರಮಾಡಲಾಗಿ ಭಾವೀ ಆಂಧ್ರವೀರಶೈವನಾಯಕತ್ವವು ಶ್ರೀ. ವೀರಭದ್ರಶರ್ಮರವರಿಗೆ ಸಲ್ಲುವದೆಂದು ತರ್ಕಿಸಬಹುದು. ಆದುದರಿಂದ ಶರ್ಮರವರು ತಮ್ಮ ದೇಶದ ಆಂಧ್ರವೀರಶೈವರ ಉಪಕಾರಕ್ಕಾಗಿ ಶೀಘ್ರದಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಯನಾವಧಿಯನ್ನು ಸಫಲಗೊಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುವರಾಗಿ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಮತ್ತೊಂದು ವಿಷಯವೇನೆಂದರೆ, ಈಗೀಗ ತಮ್ಮ ಮತತತ್ವವನ್ನು ತಿಳಿಯುತ್ತಿರುವ ಆಂಧ್ರವೀರಶೈವರನ್ನು ವೀರಶೈವಮಹಾಸಭೆಯ ಚಾಲಕರು ಮರೆಯಬಾರದರು. ಆಂಧ್ರವೀರಶೈವಮಹಾಜನಸಭಾಚಾಲಕರ ವಿಳಾಸವನ್ನಿಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿ ಮುಗಿಸುವೆನು.

(ಶ್ರೀ. ವಿ. ಯರ್ರಕೋಟಯ್ಯನವರು, ಪೋ|| ತುಮ್ಮಪೂಡಿ ತಾಲ್ಲೂಕು, ತೆನಾಲಿ, ಜಿಲ್ಲಾ ಗುಂಟೂರು.) ನೀಲಕಂಠಲಿಂಗಪ್ಪ, ಕವಲಾಪೂರ್.

ವೀರಶೈವಮಹಾಸಭೆ.

ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಯಾವನೊಂದು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕಾರ್ಯಾರಂಭಮಾಡುವುದು ಎಷ್ಟು ಸುಲಭವೋ ಅದನ್ನು ನೆರವೇರಿಸುವದು ಅಷ್ಟು ಸುಲಭವಲ್ಲವೆಂದು ಅನುಭವಿಗಳು ಹೇಳದಿರರು, ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಿದ್ದರೆ ಎಷ್ಟು ಕೀರ್ತಿಯು ಸಂಪ್ರಾಪ್ತಿಸುವದೋ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹದಿಂದಷ್ಟು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವು ಲಭಿಸುವದಿಲ್ಲವೆನ್ನುವದನ್ನೂ ಸ್ಮರಿಸಬೇಕು. ಈ ಮಹಾಕಾರ್ಯದ ಪ್ರತಿಫಲಗಳಾವರೂ ಪ್ರಥಮದಲ್ಲಿ ಗಿರಿಯನ್ನಗೆದರೆ ಇಲಿಗಳು ಲಭಿಸಿದಂತಾಗುವವು. ಬಹಿರ್ಗತವಾದ ಈ ಅಲ್ಪಫಲವನ್ನೇ ಉಪಲಕ್ಷಿಸಿ ಎಂತಹ ಮಹಾಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಾಹದಿಂದಲಾದರೂ ಇಷ್ಟೇ ಫಲವು ಲಭಿಸಬಹುದೆಂದು ಭ್ರಮಿಸುವವರೂ ಕೆಲವರಿರುವರು. ಭಾರತೀಯರೆಲ್ಲರ ಶ್ರೇಯೋಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಹೇತುವಾದ ದೇಶೀಯಮಹಾಸಭಾ (ಕಾಂಗ್ರೆಸ್) ವೃಕ್ಷದ ದುಷ್ಫಲಗಳಿಗೆ ನಾಯಕರ ಮತಭೇದವೆಂಬ ಕಲಹಗಳು ಹೇಗೆ ಕಾರಣವೋ ಹಾಗೆಯೇ ಆಯಾ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿಯ ಮತಭೇದ ವೈಷಮ್ಯಾದಿಗಳೇ ಇದೀ ವೀರಶೈವಜನಾಂಗೋದ್ಧಾರಾತ್ರಭೂಮಿಯಾದ ಮಹಾಸಭೆಯಂತಹ ಕಾರ್ಯವನ್ನಿಷ್ಟುದಿನಗಳವರೆಗೆ ನಿರೋಧಿಸಿದವು. ಇಪ್ಪತ್ತೈದುವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಯೋಗ್ಯವರನಿಗಾಗಿ ಕಾದುಕೊಂಡಿದ್ದ ಯುವತಿಗೆ ಬುದ್ಧಿವಂತನೂ ಸುಂದರನೂ ಆದ ಪತಿಯು ಸಿಕ್ಕಂತೆ ಇಪ್ಪತ್ತೈವರ್ಷಗಳಿಂದ ಇದಿರುನೋಡುತ್ತಿರುವ ನಮ್ಮ ಮಹಾಸಭಾಕನ್ನಿಕೆಗೆ ಕುಲೀನರೂ ವಿದ್ಯಾವಂತರೂ ಧನವಂತರೂ ಆದ ಮುಬೈಯ ವೀರಶೈವಮಹಾಜನರು ಲಭಿಸಿದ್ದುದು ಯೋಗವೇ. ಆದರೆ ಹೇ. ವಧುವಿಗೆ ಅನ್ನೆಯು ನಮ್ಮ ಅಧೀನವಾಗಿರುವದರಿಂದ ಭೂಷಣಾಂಬರಾದಿರಹಿತವಾಗಿಯೇ ವಿವಾಹ (ಸಭಾಸಮ್ಮೇಳನ) ವನ್ನು ನೆರವೇರಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಯಥಾರ್ಥವನ್ನೇ ಮರೆತು ಶಕುಂತಲಾದುಷ್ಯಂತರ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಸ್ಮರಣೆಗೊಳಿಸಬಾರದು. ಸಭಾವಧುವಿಗೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಚುನಾವಣೆಯಾದಿಕಾರ್ಯಗಳೇ ಭೂಷಣಾಂಬರಗಳು, ಮತ್ತು ಕೇವಲ ಸ್ವಾರ್ಥಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸದಿರುವ ಸಾಮಾಜಿಕ ಚರ್ಚೆಯೂ ವೀರಶೈವಸಂಪದಭ್ಯುದಯವೇ ಮೊದಲಾದ ವಿಷಯವಿವೇಚನೆಯೂ ಯಥಾರ್ಥವಾದ ಉದ್ದೇಶವು. ಈಸಲ ಅಧ್ಯಕ್ಷಪದವಿಯನ್ನು ಜ್ಞಾನವಯೋವೃದ್ಧರೂ ಕಾರ್ಯಧುರಂಧರರೂ ಆದ ಹೈದರಾಬಾದಿನ ನಿರ್ಮಲದೇಶದ ಶ್ರೀಮಂತ ಬಾಪೂರಾವ್ ಪೈಕೊಟ್ ವಕೀಲರಿಗೇನೇ ಅರ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಒಂದೆರಡುವರ್ಷಗಳಿಂದ ಘೋಷಿಸುತ್ತಿರುವ ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ವಾಚಕರವಲೋಕಿಸದೆ ಇರಲಾರರು. ಹೇಗೆ ನತವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಳಿದ ಸ್ತ್ರೀಯರೇ ಅಖಿಲಭಾರತವೀಶೀಯಮಹಾಸಭೆಗೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದರೋ ಹಾಗೆಯೇ ಈ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಳಿದ ನಿಜಾಂದೇಶದ ವೀರಶೈವರೇ ಅಖಿಲಭಾರತವೀರಶೈವಮಹಾಸಭೆಗೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಲು ಯೋಗ್ಯರೆಂದರೆ ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯಲ್ಲ. ಆಂಧ್ರದೇಶದ ವೀರಶೈವಜನರಿಗೆ ಈ ಮಹಾಸಭಾಕಾರ್ಯಗಳು ತಿಳಿಯುವದಕ್ಕಾಗಿ ಹೈದ್ರಾಬಾದ ದ್ರ್ಯಾಬಾದಿನಿಂದ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಡುವ "ಗೋಲ್ಕೊಂಡ" ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ, ಮದ್ರಾಸ ಕಂಬುಕಲ್ಲಿ ಜೆಯಿಂದ ಹೊರಡುವ ಆಂಧ್ರಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಮಹಾಸಭೆಯ ಸರ್ವವಿಷಯಗಳನ್ನು ಆಂಧ್ರಭಾಷೆಯಿಂದ ಪ್ರಕಟಿಸಿ ಸಭೆಯನ್ನು ಜಯಪ್ರದವಾಗಿ ನೆರವೇರಿಸಬೇಕೆಂದು ಮುಬೈಯ ವೀರಶೈವಮಹಾಜನಗಳಲ್ಲಿ ವಿಜ್ಞಾಪನೆ.

ಚಿದಿರೇಮಠದ ವೀರಭದ್ರಶರ್ಮ.

5-11-27

೨-೬

ವೀರಶೈವಮಹಾಸಭೆ

ಮಹಾಸಭೆಗೆ ಹೋಲಿಕೆಗೆ 10 ವರ್ಷಂಗಳು ತುಂಬುತ್ತ ಬಂದಿವೆ. 10 ವರ್ಷದ ಕನ್ನೆಯನ್ನು ನೋಡಿದೊಡನೆಯೇ ಅನೇಕ ಗ್ರಾಮಗಳ ಮನೆತನದವರು "ನಮಗೆ ಬೇಕು ನಮಗೆ ಬೇಕು" ಎಂದು ಓಡಾಡಿದಂತೆ, ಈಗೀಗ ಯವ್ವನಾಂಕುರದ ಪ್ರಥಮಪಾದದಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದ ಮಹಾಸಭಾ ಕನ್ನೆಯನ್ನು ನಮಗೆಬೇಕೆಂದು ಹುಬ್ಬಳಿಯವರೂ, ನಮಗೆಬೇಕೆಂದು ಹಂಸಭಾವಿಯವರೂ, ನಮಗೆಬೇಕೆಂದು ಇನ್ನು ಕೆಲವರೂ ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಸಹಜವಾಗಿದೆ. ಕನ್ನೆಯನ್ನು ಬೇಡುವ ಸಾಂಪ್ರದಾಯವು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದುದಲ್ಲವೆ? ತವರುಮನೆಯಂತೇ ಈ ಕನ್ನೆಯ ಮೇಲೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಧಿಕಾರವುಳ್ಳ ಬೆಂಗಳೂರು ಮನೆತನದವರು, "ಉೂ. ಹೂಂ. ನಮಗೆ ಈಶ್ವರನ ಪ್ರಸಾದದಿಂದ ಉದಯಿಸಿರುವದೇ ಒಬ್ಬ ಮಗಳು (ಮಹಾಸಭೆಯಂತಹ ಸಂಸ್ಥೆಯು ವೀರಶೈವಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದಿರದಿರುವದರಿಂದಲೇ!) ಅವರಲ್ಲಿ ಈ ವಿಧವಾದ ಚಿಕ್ಕವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮುಂದಿಮನೆಗೆ ಕಳುಹಿಸುವದು ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲ. ಬಳ್ಳಿಗೆ ಕಾಯಿ ಒಜ್ಜೆಯಾಗುವದೊ? ಕೆಡಕಾಗಲಿ ಒಳಿತಾಗಲಿ ನಮಗೆ ಸಂತೋಷವೇ: ಪತ್ರಿಯಿಂದಲೋ ಪುಷ್ಪದಿಂದಲೋ! ನಮ್ಮ ಬೀಗ (ಸಭಾಸದ) ರನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿಕೊಂಡು ಶಕ್ತ್ಯನುಸಾರವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ವಿವಾಹಮಹೋತ್ಸವವನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ" ಎಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿಕೊಂಡಿರುವರು, "ಸರಿ, ಅಡ್ಡಿಯಿಲ್ಲ. ಮಹಾಸಭಾಕನ್ನೆಯ ಮಹೋತ್ಸವಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಅನುಭವಿಗಳಾಗದಿದ್ದರೂ ಆಕೆಯ ಪೋಷಣಭಾರವನ್ನು ಹೊಸಿರುವದರಿಂದ ಹೇಗೇ ಆಗಲಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನವರು ಸಮರ್ಥರೇ!" ಎಂಬುವ ವಿಷಯವನ್ನೆಲ್ಲರೂ ಅಂಗೀಕರಿಸಿದಂತಾಯಿತು. ಇನ್ನು ನಿಜಾಂದೇಶದ ವೀರಶೈವರು "ನಮಗೇನುಬೇಕಪ್ಪಾ! ಹೆಣ್ಣು ಅವರದೇ ಗಂಡೂ (ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷ) ಅವರದೇ! ಅನ್ನವಿಲ್ಲದುದರಿಂದ ಕಂತೆ ಭಿಕ್ಷವನ್ನು ಬೇಡುವ ಗಡಾಂಗಳಂತೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ನಮೂನೆ ಮಹೋತ್ಸವಗಳು (ಸಭೆಗಳು) ಜರುಗದಿರುವದರಿಂದ ಹತ್ತಿಪ್ಪತ್ತು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ವ್ಯಯಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅವರು ಮಾಡಿದಂತೆ ನೋಡಿಬರುವುದಷ್ಟೆ! ಓಹೋ! ಬಂದಿರುವಿರಾ? ಈ ವರ್ಷ ಸ್ವಲ್ಪ ಅನನುಕೂಲವಾಯಿತು. ಮುಂದಿನ ವರ್ಷದಲ್ಲಿದನ್ನು (ಅಧ್ಯಕ್ಷಪದವಿಯನ್ನು) ನಿಮಗೆ ಕೊಡುವೆವು. ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡುವಿರಾ?" ಎಂದು ಕೇಳುವ ಮಹಾನುಭಾವರೇ ಇಲ್ಲ. ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಕನ್ನಡಿಗರು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ವೀರಶೈವರು ಮೊಗಲಾಯಿ ವೀರಶೈವರೆಂದರೆ ಏನೋ ಒಂದುವಿಧವಾಗಿ ತಿಳಿಯುತ್ತಾರೆ. ಬ್ರಿಟಿಷದೇಶದ ಓರ್ವ ಪತ್ರಿಕಾಸಂಪಾದಕನಾಗಲೀ ಓರ್ವ ವೀರಶೈವ ಪ್ರಮುಖನಾಗಲೀ "ನಿಜಾಂದೇಶದವರಿಗಿಂತಹ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಸುಧಾರಿಸಬೇಕು, ಅವರನ್ನು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು" ಎಂಬ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಒಮ್ಮೆಯಾದರೂ ಸಮರ್ಥನಮಾಡಿದ ಪುಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಬೀಳಲಿಲ್ಲ! ದೇಶದಲ್ಲಿ ನವನೀತವೆ ಅಯ್ಯೋ!" ಎಂದು ನಿಟ್ಟುಸಿರನ್ನು ಬಿಡುತ್ತಿರುವರು. ಇನ್ನುಳಿದವರು ಆಂಧ್ರವೀರಶೈವರು. ಇವರು ನಿಜಾಂದೇಶದ 7-8 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮದ್ರಾಸ್‌ಪ್ರಾಂತದ 10-11 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇವರಿಗೆ ವೀರಶೈವರೆಂಬ ಶಬ್ದದಿಂದಲೇ ಹೆಚ್ಚು ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ವೀರಶೈವಮಹಾಸಭೆಯೊಡನೆ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದು ದೂರವೇ ಉಳಿಯಿತು. ಕೆಲವರಿಗೆ "ವೀರಶೈವ ಮಹಾಸಭೆಯಾಗುತ್ತದಂತೆ, ತಪ್ಪದೆ ಹೋಗಬೇಕು" ಎಂದು ಸ್ವಲ್ಪ ಉತ್ಸಾಹವಿದ್ದರೂ, ಕನ್ನಡಪತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿಯಂತೆ ಮಹಾಸಭಾ ವಿಷಯಗಳು, ಆಂಧ್ರ (ತೆಲುಗು) ಪತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಡದಿರುವದದರಿಂದ ಆಮೇಲೆ ಮಹಾಸಭೆಯಾಗಿ ಹೋಯಿತೆಂದು ಕೇಳಿದೊಡನೆಯೇ "ಅಯ್ಯೋ! ಒಂದೆರಡು ಸಭೆಗಳನ್ನು ಹೀಗೆಯೇ ಕಳೆದುಕೊಂಡೆವಲ್ಲಾ!" ಎಂದು ಮುಂದಿನ ಆಶೆಯನ್ನು ಕೂಡ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡುವರು. ಆಂಧ್ರವೀರಶೈವರಿಗಾಗಿ ಮದ್ರಾಸ್ 7, ತಂಬುಚೆಟ್ಟಿ ಬೀದಿಯ ಆಂಧ್ರಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲೂ ಹೈದ್ರಾಬಾದ್ ಪ್ರಾಪಂಚಾದಿನ ಗೋಲಕೊಂಡಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲೂ ಮಹಾಸಭಾತೇದಿಯ ದಿನಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಉಳಿದ ಅರವ (ತಮಿಳ) ದೇಶದಲ್ಲಿ ವೀರಶೈವರು ಸ್ವಲ್ಪ ಸಂಖ್ಯಾಕರಾಗಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಮದ್ರಾಸಿನ 'ಸ್ವದೇಶಮಿತ್ರನ್' ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಚುರಗೊಳಿಸುವದು ಬಹಳ ಉತ್ತಮ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಪತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಆಹ್ವಾನಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುವ ರೂಢಿಯು ಬಹಳ ದಿವಸಗಳಿಂದ ಪ್ರಚಲಿತವಾದ ಸಂಗತಿಯೇ! ಆದುದರಿಂದ ಈಗಲಾದರೂ 'ನವಾಕಾಳ' ಇಲ್ಲವೆ 'ಕೇಸರಿ' ಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಬಹುದೆಂಬ ನಂಬಿಗೆಯುಂಟು. ಅಥವಾ ಕಾರ್ಯಬಾಹುಳ್ಯದಿಂದ ಮರೆಯಬಹುದೇನೋ? ಇದು ದೈವಜ್ಞರು ತಿಳಿಯತಕ್ಕ ವಿಷಯವಷ್ಟೆ! ಸಮಯಾನುಸಾರವಾಗಿ ಇವೆಲ್ಲ ಕೂಡಿದರಾಯಿತೇನು? ಯಾವ ಯಾವ ಮಹಾನುಭಾವಿಗಳು ಯಾವ ಯಾವ ಪ್ರಸ್ತಾವಗಳನ್ನು ಗೀಚಿಕೊಂಡು ಬರುವರೋ? ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಗಳನ್ನು ಪಾಸುಮಾಡುವದರಲ್ಲಿ ವೀರಶೈವರಿಗಿದ್ದ ಪ್ರತ್ನೆ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಮತ್ತಾರಿಗೂ ಇಲ್ಲ. ಅದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾವನಾಂಗೀಕಾರಕ್ಕೆ ಕಟಿಬದ್ಧವಾಗಿ ನಿಂತಿರುವದೆಂದರೆ "ವೀರಶೈವಮಹಾಸಭೆಯೇ!" ಹೊರಗಿನಿಂದಬಂದ ಶ್ರೀಮಾತಬಂಧುಗಳು, (ಸಭಾಸದರು) "ಏನಿದು! ಒಂದಿಷ್ಟು ಸರಿಯಾದ ಊಟವೂ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಇವರು ಸ್ವಲ್ಪ ಮನುಷ್ಯರನ್ನಾದರೂ ನೋಡುವದಿಲ್ಲ" ಎಂದು ಸಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಉಪನ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಕೇಳದೆ ಹೋಟಲಿನಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕವರೂ ಇರಬಹುದು. ಹೊರಗಿನವರು ಹೇಗಾದರೂ ಸರಿಯೇ! "ಏನರೀ! ಚಿಪ್ಪರೇ! ಸಭಾಕಾರ್ಯವು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ. ನಿಮ್ಮಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಬೇಗಬನ್ನಿ ಸ್ವಾಮಿ" ಎಂದು ಕರೆದಾಗ "ಓಹೋ! ಈಗಲೇ ಏನಾಗಿದೆ? ಸ್ವಲ್ಪ ಉಪ್ಪಿಟ್ಟು ಕಾಫೀ ತೆಗೆದುಕೊಂಡುಬರುತ್ತೇನಯ್ಯಾ ನಿಲ್ಲು" ಎಂದುತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡದೆ ಸ್ವಾಗತರು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣದ ತತ್ಪರರಾಗಿ ನೆರವೇರಿಸುವದು ಲೇಸು. ಇದು ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲವಾದರೆ, "ಏನು ಸ್ವಾಮಿ! ನೀವೆಲ್ಲಾ ಹೀಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಕುಳಿತರೆ ಯಾರು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕರೆಯುವರು? ಇದೇನು ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳ ಮದುವೆಯೋ? ಸಭೆಗೆ ಬಂದವರೆಲ್ಲಾ ಎಷ್ಟು ಚಟುವಟಿಕೆಯಾಗಿರಬೇಕು? ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಹನಶಕ್ತಿಯೇ ಇಲ್ಲ!" ಎನ್ನುತ್ತ ಪರದೇಶದಿಂದ ಬಂದವರಿಗೂ ಏನೇನೋ ಹೇಳಿ ತಮ್ಮ ಸಹಜ ಪ್ರಗಲ್ಭತೆಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುವದೂ ಲೇಸೇ! ಈ ಸಭೆಯು ಬಹಳ ಮಹತ್ವದ್ದೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವದರ ಪರಿಣಾಮವೇನಾಗುವದೋ ದೂರದ್ದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಕನ್ನಡದೇಶದಲ್ಲಿ ವೀರಶೈವಮಹಾಸಭೆ ಇರುವಂತೆ ಆಂಧ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಶೈವಮಹಾಸಭೆಯೂ ಹತ್ತಿಪ್ಪತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆಯೇ ಸ್ಥಾಪಿತವಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಆರಾಧ್ಯ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ (ಲಿಂಗ ಜನಿವಾರಗಳೆರಡನ್ನೂ ಧರಿಸತಕ್ಕವ) ರೆಂಬವರು ನೆರವೇರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಶೈವಮಹಾಸಭೆಯಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಬಲವತ್ತರವಾದ ಲಾಭವಾಗದಿದ್ದರೂ, ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾದ ಅನೇಕ ದಿವಾನ್ ಬಹದ್ದೂರರಿಂದಲೂ ಸೂಕ್ಷ್ಮಬುದ್ಧಿಯುಳ್ಳ ಅನೇಕ ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿ ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯವಾದಿ (Pleaders & Judges) ಗಳಿಂದಲೂ ಶಾಸ್ತ್ರನಿಷ್ಣಾತರಾದ ಅನೇಕ ಪಂಡಿತರಿಂದಲೂ ಮಹಾಮಹಾ ಶ್ರೀಮಂತರಿಂದಲೂ ಕೂಡಿರುವ "ವೀರಶೈವ ಮಹಾಸಭೆ" ಗಿಂತಲೂ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಂಖ್ಯೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದ ಆರಾಧ್ಯರ "ಶೈವಮಹಾಸಭೆಯು" ಎಷ್ಟೋ ವಿಧಗಳಿಂದ ಸಫಲವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವದು. ಶೈವಮಹಾಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಶೈವಪಂಡಿತಸಭೆಯೆಂಬುವದೊಂದು ಶಾಖಾಸಂಘವಿದೆ. ಇದು ಎರಡುವೇಳೆ ಮಾತ್ರ ಜರುಗಿರುವದು. ಆದರೂ ಇದರಿಂದ ಅವರ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಸ್ತೋತ್ರಾರ್ಹವಾದ ಧಾರ್ಮಿಕ ಕೆಲಸಗಳಾಗುತ್ತಿವೆ. ಈಸಾರಿ ವರಂಗಲ್‌ನಲ್ಲಿ (Nizam State) ನಡೆದ ಶೈವಮಹಾಸಭೆಯು ಬಹು ವಿಜೃಂಭಣೆಯಿಂದ ಜರುಗಿತು. ಅನೇಕ ಶೈವಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿ ಮತಕ್ಕೆ ಮಹೋಪಕಾರವನ್ನು ಮಾಡಿದ ಕೈ॥ ವೈ. ವೀರಸಂಗಪ್ಪನವರಿಗೂ ಶ್ರೀವಾರದ ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರಿಗೂ ಧನ್ಯವಾದಗಳು ಅರ್ಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟವು. ಅಲ್ಲದೆ ಶ್ರೀಕರ ಶ್ರೀಕಂಠಭಾಷ್ಯಗಳಿಂದ ಶೈವಸಿದ್ಧಾಂತ ಪ್ರತಿಪಾದಕ ವಿಷಯವನ್ನು ವಿಂಗಡಿಸಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಶೈವಸೂತ್ರ ಭಾಷ್ಯವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರಲ್ಲಿ ಶೈವಗ್ರಂಥ ಭಾಂಡಾಗಾರವಿದೆ. ಅನೇಕ ಪ್ರಾಚೀನ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಶೇಖರಿಸಿ ಅವನ್ನು ವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸುತ್ತಿರುವರು. ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಅವರ ಇತಿಹಾಸ ಮಂಡಲಿಯವರು ಆ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಪರಿಶೋಧಿಸುತ್ತಿರುವರು. ಪರಂತು ಶೈವ ಮಹಾಸಭೆಯಲ್ಲಿ, ವೀರಶೈವವೆಂಬ ಶಬ್ದವು ಕೂಡ ಉಚ್ಚಾರವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅವರಲ್ಲಿ ಬಹುಸಂಖ್ಯಾಕರಿಗೆ ಶ್ರೀ ಬಸವೇಶ್ವರನಿಂದಲೇ ವೀರಶೈವ ಮತಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗಿರುವದೆಂಬ ದುರ್ಭ್ರಮೆಯಿದೆ. ಇಷ್ಟರಿಂದಲೇ ಅವರು (ಆರಾಧ್ಯರು) ವೀರಶೈವರನ್ನು ಬೇರೇ ಭಾವನೆಯಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿರುವರು. ನನಗೆ ತೋಚಿದಮಟ್ಟಿಗೆ ವೀರಶೈವ, ಶೈವ, ಮಹಾಸಭೆಗಳು ಪರಸ್ಪರ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದು ಬಹಳ ಉತ್ತಮವು. ಆರಾಧ್ಯರು ವೀರಶೈವರನ್ನು ಭ್ರಾತೃಭಾವನೆಯಿಂದ ನೋಡಿದರೆ ಉಭಯರಿಗೆ ಎಷ್ಟೋ ಉತ್ಕೃಷ್ಟ ಕಾರ್ಯಗಳಾಗುವವು. ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ಶೈವ ಮಹಾಸಭೆಯನ್ನು ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ ದೇಶಭಕ್ತರೂ ವಿಖ್ಯಾತ ಆಂಧ್ರ ಪತ್ರಿಕಾಸಂಪಾದಕರೂ ಆದ ದೇಶೋದ್ಧಾರಕ ಶ್ರೀ॥ ಕಾ॥ ನಾಗೇಶ್ವರರಾವ್‌ರವರು [illegible] ಆಹ್ವಾನಿಸಿರುವರು. ಅವರೇ ಈಗ ಶೈವಮಹಾಸಭೆಯ ಚಾಲಕರಾಗಿರುವದರಿಂದ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿರುವ ಅವರೊಡನೆ ಮಾಡಬಹುದು. ನಾನು ಶೈವಮಹಾಸಭಾಚಾಲಕರಿಗೆ ಶೈವ ವೀರಶೈವ ಮಹಾಸಭೆಗಳ ಅನ್ಯೋನ್ಯ ಸಂಬಂಧಕ್ಕಾಗಿ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿರುವೆನು. ವೀರಶೈವ ಶೈವಮಹಾಸಭೆಗಳು ಪರಸ್ಪರವಾಗಿ ಸೋದರರೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಾಗ ನವಯುಗವಾರಂಭವಾಗಲು ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ. ವೀರಶೈವ ಮಹಾಸಭಾ ಚಾಲಕರಿತ್ತ ಲಕ್ಷ್ಯಗೊಡಬೇಕಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ.

ಚಿದಿರೆಮಠೀಯ ವೀರಭದ್ರಶರ್ಮಾ, ಕಾಶೀಕ್ಷೇತ್ರ.

ಶ್ರೀ ಜಗದ್ಗುರು ಪಂಚಾಚಾರ್ಯೇಭ್ಯೋ ನಮಃ

ಶ್ರೀ ವಿಶ್ವಾರಾಧ್ಯ ಗುರುಕುಲಛಾತ್ರ ಸಮಿತಿ ವಾಚನಾಲಯಸ್ಥಾಪನೆ.

ಇಲ್ಲಿಯ ಶ್ರೀ ಜಗದ್ಗುರು ಜಂಗಮವಾಟಿಕಾ ಮಠದಲ್ಲಿ ಪದ್ಧತಿಯಂತೆ ಶ್ರೀ ಜಗದ್ಗುರು ದಾರುಕಾಚಾರ್ಯ ಜಯಂತ್ಯುತ್ಸವವು ವೈಶಾಖ ಶು॥ ೫ ಮಂಗಳವಾರ ಬಹು ವಿಜೃಂಭಣೆಯಿಂದ ನೆರವೇರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. "ತತ್ಸ್ಮಾರಕವಾಗಿ ಗ್ರಂಥಾಲಯವೊಂದನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ, ಅದರಿಂದ ಮಠದಲ್ಲಿರುವ ಶಾಸ್ತ್ರಿವರ್ಗವೂ ಆಗಮಿಸುವ ಯಾತ್ರಿಕವರ್ಗವೂ ಬಹಳ ಲಾಭವನ್ನು ಹೊಂದಬಹುದು" ಎಂಬ ಶಾಸ್ತ್ರಿವರ್ಗದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಶ್ರೀ ಜಗದ್ಗುರು ಮಹಾಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ ವಿಜ್ಞಾಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸನ್ನಿಧಿಯವರು ಸಂತೋಷಪಟ್ಟು, ಸಂಸ್ಥಾನದಿಂದ ತಕ್ಕ ಸಹಾಯವನ್ನಿತ್ತು ದಯಪಾಲಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಅಪ್ಪಣೆಕೊಡಿಸಿದರು. ತರುವಾಯ ವಾಚನಾಲಯ ಸಂಬಂಧವಾದ ಸಭೆಯು ಸೇರಿತು. ಅದಕ್ಕೆ ಸರ್ವಾನುಮತದಿಂದ ಬೆಳಗಾಂವಿಯ ಶ್ರೀ ಗುರುಲಿಂಗದೇವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಆರಿಸಲ್ಪಟ್ಟನಂತರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವು ಉಪಕ್ರಮವಾಯಿತು. ಬಳಿಕ ಕರತಾಡನದ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಗಳು ವಾಚನಾಲಯದ ಉಪಯೋಗವನ್ನು ಕುರಿತು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ಹೇಳಿ ಇನ್ನುಳಿದ ವಕ್ತೃವರ್ಗಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ವಾಙ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಬೇಕಾಗಿ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ತಂದರು. ಆಗ ಶ್ರೀ ಪುರಗಿರಿ ಚಿದ್ರೂಪ ಶಿವಾಚಾರ್ಯರು ಶ್ರೀ ದಾರುಕಾಚಾರ್ಯರ ಜಯಂತಿಯ ಆವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತ ಸಮಯೋಚಿತವಾಗಿ ದೀರ್ಘೋಪನ್ಯಾಸವನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಮತ್ತು ರತ್ನಗಿರಿಯ ನಾರಾಯಣ ದೀಕ್ಷಿತರು ಎಂಬುವರು ವಾಚನಾಲಯದ ಆವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನು ಸಂಕ್ಷೇಪವಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ಆಮೇಲೆ ಹೈದರಾಬಾದಿನ ವೇ॥ ಪಂ॥ ಚಿ॥ ಮು॥ ವೀರಭದ್ರಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಗ್ರಂಥಾಲಯದ ಆವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನೂ ಅದರಿಂದ ಹೇಗೆ ಉಪಯೋಗ ಹೊಂದಬೇಕೆಂಬುವದನ್ನೂ ಸಂಕ್ಷೇಪದಿಂದ ತಿಳುಹಿ ಈ ವಾಚನಾಲಯದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಮಹೋತ್ಸಾಹದಿಂದ ಕಟಿಬದ್ಧರಾದ ಕರಣಿಕರು ಶ್ರೀಗಳವರಿಗೆ ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನರ್ಪಿಸಿದರು. ತರುವಾಯ ವೇ॥ ಪಂ॥ ರಾಮದುರ್ಗದ ಮರುಳಾರಾಧ್ಯಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ವೀರಶೈವೇತಿಹಾಸ ಶಾಸ್ತ್ರಕ್ಕಾಗಿ [illegible] ಭಾರತೀಯರ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಭೆ ಮೊದಲಾದ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ವೀರಶೈವರು ಭಾಗಿಗಳಾಗಿ ಅನುಸರಿಸುವ [illegible] ಹೋಗಲಾಡಿಸಬೇಕೆಂಬುವದನ್ನು ಉಪನ್ಯಸಿಸಿದರು. ಆಗ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಶ್ರೀ॥ ಪಂ॥ ಗುರುಲಿಂಗದೇವರು ವಾಚನಾಲಯದ ಉಪಯೋಗವನ್ನೂ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಹೇಗೆ ವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸಬೇಕೆಂಬುವದನ್ನೂ ಈಗ ವಿದ್ಯಾವಂತರೇನುಮಾಡಬೇಕೆಂಬುವದನ್ನೂ ಕುರಿತು ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ವಿ. ಬಾ. ಸಮಿತಿ [illegible] ಮಾಡಿದರು. ತದನಂತರ ಕರತಾಡನದ ಶ್ರೀಗಳು ಎಲ್ಲರ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ವಿಷಯವನ್ನೂ ಗ್ರಂಥಾಲಯದ ಮುಂದಿನ ಧೋರಣವನ್ನೂ ವೃದ್ಧಿಯ ಉಪಾಯಗಳನ್ನೂ ನಿಯಮಗಳನ್ನೂ ಹೇಳಿ ಎಲ್ಲರಿಗೆ ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನರ್ಪಿಸಿದ ಬಳಿಕ ಕಾರ್ಯಕರ್ತೃಗಳ ವಿಷಯವಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ನಡೆದು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಕಾರ ನಿರ್ಧಾರವಾಯಿತು.

ಸಭ್ಯರು—ಶ್ರೀ ಅಮರೇಶ್ವರಾಚಾರ್ಯರು ಅವರಾದಿ, ಶ್ರೀ ಗುರುಲಿಂಗದೇವರು ಬೆಳಗಾಂವ, ಶ್ರೀ ವೃಷಭಲಿಂಗಶಿವಾಚಾರ್ಯರು ಗೊಬ್ಬೂರು, ವೇ॥ ಚಿ॥ ಮು॥ ವೀರಭದ್ರಶರ್ಮಾ ಹೈದರಾಬಾದ್, ವೇ॥ ಮರುಳಾರಾಧ್ಯಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ರಾಮದುರ್ಗ.

ಕೋಶಾಧ್ಯಕ್ಷರು—ಶ್ರೀ ಫಣಿಭೂಷಣ ಶಿವಾಚಾರ್ಯರು ಕರವಾಳಿ.

ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು—ಶ್ರೀ ಶಿವಲಿಂಗಶಿವಾಚಾರ್ಯರು ಮೈಂದರಗಿ.

ವಾಚನಾಲಯಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಾಪ್ತವಾದ ಪುಸ್ತಕ ಮತ್ತು ರೂಪಾಯಿಗಳ ವಿವರ.

ಶ್ರೀ ಜಗದ್ಗುರು ಶಿವಲಿಂಗಶಿವಾಚಾರ್ಯ ಮಹಾಸ್ವಾಮಿಗಳವರು ನೂರಾರು ರೂಪಾಯಿ ಬೆಲೆಯಾಗುವ ಗ್ರಂಥಗಳು, ವೇ॥ ಪಂ॥ ಫಾಲಾಕ್ಷಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ವೀರಶೈವಾಚಾರ ಕೌಸ್ತುಭ, ಉದ್ಭಟಭಾಷ್ಯವೆಂಬ ಗ್ರಂಥದ್ವಯ, ಶ್ರೀ ಅಮರೇಶ್ವರಾಚಾರ್ಯರು ಅವರಾದಿ 20 ರೂ., ಶ್ರೀ ಫಣಿಭೂಷಣ ಶಿವಾ॥ ಕರವಾಳಿ 17 ರೂ., ಶ್ರೀ ವೃಷಭಲಿಂಗ ಶಿವಾ॥ ಗೊಬ್ಬೂರು 17 ರೂ., ಶ್ರೀ ಗುರುಲಿಂಗದೇವರು ಬೆಳಗಾಂವ 10 ರೂ., ಶ್ರೀ ಚಿದ್ಘನಲಿಂಗ ಶಿವಾ॥ ಮೊಳಕಾಲ್ಮುರುವು 10 ರೂ., ವೇ॥ ಚಿ. ಮು. ವೀರಭದ್ರಶರ್ಮಾ ಹೈದರಾಬಾದ್ 10 ರೂ., ಶ್ರೀ ಶಿವಲಿಂಗ ಶಿವಾ॥ ಮೈಂದರಗಿ 5 ರೂ., ವೇ॥ ಕಾಶೀನಾಥಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಬಾಗಲಕೋಟ 5 ರೂ., ವೇ॥ ಶಿವಕೋಟಿ ವೀರಭದ್ರಯ್ಯನವರು (ಇವರು ಯಾತ್ರಾರ್ಥಿಗಳಾಗಿ ಬಂದವರು) 5 ರೂ., ಶ್ರೀ ಅನ್ನದಾನ ಶಿವಾ॥ ಜಮಖಂಡಿ 4 ರೂ., ಶ್ರೀ ನಂದಿಕೇಶ್ವರ ಶಿವಾ॥ ನವದತ್ತಿ 2 ರೂ., ಶ್ರೀ ಶಿವಶಂಕರ ಶಿವಾ॥ ಕೊಂಡಕುಂದಿ 2 ರೂ., ವೇ॥ ಮಹಾಲಿಂಗಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಸಿದ್ಧರಹಳ್ಳಿ 2 ರೂ., ವೇ॥ ನೀಲಕಂಠಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಖಾನಾಪುರ 2 ರೂ., ವೇ॥ ಶಿತಿಕಂಠಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಹಂಚಿನಹಾಳು 2 ರೂ., ವೇ॥ [illegible]ಬಸವಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು [illegible] 2 ರೂ., ವೇ॥ ಜಗದೀಶಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಅಬ್ಬಿಗೇರಿ 2 ರೂ., ವೇ॥ ಕಾಶೀನಾಥಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಅಬ್ಬಿಗೇರಿ 1 ರೂ., ವೇ॥ ಸಿದ್ಧೇಶ್ವರಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಅಬ್ಬಿಗೇರಿ 1 ರೂ., ವೇ॥ ವಿಶ್ವನಾಥಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು 1 ರೂ., ಶ್ರೀ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಪಟ್ಟದಸ್ವಾಮಿಗಳು 1 ರೂ., ವೇ॥ ಮರುಳಾರಾಧ್ಯಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ರಾಮದುರ್ಗ 1 ರೂ., ವೇ॥ ವಾಮದೇವಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಚಿಟಗೇರಿ 1 ರೂ., ಶ್ರೀ ವಿಶ್ವಾರಾಧ್ಯ ಗುರುಕುಲಫಂಡಿನಿಂದ 9 ರೂ. ಜುಮ್ಲಾ 132 ರೂ.

ಇನ್ನು ಸಾಪ್ತಾಹಿಕ ಮಾಸಿಕ ಪತ್ರಗಳನು ಕೊಟ್ಟು ವಾಚನಾಲಯಕ್ಕೆ ತಂದ ಸಹಾಯವನ್ನಿತ್ತ ಮಹಾಶಯರಿಗೇ ಮುಖಕ ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನರ್ಪಿಸುತ್ತೇವೆ. ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುವ ಉದ್ದೇಶವನಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುತ್ತೇವಾದುದರಿಂದ ದೇಶದಲ್ಲಾಗುವ ಶುಭಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಯಥಾಶಕ್ತಿ ದ್ರವ್ಯವನ್ನು ತೆಗೆದು ನಮಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದರೆ ಧನ್ಯವಾದದಿಂದ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತೇವೆ. ಪ್ರಾಚೀನಗ್ರಂಥಗಳುಳ್ಳ ಮಹಾಶಯರೂ ಈಗಿನ ಗ್ರಂಥಕರ್ತೃಗಳೂ ನಮಗೆ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನೂ ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನೂ ದಾನಕೊಟ್ಟು ಸಹಾಯಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ.

Benares city,
20-4-28.

The Secretary,
S. R. Maidargi,
V. C. Vachanalaya,
Jangambadi Mutt

ಆಂಧ್ರ, ಪ. 16-9-1929

मत्स्य कन्या ।

दुष्टशिक्षणाशिष्टरक्षणार्थमङ्गीकृतेषु श्रीभगवदवतारेषु अयम्मत्स्यावतारोऽप्येकः अवतारः । वयमेतद्रूपं बहुधा चित्रपटेषु अपश्याम, अस्योपरकायं मानवानामिवास्ते अन्यत् मत्स्यानामिव, केचनाधुनिका एतन्मिथ्येति जल्पन्ति, परन्तु पाश्चात्याः अस्मत्पुराणाधारेण परिशोधनं कृत्वा मत्स्यकन्याः प्रदर्शितवन्त एव । हूणभाषायाम् मत्स्यकन्यानां मत्स्यकुमाराणाञ्च "Mermid merman" इति नामनी स्तः मत्स्यकन्यानां रूपं शिरादारभ्य कटीपर्यन्तं अतीव सुन्दरं, शिरोजाश्च हृदयङ्गमाः, पाणी च दीर्घौ कोमलौ, किं बहुना तप्तकार्तस्वरनिर्मितप्रतिमेव तासां रूपमिति नातिशयोक्तिः इमाः कन्याः समुद्रमध्यगते निर्मानुष्ये द्वीपे वसन्ति । एतासां प्राधान्याहारस्तु मीना एव । मत्स्यकन्यानां मत्स्यकुमाराणां यद्यपि तावत् रूपभेदो नास्ति, अत एव मत्स्यस्त्रीपुरुषाणाम् "मत्स्यकन्या" इति साधारणव्यवहारः । एतासाम् भविष्यद्वु ज्ञानमपि वर्तते । एकः कुशीवलः मत्स्यकन्यावरप्रसादेन विविधान् व्याधीनुपशाम्य भिषक्कुलमणिरभूत्, एका मत्स्यकन्या नाविकेन साकम् परिणीय विश्वासहीनाः पुरुषा इति मत्वा पुनः समुद्रमध्ये प्रविष्टा "

इत्थमनेका गाथास्सन्ति, एतासामापादमध्यमेका चर्मस्थली (थैलीति भाषायाम्) वर्तते सा जलसन्तरणसमये (तैरनेमे) उपयुक्ता भवति । आवश्यकसमये ताम् अपास्य स्वकार्यं निष्पादयन्ति ता इति इङ्गलण्डनिवासिनां विचारः । "वल्यास्ट" नामकसमुद्रतीरस्थितवगोरग्रामे एका मत्स्यकन्या लब्धा । सा क्रैस्तमतमवलम्ब्य अचिरेणैव महती विदुषी सञ्जातेति मिरु "स्टव" नामक चरित्रको लिखति । 1187 क्रैस्ताब्दे इङ्गलण्डपत्तनप्राप्ता कन्या मासषट्कपर्यन्तं आक्सफर्ड पत्तने अवसत् । तत्रत्याः 1811 शके "man" नामक द्वीपलब्धामेकां कन्यामादाय वस्तुप्रदर्शनशालायां निधाय बहु-द्रव्यमर्जितवन्त । तस्मादस्मदीयपुराणादिषु या नागमत्स्यकन्यानां कथा वर्तन्ते ता न केवलम् कल्पनैव नचाकाशहर्म्यं परन्तु मानवानां मत्स्यकन्यानाञ्च परस्परं संबन्धो वर्तत एवेति नात्र हीतोसन्देहावसरः (मयान्ध्रभाषापत्रिकायाः संगृहीतोऽयं विषयः) चिदिरेमठीय वीरभद्रशर्मा

1928

ಶ್ರೀ ಕಾಶೀ ಜಗದ್ಗುರುವರ್ಯರಲ್ಲಿ ವಿಜ್ಞಾಪನೆ.

19-ಮಾರ್ಚ್: 1928

ಮಹಾಸ್ವಾಮಿಗಳು ಸಂಸ್ಕೃತವಿದ್ಯೆಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂಬುದಕ್ಕೆ ತಾವು ಮಠಾಧ್ಯಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದುದು ಮೊದಲು ಈ ವರೆಗೂ ಅನೇಕ ಸಂಸ್ಕೃತವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಪೋಷಿಸುತ್ತಿರುವದೇ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿದೆ. ಅದರಂತೆ ಮತಗ್ರಂಥೋದ್ಧಾರಕ್ಕೂ ಶ್ರೀ ಕಾಶೀ ಜಗದ್ಗುರು ಮಠವು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದುದಾಗಿರುವುದು. ಶ್ರೀ ರಾಜೇಶ್ವರ ಜಗದ್ಗುರುಗಳವರು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ "ಲಿಂಗಧಾರಣಚಂದ್ರಿಕೆ" ಯು ವೀರಶೈವಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ನೂತನ ಯುಗವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿತೆಂಬುವದು ಪ್ರಸಿದ್ಧವೇ ಅದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ನೂತನಯುಗವನ್ನೂ ಮತಕ್ಕೆ ಮಹದುಪಕಾರವನ್ನೂ ಉಂಟುಮಾಡುವ ಮತ್ತೊಂದು ಗ್ರಂಥವು ಕಾಶೀ ಜಗದ್ಗುರು ಮಠದಲ್ಲಿ ವಿರಾಜಿಸುತ್ತಿರುವುದು. ಅದರ ಪವಿತ್ರನಾಮವು "ವೀರಶೈವೇಂದುಶೇಖರ." ಇದನ್ನು ಪಂಡಿತಪ್ರವರರೂ ವೀರಶೈವಧರ್ಮ ಮರ್ಮಪ್ರಾಜ್ಞರೂ ಆದ ಈಗಿನ ಶ್ರೀ ರಂಭಾಪುರೀ ಜಗದ್ಗುರುಗಳವರು ತಮ್ಮ ಪೂರ್ವಾಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ಗ್ರಥಿಸಿರುವರು. ಅದು ವೀರಶೈವರಿಗೆ ಸರ್ವಥಾ ಉಪಕಾರಿಯಾಗಿಯೂ ದುರ್ವಾದಿಗರ್ವಸರ್ವಕುಠಾರವಾಗಿಯೂ ಇರುವುದರಿಂದ ತೀವ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ಪ್ರಕಟಿಸಬೇಕೆಂದು ಶ್ರೀ ಜಗದ್ಗುರುಗಳವರು ಮೂರುವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಆ ಗ್ರಂಥ ಮುದ್ರಣವನ್ನಾರಂಭಿಸಿ ಕಾರಣಾಂತರಗಳಿಂದ ಈವರೆಗೂ ಪೂರ್ಣತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿಸಲಿಲ್ಲ. ಸಂಸ್ಥಾನಾಧಿಪತಿಗಳಿಗೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಒಂದಿಲ್ಲೊಂದು ಕೊರತೆಯು ಹಿಂಬಾಲಿಸಿಯೇ ಇರುವುದು ಸಹಜವಾದುದರಿಂದ ಆ ಗ್ರಂಥವು ಹಿಂದೇ ಉಳಿಯಬೇಕಾಯಿತು. ಹೇಗಾದರೂ ತಮ್ಮ ಇತರ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಲಕ್ಷಿಸದೆ ಅದನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕೆನ್ನುವದೇ ನನ್ನ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ. ಅಥವಾ ಇದೇ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ "ಈ ಗ್ರಂಥಕ್ಕೆ ಮೊದಲೇ ಚಂದಾದಾರರಾದವರಿಗೆ ಇಂತಿಷ್ಟು ಬೆಲೆಯಿಂದ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ." ಮೊದಲಾದ ವಿಷಯವುಳ್ಳ ಒಂದು ನೋಟೀಸನ್ನು ಸಂಸ್ಥಾನದಪರವಾಗಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದರೆ ತಪ್ಪದೆ ಆ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ನಿಜವಾದ ವೀರಶೈವನು ಕೊಳ್ಳದಿರಲಾರನು. ವೀರಶೈವಮತದ ಪ್ರಾಚೀನತ್ವವನ್ನು ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸುವ ಅನೇಕ ಶಾಸನಗಳನ್ನೂ ಮುಖ್ಯಪ್ರಮಾಣಗಳನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಆ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ವಿದ್ವತ್ಸಮೂಹವು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿರುವುದು. ಮಹಾತ್ಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಈ ವಿಜ್ಞಾಪನೆಯು ಎಂದು ಸಫಲವಾಗುವುದೋ ಎಂದು ಪ್ರತೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿರುವೆನು.

ಓರ್ವ ಜಗದ್ಗುರು ಸೇವಕ.

ಆಗಮಗ್ರಂಥಗಳು.

12-ಮಾರ್ಚಿ-1928 — ಶ್ರೀ ಭಾ —

ವಿಜಾಪುರದ ಪಂಡಿತ ಶ್ರೀ ಶಂಭುಲಿಂಗ ದೇಶಿಕೋತ್ತಮರು "ಆಗಮ ಗ್ರಂಥಪ್ರಚಾರ" ಎಂಬ ಲೇಖವನ್ನು ಹಿಂದೆ ಇದೇ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿರುವರು. ಅಂಥಹ ಉತ್ತಮ ಗ್ರಂಥಗಳು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವೀರಶೈವನಿಗೂ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲರ್ಹವಾಗಿರುವುವು. ಆದರೆ ಆ ಗ್ರಂಥಪ್ರಚಾರ ಕಾರ್ಯಾಲಯದ ಸರಿಯಾದ ಅಡ್ರೆಸ್ಸಾವುದೋ? ಯಾವ ಭಾಷೆಯಿಂದ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಬೇಕೋ? ಎಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ಶ್ರೀ ಶಂಭುಲಿಂಗ ಮಹಾಸ್ವಾಮಿಗಳು ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಚುರಗೊಳಿಸಿ ವೀರಶೈವರಿಗುಪಕೃತಿಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಬೇಡುತ್ತೇನೆ. ಅವರ ಈ ಶ್ರಮಕ್ಕೆ ನಾನು ಚಿರಕೃತಜ್ಞನಾಗುವೆನು.

ಓರ್ವ ಪ್ರಭಾಪಾಠಕ.

ఆంధ్రకృష్ణా పత్రికల సన్మానము

ప్రముఖుల సందేశములు

సాహిత్యవిశారద పండిత, చిదిరెమఠము-
వీరభద్రశర్మగారు.

శ్లో॥ యద్జ్ఞానభానుకిరణ దీప్త మహాంధ్రదేశాన్
యచ్చాంధ్రగౌరవప్రసన్న ముఖ్యభాంశం॥
యద్దీప దేశ భువనే రఘుభాంధ్రదేశే
తత్పత్రికాద్వయమిదం పరం విభాతు॥

సీ॥ ఆంధ్రవాఙ్మయవృద్ధి యాత్మకాళ తత్త్వ
మని నీవు శిష్ట శాసనగ సల్పి
జాతీయమైన యాంధ్ర సాహిత్య మటంచు
నెరిగించి తన్మహత్వ వేకము నిడి
ధార్మికమై లిఖితకృత్యాలమ్ముల
ప్రకటించి యాంధ్రుల పటిమ చాటి
వివిధ దేశవిశేష విజ్ఞానప్రదా
తెలుసుకొనుటకు తెలియచేసిన

గీ॥ నట్టి యాంధ్రకృష్ణాపత్రికామణుల!
ప్రాజ్ఞ సౌశీల్యుని యాంధ్రభూజ్యులార!
ధన్యులన మీకు! ఆయాంధ్రదాత్రినర్థ!
ఘనత మీకే మీరిపుల్లు తేగ కనుడు!॥

18-10-29

ಆಂಧ್ರ ವೀರಶೈವರು:—(ಲೇ. ಪಂಡಿತ ಚಿದಿರೆ ಮಠದ ವೀರಭದ್ರ ಶರ್ಮ, ಜಂಗಮವಾಡಿ, ಶ್ರೀಕಾಶೀ ಕ್ಷೇತ್ರ, ಒಂದಾಣೆ ಪೋಸ್ಟ ಟಿಕೇಟು ಕಳುಹಿಸಿದವರಿಗೆ ಉಚಿತ.) ಈ ಪುಸ್ತಕವು ಚಿಕ್ಕದಾದರೂ ವಿಶೇಷ ಸಂಗತಿಗಳಿಂದ ತುಂಬಿದೆ. ಇತ್ತಕಡೆಯ ವೀರಶೈವರಿಗೆ ಆಂಧ್ರ ವೀರಶೈವರ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳೂ ರೀತಿ ನೀತಿಗಳೂ ಗೊತ್ತೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವು ಇದರಲ್ಲಿ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಲಕ್ಷ ವೀರಶೈವರಿರುವರು. ಅವರಲ್ಲಿ ಮಾಹೇಶ್ವರರು, ಜಂಗಮರು, ಶೀಲವಂತರು, ಆರಾಧ್ಯರು, ಗಾಣಿಗರು ಇವೇ ಮುಂತಾದ ಪಂಗಡಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಆಂಧ್ರಮಾಹೇಶ್ವರರಲ್ಲಿ ವೈದ್ಯರು ವಿಶೇಷವಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಕೊಲ್ಲಿಪಾಕೆಯ ಬಸವರಾಜನೆಂಬವನು ರಚಿಸಿದ 'ಬಸವರಾಜೀಯ' ವೆಂಬ ಸಂಸ್ಕೃತಾಂಧ್ರ ವೈದ್ಯಗ್ರಂಥವು ಮಾನ್ಯಗ್ರಂಥವಾಗಿದೆ. ಆರಾಧ್ಯರು ಲಿಂಗ ಜನಿವಾರಗಳೆರಡನ್ನೂ ಧರಿಸುತ್ತಾರೆ. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ್ಯವನ್ನಭಿಮಾನಿಸುವರು. ಪಾಲ್ಕುರಿಕೆ ಸೋಮನಾಥಾರಾಧ್ಯ, ನನ್ನೆಚೋಡ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಪಂಡಿತಾರಾಧ್ಯ, ಪಿಡುಪರ್ತಿ ಬಸವ ಮುಂತಾದವರು ಕವಿಗಳೂ ಪಂಡಿತರೂ ಆಗಿ ಹೋಗಿರುವರು. ಕೊಲನುಪಾಕೆಯ ಮಠವು ಬಹು ಪುರಾತನ ಮಠವು.

ఆంధ్రుల కర్తవ్యము

శ్రీకృష్ణదేవరాయాంధ్రభాషా నిలయ ౩౨ వ స్థాపన దినోత్సవ సమయమున కార్యదర్శిగా నిటు లుపన్యసించిరి:—

శ్రీకృష్ణదేవరాయాంధ్రభాషా నిలయమువారు నిన్నటితో ౩౧ సంవత్సరములు ముగిసినవి. నేటితో ౩౨ వ సంవత్సరము ప్రారంభము అయినది. ఈ నిలయ స్థాపనతో ఈ యిరువదవ శతాబ్దపు ప్రథమ వత్సరమందే యీ రాష్ట్రమునందు ఆంధ్ర భాషోద్యమ బీజములు నాటబడినవి. గత యిరువది యెనిమిది సంవత్సరములలో ఈ రాష్ట్రమునందు ఆంధ్రభాషా దేవి వన్నె విలాసములతో ఎట్లు విహరించినదియు, నిలయపు రజతోత్సవ సందర్భమున తన దివ్యమూర్తిని ఎట్లు చూపినదియు, తన దివ్య సందేశమును ఎట్లు ప్రకటించినదియు, మీకందరకు తెలిసిన విషయమే. తమ తమ శక్త్యనుసారముగా మాతృదేవి నుపాసించుచున్న కవులు, గాయకులు, పత్రికాధిపతులు, భాషాసేవకులు, ఆత్మ పుత్రులు మన కందరకును వందనీయులు.

చరిత్రాత్మకమయిన యీ సుదినము ఆంధ్రభాషా మతల్లిని పూజించుటకు సంకల్పించిన యీ సుదినము, "ఆంధ్రులారా! ఆంధ్రభాష మన మాతృభాష, అది చాల మధురమయినది, అందలి వాఙ్మయము అసామాన్యమైనది. ఆంధ్రభాషను దలంచి గర్వించవలసినదే గాని, లజ్జించవలసిన పని లేదు" అని యీ నిలయ స్థాపకులు చాటిన ఈ సుదినము నిలయపు చరిత్రయందే గాక, ఆంధ్రభాషా చరిత్రమందే సువర్ణాక్షరములలో లిఖింపదగిన సుదినము, ఆంధ్ర భాషాభిమానులకు పండుగు దినము.

ఈ సుసమయమున వివిధ భాషోద్యమముల చరిత్రను గాని, నిలయపు ౩౧ సంవత్సరముల చరిత్రను గాని వివరించుటకు నేనిప్పుడు పూనుకొనలేను. అది ప్రత్యేక విషయము. ఈ సభ నిలయమునకు సంబంధించినదగుటచే, గత సంవత్సరపు నిలయము యొక్క వృత్తాంతమును, ఆశయములను ఇప్పుడు దిగ్దర్శనముగ నివేదించుటకు నే నభిలషించుచున్నాను. సంపూర్ణ నివేదిక ముందు ప్రచురించబడును.

నివేదిత సంవత్సరమున ఈ నిలయపు రాజపోషకులగు మాన్యులకు శుభ సంవత్సరములని చెప్పుట తెలుపుటకు మిగుల సంతసించుచున్నాను. శ్రీ రాజా వాసుని వెంకటరంగారావు బహద్దరువారు చాలకాలమునుండి వ్యాధిగ్రస్తులై యున్న తేమ సంపన్న వ్యవహారములందు కడపటి విజయులైనారు. శ్రీ శ్రీరాజా పార్థసారథి అప్పారావు బహద్దరువారు, తమ వ్యాధ్యవ అందు అత్యంత ప్రతిభాశాలియగు లక్ష్మిని గాంచగలిగినారు. శ్రీ వామన రామచంద్రరావు బహద్దరువారికి ౭౦ సంవత్సరములు నిండుటను శ్రీవారి షష్ట్యబ్దోత్సవము జరుగుటయు ఈ సంవత్సరమందే. ఇట్లే వీరికి శుభ పరంపరలు కలుగునట్లు యాని కోరుచున్నాను.

ఈ సంవత్సరమునందే నిలయపు ఉపాధ్యక్షులు శ్రీ పింగిలి కోదండ రామరెడ్డిగారును, కార్యనిర్వాహక సభాసభ్యులగు డాక్టరు రామస్వామినాయుడుగారును, తమ తమ కుమారీరత్నముల పరిణయోత్సవ సందర్భములందు ఈ భాషా నిలయము నకు గాను లభించి అత్యంత భాషాభిమానమును ప్రకటించిరని తెలుపుటకు మిగుల సంతోషముగా నున్నది. శ్రీ వేలూరు రంగధామ నాయుడుగారు ఎరి క్రిస్ లైబ్రరీ, చిలకమర్తి లక్ష్మీనరసింహముగారి సంపుటములను, ఒకంగి, వేయివిధముల నిలయమునకు గని పెట్టియున్నారు. పప్పొట రంగయ్య నాయుడు గారు, మాడపాటి హనుమంతరావు గారు, సీతారాం కంపెని తెనాలి [తెనాలి] వారు, శేషగిరిరావు అడుకులో [ఏలూరు] వారు, సన్నిధానము సూర్యనారాయణ శాస్త్రిగారు, సంపతి లక్ష్మీపతిగారు, చిదిరమఠము వీరభద్రశర్మగారు, దేరం వేంకటేశ్వరరావుగారు, కస్తూరి రామచంద్రరావు మొదలగువారు పెక్కు గ్రంథముల నొసంగి నిలయ పుస్తక భాండారమును వృద్ధిపరచియున్నారు. శ్రీ రంగధామ నాయుడుగారి ప్రోద్బలమున డాక్టరు కిర్లోస్కర్ గారు నోటీసుబోర్డు చేయించి యిచ్చుటయే గాక, నిలయపు సరమ్మత్తుల విషయములో తోడ్పడి యున్నారు. కర్తృ ము. కారకులను ప్రశంసనీయులు. ధాన్యాగారము శ్రీ నివారణులు, సుఅను మిత్తను ఆలపేండి కరుగారు ఇప్పటిదిద్దేపలవారు బహిరంగపరచిన శ్రీమనగాల రాజాగారియొక్కయు శ్రీ పింగిలి కోదండరామరెడ్డిగారి యొక్కయు శ్రీ మాడపాటి హనుమంతరావుగారి యొక్కయు విపుల పటముల నొసంగి ఆంధ్రనాయకుల యెడ నిమకుగల గౌరవమును, నిలయమునెడ అభిమానమును ప్రకటించి యున్నారు.

ఆయా సభ్యులు తమ చందాల నొసంగి నిలయపు అర్థికాభివృద్ధికి తోడ్పడి యున్నారు. విద్యాంసులు ఉపన్యాసము లిచ్చి విజ్ఞానాభివృద్ధికి తోడ్పడి యున్నారు. శ్రీరామా ఆంధ్ర సోదర్య సంఘపు బాలభటులు రెడ్డి బోర్డింగు బాలభటులు తమ సేవా పరాయణతను చాటి యున్నారు. ఇట్లెందరో సహాయము చేసి యున్నారు.

సంవత్సర మధ్యమున ౫౪ గురు సభ్యులు చేరినారు ౧౧౪ మంది విరమించినారు, ఇప్పుడు సభ్యుల సంఖ్య ౨౫౩

ఈ ౨౫౩ లో ౨౧ గురు సభ్యురాండ్రు కలరు. స్త్రీలకు చందా లేని తగ్గించినను, కొద్ది మందే యున్నట్లు కనబడును గాని పురుషుల కంటె స్త్రీలే యెక్కువగ నిలయపు గ్రంథములను అనుభవించుచున్నట్లు వాదృభాళి ప్రాయము

ఈ సంవత్సరమునందు ౧౩౭ గ్రంథ సంపుటములు చేర్చబడినవి. మొత్తము సంపుటముల సంఖ్య ౨౫౨౨ లు ఆయినవి. గ్రంథ సంఖ్య సుమారు నాలుగువేల దరకు గలవు

నివేదిత సంవత్సరమున ఆదాయము రు ౧౧౧౬—౧౧—౪ లు వ్యయము రు ౩౨౩—౧—౬ లు. నిలువయున్న మొత్తము రు ౧౫౪౬—౪—౧ లు. ఈ సంవత్సరమున రావలసిన యెంచి రు ౫౨౩—౬—౨ లు తీసివేయ బడినవనియు, ఇంకను రు ౧౫౦—౩—౨ లు బాకీలు రావలసి యున్నదనియు తెలుపుటకు మిగుల సిగ్గు పడుచున్నాను. ఇట్లు మరుపుటచే సభ్యులను నిందించుట గాదుసుమండీ నా కార్య కౌశల్య లోపమునే నిందించు చున్నాను. దానికే నేను సిగ్గుపడు చున్నాను. మున్ముందు వచ్చు కార్యదర్శికి సభ్యుల సానుభూతి ఎక్కువగ లభించు గాక!

నిలయ పక్షమున జరిగిన సభలలో సంగీత సభ ప్రత్యేకముగా చేర్కొనదగినది. బెజవాడ కాపురస్థులగు శ్రీయుత ఉపాధ్యాయుల శివరామయ్యగారు జంత్ర గాత్రములతో గాన కళా ప్రదర్శనము గావించిరి. నిలయము పక్షమున శ్రీయుత పింగిలి కోదండ

వీరశైవులు బ్రాహ్మణ దేవతలే!

సాహిత్య విశారద పండిత చిదిరేమఠము
వీరభద్ర శర్మగారు

(కలకత్తా నగరము నుండి)

౧

"చిత్రగుప్తుడు లెఖ వ్రాయుటములో మొనగాడే కదండీ! అయితే ఆయన గారిమాట కొంతకాలము యమలోకమందు సాగుచుండెడిది. అప్పుడు కూడా (కైలాసమున నేను వీరభద్రావతారుడై ప్రమథగణాధిపత్యము వహించుచున్నకతన) శివభక్తుల విషయమున కాతను, చిత్రగుప్తు, డనను పెద్ద లెక్కలు జరిగినవి. ప్రతివేళను మాపక్షమే నెగ్గెడిది. తర్వాత చిత్రగుప్తుడు మాభక్తులను గురించి పల్లెత్తుమాట బలుకలేదు. ఈవిషయమున బ్రమాణా పేక్షితులు గలచో వ్యాసమహర్షి విరచిత దశశైవ పురాణములు జూడ వచ్చు!

తర్వాత బరలోకమందు వ్యాపారము దగ్గి చిత్రగుప్తుడు" గారు తెల్లవారి, నలనే భారత దేశమునకు వ్యాపారార్థమై ప్రవేశించినారు. కారణమేమన గా వీరశైవులను శివభక్తులను పీడించుటకు బరలోకమునను కాలముల భించలేదు. పోని తిరిగి జన్మ ముండెనను సమాచారము తీసికొనిరందమన్న వీరశైవులకు బునర్జన్మ లేదుగదా! (ఏకేన జన్మనా ముక్తి ర్వీరశైవాన్వయా యినాం) కావున నిహలోకమున నేజవీరశైవులను మందలించ దలంచి గోలకొండ పత్రికా సంపాదక మహాశయుల జవనికలోనుండి, విదూషక వ్యాసములను బ్రకటించుచున్నారు. "చిత్రగుప్తు,నకు వాస్తవముగ వీరశైవుల మీద నాగ్రహము లేదేమో కాని మామూలు పాటగా (సర్కారు వారి మగ్గం షుమారి ప్రకారము కాబోలు) "రెడ్డి... మాల మాదిగ,, ల క్రింద జంగములను వ్రాసినారు.

వీరశైవుల విషయమున, చిత్రగుప్తుని హృదయ మేవిధముగ నున్నదో కను గొనవలయునని మా బ్రాహ్మమిత్రులు బ్ర. శ్రీ. చంద్రశేఖర శాస్త్రి (యాదగిరి శంకర సంస్కృత కాలేజ ప్రిన్సిపాలు) గారు ప్రశ్నించిరి తరువాత నైనను, చిత్రగుప్తుడు, అయ్యా! నేను మామూలుగా జంగములను మాదిగ తెగలో వ్రాసినాను నేను వీరశైవ వాఙ్మయమును పరిశీలించలేదు తమ కేల్పృష్టలను నిరూపించుచు మీరు లేఖలను ప్రకటించుకొనవచ్చున,,ని సూచించినచో మెరుగుగా నుండెడిది గదా! అట్లుగాక! గోలకొండ పత్రిక సంపాదకులు చిత్రగుప్తుని పక్షమునుండి" వాదమునకు న్యాయస్థానము వలెకు సిద్ధము"ని వీరశైవము లెవ్వరైన జిజ్ఞాసా ప్రేమను ప్రకటించినారు. లేక వారి హృదయమున వింకేదియైన నభిప్రాయముండెని యాదిసర్వ భాపరి హరణీయమే యగును ఏమైనను, యమలోకము నుండి చిత్రగుప్తుని వెంటు కైలా

సమునుండి మహాదేవుడును తన నైర్వ్యాధ పతులలో గూడ భారత వర్షమునకు తెంచినాడు కావున చిత్రగుప్తుని కుష్క ప్రలిబంధనలు సాగవని సహృదయ కవికులకు వినోదా భాస పాకము నైవేద్యము.

* * * *

వైదిక మతము లెల్ల బ్రహ్మాన ప్రమాణముగ స్థాపింప బడినవి, అట్లే వీరశైవ మతమును శ్రీజగద్గురు రేవణ సిద్ధమరుళ సిద్ధయికోరామ పండితారాధ్య విశ్వారాధ్యులను పంచాచార్యులు స్థాపించిరి. వీరశైవ పరమైన బ్రహ్మమాత్ర గీతా భాష్యములు నేడును లభ్యములే. వీరశైవము శక్తివిశిష్ట్యాద్వైతమును శాస్త్రవిహిత నామముతో బ్రకాశించుచున్న గొప్ప దార్శనిక మతమని విద్వజ్జన సువిదితమే! అపరసిద్ధాంత ముల నియల్పరచనలో బొందించుట

శ్రీవంటిది. సిద్ధశంకర భాష్యము. శ్రీకరభాష్యము. శ్రుతిసార భాష్యము. శివాద్వైతమంజరి, శివాద్వైత కల్పలతిక శివాద్వైత దర్పణాదిశాస్త్రీయ గ్రంథముల గ్రహించ గలుగు పండితులు. మాత్రమువీరశైవుల శక్తి విశిష్టాద్వైత మెంత పరిపుష్టిపక్వమైనదో చవిజూడగలరు. దార్శనిక ప్రత్యేకతగల వీరశైవమతము నిచ్చువచ్చిన తెగలోనికి దెచ్చిన విప్పచ్చయమే సౌశీక్యపరిమళ్యంతో లైపాత్రములలో జెత్తగించుగాక!

* * * *

"జంగమువారు వర్ణాశ్రమ ధర్మములలోనే శాఖకు జేరినవారో నిరూపింపుడు"ని మా మిత్రుల వేదిరింపు. వీనికి రెండు విధముల నుత్తరములు గలవు. ఆమ్నాయమాత్రయ బోధిత ధర్మములు మొదలు తదనంతర నికపితములగు స్మార్త పౌరాణ కాపసి షద్ధర్మములను నిష్పాత్తిగము గను నిరాడంబరముగను పరిశీలించు కొనినచో నేడు భారత వర్షమున "బ్రాహ్మణ" శబ్ద విషయాభూతులరగు మహానుభావులు గాంధ మహాత్ముని బోలి యెచ్చోటనేని ప్రచ్ఛన్నముగ నొండ బుండియుందురుగాని. ఇప్పుడ్ కిరాతకులలో నగుపడు నొకటిన్నరకోటి సంఖ్యగల మనుష్య మాత్రులు "బ్రాహ్మణు"లని చెప్పి కొనుటకంటె లౌకిక వైదిక శాస్త్ర విరుద్ధము వేరొకటి గోచరించదు.

పోని "సంజ్ఞామాత్ర బ్రాహ్మణత్వము" జంగములకు సిద్ధించునా! యను వీరశైవ వాఙ్మయా వష్టబ్ధ పండితులనుగా నిక్రింద విషయములు చాటింప బడుచున్నవి. వీరశైవులు సామాన్యముగ లౌకిక ధర్మములను స్మృతుల నుండియే స్వీకరించి తమనుగాల వర్తులను స్వమత దృష్టితో నిర్వహించుచుండెడువారు. కావుననే వారు దార్శనికముగను వైజ్ఞానికముగను నావశ్యకములగు విషయములను మాత్రము తమ గ్రంథములలో విశేషముగ వివరించిరి వైదిక ధర్మముల నెంత వఱకు స్వీకరించవలయునను ప్రశ్నయు పరిశీలించువనితమే శైవాగమములోని "అష్టావరణ సంపన్నః పంచాచార పరాయణః షట్స్థలజ్ఞ విశిష్టాద్వైత జ్ఞానైక ఫలసాధనం" అను ప్రమాణ రాజము సాకల్యముగా ప్రకటించిరి. వారు యజ్ఞయాగాదులలో జీవహింస ప్రబలియుండుట వలన స్వర్గ వ్యాప్తి సాధకములగు వాయాగములను పశుకర్మలనుగా నిరసించి జ్ఞానైక ఫలసాధకములగు శివపూజాదులను పతికర్మలనుగా నిరూపించిరి. దానినే వారు "పాశుపతులు"ల మని చాటి కొనిరి. ఇంతటితో వారు విరమించిరని యభిప్రాయపడ నక్కరలేదు. పారమేశ్వరాగమము వీరశైవ ధర్మ కోశమని సదాచార సంగ్రహము మొదలగు గ్రంథములలో వర్ణాశ్రమ ధర్మములు గల చాతుర్వర్ణ్యమును లౌకికాదర్శముగా సిద్ధాంతించిరను విషయమును ప్రతిపత్తులు స్పష్టముగ నెరుంగుదురుగాక!

క్రమముగా వీరశైవులలో వర్ణాశ్రమ ధర్మముల కంటె నాగమచోదితములగు "షట్స్థలాష్టావరణము"ల యనుష్ఠానము హెచ్చినది. యాచరణమువను లేదను కరణమే హెచ్చు పెరిగినది, ఇంకను రానురాను యవిద్యా మూలకమున సుభయ విస్మృతికర్మలలోను శైథిల్యము గలిగినది. విశేషముగ నాంధ్ర వీరశైవులలో అత్మ వంతులును వ్యాపారులును నుద్యోగ పరులును "పూజ్యాః" గనుక వీరశైవ ధర్మ ప్రభాకరు డస్తమించినట్లు నగుపడు నుండిన నుండవచ్చును! ఈవిధ మెల్లజాతులలోను గోచరించ గలదు! ఇంత మాత్రమున వీరశైవుల ప్రాచీన వాఙ్మయ ప్రమాణము లను నిరసించుటగాని, జంగములను చతుర్జాతులలో (సాపము శమించుగాక!) గణించుట గాని యుపహాసమే యగును. వీజాతి సంబంధము లైనవియే కానిమ్ము. ప్రస్తుతాచారములను బట్టి యాజాతి యొక్క ప్రాచీన ధర్మ స్వరూపము విదమిద్ధమే యని నిర్ణయమునకు గడంగుట నింకను హాస్యాస్పదము.

२-२८

1930

गोलकोंडपत्रिक

అనుబంధము

సంచిక ౮౦

సంపుటము ౪

12-4-1930

వీరశైవులు బ్రాహ్మణ సేవలేత్ర

సాహిత్య విశారద పండిత చిదిర
మఠము వీరభద్రశర్మగారు

(౭౯ సంచిక తరువాయి)

..తెప్పగాలి. చౌడ దానపుర, కల్బురిగి మొదలగు గ్రామములలో లభించిన ప్రాచీన కన్నడ తామ్ర శిలాశాసనములలోని వేదశాస్త్ర సంపన్న, వేదఖని, భూసురవంశ ప్రదీప, మున్నగు విశేషములు, జంగముల బ్రాహ్మణత్వమును విశా ఘాటముగ ఘోషించు చున్నవి. సన్నిహితుని కుమార సంభవమున జంగమ మల్లికార్జునునకు ..భూసుర వంశాభ్యుదయ విశేషణము స్పష్టముగ నగుపడు చుండగా జంగమ మల్లికార్జునుడు జంగముడు కాడని యొక వింత వాదము. శ్రీ ప్రభాకర శాస్త్రిగారు. నిలశెట్టి జంగము లయందు దమకు గల సహజ ప్రేమను వెల్లడించిన సంగలి బసవపురాణ పీఠికా పాఠక సహృదయులకు మరపురానిదే!

లింగ బలిజెలు వణిజులనుటలోనే సందియము లేదు. వీరు-పంచ శ్రేష్ఠులు (పంచశెట్లు) గా విభాగింపబడి మఠములలో నగర తాంబూలము గొనుటయే గాక నేటికిని వారు గ్రామములలో వ్యాపార కార్యము ను నిర్వహించుచు, కేవల వైశ్యోచిత కర్మలనే తమ వృత్తిగా పరిగణించి యున్నారు. శెట్ల విషయమున ను రెండు మూడు శాసనములు చరిత్రకు బనికి వచ్చునవి లభించి యున్నవి.

* * * *

చతుర్థ జాతులును వీరశైవులలో నున్నారు. ఆంధ్ర దేశమునను విశేషముగ కర్ణాటక దేశమునను జాలరి. మంగలి. కుమ్మరి. కాపు. గొల్ల. కురుమ. వాకశాల. మాల మాదిగలను పంచములు నున్నారు. ఆంధ్ర దేశీయ వీరశైవుల విషయమున గొన్ని విశేష ములను ..ఆంధ్ర వీరశైవ""ను కా కన్నడ వార్త మున వివరించినాడ.

* * * *

ఒక మతమునకు జెందినవారు మరియొక మత ములను తిట్టుట భారతీయులకు స్వభావమై పోయినది. వీర శైవులను గురించి వీరశైవేతర ప్రాచీన గ్రంథ కర్తలు కొందఱు వైష్ణవ మాటల బాడినారు, ఆధుని కులలోని కొందఱు నల్లే వీరశైవ వాఙ్మయమును పరి శీలించు నిష్టములేక (...సనుకటి గుణమును మానలేక ..కారు) వాదములకు గాలుదువ్వి ..మావండీ! మిమ్ము (జంగములను) శూద్రులలో లెక్కించ గల ము." అని భయపెట్టు చున్నారు. క్రమముగ వాం గ్రశేఖరులకు వాయంటుకొగ మంటుకొనినది ఆ ప్రాసంగికముగ నెవరు వీర శైవులను మందలించు చుందురు. విశ్వ ప్రేమను సమానాదర్శములను నిర్దిం చగలుగు పత్రికా కర్తలును, గ్రంథ కర్తలును వెనుక వెనుకో జంగములను నిందించెను. గ్రుడ్డి నమ్మకము లో దమ సోదరుల తోడనే కయ్యమాడు చున్నారు. వారికి దమ ప్రత్యక్ష పరిశీలన కలదేని మైసూరు సోలాపూర్ మద్రాసు నగరములలో ప్రకటింపబడిన ..న వీరశైవ గ్రంథములను పఠించుటయే కాక క్రిం ది చికిత్స నుపయోగించు కొన గోరుచున్నారు.

* * * *

విశేషముగ కర్ణాటక దేశములలోను కొంత వఱకు మహారాష్ట్రములోను, వీరశైవులమీదియసూయ తగ్గినది. ఆంధ్రులలో మాత్రము జంగమాసూయ పె రుగుచునే యున్నది. ప్రాసంగికముగనో యప్రాసం గికముగనో జంగముల నెచ్చోటనైన యికించి పరిహ సించుచుందురు. ఎవరేని ప్రశ్నించినచో జగడముల కెంచుటకు సిద్ధమగుదురు. ఇది యెంతయు వారియా త్మ దౌర్బల్యమే! వీరశైవ పండితులలో గొందఱి కి స్వమతాభిమాన మున్నను, వారి పరిశోధన కావశ్య కమగు బృహద్గ్రంథాలయము గాని ధన రాశిగాని ల భించుటలేదు. అట్టివారి యన్నిటను వెనుకబడి యున్న వాంధ్ర వీరశైవులు ప్రతి పక్షుల వాదముల కెదురొడ్డ న జాలకున్నారు. వీరికి బాహ్య సౌకర్యములు లేవు. ఆంధ్రులారా, సోదరులగు వీరశైవుల విషయమున మీకు [illegible]గ దురభిప్రాయ ముదనక్కర లేదు. మీ పూర్వీకులకుఁ దేని యాంధ్ర వీరశైవులు మే ల్కొనుటకు నింక గొంతకాలమే యవసరము. మీ లోపితో వీరశైవ వాఙ్మయమును పరిశోధించు కాల ము సమీపించినది. అదియును మీ కర్తవ్యమే! వీర శైవ మత వాఙ్మయ సాగరమున మీకు నత్యుత్కృష్ట ర త్నములు లభించ గలవు. మీదిక రంగములు గాంచి మసలవసరము లేదు.

वीरशैव केसरी, बुधवार ता. १ जानेवारी

आंध्र वीरशैव

ग्रंथ परीक्षण

[लेखक--स्वामी रामलिंग करमाळेकर संपादक.]

चिदिरेमठाचे पंडित वीरभद्रशर्मा यांनीं सदर पुस्तक लिहिलें असून त्यामध्यें आंध्र प्रांतांतील वीरशैवांची माहिती दिलेली आहे. लेखक दक्षिण हैद्राबादचे रहिवासी असल्यामुळें त्यांना तिकडील माहिती असणें स्वाभाविक आहे. ते हल्लीं काशीक्षेत्री श्री. विश्वाराध्य गुरुकुलांत शास्त्राध्ययन करीत असूनहि त्यांनीं सदर ग्रंथ लिहिण्याची तसदी घेतली, यावरून त्यांचें ज्ञातिप्रेम उघड होतें. निरनिराळ्या प्रांतांतील वीरशैव बांधवांचे आचारविचार परस्परांना कळणें अत्यंत आवश्यक आहे, ही गोष्ट लेखकानें प्रस्तावनेंत म्हटल्याप्रमाणें निर्विवाद आहे; म्हणून तामील, कर्नाटक व महाराष्ट्रांतील वीरशैवांची माहिती देणारीं पुस्तकेंहि सर्व भाषांतून प्रसिद्ध होणें जरूर आहे. तें केव्हां होईल तेव्हां होवो; पण सदर पुस्तक शिवानुभव मासिकाचे विद्वान् संपादक, रा. सा. हलकट्टी, बी. ए., एलएल. बी. वकील यांनीं स्वखर्चानें छापून प्रसिद्ध केलें, ही गोष्ट स्तुत्य होय. त्यांच्याकडे अर्धा आण्याचें एक तिकीट पाठविणाल्यास हें पुस्तक मोफत मिळतें. कानडी वाचकांनीं तें जरूर मागवून घ्यावें.

प्राचीनतम वीरशैवमताच्या जनसंख्येचा बराच ऱ्हास झाल्यानंतर दक्षिणेत अनेक क्रांतिकारक महानुभाव उत्पन्न होऊन त्यांनीं फिरून आपापल्या मतांचा प्रसार केल्यामुळें अनेक जातींचा वीरशैवांत समावेश झाला आहे व तें कार्य अर्धवटच राहिलें आहे; त्यामुळें एकच जात लिंगी व अलिंगी असलेली दिसून येते. कर्नाटकाप्रमाणेंच आंध्र प्रांतांतहि अशा कांहीं जाति आहेत. पण वीरशैवांत मोडणाऱ्या जाति कर्नाटकापेक्षां तेलंगणांत बऱ्याच कमी आहेत. जंगम, बणजिगर, शीलवंत व वळिगार ह्याच मुख्य लिंगायत जाति होत. गाणिग, आराध्य, देवांग, वीरमुष्टि आणि कर्णभक्त ह्यांहि अर्धवट लिंगी जाति आहेत. तेलंगणांतील लिंगायतांची जनसंख्या १०।१२ लाखांहून अधिक नाहीं व त्यांची वस्ती कृष्णा, गंतूर, गोदावरी, गंजम,नेल्लूर, कडाप्पा, कर्नूल, व अनंतपूर ह्या जिल्ह्यांत व निजामहद्दींतील करीमनगर, महबुबनगर, संगरेड्डी, निजामाबाद, नलगोंड, वरंगळ, मेदक वगैरे भागांत पसरलेली आहे. इकडील वीरशैव फारसे श्रीमंत नाहींत. बणजिग शेतकरी आहेत. शीलवंत विणकरी आहेत व जंगमादि इतर जाती बहुधा भिक्षेवरच निर्वाह करितात. तथापि बऱ्याच जंगमांचा धंदा वैद्यकीचा आहे. कोट्टूर बसवराज म्हणून प्रख्यात जंगम वैद्य होऊन गेले, त्यांना दुसरे धन्वंतरी म्हणतात. त्यांचा ‘ बसवराजीय’ ग्रंथ वैद्यशास्त्रावर प्रमाण मानला जातो. जंगम आचारवंत असतात, पण फारसे शिकलेले नसतात. शिक्षणाचा मक्ता जणूं काय आराध्याकडे आहे. पण ते तर वीरशैवमताचे व पंचाचार्य आणि बसवेश्वरांचे निंदक बनले आहेत. बसवेश्वरांच्या क्रांतिनंतर ज्या ब्राह्मणांनीं वीरशैवांत सामील न होतांच लिंग धारण केलें तेच हे आराध्य होत. आजपर्यंत ते लिंग व जानवें दोन्ही घालीत आले; पण अलीकडे कांहीं आराध्य लिंग धारण करीनासे झाले. २०।२५ वर्षांपूर्वी त्यांनीं शैव महासभा स्थापन करून वीरशैवापासून आपण भिन्न आहों असें दाखविण्यांस प्रारंभ केला. पण कांहीं वीरशैवांचे गुरु म्हणून मिरविण्यास व लिंग धारणाची दीक्षा देण्यासहि ते तयार असतातच. उलट परळीच्या वादांत वीरशैवांना ह्यांनींच फार विरोध केला. ‘शैव मतप्रचारणी’ ‘शैवरहस्यबोधिनी’ वगैरे मासिकें त्यांनीं चालविलीं आहेत. प्रसिद्ध आंध्र पत्रिकेचे संपादक आराध्यच आहेत. वीरशैवांपासून ते कितीही फटकून वागले तरी, यज्ञमार्गी वैदिक कांहीं त्यांना जवळ करीत नाहींत. म्हणून शुद्ध लिंगांत धर्माप्रमाणें वागण्याची सुबुद्धि त्यांना होईल तर बरें. असो; गाणिग लोक लिंगधारी आहेत व वीरभद्राची ते विशेष भक्ति करतात. त्यांचे गुरु जंगम व आराध्य दोन्ही असतात. देवांगामध्यें वैष्णव स्मार्त व वीरशैव अशा तीन्ही मताचे लोक आहेत. ईश्वराच्या शरीरांतून देवल ऋषींची उत्पत्ति झाली व शेषकन्येपासून त्यांना दिव्यांग, विमलांग, धवलांग असे पुत्र झाले व तेच देवांगांचे मूळपुरुष होत. ह्या जातींत पद्मसालींचा दुसरा एक वर्ग आहे. ह्यांचा धंदा विणकऱ्यांचा. कर्णभक्त सोमेश्वराच्या कानांतून उत्पन्न झाले. त्यांना विशिष्ट धंदा नाहीं. वीरमुष्टि जातीचे लोक सेवावृत्तीनें राहतात. त्यामुळें त्यांच्यामध्यें लिंगायताचा आचार सर्वांशानें राहिलेला नाहीं. दक्षयागविध्वंसाच्या वेळीं महादेवानें ह्यांना निर्माण केलें अशी ह्यांची दुळकथा आहे. वीरभद्रोत्सवांत हे नाचगायनाचें काम करतात. माळजंगालु म्हणून एक जात आहे. ते अस्पृश्यांत वीरशैवमताचा प्रसार करतात म्हणून त्यांनाहि अस्पृश्य लेखण्यांत येतें.

8-23

30-7-1934

वीरशैवांच्या प्राचीन इतिहासाच्या दृष्टीनें तेलंगणाला बरेंच महत्त्व आहे. चिन्दरी, रेपाल, भेंगिनी, उप्पल, श्रीशैल, कोल्लुपाक, श्रीपावाद, राचगोंड, कोरिवी वगैरे अनेक मठ व यात्रास्थानें फार प्राचीन आहेत. तेथें शिलालेख आहेत. ह्या प्रांतांत प्राचीन काळीं मोठे मोठे विद्वान् होऊन गेले. पाल्कुरिके सोमनाराध्य हे सर्व आंध्रांना पूज्य आहेत. त्यांचें बसवपुराण, सोमताराध्यभाष्य, बसवाष्टक वगैरे ग्रंथ प्रसिद्ध आहेत. नन्नेचोड म्हणून एक प्रख्यात कवी होऊन गेले. ह्यांचा कुमारसंभव ग्रंथ तेलगू भाषेंत अप्रतिम गणला जातो. ह्याशिवाय श्रीपति, मल्लिकार्जुन, पंडिताराध्य वगैरे आराध्य व शिवदेशिक, शिवदेवप्पा, पिडुपर्ती वगैरे वीरशैव कवी चिरस्मरणीय होऊन गेले आहेत. पंचाचार्यांपैकीं रेवणसिद्धेश्वर व एकोरामाराध्य व पंडिताराध्य तेलंगणांतच अवतीर्ण झाले. सिद्धशंभु, सिद्धेश्वर, एकतारेश्वर, वीर नागेंद्र, नीलकंठलिंग वगैरे तपस्वी महानुभाव ह्याच प्रांतांत होऊन गेले.

आंध्र प्रांतांतील वीरशैव सुखवस्तु नसल्यामुळें त्यांचें शिक्षणाकडे लक्ष लागणें शक्य नाहीं. सधन वीरशैव विशेष नसल्यामुळें दानधर्माचे जोरावर शिक्षणसंस्था निघणेंहि अशक्य आहे. त्यामुळें तेलंगणांतील वीरशैव अस्पृश्यांहून मागासलेले आहेत असें लेखकानें म्हटलें आहे. तथापि अलीकडे थोडीबहुत जागृति होऊं लागली आहे. नागभूषणशास्त्री सुब्रह्मण्यशास्त्री वगैरे कांहीं जंगम गांवोगांव पुराण सांगून जागृति करतात. हैद्राबादचे सिद्धरामप्पा गुदेपेटल, व आनकनपल्लीचे श्रीपहदस्वामी हे कांहीं ज्ञातिसुधारणेचे प्रयत्न करतात. हैद्राबादचे बापूराव वकील देशमुख विद्यार्थ्यांना सढळ हातानें मदत करतात. त्यांच्या मदतीनेंच कांहींजण बी. ए. व वकीलहि झाले आहेत. वैराग्य चेन्नबसवमहास्वामी हे आंध्राप्रमाणेंच कर्नाटकांतहि प्रसिद्ध आहेत. होदघनमठाचे नागभूषणार्य ह्यांच्या काव्यानें आंध्रलिंगायतांच्या घरोघर प्रवेश केला आहे. शिवकोटी वीरभद्रार्यांची सेवा परळी प्रकरणांत बरीच घडली आहे. ह्यांचा शिवकोटी ग्रंथ पाहून पाश्चात्य विद्वानहि खुप झाले आहेत. चित्तारू गंगाधर कवी, चिदिरे वीरकवी, नागभुषण कवी ह्यांनीहि आपल्या कवनानें ज्ञातिसेवा केली आहे. नंदीकोट्ठु कोरी नीलकंठ शास्त्री हे लिंगायतांतील मोठे संस्कृत पंडित आहेत. शिवकीर्तनकार चदुवुल बसवशंकरय्या, ज्योतिषी कोसिगी शरभय्या, वैदिक प्रक्रिया निष्णात हैद्राबादचे चेन्नबसवय्या व उत्तम लेखक बंडारु तम्मय्या हे आंध्रवीरशैवांना भूषणभूत आहेत.

तेलंगणांतील वीरशैवांत शिखा राखण्याचा रिवाज आहे. विधवाविवाह कर्नाटकांच्या सान्निध्यामुळें रूढ आहे. पंचसूतक पाळतात. महानुभाव बसवेश्वरांपासूनच वीरशैव मत व जाति निर्माण झाली अशी कल्पना रूढ आहे असें लेखक म्हणतो. एकंदरींत लेखकानें आंध्रवीरशैवांची बरीच माहिती दिली आहे. ती सर्व ह्या परीक्षणांत देणें शक्य नाहीं. तथापि महत्त्वाची वाटली तेवढी आमच्या वाचकांना कळावी म्हणून मुद्दाम दिली आहे. उपसंहारांत लेखकानें कर्नाटकांतील वीरशैवांची बरीच कानउघाडणी केली आहे. ती महाराष्ट्रीय वीरशैवांनाहि लागूं होण्याजोगी आहे. पण स्थलाभावास्तव ती येथें देतां येत नाहीं. पंडित वीरभद्रशर्मा यांचा प्रयत्न अनुकरणीय आहे. अलीकडील काळांत असे प्रयत्न होणें फार जरूर आहे. वरील परीक्षणाच्या वाचनानें वीरशैव केसरीच्या वाचकांत संशोधक, उद्यमी व चिकित्सक समाजसेवक निघावेत अशी अपेक्षा आहे. अशा तऱ्हेनें लेखकाच्या श्रमाचें चीज झाल्यास त्यानें ग्रंथांच्या शेवटीं म्हटल्याप्रमाणें पुनः असले श्रम करण्यास त्याला हुरूप येईल. तसें घडो हीच परशिवास प्रार्थना.

पुणें—वीरशैव केसरी, बुधवार ता. १६ जुलै १९३०

वेदतीर्थ वीरभद्रशर्मांचें अभिनंदन—निजाम हैद्राबादचे चिदरेमठ पंडित वीरभद्र शर्मा हे कलकत्त्याची वेदतीर्थ परिक्षा दुसऱ्या वर्गांत उत्तीर्ण झाले, हें कळविण्यास आम्हांस अतिशय आनंद वाटतो. स्वामी . बडिगर पट्टदेवरु ह्यांच्यानंतर वरील पदवी मिळविलेले, वीरशैवांतील हेच पहिले होत. एवढें सांगितलें असतां त्या परिक्षेचें महत्त्व कळून येण्याजोगें आहे. 'आंध्रवीरशैवरु' नांवाच्या त्यांनीं लिहिलेल्या ग्रंथाचें परीक्षण पूर्वी आम्हीं दिलें असल्यामुळें त्यांचा थोडासा परिचय वीरशैव केसरीच्या वाचकांना आहेच. ते सुंदर कानडी व तेलंगी भाषेंत विद्वत्तापूर्ण व माहितीनें भरलेले लेख लिहूं शकतात. एवढेंच नव्हे तर ते उत्तम काव्यहि करूं शकतात. वीरशैव समाजाच्या उद्धाराची त्यांना अतिशय तळमळ लागून राहिली आहे, हें आम्ही स्वानुभवावरून सांगूं शकतों. परळी रुद्राभिषेकाचा वाद हैद्राबाद येथें चालला असतां त्या वेळीं श्री. बापूराव हायकोर्ट वकील यांनीं जो वेद भाष्यादि उच्च ग्रंथांचें अध्ययन करील 'त्याला मी शिष्यवृत्ति देईन,' असें म्हटलें होतें. त्याचा फायदा घेऊन पं. वीरभद्र शर्मा काशी क्षेत्रीं गेले व गेलीं पांचसहा वर्षे त्यांनीं तेथें अध्ययन केलें. श्री. बापूरावांनींहि आजपर्यंत स्कॉलरशिप चालूं ठेवली व प्रारंभीं त्यांना ती देण्याचें कबूल केलें. ह्यावरूनहि पं. वीरभद्रशर्मांच्या अध्ययन शीलतेबद्दल व बुद्धिमत्तेबद्दल त्यांनाहि किती खात्री वाटत होती हें उघड होतें. श्री. बापूरावांच्या साहाय्याचें त्यांनीं चीज केलें व त्यांची अपेक्षा खरी केली ह्याबद्दल पं. वीरभद्रशर्मा अभिनंदनास पात्र आहेत. वेदतीर्थ वीरभद्रशर्मा चिदरेमठ ह्यांनीं मिळविलेल्या यशाबद्दल आम्ही त्यांचें अभिनंदन करतों. त्यांच्यासारख्या विद्वानांचीच आज वीरशैवसमाजाला अतिशय जरुरी आहे. मठपति होण्यास असले विद्वानच विशेष लायक होत. निरनिराळ्या प्रांतांचा व समाजांचा त्यांना परिचय झालेला असल्यामुळें त्यांची दृष्टि उदार बनलेली आहे व समाजकार्य करण्याची त्यांना तळमळहि आहे. अर्थात् वीरशैवसमाज त्यांच्यापासून बरीच आशा राखून बसला असल्यास त्यांत कांहीं नवल नाहीं. त्यांची मातृभाषा तेलगू असली तरी कानडी त्यांना उत्तम येतें. व जरूरीपुरतें इंग्रजी हिंदी व मराठिहि येतें; संस्कृतचे तर ते पदवीधरच बनलेले आहेत. असल्या सर्वांग परिपूर्ण व्यक्तीबद्दल कोणाला अभिमान वाटणार नाहीं? त्यांच्या विद्वत्तेचा, तळमळीचा व इतर विविध सामर्थ्यांचा वीरशैव समाजाच्या उत्कर्षासच उपयोग होवो व तसें करण्याची सुबुद्धि वेदतीर्थांना होऊन तसें सामर्थ्यहि त्यांना प्राप्त होवो, हीच शिवचरणीं आमची प्रार्थना आहे. वेदतीर्थ वीरभद्रशर्मांना आम्ही पुढील आयुष्यांत यश चिंतितों. अर्थात् त्यांचा उपयोग केवळ तेलंगणाला किंवा कर्नाटकाला होणार नसून अखिल वीरशैव समाजाला व तद्वारां आर्यावर्ताला होणार आहे.

గోలకొండ సంచిక ప్రకటించిన నేమాయెః?

8-23.

భావకవి రామమూర్తి పంతులుగారు

గోలకొండకవుల సంచికపై గోలపెట్ట మొదలుపెట్టిన ట్లున్నది. ఇది సమంజసముకాదు. ఈసంచిక ఆధునికకవుల చరిత్రను భావిచారిత్రికులు వ్రాయుటకు చాలతోడ్పడునట్టిది. యథార్థముగా నిజాము రాష్ట్రములో నెందరు కవులున్నారో అందెందరు కవితాసామ్రాజ్య సింహాసన మధిష్ఠించనున్నారో యెందరు పండితాఖండలులో తెలిసికొనవీలయ్యేది. నిజాము గాజాచిన పరరాష్ట్రకవుల నాదరించినవారు ఆదరించువారుకారు. ఇన్ని మాసపత్రికలు ఆంధ్రదేశమున మున్నవికదా. అందు నిజాముకవుల వ్యాసములుగాని, పద్యములుగాని యెన్ని ప్రకటింపబడుచున్నవి ఆ నెల్లూరి రాష్ట్రమువారి భాషయే ఉద్గ్రాసనకరమనియు, నిచ్చట పేరుగలకవిగాని పండితుడుగాని లేడని వ్రాక్రమ్చుట నేను వినినసంగతియే. కాని ఇట్టివారి యభిప్రాయము అవిమర్శకోపజనితము. ఈరాష్ట్రములో నిన్నటియున్న పోయిన బాలసరస్వతి వాక్పట్నం శ్రీనివాసాచార్యులును సద్గ్రంథసమువాండ్ల విద్వాంసులును కరికంఠకేసరిం వాకి చిరు దాంకితులును అపరాశ్రమము శ్రీపరికాల స్వాములనుపైన వనపర్తిలోని హాసమర్త్యం కృష్ణమాచార్యులును, మహాపండిత ప్రకాండులై యుండిన కొల్లాపురము వెల్లాల సదాశివశాస్త్రులును ద్విట్కవియైన వట్టెము వాసితవియు, శతావధానులును, గణితశాస్త్ర జ్యోతిశ్శాస్త్రాది శకలాధ్ర గగణ్యులును నైయుండిన అల్వార్ మల్లికార్జున శాస్త్రులవారునుకలరు. మరియు విప్లదు గద్వాలసంస్థానాస్థాన కవులును, మాఘకార్తిక మాసము అందువచ్చు సర్వపండితులను కవులను ముప్పూటప్పుడు పెట్టు వైయాకరణ శిఖామణులగు పుల్లగుమ్మి వెంకటాచార్యులును, శతావధానులు సాముద్రికప్రశ్న జ్యోతిషమార్గశాదివా శాస్త్ర పారంగతులును గద్వాలలో నగ్రపూజ నొందువారునైన వను వనపర్తి సంస్థానపు మారారం రంగయ్యగారును, సరసతయు, పటుత్వమును, భావవిలసనమునుగల కవిత్వమును వవలీలగాకలుదు మాయనూరు నాగభూషణము గారును, చిదిరెమఠం వీరభద్రశర్మగారుద్రాకొలనరసింహాచార్యులును [వనపర్తి], మండది వెంకటకృష్ణకవియు విద్వాన్ రామరాజ శ్యామరాజగారును ఒద్దిరాజా సీతారామచంద్రరావుగారును గజవెల్లి చంద్రమౌళిశాస్త్రిగారును మున్నగువారెందరో కలరు. కాని వీరిలో ననేకులు తమప్రతిభ ప్రకటించుకొనలేకయున్నారు. వారేదిగిన వట్టుపరరాష్ట్రములో సుమారు గజాంమంది కవులుకలరు. వారి తెలియనివారింకెందరున్నారో ఇట్టివారిని ప్రోత్సహించుటకిదియొక ముఖ్యసాధనమని నాయభిప్రాయము.

ఇట్టి సంచికను ప్రకటించుట ద్వేషభావమును ప్రకటించుట బ్రిటిషాంధ్రులను నేనువెలచుటయని భావించికొని లేనిపోని భీతికల్పించికొనువారు భ్రాంతిలో చిక్కుకొనినారు. గోలకొండ సంపాదకులు తెలిపినట్లు శమకల్లిని ప్రేమించుయితరులతిరల్లను సేవగించుట కాదేరను. వాయిల్లునేను నిరుచేసుకొన మొదలిడిన ప్రక్కయింటివారు వాయింటివపైగొట్ట నెంతువారని తగవులాడుట యెట్లుండునో నిందునట్లేయుండును.

ఈసందర్భమున గోలకొండ పత్రికా సంపాదకులకొకసూచన చేయుచున్నాను. ద్విమాసికములుగా కార్తికసంచికయని కార్తిక మాసాంతమందు ప్రకటించిన నెక్కువకవులకవకాశమిచ్చుటయగును. గారి సంచికము పట్టైలలో చాలమంది కింకను తెలియదు.

రెండవ విషయమేమ ఆధునికుల కవితనే ప్రకటించుటయువారి జీవితాంశములు సూక్ష్మముగా ప్రకటించుటయు చాల సమంజసము. కాని దానితోపాటుగా ప్రాచీనాంధ్రులైన సంస్కృతాంధ్ర కవులపట్టికను వారివారి విశేషములనువారి ముద్రితాముద్రిత గ్రంథములను తెలుపుచు నొకసద్వ్యాసముగూడ అనుబంధముగా ప్రకటించుట యుక్తము. శ్రీశైలాద్రి రచనకవులపద్దను: శ్రీకృష్ణదేవరాయ గ్రంథనిలయము, లక్ష్మీగ్రంథాలయమున్నోను. సురవరము ప్రతాపరెడ్డిగద్దను గద్వాల వనపర్తి అమరచింత సంస్థానములలోను అముద్రిత గ్రంథములు చాలగలవు. అట్టిదానిని విక్రయ చేయించిన చాలలాభముగా నుండును.

బ్రిటిషిండియాలో నిజామాంధ్రుని విజయము

8-23 (గోల)

6-8-34

శ్రీయుత చిదిరెమఠము వీరభద్ర శర్మగారు ఈవత్సరము స్మృతితీర్థ పరీక్షలో రెండవతరగతిలో నుత్తీర్ణులైరి. ఈపరీక్ష వంగదేశ పండితులమధ్య ప్రశస్తిగాంచినట్టిది. వంగదేశీయులింతవరకు చాల కఠినముగ నుత్తీర్ణులగుచుందురు. ఇట్టిపరీక్షలో ఈనాటి బ్రిటిషాంధ్రులలోను ఉత్తీర్ణులైనవారొకరిద్దరు మాత్రమే. శ్రీయుత శర్మగారికి మధురావ్రజ మండలపరీక్షలోను నుత్తీర్ణులైనందుకు, "ధర్మాచార్య" బిరుదము నిచ్చియున్నారు. హైదరాబాదు నగరమున హైకోర్టు వకీలగు బాపురావు దేశముఖుగారు శర్మగారికి చేసిన సహాయము సాఫల్యము గాంచినది. వీరభద్రశర్మగారు నిజాంరాష్ట్రీయులు.

హోలికోత్సవ చరిత్ర

పండిత చిదిరెమఠము వీరభద్రశర్మగారు

శ్రీ సురవరము ప్రతాపరెడ్డిగారి ప్రశ్నలను పురస్కరించుకొని హోలిపండుగును సంబంధించిన విశేషముల నిక్రింద వ్రాయుచున్నాను!

౧

హోలికోత్సవము సంస్కృతము? ద్రావిడ గనుబలోని పౌర్ణమాసము పరస్పరం పదసియము ననును „హుల" యను ధాతువునకు ,గుణమును జేర్చినచో ,హోలీ యను రూప మేర్పడి నది. హులధాతువునకు ,గమన పావన సంపర ణా" ములు నవగా ,పోవుట చంపుట దాచుట" యను మూడర్థములు కలవు. మైత్రేయుడు తన ధాతుకావ్యమున ,,హకారాత్ త్రాప్యాచరమే, గతావ పృతా వస్ప్రిమాగః. క్వచిత్తు హింసా సంవర ణయోశ్చ" యని యర్థమును వివరించెను.

„హోలక హోలాకా" శబ్దములును ఏధాతు వునుండియే నిష్పన్నమైనట్లు వసుపడుచుండిన ను క్రమముగా నవి ,హులక్" ధాతువులనుండి „హోలక" యును, „హోలా" ధాతువులనుండి „హోలా"యును సిద్ధించినట్లు వైయాకర్ణులు నిర్ణయించినారు. అవగా „హోవం. లాకీయతే" [హోవిస్సు వాస్వాదించును కావున]యను విగ్ర హము చే హోలకీయును „హోతులా", [హోతో ష్ను నుస్వీకరించుటగుట] హోలాకీయును సరి పోవుచున్నవి.

„హోలక, హోలాక" శబ్ద ప్రసంగముల లో వాక్యలు. అర్థపక్వేరమిధా స్విన్నాన్న ద్రష్టయిస్విహోలకః" హోలాకా కర్తవ్యేతి కల్పద్రుమే" యను ప్రమాణములను వరంపర మునా చెప్పబడుచున్నారు. ధర్మమయూఖ, వాచస్పత్యాది గ్రంథకర్తలును పై ప్రమాణ ముల నుదాహరించినారు. అట్టిగానున కొంత వఱకు వీట్టి యార్థ నిష్పన్న శాస్త్రార్థమును వివరించినారు. వాచస్పత్య నిఘంటుకారుడును హోలకీను వసంతోత్సవ విశేషమని వ్రాయుట కు కారణముల మందు వివరించెదను.

౨

హోలీ పండుగ నాచరిం చుటలో రెండు కారణము ముఖ్యముగ గన్పట్టుచున్నవి. ఒకటి గృహ్య సూత్రకారుని ప్రాచ్యోకమగు నాది! రెండవది పౌరాణికముగ నేర్పడిన దుష్ట నిగ్రహాత్మకమగు గాథ! ప్రథమ కారణమును ప్రాచ్యోకమును గురించి విచారింతము.

ప్రాచీన భారతీయ మహర్షుల సనుబుద్ధి వైభవము ప్రకృతిపరం యనేకవిధ్యా ములు నుచ్చయించినవి వానికి ధార్మికముగ నన్ని ట్టి „సూత్రములు, స్మృతుల" ను నామకరణ ములో ప్రకటించిరి. వాని యథార్థముల మన ము గ్రహించి నా చరించిన ప్రశస్తిం గల నూతన నిస్స్వార్థముగ భక్త్యంపరు!

భారతీయులు. ధర్మపరాయణోత్తములు సర్వ సాక్షియగు ఈశ్వర ధ్యానమువనే సమస్తమును అందుదురని వారి తలంపు, పరమేశ్వరుని స్వరూపము పంచభూతములలో నిమిడి యున్న దని వారి సిద్ధాంతములు ఘోషించుచున్నవి. పరి పూత ప్రసన్నత కొఱకుగాను ప్రాచీనులు ప్రత్యక్షముగ నవేకములగు యాజ్ఞిక కర్మలనా చరించు చుండెడివారు. వానిలో యొక విధ ముగ నిష్టి [యాగము] జేసి యజ్ఞ శేషముండెనని తన్మూలమున హోలీ పండుగకును నొక యా గముతో సంబంధమున్నట్లు మానవ గృహ్య సూత్రముల వలన తెలిసికొన వచ్చును.

వానిష్ట్వాగ్రయణేన నవసస్యమశ్నీయాత్
మా. గృ. పు. ఖం.౩, సూ.౫

ఆగ్రయణ యాగము నొనర్చక క్రొత్త ధాన్యముల భుజించదగదని సూత్రకారుని యభి మతము. అనగా నవసస్యేష్టి నవాన్నేష్టి యని చెప్పవలయును. ఈ నవాన్నేష్టితో వసంతర్తు పర్వము నయనంతోడను, శరదృతు పర్వమున వర్షతోడను హోమము నాచరించ వలయు నని

పర్వణ్యాగ్రయణం కుర్వీత వసంతేయ వానాం శరది వ్రీహీణాం

అను కర్కాతిపవహసూత్రము వలన తెలియ వచ్చెడి దీని వలన మానవ గృహ్య సూత్రకారుని కాలమందు వసంతర్తు ప్రథమమునను శరదృతు ప్రథమమునను రెండు.క్రొత్త పంటలు చేతికం దెడివని స్పష్టముగ, తాత్పర్యమగుచున్నది:

ఫాల్గున శుక్ల పౌర్ణమి నుండి సౌరమాన రీతి ననుసరించి వసంతర్తు అనగా [ఫాల్గున మాసము] ప్రారంభమగు చున్నది గాన నవా న్నేష్టి నప్పుడే యాచరింపవలెనే యున్నది. సూత్రకారుడింత వరకే వివిధించెనని యనుమానిం పదగును. ముందు దర్శ ఖండమున—

ఫాల్గున్యాం పౌర్ణమాస్యాం పురస్తాద్వా వాపూపాభ్యాం భగంచార్య మణంచయ జేత్

అను సూత్రము మొదలుకొని యెనిమిది సూత్రములవరకు ఏ ఫాల్గుని యాగమును సమస్తా హుతులతో వివరించినారు. ఈ కారణమును బట్టియే యీ యాగమును వసంతర్తు ప్రథమమున నాచరింప వలయును. అది యిప్పుడు దక్షిణ భారతీయులకు కామ దహనము, గామ మత్తర భారతీయులకు హోలికాదహనముగాను ప్రచా రము బడసినది.

నవాన్నేష్టిలో వొసగబడు వాహుతిక గొందరు నిఘంటుకారులు „హోలా" „హోల క" యనుపర్యాయ నామములగు అవని యూహ జుట్టింప చేయుచున్నారు. శబ్దకల్పద్రుమకారు డు „తృణాగ్నిభ్రష్టార్థ పక్వశాన్యం హోలక" అనియును శబ్దస్తోమ మహానిధి కారుడు అర పక్వ శమీధాన్యైః తృణభ్రష్టయిశ్చ హోలకః అనియును స్పష్టముగ బ్రకటింపుచునే యున్నా రు. ఈ విధముగ నిది వసంతోత్సవ పరముగను నవసస్యేష్టి విషయముగను గ్రహించునప్పుడు హోలక నుబ పర్యాయము ప్రాచీన కాలము నమున్నదనుట ప్రాచ్యోకముగ నే! ప్రస్తుతము విచారింపవలెను.

ఐతిహాసికులను ఏ మానవ గృహ్య సూ త్రమును కనీసము రెండువేల వత్సరములకంటె ప్రాచీనము గాదని యభిప్రాయ పడినారు కావున నవసస్యేష్టి యత్యంత ప్రాచీన మైన దని యొప్పుకొన వలయును.

పౌరాణికముగ [„కామ దహనము" నుకు నాప యొప్పటను ప్రమాణములగు పడ లేదు. హోలికోత్సవమును గురించిన గాథలిక్రిం దనొంద పలుకుదును.

హిరణ్య కశిపుడు తన కుమారుని శిక్షింప తన చెల్లెలు హోలికను నియమించును. ఆమెకు నగ్నిస్తంభన శక్తి కలదు. ఆమె యొంటరి దవాగ్నిలో బడవైచినను కాలదు. కావున ప్రహ్లాదుని కూడ నాడిలో గట్టి పదింపజ్జ కట్టెల లో వాయుస్వరను గాల్చు ప్రయత్న మొనరిం చబడెను. తా నొక టవగా దైవమొకటి దలం చెను. హోలిక సర్వ ధ్వంస మైపోయినది, కాని ప్రహ్లాదుని పవిత్ర దేహము మాత్రము చెక్కు చెదరలేదు"

నాటినుండి యాస్తిక మతులు. హోలికా దహనమును ప్రారంభించిరని నిర్ణయామృతగం థకర్తలవంటి వారి యభిమతమై యున్నది హోలికా దహనము నాచరించువారు ,విష్ణుభ క్తి విజయోత్సవము నను ష్ఠించినవార అగుదురు" ని యుండు తాత్పర్యము.

ఇంకొక గాథయు గలదు.

„కృతయుగమున పృథు మహారాజుండెను. ఒక్కనాడు ప్రజలెల్ల ప్రభూ! ,ఢూండా" నా మరాక్షసి ప్రచ్ఛన్నముగ వచ్చి మా బాలకుల ననేక విధముల బీడింపుచు నాశము జేయుచున్న ది. మమ్ము రక్షింపుడు" ని యాచించిరి. రాజు విషయమును విని విభ్రాంతపడి తన పురోహితుడగు వశిష్ఠమునితో ఏ రక్కసి యెవతె? యిది మడి యుటెట్లు? అని ప్రశ్నింపగా నా తపసి రాజు తో „రాజా! మాలినా రక్కసి పుత్రికయగు ఈ ,ఢూండ వెను కనుగ్ర తపమాచరించి శంక రునితో నభీష్టమును యాచించెను. భోలాశంక రుడు వల్లెయని ,సురాసుర మనుష్యు లెవ్వరును నిన్ను జయింపలేరు. ఉన్మత్త బాలకులు మా త్రము బీడింతురు"ని వరమిచ్చెను. కావుననే యి పుడీరక్కసి బాలకుల రూపు మాప బ్రయత్నిం చుచున్నది. ఫాల్గున శుక్ల పౌర్ణమినాడు మీరొక పెద్ద యుత్సవము నాచరించ వలయును. స్వేచ్ఛగా సమస్త క్రియల నాచరించుట కొఱకు ప్రజలకును బాలకులకును స్వాతంత్ర్యము నొసగవలయును. బాలకులెల్ల రొక్కచోటగూడి ఏరాపేరము గలవారై యాడుచు పాడుచు కట్టె పిడుకలను గాల్చి యెగవేయ వలయును. ఈ విచిత్ర హోలిని గాంచి వెంటనే యా రక్కసి పారిపోలగలదని చెప్పెను పృథురా జుగారు, నా విధముగ నాచరించి ఢూండను జయించెను. నాటి నుండి యిది హోలికోత్సవ ముగా బ్రచారము లోనికి వచ్చినది" యని భవిష్యోత్తర పురాణమున గల సంస్కృత కథల వలన తెలియుచున్నది, మనకితర ప్రబల ప్రమా ణములు లభించు వఱకు ఏ కథలు కల్పితములని త్రోసివేయ వీలులేదు.

౩

ఇక మన ప్రాచీన గ్రంథముల నుండి ప్ర మాణముల జూతము. జగత్ప్రసిద్ధుండగు మహర్షి వాత్స్యాయన కామసూత్ర గ్రంథమును గురించి రసికులకు నెక్కువగా చెప్పనక్కరలేదు. అం దు భారతీయుల విజ్ఞాన చాతుర్యము సముచిత ముగ జెప్పబడి యున్నది. ఇతిహాసజ్ఞుల యభి మత ప్రకార మిది రెండువేల మూడువందల [౨౩౦౦] వత్సరముల క్రింద విరచింప బడిన ది. నాగరిక వృత్తాధ్యాయము నలుబది రెండవ సూత్రములోని

„మదనోత్సవః దమన భంజికా, హోలాకా, అశోకోత్తంసికా, పుష్పావచాయికా చూ తలతికా"

అను నాగరిక నాయకుని క్రియల యొక్క వర్ణనలు స్పష్టముగ హోలికోత్సవమును దెలుప గలదు. అనూత్రముపై జయమంగళ పండితుడు వ్యాఖ్యానమును చేయుచు"

„హోలాకా, ఫాల్గున పూర్ణిమాయాం! శృంగకాది ముక్తేన, కింశుకాది కుసుమ రాగాంభసా పరస్పరోక్షణం, మధు ఏక వాస ప్రక్షేపశ్చ" యని వివరించినాడు.

దీనికి నాంధ్ర వివరణమును విరచించిన శ్రీ చాగన్నుల ఆదినారాయణ శాస్త్రిగారు హోలాకా (హోళికా తక హోళి) దీనినే కామ పున్నమ (ఇది రూఢిగా వ్రాయబడినది కాదు!) యనియును హోళీ పండుగ యనియు నందురు. ఇత్యాది ఫాల్గున శుక్లపౌర్ణమి నాడు వచ్చును. ఈ యుత్సవమునందు పిచికారు (దీనికి శృంగకములనిపేరు) మున్నగు జలయంత్రములతో రంగు నీళ్లను [పూర్వమిది మోదుగ పూవులు మున్నగు పుష్పములనుండి సిద్ధము చేయబడెడిది] ఒకరిపై నొకరు చల్లుకొనుట యాది ఉదయము చేయునట్టి కృత్యము సాయం కాలమందు కుంకుమము మొదలైన సుగంధ చూర్ణములతో, చల్లులాడుకొందురు అని తేట తెల్లముగా వ్రాసిరి.

పై విషయమంతయు నాగరకులకు సంబంధించినది కావున మృదువుగ గన్పట్టుచున్న ఇదియే పల్లె జనులలో మ దిరిపోయి బురద దజల్లుకొనుటయును మన్ను గుమ్మరించుకొనుటయు సంభవించియుండును. దీనికి తోడుగా దిట్లు దీవెనలును వృద్ధిల్లి యుండును. ఇది సంభవ మనుట కింకొక గ్రంథాధారమును కలదు.

సుప్రసిద్ధుడగు ,బాణకవి, కాదంబరీ గ్రంథముయొక్క పూర్వ భాగాంత్యమున జరద్ద్రావిడ ధార్మికవర్ణనమందు.

„సర్వదా వసంతక్రీడా జనేనోత్క్షిప్త భస్మ భట్యాలోపిత వృద్ధదాసీ వివాహ ప్రాస్థ విసపనేన……జరద్ద్రావిడధార్మికేనాధిష్టితాం చండికాయ పశ్యత్." అని యున్నది.

౪

ధార్మిక గ్రంథములగు „నిర్ణయామృతము" నిర్ణయసింధు, పురాణ సముచ్చయము ధర్మకల్పద్రుమము" మొదలగువానిలో ఫాల్గున పూర్ణమియందు హోలికోత్సవమనియును తద నంతర దినమందు [చైత్రకృష్ణ పాడ్యమి అనగా సౌరమానములలో కృష్ణపక్షము మొదలుకొని తర్వాత శుక్లపక్షము వచ్చుచుండును] వసంతోత్సవము జరుపవలెనని యనియును స్పష్టము నగుపడుచున్నది,

„ప్రవృత్తే మధుమాసేతు ప్రతిపద్యుదితే రవౌ। కృత్వాచావశ్యకార్యాణి, సంతర్ప్య పితృదేవతాః। వందయేద్ధోలికా భూతిం, సర్వ దుఃఖోపశాంతయే। ఇత్యాదులు హోలికోత్సవమును తద్వృందనమును వివరించగలవు.

హిందీభాషలో „ధులండీ" యని హోలీకి నామము కలిగెనని మజిరొక ప్రశ్న కలదు. హిందీలో దీని శుద్ధరూపము ,ధులేండి యగును. దీనికి విగ్రహము నిట్లుచేయుదురు. ,ధూల్ ఉడానా' పట్టి [ఎగురవేయుట]

18-6-30

२३

(२-६-३०)

वीरप्रभा. वर्ष १ अंक (~~[illegible]~~) २८ वा

श्रीक्षेत्र परळी येथील महारुद्राभिषेक महोत्सव प्रसंगाचें वातमी पत्र

वीरशैव महारुद्राभिषेक कमिटी परळी, यांच्या कडून पूर्वी वेळोवेळीं प्रसिद्ध झाल्या प्रमाणें येथील महारुद्राभिषेक महोत्सव मोठ्या समारंभानें पार पडला अखिल भारतांतून विद्वान, धनवान, वगैरे सुमारें दहा हजारावर जन समुदाय या शुभप्रसंगीं जमला असावा असा अंदाज आहे. त्यांचप्रमाणें श्रीमज्जगद्गुरु शिवलिंग शिवाचार्य महास्वामी काशी सिंहासनाधिश्वर, वेदतीर्थ प्रो० श्रीविरक्षस्वामी वडियर वगैरे महाशयांचें आगमन या ठिकाणीं झाल्यामुळें सर्व कार्यक्रमास विशेष शोभा आली होती. काशीमहास्वामींची मिरवणूक पालखींतून मिरवणुकीनें सह समारंभानें झाली. मंत्रपुरश्चरण विधी संपून महारुद्रास मिती वैशाख शु॥ १५ सोमवार पासून सुरवात झाली. श्री वैद्यनाथाचें देवालयांत सुमारें ५१ माहेश्वर. ११ दिवस सकाळीं रुद्राभिषेका करितां ४।५ तास रुद्रपठनांत गढलेले दिसत होते, पं० वीरभद्रशर्मा वगैरे विद्वान पंडितांना काशीहून या करितां स्पेशल बोलाविलें होते व त्यांच्याच देखरेखीखालीं हा समारंभ शास्त्रोक्त पद्धतीनें पार पडला रुद्राभिषेकाचे वेळीं शेकडों स्त्री पुरुष त्याठिकाणीं लोकरांत देवाळयाचा मंडपांत बसलेले आढळून आले.

महारुद्राभिषेकाच्या ११ दिवसांपैकीं पांच दिवसाचा लागणारा सर्व खर्च १ श्री० जोडजवळेकर वीरभद्र बापूअप्पा व्याळे, २ श्री० सांबप्पा देगीराव सेटा राजूरकर, ३ श्री० बापुअप्पा हामने राजूरकर, ४ श्री० ओंकाराप्पा नवुअप्पा पांगरे फारंजेकर ५ श्री. रामलिंगप्पा सिद्रामप्पा झाडबुके व श्री० महादेवप्पा सगरे यांनीं. या पांच सद्गृहस्थांनीं एक एक दिवस वाटून घेऊन केला त्याबद्दल ते अभिनंदनास पात्र असून इतरांना मार्गदर्शक होत. महारुद्राभिषेका प्रित्यर्थ तीन दिवस हवनहि करण्यात आलें. प्रयागहून आणलेल्या सहस्र गंगोदक कलशानें श्री० वे. शिवकोटी वीरभद्र स्वामी यांचे हस्तें महारुद्राभिषेक संकल्प अशा रितीने पार पाडण्यांत आला. या कमेटीचे अध्यक्ष श्री० शिवनाथप्पा करवसप्पा हत्ते सिरसेडकर यांनीं समक्ष याठिकाणीं हजर राहून सर्व कार्यक्रम निर्विघ्नपणें पार पाडला. अशा प्रकारचे धनवान गृहस्थ सार्वजनीक कामांत मनघालून जबाबदारीनें धरलेलें कार्य पार पाडणारे आपल्या वीरशैव समाजांस लाभलेले पाहून कोणास आनंद व स्वाभिमान वाटणार नाहीं. ईश्वर त्यांना दीर्घायुष्य देऊन अशीच धर्मोन्नतीचीं कार्यें त्यांच्या हातून वरचेवर पार पडोत अशी आम्ही प्रार्थना करितों,

या ठिकाणीं जमणाऱ्या मंडळींना व प्रत्येकवेळीं होणाऱ्या कार्यक्रमाचा बंदोबस्त ठेवण्याकरितां १ वीरशैव बालसमाज लातूर, २ सोवलेंड, ३ किनगांव, ४ चाकूर, ५ अहमदपूर, ६ हिंगोली याठिकाणाचें स्वयंसेवक दल आलें होते. व त्यांनीं उत्तम प्रकारें व्यवस्था ठेवून जी समाजसेवा केली त्याबद्दल ते अभिनंदनास पात्र आहेत या शिवाय ज्या मंडळांनीं या प्रसंगीं निरनिराळ्या स्वरूपानें सहाय्य केलें त्याचा वेगवेगळा नामनिर्देश न करतां सर्वांचे आभार एक समयावच्छेदें मानून लोकजागृती करितां याठिकाणीं ज्या सभा झाल्या त्याचा सारांश थोडक्यांत देऊन ही वातमी संपवितो.

ता. १५।५।३० रोजी रात्रीं ८ वाजतां श्री. जानगांवकर D. T. M. वीरप्रभा संपादक यांचे अध्यक्षते खालीं 'तरुणांचें कर्तव्य' या विषयावर सभा झाली. श्री. औरादकर स्वामीचें भाषण रा० हंपय्या स्वामी यांनीं वाचून दाखविलें नंतर श्री. गु मू. पाल्कोपस्वामी, पं. वीरभद्रशर्मा, श्री. सौ देवीशिवंगी बाई इसापुरे, श्री. सौ. भागिरथीबाई कदार, रा० गंगाधरप्पा रोडे, श्री. गु० मू० होटगी स्वामी, श्री० महालिंगस्वामी काशीकर, रा० मन्मथप्पा बडाळ वगैरे वक्त्यांनी भाषणें झालीं. त्यांत तरुणांना योग्य स्फूर्ति मिळाली. नंतर अध्यक्षमहाशयानीं समारोप करून सभा विसर्जन झाली.

ता० १६।५।३० रोजीं रात्रीं ८ वाजतां श्री० प० ब्र० पट्टाध्यक्ष वृ० पाल्कोप यांचे अध्यक्षतेखालीं सध्यःस्थिती या विषयावर सभा झाली. पं० वीरभद्रशर्मा, होटगीरुद्रदेव, पं० शिवदेव शास्त्री, वगैरे बऱ्याच वक्त्यांचीं भाषणें झालीं नंतर अध्यक्षानीं जोरदार भाषेत, सध्याचें काळीं वर्तमानपत्राची किती आवश्यकता आहे व त्यास प्रत्येकानें जरूर सहाय्य करावें. सर्वांनीं एकीनें वागावें वगैरे विषया संबंधीं सांगून सभा विसर्जन झाली.

ता० १८।५।३० रोजीं रात्रीं ९ वाजतां पं० वीरभद्रशर्मा यांचे अध्यक्षतेखालीं सभा भरून मे० बाळाप्पा तेली चिखलीकर, मे० शिवाप्पा शेट सावरगांवकर, मे० जानगांवकर, गु. मू. होटगीस्वामी श्री गु. मू. पाल्कोप स्वामी, वगैरेंची भाषणें झाली. वीरशैवांचीं कर्तव्यें या विषयांवर बरीच चर्चा होऊन शेवटीं अध्यक्ष महाराज यांनीं स्फूर्तिदायक जोरदार भाषण करून सभा विसर्जन केली.

ता० १९।५।३० रोजीं रात्रीं ८ वाजतां श्री० सौ० देवीशिवंगाबाई इसापुरे यांचे अध्यक्षतेखालीं सभा भरून समाज सुधारणा या विषयावर भाषणें झालीं. सभेंत स्त्री पुरुषांची विशेष गर्दी झाली होती. अध्यक्ष स्थान महाराष्ट्रांतील स्त्री वर्गापैकीं सुप्रसिद्ध विदुषीरत्न व वीरप्रभा या लोकप्रिय पत्राचें संपादक यांनी मंडित केल्यामुळें त्यांच्या मुखांतून निघणाऱ्या बोधामृतास सर्व समुदाय अतुर झाल्याचे स्पष्ट दृष्टोत्पत्तीस आलें. आरंभी सौ० भागिरथीबाई कदार, श्रीविरुपाक्ष स्वामी द्वैशिकेंद्र महाराज, संपादक, शिवानुभव प्रकाश लातुर, मि० नागुरे, मे० भातकर, मे० बाळाप्पा रोडे, मे० बावधनकर कीर्तनकारबुवा, श्री० शिवदेवशास्त्री, मे० लिंगप्पा चौंडेकर, मे० उपासे, मे० बसाप्पा होसहळी. मे० निरंजन गणपतीआप्पा आंबडे, मे० सदाशिवस्वामी सालीनकर. कु० सुशिलाबाई इसापुरे वगैरे वक्त्यांची भाषणें झाली. नंतर अध्यक्षानीं आपल्या अस्खलित वाणीनें समाज सुधारणेंत उपाय वगैरे सांगून टाळ्यांचे गजरांत आपलें भाषण संपविलें.

ता० २०।५।३० रोजीं रात्री ९ वाजतां वेदतीर्थ प्रो० विरक्षस्वामी वडियर यांचे अध्यक्षतेखालीं मंडपांत सभा झाली, स्वागताध्यक्ष श्री देशिकेंद्र महाराज लातुर यांचें भाषण सर्व परळी प्रकरणाचा इतिहास कथन होऊन त्याचप्रमाणें स्वामीजींची कर्तबगारी, शिवप्रकाश वगैरे मजकूर सांगून भाषण केलें. वडियर घराण्याची माहिती मे० भातकर यांनी दिली. अध्यक्ष स्थानास सूचक श्री० शिवनाथप्पा हत्ते यांचे हस्तें त्यांना हार अर्पण केला व त्यानंतर अध्यक्ष महाशयांचें सुमारें १॥ तास अस्खलित वाणीनें परिणाम कारक भाषण झालें. अध्यक्षांनीं आपल्या भाषणांत शिवांगी धर्म विश्वांतील शास्त्राधार दाखवून हाच धर्म विश्वधर्म होण्यास कसा लायक आहे. हें अनेक प्रमाणावरून सिद्ध केलें व टाळ्यांच्या गजरांत भाषण संपविलें त्यानंतर खालील ठराव पास करण्यांत आले.

१ निजाम सरकारचा जयजयकार

२ बालमुकुंदराय यांचे निधना बद्दल दुःख.

३ इतर निजाम स्टेट मधील अधिकारी वर्गांचें अभिनंदन,

४ वीरशैव समाजांतील श्री० बापूराव देशमुख, श्री० रा० ब० शांतवीर वडियर, पं० सदाशिव शास्त्री, पं० गुरुसिद्धशास्त्री, गुरुमठकल शांतवीरस्वामी वगैरेंचें अभिनंदन व श्री० हनगलकुमारस्वामी आणि महादेवप्पा बडाळ यांचे निधनाबद्दल दुःख.

५ औंढा नागनाथबद्दल सर्वांनी मदत करणें जरूर आहे वगैरे अर्थाचे ठराव पास होऊन सभा बरखास्त झाली.

ता० २१-५-३० रोजीं श्री मज्जगद्गुरु काशी सिंहासनाधीश्वर शिवलिंग शिवाचार्य यांच्या नेतृत्वाखालीं व श्री गु. मू. चनबसवस्वामी सादापूरकर यांचे अध्यक्षते खालीं सभा झाली. सभेंत चिक्कार गर्दी होऊन समाज अगदीं शांत होता. मि० उपासे व कु० सुशिलाबाई इसापुरे यांचीं स्वागतपर पदें झाल्यावर स्वागताध्यक्षांचें भाषण झालें. नंतर अध्यक्षस्थानास अनुमोदक महास्वामीश्वर अनेक्या पंडितांचे हिंदीत भाषण झालें. नंतर पं, वीरभद्रशर्मा यांचे वीरशैव धर्म या विषयांवर भाषण झालें. नंतर महास्वामीनीं सुमारें अर्धातास आपल्या अमृतमय वाणीनें उपदेश करून आपल्या येथे असलेल्या महाराष्ट्रांतील दैन्याचें कारण सांगितलें व त्याच हेतूनें आमचें आगमन येथें झालें असून या ठिकाणीं एक विद्यार्थ्यांना शिक्षण देणारी संस्था [illegible] झाली पाहिजे असें सांगून त्या कामीं १००५ रुपयांचीं सविनीकडून आश्रय होईल असें सांगितलें. नंतर या कार्यास इतरांकडूनही बरेच आंकडे जाहीर करण्यांत आले नंतर सभा विसर्जन झाली. दोन सभा ता० २२।५।३० रोजी होऊन संस्थेचा थोडा ओहापोह झाला परळी परगण्यांत सहाय्य केलेल्या [illegible] व्यक्तींना ओळखून पदव्या देण्याचा समारंभ त्याच वेळीं ठरवण्यांत आला; तसेच समाजोन्नतीसाठीं अहोरात्र खटपट करणारे महाराष्ट्रांतील वीररत्न सौ. देवी शिवेगीबाई यांना 'वीरशैवमहिला चंद्रिका' ही पदवी देऊन [illegible] भर जरीचा शालू महाराजांनी दिला. [illegible] पावसाचे आगमन झाल्यामुळे [illegible] सभा विसर्जन झाली.

హోలికోత్సవ చరిత్ర

పండిత చిదిరెమఠము వీరభద్రశర్మగారు

శ్రీ సురవరము ప్రతాపరెడ్డిగారి ప్రశ్నలను పురస్కరించుకొని హోలీపండుగను సంబంధించిన విశేషముల నిక్రింద వ్రాయుచున్నాను!

౧

హోలీశబ్దము సంస్కృతమే! ధ్యాదిగణములోని సకర్మకమును పరస్మై పదియైన ,,హుల'' యను ధాతువునకు ,,ఉణాదిక్రువకొగా ,,హోలీ'' యను రూప మేర్పడినది. హులధాతువునకు ,,గమన హనన సంవరణ'' ములనగా ,,పోవుట చంపుట దాచుట'' యను మూడర్థములు కలవు. మైత్రేయుడు తన భాష్యమున ,,చకారో త్రాణ్యావదయో, గశాద వృత్తా వన్నేతిపాఠః క్వచిత్తు హింసా సంవరణయోశ్చ'' యని యర్థమును వివరించెను.

,,హోలక హోలాకా'' శబ్దములను ఏ ధాతువునుండియే నిష్పన్నమైనట్లు వసుపడుచుండిన ను క్రమముగా నవి ,,హులక్'' ధాతువులనుండి ,,హోలకః'' యును, ,,హోలా'' ధాతువులనుండి ,,హోలాకః'' యును సిద్ధించినట్లు వైయాకరణులు నిర్ణయించినారు. అనగా ,,హోమం. లాకీయతే'' [హవిస్సు నాహ్వానించును కావున] యను విగ్రహముచే హోలకీయును ,,హోమలాకః,, [హవిస్సును స్వీకరించును గనుక] హోలాకీయును సిద్ధించుచున్నవి.

,,హోలక, హోలాకా'' శబ్ద ప్రసంగముల లో వాక్యులు. అష్టపర్వశమిధా స్యైస్తృణా క్రష్టైయస్యహోలకః'' హోలాకా కర్తవ్యేతి కల్పతరుః'' యను ప్రమాణములను పరంపరమూగా చెప్పుచున్నారు. ధర్మసింధు యామాఖ్య వాచస్పత్యాది గ్రంథకర్తలును పై ప్రమాణముల నుదాహరించినారు. అక్కేగారును కొంత ఎక్కువ వివరించిరి యాశబ్ద నిష్పన్న శాస్త్రార్థమును వివరించినారు. వాచస్పత్య నిఘంటుకారుడు హోలకను వసంతోత్సవ విశేషమని వ్రాయుట కు దగు కారణములను ముందు వివరించెదను.

౨

హోలీ పండుగ నాచరించుటలో రెండు కారణములు ముఖ్యముగ గన్పట్టుచున్నవి. ఒకటి గృహ్య సూత్రకారుని ప్రాపంచికమగు వాదు! రెండవది పౌరాణికముగ చెప్పబడు నవ్య నిగ్రహాత్మకమగు గాథ! ప్రథమ కారణము ప్రాపంచికమును గురించి విచారింతము.

ప్రాచీన భారతీయ మహర్షులు తమబుద్ధి వైభవమును ప్రదర్శించుటకు యజ్ఞకాండములను సమకూర్చియుంచి వానికి ధార్మికముగ నెన్నో ,,సూత్రములు, స్మృతుల'' ను నామకరణముతో ప్రకటించిరి. వాని యథార్థములను మన ము గ్రహించి యా దర్శనముల ప్రసిద్ధించు గలుగు నిదిమూ నిస్సంశయముగ ధన్యులము!

భారతీయులు. ధర్మపరాయణోత్తములు సర్వ సాధనము ఈశ్వర ప్రార్థనలే సమస్తము ఫలములనొసంగునని వారి నమ్మకము, పరమేశ్వరుని స్వరూపము పంచభూతములలో నిమిడి యున్నదని వారి సిద్ధాంతములు ఘోషించుచున్నవి. పంచభూత ప్రసన్నత కొరకుగాను ప్రాచీనులు నిత్యోపాసనముగ నగ్నిహోత్రములను యజ్ఞకర్మలను నాచరించు చుండెడివారు. వారిలో యొక విధముగ నెప్పుడు [యాగము] లేని యిల్లు లేకుండెనని చెప్పవచ్చును. హోలీ పండుగకును కొక యాగముతో సంబంధమున్నట్లు మానవ గృహ్యసూత్రముల వలన తెలిసికొన వచ్చును.

వాసిష్ఠస్యాగ్రయణేన నవసస్యమశ్నీయాత్
మా. గృ. పు. ఖం. ౩, సూ. ౯

అగ్రయణ యాగము నొనర్చక క్రొత్త ధాన్యముల భుజించదగదని సూత్రకారుని యభిమతము. అనగా నవసస్యేష్టి నవాన్నేష్టి యని చెప్పవలయును. ఈ నవాన్నేష్టితో వసంతర్తు పర్వము నయనముతోడను, శరదృతు పర్వమును వర్షతోడను హోమము నాచరించ వలయు నని

పర్వ ణ్యాగ్రయణం కుర్వీత వసంతే యవానాం శరది శీహీనాం

అను తర్వాతిపరిసూత్రము వలన తెలియ వచ్చెడి దీని వలన మానవ గృహ్య సూత్రకారుని కాలమందు వసంతర్తు ప్రథమమునను శరదృతు ప్రథమమునను రెండు క్రొత్త పంటలు చేతికందెడివని స్పష్టముగ తాత్పర్యమగుచున్నది:

ఫాల్గుణ శుక్ల పౌర్ణమి నుండి సౌరమాన రీతి ననుసరించి వసంతర్తు అనగా [ఫాల్గుణ మాసము] ప్రారంభమగు చున్నది గాన నవాన్నేష్టి నప్పుడే యాచరింపవలెనని యున్నది. సూత్రకారుడింత వరకే విడిచెనని యనుమానింపదగదు. ముందు దశమ ఖండమున—

ఫాల్గున్యాం పౌర్ణమాస్యాం పురస్తాదా వాభ్యాపాఖ్యాం స్థగంచార్య మణంచయ తేత్

అను సూత్రము మొదలుకొని యెనిమిది సూత్రములవరకు ఏ ఫాల్గునియాగమును సమస్తాహుతులతో వివరించినాడు. ఈ కారణమును బట్టియే యీ యాగమును వసంతర్తు ప్రథమమున నాచరింప వలయును. అది యిప్పుడు దక్షిణ భారతీయులకు కామ దహనము, గాను నుత్తర భారతీయులకు హోలికాదహనముగాను ప్రచారమునందినది.

నవాన్నేష్టిలో వాడబడు నాహుతులను కొందరు నిఘంటుకారులు ,,హోలా'' ,,హోలక'' యను పర్యాయ నామములనియును యూహాయుచు చేయుచున్నారు. శబ్దకల్పద్రుమకారుడు ,,తృణాగ్ని భ్రష్టార్ధ పక్వధాన్యం హోలకః'' అనియును శబ్దస్తోమ మహానిధి కారుడు అర పక్వ శమీధాన్యైః తృణాగ్ని భ్రష్టైః యశ్చ హోలకః అనియును స్పష్టముగ బ్రాటించుచు నేయున్నారు. ఈ విధముగ నిది వసంతోత్సవ పరముగను నవసస్యేష్టి విషయకముగను గ్రహించునప్పుడు హోలిక యను పదము ప్రాచీన కాలము నుండియున్నదని ప్రాపంచికముగ నే! ప్రస్తుతము విచారింపవలెను.

ఐతిహాసికులును ఏ మానవ గృహ్య సూత్రమును కనిసము రెండువేల వత్సరములకంటె నార్వాచీనము గాదని యభిప్రాయ పడినారు కావున నవసస్యేష్టి యత్యంత ప్రాచీన మైనదని యొప్పుకొన వలయును.

పౌరాణికముగ [,,కామ దహనము'' నకును నాస శిష్టోరుట ప్రమాణములను పడ లేదు. హోలికోత్సవమును గురించిన గాథలిక్రింద నీయబడుచున్నవి.

హిరణ్యకశిపుడు తన కుమారుని శిక్షింప తన చెల్లెలు హోలికను నియమించెను. ఆమెకు నగ్నిస్తంభన శక్తి కలదు. ఆ యమ యొక్కటి దవాగ్నిలో బడవైచినను కాలదు. కావున ప్రహ్లాదుని దాని నొడిలో గట్టి పడియుండ్లు కట్టెలలో వాయువ్యారులు గాల్చ ప్రయత్నించెను. తాను నాశనమయ్యెను తానొక టనగా నైనమేకటి దలంచెను. హోలిక సర్వ ధ్వంసమైపోయినది. కాని ప్రహ్లాదుని వెంట్రుక కూడ కాలలేదు.

నాటినుండి యాస్తికమతులు. హోలికా దహనమును ప్రారంభించిరని నిర్ణయసింధు గంథకర్తలవంటి వారి యభిమతమై యున్నది హోలికా దహనము నాచరించువారు ,,విఘ్నభక్తి విజయోత్సవము ననుష్ఠించినవార'' లగుదురని యందు తాత్పర్యము.

ఇంకొక గాథయు గలదు.

,,కృతయుగమున పృథు మహారాజుండెను. ఒక్కనాడు ప్రజలెల్ల ప్రభూ! ,,ఢూండా'' నామక రాక్షసి ప్రచ్ఛన్నముగ వచ్చి మా బాలకుల ననేక విధముల బీడించుచు నాశము జేయుచున్నది. మమ్ము రక్షింపుడ'' ని యాచించిరి. రాజు విషయమును విని నిర్వేరపడి తన పురోహితుడగు వశిష్ఠమునితో ఏ రక్కసి యెవతే? యిది మడియు టెట్లు? అని ప్రశ్నింపగా నా తపసి రాజుతో ,,రాజా! మాలివాని రక్కసి పుత్రికయగు ఏ ఢూండ యను కన్యక తపమాచరించి శంకరునిలో వరమిష్టమును యాచించెను. భోళాశంకరుడు వర్లెయని ,,సురాసుర మర్త్యు లెవ్వరును నిన్ను జయింపలేరు. ఉన్మత్త బాలకులు మాత్రము బీడింతురని వరమిచ్చెను. కావుననే యిప్పుడీ రక్కసి బాలకుల రూపు మాప బ్రయత్నించుచున్నది. ఫాల్గుణ శుక్ల పౌర్ణమినాడు మీరొక పెద్ద యుత్సవము నాచరించ వలయును. స్వేచ్ఛగా సమస్త క్రియల నాచరించుట కొఱకు ప్రజలకును బాలకులకును స్వాతంత్ర్యము నొసగవలయును. బాలకులెల్ల రొక్కచోటగూడి వీరావేశము గలవారై యాడుచు బాడుచు కట్టెపిడకలను గాల్చి యెగవేయ వలయును. ఈ విచిత్ర హోలిని గాంచి నంతటనే యా రక్కసి పారిపోలగలదని చెప్పెను పృథురాజుగారు, నా విధముగ నాచరించి ఢూండను జయించెను. నాటి నుండి యిది హోలికోత్సవముగా బ్రచారము లోనికి వచ్చినది'' యని భవిష్యోత్తర పురాణమున గల సంస్కృత కథల వలన తెలియుచున్నది, మనకితర ప్రబల ప్రమాణములు లభించు వఱకు ఏ కథలు కల్పితములని త్రోసివేయ వీలులేదు.

౩

ఇక మన ప్రాచీన గ్రంథముల నుండి ప్రమాణముల జూతము. బహుప్రసిద్ధుండగు మహర్షి వాత్స్యాయన కామసూత్ర గ్రంథమును గురించి రసికులకు చెప్పనగా చెప్పనక్కరలేదు. అందు భారతీయుల విజ్ఞాన చాతుర్యము సముచితముగ జెప్పబడి యున్నది. ఇతిహాసజ్ఞుల యభిమత ప్రకార మిది. రెండువేల మూడువందల [౨౩౦౦] వత్సరముల క్రింద విరచింప బడినది. నాగరక వృత్తాధ్యాయము నలువది రెండవ సూత్రములోని

,,మదనోత్సవః దమన భంజికా, హోలాకా, అశోకోత్తంసికా, పుష్పావచాయికా చూతలతికా''

అను నాగరకు నాయకుని క్రియల యొక్క వర్ణనలో స్పష్టముగ హోలికోత్సవ రీతిని తెలుప గలదు. అనూత్రముపై జయమంగళ పండితుడు వ్యాఖ్యానమును జేయుచు

,,హోలాకా, ఫాల్గున పూర్ణిమాయాం! శృంగకాది ముక్తేన, కింశుకాది కుసుమరాగాంభసా పరస్పరక్షేపణం, మిథః వివాస ప్రక్షేపశ్చ'' యని వివరించినాడు. దీనికి నాంధ్ర వివరణమును విరచించిన శ్రీ చాగన్నుల ఆదినారాయణ శాస్త్రిగారు హోలాకా (హోలిక లేక హోలి) దీనినే కాముని పున్నమ (ఇది రూఢిగా వ్రాయబడినది కాదు!) యనియును హోలీ పండుగ యనియు నందురు. ఇయ్యది ఫాల్గుణ శుక్ల పౌర్ణమి యందు వచ్చును. ఈ యుత్సవమునందు పిచికారీలు (దీనికి శృంగకములని పేరు) మున్నగు జలయంత్రములతో రంగు నీళ్లను [పూర్వమిది మోదుగ పూవులు మున్నగు పుష్పములనుండి సిద్ధము చేయబడెడిది] ఒకరిపై నొకరు చల్లుకొనుటయు సాయంకాలమందు కుంకుమము మొదలైన సుగంధచూర్ణములతో చల్లులాడుకొందురు అని తేటతెల్లముగా వ్రాసిరి.

పై విషయమంతయు నాగరకులకు సంబంధించినది కావున మృదువుగ గన్పట్టుచున్నది. ఇదియే పల్లె జనులలో మరికిపోయి బురదజల్లుకొనుటయును మన్ను గుమ్మరించుకొనుటయు సంభవించియుండును. దీనికి తోడుగా దిట్లు దీవెనలును వర్ధిల్లి యుండును. ఇది సంభవ మనుట కింకొక గ్రంథాధారమును కలదు.

సుప్రసిద్ధుడగు ,,బాణకవి, కాదంబరీ గ్రంథముయొక్క పూర్వ భాగాంత్యమున జరద్ద్రావిడ ధార్మికవర్ణనమందు.

,,సర్వదా వసంతక్రీడా జనేనోత్క్షిప్త ఖట్వాకోపిత వృద్ధదాసీ వివాహ ప్రాప్త విపనేన......జరద్ద్రావిడధార్మికేనాధిష్ఠితాం చండికామ పశ్యత్.'' అని యున్నది.

౪

ధార్మిక గ్రంథములగు ,,నిర్ణయామృతము'' నిర్ణయసింధు, పురాణ సముచ్చయము ధర్మకల్పద్రుమము'' మొదలగువానిలో ఫాల్గుణపూర్ణిమయందు హోలికోత్సవమనియును తదనంతర దినమందు [చైత్రకృష్ణ పాడ్యమి అనగా సౌరమాసములలో కృష్ణపక్షము మొదలు తర్వాత శుక్లపక్షము నచ్చుచుండును] వసంతోత్సవము ఫాలినందన యనియును స్పష్టము కనుపడుచున్నది,

,,ప్రవృత్తే మధుమాసేతు ప్రతిపద్యుదితే రవౌ। కృత్వా చావశ్యకార్యాణి, సంతర్ప్య పితృదేవతాః॥ వందయేద్ధోలికా భూతిం, సర్వ దోషోపశాంతయే। ఇత్యాదులు హోలికోత్సవ ను లక్ష్యందనమును వివరించగలవు.

హిందీ భాషలో ,,ధులండీ'' యని హోలీ కేల నామము కలిగెనని మఱియొక ప్రశ్న కలదు. హిందీలో దీని శుద్ధరూపము ,,ధుళెండి'' యగును. దీనికి విగ్రహము నిట్లు చేయుదురు ,,ధూళ్ ఉడానా'' మట్టి [యెగురవేయుట]

18-6-30

७३

(२-६-३०)

वीरप्रभा. वर्ष १ अंक ~~[illegible]~~ २८ वा

श्रीक्षेत्र परळी येथील महारुद्राभिषेक महोत्सव प्रसंगाचें बातमी पत्र

वीरशैव महारुद्राभिषेक कमिटी परळी, यांच्या कडून पूर्वी वेळोवेळी प्रसिद्ध झाल्या प्रमाणें येथील महारुद्राभिषेक महोत्सव मोठ्या समारंभानें पार पडला अखिल भारतांतून विद्वान, धनवान, वगैरे सुमारे दहा हजारावर जन समुदाय या शुभप्रसंगीं जमला असावा असा अंदाज आहे. त्यांचप्रमाणें श्रीमज्जगद्गुरु शिवलिंग शिवाचार्य महास्वामी काशी सिंहासनाधिश्वर, वेदतीर्थ प्रो० श्रीविरुपाक्षस्वामी वडियर वगैरे महाशयांचे आगमन या ठिकाणीं झाल्यामुळें सर्व कार्यक्रमास विशेष शोभा आली होती. काशीमहास्वामींची मिरवणूक पालखीतून मिरवणूकी सह समारंभानें झाली. मंत्रपुरश्चरण विधी संपून महारुद्रास मिती वैशाखशु॥१५ सोमवार पासून सुरवात झाली. श्री वैद्यनाथाचे दवाळ यांत सुमारे ५१ माहेश्वर ११ दिवस सकाळीं रुद्राभिषेका करितां ४।५ तास कदोगांत गढलेले दिसत होते, पं० वीरभद्रशर्मा वगैरे विद्वान पंडितांना काशीहून या करितां मुद्दाम बोलाविलें होते व त्यांनीच देखरेख खाली हा समारंभ शास्त्रोक्त पद्धतीनें पार पडला रुद्राभिषेकांचे वेळीं शेकडो स्त्री पुरुष त्याठिकाणीं सोवळ्यांत देवळयाच्या मंडपांत रमलेले आढळून आले.

महारुद्राभिषेकाच्या ११ दिवसांपैकीं पांच दिवसास लागणारा सर्व खर्च १ श्री० जोडजवळेकर वीरभद्र बापूअप्पा बाळे, २ श्री० सांबप्पा हंगीराव धोंडा गडूरकर, ३ श्री० बापुअप्पा हामने राजूरकर, ४ श्री० ओंकाराप्पा नथुअप्पा पांगरे कारंजेकर ५ श्री. रामलिंगप्पा शिद्रामप्पा झाडबुके व श्री० महादेवप्पा सगर वाशी. या पांच सद्गृहस्थांनी एक एक दिवस वाटून घेऊन केला त्याबद्दल ते अभिनंदनास पात्र असून इतरांना मार्गदर्शक होत. महारुद्राभिषेका निमित्त तीन दिवस हवनहि करण्यात आले. प्रयागाहून आणलेल्या सहस्र गंगोदक कलशानें श्री० वे. शिवकांटी वीरभद्र स्वामी यांचे हस्तें महारुद्राभिषेक संकल्प अशा रितीने पार पाडण्यांत आला. या कमटीचे अध्यक्ष श्री० विश्वनाथप्पा करवसप्पा हत्ते सिरसाळकर यांनी समक्ष याठिकाणीं हजर राहून सर्व कार्यक्रम निर्विघ्नपणें पार पाडला. अशा प्रकारचे धनवान गृहस्थ सार्वजनीक कामांत मनघालून जबाबदारीनें भरलेलें कार्य पार पाडणारे आपल्या वीरशैव समाजांस लाभलेले पाहून कोणास आनंद व स्वाभिमान वाटणार नाहीं. ईश्वर त्यांना दीर्घायुष्य देऊन अशीच धर्मोन्नतीचीं कार्ये त्यांच्या हातून वरचेवर पार पडोत अशी आम्ही प्रार्थना करितों,

या ठिकाणीं जमणाऱ्या मंडळींचा व प्रत्येकवेळीं होणाऱ्या कार्यक्रमाचा बंदोबस्त ठेवण्याकरितां १वीरशैवबालसमाजलातूर, २सेलवडे, ३ किनगांव, ४चाकूर, ५ अहंमदपूर, ६ हिंगोली याठिकाणाचे स्वयंसेवकदल आले होते.व त्यांनीं उत्तम प्रकारें व्यवस्था ठेवून जी समाजसेवा केली त्याबद्दल ते अभिनंदनास पात्र आहेत या शिवाय ज्या मंडळींनीं या प्रसंगीं निरनिराळ्या स्वरुपानें सहाय्य केलें याचा वेगवेगळा नामनिर्देश न करतां सर्वांचे आभार एक समयावच्छेदें मानून लोकजागृती करितां याठिकाणीं ज्या सभा झाल्या त्याचा सारांश थोडक्यांत देऊन ही बातमी संपवितो.

ता. १५।५।३० रोजी रात्रीं ८ वाजतां श्री. जामगांवकर D. T. M. वीरप्रभा संपादक यांचे अध्यक्षते खालीं 'तरुणांचें कर्तव्य, या विषयावर सभा झाली. श्री. औरादकर स्वामींचे भाषण रा० होंबरप्पा स्वामी यांनी वाचून दाखविले नंतर श्री. गु. मू. पाळिकोप्पस्वामी, पं. वीरभद्रशर्मा, श्री. सौ देवीशिवंगी बाई इसापुरे, श्री. सौ. भागिरथीबाई कथार, रा० गळाबुवा रोडे, श्री. गु० मू० होटगी स्वामी, श्री० महालिंगशास्त्री काशीकर, रा० मन्मथप्पा वडाळ वगैरे वक्त्यांची भाषणें झाली. त्यांत तरुणांना बोधामृत मिळालें. नंतर अध्यक्षमहाशयानीं समारोप करुन सभा विसर्जन झाली.

ता० १६।५।३० रोजीं रात्रीं ८ वाजतां श्री० ष० ब्र० पट्टाध्यक्ष मू० पाळिकोप्प यांचे अध्यक्षतेखाली सध्यःस्थिती या विषयावर सभा झाली. पं० वीरभद्रशर्मा, होटगीरुद्रदेवरु, पं० शिवदेव शास्त्री, वगैरे बऱ्याच वक्त्यांचीं भाषणें झाली नंतर अध्यक्षानीं जोरदार भाषेत, सध्याचे काळीं वर्तमानपत्राची किती आवश्यकता आहे व त्यास प्रत्येकानें जरुर सहाय्य करावें. सर्वांनीं एकीनें वागावें वगैरे विषया संबंधीं सांगून सभा विसर्जन झाली.

ता० १८।५।३० रोजीं रात्रीं ९ वाजतां पं० वीरभद्रशर्मा यांचे अध्यक्षतेखालीं सभा भरुन मे० बाळाप्पा तली चिखलीकर, मे० शिवप्पा शेट सादगांवकर, मे० जामगांवकर, गु. मू होटगीस्वामी श्री गु. मू पाळिकोप्प स्वामी, वगैरेंची भाषणें झाली. वीरशैवांची कर्तव्यें या विषयांवर बरीच चर्चा होऊन शेवटीं अध्यक्ष महाराज यांनीं कळकळून बोलणारे भाषण करुन सभा विसर्जन केली.

ता० १९।५।३० रोजीं रात्रीं ८ वाजतां श्री० सौ० देवीशिवंगाबाई इसापुरे यांचे अध्यक्षते खाली सभा भरुन समाज सुधारणा या विषयावर भाषणें झाली. सभेत स्त्री पुरुषांची चिकार गर्दी झाली होती. अध्यक्ष स्थान महाराष्ट्रांतील स्त्री वर्गापैकीं सुप्रसिद्ध विदुषीरत्न व वीरप्रभा या लोकप्रिय पत्राचें संपादक यांनी मंडित केल्यामुळें त्यांच्या मुखांतून निघणाऱ्या बोधामृतास सर्व समुदाय आतूर झाल्याचें स्पष्ट दृष्टोत्पत्तीस आलें. आरंभी सौ० भागिर्थीबाई कथार, श्रीविरुपाक्ष स्वामी देशिकेंद्र महाराज, संपादक, शिवगण प्रकाश लातुर, मि० नागुरे, मे० भातकर, मे० बाळाप्पा रोडे, मे० बावचनकर कीर्तनकारबुवा, श्री० शिवदेवशास्त्री, मे० शिवप्पा चौंडेकर, मे० उपासे, मे० बसाप्पा होळहळ्ळी. मे० निरंजन गणपतीआप्पा आंबदे, मे० सदाशिवस्वामी लातीनकर. कु० सुशिलाबाई इसापुरे वगैरे वक्त्यांची भाषणें झाली. नंतर अध्यक्षानीं आपल्या अस्खलित वाणीनें समाज सुधारणेस उपाय वगैरे सांगून टाळ्यांचे गजरांत आपले भाषण संपविलें.

ता० २०।५।३० रोजीं रात्री ९ वाजतां वेदतीर्थ प्रो० विरुपाक्षस्वामी वडियर यांचे अध्यक्षते खाली मंडपांत सभा झाली, स्वागताध्यक्ष श्री देशिकेंद्र महाराज लातुर यांचे भाषण सर्व परळी प्रकरणाचा इतिहास कथन होऊन त्याप्रमाणें स्वामीजींची कर्तबगारी, इंग्रजीतून वगैरे भाषांत सांगून भाषण संपविलें. वडियर घराण्याची माहिती मे० भातकर यांनी दिली. अध्यक्ष स्थानाचे अनुमोदन श्री० विश्वनाथप्पा हत्ते यांचे हस्ते त्यांना हार अर्पण केला व त्यानंतर अध्यक्ष महाशयांचें सुमारे १॥ तास अस्खलित वाणीनें परिणाम कारक भाषण झालें. अध्यक्षांनी आपल्या भाषणांत लिंगायत धर्म हिंदुधर्म शाखा [illegible] धर्म विश्वधर्म होण्यास कसा लायक आहे. हें अनेक प्रमाणावरून सिद्ध केलें व टाळ्यांच्या गजरांत भाषण संपविलें त्यानंतर खालील ठराव पास करण्यांत आले.

१ निजाम सरकारचा जयजयकार

२ बालमुकुंदराव यांचे निधना बद्दल दुःख.

३ इतर निजाम स्टेट मधील अधिकारी वर्गाचें अभिनंदन,

४ वीरशैव समाजांतील श्री० बापूराव देशमुख, श्री० रा० ब० शांतवीर वडियर, पं०सदाशिव शास्त्री, पं० गुरुशांतशास्त्री, गुरुमठकल शांतवीरस्वामी वगैरेचें अभिनंदन व श्री० हनगलकुमारस्वामी आणि महादेवप्पा वडाळ यांचे निधनाबद्दल दुःख.

५ औंढा नागनाथबद्दल सर्वांनी मदत करणें जरूर आहे वगैरे अनेक ठराव पास होऊन सभा बरखास्त झाली.

ता० २१-५-३० रोजीं श्री मज्जगद्गुरु काशी सिंहासनाधीश्वर शिवलिंग शिवाचार्य यांच्या नेतृत्वाखालीं व श्री गु. मू. चनबसवस्वामी [illegible] यांचे अध्यक्षते खालीं सभा झाली. सभेत चिकार गर्दी होऊन समाज अगदीं शांत होता. मि० उपासे व कु० सुशिलाबाई इसापुरे यांचीं स्वागतपर पदें झाल्यावर स्वागताध्यक्षाचें भाषण झालें. नंतर अध्यक्षस्थानास मजुरी [illegible] अध्यक्षांचे [illegible] हिंदीत भाषण झालें. नंतर पं. वीरभद्रशर्मा यांचे वीरशैव धर्म या विषयांवर भाषण झालें. नंतर महास्वामीनीं सुमारें अर्धातास आपल्या अमृतमय वाणीनें उपदेश करुन आपल्या येथे आलेल्या महाराष्ट्रांतील दौऱ्याचें कारण सांगितलें व त्याच हेतूनें आमचे आगमन येथे झालें असून या ठिकाणीं एक विद्यार्थ्यांना शिक्षण देणारी संस्था [illegible] झाली पाहिजे असें सांगून त्या कामीं १००५ रुपयांची सहीनिशी आश्रय होईल असें सांगितलें. नंतर या कार्यास इतरांकडूनही बरेच आंकडे जाहीर करण्यांत आले नंतर सभा विसर्जन झाली होती सभा ता० २२।५।३० रोजी होऊन संस्थेचे [illegible] ओहापोह झाला परळी प्रकरणांत सहाय्य केलेल्या प्रमुख व्यक्तींना ओळखून पदव्या देण्याचा ठराव [illegible] वेळीं उरकण्यांत आला; शेवट सभाजीवनाशी अहोरात्र खटपट करणारे महाराष्ट्रांतील वीरत्न सौ. देवी शिवंगीबाई यांना 'वीरशैवमहिला चंद्रिका' ही पदवी देण्यात [illegible] असून भर जरीचा शालू महास्वामींनी [illegible] पायाचे आगमन [illegible] सभा विसर्जन झाली.

ನವಕರ್ನಾಟಕ ೯-೩-೩೧.

ಪರಳೀ ಸತ್ಯಪ್ರಕಟನೆ.

ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯ ೩೨ ನೆಯ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಯಾರೋ ಆತ್ಮಪ್ರಶಂಸಾಪ್ರಿಯರು ಪರಳೀ ರುದ್ರಾಭಿಷೇಕದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಅಸತ್ಯವಾರ್ತೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಚುರಗೊಳಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಲೇಖದ ಕೆಳಗೆ ಪರಳಿಯ ದೊಡ್ಡ ಜನರ ಹೆಸರುಗಳನ್ನೂ ಸುಮ್ಮನೆ ಬರೆದಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪರಳೀ ಮಹಾರುದ್ರಾಭಿಷೇಕದ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷದರ್ಶಿಯು ಸವಿಸ್ತರವಾದ ಲೇಖಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಬಹುದು. ಇರಲಿ! ನನ್ನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ "ವೇ॥ ವೀರಭದ್ರಶರ್ಮರವರು ಜಗದ್ಗುರುಗಳು ಯಾರೆಂಬುದು ನನಗೆ ತಿಳಿದಿಲ್ಲವೆಂದು ಭಾಷಣಮಾಡಿದರು." ಎಂದು ಲೇಖಕನು ಪ್ರಕಟಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ. ಪರಂತು ಇದು ಹೀಗಲ್ಲವು! ನನ್ನ ಭಾಷಣಾಭಿಪ್ರಾಯವೇ ಆ ಲೇಖಕನಿಗೆ ತಿಳಿದಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನೀ ಮೂಲಕ ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಪರಳೀ ವೈದ್ಯನಾಥನ ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ೨೬-೫-೩೦ ನೆಯ ದಿವಸ ಶ್ರೀ ವಿರೂಪಾಕ್ಷ ಒಡೆಯರ ಸ್ವಾಮಿಗಳ ಪ್ರವಚನ ಸಭೆಯು ಕೂಡಿದ್ದು ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬಿಬ್ಬರ ಭಾಷಣಗಳಾದ ಮೇಲೆ ನಾನೂ ಚನ್ನಾಗಿ ಗರ್ಜಿಸಿಯೇ "ವೀರಶೈವ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಮೂರ್ಖರೂ ಕಲಹಪ್ರಿಯರೂ ಪ್ರತಿದಿನ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಲೇ ಇರುವರು. ಇಂಥಾ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯೊಳಗೆ ಒಡೆಯರು ಸ್ವಾಮಿಗಳಂತಹ ವಿದ್ಯಾಗಂಧವುಳ್ಳ ಮಹೋದಯರೂ ತಮ್ಮ ಒಕ್ಕಣಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಜಗದ್ಗುರು ಮುಂತಾದ ಹೆಚ್ಚು ಬಿರುದುಗಳನ್ನು ಬರೆದುಕೊಂಡು ಆತ್ಮಪ್ರಶಂಸೆಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವದೂ ಇಷ್ಟಬಂದ ಶೆಟ್ಟಿ ಜನರಿಗೆ ಲಿಂಗಧಾರಣಮಾಡಿ ಕಲಿಸಿಕೊಂಡು ವೀರಶೈವ ಸಮಾಜವನ್ನು ಮತ್ತಿಷ್ಟು ಕೆಡಿಸುವದೂ ಪರಮಶೋಚನೀಯ ಮಹಾಪಾಪಕ್ಕೂ ವೀರಶೈವರ ಕಲಹಕ್ಕೂ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತಲಿರುವದು." ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವುಳ್ಳ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮಾಡಿದೆನು. ತರುವಾಯ ಒಡೆಯರ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಖಂಡಿಸುವವರಾಗಿ ಉಪಕ್ರಮಿಸಿ ಕಡೆಗೆ ಆ ಸುದ್ದಿಯನ್ನೇ ಬಿಟ್ಟು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಧರ್ಮದಮೇಲೆ ಆಡಂಬರಪೂರ್ಣವಾದ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮಾಡಿ ಸಭೆಯನ್ನು ಮುಗಿಸಿದರಷ್ಟೆ? ಸರಿಯಾದ ಪ್ರತಿವಾದವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನನಗೆ ಇಚ್ಛೆಯಿದ್ದರೂ ಸ್ವಾಮಿಗಳ ಶಿವಾರ್ಚನಾತುರರಂತೆ ಸಭೆಯವರು ತಮ್ಮ ಬಿಡಾರಕ್ಕೆ ಕೂಡಲೇ ಹೊರಟುಹೋದರು. ಈ ವಿಷಯವೆಲ್ಲವೂ ಪರಳಿಯಲ್ಲಾಗ ನೆರೆದ ಸಾವಿರಾರು ಜನರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವದು.

ಇನ್ನು ಬಸವರಾಜ ಮುಂತಾದ ಪತ್ರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಯಾರೋ ಧೂರ್ತ ಜನರು ಅಸತ್ಯವಾರ್ತೆಗಳನ್ನು ಬರೆದು ಆ ಲೇಖದ ಕೆಳಗೆ ಏನರಿಯದ ಪರಳೀ ಜನರ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ನಮೂದಿಸಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೋಸ್ಕರ ತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಮಾಡಲ್ಪಡುವದು. ಪರಳೀ ರುದ್ರಾಭಿಷೇಕ ಸಭೆ ಮುಂತಾದ ವಿಷಯಗಳು ಬಾರ್ಶಿಯಿಂದ ಹೊರಡುವ ವೀರಪ್ರಭೆಯಲ್ಲೂ ಪುಣೆಯಲ್ಲಿ ಹೊರಡುವ ವೀರಶೈವ ಕೇಸರಿಯಲ್ಲೂ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿವೆ. ಅಭಿಲಾಷಿಗಳು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಬಿದರಿ ಮಠದ ವೀರಭದ್ರಶರ್ಮ
ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ
ಶೈವಭಾರತೀಭವನ ಕಾಶೀಕ್ಷೇತ್ರ.

ಸಂ.ಪ್ರಿ.ಭಾ. ಸಂಪುಟ. 3-೧೪
೪-ಆಗಸ್ಟ್-೧೯೩೦

ಶ್ರೀ ಕಾಶೀಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ವಿರಾಜಿಸುವ ಶ್ರೀ ಜಗದ್ಗುರು ವಿಶ್ವಾರಾಧ್ಯ ಗುರುಕುಲ (ಜಂಗಮವಾಡೀಮಠ) ದಲ್ಲಿ ಅಭ್ಯಾಸಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಶಂ॥ ಚಿ॥ ಮ॥ ವೀರಭದ್ರಶರ್ಮರವರು ವೇದತೀರ್ಥ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಸಾಗಿರುವರೆಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ಕೇಳಿ ಸಂತೋಷಿಸುತ್ತೇವೆ.

काशी विद्यार्थियों का वक्तव्य.

"वीरप्रभा" का ३० वां अंकमें 'कमलावदिनीचे पत्र' नामक एक लेख प्रकाशित हुआहै. उसमें प्रसंगवशात् काशी-वीरशैव-विद्यार्थियोंके समूहपर लौकिक रीतीसे एक आक्षेप किया गयाथा. उसपर मिरजके पूज्य श्रीगुरुशान्तस्वामीने 'वीरशैवकेसरी' में 'वीरप्रभा' संपादक को एक ऐसी नोटीस भेजीहै जिसमें कहा गया है कि "संपादकजी जल्दी माफी मांगले नहीतो कायदेके मुताबिक इलाज करना पडेगा" अस्तु! हमें इस बारेमें चन्दबातें लिखनीहै. पाठकलोग इन्हे सतर्क पढलें.

पहलेतो हमें इसबातपर आश्चर्य होताहै कि श्रीमिरजकरजीने इतनी जुल्दबाजी कैसे की! क्योंकि हम ठीकतरहसे जानते हैं कि. मिरजकर का नाम जैसा अत्यन्त शान्तिद्योतक (गुरु-शान्त) है. उसीतरह उनका स्वभावभी गुरुशान्त [याने-अधिकशान्त] है. कमसेकम उनको उसनोटीस पढनी चाहिये थी. जो कि 'वीरप्रभा' का मुखपृष्ठके ऊपर संपादक की "वाचकांस सूचना" छपीहै. उससे आपको स्पष्ट मालूम पडता था कि 'वीरप्रभा' में छपनेवाले अन्य लेखोंकी जवाबदारी संपादकके सिरपर नहींहै. मालूम होता है कि स्वामीजी उसनोटीसको स्वयं प्रेरित होकेर नहीं दियेहैं।

अबरही पानपट्टीकी बात! उत्तरदेशमें पान खाना दोष नही कहा जासकता. यहां इसका प्रचार यहांतक है कि. बडेबडे कर्मकांडी—पंडित. महंत और स्वामीलोगभी इस पानपट्टीसे विरलेही बचेरहेंगे. इस हालतमें यहां के वीरशैव विद्यार्थी-संघमेंसे दो एक व्यक्ति पानपट्टी खानेवाले मिलजायंगे तो क्या बडीबातहै. और तवायफों की नाच आदि देखनी यद्यपि ब्रह्मचारीके लिये निषिध्यहै. फिरभी संस्कृत शास्त्र पठन इस विलास प्रियताको नहीरोकसकता. क्यों कि विलासप्रियता तभी उत्पन्न होगीजब कि यौवनरूपीचक्रवर्ती शरीरपर राज्यकरताहो. आपउदाहरणार्थ दक्षिण देशकोही लीजिये! कर्नाटक और महाराष्ट्र देशमें रहिने वाले वीरशैव समाजके नवयुवक विद्यार्थि (वे चाहे धार्मिकहो या अन्यहो) स्वामीलोग और सज्जन गृहस्थोंमेंसे ऐसे कितनेही आदमी होंगे. जो "नायकिनोंकीनाच, नाटक, और सिनेमा" ओंका दर्शन त्यूर किये हो. इस विस्तारसे आप यह न समझ लीजियेगा कि काशीके सभीवीरशैव विद्यार्थी मनमानी चलनेवालेहैं. यह नही होसकता. यहांके विद्यार्थीलोग आशातीत उन्नति कररहेहैं इनमें अध्ययन शीलतावढरहीहै! यहांतो सैकडो देशके विद्यार्थी मिलजुलके रहतेहैं. जो आचार विचारमें समतारखतेहो और वीरशैव विद्यार्थियोंमें गुणभीतो बहुतहैं, जिसका उल्लेख आत्मप्रशंसा दोषसे मुक्तहोनेके लिये हम नही करसकते, हां गुणदोष तो सभीमेंहै सर्वसाम्यवस्तुही इस दुनियामें मिल नही सकती! क्योंकि महाकविलोग एक त्रिकालाबाधित वचन कहगयेहैं "द्रष्टुं किमपिलोकेऽस्मिन्ननिर्दोषं न निर्गुणम्"——

परन्तु "वाईटगल्लीनून फिरतात," यहवाक्य सरासर गलतहै. विचारकीजिये. "कमलावदिनीचेपत्र" की लेखिका यदि निश्चयही शादीको दावतमें सांगली गईहै और आज्ञानीलोगोंसे इस 'वाईटगल्ली' की बात सुनीहोतो लिखनापडेगाकि आज्ञानियोंकी बातोंमें असंगति आजानी कोई आश्चर्य नहींहै. क्योंकि काशी यात्राकेलिये आये हुएलोग "वाईटगल्लीतून फिरणारे" लोगों को "प्रत्यक्ष" कैसेदेखें! इससे यह साफ मालूमपडेगा कि 'वाईट गल्ली' की बात केवल उद्रेकसे लिखीगयी है।—

आक्षेपके बारेमें कुछलिखनाहै! दुनियामें जितने व्याख्यानकार, कीर्तनकार, पत्रकार, पौराणिक और लेखक हैं वे कमसेकम आमतौरपर नीतिबोधक दृष्टिसे सभोंका आक्षेपकिया करतेहैं. यहांतक की दुनियाकी कोई चीजभी उनकी टीका टिप्पणीसे बचनही सकती. इसका कारण यही है कि वे केवल सामाजिक उन्नतिके प्रेमी होते है! दुराग्रहसे नहीं!! हां! यह होसकता है कि व्यक्तिगतरूपसे. अवमान प्रकट होनेपर हम उनबाचालियोंसे अवश्य लडाई करें।—

यह क्यों नमाना जाय कि मिरजकरस्वामीने काशी वीरशैव विद्यार्थियोंकी तरफसे, दयावश या अभिमान वश ऐसीनोटीसको 'वीरशैव केसरी' में भेजदीहो? हमतो इस कार्य को 'विद्यार्थि प्रेम' नही समझते है! बल्के उस नोटीसका हेतु किसी अन्य व्यक्तिकी प्रेरणा होसकतीहै. अगर विद्यार्थिप्रेम हो तो एक खासगी पत्रको 'वीरप्रभा संपादक' के पास भेजके कमसेकम उनका अभिप्राय को तो जानलेना चाहिये था? न कि मिरजमें बैठक यकायक एक नोटीस भेजदें! विद्यार्थिप्रेमियोंको चाहिये कि काशीमें आकर विद्यार्थियोंको उन्नत बनानेकी चेष्टाकरें।

अबऔरकथा सुनलीजिये! मैसूर स्टार पत्रके ४।१२।१९२६ तारीख वाले अंकमें काशीके वीरशैव विद्यार्थियोंके बारेमें जो असत्यपूर्ण बातें लिखीगईहैं उनको विद्यार्थि प्रेमियोंने क्यों नही देखा—४।५ बरस पहले रायचूरकी 'धर्मसंजीविनी' में केवल काशी विद्यार्थियोंपरही एक आक्षेपात्मक लेख प्रकाशित हुआथा. उसवक्त यह विद्यार्थिप्रेमी आखिर काशीहीमें तो रहे? अच्छा पुरानी बातोंको छोड दीजिये। एक दो महने पहले काशीकी श्रीमुरघाराजन बोर्डिंगको वीरशैव केसरीने "खानावळी" लिखाथा उसपर श्री मिरजकरको चाहियेथा कि कमसेकम एक छोटासा तो मोकद्दमा चलाते? अगरइसवख्त श्री मिरजकरके पास रुपयोंकी थैली पडी हो तो हम याचना करतेहैं कि काशीके किसी गरीब विद्यार्थिको दान देदें। जिसमें छात्रों की उन्नति हो और वीरप्रभाके विद्यार्थि प्रिय संपादकभी मोकद्दमाबाजीसे बचे।—

बादभी आपके यहां रुपया रह जायंगे तो. "मराठी ज्ञान कोश, हिन्दी ज्ञान कोश, तेलगुज्ञान कोश, थांबे गेजिटीयर, जाति भास्कर, भारत का इतिहास, और वैष्णविज़म् ॲन्ड शैविज़म्" आ. पुस्तकोंके पब्लिशरोंके ऊपर मोकद्दमा दायरकरना बहुतही अच्छा होगा. जिनपुस्तकोंमें वीरशैव धर्म विरोधी बातभरपडीहैं! इसपरभी थैलियां बचेंगी तो उन कवियोंकी संततिकोभी किसी न किसीतरह. ढूंढ निकालकर उनपर जबर्दस्त मोकद्दमा चलाना चाहियें जिन्होंने ——"श्लो॥ विद्यार्थीराजा विटसार्वभौमो। वीथीषु वीथीषुचरन्विभाति॥ पाराम्नभोजी वस्त्रेलधारी॥ वारांगनास्वर्पित चित्तवृत्तिः॥ १॥ यतीच ब्रह्मचारीच सदाबद्धश्च घोटकः। अन्तःपुरमरण्यंच सदामैथुन चिन्तकाः॥ २॥" ऐसे श्लोकोंको लिखकर हमको बदनाम कियेहैं, इसके आगेभी आपकेपास पैसे रहजायंगे तो तबतक न ए केसका पता लगाऊंगा — बस इसबार इतनाही काफी है. हमने "सत्यं ब्रूयात् प्रियं ब्रूयात्" कियाहै इसलिये "सत्यमेवजयते नानृतं."

विद्यार्थिप्रिय और सत्यप्रिय
एक
विद्यार्थी – काशी.

२५

वीरप्रभा १-२८ अंकांत
वार्शी

शिवकोपात् संभवला । जो नर विरभद्र दक्ष दंडाया ॥
ती ही प्रभा तयाची । फांके नाना अधर्म खंडाया ॥

मिती आषाढ वद्य ३ सोमवार शके १८५२

श्रावणमासांतील पुराणश्रवणांत कसा भाग घ्यावा?

या ईश्वर प्रणित सृष्टींत मानव प्राणी आजकाल कशानें जोरावर भ्रमण करतो, याचा आपण विचार केल्यास इतर प्राण्यापेक्षां त्यास बुद्धि ही अमोल्य चीज परमेश्वरानें जास्त दिली आहे आणि तिच्याच बलावर त्यानें ही पृथ्वी व्यापिली आहे असें आपणांस आढळून येईल. मात्र त्या बुद्धीचा उपयोग मनुष्यानें नेहमीं सद्बुद्धी या सदराखाली केला पाहिजे, नाहीं पेक्षां दुर्बुद्धीनें गोष्टी करूं लागल्यास त्याची कटु फळें त्यास चाखवयास मिळाल्यास दोष कोणाचा? श्रावण मास जवळ आल्यामुळें आपल्या समाजांत ठिकठिकाणी साधारणपणें धार्मिक पुराण लावण्याचा प्रघात आहे. याचा हेतु काय? तर आपल्या समाजांत धार्मिक ज्ञानाची वाढ व्हावी, अर्थात धर्म बुद्धी जागृत होऊन त्यापासून स्वकुलाचे व आपले सार्थक व्हावें. अशा उच्च हेतुनें कार्य करणारास कोण नांवें ठेवणार? परंतु जे धार्मिक पुराणे ऐकून सुद्धां त्यांतील गर्भितार्थ न जाणून ' नळी फुंकिली सोनारें इकडून तिकडे गेले वारें ' या प्रमाणें आपल्या चुकीच्या वर्तनांत कोणत्याच प्रकाराचा फरक करीत नाहींत त्यास काय म्हणावें? मग पुराण ऐकून धर्म बुद्धी वाढावी कशी? तरी पुराण लावणाऱ्या सज्जनांनीं त्यातील नीतीबोध तरी आचरणांत आणण्याचा संकल्प केल्यास पुष्कळ रीतीने धर्म बुद्धी सुधारेल अशी आमची समजूत आहे.

आपण सत्पुरुषांचें नामस्मरण करते वेळीं त्यांनीं केलेल्या सत्कृत्यांचीही आठवण ठेवणें जरूर आहे. आपण एकादा शास्त्री बोलावून त्यांच्याकडून पुराण वाचवून तें ऐकतो व शेवटीं त्याची शांती म्हणून एकादे जेवण वगैरे करून समाप्ती करतो. आणि एवढ्यानेच आपलें कर्तव्य संपलें असें समजून या ठिकाणींच आपली धर्मबुद्धी समाप्त करितो. छे, छे? एवढ्यानेंच कसें संपेल? पुराणांतील ऐकलेल्या थोर पुरुषांचें अनुकरण करण्यासाठीं झटणे, त्यांनीं पाळलेले धार्मिक, नैतिक, शैक्षणिक वगैरे नियम अमलांत आणण्यासाठीं अहोरात्र काळजी घेणे व त्या दिशेनें बुद्धीची वाढ करणें हें त्यांतील मुख्य ध्येय असलें पाहिजे. व या दृष्टीनेंच आजकाल पुराणांचा समाजात प्रसार झाला पाहिजे, नाहींपेक्षां नुसती नांवाची राणें आपल्या समाजास केव्हांच पुराण वाटण्यास पुढावतील याचा नेम नाहीं. तरी यापासून प्रत्येक पुराण मताभिमान्यानीं योग्य तो बोध घेणें जरूर आहे.

आजपर्यंत जगांत जे सत्पुरुष होऊन गेले त्यानीं जी देवभक्ती केली त्याबरोबरच समाजिक हित चिंतनपर्वी भक्तीही त्यांच्या अंतःकरणांत पूर्णपणें वास करीत होती असे आपणांस स्पष्ट दिसेल. बसवेश्वरा सारख्या प्रमथांचे चरित्र आपण पाहिल्यास त्या पासून कायनिष्कर्ष निघतो. समाजांत सर्वांगीण उन्नती करितां त्यांनीं किती प्रयत्न केले हे सर्व श्रुतच आहे. तरी आपण अशा थोर पुरुषांचे इतिहास पुराण रुपानें ऐकून त्याचा मोबदला म्हणून कांहीं तरी थोडे आपले अंगचे दुर्गुण सोडून सद्गुणाची पेरणी करणें जरूर नाहीं असे कोण म्हणेल? व अशाच तऱ्हेनें वरचेवर धर्मबुद्धीची वाढ करीत गेल्यास कालावधीनें का होईना परंतु धर्मोन्नती झाल्या शिवाय कशी राहील. सोलापूरच्या श्रीसिद्धरामेश्वराचे आपण चरित्र अवलोकन केल्यास त्यांनीं अनेक लोक भक्तीमार्गाला लावले, पुष्कळशी लिंगस्थापना केली व त्याबरोबरच जनतेच्या हिता करितां स्वतः मोठा तलाव खणून लोकांना पाण्याचा पुरवठा करून दिला. अहाहा! केवढे हे सिद्धपुरुषाचे उपकार! तसेच श्रीरेणुकेश्वर शरणांनीं स्वतःवर अनेक प्रकारचीं संकटें आलीं असतांना त्यास न डगमगता आपले अष्टावरण आमरणांत संभाळिले, हिंसे सारखे घोर कृत्य पाहून स्वतःचे नाल्यतवाड गांव सोडून सहकुटुंब सोलापूरास निघून आले व तेथेंही अनेक प्रकारच्या त्रिन्हास पाठ देऊन जनांस पदोंपदीं सन्मार्गाच्या शिक्षणाचाच उपदेश करून आपली धार्मिकबुद्धी जागृत ठेविली व शेवटीं कालनियमा प्रमाणें शिवपदी लीन झालें. हल्लीसुद्धां देवी रुद्रांबिकामाई याच शिलाचे अवलंबन करून कडकडीत धार्मिक मतानें राहतात हें पाहून कोणास समाधान वाटणार नाहीं.

' बोले तैसा चाले त्याची वंदावी पाऊलें ' गेल्या पांच सहा वर्षां पासून हैद्राबादेस परळी रुद्राभिषेकाचा वाद चालला होता, हे सर्वांना मशहूर आहेच. त्या प्रसंगीं हल्ली काशीस विद्याभ्यास करीत असलेले पं. वीरभद्रशर्मा चिद्रिमठ हे खटपटीस होते. सरकारदरबारीं शास्त्रार्थाचें साक्षी पुरावे २।३ महिने चालून त्याचा फैसला नुकताच झाला. परंतु त्या पासून एक धडा घेण्यासारखी गोष्ट म्हणजे आपल्या समाजांत वेदाभ्यास कमी असल्यामुळें असा प्रसंग गुदरतो, तर आपण तो अभ्यास करणें जरूर आहे असे वाटून काशीस त्यांनी वेदाभ्यास करून थोड्याच दिवसापूर्वीं ते वेदतीर्थ अशा फार महत्वाचे परीक्षेंत पास झाले आहेत. हे धर्मबुद्धी जागृत ठेवण्याचें लक्षण नव्हे काय? अशाच प्रकारें धार्मिक बाबतींत प्रत्येकानें स्वशक्तिप्रमाणें सुधारणा घडवून आणणें अत्यंत जरूर आहे. आणि या दृष्टीनें आम्ही पंडितजीचें शतशः आभारी आहोत. तसेंच त्यांच्या करारी स्वभावामुळे व सद्गुरुच्या कृपेमुळें परळीचा झालेल्या महारुद्राभिषेक त्यांच्याच खास देखरेखीखालीं त्यांनीं वेदतीर्थ परीक्षा दिल्यावर झाला हे शुभ चिन्ह नव्हे असे कोण म्हणेल? बोलणें अगर कोणत्याही गोष्टींचा संकल्प करणें फार सोपें असतें परंतु त्या प्रमाणें वागून ते शेवटास नेणें अत्यंत कठीण पण कीर्तिदायक असतें हे कोणीही विसरतां कामा नये. पंडितजी तरुण असून बुद्धीनें फार चलाख असल्याचें आम्ही ऐकतों. तरी त्यांनीं आपल्या कर्तृत्वाचा पुष्कळसा भाग समाजहितचिंतनाकडे घालवून धर्मोन्नतीचे श्रेय पदरीं घ्यावें व समाज बांधवानीही त्यांच्या बरोबर सहकारिता करून त्यांना वेळोवेळीं भासणाऱ्या सहाय्याची जरूर मदत करावी अशी आशा बाळगून श्रावणमासीं धर्म बुद्धी जागृत ठेवून वर सुचविल्या प्रमाणें पुराण श्रवण करावें अशी समाजबंधुभगिनींना नम्र विनंती करतों.

पं० वीरभद्रशर्मा वेदतीर्थ परीक्षेंत उत्तीर्ण झाले.

पं० वीरभद्रशर्मा चिद्रिमठ हे नुकतेच वेदतीर्थ झाले हे कळविण्यास अत्यानंद वाटतो. आपल्या समाजांत शिक्षणाभिरुची अतीशय कमी व त्यातकेल्यांत संस्कृत विद्येकडे तर कोणीच लक्ष देत नाही. त्यामुळें धार्मिक ग्रंथाची जोपासना अगर समाजास समजण्यासारखें त्याचे विवरण होत नाहीं. आणि म्हणूनच धार्मिक बाबतींत आपणांस नडी अडचणी उत्पन्न होऊं लागल्या आहेत. परंतु रुद्राभिषेक प्रकरणी सदर पंडीतजी चार पांच वर्षां पूर्वीं हैद्राबादेस वादाचे वेळीं हजर होते. व त्यांत त्यांनी पुष्कळ भाग घेतला होता. विशेष लक्षांत घेण्या सारखी गोष्ट म्हणजे त्यावेळीच त्यांना आपण वेदाभ्यास करावा असे वाटले. व त्याप्रमाणें प्रयत्न करून ते आज वेदतीर्थ झाले आहेत. केवढा हा करारी स्वभाव? तसेच वेदतीर्थ परीक्षा देऊनच सदर पंडीतजी परळीस नुकताच झालेल्या रुद्राभिषेकाचे वेळी मुख्य वैदिककर्म करण्यास हजर होते. हा परमेश्वरी योगायोग असेच म्हणावे लागते. पंडीतजीचें आम्ही मोठ्या प्रेमानें जाहीर अभिनंदन करतो. व त्यांना उत्तरोत्तर त्यांच्या कार्यांत यश मिळो अशी सद्गुरुचरणीं विनंती करतो. तसेच वैदिक विद्येची आजकाल किती उणीव आहे, हे सर्वांना मशहूर आहेच, तरी अशाप्रकारे शिकणाऱ्या होतकरू विद्यार्थ्यांना प्रत्येकानें जरूर शक्य ती मदत करावी. व धार्मिक बाबतींत होत चाललेल्या अवनतीस अशा धारतव्यानें पुण्य पदरी घ्यावे.

గోలకొండపత్రిక - సంస్కారతోయము
౯-౧౧ (6-8-30)

పండిత చిదిరెమఠము వీరభద్రశర్మగారు

వీరు ప్రస్తుతము కాశీలో శాస్త్రాధ్యయనము గావించుచున్నారు. ఈ సంవత్సరము "వేదతీర్థ" యను సర్వోత్కృష్ట పరీక్షయందు కడతేరినారు. మూసకోట్ల యాంధ్రులలో నీ పదవిని బొందిన ప్రథములు వీరే! మరియు వీరు "సాహిత్య విశారదులు" పురాతత్వవేత్తలు, బహుభాషాకోవిదులు, గ్రంథకర్తలు వివిధ కళానిపుణులు, దేశసేవాభిరతులు నగు చున్నారు. ఈ సహృదయుమువకుని సేవల నాంధ్రమాత యందికొనుగాక!

జనార్దనరెడ్డి జీవితచరిత్ర ప్రశంస

శ్రీ కె. వి. జనార్దనరెడ్డి గారి జీవిత చరిత్రము [illegible] గ్రంథము [illegible] స్వీకరించి యున్నారు.

శ్రీ జనార్దన రెడ్డిగారి సాత్విక జీవనము, మహాజన పరోపకార బుద్ధి, క్రతువులలో మహాప్రవాహంబుచే [illegible] "సర్వో [illegible]" అను పరమార్థము సిద్ధాంతము స్పష్టముగ వెల్లడించుచున్నది. గ్రంథములోని యున్నతి భావము [illegible] జనార్దనరెడ్డి వంటి వారు నిజాం రాష్ట్రమున జనించియుండిరని [illegible] చరిత్రను [illegible] బంధించిన కె. వేంకట రామారెడ్డిగారు ధన్యులు.

చి. మ. వీరభద్రశర్మ

చిదిరె మఠము వీరభద్ర శర్మగారు

వీరీ సంవత్సరము కాశీయందు కావ్యతీర్థ పరీక్షలో [illegible] ఈ పరీక్షకు మూడు సంవత్సరములు చదువవలసి యున్నను వీరు ప్రత్యేకముగ [illegible] ఒక సంవత్సరము చదివి పరీక్షనిచ్చిరి. నిజాం రాష్ట్రములో వీరే ప్రథమ కావ్యతీర్థులు [illegible] గోల్కొండ ౨౩-౮-౩౧

ಶ್ರೀ ಜಗದ್ಗುರು ಏಕೋರಾಮಾಚಾರ್ಯ ದಾರುಕಾಚಾರ್ಯ ಜಯಂತಿಗಳು.
ಶ್ರೀ ವಿಶ್ವಾರಾಧ್ಯ ಗುರುಕುಲ ಕಾಶೀ.

[illegible]

ಇದೇ ಪ್ರಮೋದೂತಸಂವತ್ಸರದ ವೈಶಾಖ ಶುದ್ಧ ಅಕ್ಷಯ ತೃತೀಯಾ ಗುರುವಾರ (1-5-1930) ಪ್ರಾತಃಕಾಲದ 6 ಘಂಟೆಗೆ ಶ್ರೀ ಗುರುಕುಲ [illegible]

[illegible]

ಕಂ|| ಶಿವಯೋಗೀಶ್ವರ [illegible] ಶ್ರೀ ಜಗದೀಶಂ |
[illegible] ||೧||

[illegible] ||೨||

[illegible] ||೩||

ಇದಾದ ಬಳಿಕ ಶ್ರೀ ಶಿವಕುಮಾರಸ್ವಾಮಿಗಳವರು "ಏಕೋರಾಮ ಗುರುಂ ವಂದೇ" ಎಂಬ [illegible]

[illegible] ||೧||

[illegible]

[illegible]

ವೈಶಾಖ ಶು|| ಪಂಚಮಿ ರವಿವಾರ ಪ್ರಾತಃಕಾಲ 6 ಗಂಟೆಗೆ ವೇ|| ಪಂ|| ವಾಮದೇವಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಹಿರೇಮಠ ಉಪ್ಪಿನ ಬೆಟಗೇರಿ, ವೇ|| ಪಂ|| ನೀಲಕಂಠಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಹಿರೇಮಠ ಭಾನಾಪುರ (ಕಾವ್ಯತೀರ್ಥ) ವೇ|| ಪಂ|| ಶಿವದೇವಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಹಿರೇಮಠ ಕುಷ್ಟಗಿ. ಈ ಮೂವರಿಂದ ನೆರವೇರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಶ್ರೀ ದಾರುಕಜಯಂತಿ ಮಹೋತ್ಸವಕ್ಕೆ ಸಕಲರೂ ಸಮ್ಮಿಲಿತರಾಗಿ ಗುರುಪೂಜೆಯನ್ನು ಷೋಡಶೋಪಚಾರಗಳಿಂದ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ|| ಪಂ|| ಶಿವಕುಮಾರಸ್ವಾಮಿಗಳವರು "ಶ್ರೀ ದಾರುಕಗುರೋಃ [illegible]" ಎಂಬ ವಾಕ್ಯವು ಶ್ಲೋಕಗತಪಾದಾದ್ಯಕ್ಷರಗಳಿಂದ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುವಂತೆ ಆಗಿಂದಾಗಲೇ ಈ ಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ ಹಾಡಿದರು.

ಶ್ರೀಕಂಠಾಸ್ಯಜಮುಖ್ಯಸೂತ್ರರಚಿತಾಲಂಕಾರಭಾಸ್ವದ್ಗಲಂ
ದಾರ್ಢ್ಯೇನಾಸ್ತಿಕವಾದಿಭೂಧರತತೇರ್ವಜ್ರಾಯಮಾಣಂ ಪರಂ |
ರುಗ್ಣೇಕ್ಷೈವಮತೇಶ್ವ [illegible] ಸಿದ್ಧಾಂತವಿನ್ಯಾಸಧಂ
ಕಲ್ಯಾಣಾಯ ಪಥಾನ ಮದ್ಭುತತನುಂ ವಂದೇ ಗುರುಂ ದಾರುಕಂ ||೧||

ಗುರ್ವೀಂ ಭಕ್ತಿಲತಾಂ ಪ್ರರೋಹ್ಯ ಹೃದಯೇ ಸದ್ಭಾವದಿವ್ಯೋದಕೈ
ರೋಷಿಷ್ಣು ಪ್ರಭವಾರ್ತಿಹಾರಿ ಸುಖದಂ ಸಿಶ್ವಾತ್ಮರೂಪಂ ಫಲಂ
ಪ್ರಾಪಯ್ಯಂ ನಿಗಮೈಕವೇದ್ಯಮನಿಶಂ ಭುಕ್ತ್ವಾ [illegible]
ಹಿತ್ವಾ [illegible] ಜಗದಿದಂ ಪ್ರಾಪ್ನೋತಿ ಶೈವಂ ಪದಂ ||೨||

ಅನಂತರದಲ್ಲಿ ಸಕಲ ಮಿತ್ರಮಂಡಲಿಯೂ ಮೃಷ್ಟಾನ್ನಭೋಜನದಿಂದ ತೃಪ್ತಿಗೊಳಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಸಾಯಂಕಾಲ 7 ಗಂಟೆಗೆ ಭಜನೆಯು ಆರಂಭವಾಗಿ ಬಹು ಸಂಭ್ರಮದಿಂದ ನೆರವೇರಿತು. ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ವೇ|| ಪಂ|| ವಾಗೀಶಶಿವಾಚಾರ್ಯರು ಮುದೇನೂರು ಇವರು ಈ ಪದ್ಯವನ್ನು ರಚಿಸಿ ಹಾಡಿದರು.

ಕಂ|| ಈ ಪರಿಯೊಳ್ ಜನರೆಲ್ಲರ್
ಪಾವನ ಪರಿಪರಿ ಗುರುಜಯಂತಿಯ ನೆಸಗಲ್ |
ಶ್ರಾವಕ್ರಯವಳಿದಾಗಿ
ಜಾಪತಿಯುರುಕೃಪೆಗೆ ಪಾತ್ರರಪ್ಪರ್ಧರೆಯೋಳ್ ||೧||

ಆ ಬಳಿಕ ಆಚಾರ್ಯಜಯಘೋಷದೊಡನೆ ಜಯಂತ್ಯುತ್ಸವವು ಸಮಾಪ್ತಿಯಾಯಿತು.

ಇದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಸಕಲ ವೀರಶೈವರೂ ಮಾನವಜನ್ಮೋದ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಮೂಲಕಾರಣವಾದೀ ಆಚಾರ್ಯರ ಜಯಂತ್ಯುತ್ಸವವನ್ನು ಅನನ್ಯಭಕ್ತಿಯಿಂದಾಚರಿಸಿ ಸಕಲೇಷ್ಟಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಹೊಂದಬೇಕೆಂದು ಹಾರೈಸುವ,

ರುದ್ರಾರಾಧ್ಯ ಶಿವ

గోలకొండ కవుల సంచిక

గోలకొండపత్రిక సంపాదక మహోదయులకు:

సవినయవిజ్ఞాపన: తాముతలంచిన "గోలకొండకవుల సంచిక" ప్రకటనము ప్రశస్తతరమని నాహార్దిక భావన. ఏమనగా నిజామాంధ్రులను, వారిభాషను, వ్యాసములను, నిష్కర్షగా గెలిపించిన బ్రిటిషాంధ్రులు ఇంకను పలుమారు తైంకర్యములుబున్నచో సది, వినుర్వద శాస్త్రాభ్యాసమున కొందరును తెలుసుకోవచ్చును. మరియు ప్రాయః వెనుకటికాల స్వప్రజావాటవ ప్రదర్శనార్థమైనను నిజక్రాప్రచారము పరమావశ్యకమనుటలో సందియము లేదు. "ప్రహాద"యను మన ప్రతాపరాజు (సు. ప్ర. రెడ్డి) [illegible]

[illegible]

నిజామాంధ్రుని విన్నపము.
గోల్కొండపత్రిక - ౨౩

గోలకొండ పత్రిక, స్థానికవార్తలు
౫-౨౫- (16-8-30)

ఆంధ్రాభ్యుదయము

శ్రీ [illegible] నల్లగొండ నివాసులును, దేశసేవా పరాయణులును, శైవమతస్థులును, అగు చిదిరెమఠం వీరభద్ర శర్మగారీ సంవత్సరము కాశీయందు "వేదతీర్థ" యను సంస్కృత పరీక్షయం దుత్తీర్ణులైనారు. [illegible] పరీక్షయందు ఆంధ్రులెవరును గడచియుండలేదని తెలియుచున్నది. శర్మగారు ఇట్టి పరీక్షయందు కృతార్థులగుటచే నిజాంరాష్ట్రమునకేగాక ఆంధ్రదేశమంతటికిని కీర్తి దెచ్చిరని చెప్పవచ్చును.

ಪಂಡಿತ ಚಿದರೆಮಠದ ವೀರಭದ್ರಶರ್ಮಾ ವೇದತೀರ್ಥ.

ಇವರು ನಿಜಾಂ ಹೈದರಾಬಾದಿನ ವೀರ ಮಾಹೇಶ್ವರರಾಗಿದ್ದಾರೆ; ಸದ್ಯ, ಕಾಶಿಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವರು. ಈ ವರ್ಷ ಇವರು "ವೇದತೀರ್ಥ" ಎಂಬ ಮಹೋತ್ಕೃಷ್ಟ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತೀರ್ಣರಾಗಿ ವೀರಶೈವ [illegible] ಆನಂದವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮದ್ರಾಸು ಮತ್ತು ನಿಜಾಂ ರಾಜ್ಯದ ಮೂವರುಕೋಟಿ ಆಂಧ್ರರಲ್ಲಿ ಈ ಪದವಿಯನ್ನು ಇವರೇ ಮೊದಲು ಪಡೆದಂತಾಯಿತು. ಆಂಧ್ರ ವೀರಶೈವರೆಲ್ಲರಿಗಂತೂ ಇವರು ರತ್ನಸ್ವರೂಪರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಇವರು "ಸಾಹಿತ್ಯವಿಶಾರದ; ಪುರಾತತ್ವವೇದಿ, ಬಹುಭಾಷಾಕೋವಿದ, ವಿವಿಧಕಲಾನಿಪುಣ ಕವಿ ಗ್ರಂಥಕರ್ತಾ ದೇಶಸೇವಾಭಿಲಾಷಿ" ಮುಂತಾದ ಅನೇಕ ವಿಶೇಷಣಗಳಿಗೆ ಸಮರ್ಥರಾಗುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾದ. ಇವರ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಮಾಡಿದ ಹೈದ್ರಾಬಾದಿನ ಬಾಬುರಾವ್ ಹೈಕೋರ್ಟ ವಕೀಲರು ಧನ್ಯರೆಂಬುವದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ!

ವಿದ್ಯಾಭಿಮಾನಿ.

ವೀರಶೈವ ಮಿತ್ರ. (೯೩.೩೩) 16-8-30)

సంస్కృతము; అధ్యయనావశ్యకత.

(వేదతీర్థ, కావ్యతీర్థ, సాహిత్యవిశారద, పండిత చిదిరెమఠము వీరభద్రశర్మ గారు శాస్త్రి.)

ఇతిహాసశాస్త్రవిశారదులగు ప్రాశ్చాత్యదేశస్థు లెల్లరును ప్రపంచమందలి భాషలలో సంస్కృతభాషయే ప్రాచీనమనియును సర్వాంగ సమృద్ధమనియును ఘారాళముగా నంగీకరించి యున్నారు. ధార్మికులగు భారతీయులిది దేవభాష యనియే పరంపరగ విశ్వసించియున్నారు. "భాషాసుముఖ్యా మధురా దివ్యాగీర్వాణ భారతీ" యనుసంస్కృతోక్తియును "జనని సంస్కృతంబు సకలభాషలకును" అను నాంధ్రవిద్వదుక్తియును విచారించుచో సరియనియే తోచుచున్నది. భారత వర్షమునగల సమస్తభాషలయొక్క కావ్య వ్యాకరణ ఛందోగ్రంథముల భాషను, శైలిని, నియమములను, లిపిని, అక్షరసంఖ్యను బట్టిచూచినను, సంస్కృతానువాదములుగ దోచుచుండును. ద్రవిడభాషలు (తెలుగు తమిళ కన్నడ మళయాళములు మున్నగునవి) స్వతంత్రములని కొందఱందురుకాని, సంస్కృతమంతబోలె ప్రాచీనకాలిక స్వతంత్ర గ్రంథములుకాని లిపిగాని యింతవఱకు లభించనందునను సంస్కృతభాషావలంబనమున నభివృద్ధి యగుటచేతను వాని ప్రత్యేకత నిరమిత్తమని తెలలేదు. ఉత్తర దేశమున బ్రచలితభాషలన్నియు కేవలసంస్కృత భాషాజన్యములే? ఇకగొందఱు సంస్కృత భాషకు స్వతంత్రలిపి లేదనియు వేదభాష సంస్కృతము కాదనియును వివరించిరి కాని యదియును నిస్సారమనియే పరిశోధనలు తెలుపుచున్నవి. ఆదినుండియు మనదేశమున బరంపరగ నిలిచియున్న "బ్రాహ్మీ" లిపియే అశోకుని నాటికి "పాలిలిపి" గాను తర్వాత నాగరిగాను రివర్తనమందినది, లేఖకుల భేదమును బట్టి బ్రాహ్మియే యిప్పటి "తెలుగు, కన్నడ, తమిళ, బంగాళా, గుజరాతి, గురుముఖి" ల లిపుల క్రింద మారినవి. అటులే బ్రాహ్మణోపనిషత్కల్పసూత్ర దర్శనశాస్త్ర మహాభారత రామాయణాదులను దాటుటలో వేలయేండ్లు గతించినవి కావున వేదములోని మహాసంస్కృత భాష కొంత బరివర్తనమైనది. అంతమాత్రమున వేదభాష సంస్కృతము కాదన వీలులేదు. నన్నయ నాటి యాంధ్రభాషకు వీరేశలింగముగారి యాంధ్రభాషకు భేదమున్నను వానిని యాంధ్రేతర భాషగ జెప్పుట పొసగదు కదా! శ్రుతి స్మృతి వ్యాకరణాదులలోని యనేకప్రమాణములు సంస్కృతమునకు నాదినుండి లిపియున్నటులను సంస్కృతమే ప్రపంచమందలి ప్రాచీనభాష యనియును సమర్థించుచున్నవి. కాగా నిటీవల [illegible] దేశమందలి "మోహన్‌జోదారో", [illegible] లభించిన యత్యంతప్రాచీన [illegible] సైతము "సంస్కృతభాష" ([illegible]) [illegible] పరిశోధనలు జరుగుచున్నవి) యగు పడుటచే భారతీయ చరిత్రయితిహాసముల నూతన్నయుగ మారంభమగు సూచనకలదు.

సంస్కృత వాఙ్మయ మపారసాగరము బోలె మహావిస్తృతమైనది. అన్వేషించినకొలది సాటిలేని మహార్ఘరత్నము లెల్లప్పటికిని లభించుచునేయున్నవి. కేవలవైదిక [మంత్రిబ్రాహ్మణోపనిషత్] సాహిత్యమే వివిధజ్ఞానసంపన్నమై మానవజీవితమునకు బరమముఖ్యమైయున్నది. ఆగమము (శైవ వైష్ణవ స్మార్త సంహిత) లు విజ్ఞానాభివృద్ధికి బరమావశ్యకము లనుటలో సందియములేదు. న్యాయ వైశేషిక సాంఖ్య యోగ మీమాంసాదిశాస్త్రములు భారతీయుల సునిశిత బుద్ధివైభవమునకు నిదర్శనము. శిక్షా వ్యాకరణ చ్ఛందోలంకార వాఙ్మయము భాషాశాస్త్రవిశారదతకు బరమశరణ్యము. జ్యోతిషాయుర్ధనుర్వేదాది శిల్పశాస్త్రము లార్యుల మహానైపుణ్యమును బ్రకటింప జాలియున్నవి. స్మృతిపురాణ మహాభారతాదు లార్యులధార్మికతకు దర్పణము. కావ్యనాటక సంగీతాదులు భారతీయ సుకుమారుల యానందమయ జీవిత స్ఫూర్తికి భండారములు.

విశ్వవిజ్ఞానమునకు నిలయమగు సంస్కృత భాషను, ప్రపంచమందలి కుశలమతులగు విద్వాంసు లెల్లరును సముచితముగ గొనియాడిరి భారతదేశముయొక్క యితిహాస పరిశీలనమువలనను సంస్కృతము పురుషార్థప్రదాయిని స్పష్టమగుచునేయున్నది.ని ఇది య లౌకికమనియును సర్వ సహార్యాని యనియును గొందఱు గొణుగుచుందురు. చాణక్యుని యర్థశాస్త్రమును శుక్ర కామందకాది నీతిశాస్త్రములను ధర్మశాస్త్రమందలి విజ్ఞానేశ్వరుని మితాక్షరవ్యాఖ్యను, పరాశరమాధవవీరమిత్రోదయ వివాదరత్నాకర కాలమాధవాది గ్రంథములను పరిశీలించినవారు సంస్కృతభాషయొక్క లౌక్యమును తప్పక దెలిసికొనుటయేగాక ప్రాచీనకాలమున నీభాషయే రాజభాషగనుండెనని యంగీకరించకమానరు.

సంస్కృత భాషాగ్రంథము లీకాలమున దేశభాషలలో విరివిగ ననువదింపబడుచున్నను అనర్థములు ప్రచారమగుటచేత సత్యవార్తలను దెలిసికొని దేశచరిత్రలు నిర్మించుటకు సంస్కృతాధ్యయనము పరమావశ్యకముగ నున్నది. ఆర్యజాతియొక్క, ఆదర్శము జాతీయత, సభ్యత సత్త్వము, సంస్కారము, సాహిత్యము, స్వరాజ్యము మున్నగునవి జీవించి యుండవలయునన్నచో సంస్కృత భాషాధ్యయనము తప్పని సరియే!

సంస్కృత విద్యారక్షణార్థమై దీక్షను బూనినది నాడునేడును కాశీక్షేత్రమే! స్వధర్మమని సమస్తకష్టములనుసహించి యద్వితీయ పాండిత్యమును సంపాదించి సంస్కృతమును రక్షించినట్టి బ్రాహ్మణజాతినెంత, ప్రస్తుతించినను ఋణము దీరునటులులేదు. కాశీ [illegible] నగరములలోని గవర్నమెంటు సంస్కృత కాలేజీలు [illegible] ము గట్టుకొని యథాశక్తిగ బాటుబడుచున్నవి. లాహోర్ లఖనౌ మద్రాస్ మైసూరు ఆంధ్ర హిందూ యూనివర్సిటీలలోను సంస్కృతప్రచారము చక్కగ జరుగుచున్నది. మరియు ననేక దేశీయసంస్థానాధిపతులును, సంస్కృతభాషాసేవను గావించుచున్నారు. ఇట్టివారిలో బరోడా తిరువాన్కూరు మైసూరు కాశ్మీరము మహారాజులుగగణ్యులనుటలో సందియములేదు—ఇటీవల జర్మనీ దేశనాయకుడగు హర్ హిట్లరుగారు సైతము తమ రాష్ట్రప్రజలందరికిసంస్కృతమును తప్పకజదువవలె [Compulsory] ననిశాసించుటగాక సంస్కృతపరీక్షల నేర్పరచి బహుమానముల నివ్వదలంచినారట! అమహానుభావునిసంస్కృతభాషాప్రేమను స్మరించినైనను భారతీయులు సిగ్గుపడవలసియున్నది. మనదేశమందలి కొన్ని స్కూళ్లలో గొంతసంస్కృతమును జదివించుచుండినను యదినిర్బంధ వార్యముగానందున క్రమముగ నాదరములేక పోవగా సంస్కృతమును నిందించువారు సైతము బయలుదేరుచున్నారు.

ఇక మన నిజామాంధ్రరాష్ట్రమున నోరుగంటి రాజులకాలమున సంస్కృతభాషాభివృద్ధి విశేషముగనుండెనేమోకాని ప్రస్తుతము సాధారణముగ కావ్య నాటకములను జదివినవారు దొరకుట గష్టముగనున్నది. గద్వాల సంస్థానాధిపతులింతమాత్రముగనైన సంస్కృతపండితుల ప్రోత్సహింపనిచో నీపాటికి నిచ్చోటసంస్కృతము "కీర్తిశేష" యయ్యెడిదే! పదిసంవత్సరములక్రితము సజ్జనశెట్టి శంకరన్నయను వీరశైవమహాభక్తుండొకడు స్వకష్టార్జితమగు నొకటిన్నరలక్ష రూపాయిలను దానముగనిచ్చి యాదగిరి (గుల్బర్గాజిల్లా)లో నొకసంస్కృత కాలేజిని స్థాపించి కీర్తిశేషుడయ్యెను. ప్రస్తుతమునిజామురాష్ట్రములో "ఖాన్గిపాఠశాలా నిషేధశాసన" ము బుట్టుటచే కొనయూపిరితో నచ్చోటనేని తెలదాచికొనియున్న సంస్కృత పాఠశాలలు మరణాసన్నములగుచో నాశ్చర్యములేదు:—ఏదియెటులున్నను విశ్వవిఖ్యాతమగునిజాంరాష్ట్రమున సర్కారువారి సంస్కృత కళాశాల లేకపోవుట హైదరాబాదీయుల "కళంక" మో హిందువుల "దురదృష్ట" మో యనకతప్పదు. ఆయుర్వేదమువంటి యావశ్యక శాస్త్రప్రచారముకొరకైనను సంస్కృతాధ్యయనము గావలసియున్నది. ఉస్మానియా యూనివర్సిటీకి మహాభివృద్ధి కలుగనున్నదని వార్తలు తెప్పుచున్నవి. అట్టితరి ధనమునం గుబేరసములగు శ్రీ నిజాంప్రభువర్యులు సంస్కృతకళాశాలను స్థాపించి దానమునను "కర్ణబల్యులు" కాజాలరా! హైదరాబాదు నాయకులును యూనివర్సిటీ యధికారులును నీవిషయమున మిక్కిలి శ్రద్ధవహింతురనియే స్పష్టముగ విశ్వసించుచున్నారు.

ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ.

ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗುವ ಲೇಖನಗಳಿಗೆ ಪತ್ರಿಕಾಕರ್ತರು ಜವಾಬ್ದಾರರಲ್ಲವೆಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ಸರ್ವರೂ ಲಕ್ಷ್ಯದಲ್ಲಿಡತಕ್ಕದ್ದು.

ಕಾಶೀಪೀಠದ ಪ್ರಾಚೀನತ್ವ.

(ಸೋಲಾಪುರದ "ಸುದರ್ಶನ" ದಲ್ಲಿಯ ಟೀಕೆಗೆ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಖಂಡನ)

ಲೇಖಕ—ಪಂಡಿತ ಚಿಪರಿಮಠದ ವೀರಭದ್ರಶಾಸ್ತ್ರಿ, [illegible] ಧರ್ಮಾಚಾರ್ಯ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರಕಾಶೀ.

'ಸುದರ್ಶನ' ವೆಂಬ ಮರಾಠಿ ಪತ್ರಿಕೆಯ (ತಾ. ೧೯ ಮಾರ್ಚಿ ೧೯೩೪) ೯ ನೆಯ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ 'ಉತ್ತರದೇಶದೊಳಗಿನ ವೀರಶೈವ ಮಠಗಳು' ಎಂಬ ಲೇಖವನ್ನು ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿ ಕೆಲವು [illegible] ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನೋದಿಕೊಂಡ ವಿರಕ್ತಮಂಡೋರ್ವನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಆತನು ಉದಾಹರಿಸಿದ ವಿಷಯಗಳು ಅಸಂಬದ್ಧವಾಗಿದ್ದರೂ ಚರಿತ್ರವೆಂಬ ನೆಪದಿಂದ 'ಕಾಶೀ ಶ್ರೀ ಜಗದ್ಗುರು ವಿಶ್ವಾರಾಧ್ಯ ಮಹಾಪೀಠ' (ಜಂಗಮವಾಡೀಮಠ) ದ ಪ್ರಾಚೀನತ್ವವನ್ನು ಅಲ್ಲಗಳೆಯಲು ಕೈಹಾಕಿದ್ದಾನೆ.

ಈ ಲೇಖವನ್ನು ಬರೆದ ಬೆಳಗಾಂ ಗುರುಲಿಂಗಪ್ಪನೆಂಬಾತನು ಈ ಮುಂಚೆ ನಾಲ್ಕಾರು ವರ್ಷಗಳ ಪರ್ಯಂತ ಶ್ರೀ ಜಗದ್ಗುರು ವಿಶ್ವಾರಾಧ್ಯಪೀಠದಲ್ಲಿ ಆಶ್ರಿತನಾಗಿದ್ದು ಈಗ ಕೆಲವು ದುರ್ವಿರಕ್ತರ ಜಾಲಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದು ಗುರುಪೀಠಗಳ ಗೌರವವನ್ನು ಸಹಿಸಲಾರದೆ ಇಂಥ ಅಸಂಬದ್ಧಪ್ರಲಾಪಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಆಶ್ಚರ್ಯವಲ್ಲ! ಇಂಥವರ ಲೇಖಗಳಿಗೆ ವಿಮರ್ಶೆಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುವಷ್ಟು ಅಷ್ಟೇನೂ ಅವಶ್ಯಕವಿಲ್ಲವಾದರೂ ವಾಚಕರನ್ನೆಚ್ಚರಗೊಳಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಲಾಗಿದೆ. ಗುರುಲಿಂಗಪ್ಪನ ಲೇಖವುಳ್ಳ ಪತ್ರಿಕೆಯು ನಮ್ಮ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಅಲಕ್ಷ್ಯವಾಗಿ ದೊರೆಕದ ಮೂಲಕ ಈ ಲೇಖವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಲು ವಿಳಂಬವಾಯಿತೆಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ವಾಚಕರು ತಿಳಿಯಬೇಕು.

ವೀರಶೈವಮತದ ಪ್ರಾಚೀನತ್ವ.

ಗುರುಲಿಂಗಪ್ಪನ ಲೇಖದಲ್ಲಿ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲೇ 'ಬಸವನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಉದಯವಾದ ವೀರಶೈವಮತವು' ಎಂಬ ವಾಕ್ಯವು 'ಪ್ರಥಮಚುಂಬನೇ ದಂತಭಂಗಃ' ಎಂಬಂತೆ ಲೇಖನ ಮೂರ್ಖತೆಯನ್ನು ಹೊರಗೆಡಹಿದ್ದಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಈ ವಿಷಯವು ಕೆಲವು ಪರಮತೀಯ ಮೂರ್ಖರಿಂದ ಕಲ್ಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟುದೇ ಹೊರತು ಇದು ಯಾವ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಪ್ರಮಾಣಗಳಿಂದಲೂ ಸಿದ್ಧವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. (ಬಸವನ ಅನಂತರ ಮೂವತ್ತು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿದ್ದವನಾದ ಪಾಲ್ಕುರಿಕೆ ಸೋಮನಾಥನಾಗಲಿ, ಹರಿಹರನಾಗಲಿ ತಮ್ಮ 'ಬಸವಕಥೆ' ಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಚೀನಕಾಲದಿಂದಲೂ ವೀರಶೈವಮತವಿತ್ತೆಂಬುದನ್ನೇ ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಸೋಮನಾಥನು ತನ್ನ "ಅನುಭವಸಾರ" ವೆಂಬ ಆಂಧ್ರಭಾಷೆಯ ಗ್ರಂಥ (ಮದ್ರಾಸ್ ಮುದ್ರಿತಪ್ರತಿ) ದಲ್ಲಿ ತಾನು (ಸೋಮನಾಥನು) ಭೃಂಗಿಗೋತ್ರದವನೆಂದು "ಭೃಂಗಿರಿಟಿಗೋತ್ರಪವಿತ್ರುಡನು" ಎಂಬ ಪದ್ಯದಿಂದ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುವುದರಿಂದ ಬಸವನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈಗಿನಂತೆ ಪಂಚಗೋತ್ರಗಳು ಪ್ರಚಾರದಲ್ಲಿದ್ದವೆಂಬುದು ಘಂಟಾಘೋಷವಾಗಿದೆ. [ಕ್ರಿ. ಶ. ೯೪೦ ರಲ್ಲಿ ಆಗಿಹೋದ ನನ್ನೆ ಚೋಳದೇವನೆಂಬ ಆಂಧ್ರರಾಜನು ತನ್ನಿಂದ ವಿರಚಿತವಾದ "ಕುಮಾರಸಂಭವ" ವೆಂಬ ಪ್ರಬಂಧವನ್ನು 'ಶ್ರೀ ಜಂಗಮ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ದೇವಾಚಾರ್ಯ' ರಿಗೆ ಸಮರ್ಪಿಸಿ ಆತನ [illegible] ಪಾಂಡಿತ್ಯವನ್ನು 'ಮಹಾಯೋಗಿತ್ವ' ವನ್ನೂ 'ಜಗದ್ಗುರುತ್ವ' ವನ್ನೂ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಶಬ್ದಗಳಿಂದ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿರುವನಲ್ಲದೆ ಆ ಜಂಗಮ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನನು ಶ್ರೀಶೈಲಸಿಂಹಾಸನದ ಸಂಬಂಧಿಯೆಂಬುದನ್ನೂ ಸೂಚಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಇಂಥ ಪರಮೋತ್ತಮ ಗ್ರಂಥವನ್ನು 1909 ನೆಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿ ದೇಶದ ಇತಿಹಾಸಕ್ಕೆ ಮಹೋಪಕಾರವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿದ ರಾಜಮಹೇಂದ್ರದ ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ ಪ್ರೊಫೆಸರರಾದ 'ಎಂ. ವಿ. ರಾಮಕೃಷ್ಣಕವಿಗಾರು ಎಂ. ಎ.' ಎಂಬ ಮಹನೀಯರಿಗೆ ವೀರಶೈವರು ಕೃತಜ್ಞತೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ— ಇದರಂತೆಯೇ 1 ವೀರಶೈವರತ್ನ 2. ವೀರಶೈವಾಂಚಿಗ್ಯ (3) Vaishnavizm and Saivizm (4) Mysore & Coorg (5) Dynasties of Kanaresa Districts (6) Mysore Gazetteer (7) Karnatic Chronology (8) The Religious Quest of India (9) Castes & Tribes of Southren India ಮೊದಲಾದ ಅನೇಕ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿಯೂ ವೀರಶೈವ ಮತವು ಶ್ರೀಜಗದ್ಗುರು ಪಂಚಾಚಾರ್ಯರಿಂದ ಸ್ಥಾಪಿತವಾಯಿತೆಂಬಲೂ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಾಚೀನವೆಂಬಲೂ ಇತಿಹಾಸಜ್ಞರಾದ ಪಂಡಿತರು [illegible] ಶಿವಾಗಮಗಳ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನೇ ಸಮರ್ಥಿಸಿದ್ದಾರೆ) ವಸ್ತುಸ್ಥಿತಿಯು ಹೀಗಿದ್ದು ವೀರಶೈವಮತವು ಬಸವಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿತೆಂಬ ಭ್ರಮೆಯನ್ನು ಹರಡಲು ಮುಂದೆ ಬಂದಿರುವ ಕೆಲವು ಮುಂದಿಗಳು ಅತ್ಯವಶ್ಯಕ್ಕೇ ಪಾತ್ರರಾಗಿರುವರೆಂದರೆ ಬೇರಲ್ಲ!

ಕೆಳದಿನೃಪವಿಜಯದ ಯೋಗ್ಯತೆ.

1921 ರಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಓರಿಯಂಟಲ್ ಲೈಬ್ರರಿಯವರು ಮುದ್ರಿಸಿದ "ಕೆಳದಿನೃಪವಿಜಯ" ವೆಂಬ ಕನ್ನಡಕಾವ್ಯವನ್ನು "ಲಿಂಗಣ್ಣ" ನೆಂಬ ಕವಿಯು ಸುಮಾರು ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೮೦೪ ರಲ್ಲಿ ರಚಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಎಂದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ೧೩೦ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಈ ಪುಸ್ತಕವು ಹುಟ್ಟಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕೆಳದಿರಾಜರ (ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೫೦೦ ರಿಂದ ೧೭೬೩ ರವರೆಗೆ ಆಳಿದವರ) ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಕವಿಯು ವರ್ಣಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಈ ಕೆಳದಿರಾಜರು ವಿಜಯನಗರದ ಮಹಾರಾಜರ ಸಾಮಂತರಾಗಿದ್ದುದರಿಂದ ಪ್ರಸಂಗವಶಾತ್ ವಿಜಯನಗರದ ಚರಿತ್ರೆಯೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ಆದರೆ ಅದು ಸಮಂಜಸವಾಗಿಲ್ಲ. ಪ್ರಾಚೀನ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಕಾವ್ಯರೂಪವಾಗಿ ಜನರಂಜನವಾಗುವಂತೆ ರಚಿಸಬೇಕಾದರೆ ಕೆಲವು ಸತ್ಯ, ಕೆಲವು ಕರ್ಣಾಕರ್ಣಿ, ಕೆಲವು ಭ್ರಾಂತ, ಕೆಲವು ಕಲ್ಪಿತಗಳಾದ ಸುದ್ದಿಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸದೆ ಯಾರೂ ಬಿಟ್ಟಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ದೇಶದ "ಚರಿತ್ರಗ್ರಂಥ" ಗಳೆಂದು ಹೇಳಲ್ಪಡುವ ರಾಜತರಂಗಿಣಿ (ಕಲ್ಹಣ) ಹರ್ಷಚರಿತ (ಬಾಣ) ನವಸಾಹಸಾಂಕಚರಿತ (ಪದ್ಮಗುಪ್ತ), ವಿಕ್ರಮಾಂಕಚರಿತ (ಬಿಲ್ಹಣ) ಹಮ್ಮೀರಕಾವ್ಯ, ಅಚ್ಯುತರಾಯಾಭ್ಯುದಯ, ಮಧುರಾವಿಜಯ, ಪೃಥ್ವೀರಾಜವಿಜಯ, ಮುಂತಾದವುಗಳು ಚರಿತ್ರಗ್ರಂಥವನ್ನು ಹೇಳತಕ್ಕವಾಗಿದ್ದರೂ ಎಷ್ಟೋ ವರ್ಣನಾತ್ಮಕವಿಷಯಗಳಿಂದಲೂ ತುಂಬಿರುವವೆಂದು ಆ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ವಿಮರ್ಶನಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಓದಿದವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗದಿರದು. ಅದರಂತೆಯೇ ಕೆಳದಿ ನೃಪವಿಜಯದಂಥ ಆಧುನಿಕಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿಯೂ ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಗಳೂ ಅಸಂಬದ್ಧಸಂಗತಿಗಳೂ ಬಂದಿರುವುದು ಆಶ್ಚರ್ಯವಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದಲೇ ಈ ಕೆಳದಿನೃಪವಿಜಯದ ಪರಿಶೋಧಕರಾದ ಎ. ಆರ್. ಕೃಷ್ಣಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಉಪೋದ್ಘಾತ (೬ ನೆಯ ಪುಟ) ದಲ್ಲಿ "ಕೆಳದಿನೃಪವಿಜಯದಲ್ಲಿಯ ಕೆಳದಿರಾಜರ ಕಾಲ ಕಾರ್ಯಾದಿಗಳು ಸತ್ಯವೆಂದು ನಂಬಿದರೂ ಚೌಡಪ್ಪನಿಗೆ [illegible] ನಿಧಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಿದುದೂ ದೊಡ್ಡ [illegible] ನಾಯಕನು ಡಿಳ್ಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅಂಕುಶಖಾನನನ್ನು ಗೆದ್ದುದೂ ಮುಂತಾದ ಕೆಲವು [illegible]ಗಳು ಕೇವಲ ಕಲ್ಪಿತಕಥೆಗಳೆಂದು ತೋರುತ್ತವೆ" ಎಂದು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅಂದಮೇಲೆ ಕೆಳದಿನೃಪವಿಜಯವು ಇತಿಹಾಸಗ್ರಂಥವೆಂದು ಹರಡುವುದೂ ಅದರಲ್ಲಿ ಬಂದ ವೀರಶೈವಮಠಗಳ ಸ್ಥಾಪನಾಕಥೆಗಳು ಸತ್ಯವೆಂಬುವುದೂ ಅವಿವೇಕವೇ ಸರಿ! ಉದಾಹರಣಾರ್ಥವಾಗಿ ಒಂದು ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ ವಿಷಯವನ್ನು ವಿಮರ್ಶಿಸೋಣ! ವಿಶ್ವವಿಖ್ಯಾತರಾದ ಜಗದ್ಗುರು ರೇವಣಸಿದ್ಧರು ಶ್ರೀ ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರಿಗೆ ಚಂದ್ರಮೌಳೀಶ್ವರ ಲಿಂಗವನ್ನನುಗ್ರಹಿಸಿರುವ ವಿಷಯವು ಅನೇಕ ಇತಿಹಾಸಪ್ರಮಾಣಗಳಿಂದ ಗೊತ್ತಾಗಿರುವುದಲ್ಲದೆ ಪರಮತೀಯರಿಂದಲೂ ಅಂಗೀಕೃತವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಲಿಂಗಣ್ಣ ಕವಿಯು ಈ ಕೆಳದಿನೃಪವಿಜಯದಲ್ಲಿ "ಶ್ರೀ ರೇವಣಸಿದ್ಧರು ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯರಿಗೆ ಲಿಂಗವನ್ನು ಕೊಟ್ಟ" ರೆಂದು (ಪುಟ ೧೬, ೨೨೧ ಗಳಲ್ಲಿ) ಬರೆದಿದ್ದಾನೆ. ಇದು ಎಷ್ಟು ವಿರುದ್ಧ ಮತ್ತು ಮಿಥ್ಯೆಯಾಗಿರುವುದೆಂಬುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿಯುವಂತಿದೆ. ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರಿಗೆ ಚಂದ್ರಮೌಳೀಶ್ವರಲಿಂಗವನ್ನು ಕೊಟ್ಟ ವಿಷಯವನ್ನು ೧. ವೇದಾಂತಸಾರವೀರಶೈವಚಿಂತಾಮಣಿ, ೨. ರೇಣುಕವಿಜಯ, ೩. ಗುರುವಂಶಕಾವ್ಯ ಮೊದಲಾದ ಪ್ರಾಚೀನಗ್ರಂಥಗಳು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿರುವದೊತ್ತಟ್ಟಿಗಿರಲಿ, ಯಾವ ಕೆಳದಿರಾಜರ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು [illegible] ನೃಪವಿಜಯವೆಂಬ ಕಾವ್ಯವು ಹೇಳುತ್ತದೆಯೋ ಅದೇ ಕೆಳದಿರಾಜರ ವಂಶಜನಾದ ಹಿರಿಯ ಬಸವಪ್ಪನಾಯಕನು (ಬಸವರಾಜನು) ಕ್ರಿ. ಶ ೧೭೧೦ ರಲ್ಲಿ ರಚಿಸಿದ ಶಿವತತ್ತ್ವರತ್ನಾಕರವೆಂಬ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ (ತರಂಗ ೫) ಶ್ರೀ ಜಗದ್ಗುರು ರೇವಣಸಿದ್ಧ ಪ್ರದತ್ತವಾದ ಶ್ರೀ ಚಂದ್ರಮೌಳೀಶ್ವರಲಿಂಗವು ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯರಿಗೆ ಗುರುಪರಂಪರೆಯಿಂದ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಯಿತೆಂಬ ಅಂಶವು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಕೆಳದಿನೃಪವಿಜಯಕರ್ತನಾದ ಲಿಂಗಣ್ಣಕವಿಯು ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಶಿವತತ್ತ್ವರತ್ನಾಕರವನ್ನು ನೋಡಿರಬಹುದೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಕೆಳದಿ ನೃಪವಿಜಯದ ಪರಮಾಶ್ವಾಸದ ೧೫ನೆಯ ಪದ್ಯವು ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿದೆ. ಲಿಂಗಣ್ಣಕವಿಯು ಸ್ಮಾರ್ತಬ್ರಾಹ್ಮಣನಾಗಿರುವಕಾರಣ ಶ್ರೀ ರೇವಣಸಿದ್ಧರಿಂದ ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರಿಗೆ ಲಿಂಗವು ದೊರೆತ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಲು ಸಂಕೋಚಪಟ್ಟಿರುವಂತೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ಆದರೂ ಇತಿಹಾಸವಿಷಯವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹಾರಿಸಿಬಿಟ್ಟರೆ ಬೆನ್ನಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ರೇವಣಸಿದ್ಧರಿಂತ ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯರಿಗೆ ಲಿಂಗವು ದೊರೆಯಿತೆಂದು ಕಲ್ಪಿಸಿ ತನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸಮಾಧಾನವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವನು. ಆದರೆ ಇತಿಹಾಸಪರಿಶೋಧಕರು ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ರೇವಣಸಿದ್ಧರ ಉಪಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಎಂದೂ ಸ[illegible]ಲಾರರು. ಇದಲ್ಲದೆ ಈ ಲಿಂಗಣ್ಣಕವಿಯು ಕೆಳದಿರಾಜರು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ದಾನಧರ್ಮಗಳನ್ನು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕೊಂಡಾಡುತ್ತಾನೆ. ಇವನು ಕೆಳದಿರಾಜರ ಸಂಸ್ಥಾನದಿಂದಲೇ ಉಪಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಯಿಸುವನಾದ ಕಾರಣ ಹಾಗೆ ಮಾಡಲೇಬೇಕಾಯಿತು. ಆ ವರ್ಣನೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಕೆಲವು ಚಮತ್ಕಾರಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ. ಅದೆಂದರೆ ಸ್ಮಾರ್ತರ ಮಠಗಳಿಗೆ ದಾನಮಾಡಿದ ವಿಷಯವು ಬಂದಾಗ ಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿಯೇ (ಅಂದರೆ ಸಹಾಯಮಾಡಿದರೆಂಬುದನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುವ ಹಾಗೆ) ವಿವರಿಸಿ ವೀರಶೈವರ ಮಠಗಳಿಗೆ ದಾನಮಾಡಿದ ವಿಷಯಬಂದಾಗ ಅತಿಶಯವಾಗಿ (ಅಂದರೆ ಜಂಗಮ ಮಠಗಳನ್ನು ಕೇವಲ ಕೆಳದಿರಾಜರೇ ಸ್ಥಾಪನೆಮಾಡಿದರೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ತೋರುವಹಾಗೆ) ವರ್ಣಿಸುತ್ತಾನೆ. ಇದರಿಂದ ಈ ಪುಸ್ತಕವ ಬರೆದ ಲಿಂಗಣ್ಣಕವಿಯು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಸ್ಮಾರ್ತಾಭಿಮಾನವುಳ್ಳವನಾಗಿರುವನೆಂಬುದು ಪರಿಶೋಧಕರಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗದಿರದು. ಆ ಮೇಲೆ ಈ ಪುಸ್ತಕವು ವೀರಶೈವರ ಧಾರ್ಮಿಕೇತಿಹಾಸಗಳ ಸಾರವನ್ನು ತಿಳಿಯಕೊಳ್ಳಲು ಸಹಾಯಕವಾಗಲಾರದೆಂತಲೂ ಇದು ಶುದ್ಧ ಇತಿಹಾಸಗ್ರಂಥವಲ್ಲವೆಂತಲೂ ಹೇಳುವುದರ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ.

ಈ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ವಿಮರ್ಶಿಸುವ ಮುಖ್ಯಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ—ಇದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಂಗವಶಾತ್ ಕೆಳದಿಯ ದೊಡ್ಡ ಸಂಕಣ್ಣನಾಯಕನು ಡಿಲ್ಲಿಯಿಂದ ಕಾಶಿಗೆ ಬಂದಾಗ ಶ್ರೀ ಜಗದ್ಗುರು ವಿಶ್ವಾರಾಧ್ಯಮಠಕ್ಕೆ ದಾನಧರ್ಮಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ ವಿಷಯವೂ ಬಂದಿದೆ. ಲಿಂಗಣ್ಣಕವಿಯು ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಶಬ್ದಗಳ ಮೂಲಕವಾಗಿ ಅಲ್ಲಿಯ ವಿಷಯವೇ ಅಸಂಗತವಾಗಿ ಹೋಗಿದೆ. ಆದರೂ ಬೆಳಗಾಂ ಗುರುಲಿಂಗಪ್ಪನೆಂಬಾತನು ಅಲ್ಲಿಯ ವಿಷಯವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿಕೊಳ್ಳದೆ ಈ ಕಾಶಿಯ ಜಂಗಮವಾಡಿಯ ಮಠವು ಕೆಳದಿರಾಜರಿಂದ ಸ್ಥಾಪಿತವಾಯಿತೆಂತಲೂ ಮೊದಲು ಬಸವನಕಾಲದಲ್ಲೇ ಮಠಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿತೆಂತಲೂ ವಿಚಾರಶೂನ್ಯವಾದ ವಿಷಯವನ್ನು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತಾನೆ. ಪರಂತು ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಷಯವನ್ನು ಸಾವಧಾನವಾಗಿ ತಿಳಿಯಕೊಂಡವರಿಗೆ ಈ 'ಗುರುಲಿಂಗ'ನು ಅಸ್ವರ್ಥನಾಮವುಳ್ಳವನೆಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗದೆ ಬಿಡುವದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವಿಶ್ವಾರಾಧ್ಯರ ಪೀಠದ ಚರಿತ್ರೆ.

ಕೆಳದಿನೃಪವಿಜಯ (ಪುಟ ೫೯.) ದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅವಾಂತರ ಪ್ರಸಂಗಾನುಸಾರವಾಗಿ ಕಾಶೀ ಶ್ರೀ ವಿಶ್ವಾರಾಧ್ಯ ಪೀಠದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ—'ಬಹುಕಾಲದ ಹಿಂದೆ ಶ್ರೀ [illegible] ಭೂಪನಾದ ಶೀಲವಂತನಾಯಕನೆಂಬ [illegible] ಬಂದು ಮೊರದ ರೆಕ್ಕೆ (ಪಕ್ಕೆ) ಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು [illegible] ಮಹಿಮೆಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಜಯಚಂದ್ರನರೇಂದ್ರನನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿಸಿ 'ದಶಾಶ್ವಮೇಧ' ದ ಪಶ್ಚಿಮದಲ್ಲಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಪಡೆದು ಮಠವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿ ಅಲ್ಲಿ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನದೇವರಿಗೆ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕವಮಾಡಿ ಸೇವೆಗೋಸ್ಕರ ತನ್ನ ಶಿಷ್ಯರನ್ನಿರಿಸಿ ತಾನಾ ಮಠದ ಮಧ್ಯಸ್ತಂಭಾಗ್ರದೊಳು ಯೋಗಾರೋಹಣನಾಗಿ ಕುಳಿತು ಅಂತರ್ಧಾನನಾದನು.'—ಎಂಬ ಅಂಶವು ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಆದರೆ ಇದು ಯಾವ ಆಧಾರದಿಂದ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿತೆಂಬುದನ್ನು ಸೂಚಿಸಿಲ್ಲವು. ಈತನು ಬರೆದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಎರಡು ದೊಡ್ಡ ತಪ್ಪುಗಳು ಕಾಣುತ್ತಿರುವದರಿಂದಲೂ ಒಂದು ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯವು ಬಿಟ್ಟುಹೋಗಿರುವದರಿಂದಲೂ ಕೇವಲ ಕರ್ಣಾಕರ್ಣಿಯಿಂದ ಬರೆದಿರುವ ಹಾಗೆ ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ—ಇಲ್ಲಿ ಲಿಂಗಣ್ಣಕವಿಯು 'ಜಯಚಂದ್ರ' ರಾಜನೆಂದು ಬರೆದಿರುವದು ಶುದ್ಧ ತಪ್ಪಾಗಿದೆ. ಅದು 'ಜಯನಂದದೇವ' ರಾಜ ಎಂದಿರಬೇಕು. 'ನಂದ' ಎಂಬ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ 'ಚಂದ' ಎಂದು ಬರೆದಿರುವದರಿಂದ ಕೆಲ ಮೋಸವು. ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೨ ನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಕಾನ್ಯಕುಬ್ಜದೇಶವನ್ನಾಳಿದ 'ಜಯಚಂದ್ರ' ರಾಜನೆಂದು ಭ್ರಮಿಸುತ್ತಿರುವರು. ಆದರೆ ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ('ಜಯನಂದದೇವ' ನೆಂಬ ಪ್ರಾಚೀನಕಾಲದ ಕಾಶೀರಾಜನು ಕ್ರಿ. ಶ. ೬ ನೆಯ ಶತಮಾನ (ವಿಕ್ರಮ ಸಂವತ್ ೬೩೧) ದಲ್ಲಿ ಒಂದು ದಾನಪತ್ರವನ್ನು ಬರೆದು ಶ್ರೀ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಾರಾಧ್ಯಪೀಠ (ಜಂಗಮವಾಡಿಮಠ) ಕ್ಕೆ ಜಂಗಮಪುರ (ಈಗ ಬನಾರಸ್ ಹಿಂದೂ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಯೊಳಗಿರುವ) ವೆಂಬ ಭೂಮಿಯನ್ನು ದಾನಮಾಡಿರುತ್ತಾನೆ. ಈಗಿನ ಕಾಶೀಮಹಾರಾಜರ ತಂದೆಯವರಾದ "ಶ್ರೀ ಪ್ರಭುನಾರಾಯಣಸಿಂಹ ಬಹದ್ದೂರ" ರವರು ಈ ಶಾಸನದ ಪ್ರಾಮಾಣ್ಯವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು [illegible] ರಲ್ಲಿ ಇದರ ನಕಲನ್ನು ಬೇರೊಂದು ತಾಮ್ರಪತ್ರದ ಮೇಲೆ ಕೆತ್ತಿಸಿ ಸಹಿಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಜಯನಂದದೇವನ ದಾನಪತ್ರವು ಪ್ರಾಚೀನವೆಂದು ಅನೇಕ ಕೋರ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವದಲ್ಲದೆ, ಬನಾರಸ್ ಜಡ್ಜ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ [illegible] ಗಿದ್ದ ಜಡ್ಜರವರು ಈ ದಾನಪತ್ರದ ಪ್ರಾಮಾಣ್ಯವನ್ನು ತಮ್ಮ (ತಾ|| ೨೭-೧೧-೩೩) ನೆಯ ಜಡ್ಜಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ.) ಈ ಜಡ್ಜಮೆಂಟಿನ ಪ್ರತಿಯು "ಪಂಚಾಚಾರ್ಯಪ್ರಭಾ" ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ (ತಾ|| ೧೮-೧೨-೧೯೩೩) ರಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಿತವಾಗಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ. ಒಟ್ಟಿನಮೇಲೆ ಹೇಳುವದೇನೆಂದರೆ—೧೩ ನೂರು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆಯೇ ವಿಖ್ಯಾತವಾಗಿರುವ ವಿಶ್ವಾರಾಧ್ಯ ಮಹಾ

ಎನಂದದೇವರಾಜನು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಭೂಮಿಯಿಂದ ಅದರ ಸ್ತರವು ಹೆಚ್ಚಿರಬಹುದೇ ಹೊರತು, ಅವನು ಕೊಟ್ಟ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಹೊಸದಾಗಿ ಪೀಠವು ನಿರ್ಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತೆಂಬ ಲಿಂಗಣ್ಣನ ಬರಹವು ವಿಶ್ವಾಸಾರ್ಹವಾಗಿಲ್ಲ.

ಈ ಲಿಂಗಣ್ಣ ಕವಿಯು ಮತ್ತೊಂದು ತಪ್ಪೇನೆಂದರೆ—ಶೀಲವಂತ ನಾಯಕನು ಮಠದ ಮಧ್ಯಸ್ತಂಭದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಅಂತರ್ಧಾನನಾದನೆಂಬುದಾಗಿದೆ. ಕಾಶೀಮಠದಲ್ಲಿ ಕೈಲಾಸಮಂಟಪವೆಂಬುದು ಶ್ರೀವಿಶ್ವಾರಾಧ್ಯರ ಪಾದುಕೆಗಳುಳ್ಳ 'ಪೀಠ' (ಜ್ಞಾನಸಿಂಹಾಸನ) ಸ್ಥಾನವಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀವಿಶ್ವಾರಾಧ್ಯರ ಅನಂತರ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲಿನ ಪಟ್ಟಾಧಿಕಾರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಜಗದ್ಗುರುಗಳು ವಿಶೇಷ ಮಹಿಮೆಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿ ೩೧೧ ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಇರುವ ಮೂಲಕ ಮುಂದೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾದ ಎಲ್ಲ ಜಗದ್ಗುರುಗಳಿಗೂ ಹಿಂದಿನವರ ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ನಾಮಾಂಕಿತವು ಶ್ರೇಯಸ್ಕರವೆಂದು ತಿಳಿಯಲ್ಪಟ್ಟಿತಲ್ಲದೆ ಕೈಲಾಸ ಮಂಟಪದ ಸ್ತಂಭದಲ್ಲಿಯೂ ಶ್ರೀ ಜಗದ್ಗುರುಗಳ ಮೂರ್ತಿಯು ಸಂಕೇತ ಕೆತ್ತಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಈಗಲೂ ಆ ಮೂರ್ತಿಯ ಕೆಳಗೆ 'ಶ್ರೀ ಜಗದ್ಗುರು ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಮಹಾಸ್ವಾಮಿ' ಎಂದು ಹೆಸರು ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟು ಪರಂಪರೆಯಿಂದಲೂ ವಿಖ್ಯಾತವಾಗಿದೆ. ಹೀಗಿದ್ದರೂ 'ಶೀಲವಂತನಾಯಕನು ಸ್ತಂಭದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಶಿವೈಕ್ಯನಾದ' ನೆಂಬ ಲಿಂಗಣ್ಣನ ಬರಹವು ಅಸಮಂಜಸವೇಸರಿ!

ಶ್ರೀ ವಿಶ್ವಾರಾಧ್ಯರ ನಾಮೋಲ್ಲೇಖವನ್ನು ಲಿಂಗಣ್ಣಕವಿಯು ತನ್ನ ಕೆಳದಿ ನೃಪವಿಜಯದಲ್ಲಿ ಮಾಡದಿರುವುದು ದೊಡ್ಡದೋಷವೆಂದೇ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀ ವಿಶ್ವಾರಾಧ್ಯಮಹಾಪೀಠವು ಶಿವಾಗಮಗಳ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವದೆಂಬುವದಕ್ಕೆ

'**ಕಾಶ್ಯಾಂ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರೇ ಲಿಂಗೇ ವಿಶ್ವಾರಾಧ್ಯಸ್ಯ ಸಂಭವಃ । ಸ್ಥಾನಂ ಶ್ರೀಕಾಶಿಕಾಕ್ಷೇತ್ರೇ ಶೃಣು ಪಾರ್ವತಿ ಸಾದರಂ॥**' ಎಂಬ ಸ್ವಾಯಂಭುವಾಗಮದ ವಚನವು ಜಾಗೃತವಾಗಿಯೇ ಇದೆ. ಪಂಡಿತಾರಾಧ್ಯರ **ನಾರಾಯಣೋಪನಿಷತ್ತಿನ ಶೈವಭಾಷ್ಯದಲ್ಲಿ** (ಪುಟ ೫೦) '**ಅಸ್ಯಾಮುಪನಿಷದಿ ವಿಶ್ವಾರಾಧ್ಯಾದಯಸ್ತು ದಹರೋಪಾಸನಾವಿಷಯೇ**' ಎಂಬ ವಾಕ್ಯದಿಂದ ಶ್ರೀ ವಿಶ್ವಾರಾಧ್ಯರು ಉಪನಿಷದ್ಭಾಷ್ಯಕಾರರೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಈ ನಾರಾಯಣೋಪನಿಷತ್ತು ಅರವತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಸಿಕಿಂದ್ರಾಬಾದ್ ದರ್ಪಣದಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಿತವಾದ ಪ್ರಾಚೀನಗ್ರಂಥವಾಗಿದೆ, ಮತ್ತು ಮದ್ರಾಸ್ ಇಲಾಖೆಯ '**ಪಲೂರು**' ನಗರದ ಕೈ|| ವಾ|| ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳವರು ೫ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸಿ ಈಗ್ಗೆ ೪೦ ವರ್ಷಗಳ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ '**ಶಿವಾದ್ವೈತಪಂಚಕಂ**' ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಪ್ರಕಟಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಅದರೊಳಗಿನ **ಶಂಕರಸಂಹಿತೆಯ** ಆದಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ವಿಶ್ವಾರಾಧ್ಯರ ಸ್ತುತಿಯು ಎಷ್ಟು ಪ್ರಭಾವಯುತವಾಗಿ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದೆಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು.

ಲಿಂಗಾಂಗೈಕ್ಯವಿಮರ್ಶದರ್ಶನವಿಧಂ ವೇದಾರ್ಥಸಂವೇದಿನಂ ।
ಶಶ್ವತ್ಸ್ಥಾಪಿತಶೈವಧರ್ಮಸಮಯಂ ಶಿಷ್ಯಪ್ರಶಿಷ್ಯಾನ್ವಿತಂ ।
ವಿಶ್ವಾರಾಧ್ಯಗುರುಂ ನಮಾಮಿ ಸತತಂ ವಿಶ್ವಾಭಿವಂದ್ಯಂ ವಿಭುಂ ॥

ಇದರಿಂದ ಶಂಕರಸಂಹಿತಾಕಾಲದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ವಿಶ್ವಾರಾಧ್ಯನು ವೀರಶೈವಮತಾಚಾರ್ಯನೆಂಬುದು ಪ್ರಸಿದ್ಧವೇ ಸರಿ. ಒಂದು ಸಾವಿರ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ **ಸಿದ್ಧನಾಥಶಿವಾಚಾರ್ಯ**ರಿಂದ ವಿರಚಿತವಾದ **ರೇಣುಕವಿಜಯದ** ದ್ವಿತೀಯಮಂಜರಿಯಲ್ಲಿ (ಪುಟ ೧೭) ಯೂ ಪಂಚಮಮಂಜರಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಶ್ರೀ ವಿಶ್ವಾರಾಧ್ಯರ ಮತ್ತು ಅವರ ಆಶ್ರಮದ ವರ್ಣನವು ಸುಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಬಂದಿರುವದನ್ನು ಕಣ್ಣಿದ್ದವರು ನೋಡಲಿ! ಇದರಂತೆಯೇ ಶ್ರೀ ವಿಶ್ವಾರಾಧ್ಯನು ವೀರಶೈವಮತಸ್ಥಾಪಕನೂ ಕಾಶೀಸಿಂಹಾಸನಾಧಿಪತಿಯೂ ಆಗಿರುವನೆಂಬ ವಿಷಯವು. '**ವೀರಶೈವಸದಾಚಾರಸಂಗ್ರಹ**' (ಪುಟ ೬, ೭, ೮) '**ವೀರಶೈವಾಚಾರಪ್ರದೀಪಿಕಾ**' (ಪುಟ ೩೩ ಮತ್ತು ಆಂಧ್ರಲಿಪಿಯ ಪ್ರತಿ ಪುಟ ೫೭) '**ವೀರಶೈವಾನ್ವಯಚಂದ್ರಿಕೆ**' (ಪುಟ೧೨೩) ಮುಂತಾದ ಅನೇಕ ಪ್ರಾಚೀನಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವ ಸಂಗತಿಯು ವೀರಶೈವವಾಙ್ಮಯಪರಿಶೀಲನಮಾಡಿದ ಪಂಡಿತರಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಲಿರದು. '**ಯಜುರ್ವೇದೀಯ ವೀರಲೈಂಗ್ಯೋಪನಿಷತ್ತು**' ಎಂಬ ಅತ್ಯಂತ ಪುರಾತನಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಜಗದ್ಗುರು ಪಂಚಾಚಾರ್ಯರ ಉತ್ಪತ್ತಿ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳುವಾಗ '**ಈಶಾನಮುಖಮಾಸೀದ್ವಿಶ್ವಕರ್ಣಗಣೇಶಾರಾಧ್ಯಉದ್ಭವತಿ**' ಎಂದು ವೇದಪುರುಷನು ವಿಶ್ವಾರಾಧ್ಯನ ಉಪನಾಮವಾದ 'ವಿಶ್ವಕರ್ಣ' ನಾಮಧೇಯವನ್ನು ಘೋಷಿಸಿರುವನು. ಈಗಲೂ ದ್ರಾವಿಡ ಕರ್ನಾಟಕಾಂಧ್ರಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದೇಶಗಳ ವೀರಶೈವರ ವಿವಾಹಾದಿ ಶುಭಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಪಂಚಕಲಶಾಂತರ್ಗತವಾಗಿ ಶ್ರೀ ವಿಶ್ವಾರಾಧ್ಯನ ಕಲಶಪೂಜೆಯು ಶಾಸ್ತ್ರದಿಂದಲೂ ಪರಂಪರಾರೂಢಿಯಿಂದಲೂ ಪ್ರಸಿದ್ಧವೇ ಆಗಿದೆ.

ಇವರೆಗೂ ತೋರಿಸಿದ ಅನೇಕಪ್ರಾಚೀನಪ್ರಬಲಪ್ರಮಾಣಗಳಿಂದ ಪರಮಪ್ರಖ್ಯಾತನಾದ ಶ್ರೀ ಜಗದ್ಗುರು ವಿಶ್ವಾರಾಧ್ಯನ ಜ್ಞಾನಸಿಂಹಾಸನ ಮಹಾಪೀಠವು ಶ್ರೀ ಕಾಶೀಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿರುವದು ಸಿದ್ಧಾಂತವಾಗಿರುವಾಗ ಆಧುನಿಕನಾದ ಲಿಂಗಣ್ಣಕವಿಯು ತನ್ನ ಕೆಳದಿನೃಪವಿಜಯದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾರಾಧ್ಯಪೀಠದ ಹೆಸರನ್ನು ಬರೆಯದಿರುವುದು ಘೋರಾಪರಾಧವೆಂದೇ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಇಲ್ಲಿ ಬೆಳಗಾಂ ಗುರುಲಿಂಗಪ್ಪನು "ಬಸವನ ಕಾಲದಲ್ಲಿದ್ದ ಕಲಿಕೇತ ಬ್ರಹ್ಮಯ್ಯನಿಗೇನೆ ಶೀಲವಂತನಾಯಕನೆಂಬ ಹೆಸರಿತ್ತು; ಆತನೇ ಬಂದು ಕಾಶೀಮಠವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಶ್ರೀ ವಿಶ್ವಾರಾಧ್ಯಪೀಠವು ಬಸವನ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ಹುಟ್ಟಿತು. ಮರಿತೋಂಟದಾರ್ಯನ '**ವೀರಶೈವಾನಂದಚಂದ್ರಿಕೆ**' ಯಲ್ಲಿ ಕಲಿಕೇತಬ್ರಹ್ಮಯ್ಯನು ಶೀಲವಂತನಾಯಕನೆಂದು ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ" ಎಂದು ಬರೆಯುತ್ತಾನೆ. ಈ ಗೋಳಾಟವನ್ನಿಷ್ಟು ವಿಚಾರಿಸೋಣ! ಬಸವನ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ವರ್ಣಿಸುವ ಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ ಆಂಧ್ರಭಾಷೆಯ ಬಸವಪುರಾಣವೇ ಪ್ರಾಚೀನವಾಗಿದೆ. ಅದರ ಪಂಚಮಾಶ್ವಾಸದಲ್ಲಿ ಕಲಿಕೇತಬ್ರಹ್ಮಯ್ಯನ ಕಥೆಯು ವರ್ಣಿತವಾಗಿದೆ. ಆತನು "ಕಾಲಿಗೆ ಗೆಜ್ಜೆಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಕುಪ್ಪಸತೊಟ್ಟುಕೊಂಡು ಟಗರಿನ ಕೋಡನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಕುಣಿದಾಡುತ್ತ ಜಂಗಮರಿಗೆ ವಿನೋದವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವ" ಶಿವಭಕ್ತನೆಂದು ಮಾತ್ರ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಭೀಮಕವಿಯ ಕನ್ನಡ ಬಸವಪುರಾಣ (೫ ನೆಯ ಕಾಂಡ) ದಲ್ಲಿಯೂ ಇದೇ ಕಥೆಯು ಅನುವಾದಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ವಾರದ ಅಪ್ಪಾಸಾಹೇಬರು ಮುದ್ರಿಸಿದ ಹೇಲಾವುರದ ಬಸವಕವಿಯ ಸಂಸ್ಕೃತ ಬಸವಪುರಾಣ (೨೯ನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯ) ದಲ್ಲಿಯೂ "ಕಲಿಕೇತ ಬ್ರಹ್ಮಯ್ಯನು ಹಾಸ್ಯವೇಷವನ್ನು ಧಾರಣಮಾಡಿ ಶಿವಭಕ್ತರನ್ನು ನಗಿಸುತ್ತಿದ್ದನೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿಯೇ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಅಂದರೆ ಈ **ಕಲಿಕೇತಬ್ರಹ್ಮಯ್ಯನು** ಕರ್ನಾಟಕದೇಶದಲ್ಲಿ ಈಗಲೂ ಪ್ರಚಾರದಲ್ಲಿರುವ ಸಿಳ್ಳೆಕ್ಯಾತರ ವಂಶಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವನೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ಇವನಿಗೆ ಶೀಲವಂತನಾಯಕನೆಂಬ ಉಪನಾಮವಿದ್ದಂತೆಯಾಗಲಿ ಇವನು ಎಲ್ಲಿಗಾದರೂ ಹೋಗಿ ಮಠಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿದನೆಂದಾಗಲಿ ಬಸವರಾಜದೇವರ ರಗಳೆ, ಚನ್ನಬಸವಪುರಾಣ, ಪ್ರಭುಲಿಂಗಲೀಲೆ, ಶಿಂಗಿರಾಜಪುರಾಣ ಮುಂತಾದ ವಿರಕ್ತಧರ್ಮದ ಯಾವ ಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಹೇಳುವದಿಲ್ಲ. ಕಲಿಕೇತಬ್ರಹ್ಮಯ್ಯನೆಂಬ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ನಾಮವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕೆಳದಿನೃಪವಿಜಯದಲ್ಲಿ ಅಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಶೀಲವಂತನಾಯಕನೆಂಬ ಹೆಸರನ್ನು ಬರೆಯುವ ಕಷ್ಟಪ್ರಸಂಗವಾದರೂ ಏನಿದ್ದಿತು? ವೀರಶೈವಾನಂದಚಂದ್ರಿಕೆಯ ಹತ್ತನೆಯ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಸಂಗಿಕವಾಗಿ ಕಲಿಕೇತಬ್ರಹ್ಮಯ್ಯನ ವಿಷಯವು ಈ ಕೆಳಗೆ ಬರೆದಂತೆ ಬಂದಿದೆ.

ಕಲಿಕೇತಬ್ರಹ್ಮನಾಮ್ನಾ ಪುರಾ ಶೀಲವತಾ ಸ್ಫುಟಂ ।
ಸ್ಥಾಪಿತಂ.........ಪ್ರಮಥಾನಾಂ ಸಭಾಂತರೇ ।
ವಿದ್ವದ್ವರ್ಯ ತ್ವಯಾ ಪ್ರೋಕ್ತಮುಷ್ಯಾವರಣವೈಭವಂ ॥

ಇದರ ತಾತ್ಪರ್ಯವು ಹೀಗೆ—'ಎಲೈ ಪಂಡಿತವರ್ಯನೇ! ಹಿಂದೆ ಪ್ರಮಥರ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅರುವತ್ತುನಾಲ್ಕು ಶೀಲಗಳನ್ನಾಚರಿಸುವ ಕಲಿಕೇತಬ್ರಹ್ಮಯ್ಯನಿಂದ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಂತಹ ಅಷ್ಟಾವರಣವಿಷಯವನ್ನು ನೀನು ಬಹಳ ಚನ್ನಾಗಿ ಹೇಳಿರುವಿ' ಇದರ ಅರ್ಥವನ್ನು ನೋಡಿದಿರಾ? ಇದರಲ್ಲಿರುವ '**ಶೀಲವತಾ**' ಎಂಬ ಶಬ್ದಕ್ಕೆ ಗುರುಲಿಂಗಪ್ಪನು '**ಶೀಲವಂತನಾಯಕನೆಂಬ ಉಪನಾಮವುಳ್ಳ**' ಎಂದು ಅರ್ಥವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ. ಇದು ಗುರುಲಿಂಗಪ್ಪನ ಮುಸಲಾಗ್ರಬುದ್ಧಿಗೆ ಮುಖ್ಯ ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿದೆ. ಪಾಪ! ಆತನ ದುರ್ದೈವವೇ ಹಾಗಿದೆ, ಯಾರೇನು ಮಾಡಬೇಕು? '**ಕಾಶೀಗಮನಮಾತ್ರೇಣ ನಾನ್ನಂ ಭಟ್ಟ್ಯಾಯತೇ ದ್ವಿಜಃ**' ಎಂಬ ಆರ್ಯೋಕ್ತಿಯಂತೆ ಕಾಶಿಯಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡಿದವರಿಗೆಲ್ಲ ಸಂಸ್ಕೃತವು ಬರುವಂತಿಲ್ಲ. ಶಬ್ದಶಾಸ್ತ್ರ ಕಾವ್ಯಗಳನ್ನಾದರೂ ಕಲಿಯದೆ ಶಬ್ದಗಳಿಗೆ ಮನಬಂದಂತೆ ಅರ್ಥವನ್ನು ಬರೆದರೆ ಅದು ಪಂಡಿತಸಮ್ಮತವಾಗಲಾರದು. ಅಥವಾ ಯಾವ ದೀಡುಪಂಡಿತನ ಹೇಳಿಕೆಯಂತೆ ಹೀಗೆ ಬರೆದನೋ ತಿಳಿಯಲಾಗದು ಇರಲಿ; ಅಯ್ಯಾ! ಗುರುಲಿಂಗಪ್ಪನೇ! '**ಶೀಲವತಾ**' ಎಂಬ ಶಬ್ದವು '**ಕಲಿಕೇತಬ್ರಹ್ಮನಾಮ್ನಾ**' ಎಂಬ ಪದಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷಣವಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ '**ಆಚಾರ (ಶೀಲ) ಸಂಪನ್ನನಾದ ಕಲಿಕೇತಬ್ರಹ್ಮನಿಂದ**' ಎಂದು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಕೆಳದಿನೃಪವಿಜಯದಲ್ಲಿಯ 'ಶೀಲವಂತನಾಯಕ' ಶಬ್ದಕ್ಕೂ ವೀರಶೈವಾನಂದಚಂದ್ರಿಕೆಯ 'ಶೀಲವತಾ' ಶಬ್ದಕ್ಕೂ ಯಾವ ಸಂಬಂಧವೂ ಇಲ್ಲ. ಈ ವಿಷಯವು ಸ್ವಲ್ಪ ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನೋದಿಕೊಂಡ ಕುರುಬನಿಗೂ ಗೊತ್ತಾಗುವಂತಿದೆ. ಅಸ್ತು!

ವೀರಶೈವಾನಂದಚಂದ್ರಿಕೆಯನ್ನು ರಚಿಸಿದ ಮರಿತೋಂಟದಾರ್ಯನು ವಿರಕ್ತಕುಲದವನಾಗಿದ್ದರೂ, ಧರ್ಮರಾಸಕ್ತನಾದುದರಿಂದ ಶ್ರೀ ಜಗದ್ಗುರು ಪಂಚಾಚಾರ್ಯರಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಭಕ್ತಿಶ್ರದ್ಧೆಗಳುಳ್ಳವನಾಗಿದ್ದನು. ಇವನು '**ಸಿದ್ಧಾಂತ ಶಿಖಾಮಣಿ**' ಯೆಂಬ ಗ್ರಂಥಕ್ಕೆ '**ತತ್ತ್ವದೀಪಿಕೆ**' ಯೆಂಬ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನವನ್ನು ವಿರಚಿಸಿದುದು ಪ್ರಸಿದ್ಧವೇ; ಅದೆ ಇದರಲ್ಲಿಯ ಗುರುಕಾರಣ್ಯಸ್ಥಲದ ೧೯ನೆಯ ಶ್ಲೋಕಕ್ಕೆ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನವನ್ನು ಬರೆಯುವಾಗ '**ಯತ್ಮಿಗ್ನಿಃ**' ಎಂಬ ಪದಕ್ಕೆ '**ಭುವನಪ್ರಸಿದ್ಧ ಪಂಚಾಚಾರ್ಯ ಸಂಪ್ರದಾಯಾನುಗೈಃ**' ಎಂತಲೂ '**ಆಚಾರ್ಯಃ**' ಎಂಬ ಶಬ್ದಕ್ಕೆ '**ತತ್ಸಂಪ್ರದಾಯ ಶಿವ ಆಚಾರ್ಯ ಪಟ್ಟಾಭಿಷಿಕ್ತಃ**' ಎಂತಲೂ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಅರ್ಥವನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾನೆ. ಎಂದರೆ—ಶಿವದೀಕ್ಷಾಕಾಲದಲ್ಲಿ '**ಪಂಚಕಲಶ**' ಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆಮಾಡಿದಾಗ ಜಗತ್ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾದ ಪಂಚಾಚಾರ್ಯರ ಗೋತ್ರಜರನ್ನೇ ಯುಕ್ತಿಜರನ್ನಾಗಿ ಅರಸಬೇಕೆಂತಲೂ ಶಿವದೀಕ್ಷೋಪದೇಶ ಮಾಡುವ ಮುಖ್ಯಾಚಾರ್ಯರು ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ಪಟ್ಟಾಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಿರಬೇಕೆಂತಲೂ ಮುಂದಿನವರಿಗೂ ತಿಳಿಯುವ ಹಾಗೆ ಬರೆದಿದ್ದಾನೆ. ಎಂದಮೇಲೆ ಮರಿತೋಂಟದಾರ್ಯನಿಗೆ **ಪಂಚಾಚಾರ್ಯರಲ್ಲಿ ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧರಾದ ಶ್ರೀ ವಿಶ್ವಾರಾಧ್ಯರ ಪರಿಚಯವು ಚನ್ನಾಗಿದ್ದಿತೆಂದೇ** ಸಿದ್ಧವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಆಚಾರ್ಯಭಕ್ತರಾದ ಮರಿತೋಂಟದಾರ್ಯರು ತಮ್ಮ ಒಂದು ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಅನಾದಿಸಂಸಿದ್ಧರಾದ ಶ್ರೀ ವಿಶ್ವಾರಾಧ್ಯರನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಿ ಮತ್ತೊಂದು ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಬರಹಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾದ ವಿಷಯವನ್ನು ಎಂದಿಗೂ ಬರೆಯಲಾರರು. ಅತನೂ ಹಾಗೆ ಬರೆದೂ ಇಲ್ಲ! ಇಂತಹ ಗುರುಭಕ್ತರಾದ ಮರಿತೋಂಟದಾರ್ಯರ ಮೇಲೆ ದುರ್ವಿರಕ್ತರಾರಾದರೂ ಗುರುದ್ರೋಹದ ಅಪವಾದವನ್ನು ಹೊರಿಸುವದಾದರೆ ಅಂತಹವರಿಗೆ ಪರಶಿವನು ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಕೊಡದೆ ಬಿಡಲಾರನು.

(ಈ ಮೇರೆಗೆ ಉದಾಹರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಸ್ವಾಯಂಭುವಾಗಮ ಯಜುರ್ವೇದ ವೀರಲೈಂಗೋಪನಿಷತ್, ನಾರಾಯಣೋಪನಿಷಚ್ಛೈವಭಾಷ್ಯ, ಶಿವಾದ್ವೈತಪಂಚಕ, ಸಿದ್ಧಾಂತಶಿಖಾಮಣಿ, ವೀರಶೈವಾಚಾರಪ್ರದೀಪಿಕಾ, ವೀರಶೈವಸದಾಚಾರಸಂಗ್ರಹ, ಮುಂತಾದ ಉದ್ಗ್ರಂಥಗಳಿಂದಲೂ ಜಮುನಾದೇವರು ತಾಮ್ರಶಾಸನದಿಂದಲೂ ಕಾಶೀಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಜಗದ್ಗುರು ವಿಶ್ವಾರಾಧ್ಯರ ಪೀಠವು ಅನಾದಿಕಾಲದಿಂದಲೂ [illegible] ವುದೆಂಬುದನ್ನು ಗುರುಲಿಂಗಪ್ಪನು ಚನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಶ್ರೀ ವಿಶ್ವಾರಾಧ್ಯಪೀಠದ ಅನೇಕ ತಾಮ್ರ[illegible] ಕರ್ನಾಟಕ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಾಂಧ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಈಗಲೂ ದೊರೆಯುತ್ತಿರುವವು ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಹೂಲಿಯ (ಬೆಳಗಾಂಜಿಲ್ಲಾ) ಪಂಚವರ್ಣಬೃಹನ್ಮಠವು ಕ್ರಿ. ಶ. ೫ ನೆಯ ಶತಮಾನಕ್ಕಿಂತಲೂ ಪ್ರಾಚೀನವೆಂಬುದೀಗ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ('ಶಿವಾನುಭವ' ವರ್ಷ ೨. ಸಂ. ೩.) ಶಾಖಾಮಠವೇ ಇಷ್ಟು ಪ್ರಾಚೀನವಾಗಿರುವಾಗ ಅದಿಮರವಾದ ಶ್ರೀ ವಿಶ್ವಾರಾಧ್ಯಮಹಾಪೀಠದ ಪ್ರಾಚೀನತ್ವವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಲು ಕಷ್ಟಪಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲವು.)

ಜಂಗಮವಾಡೀಮಠದ ವಿಚಾರ.

ಲಿಂಗಣ್ಣಕವಿಯು ಕೆಳದಿನೃಪವಿಜಯದ ಮೂರನೆಯಾಶ್ವಾಸದಲ್ಲಿ ಕೆಳದಿ ರಾಜರಲ್ಲಿ ಮೂರನೆಯವನಾದ ದೊಡ್ಡಸಂಕಣ್ಣನಾಯಕನ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಬಹಳ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ವರ್ಣಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಈ ಆಶ್ವಾಸವೇ ಕವಿಯ ಕಲ್ಪನಾಚಾತುರ್ಯಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣವಾಗಿದೆ. ಈ ತತ್ತ್ವವನ್ನರಿಯದೆ ಬೆಳಗಾಂ ಗುರುಲಿಂಗಪ್ಪನು ಇದರಲ್ಲಿಯ ಕಲ್ಪನಾಕಥೆಯನ್ನು ಸತ್ಯವೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ಜಂಗಮವಾಡಿ ಮಠದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಏನೇನೋ ಬರೆದು ಮೋಸಹೋಗಿದ್ದಾನೆ. ಮೊದಲು ಆ ಪ್ರಕರಣದ ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯವನ್ನಿಲ್ಲಿ ಬರೆದು ಆ ಮೇಲೆ ಅದರ ಶುದ್ಧವಿಮರ್ಶನೆಯನ್ನು ಬರೆಯುವೆನಾದುದರಿಂದ ಕುಶಲರಾದ ವಾಚಕರು ಸಾವಧಾನವಾಗಿ ವಿಚಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸುವೆನು. ತೃತೀಯಾಶ್ವಾಸದಲ್ಲಿ ಲಿಂಗಣ್ಣಕವಿಯ ಬರಹವು ಹೀಗಿದೆ—

'ಶಾಲಿವಾಹನಶಕ ೧೪೬೭ ವಿಶ್ವಾ[illegible]ತ್ತರದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಪಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬಂದ ದೊಡ್ಡ ಸಂಕಣ್ಣನಾಯಕನು ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳ ಪರ್ಯಂತರ ಧೈರ್ಯ[illegible] ರಾಜ್ಯವಾಳಿದಮೇಲೆ ರಾಜ್ಯಭಾರವನ್ನು ತನ್ನ [illegible]ನಾದ ಚಿಕ್ಕ ಸಂಕಣ್ಣನಾಯಕನಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿ ತಾನು ಜಂಗಮವೇಷವನ್ನು ತಾಳಿಕೊಂಡು, ನಾಲ್ಕು ಜನ ಆಳುಗಳನ್ನು ಹಿಂದರಿಸಿಕೊಂಡು ತೀರ್ಥಾಟನಕ್ಕೋಸುಗ ಹೊರಟು ರಾಮೇಶ್ವರಾದಿ ದಕ್ಷಿಣಯಾತ್ರೆಯನ್ನು ಮುಗಿಸಿಕೊಂಡು ದಿಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು 'ಅಂಕುಶಖಾನ' ನೆಂಬ ವಜೀರ (ಮಂತ್ರಿ)ನನ್ನು ಇಷ್ಟಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಸೋಲಿಸಿ ಕೊಂದು ದಿಲ್ಲೀ ಬಾದಶಾಹನಿಗೆ ಸಂತೋಷವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿ 'ನಾನು ಕೆಲವು ಕಡೆ ಜಂಗಮರಿಗೆ ಮಠಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕೊಡಿರಿ' ಎಂದು ದೊಡ್ಡಸಂಕಣ್ಣನಾಯಕನು ಯಾಚಿಸಲಾಗಿ ಬಾದಶಾಹನು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟನು. ಆ ಮೇಲೆ ಸಂಕಣ್ಣನಾಯಕನು ದಿಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಠವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿ ಜಂಗಮರಿಗೆ ದಾನಮಾಡಿ ಪ್ರಯಾಗದಲ್ಲೊಂದು ಮಠವನ್ನೂ ಜಂಗಮರಿಗರ್ಪಿಸಿ ಕಾಶೀಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಬಂದನು. ಅಲ್ಲಿ ಬಹುಕಾಲದಿಂದಿರುವ ಜಂಗಮರ ಮಠವನ್ನು ಮುಸಲ್ಮಾನರು ಆಕ್ರಮಿಸಿರಲಾಗಿ ಅವರನ್ನು ಓಡಿಸಿ ಆ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿ ನಾಲ್ಕು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಹದ್ದುಗಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಸಿ ಜಂಗಮವಾಡಿ (ಗಾಟ) ಎಂದು ಹೆಸರಿಟ್ಟು ಅದರ ಧರ್ಮಶೆ[illegible] ನಿರ್ಯುಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಜಂಗಮರಂಬ ಗ್ರಾಮವನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ಸ್ಥಿರಶಾಸನವನ್ನು ಬರೆಯಿಸಿ ಜಂಗಮಮೂರ್ತಿಗಳಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸಿ ಮತ್ತು ಪಂಚಮುದ್ರೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿ ಶಿವಪೂಜೆಗಾಗಿ ಕೊಟ್ಟು ಪ್ರಾಕ್ತನಗಳಿಂದ ಕಾಶಿಯಲ್ಲಿರುವ ಕಪಿಲಧಾರಾ ಮಾನಸಸರೋವರ ಗಂಧರ್ವಸಾಗರತೀರ್ಥಗಳನ್ನು ಶಿಲಾಮಯಮಾಡಿಸಿ ಕರ್ದಮೇಶ್ವರ ಭೀಮಚಂಡೀ ಮಂದಿರಗಳನ್ನು ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರವಮಾಡಿಸಿ ಸ್ವಪುತ್ರ ವೆಂಕಟಪ್ಪನಾಯಕರ ಹೆಸರಿಂದ ಶಿಲಾಶಾಸನವನ್ನು ಬರೆಯಿಸಿದನು. ಆ ಮೇಲೆ ಗಯಾ, ನೇಪಾಳ, ಕೇದಾರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮಠಗಳನ್ನು

[೬ ನೆಯ ಪುಟವನ್ನು ನೋಡಿರಿ.]

[೩ ನೇ ಪುಟದಿಂದ ಮುಂದುವರಿದುದು.]

ಕಟ್ಟಿಸಿ ಜಂಗಮರಿಗೆ 'ದಾನವನ್ನಿತ್ತನಂತರ ದಕ್ಷಿಣದೇಶಕ್ಕೆ ಬಂದು ಶಾಲಿವಾಹನ ಶಕ ೧೪೮೧ರಲ್ಲಿ ಲಿಂಗದೊಳಗಾದನು.')

ದೊಡ್ಡಸಂಕಣ್ಣನಾಯಕನು ದಿಲ್ಲೀ ಬಾದಶಹನ ಮಂತ್ರಿಯಾದ ಅಂಕುಶಖಾನನೊಡನೆ ಯುದ್ಧಮಾಡಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಪಡೆದನೆಂದು ಒಂದು ಅದ್ಭುತವಿಷಯವನ್ನು ಲಿಂಗಣ್ಣಕವಿಯು ಬರೆಯುತ್ತಾನೆ. ಇತಿಹಾಸಜ್ಞರಾದವರು ಇದನ್ನು ಕೇವಲ ಕಪೋಲಕಲ್ಪಿತವನ್ನಾಗಿ ಹೇಳುವದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೂ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ. ಇದು ದಿಲ್ಲೀ ಬಾದಶಹರ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯೂ ದೊರೆಯಲಾರದ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಚನ್ನಾಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡುವದು ಪರಮಾವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ. ದೊಡ್ಡಸಂಕಣ್ಣನಾಯಕನು ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೫೪೭ ರಿಂದ ೧೫೬೦ ವರೆಗೆ ರಾಜನಾಗಿದ್ದನೆಂದು ಕೆಳದಿನೃಪವಿಜಯದಿಂದ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. [illegible] ನಡುವೆ ಅವನು ಯಾವಾಗ ಕಾಶಿಗೆ ಬಂದನೋ ತಿಳಿಯುವದಿಲ್ಲ. ಅಥವಾ ಸಂಕಣ್ಣನಾಯಕನು ದಿಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಾಗ ಯಾವ ಬಾದಶಹನಿದ್ದನೋ ಅವನ ಹೆಸರನ್ನಾದರೂ ಈ ಲಿಂಗಣ್ಣಕವಿಯು ಬರೆಯುವದಿಲ್ಲ. **ಬಾಬರ್, ಹುಮಾಯೂ, ಶೇರಶಾಹ, ಅಕಬರ್, ಜಹಾಂಗೀರ್, ಶಹಜಹಾನ್, ಔರಂಗಜೇಬ್** ಮುಂತಾದ ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ ಬಾದಶಹರ ಹೆಸರುಗಳು ಲಿಂಗಣ್ಣಕವಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೆಂತಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವನೇ ಕೆಳದಿನೃಪವಿಜಯದ ೯ ನೆಯ ಆಶ್ವಾಸದಲ್ಲಿ ದಿಲ್ಲಿಯ ರಾಜರ ಹೆಸರುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬರೆದಿದ್ದಾನೆ, ಎಂದಮೇಲೆ ಸಂಕಣ್ಣನಾಯಕರ ವಿಶೇಷ ಪ್ರಶಂಸೆ ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಅಂಕುಶಖಾನನೊಡನೆ ಯುದ್ಧಮಾಡಿದ ವಿಷಯವನ್ನು ಈ ಲಿಂಗಣ್ಣಕವಿಯೇ ಕಲ್ಪಿಸಿರಬಹುದು, ಆದುದರಿಂದಲೇ ಇಂತಹ ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿ ಬಾದಶಹನ ಹೆಸರನ್ನೂ, ಯುದ್ಧದಕಾಲವನ್ನೂ ಬರೆಯದೆ ಜಾಣತನದಿಂದ ಬಿಟ್ಟಿರುತ್ತಾನೆ. ಹಾಗೆ ಬರೆದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಮುಂದಿನ ಇತಿಹಾಸಕಾರರು ಸುಲಭವಾಗಿ ತನ್ನ ಕಲ್ಪನಾದೋಷವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವರೆಂಬ ಊಹೆಯೇ ಅವನಿಗಾಗಿರಬೇಕು. ದೊಡ್ಡಸಂಕಣ್ಣನಾಯಕನು ದಿಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದ ವರ್ಷವು ಇಂತಹುದೇ ಎಂಬುವದಕ್ಕೆ ಏನೂ ಆಧಾರವಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಬೇಗಾಣೆ ಗುರುಲಿಂಗಕವಿನ ಕಪೋಲಕಲ್ಪನೆಯಂತೆ 'ತುಷ್ಯತು ದುರ್ಜನಃ' ಎಂಬ ನ್ಯಾಯವನ್ನನುಸರಿಸಿ ಅವನು ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೫೫೬ ರ ಸುಮಾರಕ್ಕೆ ದಿಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿರಬೇಕೆಂದು ಊಹಿಸಿದರೆ ಆಗಿನ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಆದೇವರ್ಷ ಜನವರಿ ೨೭ ತಾರೀಖಿನಲ್ಲಿ ಹುಮಾಯೂ ಬಾದಶಹನು ಮೃತನಾದನು. ಆಮೇಲೆ ಅವನ ಮಗನಾದ ಅಕ್ಬರು ಬಾದಶಹನು ರಾಜ್ಯಪಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬಂದನೆಂದು ಹೇಳಕೊಂಡರೂ ಅಕ್ಬರನ ಪಾಲಕನಾದ ಬೈರಾಮಖಾನನ ಕಾರಭಾರವೇ ಆಗ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಿತು ಎಂದರೆ ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೫೫೫ ರಿಂದ ೧೫೫೭ ವರೆಗಿನ ಮೊಗಲ್ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ದಿವಸಗಳು ಬಹಳ ಕಷ್ಟಮಯವಾಗಿದ್ದವು. ಆಗ ದಿಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ವಜೀರು (ಮಂತ್ರಿ) ಪದವಿಯನ್ನು ವಹಿಸಿ ನಡೆಯಿಸತಕ್ಕವರಾರೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ೧೫೪೦ ರಿಂದ ೧೫೪೫ ರ ವರೆಗೆ ದಿಲ್ಲಿಯನ್ನಾಕ್ರಮಿಸಿದ 'ಶೇರಶಾಹ'ನೂ ಆ ಮೇಲೆ ೧೫೫೫ ರ ವರೆಗೆ ಇದ್ದ ಅವನ ಮಕ್ಕಳೂ ಬಹಳ ಸಾಧಾರಣರಾಗಿದ್ದರು, ಶೇರಶಾಹನ ಚರಿತ್ರ (Sher Shah by Qonugo.) ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅಂಕುಶಖಾನನ ಹೆಸರಿನ ಸುಳಿವೇ ಇಲ್ಲ. ಹುಮಾಯೂ ಬಾದಶಹನ ತಂಗಿಯಾದ "ಗುಲ್‌ಬದನ್‌ಬೇಗಂ" ಎಂಬವಳು "ಹುಮಾಯೂನಾಮಾ" ಎಂಬ ಗ್ರಂಥವನ್ನೂ ಅದೇ ಕಾಲದಲ್ಲಿದ್ದ "ಜೌಹರ್" ಎಂಬವನು "ತಾಕಿಯಾತೇ ಹುಮಾಯೂನೀ" ಎಂಬ ಗ್ರಂಥವನ್ನೂ ಫಾರ್ಸಿ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಇವುಗಳನ್ನೂ ಮತ್ತು ಇತರ ಚರಿತ್ರಗಳನ್ನೂ ವಿಮರ್ಶಿಸಲಾಗಿ ಆಗಿನಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಂಕುಶಖಾನನೆಂಬ ವಜೀರನಾಗಲಿ ಸೇನಾಪತಿಯಾಗಲಿ ಇದ್ದಂತೆ ಎಷ್ಟುಮಾತ್ರ ತೋರುವದಿಲ್ಲ—ಆಗ ಹುಮಾಯೂನನ ದರ್ಬಾರದಲ್ಲಿ '**ಬೈರಾಮಖಾನ್, ಖ್ವಾಜಾಮು ಆಜ್ಜಮ್, ಖ್ವಾಜಾ ನಿಅಜ್, ನದೀಮ್ ಕೋಕಾ, ಹಾಜಿಮುಹಮ್ಮದ್‌ಖಾನ್, ಬಾಬಾದೋಸ್ತಬಕ್ಷಿ, ಮಿರ್ಜಾ ಕುಲೀಬೇಗ್ ಚೂಲೀ, ಇಬ್ರಾಹಿಂ ಏಶಿಖಆಗಾ, ಹರ್ಷಆಲೀಏಶಿಖಆಗಾ, ಯಾಕೂಬ್ ಕೋರಬೇ ಅಂಬರ್‌ನಾಜರ್, ಮುಲ್ಲಮುಖ್ತಾರ್, ಸಂಬಲ್ ಮಿರ್‌ಹಜಾರ್, ಖ್ವಾಜಾ ತೇಸಕ್**' ಎಂಬವರು ಮಾತ್ರ ಇದ್ದರು. ಇನ್ನು ಅಕ್ಬರ್‌ಬಾದಶಹನಕಾಲದವರಾದ '**ರಾಜಾ ಟೋಡರ್‌ಮಲ್‌ಬೀರಬಲ್**' ಮುಂತಾದವರು ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧರೇ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಲಿಂಗಣ್ಣಕವಿಯು ಬರೆದಂತೆ ದಿಲ್ಲೀದರ್ಬಾರದಲ್ಲಿ 'ಅಂಕುಶಖಾನನೆಂಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯು (ಅಂಕುಶಖಾನನೆಂಬವನು ಮಂತ್ರಿಯೂ ಸೇನಾಧಿಪತಿಯೂ ಅಲ್ಲ. ಆದರೆ ಒಬ್ಬ ಜಟ್ಟಿ) ಪ್ರಸಿದ್ಧನಾಗಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಅವನ ಹೆಸರು 'ಮೊಗಲರ ಇತಿಹಾಸ'ದಿಂದ ಬಹಿಷ್ಕೃತವಾಗಲು ಕಾರಣವಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು 'ಅಂಕುಶಖಾನ' ಎಂಬಲ್ಲಿಯ 'ಅಂಕುಶ' ಶಬ್ದವು ಮುಸಲ್ಮಾನರ ಭಾಷೆಗೆ ಸೇರುವದಿಲ್ಲ. ಅದು ಸಂಸ್ಕೃತಭಾಷಾಶಬ್ದವು ಲಿಂಗಣ್ಣಕವಿಯು ಕೆಳದಿನೃಪವಿಜಯದ ಪಂಚಮಾಶ್ವಾಸದಲ್ಲಿ (ಪ. ೭೨) ಯಂತೂ ಪ್ರಾಸಿಗೋಸ್ಕರ 'ಅಂಬರ್‌ಖಾನ್, ಅಂಕುಶಖಾನ್, ಮಂಜುಳಖಾನ್, ಸಂಜರ್‌ಖಾನ್, ಸರ್ಜಾಖಾನ್, ಫಜಾರ್‌ಖಾನ್' ಮುಂತಾದ ಅನೇಕ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಸಂಸ್ಕೃತಶಬ್ದಗಳಿಂದ ಕಲ್ಪಿಸಿ ಬರೆದುದುದನ್ನು ನೋಡಬಹುದು. ೭೧ ನೆಯ ಪುಟದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಅಂಕುಶಖಾನನ ಹೆಸರನ್ನೂ ಬರೆದಿದ್ದಾನೆ. ಅಂದಮೇಲೆ ದೊಡ್ಡ ಸಂಕಣ್ಣನಾಯಕನು ದಿಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಅಂಕುಶಖಾನನೊಡನೆ ಯುದ್ಧಮಾಡಿದ ವಿಷಯವು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅಸತ್ಯವೆಂದು ಕೈಯೆತ್ತಿ ಹೇಳಬಹುದು. ಲಿಂಗಣ್ಣಕವಿಯು ತನ್ನ ರಾಜರ ಪ್ರತಾಪದಲ್ಲಿ ರಮಣೀಯತೆಯನ್ನು ತರುವದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಈ ಕಥೆಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿರುವದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕವಡಿಯ ಬೆಲೆಯೂ ಇಲ್ಲವು. ಸಂಕಣ್ಣನಾಯಕನು ದಿಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಮಠಕಟ್ಟಿಸಿದ ವಿಷಯವೂ ಇತಿಹಾಸ ಪ್ರತೀತಿಗಳ ಅಭಾವದಿಂದ ವಿಶ್ವಾಸಾರ್ಹವಾಗಿಲ್ಲ. ಕೆಳದಿನೃಪವಿಜಯಕ್ಕೆ ಪೀಠಿಕೆಯನ್ನು ಬರೆದ ಎ. ಆರ್. ಕೃಷ್ಣಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು '**ದೊಡ್ಡಸಂಕಣ್ಣನಾಯಕನು ದಿಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅಂಕುಶಖಾನನನ್ನು ಗೆದ್ದುದು ಕಲ್ಪಿತಕಥೆ**' ಯೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಇಂತಹ ಅಸದ್ವಿಷಯಕ್ಕೇನೇ ಮುಖ್ಯವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಇದನ್ನು ಇತಿಹಾಸವೆಂದು ಬಡಬಡಿಸುತ್ತ 'ದೊಡ್ಡ ಸಂಕಣ್ಣನಾಯಕನು ದಿಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಮಲ್ಲಯುದ್ಧ ಮಾಡಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಪಡೆದು ಉತ್ತರ ದೇಶದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಮಠಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿ ತನ್ನ ಹಿಂದೆ ಬಂದ ಯಾತ್ರಿಕರಾದ ಜಂಗಮರಿಗೆ ದಾನಮಾಡಿದ' ನೆಂಬ ನಿರಾಧಾರ ವಿಷಯವನ್ನು ಬರೆಯುತ್ತ ಭ್ರಾಂತಿರೋಗಗ್ರಸ್ತರಾದ ವಿರಕ್ತಮಠಗಳಿಗೆ ಚಿಕಿತ್ಸಾನಿದಾನಗಳನ್ನೀವಿಧವಾಗಿ ತಿಳಿಸಬೇಕಾಯಿತು.

ಇನ್ನು ಶಿವತತ್ತ್ವರತ್ನಾಕರ (ಮದ್ರಾಸ್ ಮುದ್ರಿತ) ದಲ್ಲಿಯೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಅಪ್ರಾಸಂಗಿಕವಾಗಿ ಅಂಕುಶಖಾನನೊಡನೆ ಮಲ್ಲಯುದ್ಧವನಾಡಿದ ವಿಷಯವು (೧೩೭ ಪುಟ) ಬಂದಿದೆ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ 'ದಿಲ್ಲೀಗಯಾ ಕಾಶೀಕ್ಷೇತ್ರ' ಗಳಲ್ಲಿ ಮಠಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದ ವಿಷಯವೂ ಜಂಗಮವಾಡಿಯ ವಿಷಯವೂ ಎಷ್ಟೂ ಬಂದಿಲ್ಲ. 'ದಿಲ್ಲೀಶ್ವರನಿಂದ ದೊರೆತ ಭೂಮಿಯು ಈಶ್ವರ ಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥವಾಗಿ ಕಾಶಿಯಲ್ಲಿ ವಿನಿಯೋಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು' ಎಂದು ಮಾತ್ರ ಬರೆದಿದೆ ಹೊರತು ಜಂಗಮ ಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥವೆಂದು ಬರೆದಿಲ್ಲ. ಕೆಳದಿನೃಪವಿಜಯದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಸಂಕಣ್ಣನಾಯಕನು ಮೊದಲು ದಿಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಕೇದಾರ ಕಾಶ್ಮೀರಗಳ ಯಾತ್ರೆಯನ್ನು ತೀರಿಸಿಕೊಂಡು ಕಾಶಿಗೆ ಬಂದಂತೆ ಇದೆ; ಶಿವತತ್ತ್ವರತ್ನಾಕರದಲ್ಲಿ 'ಮೊದಲು ಕೇದಾರಕಾಶ್ಮೀರಗಳನ್ನು ನೋಡಿದ ಮೇಲೆ ದಿಲ್ಲಿಯಿಂದ ಕಾಶಿಗೆ ಬಂದಂತೆ' ಇದೆ. ಈ ಪರಸ್ಪರವಿರೋಧವನ್ನು ನೋಡಿದ ಮೇಲೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ವಿಚಾರಮಾಡಬೇಕಾದ ವಿಷಯವೇನೆಂದರೆ—ಶಿವತತ್ತ್ವರತ್ನಾಕರವೆಂಬ ಗ್ರಂಥದ ಮತ್ತೊಂದು ಪ್ರಾಚೀನಪ್ರತಿಯು ಮೈಸೂರು ಗಾರ್ವ್ಹಮೆಂಟನವರ ಓರಿಯಂಟಲ್ ಲೈಬ್ರರಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಸಂಕಣ್ಣನ ಸಮಾಚಾರವೇ ಬಂದಿಲ್ಲ. (ಕೆಳದಿನೃಪವಿಜಯದ ಪೀಠಿಕೆ. ೯ ನೆಯ ಪುಟನೋಡು) ಇದರಿಂದ ಶಿವತತ್ತ್ವರತ್ನಾಕರದಲ್ಲಿ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಯಾವನೋ ಸಂಕಣ್ಣನವರಿಗಾದ ಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿ ಸೇರಿಸಿದಂತೆ ತೋರುತ್ತದೆ.

ಕೆಳದಿನೃಪವಿಜಯದಲ್ಲಿ "ಕಾಶೀ ಮಠವನ್ನು ಮುಸಲ್ಮಾನರು ಆಕ್ರಮಿಸಿರಲು ದೊಡ್ಡ ಸಂಕಣ್ಣನಾಯಕನು ಬಿಡಿಸಿದನು" ಎಂಬ ಮಹಾಮಿಥ್ಯಾವಾರ್ತೆಯೂ ಬಂದಿದೆ, ಈ ಸಂಕಣ್ಣನು ಉತ್ತರದೇಶಕ್ಕೆ ಬರುವದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚೆ ೧೯ ವರ್ಷಗಳ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ (ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೫೩೭) ಹುಮಾಯೂ ಬಾದಶಹನು "ಚುನಾರ್" ನಗರದ ಕಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಬನಾರಸಿಗೆ ಬಂದಾಗ ಜಂಗಮವಾಡಿಮಠದ ಆಗಿನ 'ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬಹಳ ವೈಭವದಿಂದ ಅಗ್ನಿಸ್ತಂಭನ (ಅಗ್ನಿಕುಂಡ ಅಥವಾ ದಕ್ಷಯಾಗಧ್ವಂಸ) ವಿದ್ಯೆಯನ್ನೂ ಅನೇಕ ಮಹತ್ತುಗಳನ್ನೂ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿದುದನ್ನು ನೋಡಿ ಹುಮಾಯೂನನು ಸಂತೋಷಪಟ್ಟು, ಬನಾರಸಿನ ೩೦ ಬಿಘೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಮಠಕ್ಕೆ ದಾನಮಾಡಿ ಧರ್ಮವು ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ನಡೆಯುವ ಹಾಗೆ ದಾನಪತ್ರ (ಫರಮಾನ) ವನ್ನು ಬರೆದುಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾನೆ. ಆಗ ಬನಾರಸಿನಲ್ಲಿರುವ ಮಠಮಂದಿರಗಳನ್ನು ಮುಸಲ್ಮಾನರು ಆಕ್ರಮಿಸಿಯೇ ಇಲ್ಲ. ಅಮೇಲಾದರೂ "ಅಕ್ಬರ್, ಜಹಾಂಗೀರ್, ಶಾಹಜಹಾನ್, ಔರಂಗಜೇಬ್, ಮಹಮ್ಮದ್‌ಶಾಹ" ಎಂಬ ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ ಬಾದಶಹರೆಲ್ಲರೂ ಅತ್ಯಂತ ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಜಂಗಮವಾಡಿ ಮಠದ ದಾನವನ್ನು ಜೀರ್ಣಿಸಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಫರಮಾನುಗಳನ್ನು ಬರೆದುಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಕಾಶೀ ಜಂಗಮವಾಡಿಯ ಅಧೀನ ಮಠಗಳಾದ ಗಯಾ (ಶಿವಾಲಯ ಮೊಹಲ್ಲಾ) ಪ್ರಯಾಗ (ದಾರಾಗಂಜ್) ಗಳಲ್ಲಿಯ ಜಂಗಮವಾಡಿ ಮಠಗಳಿಗೂ ಭೂದಾನವು ಸಿಕ್ಕಿರುತ್ತದೆ. ಜಂಗಮವಾಡಿಮಠದಲ್ಲಿ ಮಹಮ್ಮದೀಯರ ಸುಮಾರು ೧೫೦ ಫರಮಾನು ಮುಂತಾದ ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳಿದ್ದು ಅವು ಅನೇಕ ಕೋರ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಮಾಣಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತವಲ್ಲದೆ, ಮೊಗಲ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಜನರಾದವರು ಬಹಳ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ವಿಮರ್ಶಿಸಿ ಇವುಗಳ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಮುಕ್ತಕಂಠದಿಂದ ಹೊಗಳಿರುತ್ತಾರೆ. (ನೋಡು. ೧೮-೧೨-೧೯೩೩ 'ಪಂಚಾಚಾರ್ಯಪ್ರಭಾ') "ಬನಾರಸ್ ಗೆಜೆಟಿಯರ್" (ಪುಟ ೧೬೩) ಎಂಬ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿಯೂ ಈ ದಾನಗಳ ವಿಷಯವಾಗಿ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಕಾಶಿಯಲ್ಲಿ ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧರಾಗಿರುವ ಡಾಕ್ಟರ್ ಬಾ. ಭಗವಾನ್‌ದಾಸ್ ಎಂ.ಎ., ಯವರು "ಕಾಶೀ-ಅಂಕ" ('ಹಂಸ' ಎಂಬ ಹಿಂದೀ ಮಾಸಪತ್ರಿಕಾ ವಿಶೇಷಾಂಕ) ಎಂಬ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ 'ಜಂಗಮವಾಡಿ ಮಠಕ್ಕೆ ಮೊಗಲ್ ಬಾದಶಹರು ದಾನಮಾಡಿದ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿ ಜಂಗಮವಾಡಿ ಮಠದ ಗುರುಗಳನ್ನು ಪ್ರಶಂಸಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.

ಜಂಗಮವಾಡಿ ಮಠದ ನಾಲ್ಕು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಕಣ್ಣನಾಯಕನು ಹದ್ದುಗಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಸಿದ ಸುದ್ದಿಯೂ ಆಕಾಶಪುಷ್ಪವಾಗಿದೆ. ಅವನು ಹಾಕಿಸಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ಅಂತಹ ಕಲ್ಲುಗಳು ಜಂಗಮವಾಡಿಯ ಬೀದಿಯಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲವು.

ಶ್ರೀ ಜಗದ್ಗುರು ವಿಶ್ವಾರಾಧ್ಯನ ಗದ್ದುಗೆಯೂ ಕೈಲಾಸಮಂಟಪವೂ ಆದಿಯಿಂದಲೂ ಇವೆ. ಕಾಶೀರಾಜನಾದ ಜಯನಂದದೇವನು ತನ್ನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ (ವಿಕ್ರಮ ಸಂ. ೬೩೧, ಕ್ರಿ. ಶ. ೫೭೪) ಮಠವನ್ನು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕಟ್ಟಿಸಿ ಕರ್ದಮೇಶ್ವರ ಗಂಗಾನದಿಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ "**ಜಂಗಮಪುರ**" ವೆಂಬ ಅಗ್ರಹಾರ (ಉಂಬಳಿಗ್ರಾಮವನ್ನು) ಸಮರ್ಪಿಸಿರುತ್ತಾನೆ. ಈಗ ಮಠದಲ್ಲಿ ಭೂಷಿಸುತ್ತಿರುವ "ಚಿತ್ರಕಮರಾ, ಗೋಶಾಲೆ, ರಾಣೀ ಛತ್ರ" ಮುಂತಾದವುಗಳು ಶ್ರೀ. ಜ. ವೀರಭದ್ರಮಹಾಸ್ವಾಮಿಗಳಿಂದಲೂ ಶ್ರೀ ಜ. ಗು. ರಾಜೇಶ್ವರಮಹಾಸ್ವಾಮಿಗಳಿಂದಲೂ ಕಟ್ಟಲ್ಪಟ್ಟಿವೆನ್ನುವದು ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ. ಎಂದಮೇಲೆ ಕೆಳದಿರಾಜನಾದ ಸಂಕಣ್ಣನಾಯಕನು ಯಾವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಅತಿಮನೋಹರವಾದ ಮಠವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದನೋ ಎಷ್ಟು ವಿಚಾರಮಾಡಿದರೂ ಅಸಂಗತವಾಗಿಯೇ ತೋರುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ದೊಡ್ಡ ಮಠವನ್ನು ಇವನೇ ಕಟ್ಟಿಸಿದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಶಿಲಾಶಾಸನವನ್ನೇಕೆ ಬರೆಸಲಿಲ್ಲ? ಕೆಳದಿನೃಪವಿಜಯದಲ್ಲಾಗಲಿ ಮಠದ ರಿಕಾರ್ಡುಗಳಲ್ಲಾಗಲಿ ಅವನು ಶಿಲಾಶಾಸನವನ್ನು ಬರೆಯಿಸಿದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದಕ್ಷರವೂ ಕಾಣುವದಿಲ್ಲ, ಪ್ರತೀತಿಯೂ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವಿಶ್ವಾರಾಧ್ಯನ ಪೀಠದ ಸುತ್ತಲೂ ಪೂರ್ವಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬನವಿದ್ದಿತು. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಪೀಠಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಸಹಜವಾಗಿ "**ಜಂಗಮವಾಟಿಕಾ**" (ಜಂಗಮರುಗಳ ಉಪವನ) ಎಂದು ವ್ಯವಹಾರಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಬರುಬರುತ್ತ ಕಾಶಿಯ ಹಿಂದುಗಳು ಜಂಗಮವಾಟಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡರು ಆಗ ಮಠಕ್ಕೆ ಜಂಗಮಬಾಡೀ (ಬಾಡೀ ಅಂದರೆ ಅರಮನೆಯಂತೆ ದೊಡ್ಡದಾಗಿರುವ ಕಟ್ಟಡ) ಮಠವೆಂತಲೂ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಜಂಗಮವಾಡೀ ಮೊಹಲ್ಲಾ ಎಂತಲೂ ಹಿಂದೀಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹಾರವುಂಟಾಯಿತು ಇದರಂತೆ ಕಾಶಿಯಲ್ಲಿ 'ಅಂಗ್ರೇಬಾಡೀ' 'ಗ್ವಾಲಿಯರ್‌ಬಾಡೀ' 'ಜಮಖಂಡೀಬಾಡೀ' ಮೊದಲಾದವುಗಳು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನೀ ರೂಢಿಯಂತೆ ಬಿದ್ದಿರುತ್ತವೆ. ಅಷ್ಟೇ ಹೊರತು ಕೆಳದಿರಾಜನಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ಮಠಕ್ಕೆ 'ಜಂಗಮವಾಡಿ' ಎಂದು ಹೆಸರಿಡಲ್ಪಟ್ಟಿತೆಂಬುದು ಗಗನಕುಸುಮ ಸದೃಶವಾಗಿದೆ. ಈ ಜಂಗಮವಾಡೀ ಮಹಾಮಠದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಮುಸಲ್ಮಾನ್‌ಬಾದಶಹರ, ಮೈಸೂರು ಮಹಾರಾಜ, ಮೈಹರ್ ಮಹಾರಾಜ, ರೀವಾಮಹಾರಾಜ, ಕೊಡಗುರಾಜರುಗಳ ಅನೇಕ ದಾನಶಾಸನಗಳಿದ್ದು ಕೆಳದಿ ರಾಜರ ಹೆಸರಿನ ಒಂದು ಅಕ್ಷರವಾದರೂ ಇಲ್ಲ. ಯಾವ ವಿಧದಿಂದ ನೋಡಿದರೂ ಜಂಗಮವಾಡಿಮಠಕ್ಕೂ **ಕೆಳದಿ ದೊಡ್ಡ ಸಂಕಣ್ಣನಾಯಕನಿಗೂ ಎಳ್ಳಷ್ಟಾದರೂ ಸಂಬಂಧವಿದ್ದಂತೆ ತೋರುವದಿಲ್ಲ.** ಆದುದರಿಂದ ಲಿಂಗಣ್ಣ ಕವಿಯು ಬರೆದವು ಕಲ್ಪಿತವೆಂದು ಹೇಳಲು ಯಾವ ಅಭ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಸಂಕಣ್ಣನಾಯಕನು ಕಾಶಿಯಲ್ಲಿ 'ಪಂಚಮಠ' ಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದ್ದಾನಂತೆ! ಅವು ಆಕಾಶದಲ್ಲಿಯ ಶಶವಿಷಾಣಗಳೇನಾದರೂ ಆಗಬಹುದೇನೋ! ದೇವರೇಬಲ್ಲ!!

ಕಾಶೀ ಪಂಚಕ್ರೋಶಯಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ತೀರ್ಥಗಳನ್ನು ಸಂಕಣ್ಣನಾಯಕನು ಕಟ್ಟಿಸಿ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರ [illegible] ಲಿಂಗಣ್ಣ ಕವಿಯು ಬರೆದುದನ್ನು ನೋಡಿ ಬಹಳವಾಗಿ [illegible] ಶ್ಚರ್ಯಗಳುಂಟಾಗದಿರವು. ಇವನು ಯಾವ ತೀರ್ಥವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿ ಹೀಗೆ ಸುಳ್ಳುಸುದ್ದಿಗಳನ್ನು ತುಂಬಿಸಿರುವನೋ ತಿಳಿಯದಾಗಿದೆ. ಪಂಚಕ್ರೋಶದಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯ ಸ್ಥಾನವಾದ **ಕರ್ದಮೇಶ್ವರಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿರುವ** ಕರ್ದಮತೀರ್ಥವನ್ನೂ ಮಂದಿರವನ್ನೂ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಬಂಗಾಳದೇಶದ '**ಭವಾನಿರಾಣೀ**' ಎಂಬ ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧಸ್ತ್ರೀಯಳು ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರಮಾಡಿ ಕಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿ ಶಿಲಾಶಾಸನವನ್ನು ಬರೆಯಿಸಿದ್ದಾಳೆ. ಅಲ್ಲಿ ಸಂಕಣ್ಣನ ಸುಳಿವೇ ಇಲ್ಲ. ಕರ್ದಮಕುಂಡದ ಪಾವಟಿಗೆಗಳ ಹತ್ತಿರ ಭವಾನಿರಾಣಿಯ ಶಿಲಾಶಾಸನವು ಈ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿದೆ.

शाके गोत्रतुरंगभूपतिमिते श्रीमद्भवानीनृपा ।
गौडाख्यातमहीमहेन्द्रवनिता निष्कर्दमंकार्दमम्
कुंडमाचतुरखंडमंडिततया काद्यांव्ययादादरात्
श्रीतारातनयापुरांतकपरप्रीत्यै विमुक्त्यैनृणाम् ॥

ಭೀಮಚಂಡಿಯೆಂಬ ಎರಡನೆಯ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವ '**ಗಂಧರ್ವಸಾಗರ**' ವನ್ನು ಮೇಲೆ ಬರೆದ ಧರ್ಮಾತ್ಮರಾದ ಯವರೇ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹುಗಿದುಹೋದುದನ್ನು ಕಂಡು ಅಗ ನಾಲ್ಕು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಸೋಪಾನವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿ ಉದ್ಧರಿಸಿದ್ದಾಳೆ. ಅಲ್ಲಿಯೂ ಕೆಳದಿರಾಜರ ಯಾ: ಚಿಹ್ನವೂ ಇಲ್ಲದುದರಿಂದ ಇದೆಲ್ಲಾ ಲಿಂಗಣ್ಣ ಕವಿಯ ಕಲ್ಪನೆಯೆಂದು ಬೇರೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲವು. ರಾಣೀಭವಾನಿಯು ಬರೆಯಿಸಿದ ಶಿಲಾಶಾಸನವು '**ಚಂಡಿಕೇಶ್ವರಮಂದಿರ**' ಕ್ಷೇತ್ರದ ಕಟ್ಟೆಯ ಮೇಲೆ ಈಗಲೂ ಇದೆ. ಅದು ಹೀಗಿದೆ:

3-7

शाके का...गभूपे गतविलकमलं गौडराजस्य पत्नी
गन्धर्वांभोधिमंभोनिधिसमखननस्वर्गसोपानजुष्टं ।
चक्रेराशीभवानी सुकृतमतिकृतिर्भीमचंडी सकाशे
काश्यामस्याः सुकीर्तिः सुरपति समितौ गीयते नारदाद्यैः ॥

ಇವನ್ನೆಲ್ಲ ವಿಚಾರಮಾಡಿದರೆ ಕಾಶಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಪಂಚ **ಕ್ರೋಶದಲ್ಲಿಯೂ ಕೆಳದಿಯ ದೊಡ್ಡ ಸಂಕಣ್ಣ ನಾಯಕರ ಸಂಬಂಧವು ಎಷ್ಟೂ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ.** ಇವನು ಕಾಶಿಯಿಂದ ಒಯ್ದ ಲಿಂಗವನ್ನು ವೆಂಕಟಪ್ಪನಾಯಕನು ಸ್ಥಾಪನೆಮಾಡಿದನೆಂಬ ವಿಷಯವೂ (ಕೆ. ನೃ. ವಿ. ಪು. ೮೨) ಸತ್ಯವಾಗಿ ಕಾಣುವದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ದೊಡ್ಡ ಸಂಕಣ್ಣನಾಯಕನು ತಂದ ಲಿಂಗವು ಅವನ ತರುವಾಯ ಪಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬಂದ ಚಿಕ್ಕಸಂಕಣ್ಣನಾಯಕ ರಾಮರಾಜ ನಾಯಕರಿಂದ ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಡದೇ ವೆಂಕಟಪ್ಪನಾಯಕನವರೆಗೆ ಮೂಲೆಗೆ ಬಿದ್ದಿರುವುದು ಯೋಗ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ !

ಲಿಂಗಣ್ಣಕವಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ತೋರಿಸಿದ ಎಲ್ಲ ದೋಷಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಇನ್ನೊಂದು **ಮಹಾದೋಷವು ಹಿಮಾಲಯದಷ್ಟು ದೊಡ್ಡದಾಗಿದೆ.** ಅವನು ಭ್ರಮೆಯಿಂದ ಹಾಗೆ ಬರೆದನೆಂದುಕೊಂಡರೂ ಅದು ಕ್ಷಮಾರ್ಹವೆಂದಿಗೂ ಅಲ್ಲ ! ಅದೇನಂದರೆ—

ದೊಡ್ಡ ಸಂಕಣ್ಣನಾಯಕನು ಕಾಶೀಕ್ಷೇತ್ರದ ಪಂಚಕ್ರೋಶ ಯಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಐದನೆಯದಾದ ಕಪಿಲಧಾರಾ ತೀರ್ಥವನ್ನು ಶಿಲಾಮಯಮಾಡಿಸಿ ಸ್ವಪುತ್ರ ವೆಂಕಟಪ್ಪನಾಯಕನ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಶಿಲಾಶಾಸನವನ್ನು ಬರೆಯಿಸಿದನು ಎಂಬ ವಿಷಯವು ಕೆಳದಿನೃಪವಿಜಯದ ೬೦ ನೆಯ ಪುಟದಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ ಈ ಶಿಲಾಶಾಸನದ ವಿಷಯವನ್ನಿಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿ ವಿಚಾರಮಾಡಿದ್ದರೆ ಲಿಂಗಣ್ಣಕವಿಗೆ ಇಂತಹ ಆಕಾಶಪುಷ್ಪಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವ ಅವಶ್ಯಕತೆಯು ಬೀಳುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಕಪಿಲಧಾರೆಯನ್ನು ಸಂಕಣ್ಣನಾಯಕನು ಕಟ್ಟಿಸಿ ಮಗನಾದ ವೆಂಕಟಪ್ಪನಾಯಕನ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಶಿಲಾಶಾಸನವನ್ನು ಬರೆಯಿಸುವ ಪ್ರಸಂಗವೇನೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಧರ್ಮಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ ಯಾವ ಶಿಷ್ಟರೂ ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಶಿಲಾಶಾಸನಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಸಿಲ್ಲ. ದೊಡ್ಡ ಸಂಕಣ್ಣನಾಯಕನು ಕಪಿಲಧಾರೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದ್ದರೆ ತನ್ನ ಹೆಸರಿನಿಂದಲೇ ಶಿಲಾಶಾಸನವನ್ನು ಬರೆಯಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಪಾಪ ! **ಅವನು ಕಟ್ಟಿಸಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ಮಗನ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಹಾಕಿಸಿಯೂ ಇಲ್ಲ.** 'ಹುಲಿಯೂ ಬಂದಿಲ್ಲ, ಹುಲಿಯ ಬಾಲವೂ ಕಂಡಿಲ್ಲ.' ಎಂಬ ನಾಣ್ಣುಡಿಯಂತೆ ಈ ಎರಡು ವಿಷಯಗಳೂ ಅತ್ಯಂತ ನಿರಾಧಾರವಾಗಿವೆ. ಇವು ಲಿಂಗಣ್ಣಕವಿಯ ಮಹಾಭ್ರಮೆಯಿಂದಲೋ, ವಿಚಿತ್ರಕಪೋಲಕಲ್ಪನೆಯಿಂದಲೋ, ಮಿಥ್ಯಾಕರ್ದಾಕರ್ಣೆಯಿಂದಲೋ ಹುಟ್ಟಿರಬಹುದು. ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಇತಿಹಾಸದ ಬಾಲಕನಾದರೂ ಇಂತಹ ಮಹಾಪರಾಧವನ್ನು ಮಾಡಲಾರನು. ಇದರ ನಿಜಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಿಳಿಯುವದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಕೆಳಗಿನ ವಿಷಯವನ್ನು ಪಾಠಕರು ಸಾವಧಾನಮನಸ್ಕರಾಗಿ ಗಮನಿಸಬೇಕು.

ಕಪಿಲಧಾರಾಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ (ಕಾಶಿಯಹತ್ತಿರ) ಕೆಳದಿ ರಾಜರ ವಂಶಜರು ಬರೆಯಿಸಿದ ಶಿಲಾಶಾಸನವು ಈಗಲೂ ಭದ್ರವಾಗಿಯೇ ಇದೆ. ಆಂಧ್ರಕರ್ನಾಟಕ ಹಿಂದೀ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಕೆತ್ತಿಸಿದ ಮೂರು ಶಿಲಾಶಾಸನಗಳು ಕಪಿಲಧಾರಾ ತೀರ್ಥದ ಮೂರುಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಅದರ ಅವಿಕಲ ಪ್ರತಿಯು ಹೀಗಿದೆ—

ಶ್ರೀ ಸ್ವಸ್ತಿಶ್ರೀ ವಿಕ್ರಮಶಕ ೧೭೧೨ ಶಾಲಿವಾಹನಶಕ ೧೫೭೭ ರ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕೆಳದಿ ಸದಾಶಿವನಾಯಕರ ಮರಿಮೊಮ್ಮಕ್ಕಳೂ ಸಂಕಣ್ಣನಾಯಕರ ಮೊಮ್ಮಕ್ಕಳೂ ಸಿದ್ದಪ್ಪನಾಯಕರ ಮಕ್ಕಳೂ ಆದ ಶಿವಪ್ಪನಾಯಕ ವೆಂಕಟಪ್ಪನಾಯಕರು ಕಪಿಲಧಾರೆಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಸಿದ ಕೊಳ.

ಎಂದರೆ ಕೆಳದಿರಾಜರಲ್ಲಿ ೧. ಚೌಡಪ್ಪ (ಶಾ. ಶ. ೧೪೨೨-೧೪೬೨) ೨. ಸದಾಶಿವರಾಯ (೧೪೬೨-೬೮) ೩. ದೊಡ್ಡ ಸಂಕಣ್ಣ (೧೪೬೮-೮೧) ೪. ಚಿಕ್ಕಸಂಕಣ್ಣ (೧೪೮೧-೯೨) ೫. ರಾಮರಾಜ (೧೪೯೨-೧೫೦೫) ೬. ವೆಂಕಟಪ್ಪ (೧೫೦೫-೫೨) ೭. ವೀರಭದ್ರಪ್ಪ (೧೫೫೨-೬೮) ೮. ಶಿವಪ್ಪ (೧೫೬೮-೮೨) ೯. ವೆಂಕಟಪ್ಪ (೧೫೮೨-೮೨) ಎಂಬ ನಾಯಕರು ಕ್ರಮವಾಗಿ ರಾಜ್ಯವನ್ನಾಳಿದ್ದರು. ಮೂರನೆಯ ರಾಜನಾದ **ದೊಡ್ಡ ಸಂಕಣ್ಣನಾಯಕನು ಕಾಶಿಗೆ ಬಂದಿರಲಿಲ್ಲ.** ಆದರೆ ಅವನ ಅನಂತರ ೧೦೨ ವರ್ಷಗಳ ಮೇಲೆ ೮ ನೆಯ ಪಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬಂದ ಶಿವಪ್ಪನಾಯಕನೆಂಬುವನು ಶಾ|| ಶ|| ೧೫೭೭ ರ ಸುಮಾರಕ್ಕೆ ತನ್ನ ತಮ್ಮನಾದ ವೆಂಕಟಪ್ಪನೊಡನೆ ಕಾಶಿಗೆ ಬಂದು ಕಪಿಲಧಾರಾ ತೀರ್ಥವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿ ಮೇಲಿನ ಶಿಲಾಶಾಸನವನ್ನು ಬರೆಯಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಇವನಾದರೂ ಜಂಗಮವಾಡಿಮಠದ ಗುರುಗಳಿಗೆ ಏನೊಂದು ದಾನಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಕಪಿಲಧಾರೆಯಲ್ಲಿಯಂತೆ ಜಂಗಮವಾಡಿ ಮಠದಲ್ಲಿಯೂ ಬರೆಯಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಹಾಗೆ ಮಾಡದಿರುವದರಿಂದ ಕೆಳದಿರಾಜ **ರಿಗೂ ಜಂಗಮವಾಡಿ ಮಠದ ಕಟ್ಟಡಕ್ಕೂ ಯಾವ ಸಂಬಂಧವೂ ಇಲ್ಲ.** ಪ್ರಾಚೀನಕಾಲದಿಂದಲೂ ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಶ್ರೀ ಜಗದ್ಗುರು ವಿಶ್ವಾರಾಧ್ಯ ಸಿಂಹಾಸನವು ಜಂಗಮಮೂರ್ತಿಗಳಿಗೆ ವಾಸವಾಗಿರುವದರಿಂದ ಜಂಗಮವಾಡಿಯೆಂಬ ವಾಡಿಕೆಯು ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ಇದೆ. ಇದೇ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಗಯಾಪ್ರಯಾಗಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಶ್ರೀ ವಿಶ್ವಾರಾಧ್ಯಮಠದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮಠಾಧಿಪತ್ಯವನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿರುವದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿಯೂ ಜಂಗಮವಾಡಿ ಮಠಗಳು ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಗೆ ಬಂದವು. **ಅಂದರೆ ಉತ್ತರದೇಶದಲ್ಲಿಯ ಜಂಗಮರೂ ಜಂಗಮರ ಮಠಗಳೂ ಆದಿಕಾಲದವೇ ಹೊರತು ದೊಡ್ಡ ಸಂಕಣ್ಣನಾಯಕನು ಕಟ್ಟಿಸಿದವೆಂದಿಗೂ ಅಲ್ಲ.** ಇದುವೇ ಇತಿಹಾಸದ ಸಿದ್ಧಾಂತ !

ಹೀಗಿದ್ದು ಲಿಂಗಣ್ಣಕವಿಯು ತನ್ನ ಕೆಳದಿನೃಪವಿಜಯದಲ್ಲಿ ಸಂಕಣ್ಣನಾಯಕನ ವಿಷಯವಾಗಿ ಇಷ್ಟು ಸುಳ್ಳನ್ನು ಬರೆಯುವ ಕಾರಣವೇನಂದರೆ—ಈ ಕವಿಯು ಕೆಳದಿರಾಜರ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಆಶ್ರಿತನಾಗಿದ್ದು ಆ ರಾಜರ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಅತ್ಯದ್ಭುತವಾಗಿ ವರ್ಣಿಸಿ ತನ್ನ ಕಾಲದಲ್ಲಿದ್ದ ರಾಜರ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿರಬೇಕು. ಎರಡನೆಯ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಕಾಶಿಗೆ ಬಂದು ಕಪಿಲಧಾರೆಯಲ್ಲಿ [illegible]ಶಾಸನವನ್ನು ನೋಡಿದವರು ಅದರಲ್ಲಿ ವೆಂಕಟಪ್ಪನಾಯಕನ [illegible] ಬಂದುದನ್ನು ತನಗೆ ಬಂದು ಹೇಳಲಾಗಿ ದೊಡ್ಡ ಸಂಕಣ್ಣನ ಮಗನಾದ ವೆಂಕಟಪ್ಪನಾಯಕನು ಅವನೇ ಆಗಿರಬೇಕೆಂಬ ಭ್ರಮೆಯಿಂದ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಬೆಳಸಿ ಕಾಶೀ ಪಂಚಕ್ರೋಶಯಾತ್ರೆಯನ್ನೆಲ್ಲ ಸಂಕಣ್ಣನಾಯಕನೇ ನಿರ್ಮಿಸಿದಂತೆ ವರ್ಣಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಲಿಂಗಣ್ಣಕವಿಯು ಸ್ವಾರ್ಥನಾದುದರಿಂದ ಕೆಳದಿ ರಾಜರ ಪರಾಕ್ರಮ ಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನು ಮಾಡುವನೆಪದಿಂದ 'ಉತ್ತರದೇಶದಲ್ಲಿಯ ಜಂಗಮರ ಬಹುಪುರಾತನ ಮಠಗಳೆಲ್ಲ ಆಧುನಿಕಕಾಲದವೇ' ಎಂಬ ವೀರಶೈವಾಪಕರ್ಷವನ್ನೂ ಮಾಡಲು ಸಾಹಸಪಟ್ಟಿರಬೇಕು. ಆದರೂ, ಇತಿಹಾಸಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರಾದವರು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿದರೆ, ಈ ಕೆಳದಿನೃಪವಿಜಯದಲ್ಲಿಯ ಅನೇಕ ಕಾರ್ಯಗಳೂ ರಾಜರ ವಿಷಯಗಳೂ ಎಷ್ಟೋ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗಿ ಸಿದ್ಧವಾಗುವದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ. ಯಾರಾದರೂ ಇದರಲ್ಲಿಯ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಇತಿಹಾಸವೆಂದು ನಂಬುವದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಶಾಸ್ತ್ರೀಯವಾಗಿ ವಿಮರ್ಶಿಸಿಕೊಳ್ಳದೆ ಹೋದರೆ ಅಂಥವರು 'ಕಲ್ಲುಬಸವಣ್ಣನ ಮೂಗಿನಲ್ಲಿ ಬೆರಳನ್ನಿಟ್ಟವರಂತೆ' ಚೇಳಿನ ಕಡಿತಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗಬೇಕಾಗುವದು. ಅಲ್ಲದೆ ಕಾಶೀಪೀಠದ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಾಂತಪಡಿಸಲು ಮಠದಲ್ಲಿರುವ ರಿಕಾರ್ಡುಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಬೇಕೇ ಹೊರತು ಲಿಂಗಣ್ಣಕವಿಗೂ ಕೆಳದಿನೃಪವಿಜಯಕ್ಕೂ ಯಾವಯೋಗ್ಯತೆಯೂ ಇಲ್ಲ ! ತಮ್ಮ ಕೆಳದಿರಾಜರ ಶಿಲಾಶಾಸನಗಳನ್ನೇ ವಿಪರೀತಮಾಡುವ ಲಿಂಗಣ್ಣಕವಿಯು ಅತ್ಯಂತ ದೂರದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಾಚೀನವಾದ ಜಂಗಮವಾಡಿಮಠದ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಮನಬಂದಂತೆ ಪರಿವರ್ತನಮಾಡಿದುದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾದುದರಿಂದ ವಿಶ್ವಾರಾಧ್ಯ ಜಗದ್ಗುರುವಿನಲ್ಲಿ ಮತ್ತಿಷ್ಟು ವಿನಯಶೀಲರಾಗುವದೂ ವಿವೇಕಿಗಳ ವಿಶಿಷ್ಟತೆಯೇ ಸರಿ !

ಲಿಂಗಣ್ಣಕವಿಯ ಢಂಗನ್ನು ತಿಳಿಯದೆ ಬೆಳಗಾಂ ಗುರುಲಿಂಗಪ್ಪನೂ ಕಪಿಲಧಾರಾಶಿಲಾಶಾಸನವನ್ನು ನೋಡದ ಮನಗಾಣದೆ ವಿರಕ್ತಪಕ್ಷದ ಮಬ್ಬಿನಿಂದಲೋ ತನ್ನ ಅಲ್ಪಜ್ಞತೆಯ ಉಬ್ಬಿನಿಂದಲೋ ಶ್ರೀಕಾಶೀಪೀಠದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಶೂನ್ಯವಾದ ಲೇಖವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿ ಗುರುದ್ರೋಹವನ್ನೂ ವೀರಶೈವ ಮಠದ ಇತಿಹಾಸಕ್ಕೆ ಅನರ್ಥವನ್ನೂ ಮಾಡಲು ಸಾಹಸಪಟ್ಟು 'ಆಕಾಶಕ್ಕೆ ಧೂಳತೂರಿದವನಂತೆ' ಸ್ವಮುಖಕ್ಕೇನೇ ಕಲಂಕ ಹಚ್ಚಿಕೊಂಡಿರುವನಲ್ಲದೆ ಈತನ ಲೇಖದಿಂದ ಶ್ರೀಜಗದ್ಗುರು ಪೀಠಕ್ಕೆ ಯಾವ ಹಾನಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಸತ್ಯವಿರುದ್ಧ ಇಂತಹ ಮಾಯಾವಿಗಳ ಜಾಲಕ್ಕೆ ಬೀಳದೆ ಅನಾದಿ ಸಂಸಿದ್ಧವಾದ ಶ್ರೀಮದ್ವೀರಶೈವೇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ವಿಶ್ವಾಸವುಳ್ಳವರಾಗಿ ಶಿವನ ಕೃಪೆಗೆ ಪಾತ್ರರಾಗಬೇಕೆಂದು ಸಮಸ್ತ ಶುದ್ಧವೀರಶೈವಸಜ್ಜನರಲ್ಲಿ ಸಾದರನಿವೇದನೆ.

ಪಂಡಿತ ಚಿಡರೆ ಮಠದ ವೀರಭದ್ರಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಪರಿಚಯ !

8-14 20-8

—"ಪ್ರಭಾ" ಸೇವೆ

ಪಂಡಿತ ವೀರಭದ್ರಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳವರು ಆಂಧ್ರದೇಶನಿವಾಸಿಗಳು. ಇವರು ತಮ್ಮ ದೇಶದಿಂದ ಕರ್ನಾಟಕದೇಶಕ್ಕೆ ಬಂದು ಸಂಸ್ಕೃತ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನಾರಂಭಿಸಿ ೬-೭ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಪರಿಣತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿ ಕಾಶೀಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಶ್ರೀ ಜಗದ್ಗುರು ವಿಶ್ವಾರಾಧ್ಯ ಗುರುಕುಲದಲ್ಲಿದ್ದು ವೇದಭಾಷ್ಯಗಳನ್ನೋದಿ ೧೯೩೦ ರಲ್ಲಿ ಕಲಕತ್ತೆಯಲ್ಲಿ "ವೇದತೀರ್ಥ" ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತೀರ್ಣರಾದರು. ೧೯೩೧ ರಲ್ಲಿ "ಕಾವ್ಯತೀರ್ಥ" ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತೀರ್ಣರಾದರು. ಈ ವರ್ಷ ಈ ಪಂಡಿತರು "ಸ್ಮೃತಿತೀರ್ಥ" ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಉತ್ತೀರ್ಣರಾಗಿರುವರೆಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ಕೇಳಿ ಸಮಸ್ತ ವೀರಶೈವರೂ ಸಂತೋಷಪಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಇವರು ಮಧುರಾವ್ರಜಮಂಡಲ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಎಂಬ ಪ್ರಜಾಸಂಘದವರು ಏರ್ಪಡಿಸಿದ "ಸಾಹಿತ್ಯವಿಶಾರದ" ಮತ್ತು "ಧರ್ಮಾಚಾರ್ಯ" ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಉತ್ತೀರ್ಣರಾಗಿರುವರು. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ವೀರಶೈವ ಮಠದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಪರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಯಾರೂ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಇವರು ಚಿಕ್ಕವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತೀರ್ಣರಾಗಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಶ್ರೀಗುರುಕೃಪೆಯೇ ಮೂಲಕಾರಣವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಇವರು ಆಂಧ್ರದಲ್ಲಿ ಉದ್ದಾಮಕವಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಕನ್ನಡ-ಆಂಧ್ರ-ಸಂಸ್ಕೃತ-ಹಿಂದೀ-ಮರಾಠಿ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮಲೇಖಕರೆನಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ಶಿಲಾಶಾಸನಗಳನ್ನೋದುವುದರಲ್ಲಿ ಅಗ್ರಗಣ್ಯರೆನಿಸಿದ್ದಾರೆ ಉರ್ದು-ಬಂಗಾಳಿ-ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ತಕ್ಕಮಟ್ಟಿಗೆ ಪರಿಚಯವುಂಟು. ಸದ್ಯಃ ಇವರು ಮೀಮಾಂಸಾಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದು ಈ ವರ್ಷವೂ ಆ ಶಾಸ್ತ್ರದ ಒಂದು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಉತ್ತೀರ್ಣರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಮೀಮಾಂಸಾಶಾಸ್ತ್ರವು ಮತಗ್ರಂಥಗಳ ಪರಿಶೀಲನೆಗೆ ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಆ ಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನಮ್ಮವರಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಅಭ್ಯಾಸಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇವರು ಆ ಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿಯೂ ಉತ್ತೀರ್ಣರಾಗಿ ಆದಷ್ಟು ಬೇಗನೆ "ಮೀಮಾಂಸಾತೀರ್ಥ" ಎಂಬ ಪದವಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುವರೆಂದು ನಂಬಿಕೆಯಿದೆ. ಅನೇಕ ಪದವೀಭೂಷಿತರಾದ ಈ ತರುಣಪಂಡಿತರಿಗೆ ಶ್ರೀ ಜಗದಾಚಾರ್ಯರು ವಿದ್ಯಾಯುರಾರೋಗ್ಯಭಾಗ್ಯಾದಿ ಸಕಲಸಂಪತ್ಸಮೃದ್ಧಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡಲೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಸಂಸ್ಕೃತವೂ, ಆಕ್ಷೇಪಕರೂ.

"ಪ್ರಭಾ" 1—2—32 5—41

(ಪಂಡಿತ ಚರಿತಮಠದ ವೀರಭದ್ರಶರ್ಮಾ, ಕಾಶಿ.)

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ವೀರಶೈವ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿದ್ವಾಂಸರಿಗೂ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳಿಗೂ ಮರ್ಯಾದೆಯು ಹೆಚ್ಚುತ್ತಲಿರುವದು. ವೀರಶೈವ ವಿದ್ವಾಂಸರಿಗೆ 'ಆಸ್ಥಾನವಿದ್ವಾನ್' ಮುಂತಾದ ಪದವಿಗಳೂ, ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ವೇತನಗಳೂ ದೊರೆಯುತ್ತಲಿವೆ. ಕೆಲ ವೀರಶೈವ ಪ್ರಮುಖರು ಸಂಸ್ಕೃತ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ, ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿದ್ಯಾಮಹತ್ವವನ್ನು ಪ್ರಸರಿಸುತ್ತಿರುವರು. ಇದು ಕೆಲವಾಂಗ್ಲ ಶಿಕ್ಷಿತರಿಗೆ ಕಂಟಕವಾಗಿ ತೋರುತ್ತಿರುವದರಿಂದಲೂ, ಅವರಲ್ಲಿ ನಿರುದ್ಯೋಗಸಮಸ್ಯೆಯು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವುದರಿಂದಲೂ ತಮ್ಮೊಳಗೆ ಹೊಂಚುಹಾಕಿಕೊಂಡು ಸಂಸ್ಕೃತವಿದ್ವಾಂಸರ ಗೌರವವನ್ನಲ್ಲಗಳೆಯಲು ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿದ್ಯಾನಿಂದೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವರು. ಅಲ್ಲದೆ ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ಗುಪ್ತವಾಗಿ ಪ್ರಚಾರಮಾಡುತ್ತಿರುವರು. ಅವರ ಪರವಾಗಿ 'ಪಾವಟೆ, ಬೆಳೆಯುಂಗಡಿ, ಹಳಕಟ್ಟಿ' ಎಂಬ ವಕೀಲತ್ರಯವು 'ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿದ್ಯಾದ್ರೋಹ' ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ನೋಟೀಸುಗಳಿಂದಲೂ, ತಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿದ್ದ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಿಂದಲೂ ಪ್ರಸರಿಸ ತೊಡಗಿದೆ. ಅವರ ಕೆಲವು ಲೇಖಗಳ ಪರೀಕ್ಷಣವನ್ನು ವಾಚಕರಿಗೆ ವಿವರಿಸುವೆನು.—

ವೀರಶೈವರ ಪ್ರಾಚೀನವಾಙ್ಮಯೇತಿಹಾಸಗಳನ್ನವಲೋಕಿಸಿದರೆ ಸಂಸ್ಕೃತಭಾಷೆಯಲ್ಲಿಯ ವೇದ, ವೇದಾಂತ, ಸಾಂಖ್ಯ, ಯೋಗ, ನ್ಯಾಯ, ವ್ಯಾಕರಣ, ಮೀಮಾಂಸಾ, ಸಾಹಿತ್ಯಾಲಂಕಾರಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ವೀರಶೈವ ವಿದ್ವಾಂಸರಿಗೆ ಪಾಂಡಿತ್ಯಪ್ರಕರ್ಷವಿದ್ದಿತೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲವಾದರೆ 'ಸಿದ್ಧಾಂತಶಿಖಾಮಣಿ, ಶ್ರೀಕರಭಾಷ್ಯ, ಶ್ರುತಿಸಾರಭಾಷ್ಯ, ವೇದಾಂತಸಾರಚಿಂತಾಮಣಿ, ಶಿವಾದ್ವೈತಮಂಜರಿ, ಕ್ರಿಯಾಸಾರ, ಲಿಂಗಧಾರಣಚಂದ್ರಿಕೆ, ಶಿವತತ್ವರತ್ನಾಕರ, ವೀರಶೈವಾಚಾರಕೌಸ್ತುಭ, ನೀಲಕಂಠಭಾಷ್ಯ' ಮುಂತಾದ ಗ್ರಂಥರತ್ನಗಳು ಪ್ರಕಾಶಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಕನ್ನಡವಾಙ್ಮಯಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಸ್ತಂಭಸ್ವರೂಪರೆನಿಸಿದ ಗುಬ್ಬಿ ಮಲ್ಲಣಾರ್ಯ, ಹಂಪೆಯ ಹರೀಶ್ವರ, ಸಿದ್ಧಲಿಂಗಯತಿ, ಷಡಕ್ಷರದೇವ ಮುಂತಾದ ಕವಿಪುಂಗವರ ಗ್ರಂಥಗಳಿಂದಲೂ, ಅವರಿಗೆ ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಅಸದೃಶಪಾಂಡಿತ್ಯವಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ವಿವೇಕಿಗಳಂಗೀಕರಿಸಬೇಕಾಗುವದು. ಶಿವಶರಣರಿಗೂ ಸಂಸ್ಕೃತವೈದುಷ್ಯವು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರಲಿಲ್ಲವೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಅವರವರ ವಚನಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಹೇರಳವಾಗಿ ಪ್ರಮಾಣಗಳು ಸಿಗುತ್ತವೆ. ಇಂತಹ ಅಗಾಧಪಾಂಡಿತ್ಯವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಬೇಕಾದರೆ ವೀರಶೈವ ಪ್ರಾಚೀನಪಂಡಿತರು ಗುರುಕುಲಗಳಲ್ಲಿಯೋ, ಪಾಠಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿಯೋ ಅಧ್ಯಯನಮಾಡಿರಬೇಕು. ಅಂದರೆ ಪ್ರಾಚೀನಕಾಲದಲ್ಲಿ ವೀರಶೈವ ಗುರುಪೀಠಗಳು, ರಾಜಾಸ್ಥಾನಗಳು ಸಂಸ್ಕೃತಪಾಠಶಾಲಾ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನೆರವೇರಿಸುತ್ತಿದ್ದವೆಂದೂಹಿಸಲವಕಾಶವುಂಟು. ದುರ್ದೈವದಿಂದ ವೀರಶೈವರಿಗೆ ಮಧ್ಯಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತವಿದ್ಯೆಯು ದೂರವಾಗಿ ದುಃಸ್ಥಿತಿಯು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಯಿತು. ಇಂತಹ ದುಃಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಕಂಡು, [illegible] ವಾರದಮಲ್ಲಪ್ಪನವರು ಮುಂತಾದ ಮಹನೀಯರು ವೀರಶೈವಧರ್ಮಗ್ರಂಥಗಳೂ, ಆಗಮಗಳೂ ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿರುವದರಿಂದಲೂ, ಭಾರತೀಯರ ಆಸ್ತಿಕಮತಗಳೆಲ್ಲಾ ಕೇವಲ ಸಂಸ್ಕೃತಮೂಲಕಗಳಾದುದರಿಂದಲೂ ವೀರಶೈವರಿಗೆ ಸಂಸ್ಕೃತಪಾಂಡಿತ್ಯವಾವಶ್ಯಕವೆಂದು ಭಾವಿಸಿ, ವೀರಶೈವರ ಸಂಸ್ಕೃತಾಧ್ಯಯನಕ್ಕೋಸ್ಕರ ತಮ್ಮ ಸರ್ವಸ್ವವನ್ನು ಧಾರೆಯೆರೆದು ಕೀರ್ತಿಶೇಷರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅಂದಿನಿಂದ ವೀರಶೈವರು ಸಂಸ್ಕೃತವಿದ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿದು ವೀರಶೈವಧರ್ಮಪ್ರಬೋಧವನ್ನು ಜನಸಾಮಾನ್ಯಕ್ಕೆ ಕಲ್ಪಿಸುತ್ತಲೂ, ಅನೇಕ ಧರ್ಮಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತಲೂ, ವೀರಶೈವವಿದ್ವಾಂಸರೂ, ತದಭಿಮಾನಿಗಳಾದ ಸ್ವಾಮಿಗಳೂ, ಭಕ್ತರೂ ಸಮಾಜಸೇವೆಯನ್ನು ಮನಮುಟ್ಟಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ವೀರಶೈವರಿಗೆ ಆಧುನಿಕಾಂಗ್ಲಶಿಕ್ಷಣವು ಬೇಕೆಂದು ತೋರಿದೊಡನೆಯೇ ಲಕ್ಷಗಟ್ಟಲೆ ಧನರಾಶಿಯನ್ನು ದಾನಮಾಡಿ ಆಂಗ್ಲಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಮುಂತಾದ ಸಂಸ್ಕೃತಾಭಿಮಾನಿ ವೀರಶೈವರೇ ನಿರ್ವಿರೋಧವಾದ ಉತ್ತೇಜನವನ್ನಿತ್ತರು. ಅಂದರೆ ಸಂಸ್ಕೃತಾಭಿಮಾನಿಗಳಿಂದಲೇ ಧಾರ್ಮಿಕಭಾವವೂ, ಸಾಂಘಿಕಜೀವನವೂ ಪ್ರಚಾರದಲ್ಲಿಬಂದವು. ವಸ್ತುಸ್ಥಿತಿಯು ಹೀಗಿದ್ದರೂ ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರು ಮುಂತಾದ ಮಹನೀಯರು ಮಾಡಿದ ಧರ್ಮಸೇವೆಯು 'ವೀರಶೈವಸಮಾಜಪುರುಷನ ಎದೆಯಲ್ಲಿ ನಟ್ಟಬಾಣವಾಗಿ' ಮಾ|| ಪಾವಟೆಯವರಿಗೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿರುವುದಕ್ಕೆ ಅವರ ವಿಪರೀತಪಾಂಡಿತ್ಯವೇ ಕಾರಣವಾಗಿರಬಹುದು. ಉತ್ತರಭಾರತ ಮತ್ತು ವಂಗದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುವವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಅರವತ್ತುಸಾವಿರಕ್ಕೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದು. ಇಲ್ಲಿರುವ ಕಾಲೇಜುಗಳಿಗಾಗುವ ಕೋಟ್ಯವಧಿದ್ರವ್ಯವನ್ನು ಗೌರ್ನಮೆಂಟಿನವರೂ ಇತರ ಮಹೋದಯರೂ ವ್ಯಯಪಡಿಸುತ್ತಿರುವರು. ಪ್ರಪಂಚದ ಸಕಲ ದ್ವೀಪವಾಸಿಗಳೂ ಸದ್ಗತಿಯನ್ನು ಕೊಡುವ ಸಂಸ್ಕೃತಕ್ಕೆ ಶರಣಾಗತರಾಗಿ ಆತ್ಮೋದ್ಧಾರ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವರು. ಜರ್ಮನಿ, ಇಂಗ್ಲಂಡ, ಅಮೇರಿಕಾ ಮೊದಲಾದ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿರುವ ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತವಿಭಾಗಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಅಧ್ಯಾಪಕರಿರುವರಲ್ಲದೆ, ಸಂಸ್ಕೃತ ವಾಙ್ಮಯೋದ್ಧಾರಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಅತುಲಧನವನ್ನು ವೆಚ್ಚಮಾಡುತ್ತಲಿರುವರು. ಇಂತಹ ಪರಮಪವಿತ್ರವಾದ ಸಂಸ್ಕೃತವಿದ್ಯಾಪ್ರಚಾರವು ಪಾವಟೆಯವರಂತಹ ಘನವಕೀಲರಿಗೆ ಲೌಕಿಕ ಪಾರಮಾರ್ಥಿಕ ಪ್ರಯೋಜನರಹಿತವಾಗಿಯೂ, ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಒಡಕನ್ನುಂಟುಮಾಡುವದಾಗಿಯೂ, ದುಷ್ಪರಿಣಾಮಕಾರಕವಾಗಿಯೂ, ತೋರುವುದರಲ್ಲಿ ಆಶ್ಚರ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಆಂಗ್ಲವಿದ್ಯಾಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಗುರುಗಳನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಪಾದ್ರಿತರಹದ ಗುರುಗಳನ್ನಾಗಿಯೂ, 'ನ್ಯೂ' ಸಿಂಹಾಸನಾಧಿಪತಿಗಳನ್ನಾಗಿಯೂ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಧನ್ಯತೆಯನ್ನು ಹೊಂದುವ ಸುಸಂಧಿಯನ್ನು ಪಾವಟೆಯವರು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅವರ ಜೀವಿತದಲ್ಲಿ ಇದು ಮೋಕ್ಷವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವುದಾದರೆ ನಾನು ನಿರೋಧಿಸುವವನಲ್ಲ. ಆದರೆ 'ಸಂಸ್ಕೃತ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಧಾರ್ಮಿಕರೇ ಹುಟ್ಟುವರೆಂಬ' ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಅವರು ನೋಟೀಸುಗಳಿಂದ ಹರಡುವುದು ವೀರಶೈವಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಅಪಮಾನಗೊಳಿಸಿದಂತೆಯೇ ಸರಿ! ಇಂಗ್ಲೀಷು ಕಲಿತವರಲ್ಲಿಯೂ, ಸಂಸ್ಕೃತ ಕಲಿತವರಲ್ಲಿಯೂ ನಾಸ್ತಿಕತೆ ಅಥವಾ ಆಸ್ತಿಕತೆ ಎಷ್ಟಿರಬಹುದೆಂಬುದು ಭಾರತೀಯರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅದನ್ನು ಬಿಚ್ಚಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಷ್ಟು ಕಷ್ಟಪಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲವು. ಸಂಸ್ಕೃತಕಾಲೇಜುಗಳ ವಿಷಯವನ್ನು ಬರೆಯುವಾಗ ವೀರಶೈವರಲ್ಲಿಯ ಭಕ್ತಮಾಹೇಶ್ವರ ಶಾಖಾವಿಚಾರವೆಂಬ ಕಲಹಬೀಜವನ್ನು ಬಿತ್ತುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಈ ವಕೀಲರು ಅಧಿಕ್ಷೇಪಾತ್ಮಕ ಲೇಖಗಳಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಹೊಸಪಂಗಡವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವಂತೆಯೂ ಕಾಣಿಸುವುದು. ಅವರ ಈ ವಿಧವಾದಮಾರ್ಗವು ವೀರಶೈವರ 'ಏಕೀಕರಣ' ಕ್ಕೆಂದೂ ಸಹಾಯವಾಗಲಾರದು. ಸಮಾಜಹಿತಚಿಂತಕರಾದ ಮಹನೀಯರು ಅತ್ಯಂತನಮ್ರಭಾವನೆಯಿಂದ ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡರೆ ಹತ್ತಿಪ್ಪತ್ತು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲೇನಾದರೂ ಕೊಂಚ ಪ್ರಚಾರವಾಗಬಹುದೇನೋ! ಹೀಗಲ್ಲದೆ ಕೇವಲ ಗೊಂದಲವನೆಬ್ಬಿಸುವದೇ ಅವರ ಮುಖ್ಯೋದ್ದೇಶವಾಗಿದ್ದರೆ ಅಂತಹವರು 'ಲೆಕ್ಚರ್ ಪ್ಲಾಟ್‌ಫಾರಮು' ಗಳಿಗೂ 'ನ್ಯೂಸ್‌ಪೇಪರು'ಗಳಿಗೂ 'ಮ್ಯಾಟರನ್ನು' ಕೂಡಿಹಾಕಬಹುದೆಂಬುದು ನಿಜ! ಪಾವಟೆಯವರೀಗ ಹತ್ತೆಂಟು ವರ್ಷಗಳಿಂದಿತ್ತ ಗುರುವರ್ಗ ವಿರಕ್ತವರ್ಗಕ್ಕೂ, ಅತ್ತ ಭಕ್ತಮಾಹೇಶ್ವರವರ್ಗಕ್ಕೂ ಬೇಸರವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವ 'ಕಲಹಾಗ್ನಿ'ಯನ್ನು ಪ್ರಜ್ವಲಿಸಲು ಕೈಲಾದಮಟ್ಟಿಗೆ ಲೇಖರೂಪಗಳಿಂದ ಕಟ್ಟಿಗೆಗಳನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಲಿದ್ದರೂ ಅವರಿಗೆ ಸಂತೃಪ್ತಿಯಾಗಿಲ್ಲವು. ಮುನ್ಸಿಪಾಲಕ್ಕಿದೊಂದು ಹಿಡಿತ ನೋಡಬೇಕೆಂತಲೋ ಏನೋ? ಗಂಭೀರವಾಗಿ ನಡ್ಡುಹೊಡೆದು ಕಾಶಿಯಲ್ಲೋದುವ ಯುವಕರನ್ನು ಕಲಹಕ್ಕೆ ಕರೆಯುತ್ತಲಿರುವರು. ಇದರಂತೆ ಅವರು ವೀರಶೈವರಿಗನಾವಶ್ಯಕಗಳಾದ ವಿಮರ್ಶನೀಯಾಂಶಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದರೂ ಕೆಲವನ್ನಿಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿರುವೆನು. ಇರಲಿ;

ಇನ್ನು ಬೆಳೆಯುಂಗಡಿಯವರ ಲೇಖವು "ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ಜಗಳವಾಡಿ ಅದೇ ಆವೇಶದಿಂದ ಮನೆಗೆ ಬಂದು ಒಂದೇ ನಿಟ್ಟುಸಿರಿನಿಂದ "ಮಾತನಾಡುವವನ ಮಾತಿನಂತೆ" ಸ್ಫೂರ್ತಿಯುಳ್ಳದಾಗಿದೆ. ಅವರ ಲೇಖವು ಗಂಭೀರತೆಯನ್ನು ಬಹಿಷ್ಕರಿಸಿರುವುದೊತ್ತಟ್ಟಿಗಿರಲಿ, ಯಥಾರ್ಥವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುವುದರಲ್ಲಿಯೂ ಹಿಂದುಳಿದಿರುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬುವದು ಓದುಗರಿಗೆ ತಿಳಿದು ಬಿಡುವುದು. "ವೀರಶೈವ ಸಮಾಜದಲ್ಲೀಗ ಸಂಸ್ಕೃತಕಾಲೇಜೆಂದರೆ ದುಡ್ಡಿನ ದುರುಪಯೋಗ" ವೆಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಲೇಖವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುವುದು ಶುದ್ಧ ತಪ್ಪೇ ಸರಿ! ಏಕೆಂದರೆ ಈಗಿನ ಸಂಸ್ಕೃತ-ಪ್ರಚಾರದಲ್ಲಿಯೂ, ಇಂಗ್ಲೀಷ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೂ ದೋಷಗಳಿರಬಹುದು. ಆಧುನಿಕ ಪರಮೋನ್ನತ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನರಿತ ಬೆಳೆಯುಂಗಡಿಯಂತಹವರು ಕಾಲೇಜುಸ್ಥಾಪಕರಿಗೆ ಹಿತಚಿಂತನೆಯಿಂದ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೇ ಹೊರತು ಸಂಸ್ಥೆಯೇ ದುರುಪಯೋಗವೆಂದು 'ಅಡ್ವರ್‌ಟೈಜ್‌ಮೆಂಟು' ಮಾಡುವದು ಸರಿಯಲ್ಲ! "ಇಂಗ್ಲೀಷು ಕಲಿತವರಿಂದ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಘಾತವೇ ಆಯಿತೆಂದು" ಯಾರಾದರೂ ಹೇಳುವ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಸತ್ಯವಿದೆಯೋ, ಅಷ್ಟೇ ಸತ್ಯವು ಶ್ರೀ ಬೆಳೆಯುಂಗಡಿಯವರ "ಸಂಸ್ಕೃತ ಕಲಿತವರಿಂದ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಹಿತವಾಗಿಲ್ಲ" ವೆಂಬ ಬರಹದಲ್ಲಿಯೂ ಉಂಟು. ಸಂಸ್ಕೃತದವರಿಂದಾದ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ದೋಷೈಕದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲ್ಲದೆ ನಿರ್ವಿಕಾರ ಚಿತ್ತದಿಂದ (ಭಾರತೀಯಹೃದಯವನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು) ಅಧ್ಯಯನಮಾಡುವವರಿಗೆ ಸಂತೋಷವಾಗದಿರದು. "ಆದರೆ ಕಲಿತವರಲ್ಲಿ ವಿದ್ವತ್ತಪೂರ್ಣಜ್ಞಾನ [illegible] ಕಾಶಿಗೆ ಹೋಗಿ ಪರಮತೀಯರಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತಜ್ಞಾನವನ್ನು ತಕ್ಕಮಟ್ಟಿಗೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅಲ್ಪವಿದ್ಯಾಮಹಾಗರ್ವಿಯೆಂಬಂತೆ ತಮ್ಮ ಮತಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಓದದೆ ಬಣವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಕಲಿತು ಆಡಂಬರಪ್ರಿಯರಾದ ಶಾಸ್ತ್ರಿವರ್ಗವೊಂದು ಪ್ರಕಾಶಕ್ಕೆ ಬಂತು" ಎಂಬ ಬರಹವು ಬೆಳೆಯುಂಗಡಿಯವರ ಶುಷ್ಕಹೃದಯವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತಿರುವುದು. "ವಿದ್ವತ್ತಪೂರ್ಣಜ್ಞಾನ" "ಅಲ್ಪವಿದ್ಯಾಮಹಾಗರ್ವಿ" ಎಂಬ ಅಶುದ್ಧಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ನೋಡಲಾಗಿ ಬೆಳೆಯುಂಗಡಿಯವರಿಗೆ ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಸಾಧಾರಣಶಬ್ದಜ್ಞಾನವೂ ಸಹ ಇಲ್ಲವೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. (ಇವು ವಿದ್ವತ್ತಾಪೂರ್ಣಜ್ಞಾನ—ಅಲ್ಪವಿದ್ಯೋ ಮಹಾಗರ್ವೀ, ಎಂದಿರಬೇಕು) ಮತ್ತು ಆಡಂಬರಪ್ರಿಯರಾದ ಎಂಬ ಪುಂವಾಚಕ ಬಹುವಚನವನ್ನು 'ಶಾಸ್ತ್ರಿವರ್ಗವೆಂಬ' ಅಮಪದ್ವಾಚಕವಾದೇಕವಚನಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷಣ ಮಾಡಿದುದರಿಂದಲೂ, ಬೆಳೆಯುಂಗಡಿಯವರಿಗೆ ಕರ್ನಾಟಕಭಾಷಾಜ್ಞಾನವೂ ಕಡಿಮೆಯೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗುವುದು. ಇಂತಹವರು ಸಂಸ್ಕೃತಕಲಿತವರ 'ವಿದ್ವತ್ತಾಪೂರ್ಣಜ್ಞಾನ'ವನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿದ್ದೇವೆಂದು ಬರೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಹಾಸ್ಯಾಸ್ಪದವಲ್ಲವೇ ? ಬೆಳೆಯುಂಗಡಿಯವರಂತೆ ಉದ್ರೇಕಗೊಂಡು ಇಂಗ್ಲೀಷು ಕಲಿತವರಿಂದ ಸಮಾಜದ ಸಂಪದಭ್ಯುದಯವಾಗುವುದೆಂದೂ, ಶಾಂತಿವಿವೇಕಗಳು ನೆಲೆಗೊಳ್ಳುವವೆಂದೂ, ಸದಾಚಾರಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲವಾಗುವದೆಂದೂ, ಉದ್ಯೋಗಶೀಲತೆ ಹೆಚ್ಚುವದೆಂದೂ ಊಹಿಸಿ ಇಂಗ್ಲೀಷುಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೋಸ್ಕರ ವೀರಶೈವಸಮಾಜದವರು ಲಕ್ಷಗಟ್ಟಲೆ ಹಣವನ್ನು ವೆಚ್ಚಮಾಡಿಕೊಂಡರೂ, ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ನಷ್ಟವೇ ಉಂಟಾಯಿತು. ಪರಾಧೀನತೆಯನ್ನು ಪ್ರಸಾದಿಸುವ ಮ್ಲೇಚ್ಛಭಾಷೆಯನ್ನು ಪರಮತೀಯರಲ್ಲಿ ತಕ್ಕಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಲಿತುಕೊಂಡು 'ದಾನ-ಧರ್ಮ-ಪಾಂಡಿತ್ಯ-ವಿವೇಕ' ಶೂನ್ಯರಾಗಿರುವುದಲ್ಲದೆ, ಈ ಜಂಟಲ್‌ಮ್ಯಾನುಗಳು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ 'ಆಡಂಬರ, ನಿರುದ್ಯೋಗ, ಸ್ವೇಚ್ಛಾಚಾರ ಕಲಹ' ಗಳನ್ನು ಪ್ರಚಾರಗೊಳಿಸಿದರೆಂದು ಯಾವನಾದರೂ ಬರೆಯಬಹುದು. ಯಥಾರ್ಥವಿಚಾರಮಾಡಿದರೆ ಕೋಟ-ಬೂಟ್ ಹಾಕಿ ಕ್ರಾಪು ತಿದ್ದಿ ಸಿಗರೇಟು ಹೋಮಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ ರಿಫ್ರೆಶ್‌ಮೆಂಟ್ ಹೋಟಲುಗಳಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕೆಂದು

ಆಂಗ್ಲವಿದ್ವಾಂಸರಿಗಾಗಲಿ, ತಲೆ ಸಣ್ಣಗೆ ಬೋಳಿಸಿ ಕಾವಿ ಮುಸುಗುಹಾಕಿ ಅಡವಿಗೆಹೋಗಿ ಧರ್ಮಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಪಾಠಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸಂಸ್ಕೃತ ಕಲಿತವರಿಗಾಗಲಿ ಯಾವ ಶಾಸ್ತ್ರವೂ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲವು. ಸಮಾಜದವರೆಲ್ಲರೂ ಧರ್ಮಜ್ಞಾನಾಚರಣೆಯುಳ್ಳವರಾಗಬೇಕಾದುದೇನೋ ನಿಜ. ಪರಂತು ಸಂಸ್ಕೃತವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೆಲ್ಲರೂ ಕೇವಲ ಧರ್ಮಗ್ರಂಥಗಳನ್ನೂ, ಕನ್ನಡವಚನಗಳನ್ನೂ ಪಾಠಮಾಡುತ್ತಿರಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಬಂಧಿಸುತ್ತಿರುವುದು ದ್ರೋಹಕ್ಕಿಂತಲೂ ಮೇಲಾಗಿರುವುದು. ಸಿದ್ಧಾಂತಶಿಖಾಮಣಿಯಂತಹ ಸಂಸ್ಕೃತಗ್ರಂಥವನ್ನೂ, ವಚನಗಳಿಂದಾದರಿಸಿ ವಿರಚಿಸಿದ ಷಟ್ಸ್ಥಲವಿಜ್ಞಾನಸರ್ವಸ್ವದಂತಹ ಕನ್ನಡಗ್ರಂಥವನ್ನೂ ಸಂಸ್ಕೃತಪಾಠಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಅನಿವಾರ್ಯಪಾಠ್ಯಪುಸ್ತಕವಾಗಬೇಕೆಂದು ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು. ಅಥವಾ ತತ್ಪ್ರಚಾರಕ್ಕಾಗಿ ಸಭೆಯೊಂದನ್ನು ಕೂಡಿಸಿ ತನ್ಮೂಲಕ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ನಿರ್ಬಂಧಿಸಬಹುದು. ಅಷ್ಟೇ ಹೊರತು ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು ಕಲಿಯಬೇಡಿರೆಂದೂ, ಪಾಠಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯಮಾಡಬೇಡಿರೆಂದೂ ಸಂಸ್ಕೃತಕಲಿತವರು ದುರ್ಜನರೆಂದೂ ನಿರಂಕುಶವಾಗಿ ಬಂಡನ್ನೆಬ್ಬಿಸಿಪ್ರಚಾರಮಾಡುವುದು ಯಾವನಾಗರಕತೆಯೋ ತಿಳಿಯದು.

ಸಂಸ್ಕೃತದವರು ತಮ್ಮ ಅಭಿರುಚಿಪ್ರಯೋಜನಗಳಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ವಿವಿಧಶಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನಭ್ಯಾಸಮಾಡಿ ಪಂಡಿತರಾಗಿ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಪಾಠಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಾಪಕರಾಗುವುದು ಕೂಡ ಬಿಳಿಯಂಗಡಿಯವರಿಗಿಷ್ಟವಿಲ್ಲ. ಇಂಗ್ಲೀಷು ಗ್ರ್ಯಾಜುಯೇಟುಗಳಂತೆ ಸಂಸ್ಕೃತಪದವೀಧರರು ತಮಗೋಸ್ಕರ ಉದ್ಯೋಗಗಳನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಇವರಿಗೆ ಕಷ್ಟವೇಕೆ? ಒಟ್ಟಿನಮೇಲೆ ಇವರು ಸಂಸ್ಕೃತವಿದ್ವಾಂಸರ ಹೊಟ್ಟೆಯನ್ನು ಸುಟ್ಟುಬಿಡಲು ನಡಕಟ್ಟಿನಿಂತಿರುವಂತೆ ಕಾಣಿಸುವುದು. ಸಂಸ್ಕೃತವಿದ್ವಾಂಸರಿಗೆ ವೀರಶೈವಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷಮನ್ನಣೆಯಿಲ್ಲ: ಘೋರಕಲಹವನ್ನೆಬ್ಬಿಸಿದವರು ಸಂಸ್ಕೃತದವರೇ. ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿ ಸಮಾಧಾನಗೊಂಡಿರುವರಷ್ಟೇ! ಹಾಗಾದರೆ, ವೀರಶೈವಸಮಾಜದವರಿಂದ ಬಹುಮಾನಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿರುವ ಬಿಳಿಯಂಗಡಿಯವರಂತಹ ಆಂಗ್ಲವಿದ್ವಾಂಸರು ಕಲಹ ಅಥವಾ ಗುರುವಿರಕ್ತರಲ್ಲಿ ವೈಮನಸ್ಯವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನೇಕೆಮಾಡಬಾರದು? ವಸ್ತುಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿದರೆ ಸಂಸ್ಕೃತದ್ರೋಹ, ಭಕ್ತಮಾಹೇಶ್ವರರ ಶರೀರಸಂಬಂಧ, ವಚನವಾಙ್ಮಯ ಪ್ರಚಾರಗಳೆಂಬ ನೆಪದಿಂದ ಇವರು ಒಂದು ಹೊಸಕಲಹವನ್ನು ಹೂಡುಣುವಂತೆ ಕಾವುದು. ಶಿವಾನುಭವಿಗಳಾದ ಗುರುಗಳಿಂದಾಗಲಿ, ಭಕ್ತರಿಂದಾಗಲಿ ವಚನಗಳನ್ನು ಕಲಿಯಲು ಸಂಸ್ಕೃತದವರು ನಾಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂಬ ಬಿಳಿಯಂಗಡಿಯವರ ಬರಹವು ಯಾರನ್ನೋ ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ಇದ್ದರೂ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ವಿಚಾರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕೇವಲಾಂಗ್ಲಭಾಷೆಯನ್ನು ಕಲಿತವರಿಗೆ ಸಂಸ್ಕೃತವು ದುರ್ಗಮವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅವರು ವಚನತಿಳಿದವರನ್ನು ಮೇಲಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಸಂಸ್ಕೃತವಿದ್ವಾಂಸರನ್ನು ಮೂಲೆಗೊತ್ತಲೆಣಿಸುತ್ತಿರುವುದೊಂದು ಕಾರಣವು. ಎರಡನೆಯ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ, ವಚನತಿಳಿದವರು ಸಂಸ್ಕೃತದವರನ್ನು ಸುಮ್ಮನೆ ಆಕ್ಷೇಪಿಸುವುದೊಂದಿರಲಿ, ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ದುರುಳವೇದಾಂತವನ್ನು ಪ್ರಚಾರಿಸುತ್ತಿರುವುದು. ತುರುಳಿಲ್ಲದ ವಚನವಾಙ್ಮಯವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಸಂಸ್ಕೃತಪಂಡಿತರಿಗೆ ಅಸಾಧ್ಯವೇ? ಪಾಪ! ಪಾಪ! ಇರಲಿ; ಇನ್ನು ಯಾದಗಿರಿಯ ಕೈ|| ಶಂಕರಣ್ಣನವರು ಕೇವಲ ಸಂಸ್ಕೃತಕ್ಕೋಸ್ಕರವೇ ಮಾಡಿದ ಮಹಾದಾನವನ್ನು ತಿಳಿಯದೆ ಬಿಳಿಯಂಗಡಿಯವರೇನೇನೋ ಬರೆದಿರುವುದು ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿದೆ. ಇದರಂತೆ ಹುಳಕಟ್ಟಿಯವರ ಲೇಖವು ಅತಿವಾದಗಳಿಂದ ತುಂಬಿರುವುದು. ಹುಳಕಟ್ಟಿಯವರು ವಿತಂಡಾವಾದಿಗಳಂತೆ ತೋರುತ್ತಾರೆ. ಇವರು ತಮ್ಮ ಲೇಖಗಳ[illegible]ಬಿದು ಬರೆದಿದ್ದರೂ ಸಂಸ್ಕೃತವಿದ್ಯಾಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಬಿಟ್ಟಿರುವರು. ಎಲ್ಲ ಸಂಸ್ಕೃತಪಾಠಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಧರ್ಮವಚನಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬೋಧಿಸಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಧರ್ಮಶಿಕ್ಷಣವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹಲವರಾಧುನಿಕ ಮತವಾದಿಗಳು ಸ್ವೇಚ್ಛಾವ್ಯಾಖ್ಯಾನಗಳನ್ನುಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ದೇಶದುರ್ದೈವವೇ ಸರಿ. ಇಂತಹವರು ಪುರಾಣವಾದಿಗಳನ್ನು ಧ್ವಂಸಗೊಳಿಸಿ ಪವಿತ್ರಗಳಾದ ಹಳೆಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಸಡಲಿಸುವುದೊಂದೇ ಮುಖ್ಯಕಾರ್ಯವೆಂದು ತಿಳಿದದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ಅದು ಗರ್ಹಣೀಯವಾಗದಿರದು. ಕೆಲಜನಸ್ವೇಚ್ಛಾಚಾರಿಗಳು ಸದಾ ಪರಿವರ್ತನಶೀಲರಾಗಿ ಭಾರತೀಯ (ಅಥವಾ (ವೀರಶೈವ)ತ್ವವನ್ನು ಸದ್ಯಃ ಕಳೆದುಕೊಂಡರೂ ಅನಂತ ಪರಿವರ್ತನಪರಂಪರೆಗಳಿಗೆ ಬೇಸತ್ತು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಪುರಾಣವಾದಕ್ಕೇನೇ ಮೊರೆಹೊಗಬೇಕಾಗುವುದು. ಇದರಂತೆಯೇ ನಮ್ಮ ಮುಂದಾಳುಗಳೀಗ ಹೇಳುವ ಕೇವಲ ಧರ್ಮಗ್ರಂಥಾಭ್ಯಾಸವೂ ಮೊದಲು ಧರ್ಮಾಡಂಬರಭಾಗವನ್ನು ವಿಸ್ತರಗೊಳಿಸಿ ವೀರಶೈವರ ಸಂಸ್ಕೃತ[illegible]ಡಿತ್ಯವನ್ನು ಲೋಪಗೊಳಿಸಿ ಕೆಲಕಾಲವಾದನಂತರ ಧರ್ಮಮರ್ಮವು ಮತ್ತಿಷ್ಟು ಕಠಿನರೂಪವನ್ನು ತಾಳಿದೊಡನೆಯೇ ಸಂಸ್ಕೃತಭಾರತೀಯನ್ನು ಮರಳಿಮನಗಾಣಿರೆಂದು ಕೊರಗಬಹುದು. ಹೇಗೆಂದರೆ ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನಭ್ಯಾಸಮಾಡುವ ಬಾಲಕನಿಗೆ ಧರ್ಮಪುಸ್ತಕಗಳ ಹೊರೆಯನ್ನು ತಲೆಯಮೇಲೆ ಹೊರಿಸಿದರೆ ಸಂಸ್ಕೃತಾಧ್ಯಯನಶೈಥಿಲ್ಯವೊಂದಿರಲಿ, ಧರ್ಮದ ಗಂಧವೂ ಸಹ ಅವನಿಗೆ ಹತ್ತದೆ ಇತೋಭ್ರಷ್ಟಸ್ತತೋಭ್ರಷ್ಟನಾಗಿ ತಲೆಗೆ ಕೈಹಚ್ಚಿಕೊಂಡು ವ್ಯಸನಪಡಬೇಕಾಗುವುದು. ಕರ್ನಾಟಕ ವೀರಶೈವರ ಒಂದೆರಡು ಧಾರ್ಮಿಕಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನನ್ನ ಮಾತು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗುವುದು. ಇಷ್ಟೇಕೆ; ರಾಷ್ಟ್ರೀಯಾಂದೋಳನದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಅದರ ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಇರಿಸಿದರೂ ಸೇರಬಾರದೆಂದು ಹುಳಕಟ್ಟಿಯವರಂತಹನರೆಷ್ಟೋಜನ ಮಿತವಾದಿಗಳೂ ಹೇಳುವ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ವಿದ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಪಕ್ಷಪಾತವೇ ಇರುವದಾದರೆ ನಾನೂ ಸದಾಚಾರದಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿ ಸಂಸ್ಕೃತಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ದೃಢವಾಗಿ ಅಭ್ಯಾಸಮಾಡತಕ್ಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಧರ್ಮದ ಹೆಸರಿನಿಂದ ವಿಘ್ನಗಳನ್ನೊದಗಿಸಕೂಡದೆಂದು ಹೇಳುವೆನು. ಅಂದರೆ ಕಾವ್ಯನಾಟಕಾಲಂಕಾರರೂಪವಾದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಅಧ್ಯಯನವು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ನೆರವೇರಿಸಿದನಂತರವೇ ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ವೇದಾಂತಧರ್ಮ ಮುಂತಾದ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿಯೋ ಕೀರ್ತನಪ್ರವಚನ ಮುಂತಾದ ಕಲೆಗಳಲ್ಲಿಯೋ ಒಂದನ್ನವಲಂಬಿಸಿ ಪ್ರೌಢ ಪಾಂಡಿತ್ಯವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಬೇಕು. ಈ ಒಳಗೆ ಸ್ವಧರ್ಮದ ಒಂದೆರಡು ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನಾದರೂ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಬಹುದು. ಭಾರತದೇಶದಲ್ಲೀವರೆಗಿನ ಧರ್ಮಪ್ರಚಾರಕರಾದ ಮಹರ್ಷಿಯಾಚಾರ್ಯರ ಜೀವನಚರಿತ್ರೆಗಳನ್ನವಲೋಕಿಸಿದರೆ ಅವರು ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಾವುದರೊಂದು ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪಂಡಿತರಾದ ಮೇಲೆಯೇ ಧರ್ಮಪ್ರಚಾರವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡರೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಯಥಾರ್ಥವಾಗಿ ಧರ್ಮಪ್ರವೃತ್ತಿಗೆ ವ್ಯಕ್ತಿವಿಶೇಷಗಳ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಸದಾಚಾರಗಳೇ ಕಾರಣವಾಗಿದ್ದವು. ಬಲಾತ್ಕಾರದಿಂದ ದುರಾಚಾರಗಳನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಬಹುದು; ಪರಂತು ಸದಾಚಾರಗಳನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸುವುದು ಕಷ್ಟ. ಇನ್ನು ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು ದಾಸೀನಮಾಡಿ "ವೀರಶೈವಮತದ ಅತಿಮಹತ್ವ ಗ್ರಂಥಗಳೆಂದರೆ ಕನ್ನಡ ವಚನಗಳೇ" ಎಂದು ಘಂಟಾಘೋಷಮಾಡುವವರ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಮಾರಾಟದುದ್ದೇಶವು ಒಡೆದುಕಾಣಿಸದಿದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ಸಾಕು! ಇಲ್ಲವಾದರೆ ವಚನವೆಂಬ ಬಿರುದುಳ್ಳ ಸಾವಿರಗಟ್ಟಲೆ ಹೊತ್ತಿಗೆಗಳೆಲ್ಲ ವೀರಶೈವ ಧರ್ಮದ ಮುಖ್ಯಗ್ರಂಥಗಳೆಂದು "ಸರ್ಟಿಫೈ" ಮಾಡುವುದೇತಕ್ಕೋ ಎಂದು ರಸಿಕರು ಪ್ರಶ್ನಿಸಬಹುದು. ಅದು ಹೇಗೇ ಇರಲಿ, ಕೆಲವರು ತಿಳಿದಂತೆ ಸಂಸ್ಕೃತವೇಕಾಂಗಿಯಲ್ಲ! ಅದು ಭಾರತೀಯರ ಪ್ರಜ್ಞಾವಿಜ್ಞಾನ ಭಾಂಡಾರವಾಗಿ ವಿವಿಧಾಂಗಗಳಿಂದ ವಿಶ್ವಮಾನವಸಮಾಜವನ್ನುದ್ಧಾರಮಾಡುವಷ್ಟು ಸಮರ್ಥವಾದುದೆಂದು ಪ್ರಾಜ್ಞರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಪರಿಚಯವುಂಟು. ಸಂಸ್ಕೃತಕಾಲೇಜುಗಳ ಕರ್ಣಧಾರರಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದು ನಿವೇದನೆಯಿದೆ. ವೀರಶೈವ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ಕಾಲೇಜುಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಒಂದತ್ಯುತ್ತಮಕಾಲೇಜಿದ್ದರೆ ಸಾಕು. "ಕಾಲೇಜ"ಎಂಬ ಮೂರಕ್ಷರಗಳ ಸೈನ್ ಬೋರ್ಡನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವವರಮೇಲೆ ಕರ್ತವ್ಯದಭಾರವೆಷ್ಟಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಮರೆಯಬಾರದು. ಪ್ರಧಾನಶಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನಭ್ಯಾಸಮಾಡುವ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗಾದರೂ 4-6 ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ನಿರ್ಭ್ರಾಂತರಾಗಿ ಪಾಠಹೇಳಲು ಸಮರ್ಥರಾದ ಅಧ್ಯಾಪಕರು ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ಗುರುಶಿಷ್ಯರಲ್ಲಿ ವೈಮನಸ್ಯವುಂಟಾಗಿ ಮುಖ್ಯೋದ್ದೇಶಕ್ಕೇನೇ ಆಘಾತವುಂಟಾಗಬಹುದು. (ಈ ತರಹದ ಮಹಾಪಂಡಿತರೇ ಈಗ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತಾರೆ. ಯಥಾರ್ಥಪಾಂಡಿತ್ಯವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ತಮ್ಮ ಪಾಠಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಮರ-ಶಬ್ದ-ರಘುವಂಶಗಳನ್ನೋದುವ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿದ್ದರೂ "ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲ್" ಎಂಬ ಇಂಗ್ಲೀಷ ಭಾಷೆಯ ದೊಡ್ಡ ಹೆಸರನ್ನು ಬರೆದುಕೊಂಡು ಸುಮ್ಮನೆ ವರ್ತಮಾನಪತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಬರೆದು ತುಂಬಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇಂಥವರ ವಿದ್ವತ್ತೆಯನ್ನು ಸಮಕ್ಷಮ ನೋಡಿಯೇ ಇಂಗ್ಲೀಷ ಕಲಿತವರು ಹಾಸ್ಯಮಾಡುತ್ತಾರಲ್ಲದೆ, ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನೂ ತಿರಸ್ಕರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇಂತಹ ಘನಪಂಡಿತರು ಆಡಂಬರದ್ಯೋತಕ ಶಬ್ದಪ್ರಯೋಗದ ಕಡೆಗೆ ಲಕ್ಷ್ಯಗೊಡದೆ) ಸಂಸ್ಕೃತದ ಗೌರವವನ್ನುಳಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಶಕ್ತಿಸಂಚಯಮಾಡಿಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯವನ್ನತಿದೃಢವಾಗಿಯೂ ಪರಿಪುಷ್ಟವಾಗಿಯೂ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ ಕೀರ್ತಿಭಾಜಕರಾಗಬೇಕಲ್ಲದೆ ಅನುಭವಿಗಳಾದ ಆಂಗ್ಲವಿದ್ಯಾವಂತರ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಂಕೋಚಗೊಳ್ಳಬಾರದು. ಪ್ರೌಢವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಅಭ್ಯಾಸಮಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಉಚಿತವೇತನಗಳನ್ನು ಕೊಡುವ ಸತ್ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಸಮಾಜದವರು ಕೈಗೊಂಡರೆ ವೀರಶೈವರ ಪ್ರಾಚೀನವೈಭವವೂ ಮರಳಿ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಸಹೃದಯರ ಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ ವಿನಯವಾಗಿ ಸಾರುವೆನು.

ಪಂಡಿತ ಭಾಲಾಕ್ಷಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳ ತ್ಯಾಗ.

6-24, "[illegible]" 24-10-32

ಜ್ಞಾನವಯೋವೃದ್ಧರೂ, ಸ್ವಕರ್ತವ್ಯನಿಷ್ಠರೂ, ಶಾಂತಶೀಲರೂ ಆದ ವೇ|| ಶ್ರೀ ಭಾಲಾಕ್ಷಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳವರು ಕಾಶೀ ಶ್ರೀ ಜಗದ್ಗುರು ವಿಶ್ವಾರಾಧ್ಯ ಮಹಾಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 30 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕರಾಗಿಯೂ ಅಧ್ಯಾಪಕವಿದ್ವಾಂಸರಾಗಿಯೂ ಇದ್ದುದು ವೀರಶೈವ ಸಮಾಜದ ಪಂಡಿತವರ್ಗಕ್ಕೂ ಮಹಾಜನಗಳಿಗೂ ಪರಿಚಿತವಷ್ಟೆ! ಅತ್ಯಂತ ಸಂಯಮಿತಜೀವನಪೂರ್ಣವರಾದುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಈಗಿನ ಎಪ್ಪತ್ತು ವರ್ಷದ ವಯಸ್ಸಿನವರೆಗೂ ಅವಿಚ್ಛಿನ್ನವಾದ ಆರೋಗ್ಯಭಾಗ್ಯವು ಲಭಿಸಿರುವದು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ [illegible] ಧರ್ಮವನ್ನನುಸರಿಸಿ 15 ದಿವಸಗಳ ಹಿಂದೆ ಶ್ರೀ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಕಾಯಿಲೆಯಾಗಿ ಕೆಲಂಬ ತೊಂದರೆಯಾಯಿತು. ಪುನಃ 10 ದಿನಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಚೇತರಿಸಿಕೊಂಡು ಹಿಂದಿನಂತೆ ತಮ್ಮ ಅವಕಾಶವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಶಿವಧ್ಯಾನ ಪೂಜಾದಿಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಕಳೆಯುತ್ತಿರುವುದು ನಮ್ಮಗಳಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಸಂತೋಷಕರವಾದ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ. ಕಳೆದ ವಿಜಯದಶಮಿಯ ಮರುದಿನ ಮಧ್ಯಾಹ್ನದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ವಿಶ್ವಾರಾಧ್ಯ ಗುರುಕುಲದ ಸಮಸ್ತ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಕರೆದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿದ್ದ ನೂರಾರು ರೂಪಾಯಿ ಬೆಲೆಬಾಳುವ ಧಾರ್ಮಿಕ ನೈತಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯಗ್ರಂಥಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅವರವರ ಅಪೇಕ್ಷೆಯನ್ನನುಸರಿಸಿ ಶಿವಾರ್ಪಣಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ಪ್ರದಾನಿಸಿದರೆಂದು ತಿಳಿಸಲು ಮಹಾನಂದವಾಗುತ್ತದೆ. ಶರೀರದ ನಶ್ವರತೆಯನ್ನರಿತವರು ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಬಹುಳರಾಗಿದ್ದರೂ ತಾವು ಸ್ವಸ್ಥರಾಗಿರುವಾಗಲೇ ತಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಇತರರಿಗೆ ಹಂಚಿಕೊಡುವವರು ದುರ್ಲಭರಷ್ಟೆ! ಶ್ರೀ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳವರು ವಿದ್ಯಾವಂತರನ್ನೇ ತಮ್ಮ ಉತ್ತರಾಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನಾಗಿ ಭಾವಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ಗ್ರಂಥಸಮೂಹವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೊಟ್ಟು ಇತರರಿಗೆ ಉದಾತ್ತವರ್ತನೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದರೆಂಬುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಜಗದ್ಗುರು ಪಂಚಾಚಾರ್ಯ ಭಗವತ್ಪಾದರ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದ [illegible]ಸಮಾಜಕ್ಕೂ ವೀರಶೈವೇತರ ಗುಣಜ್ಞ ಮಹಾಶಯರಿಗೂ ಶಿವಸಿದ್ಧಾಂತ ಮೂಲತತ್ವವನ್ನು ಬೋಧಿಸುತ್ತಿರುವ ಪಂಚಾಚಾರ್ಯಪ್ರಭೆಯ ಪೋಷಣೆಕ್ಕೋಸ್ಕರ 5 ರೂ. ಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸಿದರು. ಈ ತ್ಯಾಗವಲ್ಲದೆ ಅವರ ಅನಂತಗುಣಗಳು [illegible]ಗಿದ್ದರೂ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳವರ ಆತ್ಮ[illegible] ಸಹಜಸ್ವಭಾವವನ್ನನುಸರಿಸಿ ವಿಸ್ತರಿಸಲು ಶಕ್ತನಲ್ಲವೆಂದು ಗುಣಗ್ರಾಹಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿಜ್ಞಾಪಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಓರ್ವ ವೀರಶೈವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಕಾಶಿ.

ಉಪಕಾರ ಸ್ಮರಣೆ.

6-24

ಶ್ರೀ ಜಗದ್ಗುರು ವಿಶ್ವಾರಾಧ್ಯ ಮಹಾಸಂಸ್ಥಾನದ ಅಧ್ಯಾಪಕ ವಿದ್ವಾಂಸರಾದ ಪಂಡಿತ ಶ್ರೀ ಭಾಲಾಕ್ಷಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು 10-10-32 ನೇ ದಿವಸ ನೂರಾರು ರೂಪಾಯಿ ಬೆಲೆ ಬಾಳುವ ತಮ್ಮ ಗ್ರಂಥರತ್ನಗಳನ್ನು ಸಮಸ್ತ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಶಿವಾರ್ಪಣಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ಸಮರ್ಪಿಸಿದ ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಅಪೇಕ್ಷೆಯಂತೆ ಸುಮಾರು 30 ರೂ. ಬೆಲೆಯುಳ್ಳ ಅಮೂಲ್ಯ[illegible] ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು 'ಶೈವಭಾರತೀಭವನ'ಕ್ಕೆ [illegible] ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ [illegible] ಗ್ರಂಥಗಳೂ ಇರುವುವು. ಶ್ರೀ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳವರು ನಿಷ್ಕಾಮಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ಪ್ರದಾನಮಾಡಿದ್ದೂ ಅವರ ಉದಾತ್ತವಿಚಾರ[illegible] ಉಪಕಾರ[illegible]ವನ್ನೀ ಮೂಲಕ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ನಿವೇದಿಸುವುದು ಕರ್ತವ್ಯವೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಬಿ. ಪಾ. [illegible]

ಶೈವಭಾರತೀಭವನ ಕಾಶಿ.

ಕಲಕತ್ತಾ ಸಂಸ್ಕೃತಪರೀಕ್ಷೆಯು.

(ಪಂಡಿತ ಚಿದರಿಮಠದ ವೀರಭದ್ರಶರ್ಮಾ, ಕಾಶಿ.)

[illegible]- 8-2-32

ಕೆಲದಿವಸದ ನವಕರ್ನಾಟಕ ಮೊದಲಾದ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಯೊದಗಿರಿ ಶಂಕರ ಸಂಸ್ಕೃತಕಾಲೇಜಿನ ಪಂಡಿತ ಬಸವರಾಜಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳ ಲೇಖವೊಂದು ಪ್ರಕಟವಾಗಿರುವದು. ಅದರಲ್ಲಿ ಕಲಕತ್ತಾ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳ ವಿಷಯವಾಗಿ ಕೆಲವು ಪ್ರಮಾದಗಳು ಬಂದಿರುವ ಮೂಲಕ ವಾಚಕರ ಸಜ್ಜ್ಞಾನಸಂವರ್ಧನೆಗೋಸ್ಕರ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳ ಪರಿಚಯವನ್ನು ಸಂಕ್ಷೇಪವಾಗಿ ವಿವರಿಸುವೆನು. ಬೆಂಗಾಲ್ ಗವರ್ನಮೆಂಟಿನವರು 1870 ರ ಸುಮಾರಿಗೆ ಸಂಸ್ಕೃತ ಕಾಲೇಜನ್ನು ಪ್ರಚಾರದಲ್ಲಿ ತಂದರೂ ಕೇವಲಾಂಗ್ಲ ವಿದ್ಯಾವಂತರಿಂದ ಕಾರ್ಯವು ಸುಲಲಿತವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೇನೆ ಅನುಕೂಲಗಳು ದೊರೆಯ ಹತ್ತಿದವು. ಇದನ್ನರಿತು ಪಂಡಿತ ಈಶ್ವರಚಂದ್ರ ವಿದ್ಯಾಸಾಗರ ಪಂಡಿತ ತಾರಾನಾಥ ತರ್ಕವಾಚಸ್ಪತಿ ಮುಂತಾದ ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಸಂಸ್ಕೃತವಿದ್ಯಾವಿಧಾನವನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದ ಮೇಲೆಯೇ ಗವರ್ನಮೆಂಟಿನವರು ಸಂಸ್ಕೃತ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪರೀಕ್ಷಾ ಸಂಸ್ಥೆಯೊಂದನ್ನು (Board of Sanskrit Examinations calcutta) ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿದ್ಯಾಪ್ರಣಾಳಿಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಗೊಳಿಸಿದರು. ಅದರಿಂದ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಲಾಭವುಂಟಾದುದರಿಂದಲೇ ತೀರ್ಥಪರೀಕ್ಷೆಯ ಕೀರ್ತಿಯು ಭಾರತದೇಶದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಹರಡಿತು. ಸಮಸ್ತ ಪ್ರಾಂತಗಳ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಬಂದು ಅಧ್ಯಯನಮಾಡಿ ವಿದ್ಯಾತೀರ್ಥರಾಗಿ ಹೋಗಹತ್ತಿದರು. ಆಮೇಲೆ ಕಲಕತ್ತಾ ಯುನಿವರ್ಸಿಟಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಸರ್ ಅಶುತೋಷ ಮುಖರ್ಜಿಯವರು ಸಂಸ್ಕೃತಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಭಾಗವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಿದ್ದಲ್ಲದೆ ಪರೀಕ್ಷಾ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಅನೇಕ ಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿಸಿ ನೂತನಪರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಚಾರಮಾಡಿಸಿದರು. ಆ ಕಾಲಕ್ಕೇನೇ ಸಂಸ್ಕೃತಬೋರ್ಡಿನ ವಿಷಯವಾಗಿ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಯ "ಸೆನೇಟ್ ಕಮಿಟಿ"ಯಲ್ಲಿ ವಿವಾದವು ನಡೆದು ಕಡೆಗೆ 1919ನೆ ಇಸ್ವಿಯೊಳಗಾಗಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪರೀಕ್ಷಾ ಬೋರ್ಡಿಗೆ "ಕಲಕತ್ತಾ ಸಂಸ್ಕೃತ ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್" (Calcutta Sanskrit Association) ಎಂಬ ನಾಮಕರಣವನ್ನು ಗವರ್ನಮೆಂಟಿನವರು ಮಾಡಿದರು. ಡಾ|| ಸತೀಶಚಂದ್ರ ವಿದ್ಯಾಭೂಷಣರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಲೇಜ್ ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್‌ಗಳ ಸ್ಥಿತಿಯು ಸುವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಯಿತು. ಸದ್ಯಃ ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲರೂ, ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ನಿಗೆ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳೂ ಡಾ|| ಎಸ್.ಎನ್. ದಾಸಗುಪ್ತ ವಿದ್ಯಾಸಾಗರರಿರುತ್ತಾರೆ. ಬೆಂಗಾಲ್, ಆಸಾಮ್, ಮಧ್ಯಪ್ರಾಂತ, ಮುಂಬಯಿ ಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲಿ (ಅಂದರೆ ಯಾವಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ಆ ಪ್ರಾಂತದ ಗವರ್ನಮೆಂಟು ಸಂಸ್ಕೃತ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಿಲ್ಲವೋ) ಕಲಕತ್ತಾ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪರೀಕ್ಷೆಯ 58 ಕೇಂದ್ರ (Center)ಗಳುಂಟು. ಇಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ 25 ಪರೀಕ್ಷೆಗಳುಂಟು. ಗತವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಎಂಟುಸಾವಿರ ಜನರು ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಕುಳಿತಿದ್ದರು. ಇಷ್ಟು ವಿಸ್ತೃತವಾದ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪರೀಕ್ಷೆಯು ಭಾರತದೇಶದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದಿಲ್ಲ! ಇಲ್ಲಿಯ ತೀರ್ಥಪದವಿ (Title)ಯನ್ನು ಪಡೆದ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಬಹುತರವಾಗಿ ಭಾರತದೇಶದ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲಿಯು ಗವರ್ನಮೆಂಟು ಕಾಲೇಜು ಹೈಸ್ಕೂಲ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಾಪಕರಿರುತ್ತಾರೆ. ಉದಾಹರಣಾರ್ಥವಾಗಿ ಮದ್ರಾಸ್ ಪ್ರಾಂತದ ಕಡಪ, ಕೃಷ್ಣಾ, ಗೋದಾವರಿ ಗಂಜಾಂ, ಮುಂತಾದ ಜಿಲ್ಲಾ ಹೈಸ್ಕೂಲ್‌ಗಳಲ್ಲಿರುವ ಬ್ರ|| ಶ್ರೀ ಜನಮಂಚಿ ಶೇಷಾದ್ರಿಶರ್ಮರು (ಕಾವ್ಯತೀರ್ಥ) ಮುಂತಾದ ವಿದ್ವತ್ಪುಂಗವರನ್ನು ಗಣಿಸಬಹುದು. ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೀಗಿದ್ದರೂ "ಸಂಸ್ಕೃತ ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್" ಎಂಬುವದಕ್ಕೆ ಬಂಗಾಲ ದೇಶದ ಪಂಡಿತರ ಸಂಘವೇ ಎಂಬ ವಿಪರೀತಾರ್ಥವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮೂಢವಾದೇಶರು ಮೋಸಹೋಗುತ್ತಿರುವರು. ಅದರಲ್ಲಿಯು ಕೆಲವು ಬೋಗಸ (ನಕಲಿ) ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಕಲಕತ್ತಾ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪರೀಕ್ಷೆಯು ಗವರ್ನಮೆಂಟಿನವರದೆಂದು ಗೊತ್ತೇಇಲ್ಲವೆಂದರೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಲ್ಲ. ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಸಂಸ್ಕೃತ ಕಾಲೇಜಿನ ಪರವಾಗಿ ಕಲಕತ್ತಾ ಸಂಸ್ಕೃತ ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ ಎಂಬುವದನ್ನು ಕೇವಲ ಪಾಠಪ್ರಚಾರಕ್ಕೋಸ್ಕರವೇ ಗವರ್ನಮೆಂಟಿನವರು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಹೊರತು ಅದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಜೆಗಳ ಯಾವತರಹದ ಹಸ್ತಬಾಧ್ಯತೆಗಳಿಲ್ಲ. ಕಾಲೇಜ್ ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್‌ಗಳಿಗೆ ಅಧ್ಯಾಪಕರನ್ನೂ ಮೆಂಬರನ್ನೂ ಗವರ್ನಮೆಂಟಿನವರೇ ಆರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ವ್ಯಯವನ್ನು ಸರಕಾರದವರೇ ವಹಿಸಬೇಕಾಗುವದು. ಕಾಲೇಜ್ ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್‌ಗಳ ಸಮಸ್ತ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರವು ಗವರ್ನಮೆಂಟಿನವರ ಸರ್ವಿಸ್ ಪೋಸ್ಟ್ ಕಾರ್ಡು ಟಿಕೇಟುಗಳಿಂದಲೇ (Indian Service post cards and stamps) ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ನಿನ ಮೇಲೆ ಮತ್ತೊಂದು ಕೌನ್ಸಿಲ್ಲಿರುವದು. ಇಲ್ಲಿಯ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳ ವಿಚಾರವು ಪರೀಕ್ಷಾ ಫಲವು ಬೆಂಗಾಲ್ ಗವರ್ನಮೆಂಟಿನವರ ಕಲಕತ್ತಾ ಗೆಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಡುವದು. (ತೀರ್ಥಪರೀಕ್ಷೆಯ ಪರಿಣಾಮವೇ ನಿಯಮವನ್ನು ನೋಡಿರಿ) ಈ ಗೆಜೆಟ್ ಕೇವಲ ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಆಫೀಸುಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ (For official use only) ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಡುವದಾದುದರಿಂದ ಇತರ ಸೆಂಟರುಗಳೂ ಅಧ್ಯಾಪಕರೂ ಮುಂತಾದವರಿಗೋಸ್ಕರ ಪುಸ್ತಕರೂಪದಿಂದ ಬೇರೊಂದು ಗೆಜೆಟನ್ನು ಹೊರಡಿಸುವರು. ಕಲಕತ್ತಾ ಗೆಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ನಿಯಮಗಳು ಪಾವತಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಡುವ ವಿಷಯವು ಸಹ ಸರ್ವಸಾಧಾರಣರಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ನಿನ ಸಮಸ್ತ ಕಾಗದಪತ್ರಗಳು ಬೆಂಗಾಲ್ ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಪ್ರೆಸ್ (B.G. Press)ನಲ್ಲಿಯೇ ಮುದ್ರಿತವಾಗುವವು. ಕೊಡತಕ್ಕ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪಾಠ್ಯಪುಸ್ತಕನಿಯಮಾವಳಿ (List of text books) ಮುಂತಾದ ಅವಶ್ಯಕಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇಂಡಿಯಾ ಗವರ್ನಮೆಂಟಿನವರ ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ 'ಸಿಂಹೋರ್ಧ್ವಾಕೃತಕಿರೀಟ' ಚಿಹ್ನವು ಮುದ್ರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವದೆಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತೇ ಇದೆ. ಪಾಠ್ಯಪುಸ್ತಕದೊಂದನೆಯ ಪುಟದ ಮೂರನೆಯ ಪಂಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ 'ಪ್ರಥಮದ್ವಿತೀಯಪರೀಕ್ಷೆಗಳ ಫಲಾನುಸಾರವಾಗಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೂ ಅಧ್ಯಾಪಕರಿಗೂ ಗವರ್ನಮೆಂಟಿನವರು ವೇತನಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ' ಎಂಬ ವಾಕ್ಯವು ಗವರ್ನಮೆಂಟಿನವರ ಕಲಕತ್ತಾ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪರೀಕ್ಷಾಧ್ಯಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಕು! ಇನ್ನು 'ಸಂಸ್ಕೃತಕಾಲೇಜ್ ಗವರ್ನಮೆಂಟಿನವರದೇ' ಎಂಬ ಸಿದ್ಧಾಂತವು ಪಾಠ್ಯಪುಸ್ತಕದ 22ನೆಯ ಪುಟದ ಮೂರನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿರುವ 'ಪ್ರತಿವರ್ಷದಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿದ್ಯಾಲಯದೊಳಗೆ ಉಪಾಧಿ ಪರೀಕ್ಷೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲ್ಪಡುವದು' ಎಂಬ ವಾಕ್ಯದಿಂದ ಚಿಕ್ಕವರಿಗೂ ಹೊಳೆಯುವಂತಿದೆ. ಸಂಸ್ಕೃತಕಾಲೇಜಿಗೂ, ಸಂಸ್ಕೃತ ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ನಿಗೂ ಇರುವ ಅವಿನಾಭಾವಸಂಬಂಧವನ್ನು ನಾನು ಬಿಚ್ಚಿ ಬರೆಯುವದೇ ಬೇಡ! ವರ್ಧಮಾನ, ಇಂದೂರು, ಪುಣೆ, ಮುಂಬೈ ಮುಂತಾದ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿರುವಂತೆಯೇ ಕಲಕತ್ತಾನಗರದಲ್ಲಿ 'ಕಲಕತ್ತಾ ಪಂಡಿತಸಭೆ' ಎಂಬುದೊಂದು ಕೇಂದ್ರವೇ ಹೊರತು ಅದಕ್ಕೆ ಯಾವ ತರಹದ ಕರ್ತೃತ್ವಾಧಿಕಾರವಿಲ್ಲ. ಕಲಕತ್ತಾ ಸಂಸ್ಕೃತ ಕಾಲೇಜಿಗೆರಡುಮೈಲು ದೂರದಲ್ಲಿರುವ ಬಿಶ್ವಕೋಶ್ ಲೇನ್ ನಂ. 5 ರಲ್ಲಿ ಪಂಡಿತಸಭೆಯ ಕೇಂದ್ರವುಂಟು. ಆ ಕೇಂದ್ರದವರು ಪರೀಕ್ಷಾ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಬಂದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮುಂತಾದ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣದಲ್ಲಿ ಸಹಾಯಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಲಾಘವಕ್ಕೋಸ್ಕರವೇ ಕಾಲೇಜಿನವರು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಕೇಂದ್ರವಾದರೂ ಕೇವಲ ಆದ್ಯ ಮಧ್ಯಮಪರೀಕ್ಷೆಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸಂಬಂಧಿಸಿರುವದು. ತೀರ್ಥಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಕಲಕತ್ತಾ ಪಂಡಿತ ಸಭೆಗೆ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ. ಈ ತಾರತಮ್ಯವನ್ನು ಯಾವದಾದರೊಂದು ವರ್ಷದ ಆದ್ಯಮಧ್ಯಮತೀರ್ಥ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳ ಬಿಟ್ಟಿನಿಂದ ಜಾಣರು ಸುಲಭವಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಇನ್ನು 'ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್' ಎಂಬ ಶಬ್ದದಿಂದಲೇ ಭ್ರಮೆಗೊಳ್ಳುವದು ಸಂಗತವಲ್ಲ. ಗವರ್ನಮೆಂಟಿನವರ ಅನೇಕ ವಿಭಾಗಗಳಿಗೆ 'ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್' ಎಂಬ ಹೆಸರುಂಟೆಂಬುದು ವಿವೇಕಿಗಳಿಗೆ ಗೊತ್ತೇ ಇದೆ. ಇಷ್ಟೇಕೆ? ಪಾಟನಾಸಂಸ್ಕೃತಪರೀಕ್ಷೆಯು ಗವರ್ನಮೆಂಟಿಗೆ ಸೇರಿದುದೆಂದು ಸದರಿ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವರಷ್ಟೆ! ಹಾಗಾದರೆ ಪಾಟನಾಸಂಸ್ಕೃತಕಾಲೇಜಿನಪರವಾಗಿ ಸ್ಥಾಪಿತವಾಗಿರುವ ಸಂಸ್ಕೃತಪರೀಕ್ಷೆಗೆ 'ಬಿಹಾರ್ ಅಂಡ್ ಒರಿಸ್ಸಾ ಸಂಸ್ಕೃತ ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್' (Bihar and Orissa Sanskrit Association) ಎಂಬ ಹೆಸರಿರುವ ಸಂಗತಿಯನ್ನೂ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರಬಹುದು. ಇವರ ಎಲ್ಲಾ ಕಾಗದಗಳಲ್ಲೂ ಈ ಹೆಸರನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಕಲಕತ್ತಾ ಸಂಸ್ಕೃತ ಕಾಲೇಜು ಕಲಕತ್ತಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಕ್ಕೊಳಪಡದಿದ್ದರೆ ಮಾನ್ಯವಲ್ಲವೆಂಬುವದು ಸರಿಯಲ್ಲ! ಸಂಸ್ಕೃತಕಾಲೇಜು ಪ್ರಾಚೀನವಾದುದರಿಂದಲೂ ಅದನ್ನು ಅಧುನಿಕವಾದ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಅಂತರ್ಗತಮಾಡಿದರೆ ಉನ್ನತಿಯ ಕಡಿಮೆಯಾಗುವದೆಂದಲೂ ಆಶುತೋಷ ಮುಖರ್ಜಿಯವರ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಅದರ ಪ್ರತ್ಯೇಕತ್ವವು ನಿರ್ಣಯವಾಯಿತಷ್ಟೆ! ಆದರೂ ಕಲಕತ್ತಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರಿಂದ ಕೊಡಲ್ಪಡುವ ಕೆಲವು ಸಾಮಾನ್ಯ ನಿಯಮಗಳು ಸಂಸ್ಕೃತ ಕಾಲೇಜ್ ಆಫೀಸಿನ ನೋಟೀಸ್ ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿರುವದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಕ್ಕೂ ಕಾಲೇಜಿಗೂ ಇರುವ ಸಂಬಂಧವು ಗೋಚರವಾಗದಿರದು. ಮತ್ತು ಕಾಲೇಜಿನ ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ ಪಂಡಿತರಿಗೆ ಕಲಕತ್ತಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದವರಿಂದ 'ವಿದ್ಯಾಸಾಗರ ವಿದ್ಯಾಭೂಷಣ' ಮುಂತಾದ ಪದವಿಗಳನ್ನಿರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದೇ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳ ಸಂಬಂಧವು ಪಾಟನಾ ಮತ್ತು ಕಾಶಿ ಸಂಸ್ಕೃತಕಾಲೇಜುಗಳಿಗೂ ಇರುವದು. ಅಂದರೆ ಕಾಶಿ, ಪಾಟನಾ, ಕಲಕತ್ತಾ ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಸಂಸ್ಕೃತಕಾಲೇಜುಗಳು ತಮ್ಮ ಗೌರವಪೂರ್ಣವಾದ ಪ್ರತ್ಯೇಕತೆಯನ್ನು ರಕ್ಷಣೆಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅತ್ಯಂತೋರ್ಜಿತಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿರುವವೆಂದು ವಾಚಕರಿಗೆ ಪರಿಚಯವಿರಬೇಕು. ಸಂಶಯಾತ್ಮರು ಬೇಕಾದರೆ ಕಾಲೇಜಿನಿಂದ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಸಂಶಯದಿಂದ ದೂರರಾಗಬಹುದು. ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳವರು ಕಲಕತ್ತಾ ಸಂಸ್ಕೃತ ಕಾಲೇಜಿನ ವ್ಯಾಕರಣ ತೀರ್ಥರಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಈ ವಿಷಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಉದಾಸೀನಮಾಡಿರುವದರ ಮುಖ್ಯತತ್ವವು 'ಯಾದಗಿರಿ ಶಂಕರ ಸಂಸ್ಕೃತಕಾಲೇಜಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಚಿತ್ತವನ್ನು ಮದ್ರಾಸ್ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳ ಕಡೆಗೆ ಆಕರ್ಷಿಸಬೇಕೆಂಬುವುದೇ' ಎಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಅವರ ಉದ್ದೇಶಾಂಕುರವಾದರೂ ಸ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಸುಧಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರೆದರೆ (ಇತರರನ್ನು ದೂರದೆ) ಮಹಾವೃಕ್ಷವಾಗಿ ವೀರಶೈವಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಅತ್ಯುತ್ಕೃಷ್ಟಫಲಗಳನ್ನೀಯುವದಲ್ಲದೆ ಧರ್ಮವೀರ ಶ್ರೀ ಶಂಕರಪ್ಪನವರ ಮಹಾದಾನವು ದಕ್ಷಿಣದೇಶದಲ್ಲಿ ಅದ್ವಿತೀಯವಾಗಿ ಪ್ರಕಾಶಿಸುವದೆಂದು ಹಾರೈಸುವೆನು.

ಬಿಳಿಯಂಗಡಿಯವರಿಗೆ ಜವಾಬು.

(ಪಂಡಿತ ಚಿದರಿಮಠದ ವೀರಭದ್ರಶರ್ಮರಿಂದ)

6-6-"ಪ್ರಭಾ" 20-6-32

ವೀರಶೈವಸಮಾಜದ ಮಂದ್ಯಾಕ್ಷುಗಳು ನಾವೇ ಎಂದು ಕೆಲ ಜನ ಅಸೂಯಾಂಧರು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಶೂನ್ಯವಾಗಿ ಲೇಖಗಳನ್ನು ಬರೆದು ಸಂಸ್ಕೃತಪಾಠಶಾಲೆಗಳಿಗೂ ಶಾಸ್ತ್ರಿವರ್ಗಕ್ಕೂ ಸಹಾಯಮಾಡಬೇಡಿರೆಂದು ಪ್ರಚಾರಮಾಡಹತ್ತಿದರು. ಇಂಥವರ ಅನುಚಿತಾರೋಪಗಳನ್ನು 'ಸಂಸ್ಕೃತವೂ, ಆಕ್ಷೇಪಕರೂ' ಎಂಬ ನನ್ನ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ಸಯುಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಖಂಡಿಸಿದುದು ವಾಚಕರಿಗೆ ಪರಿಚಯವಿರಬಹುದು. ನನ್ನ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ವಿಮರ್ಶನೀಯಾಂಶವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ, ಮೌನವನ್ನು ವಹಿಸಿದರೆ ಅಪಮಾನವೆಂಬ ಹವ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದು ಎರಡು ತಿಂಗಳು ಕಳೆದ ಮೇಲೆ ಬಿ. ಬಿ. ಬಿಳಿಯಂಗಡಿ ವಕೀಲರು ಪ್ರತಿವಾದ ಲೇಖನವೊಂದನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ಪತ್ರಿಕೆಯು ಮಿತ್ರರೊಬ್ಬರಿಂದ ನನ್ನ ದೊರಕಿತು. ಇವರ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ಬೀಭತ್ಸವಾದ ನಗ್ನನೃತ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿರುವದಕ್ಕೆ, ಅವರ ಅಭಿಮಾನವಾರ್ಯಗವಾದ [illegible]ಗಳೋ, ಕೆಲ[illegible]ಗಳೋ, ಕಾರಣವಾಗಿ [illegible]ದ್ದಿಲ್ಲ. ಹಾಳುನಾಡ 'ಪ್ಲೀಡರ್‌ಡಿಗ್ರಿ' ಯನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವರೆಗೋ [illegible] ವಿಮರ್ಶದಲ್ಲಿ ಬಾಲಕನಾಗಿರುವಷ್ಟು ಜ್ಞಾನವಾಪರಿಸ ಅವರಿಗೆ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗದಿರುವದಕ್ಕೆ ಲಿಂಗಾಂಗಿಸಂಬಂಧದಿಂದ ವ್ಯಸನಪಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ವಿಷಯವು ತಿಳಿಯ[illegible] ದ್ದೂಷಣೆಯಿಂದರಿಸುಕೊಳ್ಳಬೇಕೇ ಹೊರತು ವಿಕ್ಷಿಪ್ತಚಿತ್ತರಾಗಿ "ಬೇಶರಮು, ಬಾಲಿಶ, ನಾಚಿಕೆಯಿಲ್ಲದ, ಗೂಗಿ, ನೀಚ, ತಾಮಸ' ಮುಂತಾಗಿ ಬಡಬಡಿಸಿದರೆ, ಸತ್ಪುರುಷರು ಏನೆಂದಾರೆನ್ನುವ ಭೀತಿಯಾದರೂ ಇವರಿಗೆ ಇರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲವೇ? ಇದು ತುಚ್ಛಮಾರ್ಗವು. ಇರಲಿ! ಬಿಳಿಯಂಗಡಿ ವಕೀಲರ ಗೋಳಾಟವನ್ನಿಷ್ಟು ಅವಲೋಕಿಸೋಣ—ಮೊದಲು ಪಾಪಟಿಯವರು 'ಸಂಸ್ಕೃತವು ದುಷ್ಪರಿಣಾಮಕಾರಕ' ವೆಂದು ಶಂಖನಾದ ಮಾಡಿದರು. ಬಿಳಿಯಂಗಡಿಯವರು 'ಸಂಸ್ಕೃತಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ವ್ಯಯಮಾಡುವದು ದುರುಪಯೋಗ' ವೆಂದು ಕೂಗಿಕೊಂಡರು. ಈ ಅರಣ್ಯರೋದನವಾದ ಮೇಲೆಯೇ ಧಾರವಾಡದ ಮಹನೀಯರು ಸಂಸ್ಕೃತವಿದ್ಯಾಪೀಠವನ್ನು [illegible]ಂಘವರಿಗೆ ಚನ್ನಾಗಿ ಬುದ್ಧಿಹೇಳಬಿಟ್ಟರು. ಆ ಅಪಮಾನವನ್ನೀಗ ಮುಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು ಹಳಿದಿಲ್ಲವೆಂದು ನಿರೂಪಿಸುತ್ತ 'ಕೆಲಸಂಗತಿಗಳ ಮೇಲಿಂದ ಕೆಲಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳ ಮೇಲಿನ ವಿಶ್ವಾಸವು ತಪ್ಪಿಹೋಗಿರುವದೆಂಬ' ಪೊಳ್ಳನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಚಾಚಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿದ್ವದ್ವರ್ಗವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಲಹಕ್ಕೆ ಕರೆದು ಸಮಗಸೂಯೆಯಿಲ್ಲವೆಂದು ಸಾಧಿಸುವದಾಕಾಶಪುಷ್ಪಕ್ಕೆ [illegible]ರಲ್ಲ! ಸಮಾಜಾಭ್ಯುದಯಾಭಿಮಾನಿಗಳಾದವರು ನಿಭೀತರಾಗಿ 'ಅಯೋಗ್ಯವ್ಯಕ್ತಿ' ಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಬಹಿರಂಗ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬಹುದಲ್ಲವೆ? ಪ್ರಪಂಚದ ಮಹನೀಯರಿಂದ ಸಂಸ್ಕೃತವು ಸರ್ವೋತ್ಕೃಷ್ಟವೆಂದು ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಪ್ರಶಂಸಿಸಲ್ಪಡುವುದೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಸಂಸ್ಕೃತವಿದ್ಯಾಧ್ಯಯನ್ನಮಾಡಿದ ವಿದ್ವದ್ವರ್ಗದ ಗೌರವಕ್ಕೆ ಹಾನಿಯೇ ಇಲ್ಲ. ವ್ಯಕ್ತಿವಿಶೇಷಗಳ ದುರ್ಗುಣಗಳು ಅವರವರ ಕೃತ್ಯಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗುವವೇ ಹೊರತು ಯಾವ ಸದ್ವಿ[illegible]ಯಿಂದಲೂ ದುರ್ಗುಣವು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಪೂರ್ವಾಪರ[illegible]ಲ್ಲದ ಕೆಲವು ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳ ಮೇಲಿನ ವಿಶ್ವಾಸವು ಬಿಳಿಯಂಗ[illegible]ವರಿಗೆ ತಪ್ಪಿಹೋದಂತೆ 'ಬಿಳಿಯಂಗಡಿಯವರಂಥಹ ಕೆಲವು ವಕೀಲರ [illegible]ನ ವಿಶ್ವಾಸವು ವೀರಶೈವಸಮಾಜಕ್ಕೆ ತಪ್ಪಿಹೋಗಿರುವದೆಂದು' [illegible] ಬರೆಯಬಹುದು. ಅಂದರೆ [illegible]ಗಳಿಲ್ಲದೆ ಆರೋಪಿಸುತ್ತ ನಿರ್ಣಯಿಸುವದು ಅನಾ[illegible]ಮಾಡಲಾದ ಬಿಳಿಯಂಗಡಿಯವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗದಿಷ್ಟು ಈ ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿದ್ವೇಷವಲ್ಲದೆ ಬೇರೊಂದೇನು?

ಕಾಶಿಯಲ್ಲಿ ಕಲಿತುಬಂದ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವರಿಗೆ ನಿರುದ್ಯೋಗಸಮಸ್ಯೆಯು ಪೀಡಿಸುತ್ತಿರುವುದು, ಈಗಿನ ಕಾಲದ ಸಹಜಗುಣವಾಗಿದೆ. ಅವರ ಸಂಖ್ಯೆಯಾದರೂ ಎಷ್ಟು? ಲಕ್ಷಗಟ್ಟಲೆ ಇರುವ ವೀರಶೈವರಲ್ಲಿ ಹತ್ತೆಂಟು ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳೊಂದು ಲೆಕ್ಕವಲ್ಲ! ಹೊಟ್ಟೆಪಾಡಿಗಾಗಿ ವಕೀಲಪನಕ್ಕೋಸ್ಕರ [illegible]ಜಾತಿಯ ಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕೆ ಅರ್ಜಿಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕಿಂತಲೂ [illegible]ಮಠಪೂಜ್ಯಸ್ವಾಮಿಗಳ ಮಠಗಳಲ್ಲಿ ವಿಧೇಯರಾಗಿ ಅಧ್ಯಾಪನಮಾಡುವ ಕೆಲವು ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳ ವೃತ್ತಿಯು ಸಹಸ್ರಗುಣಶ್ರೇಷ್ಠವಾಗಿರುವುದು. ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳಲ್ಲನೇಕರು ಸಂಯಮಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಯಿಸಿ ಧನ್ಯರಾಗುವರು. ಕೆಲವರು ಪೌರಾಣಿಕ ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯರಾಗಿಯೂ, ಧರ್ಮಸೇವಕ ಶಿವಕಥಕರಾಗಿಯೂ, ಭಾಷಾಸೇವಕ ಕವಿಲೇಖಕರಾಗಿಯೂ ಸಂಸ್ಕೃತಪಾಂಡಿತ್ಯವನ್ನು ರಕ್ಷಣೆಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ವೀರಶೈವಮತಕ್ಕೆ ಭೂಷಣವಾಗಿದೆ. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ! ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳ ಪಾಂಡಿತ್ಯವನೇಕಕಡೆ ವೀರಶೈವರಿಗೆ ಗೌರವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿದ ಸಂಗತಿಯು ಯಾರಿಗೆತಾನೇ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ? ವಕೀಲರನೇಕರು ತಮ್ಮ ವೃತ್ತಿಯು ನಿಂತುಹೋಗಿರುವದರಿಂದ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ, ಧಾರವಾಡಗಳಲ್ಲಿ ಬಿಳಿಬಟ್ಟೆಯಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಉಪಜೀವಿಸುತ್ತಿರುವರಲ್ಲವೆ? ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಸಾವಿರಗಟ್ಟಲೆ ಆಂಗ್ಲವಿದ್ಯಾವಂತರು ಉದ್ಯೋಗವಿಲ್ಲದೆ ಬೋರ್ಡುಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಸಂಗಬಂದ ವಿಷಯವನ್ನು ಭಾರತದೇಶದ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳಲ್ಲೀಗ ಎರಡು

...ರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ ವಿದ್ವಾಂಸರು 'ಕಾನ್ಸೊ...ಪರ್ ಸ್ಪೀಚ್' ಗಳ ಮೂಲಕ ಘೋಷಿಸುತ್ತಿರುವರು. ಇಷ್ಟೇಕೆ? ...ತ್ತವೇ ನಿರುದ್ಯೋಗಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಕುಂಠಸು ಭಯೋತ್ಪಾದಕವಾ...ಗಿರುವಾಗ ಸಂಸ್ಕೃತದ ನಾಲ್ಕಾರು ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳನ್ನು ನಿರುದ್ಯೋಗಾಪವಾದಕ್ಕೆ ಗುರಿಮಾಡುವದು, ಅಸೂಯೆಯಿಂದ್ದೇ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಓರಿಯೆಂಟ್ ಗಂಟಿನಿಂದಲೋ ಶಾವ್ನ ಗಳಿಸಿದ ಧನದಿಂದಲೋ ಜೀವಿತವನ್ನು ನಡೆಯುಸುತ್ತ "ನಮ್ಮ ಮೂವರಿಗೂ ನಿರುದ್ಯೋಗಬಾಧೆ ತಟ್ಟಲ್ಲನೆಂಬ" ಬೆಳೆಯುಂಗಡಿಯವರ ಬರಹವು 'ಪರಸ್ತರಂ ಪ್ರಶಂಸಂತಿ ಅಹೋರೂಪಮಹೋಧ್ವನಿ' ಅನ್ನುವ ಗಾದೆಗೆ ಉದಾಹರಣವಾಗಿದೆ. ವಿದ್ಯೆಯು ಜ್ಞಾನವನ್ನನು ಗ್ರಹಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಮನುಷ್ಯನು ತನ್ನ ಚಾಕಚಕ್ಯವನ್ನನುಸರಿಸಿ ಅಧ್ಯಾಪನಾದ್ಯುಪಾಯಗಳಿಂದ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಬೇಕಾಗುವುದು. ಪಂಡಿತರಿಗನ್ನ ಸಿಗುವದಿಲ್ಲವಲ್ಲಾ ಎಂಬ ಆಕ್ಷೇಪವು ನೀರಸವೇ!

ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಯಾವ ನಾಗರಿಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದವರಾಗಲಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕಾಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ಧರ್ಮಗ್ರಂಥಗಳನ್ನೇ ಬಾಲಕರಿಗೆ ಕಲಿಸಬೇಕೆಂಬ ದುರಾಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದಿಲ್ಲವು. ಪ್ರಾಥಮಿಕಾಧ್ಯಯನವೊಂದು ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮುಗಿದಮೇಲೆಯೇ ಧರ್ಮಾದಿಶಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನೇ, ಕಲೆಗಳನ್ನೇ ಅಭ್ಯಾಸಿಸಬೇಕೆಂಬ ನನ್ನ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳದೆ ವೀರಶೈವಸಂಸ್ಕೃತಪಾಠಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಧರ್ಮಗ್ರಂಥಗಳನ್ನೇ ಬೋಧಿಸಬೇಕೆಂಬ ನಿಸ್ಸಾರವಿಷಯವನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸಿ ತಮಗೆ ಶಿಕ್ಷಣಕಲೆಯಲ್ಲಿ ಅನುಭವಾತಿಶಯವಾಗಿರುವುದೆಂದು ತಮಗೆ ತಾವೇ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟನ್ನು ಕೊಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಚನ್ನಾಗಿ ವಿದ್ವಾಂಸರಾದರೆ ಕನ್ನಡದವರಿಂದ ತಾವು ಮಾಡುವ ನವೀನಸಾಂಖ್ಯ ವಿಚಾರಗಳಿಗವರಾಶವು ದೊರೆಯಲಾರದೆಂದಲ, ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ತಮಗಿದ್ದ ಶಾಸ್ತ್ರ ನಮ್ಮ ಜ್ಞಾನವು ಹೊರಬೀಳುವದೆಂದಲ ಗುಟ್ಟುಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸಂಸ್ಕೃತಪಾಠಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಹಳಿಯಲಾರಂಭಿಸಿದ ಬೆಳೆಯುಂಗಡಿಯವರ ಸಾಹಸವನ್ನು ಕೆಲವಾಂಗ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಸಹ ತಿಳಿಯದೆ ಬಿಟ್ಟಿಲ್ಲವು. ಸಂಸ್ಕೃತಪಾಠಶಾಲೆಗಳಿಂದ ಅಧಿಕಹಿತವಾಗುವದರಿಂದಲೇ ಶ್ರೀ ಶಿವಯೋಗೀಶ್ವರ ಸಂಸ್ಕೃತವಿದ್ಯಾಪೀಠಸ್ಥಾಪನಾ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಸುಗುಣಿಗೇರಾದ ವಕೀಲರಮೇಲೆರು ಭಾಗಿಗಳಾಗಿದ್ದರು. 'ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ನಿರೋಪಕಾರ್ಯವು ದೊರೆಯುವದೆಂತಿಲ್ಲ! ವೆಂಟ' ನಿಮಿತ್ತಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ ಸಂಸ್ಕೃತಪಾಠಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ವಿಚಾರವು ಅಕ್ಕವವು ಕಂಡುಬಂದರೆ ಸಮಾಜದವರಿಗೆ ನಮ್ಮ ತಿಯಿಂದ ಸಪ್ರಮಾಣವಾಗಿ ನಿರೂಪಿಸಿ ವಿಧಾಯಕಶಿಕ್ಷಣ ಕಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೇ ಹೊರತು, ಮುಖ ಬಂದುದನ್ನಲ್ಲಾ ಗಿನ ಸಂಸ್ಕೃತಪಾಠಶಾಲಾವಿಚಾರಗಳು ಅಕ್ಷಮ್ಯವೇ ಎ! ಬೆಳೆಯುಂಗಡಿಯವರು ಶರಣರ ವಚನಗಳನ್ನು ಶರ್ಮರು ಹಳಿ ಯುತ್ತಾರೆಂದು ಟೀಕಿಸಿದ್ದಲ್ಲಾ ಕುಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ವಚನಗಳೇ ಯುವ ಹೊತ್ತಿಗೆಗಳೋ ವೀರಶೈವಧರ್ಮದ ಮುಖ್ಯಗ್ರಂಥಗಳೆಂದು ತಿಳಿಯುವ ದುರಭಿಮಾನಕ್ಕೆ ಬೀಳದೆ ವೀರಶೈವ ಸಂದಿ ಶಪರಿಶನ್ನು ಕಾಡಿಸಿ ಧರ್ಮಪ್ರಕಾಶಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ... ಮಾಡಿ ಯೋಗ್ಯಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ತಂದರೆ ಯಾರಾಪೇಕ್ಷವು ಇರಲಾರದು. ಹಾಗಲ್ಲದೆ ಒಮ್ಮೆ ಆಗಮಗಳ ಮುಖಗಳೆಯನ್ನು ವದನ್ನೂ ಒಮ್ಮೆ ಶರಣರು ವೇದಬಾಹ್ಯರಲ್ಲವೆನ್ನುವದನ್ನೂ (ಶಿವಾನುಭವದಲ್ಲಿ) ಸಮರ್ಥಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಹೋದರೆ ಯಾವ ಕಾರ್ಯವು ನಡೆಯದೆ ಕೇವಲ ಪ್ರಭಾಕರವಾದನ್ಯಾಯವು ವೀರಶೈವರಿಗಾಗುವದಷ್ಟೇ! "ಶರ್ಮವರ್ಗದವರಿಂದ ಮಾತೃಭಾಷೆ ಮೇಲೆ ಜುಗುಪ್ಸೆಯಿಲ್ಲ. ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿನ ಹೊರೆಗಿನ ಕಂಡ ಕರ್ನಾಟಕಭಾಷಾಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಮಾ... ಲಿರುವರು. ಬೆಳೆಯುಂಗಡಿಯವರು ಹೃದಯಂಗಮವಾದ ... ನುವಾದ ಕನ್ನಡಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಜ್ಞಾನವಿದ್ದರೂ ತಮಗೆ ಗೋಚರವಾದ ಸಂಸ್ಕೃತವಿದ್ಯಾಧಿಷ್ಠಾನದ ... ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಪಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆಂಬುವುದು, ತನ್ನ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಶಿಕ್ಷ ಯನ್ನು ಕಾಣದೆ ಆಕರವಡಿಸುವ ನಾಸಿಕದ ... ಹಲವುವವನ್ನು ... ತಿದ್ದುವದು. ... ಂಕತದವರ ಕನ್ನಡಭಾಷಾಸೇವೆಯೂ ಸುಧಾರಕರವಾದದ್ದೆಂದೆ ಶರ್ಮಗರವರು ಕಿವಿಲಿ ಆಪ್ಪಡ ಸಲ ದಳಕೋಸಬೇಕಾದರೆ ... ಸಂಧಿ ಎಂದ ಬೆಳೆಯುಂಗಡಿಯವರಿಗೆ ಈ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿಯೇ ಅಲ್ಲ, ಅನಂತ ಜನ್ಮಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಲಾರದು.

ಪಾವಟೆ ಸಿದ್ದರಾಮಪ್ಪ ವಕೀಲರ ವಿಷಯವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುಂಗಡಿಯವರು ಬಹಳವಾಗಿ ಪ್ರಶಂಸಿಸಿದುದು ಹಾಸ್ಯಾಸ್ಪದವಾಗಿರದು. ಕೆಂದರೆ—ಸಂಸ್ಕೃತಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿದ ಬೆಳೆಯುಂಗಡಿಯವರಿಗೆ ಪಾವಟೆಯವರ 'ಪಲ್ಲವಗ್ರಾಹಿ' 'ಅಪ್ಪಿಲಂಘನ' ವಿಶೇಷವಿಶಿಷ್ಟ ... ನಿಂದ ಸಂಸ್ಕೃತಪಾಂಡಿತ್ಯವು 'ಅಪಾರವಮಹೋದಧಿಯ' ವುದೆಂದು ಕಂಡಿದ್ದು. ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿರುವ ಹಲಕೆಲವು ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ... ಪುಸ್ತಕ ಮುಂತಾದವುಗಳಿಂದ ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು ಸಾಧಿಸಿ ... ಂದ ಪಾವಟೆಯವರ ನಿಂದನಾಕಾರಕ ... ಗುರುಕುಲ ... ಕವೀಮಡಿ ದಾರ್ಢ್ಯದಿಂದ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಕಲಿತವರಾದ ಶರ್ಮ ... ದ ಪಾಂಡಿತ್ಯವು ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ಭಾಷ್ಯಕಾರರವರೆಂದು ... ಬೆಳೆಯುಂಗಡಿಯವರು ಬರೆದದ್ದು) ಇರುವುದು ಸತ್ಯವಾಗಿದೆ. ... ವರ ಫಲ ವಕೀಲರು ಸಾವಿರಗಟ್ಟಲೆ ಸಮಾರಾ ... ರ 'ವೀರಶೈವ ಸರ್ವಸ್ವವೇ' ಸಿದ್ಧಿಸುವಂತಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ವೀರ ... ಸಮಾಯನನ್ನೇ ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸಿ ಶರ್ಮವರ್ಗದವರ ಕಣ್ಣು ... ಸುವುದು ಶಾಲಾರಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಶಕ್ಯವಿಲ್ಲ! ಪಾವಟೆಯವ... "ಬಸವನು ವೀರಶೈವ ಮತಸ್ಥಾಪಕ" ನೆಂದು ಬರೆದು ...ಡಾಗ ಅವರ ಐತಿಹಾಸಿಕಜ್ಞಾನವೂ "ಲಿಂಗಾಯತ ಶಬ್ದವು

ಸಂಸ್ಕೃತ" ವೆಂದು ಸಾಧಿಸಿದಾಗ ಅವರ ಭಾಷಾಜ್ಞಾನವೂ "ಸುಪ್ರಭೇದಪ್ರಭಂಜನ" ವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದಾಗ ಅವರ ಶಿವಾಗಮ ಜ್ಞಾನವೂ "ಶರ್ಮರನ್ನೂ ವರ್ಗಗಳನ್ನೂ ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನೂ ವಿಮರ್ಶಿಸಿ" ದಾಗ ಅವರ ಹಾರ್ದಿಕಗುಣಗಳೂ ವಿವೇಕಶೀಲರಿಗೆ ಪರಿಚಯವಾಗಿವೆ. ಪಾವಟೆಯವರ ಅನೇಕ ಲೇಖಗಳು ಬೂಟಾಟಿಕೆಯೆಂದು ಉಪೇಕ್ಷಿಸಲ್ಪಟ್ಟವೆಯೇ ಹೊರತು, ಶರ್ಮರ ಅವಗಾಹನಾತೀತವಾಗಿರುವದಕ್ಕಲ್ಲ. ಇಂಥವರ ದುರ್ವಾದಗಳಲ್ಲಿ ತತ್ವವಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನರಿತ ಶರ್ಮರೀಶವು ಅಧ್ಯಯನಾಧ್ಯಾಪನಗಳಲ್ಲಿ ಲೀನರಾಗಿ ಜೊಳ್ಳನ್ನು ದಾಸೀನವಾದುದು ... ರಿಗೆ ಅವಶ್ಯಕವೆಂದು ಕಂಡಾಗ ಇಂತಹ ಯಾವ ಲೇಖಗಳೂ ಎದುರಿಗೆ ನಿಲ್ಲಲಾರವೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದಿರಲಿ! ಪಾವಟೆಯವರು ಪ್ರವೇಶಿಸಿದ "ಬಸವಾಸಿ ವ್ಯಾಜ್ಯವು" ಪಾತಾಳವನ್ನು ಒಡಿದುದೂ, ಶರ್ಮವರ್ಗದವರ "ಪರಳೀಪ್ರಕರಣವು" ವೀರಶೈವರಿಗೆ ವಿಜಯ-ವಿಭೂತಿಯನ್ನು ಹಂಚಿದುದೂ ಜಗದ್ವಿದಿತವಾಗಿದೆ. ಪಾವಟೆಯವರ "ವೀರಶೈವವರ್ಣಭೇದವಿಚಾರಕೆ" ಗೆ ಖಂಡನಲೇಖವು ಶಿವಾನುಭವದಲ್ಲಿ ಬಾರದೆ ಹೋದ ಕಾರಣ ಅವರ ಲೇಖವು ಸಿದ್ಧಾಂತವೆಂಬ ಭ್ರಮೆಯನ್ನಾರಿಸುವದು ಮಂದತನ! ವರ್ಣಭೇದವೇ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವವರು ಇಲ್ಲದ "ವರ್ಣಭೇದ" ವನ್ನು ಹೇಗೆ ವಿದಾರಣ ಮಾಡಿದರು? ಈ ಶೋಧನೆಗೆ ಬೇರೆ ಕಾರಣಗಳುಂಟು. ಉಚ್ಚವರ್ಣದವರ ಗುರುತ್ವವು ಸಹನವಾಗಲಾರದ ಕೆಲವರು ಸಾಮ್ಯವಾದವನ್ನು ಸಾಧಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೇ ಹೊರತು ಅದರಲ್ಲಿ ತಥ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ! ಭಾರತೀಯಾಸ್ತಿಕಮತಗಳಿಂದ ವರ್ಣತಾರತಮ್ಯವನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕುವದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಆರ್ಯಸಮಾಜಗಳು ೩೦ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕಷ್ಟಪಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಅವರಲ್ಲಿಯೇ ಅನೇಕ ಭೇದಗಳೀಗ ಬೆಳೆದ್ದುಹೋಗಿವೆ. ಅದರಂತೆ ಅನಾಲೋಚಿತ ಪಾವಟೆಯವರ ಅನಾಲೋಚಿತ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು "ಅಯ್ಯಗಳ ಗೋಳು" "ಅಪ್ಪಗಳ ಅಳು" ಮುಂತಾದ ಹಾಳುಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸಿ ಕಡೆಗೆ ವೀರಶೈವ ಸಮಾಜದಲ್ಲೀಗಿನ ಕಾಲಕ್ಕಿರುವ ಸಹಾನುಭೂತಿಯನ್ನೂ ತಪ್ಪಿಸಿ ಪರಸ್ಪರ ಸ್ಪರ್ಧೆಗಳ ಮೂಲಕ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ "ಜಂಗಮಸಂಘ" "ಭಕ್ತಸಂಘ" ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಮಾಡಲು ಸಮರ್ಥವಾಗುತ್ತಿರುವವು. ಇಂತಹ ನಿರಂಕುಶತಾಪೀಡಿತರಾಗಿ ಮೂಢಕಾಸಿನ ಬೆಲೆಯಿಲ್ಲದ ಅನೇಕರು 'ಪ್ರಸಾರಸಂಘ' ಗಳನ್ನು ಮುಂದೆ ಮಾಡಿ ತಮ್ಮ ದುರುದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಗುಪ್ತವಾಗಿ ಸಫಲಗೊಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವರು. ಪಾವಟೆಯವರ "Veerashaiva Philosophy of Shivagamas" ಎಂಬ ಪುಸ್ತಕವು ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಹೆಸರಾಗಿದೆಂದು ಬೆಳೆಯುಂಗಡಿಯವರು ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಪಾವಟೆಯವರ ಸೌಜನ್ಯವು ಪ್ರಕಟವಾಗಿದ್ದರೆ ನಮಗೂ ಸಂತೋಷವೇ! ವೀರಶೈವವನ್ನು ಸಂಸ್ಥಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ವಿದ್ವಾಂಸರದನ್ನಿನ್ನೂ ವರೆಗೆ ಮುಟ್ಟಿ ನೋಡಿಲ್ಲ. ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ಆಗಮ ವಿಷಯ ವಿಷಯಕವಾಗಿ ಈ ವಿಧವಾದ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನೂ ತೋರಿಲ್ಲ. ನೂತನ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನವೀನರನೇಕರು ಮನವುಟ್ಟಿ ಸ್ತೋತ್ರಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರಂತೂ ಒಂದನುವಾದ ಲೇಖ ಬರೆದರೆ 'ಡಾಕ್ಟರ್' ಡಿಗ್ರಿಯನ್ನೂ ಒಂದು ಹಳೆ ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಿಂಟುಮಾಡಿದರೆ "ಮಹಾಮಹೋಪಾಧ್ಯಾಯ" ಪದವಿಯನ್ನೂ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ತಾತ್ಪರ್ಯವೇನಂದರೆ—ಹೀರಿನಲ್ಲಿರುವವರೆಗೂ ಮೊಸಳೆಯು ಬಲಶಾಲಿಯೆಂದು ಪ್ರಶಂಸಿಸಲ್ಪಟ್ಟಂತೆ ಆ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿರುವ ಶಿವಾಗಮಶ್ಲೋಕಗಳಿಂದ ಪ್ರಸಕ್ತಿಯೇನೋ ಬಂದಿರಬಹುದು. ಇಷ್ಟರಿಂದಲೇ ಪಾವಟೆಯವರಿಗೆ ವೀರಶೈವೋತ್ಕೃಷ್ಟ ಪಂಡಿತ ಪದವಿಯು ಸಿಗಲಾರದು. ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿಂತಹ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಹುಟ್ಟುವುದೂ ನಷ್ಟವಾಗುವುದೂ ಸಹಜವಾಗಿದೆ.

ವೀರಶೈವ ಸಂಸ್ಕೃತಪಾಠಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾಗಿ ವಚನಗಳನ್ನು ಬೋಧಿಸುವದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಿತವಾಗಿರುವ ಪುಸ್ತಕಗಳೇ ವೀರಶೈವಧರ್ಮದ ಮುಖ್ಯ ಗ್ರಂಥಗಳೆಂದು ಅನೇಕ ನೋಟೀಸುಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸುವದಲ್ಲದೆ ವೀರಶೈವರ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಾಂಡಿತ್ಯನಿರೋಧಕವಾಗುವಂತೆ ಲೇಖಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಮೂಲಕವನ್ನು ಹಳಕಟ್ಟಿ ವಕೀಲರ ಬರಹಗಳನ್ನೂ ನನ್ನ ಹಿಂದಿನ ಲೇಖದಲ್ಲಿ ಖಂಡಿಸಿದ್ದೇನೆ. ನಿಷ್ಪಕ್ಷವಾಗಿ ಧರ್ಮಸೇವಾಬುದ್ಧಿಯಿಂದಲೇ ಪ್ರಚಾರವನ್ನು ಮಾಡುವದಾದರೆ ಅಂತಹವರಿಗೆ ಪರಮೇಶ್ವರನು ಶ್ರೇಯಸ್ಸನ್ನನುಗ್ರಹಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ. ಸ ಹೊಂಬಾ ಬಾಗ ಸಂಚ ಶ್ರೀ

ಶ್ರೀವೀರನಂದ್ಯಾದಿ ಗಣವಂಶಪರಂಪರಾಗತರಾದ ಜಂಗಮರು ತಮ್ಮ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ್ಯವನ್ನು ಅನೇಕ ವಿವಾದ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧಾಂತಗೊಳಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಪೂಜ್ಯರಾದ ವೀರಮಾಹೇಶ್ವರ ವಿದ್ವಾಂಸರಿಗೆ ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದಿಂದಲೂ "ವೇದಮೂರ್ತಿ, ವೇದಮೂರ್ತಿ, ಪಂಡಿತ, ಭೂಸುರವಂಶಪ್ರದೀಪ" ಮೊದಲಾದ ವಿಶೇಷಣಗಳು ಪ್ರಯೋಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ನನ್ನಚೋಳರಾಜನಿಂದ ಆಂಧ್ರಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಸಾವಿರ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ರಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಕುಮಾರಸಂಭವದಲ್ಲಿ ಜಂಗಮ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಗುರುಗಳಿಗೋಸ್ಕರ ಪ್ರಯೋಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟ 'ಭೂಸುರವಂಶಪ್ರದೀಪ' ವಿಶೇಷಣವನ್ನು ವಿವೇಕಿಗಳು ನೋಡಲಿ! ದೇವಶಬ್ದವೂ, ಶರ್ಮಶಬ್ದವೂ ಪರ್ಯಾಯವಾಚಕಗಳಾಗಿವೆ. ("ಶರ್ಮೇತಿದೈವತಂ ನಾಮ" ಎಂದು ಮಹೀಧರಭಾಷ್ಯ..) ರಾಜಗುರುಗಳಾದ ಶರಮಾರಾಧ್ಯ ಮಾಹೇಶ್ವರರ (ಆಂಧ್ರದೇಶದ) ಪ್ರಾಚೀನಪುರುಷರು ಶರ್ಮಶಬ್ದಭೂಷಿತರಾಗಿರುವರು. ಪರಮತೀಯರನೇಕವೇಳೆ ತೊಂದರೆಗೊಳಿಸುತ್ತಿರುವ ಮೂಲಕ ಶರ್ಮವರ್ಗದವರು ತಮ್ಮ ಭೂರುದ್ರತ್ವದಲ್ಲಿ ಪ್ರಚ್ಛನ್ನವಾಗಿರುವ ಭೂದೇವತ್ವವನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಸಮಂಜಸವಾಗಿಯೇ ಇದೆ. ಅದರಂತೆ ಶಿಖಾಧಾರಣವಾದರೂ ವೀರಶೈವಧರ್ಮದ ಅನಂತ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಪಾದಿತವಾಗಿದೆ. ಆಂಧ್ರ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ, ದ್ರವಿಡ, ಮಹೀಶೂರ ದೇಶಗಳವೀರಶೈವರಲ್ಲಿ ಶಿಖೆಯು ಶಿಷ್ಟಾಚಾರವಾಗಿಯೇ ಪರಿಗಣಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಗತಿಯಿಲ್ಲದಂತೆ ವಟಿಸಿ ಕೆಲವರು ಅಜ್ಞಾನದಿಂದಲೋ ದುರಾಶೆಯಿಂದಲೋ ಶಿವಾಶಬ್ದದಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷಣಾವೃತ್ತಿಯಿಂದ ವಿಧ್ಯಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಜಗತ್ತನ್ನು ವಂಚಿಸುತ್ತಿರುವರು. ಇನ್ನು ಸ್ವರೂಪಜ್ಞಾನರಹಿತರಾದ ಕೆಲಗ್ರಹಸ್ಥರು "ಪಲಿಮೋಲಿನಕತ್ತರಿ" ಮುಂತಾದ ಅಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಮ್ಲೇಚ್ಛಾಚಾರಗಳ ಸುದ್ದಿಯೆತ್ತದೆ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯವಾದ ಶಿಖೆಯನ್ನು ಬೋಳಿಸಿ ವೀಸಗಳನ್ನಿರಿಸಿಕೊಂಡು ಮಹಮ್ಮದೀಯ ಮತಪ್ರಸಾರಕನಾದ ದೀನ್ ದಾರ್ ಸಿದ್ದೀಕನಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿರುವರು. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಇದ್ದರೂ ಶರ್ಮಶಿಖಾಧಾರಣವು ಶಂಭೂತಕಡ್ಯೋತಕವೆಂದು ದುಸ್ಸಾಹಸದಿಂದ ನುಡಿಯುವದು ಮನುಷ್ಯನ ನಡತೆಯಲ್ಲ! 'ಶಿವಸಿದ್ಧಾಂತದರ್ಪಣವು' ವೀರಶೈವ ಪಂಡಿತರಿಂದ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಡತಕ್ಕದಿದೆ. ಆಗ ತಮ್ಮ ವಿಕಾರವಾದ ಮುಖವನ್ನದರಲ್ಲಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲಿ! ಶಿವಪ್ರಸಂಗರತ್ನಾಕರಾದಿಗ್ರಂಥಗಳು ಪಂಚಸೂತಕತತ್ವಗಳನ್ನಂಗೀಕರಿಸಿ ವೀರಶೈವರಿಗೆ ಶಿವಪೂಜಾಧಿಕಾರವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೊಡುತ್ತಲಿವೆ. ಆಂಧ್ರ ವೀರಶೈವರಲ್ಲಿ ಜನನಮರಣ ರಜಸ್ಸೂತಕಗಳು ಶಾಸ್ತ್ರೀಯವಾಗಿ ಪಾಲಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿವೆ. ಈ ಮುಂತಾದ ವಿಚಾರಗಳು ವಿಶದವಾಗಿ ಗುಂಟೂರು ಜಿಲ್ಲಾ ಜಡ್ಜ್ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ೧೯೩೧ ಜೂಲೈ ೨೧, ೨೨, ೨೪, ೨೫ ತಾರೀಖುಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆದ ನನ್ನ ವಿಸ್ತೃತವಾದ ಸಾಕ್ಷ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿರೂಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ತಮ್ಮ ಅಧ್ಯಯನಾನುಭವಗಳನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳದೆ "ಲೇಪ... ಕೋಪೇನ ಪೂರಯೇತ್" ಎಂಬ ವಿಕಟನಿದ್ಧಾಂತಕೊಳ್ಳಗಾಗಿ ಧ... ರ್ಮರು ವಿಷಯವಾವುದೂ ಸಿಗದಿರುವದರಿಂದ "ಶರ್ಮವರ್ಗದವರು ಅಷ್ಟಾವರಣ ಪಂಚಾಚಾರರಹಿತರೂ ನೀಚರೂ ವೀರಶೈವೇತರರು ಇದ್ದಾರೆ. ಇವರಿಗೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಸಹಾಯಮಾಡಬಾರದು" ಮೊ... ಲಾಗಿ ಒದರಿ ವಿಜಯವೆಂದು ಭಾವಿಸಿದರೆ ... ಂಟುಗಳಲ್ಲಿ ಸ... ನೀಚನೀಚ ಶಬ್ದಗಳು ಹಾಗೆ ಉಳಿದುಬಿಟ್ಟವೆಯಲ್ಲಾ" ಎಂದ... ಸಹಾಯಮಾಡುವದು ನನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯವಲ್ಲ. ಈ ಕೃತ್ಯವು ವೀರಶೈವ... ವತ್ವಕ್ಕೆ ಸಮಾನವೂ ಅಲ್ಲ. ಮರ್ಯಾದೆಯನ್ನು ತ್ಯಾಗಮಾಡಿ... ದಾಯಿತು. ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಬೈಗಳೆಲ್ಲರಿಗೂ ಬರಬಹುದು. ವೀರ... ಶೈವ ಮಹಾಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಒಕ್ಕಟ್ಟಿಗಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತಾವಗಳನ್ನು ಪ್ರವೇ... ಶಗೊಳಿಸಿ ಮತ್ತೊತ್ತಟ್ಟಿಗೆ ವೀರಮಾಹೇಶ್ವರರನ್ನು ಭಿನ್ನ... ಡುವದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಎಂತಹ ಲೇಖಗಳನ್ನು ಪ್ರಚಾರಿಸುತ್ತಿ... ವರೋ ಕುಶಲಮತಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಯುವಂತಿದೆ. ತಮ್ಮ ಲೇಖ... ಭಾಷಾದೋಷಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡ ಶ್ರೀಯುತ ವಿ. ಬಿ. ಬೆಳೆಯುಂ... ಗಡಿ ವಕೀಲರು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಶಾಂತಚಿತ್ತದಿಂದ ತಮ್ಮ ಭಾವದ... ಷಗಳನ್ನೂ ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಲಿ! ನವನಿಂದನಾ ಸಭ್ಯತಾರಹಿತ... ವಾಙ್ಮಯ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾನವುಂಟು. ಉದ್ರೇಕ ಪ್ರಲಾಪ... ನನಗೆ ಬೇಕಿಲ್ಲವು!

"ಅನುಹುಂಕುರುತೇ ಘನಧ್ವನಿಂ
ನಹಿ ಗೋಮಾಯುರುತಾನಿ ಕೇಸರೀ"

ಕಲ್ಯಾಣಪತ್ರಿಕೆಯೂ, ಶಿವಾಂಕವೂ.

7-12-... 17-7-33

ಕಲಿಕಲ್ಮಷವು ವಿದೇಶೀಯನಾಗರಿಕತೆಯಿಂದ ವಿವರ್ಧಿಸಿಸಾಗುತ್ತಿದ್ದರೂ, ಪುಣ್ಯಭೂಮಿಯೆನಿಸಿದ ನಮ್ಮ ಭಾರತವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ನಾಳದವರೆಗೆ ಉತ್ತಮಭಕ್ತರೂ ಜ್ಞಾನವೈರಾಗ್ಯಸಂಪನ್ನರೂ ಇರುತ್ತಾರೆಂಬುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ. ಅಂತಹ ಮಹನೀಯರು ಅನೇಕ ರೂಪಗಳಿಂದ ತಮ್ಮ ಸುತ್ತಲೂ ಮುತ್ತಿದ್ದರೂ ಕಾಣದೆ ಜಗತ್ತನ್ನು ಸುತ್ತುತ್ತಿರುವವು ಗುರುವಿನಂತೆ ಸಮುಪದೇಶವನ್ನಿತ್ತು ಮಾನವನಿಗೆ ಮಹಾಶಾಂತಿಸುಖವನ್ನು ಉಣಿಸುವ ಸಾಧನೆಗಳು ಎಲ್ಲಿರುವವೆಂದು ಕೇಳುವವರಿಗೋಸ್ಕರವೇ ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಷಯವು ವಿವರಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿರುವುದು.

ಉತ್ತರದೇಶದಲ್ಲಿ 'ಗೋರಖಪೂರ್' ಎಂಬ ನಗರವೊಂದಿದೆ. ತಮ್ಮ ಔದಾರ್ಯದಿಂದ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧರಾದ ಮಾರ್ವಾಡಿಸಜ್ಜನರು ಕೆಲವರು ಕೂಡಿ ಸುಮಾರು ಎಂಟು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಮೂಲಧನದಿಂದ ಭಾರತಧರ್ಮದ ವಾಙ್ಮಯವನ್ನು ಪ್ರಚಾರಗೊಳಿಸುವ ಉದ್ದೇಶವನ್ನಿರಿಸಿಕೊಂಡು ಒಂದು ಮುದ್ರಣಾಲಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ತದ್ದ್ವಾರಾ 'ಕಲ್ಯಾಣ' ವೆಂಬ ಹಿಂದೀ ಭಾಷೆಯ ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನೂ, ಭಗವದ್ಗೀತಾಭಾಷ್ಯ ರಾಮಾಯಣಾದಿ ಉದ್ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನೂ ಮುದ್ರಿಸಿ ಪ್ರಚಾರಗೊಳಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಉದ್ದೇಶವೇನೆಂದರೆ—ಭಕ್ತಿ, ಜ್ಞಾನ ವೈರಾಗ್ಯ, ಧರ್ಮ, ಸದಾಚಾರಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಉತ್ತಮೋತ್ತಮವಾದ ಸಮಸ್ತ ವಾಙ್ಮಯವನ್ನೂ ಸುಲಭಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಅಂದವಾಗಿ ಮುದ್ರಿಸಿ ಭಾರತದೇಶದ ಎಲ್ಲ ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಕಾಶಕರಿಗಿಂತಲೂ ಸ್ವಲ್ಪವಾದ ಬೆಲೆಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಜನರ ಕಲ್ಯಾಣಮಾಡುವದಾಗಿದೆ. ಈಗ ಎಂಟು ವರ್ಷಗಳ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಅರವತ್ತು ಗ್ರಂಥಗಳು ಮುದ್ರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಇವುಗಳ ಕಾಗದ, ಮುದ್ರಣಾದಿಗಳು ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾಗಿದ್ದು ಬೆಲೆಯು ತೀರಾ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಅವರು ಹೊರಡಿಸುತ್ತಿರುವ 'ಕಲ್ಯಾಣ'ವೆಂಬ ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆಯು ಹಿಂದೀಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ

ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತಿರುವದು. ಅದು ಕೇವಲ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಕಲ್ಯಾಣವಾಗಿರದೆ ಗುಣದಿಂದಲೂ ಮಾನವರಿಗಾಗುವ ಕಲ್ಯಾಣವನ್ನು ಬಯಸುತ್ತಿರುವುದು. ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯು ೮೦ ಪುಟಗಳಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಕ್ರೌನ್ ¼ ಸೈಜಿನಲ್ಲಿ ಹೊರಡುತ್ತಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದುಸಲವೂ ಒಂದು ತ್ರಿವರ್ಣಚಿತ್ರವೂ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಉಳಿಯುವಂತಹ ಕಾಗದಗಳೂ ಮುದ್ರಣದ ಸೌಂದರ್ಯವೂ ಜೀವಾತ್ಮೋದ್ಧಾರಕ ಲೇಖನಗಳೂ ಇದರ ಉತ್ಕರ್ಷವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಿವೆ. ಇದರ ಬೆಲೆ ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕು ರೂಪಾಯಿ ಮೂರಾಣೆಗಳು ಮಾತ್ರ! ಪ್ರತಿವರ್ಷದ ಆದಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದ ವಿಶೇಷ ಸಂಚಿಕೆಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತ ಜಗತ್ತಿನ ವಿದ್ವಾಂಸರಿಂದ ಪ್ರಶಂಸಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ಇದರ 'ಗೀತಾಂಕ' 'ರಾಮಾಯಣಾಂಕ' 'ಕೃಷ್ಣಾಂಕ' 'ಈಶ್ವರಾಂಕ' ಗಳು ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಹೆಸರಾದವುಗಳಾಗಿವೆ. ಇವೆಲ್ಲ ಐನೂರು ನೂರು ಪುಟಗಳುಳ್ಳವುಗಳಾಗಿ ನೂರಾರು ಚಿತ್ರಗಳಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಜನರನ್ನು ಬೆರಗುಗೊಳಿಸುವವು. ಗೀತಾಂಕದೊಡನೆ ಈ ಕಲ್ಯಾಣಪತ್ರಿಕೆಯು ಕೀರ್ತಿಯು ಜಗತ್ತಿನ ಮೂಲೆ ಮೂಲೆಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಿಸಿತು. ಆದುದರಿಂದಲೇ ಈ ಪತ್ರಿಕೆಗೆ ಇಪ್ಪತ್ತು ಸಾವಿರ ಚಂದಾದಾರರಿರುವರೆಂದರೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಲ್ಲ! ಭಾರತದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಭಾಷೆಯ ಮಾಸಿಕಪತ್ರಿಕೆಗೆ ಇಷ್ಟು ಜನ ಚಂದಾದಾರರಿಲ್ಲ. ಕಲ್ಯಾಣವನ್ನೋದಿಕೊಳ್ಳುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದಲೇ ಪರದೇಶೀಯ ವಿದ್ವಾಂಸರನೇಕರು ಹಿಂದೀ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕಲಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯ ನೂರಾರು ಎರಡುನೂರು ಪ್ರತಿಗಳು ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ಮೊದಲಾದ ಪರದೇಶಗಳಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಸಂಯುಕ್ತಪ್ರಾಂತ, ಮಧ್ಯಪ್ರಾಂತ, ಬಿಹಾರಪ್ರಾಂತ, ಬೊಂಬಾಯಿಪ್ರಾಂತಗಳ ಪ್ರಭುತ್ವದವರು ತಮ್ಮ ಎಲ್ಲ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೂ ಮಂಜೂರ್ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿಯ ಹಿಂದೀ ಭಾಷೆಯು ಅತ್ಯಂತ ಸುಲಭವಾಗಿಯೂ ಸಂಸ್ಕೃತಬಹುಮಿಶ್ರಿತವಾಗಿಯೂ ಇರುವದರಿಂದ ಎಲ್ಲ ದೇಶದವರಿಗೂ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲನುವಾಗಿದೆ. ಈ ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧಪತ್ರಿಕೆಯು ಈಸಾರೆ

"ಶಿವಾಂಕ"

ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ವಿಶೇಷಸಂಚಿಕೆಯನ್ನು ಶ್ರಾವಣಮಾಸದಲ್ಲಿ ಹೊರಡಿಸಲಿಕ್ಕಿದೆ. ಇದು ಆರು ನೂರು ಪುಟಗಳಿಂದಲೂ ಗಣ್ಯ ಭವ್ಯಸುಂದರಗಳಾದ ಚಿತ್ರಗಳಿಂದಲೂ ಕೂಡಿ ಪರಶಿವನ ವೈಭವವನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸುವುದಾಗಿದೆ. ಈ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಶಿವನ ಸಂಬಂಧಗಳಾದ ಶಿವತತ್ವ, ಶಿವಸ್ವರೂಪ, ಅಖಿಲಲೀಲೆ, ಉಪಾಸನಾಲಾಭ, ಭಕ್ತಿಪ್ರಕಾರ, ಮತವಿಶೇಷ, ಜ್ಯೋತಿರ್ಲಿಂಗ, ಪ್ರಸಿದ್ಧಕ್ಷೇತ್ರ, ಪರದೇಶಸ್ಥಮಂದಿರ, ಪ್ರಾಚೀನಶಿಲಾಲೇಖ, ರಾಜ್ಯ, ಆಗಮ ಮೊದಲಾದ ಸಮಸ್ತ ವಿಷಯಗಳನ್ನವಲಂಬಿಸಿ ಭಾರತದೇಶದ ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧರಾದ ಸರ್ವಮತೀಯ ವಿದ್ವಾಂಸರ ಲೇಖನಗಳು ತುಂಬಿ ತುಳುಕುವವು. ಈ ಸಂಚಿಕೆಯನ್ನು (ಯಥಾರ್ಥವಾಗಿ ಇದೊಂದು ಉದ್ಗ್ರಂಥ) ಪಠನಮನನಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿಯೂ ಮನುಷ್ಯರು ಧನ್ಯರಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ! ಇದನ್ನು ವೈಷ್ಣವಾದಿಪರಮತೀಯರೂ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವರಾಗಿರುವರೆಂದಾಗ, ಶೈವವೀರಶೈವರೂ, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಅವರಲ್ಲಿಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ, ಸ್ವಾಮಿಗಳೂ, ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳೂ, ಧರ್ಮಸೇವಕರೂ, ಧೀಮಂತರೂ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೂ ಈ ಶಿವಾಂಕವನ್ನು ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಅತ್ಯಂತ ಆಗ್ರಹದಿಂದ ನಿವೇದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ—ಶಿವಾಂಕದ ಪ್ರತಿಗಳು ಈ ಸಲ ಇಪ್ಪತ್ತೆರಡುಸಾವಿರ ಮಾತ್ರ ಮುದ್ರಿತವಾಗುತ್ತಿವೆ. ಅಂದರೆ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಚಂದಾದಾರರಿಗೋಸ್ಕರ ಇಪ್ಪತ್ತು ಸಾವಿರ ಪ್ರತಿಗಳು ಹೋಗಲಾಗಿ ಕೇವಲ ಎರಡುಸಾವಿರ ಪ್ರತಿಗಳು ಮಾತ್ರ ನೂತನಚಂದಾದಾರರಿಗಾಗಿ ಕಾದಿಡಲ್ಪಡುವವು. ಆದುದರಿಂದ ಜನರು ತ್ವರೆಯಾಗಿ 4-3-0 ಬೆಲೆಯನ್ನು ಮನಿಯಾರ್ಡರು ದ್ವಾರಾ "The Manager Kalyan P. O. Gorakhapur, U. P." ಎಂಬ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ರವಾನಿಸುವರೋ ಆ ಮೊದಲಿನ ಎರಡುಸಾವಿರ ಚಂದಾದಾರರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಶಿವಾಂಕವು ಲಭಿಸುವದಾಗಿದೆ. ಈಗ ಚಂದಾದಾರರಾಗುವವರಿಗೆ ಶಿವಾಂಕ ಒಂದಲ್ಲದೆ ಮುಂದಿನ ವರ್ಷದ ಆಷಾಢದ ವರೆಗೂ ಪ್ರತಿಮಾಸದಲ್ಲಿ ಹೊರಡುವ ಎಂಭತ್ತು ಪುಟಗಳುಳ್ಳ ಹತ್ತು ಸಂಚಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅಂದರೆ ಈ ನಾಲ್ಕು ರೂಪಾಯಿ ಮೂರಾಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಹದಿನ್ನಾಲ್ಕುನೂರು ಪುಟಗಳೂ ನೂರಾರು ಎರಡುನೂರು ಚಿತ್ರಗಳೂ ಉಳ್ಳ "ಕಲ್ಯಾಣ" ಪತ್ರಿಕೆಯ ಎಂಟನೆಯ ವರ್ಷದ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಂಚಿಕೆಗಳು ಚಂದಾದಾರರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಸೇರುವವೆಂಬ ತಾತ್ಪರ್ಯ. ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಸುಲಭವಾಗಿ ಜನರಿಗೆ 'ಕಲ್ಯಾಣ'ವನ್ನೊದಗಿಸುತ್ತಿರುವ ಗೋರಖಪುರದ ಮಹೋದಯರನ್ನೆಷ್ಟು ಕೊಂಡಾಡಿದರೂ ತೀರದು.—(ಮನಿಯಾರ್ಡರು ಕೂಪನ್ನಿನಲ್ಲಿ 'ಕಲ್ಯಾಣ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಎಂಟನೆಯ ವರ್ಷದ ಚಂದಾಹಣವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಕೆಳಗಿನ ಅಡ್ರೆಸ್ಸಿಗೆ ಶಿವಾಂಕದಿಂದ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ರವಾನಿಸಬೇಕು' ಎಂದು ಇಂಗ್ಲೀಷು, ಹಿಂದೀ, ಮರಾಠಿ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಾದರೂ ಬರೆಯಬೇಕು). ಹೀಗೆ ನಿವೇದಿಸುವ

ಶಿವಯೋಗಿ.

[ಹಿಂದೀಭಾಷೆಯನ್ನು ಬಲ್ಲವರು 'ಕಲ್ಯಾಣ' ಪತ್ರಿಕೆಗೆ ಚಂದಾದಾರರಾಗಿ ಶಿವಾಂಕವನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡು ಶಿವಸಂಬಂಧಗಳಾದ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದಾಶಿಸುತ್ತೇವೆ.] ಸಂ.—

ಕಾಶಿಯಲ್ಲಿ ಅದ್ಭುತ ಭೂಕಂಪ.

(ಓರ್ವ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷದರ್ಶಿ, 15—1—1934.)

ಪಂಚಾಚಾರ್ಯಪ್ರಭೆಯ ಇದೇ ಜನವರಿ ೧ ಮತ್ತು ೮ ನೆಯ ತಾರೀಖಿನ ಸಂಚಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದ ಭವಿಷ್ಯದಂತೆ ಕಾಶೀಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ತಾ॥ 15-1-1934 ನೆಯ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಎರಡು ಘಂಟೆ ಹತ್ತು ನಿಮಿಷಗಳ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅದ್ಭುತವಾದ ಭೂಕಂಪವಾಯಿತೆಂದು ತಿಳಿಸಲು ಈಗಲೂ ಹೃದಯವು ಕಂಪಿಸುತ್ತದೆ. ಶ್ರೀ ಜಗದ್ಗುರು ವಿಶ್ವಾರಾಧ್ಯ ಗುರುಕುಲವಾಸಿಗಳೂ ಮಹಾಸಂಸ್ಥಾನದ ಕರ್ಮಚಾರಿಗಳೂ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ತರಾಗಿದ್ದಾಗ ಆಕಸ್ಮಾತ್ತಾಗಿ ಮೊದಲೊಂದು ವಿಚಿತ್ರ ಧ್ವನಿಯಾಯಿತು. ಆಮೇಲೆ ಭೂಮಿಯು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ನಡುಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕಂಡು ಎಲ್ಲರೂ ದರ್ಬಾರು ಹಾಲಿನ ಮುಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸೇರಿ 'ಹರಹರಮಹಾದೇವ' ಎಂಬ ಶಿವಘೋಷವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತ ಅದ್ಭುತ ಧ್ವನಿಯನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಬಿರುಗಾಳಿಯಿಂದ ಗಿಡವು ತಲೆಮೇಲೆ ನಡುಗುವಂತೆ ಸಮಸ್ತ ಕಾಶೀಕ್ಷೇತ್ರವು ಶ್ರೀಪರಶಿವನ ಲೀಲೆಯಿಂದ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ನಿಮಿಷಗಳ ವರೆಗೂ ಸಾಕಷ್ಟು ನಡುಗಿಬಿಟ್ಟಿತು. ಮನುಷ್ಯನ ಶಕ್ತಿಯನ್ನೂ ಗರ್ವವನ್ನೂ ಕ್ಷಣಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ನಾಶಮಾಡಿ ತೋರಿಸಿದ ಪರಮೇಶ್ವರನ ಅದ್ಭುತ ಲೀಲೆಯು ವಿಚಾರಿಸಿದ ಹಾಗೆಲ್ಲ ಅತ್ಯಂತ ಗಂಭೀರವಾಗಿಯೇ ತೋರುತ್ತಿದೆ. ವಿಸ್ಮಯಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದು ನಿರುಪಾಯವಾದ ಪ್ರಾಣಿಕೋಟಿಯು ಜಗದಾಧಾರನಾದ ಶಿವನ ಮೊರೆಹೊಕ್ಕಿದುದೂ ಸಹಜವಾಗಿದೆ. ದುಃಖಿತರಾದ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಪಿತೃಗಳು ಲಾಲಿಸುವಂತೆ, ಪರಮ ಕರುಣಾಮಯನಾದ ಶ್ರೀವಿಶ್ವನಾಥನು ತನ್ನ ಮಕ್ಕಳಾದ ಜೀವಿಗಳ ಹೃದಯಪೂರ್ವಕವಾದ ಆರ್ತನಾದವನ್ನೂ ಆತ್ಮಸ್ಮರಣೆಯನ್ನೂ ಕೇಳಿ ಭೂಸ್ತಂಭನೆಯನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟನು. ಆಗ ಜೀವಕೋಟಿಯು ಎಂದಿನಂತೆ ಈಪಸಾಸ್ತ್ರಯದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿ ಮನೆಮಾರುಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಹತ್ತಿತು. ಕಾಶಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಭೂಕಂಪದಿಂದ ಅನೇಕ ಮನೆಗಳು ಬಿದ್ದುಹೋಗಿರುವವಲ್ಲದೆ ಕೆಲವು ಮಾನವರು ಮಡಿದುಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಅನೇಕರಿಗೆ ಗಾಯಗಳಾಗಿವೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚಾಗಲಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರ ಮನೆಗಳಿಗೂ ನಷ್ಟವುಂಟಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀವಿಶ್ವನಾಥನ ಮಂದಿರವೆಲ್ಲವೂ ಕಂಪಿಸಿರುವದಾದರೂ ಲಿಂಗಮೂರ್ತಿಯು ಮಾತ್ರ ಚಲಿಸಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷದರ್ಶಿಗಳು ಹೇಳುತ್ತಿರುವರು. ಶ್ರೀವಿಶ್ವಾರಾಧ್ಯ ಮಹಾಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದೆರಡು ಹಳೆಗೋಡೆಗಳು ಬಿಚ್ಚಿ ಹೋಗಿವೆ. ಆದರೆ ಶ್ರೀವಿಶ್ವಾರಾಧ್ಯ ಮಹಾಪೀಠ, ಮಂದಿರ, ಕೈಲಾಸಮಂಟಪಗಳು ಮಾತ್ರ ಸುಸ್ಥಿರವಾಗಿಯೇ ಇವೆ. ಕಂಪಿಸಿದ ಚಿಹ್ನವೇ ಇಲ್ಲ! ಆ ದಿವಸವು ಸೋಮವತ್ಯಮಾವಾಸ್ಯೆಯ ಮಹಾಪರ್ವವಾದುದರಿಂದ ಗಂಗಾಸ್ನಾನಾದಿಗಳಿಗೋಸ್ಕರ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಂದ ಬಂದ ಜನರು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕಾಶಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಶ್ರೀ ವಿಶ್ವಾರಾಧ್ಯ ಗುರುಕುಲವಾಸಿಗಳಾದರೂ ಸಾಯಂಕಾಲ ನಾಲ್ಕು ಘಂಟೆಗೆ ಭೋಜನವನ್ನು ತೀರಿಸಿಕೊಂಡು, ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ನಿಯಮದಂತೆ ಶ್ರೀಗುರು ಪೀಠದ ಸನ್ನಿಧಿಯೊಳಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಭಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದರು.

ಹಾವೇರಿಯ ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ ಜ್ಯೋತಿರ್ಮಾರ್ತಂಡ ವೇ॥ ಶಂಕರಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳ ಭವಿಷ್ಯವು ಅನೇಕವೇಳೆಯಂತೆ ಈಗಲೂ ಸತ್ಯವಾಗಿರುವುದು ಸಂತೋಷದ ಸುದ್ದಿಯು.—ಭಾರತೀಯರ ಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನೂ ಜ್ಯೋತಿಶ್ಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನೂ ಮನಬಂದಂತೆ ಹಳಿಯುತ್ತಿರುವ ಗಾಂಧೀಭಕ್ತರೂ ನಾಸ್ತಿಕರೂ ಇನ್ನು ಮೇಲಾದರೂ ಸನ್ಮಾರ್ಗಾವಲಂಬಿಗಳಾಗಿ ಶಿವಕೃಪೆಯನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಲೆಂದು ಭಾವಿಸುವೆನು.

ಸಂಪುಟ ೮.] ಪಂಚಾಚಾರ್ಯಪ್ರಭಾ, ಸೋಮವಾರ ತಾ|| ೨೧ನೇ ಮೇ ೧೯೩೪ [ಸಂಚಿಕೆ ೧

ಶ್ರೀ ರೇಣುಕಜಗದ್ಗುರುಃ ಶರಣಮ್.

ಪ್ರಭಾಭ್ಯುದಯ.

(ಪಂಡಿತ ಚಿದಿರೆಮಠದ ವೀರಭದ್ರಶಾಸ್ತ್ರಿ, ಕಾಶಿ.)

ಪ್ರಾಕ್ಪಶ್ಚಿಮಖಂಡಾಂತರ್ಗತಗಳಾದ ನಿಖಿಲಪ್ರಾಂತಗಳೂ ಅಖಿಲಮತಗಳೂ ಅಧರ್ಮದಿಂದ ಪರಸ್ಪರವಾಗಿ ದ್ವೇಷಾಸೂಯೆಗಳನ್ನು ಪ್ರವರ್ಧಿಸಿಕೊಂಡು ರುಧಿರಪ್ರವಾಹದಲ್ಲಿ ಪತಿತವಾಗಹತ್ತಿವೆ. ಈ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯೊಪನೆ ಹೋಗುತ್ತಿರುವ ಮಾನವರುಂಡಮುಂಡಮಂಡಲಿಯ ಪ್ರಚಂಡದೃಶ್ಯವನ್ನು ಸಹಿಸುವುದು ಹೇಗೆ? ನಿಜವಾಗಿಯು ಬಹುಭಯಂಕರವು! ಭೂದೇವಿಯು ಈ ಅಧರ್ಮಾನಲವನ್ನು ಭರಿಸಲಾರದೆ ಹಸ್ತದ್ವಯವನ್ನೆದೆಯಲ್ಲಿರಿಸಿಕೊಂಡು, ತನ್ನ ವಿಶಾಲ ನೇತ್ರಗಳಿಂದ ದುಃಖಾಶ್ರುಧಾರೆಗಳನ್ನು ಸುರಿಸುತ್ತ ಆಕ್ರಂದಿಸುತ್ತಿರುವಳು. ಈ ಮಾತೆಯ ಸುಘೋರರೋದನದಿಂದ ಆಕಾಶವೆಲ್ಲ ರಕ್ತವರ್ಣಾಕುಲವಾಗಿ ಪ್ರಳಯಕಾಲರುದ್ರನ ಪ್ರಚಂಡಪಿನಾಕಧನುರ್ಜ್ವಾಲೆಯು ಪ್ರಸರಿಸಿತೋ ಎನ್ನುವ ಹಾಗೆ ಭಯಾವಹವಾಗಿದೆ. ಭೂದೇವಿಯ ಸಂತಾಪಾಗ್ನಿಯನ್ನಾರಿಸಿ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿಷ್ಠಿಸುವುದು ಹೇಗೆ? ಇಲ್ಲಿರುವ ಅಧರ್ಮಪಿಶಾಚಿಯನ್ನು ನಾಶಗೊಳಿಸಿ ಧರ್ಮಸ್ಥಾಪನೆಯನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕದಾವುದು? ಗತಾಸುವಾದ ಪ್ರಾಣಿಕೋಟಿಯು ಮರಳಿ ನೂತನಜನ್ಮವನ್ನು ತಾಳುವುದೋ? ಭಾವಿಸೃಷ್ಟಿಗೆ ಬೀಜವೆಲ್ಲಿಹುದು?

ಅಕಟಾ! ಈ ನೂತನಮತಗಳೂ ಈ ದುರಾಚಾರಗಳೂ ನೈಮನಸ್ಸನ್ನು ಬೆಳೆಯಿಸಿ ಮಹಾಶಾಂತಮೂರ್ತಿಯನ್ನೇ ಮುಚ್ಚುತ್ತಲಿರುವವು. ಸತ್ಯಕಲ್ಯಾಣವೆನಿಸಿದ ಈಶ್ವರೀಯಧರ್ಮವು ಅವಿವೇಕದಿಂದ "ನಾಸ್ತಿಕತೆ"ಯಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಹತ್ತಿದೆ. ಧರ್ಮಸೂರ್ಯನ ಪ್ರಖರಕಿರಣಗಳು ಅಂಧಕಾರವನ್ನೋಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರೂ ಜ್ಞಾನಚಂದ್ರನ ಪ್ರಭಾವಳಿಯು ಕಾಲಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ಲೀನವಾಗಿರುವುದೂ? ಭೂಮಂಡಲಪರಿವೃತವಾದ ಜಲನಿಧಿಯ ಉತ್ತುಂಗತರಂಗಸಂಘರ್ಷನಿರ್ಘೋಷವು ನಿರಂತರದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಧ್ವನಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ ಜಗಚ್ಚಾಲಕನಾದ ಪರಮೇಶ್ವರನ ಪ್ರಸಾದವಾಣಿಯು ಸ್ತಂಭಿಸಿತೋ? ಪಾಪಿಗಳಿಗೆ ಸುಖವೂ ಪುಣ್ಯವಂತರಿಗೆ ಕಷ್ಟವೂ ಲಭಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ ಕಲಿಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರಾಬಲ್ಯವು ನಿಸ್ಸೀಮವಲ್ಲವೇ?

ಬೇರೊಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ಕರಾಳಕಾಲಮೇಘಗಳು ಆಕಾಶಭಾಗವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಆವರಿಸತೊಡಗಿರುವುವು. ಪ್ರಾಗಾಶಾಸಹಸ್ರಾಂಶುವಿನ ಬಾಲಕಿರಣಗಳನ್ನು ಮೇಲಾದರೂ ಕಾಣುವವೋ? ಅಥವಾ ತೇಜಃಪುಂಜನೆನಿಸಿದ ಆತನೇ ಸ್ವಪ್ರೇರಿತನಾಗಿ ತನ್ನ ಪ್ರಖರಮಯೂಖಗಳಿಂದ ಈತಮಃಕೈಸ್ತ್ರೀಭವನ್ನೊಮ್ಮೆಗೇ ಓಡಿಸಿಬಿಡುವನೊ? ಊಹಿಸಲಾರದಾಗಿದೆ. ಅವಿವೇಕಜೃಂಭಿತವಾದೀಲೋಕದಲ್ಲಿ ಅಂಧಕಾರವೂ ನೆಲೆಗೊಂಡಿರುವುದಾಗಿನ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಬರೆಯುವುದು ಹೇಗೆ? ಇಲ್ಲವೆ ಈ ಮಹಾಂಧಕಾರವು ಭಾವ್ಯಭ್ಯುದಯಕ್ಕೆ ಸೂಚಕವೊ? ರಾತ್ರಿಯು ದ್ವಿತೀಯಯಾಮದ ಪ್ರಥಮಪಾದವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸುವದರೊಳಗಾಗಿಯೇ ಪ್ರಾಣಿಕೋಟಿಯು ನಿದ್ರಾಸಕ್ತವಾಯಿತು. ಹಗಲು ವಿಮಾನದಿಂದ ಅಂತರಿಕ್ಷಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸುವ ಮೇಧಾಶಾಲಿಯೂ ತೃಣಪರ್ಣಾದಿಗಳನ್ನು ಭುಂಜಿಸಿ ಜೀವನಯಾತ್ರೆಯನ್ನು ಮೂಕರಂತೆ ಕಳೆಯುವ ಪಶುಪಕ್ಷ್ಯಾದಿಗಳೂ ಒಂದೇ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಜಾಗ್ರದವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದರೆಂದರೆ ನಮಗೆ ವಿಸ್ಮಯವಾಯಿತು. ಆಹಾ! ಏನಿ ಮಹಾಧ್ವಾಂತದ ವಿಜೃಂಭಣೆ? ಜಡವಾದ ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ಧ್ವಂಸಗೊಳಿಸಿರುವದಲ್ಲದೆ ನಿರ್ಮಲವಾದ ಚೈತನ್ಯವನ್ನೂ ಪ್ರಮಾದಗೊಳಿಸಿರುವುದು. ಕ್ರಮಕ್ರಮವಾಗಿ ಅರ್ಧನಿಶೀಥಸಮಯವು ಕಳೆದಿದೆ.

ಶೀತಸುಗಂಧಬಂಧುರವಾದ ಮಂದಮಲಯಗಂಧವಾಹನನು ಎಚ್ಚರದಪ್ಪಿ ಮಲಗಿದವರನ್ನು ಎಬ್ಬಿಸುವನೋ ಎನ್ನುವಹಾಗೆ ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲನೆ ಪ್ರಾಣಿದೇಹಗಳನ್ನು ಸ್ಪರ್ಶಿಸುತ್ತಿರುವನು. ನಿಖಿಲ ಶಕುಂತಗಳೆಲ್ಲ ತಮಗುಂಟಾಗಿರುವ ಅನರ್ಥಗಳನ್ನು ಕಲಕಲನಿನಾದದಿಂದ ನಿವೇದಿಸುತ್ತಿರುವವು. ದೈನಿಕ ಕೃತ್ಯಗಳುಳ್ಳವರು ದಿನಮಣಿಯ ದಿವ್ಯತೇಜಸ್ಸನ್ನು ಬೇಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಜಾರಚೋರಾದಿಗಳು ಮಹಾಂಧ[illegible]ವನ್ನೇ ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತಿರುವರು. ಈಶ್ವರೀಯಸೃಷ್ಟಿಯೊಂದು ಕಡೆ [illegible]ಂದವನ್ನೂ ಬೇರೊಂದು ಕಡೆ ವಿಷಾದವನ್ನೂ ಪ್ರಸಾದಿಸುವದೋ? ಅಲ್ಲ! "ಕಷ್ಟಾನಂತರದಲ್ಲಿ ಸುಖವೂ ಸುಖಾನಂತರದಲ್ಲಿ ಕಷ್ಟವೂ" ಎಂದು ಪರಿಶೀಲಿಸಿದರಾಯಿತು. ಜಾರಚೋರಾದಿಗಳಿಗೂ ಇತರರಿಗೂ ಒಂದೇ ವಿಧಿಯನ್ನೀಯುತ್ತ ಈಶ್ವರನು ತನ್ನ ಸರ್ವಲೋಕಪಿತೃತ್ವವನ್ನು ಪ್ರಕಾಶಗೊಳಿಸುತ್ತಲೇ ಇರುವನು.

ಸುಪ್ರಭಾತಕ್ಕಾಗಿ ಮಾನವಕೋಟಿಯು ಸಂತಾಪಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವುದು. ಭೂದೇವಿಯ ರೋದನವಿನ್ನೂ ಕ್ರಮಕ್ರಮವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಲೇ ಇರುವುದು. ಪಾಠಕರೇ! ಅದು ಮರಣಯಾತನೆಯಲ್ಲ. ಪ್ರಸವವೇದನೆ! ಇಷ್ಟರಲ್ಲಿಯೇ ಪೂರ್ವದಿಕ್ಪರ್ವತಾಗ್ರದೀಪವಾವುದೋ ಪ್ರಭೋದಯವಾಯಿತು. ಅಂಧಕಾರವೆಲ್ಲ ಓಡಿ ಪಶ್ಚಿಮಾಂಬುಧಿಯಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿತೋ ಎಂಬುವಂತೆ ಅದೃಶ್ಯವಾಯಿತು. ಆಹಾ ಏನೀ ಪ್ರಭೋದಯವು! ಈ ನಿರ್ಮಲಪುಂಜವು!! ಈ ಶಾಂತಿಪ್ರದಮೂರ್ತಿಯು!!! ಈ ಜೀವಲಾಭಯದಾಯಕವು!!!! ಒಂದುಕಡೆ ಮಂದಮಾರುತವೂ ಮತ್ತೊಂದುಕಡೆ ವಿಹಂಗಸ್ವಾನವೂ ಬೇರೊಂದುಕಡೆ ಸುಪ್ರಭಾತವೂ ಎಷ್ಟು ಆಹ್ಲಾದಕರವಾಗಿರುವುವು! ರಾತ್ರಿಯ ದೀರ್ಘಕಾಲದಲ್ಲೆಲ್ಲ ತಹತಹ ಪಡುತ್ತಿರುವ ಸರ್ವಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೂ ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿಯುಂಟಾಯಿತು! ಇದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಮುಂಚೆ ಶವಗಳಂತೆ ಭೂಪತಿತರಾದ ಮಾನವರೆಲ್ಲರೂ ಈಗಾಗಲೇ ಏನೇನೋ ಮಾಡತೊಡಗಿರುವರು. ಇವರ ಕಾರ್ಯಗಳ ಶುದ್ಧಾಶುದ್ಧತೆಗಳನ್ನು ಮಾನವರಾದ ನಾವು ಪರಿಶೀಲಿಸಬಹುದೊ? ಇವರೆಲ್ಲ ದೈವೀಸಭ್ಯತೆಯನ್ನು ಹೇಗೆ ವಶಪಡಿಸಿಕೊಂಡರು? ಈ ಲೋಕವನ್ನೆಲ್ಲ ಬರೀ ಮಸ್ಣಂತಲೇ ಊಹಿಸಿದೆನು, ಎಂದಿಗೂ ಅಲ್ಲ! ನೂತನ ಚೈತನ್ಯಾಂಕುರಕ್ಕೆ ಇದು ಬೀಜವೋ ಗೊಬ್ಬರವೋ ಆಗಿರಬಹುದು, ಇರಲಿ! ಇವರಿಗೀವಿಧವಾದ ಪ್ರಬಲಶಕ್ತಿಯೆಲ್ಲಿಂದ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಯಿತು? ಓಹೋ! ತಿಳಿಯಿತು! ಪ್ರಭೋದಯದಿಂದಲೇ! ಅದು "ಪಂಚಾಚಾರ್ಯಪ್ರಭೆ"

ಇದು ಮಿಂಚಿನಂತೆ ಕ್ಷಣಿಕವೂ ನಿರಾಧಾರವೂ ಆದುದಲ್ಲ. ಧರ್ಮಪ್ರಭೆ. ಪರಶಿವಪ್ರಭೆ, ಕಾಶೀನಾಥಪಂಡಿತರ ಪ್ರತಿಭಾಪ್ರಭೆ. ಜಗದ್ಗುರುಪ್ರಭೆ. "ಪಂಚಾಚಾರ್ಯಪ್ರಭೆ" ಇದು! ಪ್ರಭೋದಯದಿಂದ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಅದ್ಭುತಪರಿವರ್ತನೆಯಾಯಿತು. ಮೊದಲೇ ಅಲ್ಪಕಾಂತಿಯುಳ್ಳ ಕೆಲ 'ತಾರೆ'ಗಳು ಈಗ 'ಮಿಣಕ್ ಮಿಣಕ್' ಎನ್ನುತ್ತ ಮರಣಾಸನ್ನವಾಗಿವೆ. ಪ್ರಭೆಯ ಪ್ರಚಂಡಪ್ರವಾಹವನ್ನು ತಡೆಯಲಾರದ ಗೂಗೆಗಳು ಗುಹೆಸೇರಿ ಘೂತ್ಕಾರವನ್ನಷ್ಟೇ ಮಾಡಿದವು. ಕುಟಿಲೋಬ್ಬಾಟನಾಕ್ರೋಶವನ್ನಾಚರಿಸಿದವು. ಅಧೋಮುಖವಾಗಿ ವಿಕಟತಪದ ಸೋಗನ್ನು ತೋರಿಸಿದವು. ಎಲ್ಲಿಯೂ ಫಲವಿಲ್ಲದೊಂದಿರಲಿ! ಅಪಮಾನವನ್ನೂ ಅನುಭವಿಸಬೇಕಾಯಿತು. ದುರ್ಮತಿಗಳ ಕರ್ಮಫಲವಿದು ಸಹಜವೇ! ಪ್ರಭೆಯು ಬಾಲ್ಯದ ಸಪ್ತವರ್ಷಗಳನ್ನು ಸುಖವಾಗಿ ಕಳೆದಿದೆ. ಅದರ ಸಹಜ ರಮಣೀಯಗಳಾದ ಧರ್ಮಕಿರಣಗಳು ಧರಣಿಯಲ್ಲೆಲ್ಲ ಆದರಣೀಯಗಳಾದವು. ಅವಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟಮವರ್ಷಾಭ್ಯುದಯವು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಶಿವನ ಕೃಪೆಯೂ ಗುರುವಿನ ಅನುಗ್ರಹವೂ ಧರ್ಮದ ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯವೂ ತ್ರಿವೃತ್ಸೂತ್ರದಂತೆ "ರಕ್ಷಾಬಂಧನ"ದ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದವು. ಶಿವನ ಭಜನೆಯನ್ನೂ ಗುರುವಿನ ಭಕ್ತಿಯನ್ನೂ ಧರ್ಮದ ಆಚರಣೆಯನ್ನೂ ಜಗದಲ್ಲಿ ಬೋಧಿಸುವ "ಪ್ರಭೆಗೆ" ಅಭ್ಯುದಯವಾದುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವೇ ಇಲ್ಲ! ಪ್ರಭಾಭ್ಯುದಯದಿಂದಲೇ ಧರ್ಮೋನ್ನತಿಯೂ ವಿವೇಕೋದಯವೂ ಯಶಃಪ್ರಾಪ್ತಿಯೂ ಆಗಲಿದೆ. ಮಾನವ ಕಲ್ಯಾಣವೆಂದರೆ, "ಧರ್ಮ". ಅದು "ವೇದಬೋಧಿತೇಷ್ಟಸಾಧನತಾಕ" ವಾಗಿಯೂ "ಅಭ್ಯುದಯನಿಃಶ್ರೇಯಸಸಿದ್ಧಿದಾಯಕ" ವಾಗಿಯೂ "ದಶಲಕ್ಷಣಲಕ್ಷಿತ"ವಾಗಿಯೂ "ವೃತ್ತಿಮಾನ"ನಾಗಿಯೂ ಇದೆ. ಅಂದರೆ ಮೋಕ್ಷವೆಂದರೆ "ಧರ್ಮಾಭ್ಯುದಯ"ವೆಂತಲೇ ತಿಳಿಯತಕ್ಕದ್ದು! ಅದು "ಪ್ರಭಾಭ್ಯುದಯ"ದಿಂದಲೇ ಸಿದ್ಧಿಸುವುದು. ಈ ಅಭ್ಯುದಯಕಾಲದಲ್ಲಿ "ಪ್ರಭಾ"ನುಗಾಮಿಗಳಾಗಿ ಧರ್ಮವನ್ನಾಚರಿಸಿ ಅಭ್ಯುದಯವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಮಾನವರೆಲ್ಲರೂ ವಿಶೇಷಾಸಕ್ತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಪುರುಷಾರ್ಥವೇ ಸರಿ! ಮಾನವರೇ! ಗತವನ್ನು ಚಿಂತಿಸದೆ ಈಗಲಾದರೂ ಭವಿಷ್ಯತ್ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು "ಪ್ರಭಾಭ್ಯುದಯ"ದಿಂದ ನಿರ್ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ. ಪರಂಜ್ಯೋತಿಯನ್ನನುಗ್ರಹಿಸುವ "ಪ್ರಭಾಭ್ಯುದಯ"ವು ಪ್ರಜಾಭ್ಯುದಯವಲ್ಲವೆ? ಇಂತಹ ಸುಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅತುಲೋತ್ಸಾಹದಿಂದ ಮಹಾಭೇರೀಧ್ವನಿಯೊಡನೆ "ಜಯಘೋಷ"ವು ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲೆಲ್ಲ ಪ್ರಸರಿಸಿರುವಾಗ 'ಓರ್ವ'ನು ಮಾತ್ರ ಮೌನವನ್ನು ವಹಿಸುವದೇಕೆ? ನನ್ನಧ್ವನಿಯನ್ನೂ ಆ ಮಹಾನಾದದಲ್ಲಿ ಸಮ್ಮೇಳನ ಮಾಡಿ ಧನ್ಯನಾಗುತ್ತಿರುವೆನು.

"ಪಂಚಾಚಾರ್ಯಪ್ರಭಾ" ಕೀ ಜಯ!

శ్రీ బాపురావుగారి నిధనము

(గోలకొండ) —— 17-1-36

౧-68 కాశీలో శోకసభ

——

గత మార్గశిర బ౹౹ 30 లు వీరశైవ ప్రపంచమున కుప్రసిద్ధులు. [illegible]

[illegible]

ప్రథమము [illegible] శ్రీవాగీశశివాచార్యులు [illegible]

[illegible]

ఇతనిని [illegible] చెప్పవచ్చును. [illegible] వీరి సంపూర్ణసహాయముచేత [illegible] విద్యార్థులు చాలమంది మెట్రిక్, బి. ఏ. [illegible] హైదరాబాదులో గలరు. [illegible] "ఫీబోర్డింగు"గా [illegible] వీరశైవులకు [illegible] ఉపకారములు [illegible] విజాంరాజ్యములోని వీరశైవులను [illegible] రావుగారే [illegible] నుండిరి. విశేషముగ [illegible] సంస్కృత కాశీ [illegible] మహాకార్యములు వీరశైవ [illegible] స్వర్ణాక్షరములతో ముల్లేఖింపబడగలవు. [illegible]

[illegible] వీరశైవుల [illegible] గొప్పసంస్థ [illegible] నష్టము కలిగినది. [illegible] ఇట్టిమహాత్ముని [illegible] భాగ్యమైనను లభించవలసి [illegible]

చి౹౹ సు౹౹ వీరభద్రశాస్త్రిగారు [illegible] విషాదము ప్రత్యక్షమయ్యెను.

తర్వాత శ్రీ [illegible] శివాచార్యులు ధర్మాత్ములును [illegible] బాపురావుగారి అకాలనిధనమువలన [illegible] నష్టమయ్యెను. [illegible] బ్యారిష్టర్ శ్రీనాగభూషణరావు [illegible] ధర్మకార్యములను నెరవేర్చుటకై [illegible] పరీశివుడనుగ్రహించు [illegible] సభనుపసంహరించిరి.

ఇట్లు
ఆరాధ్యుమఠము చంద్రశేఖరశాస్త్రి
కార్యదర్శి,
కాశీ వీరశైవ విద్యార్థిసంఘము

——

[illegible]

గోలకొండ కవుల సంచిక

—— 18-2-1936

(శేషాద్రిరమణ కవులు) 9-77,

——

నిజాము రాష్ట్రమునందలి ఆంధ్రుల ప్రత్యేకవ్యక్తి [illegible] "గోలకొండ కవుల [illegible] ప్రథమగణ్యము. నిజాము రాష్ట్రమున కవులు గలరా [illegible] సర్వసాధారణముగ [illegible] ఇచటి [illegible] శేషములు [illegible] చిరకాలము [illegible] శ్రీ సురవరము ప్రతాపరెడ్డిగా[illegible] గోలకొండపత్రిక [illegible] గోలకొండపత్రికా కార్యస్థానమునుండి [illegible] గ్రంథములు వెలువడినవి. [illegible] గోలకొండకవులసంచిక [illegible] ఆంధ్రవాఙ్మయమునకు [illegible] శ్రీ ప్రతాపరెడ్డిగారు కృతకృత్యులైరి.

నిజాము రాష్ట్రమున [illegible]

[illegible]

సంచికలో [illegible]

[illegible]

వీరశైవ ధర్మోన్నతి పరిషత్తు

(గ్రామవాణి 1-83)

స్థలము: ధర్మనాళ్. జి. షోలాపూర్

అధ్యక్షులు: పండిత, చిదిరెమఠము వీరభద్రశాస్త్రిగారు

గతసంవత్సరము జరిగిన ప్రథమపరిషత్తువలన వీరశైవులలో కాలప్రబోధము కలిగినది. ఈసంవత్సరము నను ఫాల్గుణశు|| ౧౪, ౧౫, మంగళ బుధవారముల (మార్చి ౧౯, ౨౦ తేదీల) యందు మరొండవధర్మోన్నతిపరిషత్తు షోలాపురము జిల్లా ధర్మనాళ్‌లో శ్రీజగద్గురురేణుకజయంతితో పాటు మహోత్సవముతో జరుగనున్నది. పండితశిఖామణులును వివిధభాషా విశారదులును నగు శ్రీచిదిరెమఠము వీరభద్రశాస్త్రిగారు, సభాధ్యక్షతను దయతో నంగీకరించినారు. కావున కర్నాటకాంధ్ర మహారాష్ట్ర దేశములనుండి వేనవేలమంది వత్తురని తెలియుచున్నది. కావున సంధివిశో గొట్టుకొవల సభకు రాదలచినవారు ముందుగా స్వాగతాధ్యక్షులగు శ్రీశివలింగప్ప మాలిగే గారికి (భుసారుగల్లీ, పూ మంగళవార్ పేట షోలాపూర్ సిటి) ఉత్తరము వ్రాయవలెను. షోలాపురము జక్షన్ స్టేషనులో దిగి వర్గనోడునుండి తాంగాలో వాడీరకు మోటారులో ప్రయాణించవలెను. ధర్మనాళ్ సభకు వారే కొంపోదురు.

ఇట్లు
రావికోటి మఠము, వీరభద్రయ్య
హైదరాబాదు, దక్కన్.

౧౯౩౫ సం|| ఫిబ్రవరి ౨౧ వ తేది గురువారము

పండితాగమనము

(గ్రామవాణి 1-84)

బ్రహ్మశ్రీ చిదిరెమఠము వీరభద్రశర్మగారు కాశీనుండి షోలాపురముజిల్లాలోని ధర్మనాళ్‌లో మార్చి ౧౯, ౨౦ తేదీలలో జరుగబోవు ద్వితీయవీరశైవధర్మోన్నతి పరిషత్తునకు అధ్యక్షపదవిస్వీకరించుటకు రానున్నారు. వీరు నిజాము రాష్ట్రములోని వల్లగొండెమండలవాసులు. చిరకాలము నుండి కాశిలో నివాసము చేసుకొని నానాశ్రమలకు సహించి న్యాయవేదాంత వ్యాకరణశాస్త్రములలో గొప్పబిరుదములను గడించిరి. సంస్కృతము, కన్నడము, ఆంధ్రము, మహారాష్ట్రము, ఉర్దూ, హిందీభాషలలో మంచిపాండిత్యముకలవారు. నిజాము రాష్ట్రమునందలి ప్రజావిషయిక సంస్థలయెడ కూడ వీరు అభిమానము చూపుచున్నారు. శ్రీ శర్మగారు వయస్సున చిన్నవారయ్యు విద్యలో వృద్ధులు. కాశీపండితసభలో వింతవలెను ఆదరము పొందినవారు. విద్యారత్న, బిరుదమును, ఆచార్యవర్ధంతియందు విద్యానిధిబిరుదము వీరలు గడించి యాంధ్రప్రతిభాశాలురైనారు. ఈసంవత్సరము వేదాంత మీమాంసవాద్యపరీక్షకు హాజరై యున్నారు. అందుచే ఈ సభలో సంతోషింపబడినదని.

చిరకాలము ప్రవాసము చేసి విద్యాసంపత్తి గల శ్రీ శర్మగారు సంవత్సరాది పాంశమున మాతృభూమిని దలంచి భాగ్యనగరమునకు రానున్నారు. ౩౦-౩౧ తేదీలలో నుండుటకు శ్రీశర్మగారి శైవ భారతీగ్రంథ ప్రకటనలోపముచే గాశిలో నచ్చువేయుటకు జరుగుచున్నది. నిజాము రాష్ట్రమున సుప్రసిద్ధ గ్రంథాలయము శ్రీశర్మగారి గ్రంథసముదాయము మిక్కిలి అమూల్యమైన విశేషించి సర్వత్రలభ్యములగు శాస్త్రగ్రంథములు మరి గ్రంథములు కలవు. గ్రంథసముదాయము మన రాష్ట్రమునకే చెందవలెను. ఉత్తర హిందూస్థానమున నుండి మహాగ్రంథములను అగ్రగంథభాగము నొందవలసిన మహాత్ములను సమర్థులను కోరుచున్నాము. కాశీనగరమున అమూల్యభాండాగారము విశాలమైనది. తమ గ్రంథములను భాగ్యనగరమునకు తెచ్చు గ్రంథములలో వీరశైవసాహిత్యమునకు చెందిన శ్రీవీరభద్రశర్మగారి సుహాసనము పారస్యపు సంస్కృతాంధ్రభాషా గ్రంథములకు మహోపకారము అవసరము. ఈ విషయమున శర్మగారితో సంప్రదించి తెలుపుచున్నారు. ఈ విషయమునందు ఆసక్తిగల ప్రముఖులు స్వాగతమొసంగ ప్రార్థితులు.

శ్రీశారదా గ్రంథాలయము.

॥ श्रीजगद्गुरु पंचाचार्येभ्यो नमः ॥

जाहीर व्याख्यान

ता० २८ | ३ | १९३५ इ० रोजीं सायंकाळीं श्रीमल्लिकार्जुनाचे देवालयांत ८ वाजतां वेदकाव्यस्मृतितीर्थ. साहित्यविशारद, धर्माचार्य, विद्यारत्न, विद्यानिधि इत्यादि पदवीप्रतिष्ठित पं. वीरभद्रशास्त्री चिद्रे मठाध्यक्ष यांचे कानडी भाषेतून वीरशैव मताचें प्राचीनत्व आणि शिक्षा या विषयावर जाहीर व्याख्यान होणार आहे करितां या सुसंधीचा लाभ सर्वांनीं अवश्य घ्यावा,

व्यवस्थापक;

श्री. सिद्धेश्वर प्रासादिक भजन मंडळी.

[विजय प्रेस सोलापुर]

जाहीर विनंती.

तमाम लोकांस कळविण्यांत येतें कीं, श्रीक्षेत्र काशी येथील वेदतीर्थ, काव्यतीर्थ, स्मृतितीर्थ, धर्माचार्य, विद्यारत्न, पंडीत वीरभद्रशास्त्री चिद्रिमठ हे ता. ७।४।३५ रविवारीं सकाळीं ८ वाजतां मेलनें येणार आहेत. तरी त्यांचे स्वागतां करितां व मिरवणुकी करितां स्टेशनवर येण्याची कृपा करावी.

आपले

श्री. ना. सं. कयले	श्री. वि. म. शेटे वकील
„ ग. रा. झाडबुके	„ मा. म. घोडके
„ बा. वि. शिलवंत	„ म. भ. राजमाने
„ पा. स. राजमाने	„ म. मा. भातकर
„ द. गु. गायसाने वकील	„ म. व. मुलगे
„ ना. म. शेटे	„ म. म. सगरे

[गुरुवर्य छापखाना, बार्शी.]

श्रीमज्जगद्गुरुपंचाचार्येभ्यो नमः ॥

—※ गुरुवर्य छापखाना. बार्शी. ※—

काशी येथील पंडित वीरभद्रशास्त्री वेद-काव्य-स्मृति-दर्शनतीर्थ, धर्माचार्य, विद्यारत्न, विद्यानिधि हे आमचे मठांत ता. २०।४।३५ शनिवार रोजी रात्रौ ८ वा. आमचे छापखान्यास (भेटीदाखल) शुभागमन करणार आहेत. त्यांचें धर्म आणि देशसेवा या विषयांवर त्यांचें भाषण होणार आहे. तरी आपण आपले मित्रमंडळीसह अगत्य येण्याचें करावें.

श्री. गु. मू. राचलिंगस्वामी परांडकर.

श्रीमज्जगद्गुरुपंचाचार्येभ्यो नमः ॥

जाहीर सूचना.

—* गुरुवर्य छापखाना, बार्शी. *—

काशी येथील पंडित वीरभद्रशास्त्री वेद-काव्य-स्मृति-दर्शनतीर्थ, धर्माचार्य, विद्यारत्न, विद्यानिधि हे आमचे मठांत ता. २०।४।३५ शनिवार रोजीं रात्रौ ८ वा. आमचे छापखान्यांत (भेटीदाखल) शुभागमन करणार आहेत. त्यावेळीं धर्म आणि देशसेवा या विषयांवर त्यांचें भाषण होणार आहे. तरी आपण आपले मित्रमंडळींसह अगत्य येण्याचे करावें.

श्री. गु. मू. राचलिंगस्वामी परांडकर.

टीपः— भगिनीवर्गाकरितां जागेची व्यवस्था वेगळी केली आहे.

(गुरुवर्य छापखाना, बार्शी.)

अपूर्वयोग

काशी एथील पंडित वीरभद्र शास्त्री वेद-काव्य-स्मृती दर्शनतीर्थ विद्यारत्न विद्यानिधि यांचे व्याख्यान **"वैदिकसंदेश"** या विषयावर आजरोजीं सायंकाळीं बरोबर ५-३० वाजतां श्री भगवंताचे देवालयांत हिंदीभाषेंत होणार आहे. तरी सर्व लोकांनीं वरील ठिकाणीं व वेळीं येऊन या संधीचा अवश्य लाभ घ्यावा अशी विनंती आहे.

बार्शी मिती चैत्र वा॥ ४ सोमवार शके १८५७ ता. २२।४।१९३५.	भगवंत आबाजी शेटे यशवंत रामचंद्र बुद्रुख रामचंद्र गणेश परांजपे सुरजकर्ण नंदराम भाऊराव आबाजी देशमुख पंच भगवंत बाळकृष्ण वैद्य वकील.

——रघुनाथ प्रेस बारशी——

॥ श्री मज्जगद्गुरु पंचाचार्याः प्रसीदंतु ॥

वेद - काव्य - स्मृती - दर्शन - तीर्थ, धर्माचार्य
साहित्य विशारद, विद्यानिधी, चिदरे मठाध्यक्ष,

काशीनिवासी, विद्वतरत्न

पंडीत वीरभद्र शास्त्री

यांचे

-: शुभागमन :-

मिती चैत्र वद्य ६ रोज बुधवार ता. २४।४।१९३५ रोजीं सकाळीं ८ वाजतां रेल्वेनें होणार आहे, त्याप्रसंगी त्यांचे स्वागतार्थ मिरवणुक, भाडगेबुवा धर्मशाळेपासून श्रीक्षेत्र पंढरीनगरीचें प्रमुख रस्त्यांतून काढण्यांत येऊन श्रीमन्मथ स्वामींचे मठांत विसर्जन होईल. व त्याप्रसंगी पंडीतजींचे बोधामृताचा कार्यक्रमही होणार आहे. तरी सर्वत्रांनी मिरवणूकीमध्यें भाग घेऊन बोधामृतास जरूर हजर असावे. अशी विनंती आहे.

कार्यवाहक,

वीरशैव तरुण संघ, पंढरपूर.

वि. सू.—पुढील कार्यक्रम मिरवणूकीनंतर प्रवचनाचेंवेळीं जाहीर होईल.

[अकबर प्रिं. प्रेस—पंढरपूर.]

आज ता० २६।४।३५ शुक्रवार रोजींचे

कार्यक्रम

वेद - काव्य - स्मृति - दर्शन - तीर्थ, धर्माचार्य,
साहित्य विशारद, विद्यानिधि, चिदरे मठाध्यक्ष,
काशीनिवासी, विद्वद्रत्न

पंडित वीरभद्र शास्त्री

—यांना :—

वीरशैव समाजाचे वतीनें.

—० नगरशेट •—

श्रीमंत काकासाहेब कवठेकर.

यांचे अध्यक्षतेखालीं

मानपत्र

वेळ रात्रौं. ७ ते ८ स्थळ श्री मन्मथ स्वामी मठ.

जाहीर प्रवचन.

विषयः—'धर्म आणि देशसेवा.'

या विषयांवर

'श्री० सरदार खाजगीवाले' यांचे वाड्यांत रात्रौं ८॥· ते ९॥· पर्यंत होणार आहे.

तरी वरील दोन्ही कार्यक्रमास सर्वत्रांनीं वेळेंवर येणेची कृपा करावी.

कार्यवाहक,

वीरशैव तरुण संघ, पंढरपूर.

—(अकबर प्रेस—पंढरपूर.)—

आज ता० २७।४।३५ शनिवार रोजीं

रात्रौ ७ ते ८ पर्यंत.

वेद - काव्य - स्मृति - दर्शनतीर्थ, धर्माचार्य,
साहित्य विशारद, विद्यानिधि, चिदरे मठाध्यक्ष,
काशीनिवासी, विद्वद्रत्न

पंडित वीरभद्र शास्त्री

—: यांना :—

मानपत्र

पंढरपूर व्यापारी कमेटीतर्फे वतीनें, व वीरशैव समाजाचे वतीनें (काल अपरिहार्यकारणामुळें तहकूब ठेवलेले) श्रीमन्मथ स्वामींचे मठांत देण्यांत येणार. तरी सर्वांनीं अवश्य वेळेवर येणेचे करावें.

कार्यवाहक,
व्यापारी कमेटी व वीरशैव तरुण संघ,
श्रीक्षेत्र पंढरपूर.

—(बकवर प्रेस—पंढरपूर.)—

आज ता० २५।४।३५ रोजीं

रात्रौ ७ ते ९ पर्यंत

वेद - काव्य - स्मृति - दर्शन - तीर्थ, धर्माचार्य,
साहित्य विशारद, विद्यानिधी, चिदरे मठाध्यक्ष,
काशीनिवासी, विद्वद्रत्न

पंडित वीरभद्र शास्त्री

—: यांचे :—

जाहीर प्रवचन.

विषय:—'वैदिक सभ्यता.'

या विषयांवर

' श्री० सरदार खाजगीवाले ' यांचे वाड्यांत होणार आहे. तरी सर्वत्रांनीं वेळेवर येणेची विनंती आहे.

कार्यवाहक,
वीरशैव तरुण संघ, पंढरपूर.

—(बकवर प्रेस—पंढरपूर.)—

ప్రకటన

—·—

సమస్త మహాశయులకు తెలియచేయడ మేమనగా:— నల్లగొండజిల్లా నివాసులగు బ్రహ్మశ్రీ చిదిరెమఠం వీరభద్రశర్మగారు విద్యాసంపాదనార్థము విశ్వారాధ్య గురుకులము శ్రీకాశీ క్షేత్రమునకు వెళ్లి అక్కడ సుమారు ~~[illegible]~~ 11 సంవత్సరములుండి దీక్షపరిశ్రమ యొనర్చి, వేదతీర్థ, కావ్యతీర్థ, స్మృతితీర్థ, దర్శనతీర్థ, ధర్మాచార్య, సాహిత్యవిశారద మున్నగు గొప్పగొప్ప పరీక్షలయందు తీర్ణులై విద్యానిధి, విద్యారత్న మొదలగు బిరుదుల బడసి హైదరాబాదు నగరము నలంకరించుటకై యువ నామ సం॥ వైశాఖ శు॥ ౧ శుక్రవారమునకు సరియగు తా॥ ౩ ఖుర్దాదు సం॥ ౧౩౪౪ ఫసలీ రోజున ఉదయము ౮ గంటలకు నాంపల్లిస్టేషను ద్వారా ఆగమించుచున్నారు. వీరు అచిరవయస్సునందు అతిశ్రమకోర్చి అమోఘములగు బిరుదులను బడయుట నిజాంరాష్ట్రపు వీరశైవులందరికేగాక ఆంధ్రమహాశయులకుగూడ గౌరవాస్పదము కనుక సమస్త మహాశయులు పైన వ్రాయబడిన రోజున స్టేషను వద్దకి సకాలమునకు దయచేసి వారికి స్వాగతమొసంగ గలరని సవినయప్రార్థన.

ఇట్లు,
మఠం వీరయ్య,
సెక్రటరీ. వీ. స. హై.

గోల్కొండ ముద్రాక్షరశాల.

ఓం.

—

సమస్త సద్భక్త శిరోమణులకు తెలియచేయునది యేమనగ స్వస్తిశ్రీమత్ వేదాగమ పురాణోక్త ప్రతిపాదిత విమలవీరశైవమతోద్ధారకులైన సనాతన నల్లగొండనివాసులగు చిదిరెమఠ వీరభద్రశర్మగారు శ్రీకాశీపురనివాసులై విద్యాసంపాదనార్థమై ౧౦ సంవత్సరములు కాశీపురనివాసులై సంస్కృత విద్యలయందు [illegible] పండితులచే బిరుదాంకిత మొందిన శ్రీ [illegible] విద్యారత్న [illegible] చిదిరెమఠవీరభద్రశర్మగారు సికింద్రాబాదు [illegible] దేవాలయమునందు శ్రీ కంటిని నిరంజనస్వామి లింగాయతు పంచమ [illegible] మఠమునకు ది 6 మే నెల 1935 సం॥ రోజున సాయంత్రము 5 ఘంటలకు వాయిద్య భజనయుక్తముగ శ్రీ వారిని [illegible] ది 7 మే నెల [illegible] సాయంకాలము 6 ఘంటలకు శైవధర్మవిషయమై ఉపన్యసించగలరు గనుక సకాలమునకు యావన్మంది రాగలందులకు కోరుచున్నాము.

ఇట్లు
శ్రీ కంటిని నిరంజనస్వామి లింగాయతు
పంచమసాలి వీరశైవ భజనభక్త సమాజము

లాలగుడిబజార్ }
సికింద్రాబాదు }

[illegible] ప్రెస్ సికింద్రాబాదు.

बार्शी सीटी म्युनिसिपालिटीकडून

मानपत्र.

श्री वेदशास्त्रसंपन्न पंडित वीरभद्र शास्त्री.

वेद–काव्य–स्मृती–तीर्थ धर्माचार्य विद्यानिधी विद्यारत्न
यांचे सेवेसीः—

परमपूज्य महाराज,

आपण बार्शी पट्टणास भेट देऊन आम्हास आपले स्वागत करण्याची संधी दिलीत याबद्दल आम्ही बार्शी म्यु० पालिटीचे सभासद—बार्शी नागरिकांचे प्रतिनिधी—आपले अंतःकरणपूर्वक आभार मानून अत्यंत मनःपूर्वक स्वागत करतो.

वेदतीर्थ स्वामीजी,

एकेकाळीं आपला देश विद्वत्तेचे माहेरघर म्हणून संबोधिला जात असे. त्या देशांत हल्लीं ईश्वर–निर्मित वेदविद्येविषयीं औदासीन्य व अनास्था दिसून येत आहे. अशा बिकट परिस्थितींत आपण अगदीं अल्पवयांत केवळ स्वयंप्रेरणेनें श्रीक्षेत्र काशी येथें जाऊन तेथें काळजीपूर्वक अभ्यास करून, कलकत्ता येथील सरकारी संस्कृत कॉलेजमध्यें वेदतीर्थ, काव्यतीर्थ, व स्मृतीतीर्थ या परीक्षेमध्यें चांगल्या प्रकारचें यश संपादन केलें आहे. तसेंच आपण मथुरा युनिव्हर्सिटीच्या साहित्य-विशारद व धर्मशास्त्राचार्य या परीक्षा उत्तीर्ण झाला आहांत यांखेरीज आपण दिलेल्या इतर परीक्षांचा उल्लेख न करतां आपण श्रीक्षेत्र काशी येथें विशुधानंद महा-विद्यालयांमध्यें अध्यापकाचें काम केलें आहे एवढें नमूद करण्याची आम्हीं नम्रपणें परवानगी घेत आहोत. काशीच्या पंडित सभेनें आपणास मानपत्र देऊन, विद्यारत्न ही पदवी दिली याबद्दल आपला करावा तेवढा गौरव थोडाच आहे.

विद्यानिधी महाशय,

आपण संस्कृत वाङ्मयचरित्र, कलिकाल परिचय, निर्मांसा परिभाषा, काशीपिठांचे प्राचीनत्व इत्यादि पुस्तकें संस्कृत, कानडी, तेलगू व मराठी या भाषेत लिहिलीं आहेत. याशिवाय हिंदी, कानडी, तेलगू वगैरे पुस्तकें वाचून आपला लेखन व्यासंगही बराच मोठा आहे. आपण हिंदुस्थानांतील सर्व भागांत म्हणजे कर्नाटक, महाराष्ट्र, निझामस्टेट, मध्यप्रांत व उत्तर हिंदुस्थान या भागांत प्रवास केला आहे. तसेंच आपण हिमालयावर सहाशें मैलांचा प्रवास केला आहे. आपणास संस्कृत, तेलगू, कानडी, हिंदी, पाली, मराठी, बंगाली, इंग्रजी, उर्दू, तामील अशा भाषा अवगत आहेत. त्याबद्दल आपलें कौतुक करावें तेवढें थोडें आहे.

पंडित महाशय,

प्राचीन शिलालेख व ताम्रपट वाचण्याच्या बाबतींत आपण जे अद्वितीय नैपुण्य दाखविलें आहे, याबद्दल येथें उल्लेख करणें अत्यंत जरूर आहे. आपल्या भारतभूमीमध्यें फारच प्राचीन असे शिलालेख असून कांहीं शिलालेख अडीच हजार वर्षांपूर्वींचे आहेत. हें शिलालेख व ताम्रपट सुमारें चाळीस प्रकारचें असून त्यांतील अर्ध्यापेक्षां अधीक प्रकारचे लेख आपण वाचूं शकतां. आपण हिमालयावर प्रवास करीत असतांना गढवाल स्टेटमध्यें उत्तर काशी येथील शक्तीस्तंभावर जो प्राचीन लेख लिहिला आहे. त्याचा अर्थ इसवी सन १९३३ पर्यंत कोणासही समजला नाहीं. अशा महत्वाच्या लेखाचें आपण अत्यंत परिश्रमपूर्वक परिशीलन करून त्या लेखाचा अर्थ व माहिती आपण बिहारप्रांतामधील एका मासिकामध्यें प्रसिद्ध केली. व त्याबद्दल रॉयल एशियाटिक सोसायटीनें अभिनंदन केलें आहे. आपला शिलालेख व ताम्रपट वाचण्याचा व्यासंग फारच मोठा आहे. व आपणाजवळ सुमारें ५०० शिलालेख व ताम्रपट लेखांचा संग्रह आहे.

स्वामी महाराज,

आपल्या विद्वत्तेचें, बुद्धीचातुर्याचें व अत्यंत महत्वाचें असे इतिहास संशोधनाचें कार्याबद्दल आमचे इलाखाधिपती ने. नामदार लॉर्ड ब्रेबर्नसाहेब यांचे कारकीर्दींत आपला योग्य गौरव होईल अशी आम्हास फार आशा आहे.

आचार्य महाशय,

आपण कृपा करून आमच्या मानपत्राचा स्वीकार करावा अशी आमची नम्र विनंती आहे.

परमेश्वर आपणास दीर्घायुष्य देवो व आपली उत्तरोत्तर अशीच भरभराट होवो अशी आमची ईश्वराजवळ प्रार्थना आहे.

तारीख १९ माहे एप्रील सन १९३५

पंढरपूर व्यापारी कमेटीकडून.

मानपत्र.

श्री. वेदशास्त्र संपन्न " पंडित वीरभद्रशास्त्री. "

वेद - काव्य - स्मृति - दर्शनतीर्थ, विद्यानिधि, विद्यारत्न, यांचे सेवेसी.

परमपूज्य महाराज

आपण श्रीक्षेत्र पंढरीनगरीस भेट देऊन आम्हास आपले स्वागत करणेची संधी दिली त याबद्दल आम्हीं व्यापारी कमेटीचे सभासद आपले हार्दिक अंतःकरणपूर्वक आभार मानून अत्यंत मनःपूर्वक स्वागत करतो.

वेदतीर्थ स्वामीजी,

एकेकाळीं आपला देश विद्वतेचे माहेरघर ह्मणून संबोधिला जात असे. त्यादेशांत हल्लीं ईश्वरनिर्मित वेदविद्येविषयीं औदासीन्य व अनास्था दिसून येत आहे. अशा बिकट परिस्थितींत आपण अगदीं अल्पवयांत केवळ स्वयंप्रेरणेनें श्रीक्षेत्र काशी येथें जाऊन तेथें काळजीपूर्वक अभ्यास करून, कलकत्ता येथील सरकारी संस्कृत कॉलेजमध्यें वेद—काव्य—स्मृति—दर्शनतीर्थ या परिक्षेमध्यें चांगले प्रकारचे यश संपादन केलें आहे. तसेंच, मथुरा युनिव्हर्सिटीच्या साहित्य-विशारद व धर्मशालाचार्य या परिक्षा उत्तीर्ण झाला आहांत. श्रीक्षेत्र काशी येथें विशुधानंद महाविद्यालयामध्यें अध्यापकाचे काम केलें आहे. व आपले कार्यकर्तृत्वाबद्दल काशीच्या पंडित सभेनें आपणांस मानपत्र देऊन, विद्यारत्न ही पदवी दिली. व काशीचे वीरशैवांचे आद्य जगद्गुरु विश्वाराध्य यांचेकडून आपणांस विद्यानिधी ही पदवी मिळाली. यावरुनच आपली विद्वता व कार्यकर्तृत्वशक्ती व्यक्त होत आहे. याबद्दल आपण जरी वीरशैव माहेश्वरकुलोत्पन्न असला तरी सर्व ज्ञातीबांधवा-कडून आपला गौरव होणे सहजक्रमच आहे आणि याबद्दल आपला करावा तेवढा गौरव थोडाच आहे.

विद्यानिधी महाशय—

आपणांस संस्कृत, तेलगू, कानडी, हिंदी, पाली, मराठी, बंगाली, इंग्रजी, उर्दू, तामील अशा भाषा अवगत असून त्यायोगें वृतपत्रांतून आपला व्यासंग दृगोचर होत आहे. व प्राचीन शिलालेख व ताम्रपट वाचण्याचे बाबतींत अद्वितीय नैपुण्य आपणांठायीं आहे. त्याचप्रमाणें आपले जवळील सर्वसंग्राहक असा ग्रंथ संग्रह विशेष स्तुतिप्रद असाच आहे.

विद्यारत्न महाशय—

आपले भेटीने आमचे कमेटींत सुवर्णअक्षरांनीं लिहून ठेवण्यासारखा प्रसंग लाभला आहे. आमचे व्यापारी संस्थेमध्यें सर्वसाधारण ब्राम्हण, वैश्य (कमेटी) वीरशैव, कासार, मराठा, रजपुत, जैन, गुजर, तेली, वगैरे ज्ञातीबांधवांचा समावेश आहे. व सर्वांचे सहकार्याने येथील व्यापारी संस्थेचे कामकाज अत्यंत उत्कृष्ट असेंच चालते. व्यापारी कमेटीस हनुमान वट्टा, कापूस वट्टा वगैरे मामुली अल्प धर्मादायांचे उत्पन्न आहे. व त्याचा विनीयोग शिक्षण संस्था, गोरक्षण संस्था, शिवालयें, मंदीरे, धर्मशाळा, पाणपोई, व्यायाम विषयक कुस्त्या वगैरे सत्कार्यास खर्च होतो. परवां विहार वगैरे प्रांताचे भुकंप फंडास यासंस्थेकडून ५०० रुपयेची मदत देण्यांत आली. त्याचप्रमाणें पंढरपूर येथ भरलेले शेतकी प्रदर्शनला रु० ५०० मदत देण्यांत आली आहे नुकतेच चक्रवर्ती सरकार.बादशहा पंचमजार्ज यांचे रौप्यज्युबीलीस रुपये १००१ देणगी देण्यांत आली आहे. अशा प्रकारें संत् कार्याकरितां बऱ्याच उपयुक्त देणग्या देणेंत आल्या आहेत.

स्वामी महाराज.

आपण कृपाकरून आमचे मानपत्राचा स्विकार करावा अशी नम्र विनंती आहे. व परमेश्वर आपणांस दिर्घायुष्य देवो व आपली उत्तरोत्तर अशीच भरभराट होवो अशी आमची ईश्वराजवळ प्रार्थना आहे.

आपलानम्र,

गंगाधर पंढरीनाथ कवठेकर

अध्यक्ष व्यापारी कमेटी, पंढरपूर.

पंढरपूर.

२७—४—३५

(Akbar P. Pandharpur.)

॥ श्रीमज्जगद्गुरु पंचाचार्याः प्रसीदंतु. ॥

श्रीक्षेत्र पंढरपूरवासी

वीरशैव समाजाचे वतीनें "मानपत्र."

वेद-काव्य-स्मृति-दर्शनतीर्थ, धर्माचार्य, साहित्यविशारद, विद्यानिधि विद्यारत्न इत्यादि पदवी.

भूषित चिदरी मठाध्यक्ष,

श्री वेदशास्त्र सम्पन्न.

पंडित वीरभद्र शास्त्री यांचे सेवेशीः—

पंडिताग्रगण्यहो !

आपण आम्हां श्रीक्षेत्र पंढरपूरवासी वीरशैव समाजास भेट देऊन आम्हांस आपले स्वागत करणेची सुसंधी दिलीत त्यावद्दल अत्यानंद होत असून, ईशकृपेनें हा सुयोग लाभला त्यावद्दल त्या दयाघन परमेश्वराची कृतज्ञतापूर्वक प्रार्थना करून आपले मनःपूर्वक आभार मानून हार्दिक अभिनंदन करितो.

कांहीं दिवसापूर्वी आमचे धर्माचें मूलाचार्य व उपाचार्य स्तब्ध राहिलें म्हणून आमचा धर्म विद्याहिन गताभिमानी गुरुभक्तिविरहीत झाल्यासारखा दिसत होता. अशा प्रसंगीं श्रीगुरुसार्वभौम तपश्चर्यप्रेमीं श्रीमद्वीरशैव महामत स्थापनाचार्य दारुकाचार्य परंपरागत श्रीमत् जगद्गुरु १०८ सिद्धलिंग शिवाचार्य महास्वामी सं० उज्जयिनी यांच्या आणि श्री १०८ जगद्गुरु अभिनव रेणुक शिवानंद राजयोगिंद्र शिवाचार्य यांचे दिव्य कटाक्षानें, पंडित मंडळ मंडनायमान म्हैसुरचे श्री. काशीनाथ शास्त्री यांचे विशेषतः आपले विश्वप्रयत्नानें आमचे धर्मास पूर्वस्थिती प्राप्त होत आहे हें व्यक्त करणेस शब्द अपुरे पडतात.

बुधजन मान्यहो ! आपण वीरशैव धर्मांत जन्म घेतल्यामुळें तो विशेष शोभायमान झाला आहे. विशेषतः एकेकाळीं आपला देश विद्वतेचे माहेरघर म्हणून संबोधिला जात असें. त्या देशांत हल्लीं ईश्वरनिर्मित वेदविद्येविषयीं औदासीन्य व अनास्था दिसून येत आहे. अशा विकट परिस्थितींत आपण अगदीं अल्प वयांत केवळ स्वयं प्रेरणेनें श्रीक्षेत्र काशी येथें जाऊन तेथें काळजीपूर्वक अभ्यास करून, कलकत्ता येथील सरकारी संस्कृत कॉलेजमध्यें वेद-काव्य-स्मृति-दर्शनतीर्थ या परीक्षेमध्यें चांगल्या प्रकारचे यश संपादन केलें आहे तसेंच मथुरा युनिव्हर्सिटीच्या साहित्य विशारद व धर्मशास्त्राचार्य या परीक्षा उत्तीर्ण झाला आहांत. या पेक्षां आपण दिलेल्या इतर परिक्षेचा उल्लेख न करितां आपण श्रीक्षेत्र काशी येथें वसुधानंद महाविद्यालयामध्यें अध्यापकाचे काम केलें आहे. एवढे नमूद करणेची आम्हीं नम्रपणें परवानगी घेत आहोत. काशीच्या पंडित सभेनें आपणांस मानपत्र देऊन विद्यारत्न ही पदवी दिली या बद्दल आपला करावा तेवढा गौरव थोडाच आहे. विशेषतः जागतिक हित-संबंधांतील आपला बहुमानाचा दर्जा आपले भूपणास उचीत असाच आहे. इतकेच काय पण हा बहुमान हा अखिल वीरशैव, समाजास भूपणावह आहे हे निर्विवाद होय.

विद्यानिधि महाशय !

आपण संस्कृत वाङ्मय चरित्र, कलिकाल परिचय, मिमांसा परिभाषा, आंध्र वीरशैवरू; वीरशैव विवाहविधि काशी पिठाचे प्राचीनत्व इत्यादि पुस्तकें संस्कृत, कानडी, तेलगू, हिंदी व मराठी, या भाषेत लिहिली आहेत. या शिवाय हिंदी, कानडी, तेलगू मराठी वगैरे वृतपत्रांतून आपला लेखन व्यासंगही बराच मोठा आहे. आपण हिंदुस्थानांतील सर्व भागांत म्हणजे कर्नाटक, महाराष्ट्र, निझाम स्टेट, मध्यप्रांत व उत्तर हिंदुस्थान या भागांत प्रवास केला आहे. तसेच आपण हिमालयावर सहाशें मैलाचा प्रवास केला आहे. आपणांस संस्कृत, कानडी, हिंदी, पाली, मराठी, आंध्र, बंगाली, इंग्रजी, उर्दू, तामील अशा भाषा अवगत आहेत. हे खरोखर वीरशैवांना विशेष भूषण असून त्यावद्दल आपलें कौतुक करावें तेवढें थोडेच आहे.

पंडित महाशय !

प्राचीन शिला लेख व ताम्रपट वाचण्याचे बाबतींत आपण जे अद्वितिय नैपुण्य दाखविलें आहे यावद्दल येथें उल्लेख करणें जरूर आहे. आपल्या भारतभूमीमध्यें फारच प्राचीन असे शिला लेख असून कांहीं शिला लेख अडीच हजार वर्षापूर्वीचे आहेत. हे शिला लेख व ताम्रपट सुमारें चाळीस प्रकारचे असून त्यांतील अर्ध्यापेक्षां अधिक प्रकारचे लेख आपण वाचूं शकता. आपण हिमालयावर प्रवास करीत असतांना गढवाल स्टेटमध्यें उत्तर काशी येथील स्तंभावर जो प्राचीन लेख आहे त्याचा अर्थ इसवी सन १९३३ पर्यंत कोणासही समजला नाहीं. अशा महत्वाचे लेखाचे आपण अत्यंत परिश्रमपुर्वक परिशीलन करून त्या लेखाचा अर्थ व माहिती बिहार प्रांतांतील मासिकामध्यें प्रसिद्ध केली. त्यावद्दल रॉयल एशियाटिक सोसायटीनें अभिनंदन केलें आहे. आपला शिला लेख व ताम्रपट वाचण्याचा व्यासंग फारच मोठा आहे. आपणाजवळ सुमारें ९०० शिला लेख व ताम्रपट लेखाचा संचय आहे.

कविकुलतिलक हो !

लहान वयांतच आपणांस आंध्र भाषेत "बालकवी" ही पदवी मिळाली आणि नुकतेच परवां प्रसिद्ध झालेल्या आंध्र कवींच्या पुस्तकांत (गोल्कोंडा कवी अंक) रामानुज मताचार्य म्हैसूर इत्यादि महाराजांचे गुरुपुंगव, विद्वत्, कवी श्रीपरकाळी स्वामी यांचे फोटोचे जोडीस आपला दिव्य फोटो दिला आहे यावरून आपले कवि चातुर्याची साक्ष पटते.

सकलशास्त्रवेत्ते !

आपण आपले अभ्यास क्रमातच, सकल शास्त्राचा परिचय व्हावा या उद्देशानें स्वधर्मीय व परधर्मीय अनेक ग्रंथाचा संग्रह आपण केला. विद्यार्थी दशेमध्यें या प्रकारे ग्रंथसंशोधनाचें काम केलेल्या गृहस्थाचे उदाहरण इतिहासांत पाहूं गेल्यास आधुनिक वीरशैव व हिंदु समाजांत आपले शिवाय दुसरे कोणीच दृष्टीस पडत नाहींत हे अभिमानानें सांगावेसें वाटते. याशिवाय आणखी विस्तृत असा आपले महतीचा प्रचंड ग्रंथच होईल.

दयाघना !

आपण आमचे प्रार्थनेस मान देऊन याठिकाणीं आलात त्याबद्दल आम्हीं सदैव ऋणी आहोंत. पंढरी नगरीचा महत्पूर्ण इतिहास नव्यानें व्यक्त करणें कदाचित अयोग्य होईल. पवित्र क्षेत्र, वैष्णवांचे आद्यस्थान हरिहर रूपात्मक पंढरी-रायाचे महत्व व त्यांचे मस्तकावरील प्राचीन शिवलिंगानें वीरशैव संस्कृतीस आदर्शनीय असें नगर संत, महात्मे, विद्वानांचें माहेरघर पंडितांची समरभूमि अशा भूकैलास अर्थात भूवैकुंठाचें ठायीं आम्हां वीरशैव बांधवांना ही पर्वणी अत्यंत श्रेष्ठतर अशीच लाभली आहे हें खास.

या नगरीमध्यें वीरशैवांची जनसंख्या अगदींच अल्प ह्मणजे सुमारें १३०० आहे. त्यामध्यें साधारणपणें साक्षरतेचें प्रमाण आहे. या ठिकाणीं वीरशैवांची संस्कृत पाठशाळा आहे. त्यांतून थोडे फार विद्यार्थी शिकून गेले आहेत व पुढेंहि जातील असा भरंवसा आहे. या ठिकाणीं गतवर्षीच श्रीमज्जगद्गुरु श्री १०८ सिद्धलिंग शिवाचार्य महास्वामी सं. उज्जयिनी यांचे शुभागमन होऊन अड्डु (अडवी) पालखी महोत्सव आजपर्यंतचे पंढरीनगरीचे इतिहासांत न झालेला असा झाला. येथें वीरशैव तरुण संघ नांवाची तरुणांची समाज कार्याची संस्था आहे. या संघाची वेळोवेळीं झालेली कामगिरी बहुश्रुत आहेच.

महाराष्ट्रांत वीरशैवांची प्रथम परीषद झालेली अशी सोलापूर जिल्हा वीरशैव परिषदेचे १ लें अधिवेशन सोलापूरचे सुप्रसिद्ध बॅ. सरदार यांचे अध्यक्षतेखालीं झाले. सध्यां पावटे वकीलांचे लिखाणासंबंधी वीरशैव तरुण संघाचे विद्यमानें त्याना प्रतिआव्हान करून शास्त्रार्थ करविणेचें घडऊन आणणेचे कामीं व ओतूरकरादी वीरशैवेतर लेखकाकडून वीरशैव संस्कृतीस कमीपणा आणण्यासारखे असत्य विधाने खोडून काढणेचेही संघानें चालू ठेवले आहे. व अशा कामीं आपल्या सारख्या विद्वान पंडितांचे सहाय्याची जरूरी आहे असे वाटतें.

पंडित महाराय !

हल्लीं श्री क्षेत्र पुण्य नगरीचे नगर शेठ धर्मपरायण, धर्मप्रेमी, शिक्षणेच्छु श्रीमंत गंगाधर पंढरीनाथ उर्फ काकासाहेब फवठेकर यांचे हस्ते हे मानपत्र अर्पण करणेची आम्हीं परवानगी घेतो. व पुन्हां आपण या पुण्य नगरीस भेट दिल्याबद्दल आपले आभार मानून आपणा सारख्या तरुण विद्वांन पंडिताकडून धर्मकार्य व समाजकार्य घडविण्याकरितां उदंड आयुष्य देवो अशी त्या जगन्नियंत्या परमेश्वरास व आद्य जगद्गुरु पंचाचार्यास प्रार्थना करितो शनिवार ता० २७।४।३९.

आपले नम्र

वीरशैव विद्या प्रसारक संस्था व वीरशैव तरुण संघ, पंढरपूर.

(सोलापूर समाचार प्रेस, सोलापूर.)

శ్రీముఖనామ సం॥ భాద్రపద బ॥ ౧ మంగళవారము

5—9—1933

పత్రికాభ్యుదయము

— పాఠకులు —

"తాము శ్రద్ధమై పంపిన "భాగ్యనగర పత్రిక" ను మా గ్రంథాలయ పరముగ నంది సంతసించితిని. ఇతః పూర్వ మొకటి రెండు వేళల మీ పత్రిక నామోల్లేఖ నచ్చోటనే కాంచితిని. ప్రస్తుతము ప్రత్యక్ష ముగ జేసి దిరపరచితము వాత్సల్యమును నను నటుల దోచినది. పత్రిక, సంపాదకుడు, ముద్రణాలయము, ప్రకటనా నగరము అను పత్రికా చతురంగమున "భాగ్య" శబ్దము సంపత్సూచకమై సహృదయులచే స్వాగతింపబడి యున్నది. "భాగ్యనగర పత్రిక" భాగ్యనగరీయులకు భాగ్యమును పంచి యిచ్చుటలో యోగ్యముగ కృషి సలిపి స్వనామ సార్థక భోగ్యమున వైరాగ్యమును సంపాదించుగాక యని సౌభాగ్యముగ నాశీర్వదించుచున్నాను.

ముద్రణా సౌష్ఠవమున కూడ నిజా(మాంధ్ర) పత్రికలలో "భాగ్యనగర పత్రిక" మేలైనది! ఈ యొక్క దొరుకు సమయములో పత్రికలను పాటించు నిర్వహించుట కష్టమే కదా! భాగ్యనగర భావుకులు భాగ్యనగర పత్రికా సముద్ధరణమును చేయుదురు గాక!"

బనారసు 25_8_33

ఇట్లు
పండిత చి. మ. వీరభద్ర శర్మ,
(వేదతీర్థ, కావ్యతీర్థ, సాహిత్య విశారదాది పదవీయుత.)

॥ नमः पंचजगद्गुरुभ्यः ॥

श्री वेद–काव्य–स्मृति–दर्शनतीर्थ, धर्माचार्य, सहित्यविशारद, विद्यानिधी, इत्यादि पदवी भूषित.

चिदरे मठाध्यक्ष

पंडित वीरभद्र शास्त्री यांच्या चरणी अर्पण.

पंडिताग्रगण्यहो !

युगयुगांतरांत अवतार घेऊन, परमपवित्र वीरशैव महामत स्थापून संरक्षण केलेले श्रीजगद्गुरु रेणुकादि पंचाचार्य भगवत पादाच्या कृपाशीर्वादानें हा सुप्रसंग गुरुभक्तांना लाभला, हें पाहून त्यांच्या आनंदास पारावार नाहींसा झाला आहे.

कांहीं दिवसापूर्वी आमच्या धर्माचें मूलाचार्य, व उपाचार्य स्तब्ध राहिले म्हणून आमचा धर्म विद्याहीन गताभिमानी, गुरुभक्तिविरहीत झाल्यासारखा दिसत होता. अशा प्रसंगीं, गुरुसार्वभौम, तपश्चर्य प्रेमी श्री १०८ जगद्गुरु सिद्धलिंग शिवाचार्य यांच्या, आणि श्री १०८ जगद्गुरु अभिनव रेणुक शिवानंद राजयोगिंद्र शिवाचार्य यांच्या दिव्य कटाक्षाने, पंडित मंडल मंडनायमान पंडित श्री काशीनाथ शास्त्री यांच्या विश्वप्रयत्नानें आमच्या धर्मास पूर्वस्थिती प्राप्त झाली, हें आनंदानें सांगण्यास शब्द पुरत नाहींत.

बुधजन मान्यहो ! आपण वीरशैव धर्मांत जन्म घेतल्यामुळें तो विशेष शोभायमान झाला आहे. आपण आपल्या लहान वयांतच, वेदतीर्थ, काव्यतीर्थ, स्मृतितीर्थ, दर्शनतीर्थ, धर्माचार्य, साहित्य विषारद, इत्यादि अनेक महत्वाच्या परीक्षेत उत्तीर्ण झालेले आहात, इतकेंच नव्हें तर शिलालेखन वाचण्यांत आणि इतिहास संशोधनांत बरेंच पुढें गेला आहात हें पाहून अत्यानंद वाटत आहे. आपण कानडी, तेलगू, मराठी, संस्कृत, उर्दू, इंग्लिश, इत्यादि भाषानिपुण आहात हें खरोखरच वीरशैवांचें भूषण होय.

कविकुलतिलकहो ! लहान वयांतच आंध्रभाषेमध्यें आपल्याला “ बालकवी, ” ही पदवी मिळाली आहे. आणि परवांच प्रसिद्ध झालेल्या आंध्र कवींच्या पुस्तकांत, (गोलकोंड कवी अंक) रामानुज मताचार्य, म्हैसूर इत्यादि महाराजांचे गुरु पुंगव, विद्वत् कवी श्री परकाळी स्वामी यांच्या फोटोच्या जोडीस आपला दिव्य फोटो दिला आहे. यावरूनच आपल्या कवी चातुर्याची साक्ष पटते.

सकल शास्त्रवेत्ते ! आपण आपल्या अभ्यास क्रमांतच, सकल शास्त्राचा परिचय व्हावा या उद्देशानें स्वधर्मीय आणि परधर्मीय अनेक ग्रंथाचा संग्रह आपण केला. विद्यार्थी दशेंत या प्रकारें ग्रंथशोधकाचें काम केलेल्या गृहस्थाचें उदाहरण इतिहासांत पाहूं गेल्यास, आपल्याशिवाय दुसरे कोणीच दृष्टीस पडत नाहींत, हें अभिमानानें सांगावें लागतें.

आमच्या धर्माकडे विशेष लक्ष न देतां केवळ उदरंभरणासाठीं झटणारे पंडित अनेक आहेत म्हणून आमच्या धर्माची उन्नति झाली नाहीं असें मोठ्या कष्टानें सांगावें लागते. तरीही आपल्या विश्वप्रयत्नानें लवकरच उन्नति होईल, अशी तीव्र आशा आहे. अलीकडील धार्मीक चळवळींत कांहीं स्वधर्मीय आणि परधर्मीय लोकांनीं वीरशैव धर्मास कलंक लावण्याचा डाव मांडला आहे. म्हणून त्यांचा तो डाव हाणून पाडून, आमच्या धर्मास पूर्वस्थिती प्राप्त होण्यास आपल्या सारख्या विद्वानांनीं झटलें पाहिजे, अशी आमची सक्तीची, आग्रहाची, आणि कळकळींची प्रार्थना आहे.

दयाघना ! आपण, दीन अशा आमच्या प्रार्थनेस मान देऊन, आमच्या खेड्यास आला, याबद्दल आम्ही आपले सदैव ऋणी आहोत. आमचें गांव अत्यंत लहान असून, सर्व दृष्टीनें मागासलेलें आहे. येथील लोक नेहमीं कृषिकर्मामध्यें गढून गेलेलें असल्यामुळें धार्मीक ज्ञानाच्या आभावी नेहमीं कलह उत्पन्न होऊन, दोफंड माजत होता.

आमच्या सुदैवानें, श्री० प० ब्र० बाल तपस्वी श्री चन्नविर शिवाचार्य बृहन्मठ होटगी यांच्या आगमानानें सर्वत्र शांतता पसरली आहे. आमच्यांत सुधारणा घडवून आणण्यासाठीं, “ वीरशैव धर्म सुधारणा संघ ” या नांवाची एक संस्था स्थापन केली आहे. या संघाच्या वतीनें, “ श्री चन्नवीर शिवाचार्य वाचनालय. ” चालविण्यांत येत आहे. आणि सध्या ३०० शे रु० किंमतीची पुस्तकें त्या वाचनालयांत आहेत. याच संघाच्या वतीनें, छोटे ग्रंथ लिहून, छापून प्रसिद्ध करण्याकरितां, “ श्री बालतपस्वी बाल ग्रंथमाला, ” निर्माण करून, ‘ दीक्षाकल्पवृक्ष ’ या नांवचें प्रथम पुष्प (ग्रंथ) प्रसिद्ध केले गेले आहे. आणि, ‘ अहिंसा ’ हें द्वितीय पुष्प लवकरच प्रसिद्ध होईल.

गतवर्षी, खेड्यांतील जनतेची सुधारणा व्हावी म्हणून, “ वीरशैव धर्मोन्नति परिषद ” होटगी महाराजांनीं आमच्या गांवीं स्थापून, त्याचें पहिलें अधिवेशन, पुज्यपाद, भीष्म ब्रह्मचारी, प० ब्र० श्री गंगाधर शिवाचार्य महंतिनमठ बेंगळूर यांच्या अध्यक्षतेखालीं भरली होती. अशा तऱ्हेनें अनेक सत्कार्य करण्याचा या संघाचा ध्येय आहे, आणि होत आहेत. हा आमचा संघ चिरकाल उज्वलीत राहून, अनेकानेक सत्कार्य, धर्म,–समाज,–देश,–राष्ट्रसेवा त्याच्या हातून घडो अशा आशीर्वादाची आपणाजवळ प्रार्थना आहे.

आपले सेवक,

वीरशैव धर्म सुधारणा संघ.

मु॥ धोत्री, तालुका सोलापूर.

ता० २१–३–१९३५ गुरुवार.

(सोलापूर समाचार स्टीम प्रेस, सोलापूर.)

नमः पंचजगद्गुरुभ्यः

वीरशैव धर्मोन्नति परिषद्.

अधिवेशन २ रें दर्शनहाळ सं. अक्कलकोट.

धर्म आणि समाज सुधारणेची चळवळ अलीकडे हिंदुस्थानांत बरीच सुरु झाली आहे. आतांपर्यंत, त्याचा परिणामही बराच होऊन, धर्माची उन्नति बरीच झाली आहे. परंतु त्याचा योग्य उपयोग, आमच्या खेड्यांतील बांधवांना, व्हावा तसा झाला नाहीं. खेड्याची सुधारणा प्रथम होणें जरूरीचें आहे म्हणून महात्मा गांधीनींच नव्हे तर खुद्द सरकारांनी सुद्धां, ग्राम पंचायती वगैरे संस्था स्थापुन, ग्राम सुधारणेस सुरुवात केली आहे.

त्याप्रमाणें ता० २८ व २९ मार्च १९३४ रोजीं वीरशैव धर्मोन्नती परिषदेचें पहिलें अधिवेशन, श्री. भीष्म ब्रह्मचारी प०ब्र० श्री. गंगाधर शिवाचार्य महंतिन मठ बेंगळूर, यांच्या अध्यक्षतेखालीं मु॥ धोत्री ता सोलापूर येथें भरली होती. त्यावेळीं बरेच महत्वाचे ठराव पास झाले आहेत. व त्या ठरावानुरूप जनतेमध्यें बरीच जागृती झाली आहे.

तसेंच आमचे येथें ता. १८ व १९ मार्च १९३५ रोजीं सदरी परिषदेचें दुसरें अधिवेशन, श्री. प. ब्र० बालब्रह्मचारी श्री चन्नवीर शिवाचार्य बृहन्मठ होटगी यांच्या कृपाशिर्वादानें; महानविद्वान, वेद-काव्य-तीर्थ, धर्माचार्य, साहित्य-विशारद इत्यादि परीक्षोत्तीर्ण, पिंदरे मठाध्यक्ष, पंडित श्री० वीरभद्र शास्त्री मु० काशीक्षेत्र यांच्या अध्यक्षतेखालीं भरणार आहे. त्याचप्रसंगी वार्षिक नियमाप्रमाणें श्रीमज्जगद्गुरु रेणुकाचार्य जयंति होणार आहे.

(या सभेचे स्वागताध्यक्ष श्रीयुत शिवलिंगप्पा सिद्रामप्पा माळगे मु॥ सोलापूर मंगळवारपेठ) हे आहेत. तसेंच स्त्रियांकरितां, श्री. सौ. भागीरथीबाई कश्यप मु॥ सोलापूर, यांच्या अध्यक्षतेखालीं, स्वतंत्र सभा भरणार आहे.

सभेतील विषय

(१) वीरशैवांचे प्राचीनत्व
(२) वीरशैवांचे अप्राकृत ब्राह्मणत्व
(३) वीरशैवाचें संस्कार
(४) स्त्री शिक्षणाची जरूरी
(५) शेतकी. औद्योगिक, व शैक्षणीक व आर्थिक सुधारणेचा विचार.

कार्यक्रम

ता. १८-३ ३५ दुपारीं १ वाजतां
अध्यक्षांचें स्वागत व भाषण

ता १९ सकाळीं ८ ते ११ व दुपारी
२ ते पुढें सभेचें काम

टीप:- वरील विषयावर बोलण्याची इच्छा असणाऱ्यांनीं आपला लेख तीन दिवस आगाऊ, स्वागताध्यक्षांच्या पत्त्यावर पाठवावे वादग्रस्त विषय असलेल्यांनी बोलण्यास परवानगी मिळणार नाहीं. आयत्यावेळीं अध्यक्षांच्या परवानगीनें नवीन विषय घेतले जातील. [ता १९-३-३५ रोजीं सकाळीं ८ वाजतां सभेस सुरुवात होईल.

सूचना:—दर्शनहाळ हें गांव अक्कलकोट संस्थानांत असून, सोलापुराहून नळदुर्गच्या सडकेनें तांदुळवाडीपर्यंत मोटारीची सोय आहे. तेथून पुढें दर्शनहाळ हें गांव तीन मैलावर आहे. त्यापुरती वाहानाची व्यवस्थाही केली आहे.

तरी सर्वत्रांनीं या सुप्रसंगीं अवश्य येऊन समाजकार्य हातीं घेऊन धर्म जागृती कराल अशी दृढ आशा आहे

आपला
दाजीबा आपाराव पाटील (सेक्रेटरी)
वीरशैव समाज दर्शनहाळ सं० अक्कलकोट.

(विजय प्रेस सोलापुर)

॥ नमः पंचजगद्गुरुभ्यः ॥

वीरशैव धर्मोन्नति परिषद्.

अधिवेशन २ रें दर्शनहाळ

ता० १८-३-३५

स्वागताध्यक्षः—श्री. शिवलिंगप्पा सिद्रामप्पा माळगे

यांचे भाषण.

परमपूज्य सद्गुरु महान विद्वान श्री. पं. वीरभद्र शास्त्री, प्रतिनिधी बांधव आणि प्रिय बंधू-भगिनीः—

आजच्या या मंगल समयीं येथें परिषदेस जमलेल्या सन्माननीय अध्यक्षांचें व प्रतिनिधींचें आणि पाहुणे मंडळींचें मी अत्यानंदानें स्वागत करीत आहे;

गतवर्षी या परिषदेचें पहिलें अधिवेशन मु० धोत्री ता. सोलापूर येथें ता० २८ व २९ मार्च १९३४ रोजीं श्री. भीष्म ब्रह्मचारी प० ब्र० श्री गंगाधर शिवाचार्य महंतिन मठ बेंगळूर यांच्या अध्यक्षतेखालीं भरलें होतें. त्या परिषदेचें २ रें अधिवेशन भरविण्याचा सुप्रसंग, श्री. प. ब्र. बालतपस्वी श्री. चन्नवीर शिवाचार्य बृहन्मठ होटगी यांच्या आशीर्वादानें, त्यांच्या प्रासंगीक आगमनानें पूनित झालेल्या दर्शनहाळ येथील आम्हा वीरशैवांना लाभला हें पाहून मला अत्यानंद वाटत आहे.

दर्शनहाळ हें गांव अत्यंत छोटें, केवळ ५०० चे लोकवस्तीचें एक चिमुकलें स्थान असून रहदारीवर नाहीं. त्या छोट्याशा गांवांत राहाणाऱ्या वीरशैवांना, धर्मोन्नति सारख्या श्रेष्ठसभा भरविणें जवळ जवळ अशक्यच. तरी होटगी महास्वामीजींच्या अहर्निश उपदेशानें, व येथील भावीक वीरशैवांच्या निःसीम भक्तिपर प्रयत्नानें हा योग जुळून आला, ही सद्गुरुनाथाची कृपाच होय. दर्शनहाळ हें गांव शहरापासून लांब असल्यामुळें सर्व बाबतींत मागासलेलें असणे साहाजीक आहे. परंतु अलीकडे होटगी महाराजांची कृपा दृष्टी जेव्हां आमच्याकडे वळली तेव्हांपासून, भोंवतालच्या इतर खेड्याप्रमाणें धार्मिक व सामाजीक उन्नती हळु हळू होऊं लागली आहे. आणि या सभेनें त्या उन्नतींत बरीच भर पडणार आहे. हें सांगण्यास अभिमान वाटतो.

अशाच तऱ्हेनें गुरुवर्गाची कृपा व भक्तवर्गाचें अहर्निश प्रयत्न यांचा संयोग होत गेला तर, कर्तव्य शून्यतेच्या निबिड अंधःकारांत गडप झालेला वीरशैव धर्म उदय पावण्यास अवकाश लागणार नाहीं. राष्ट्राची अगर समाजाची उन्नति जर व्हावयाची असेल, तर प्रथम धर्म सुधारणा होणे जरूरीचें आहे. 'ज्यांचे आचार चांगलें त्यांचे विचार चांगलें' वीरशैवांच्या सुधारणेस धर्म जागृतीनें सुरुवात झाली आहे, त्यावरून ती मजबूत पायावर उभारून शास्वत राहाणार, हें खास'

जो समाज, धार्मिक, शैक्षणीक, औद्योगीक, शेतकी, आर्थिक वगैरे बाबतींत पुढें पाऊल टाकला आहे त्याला श्रेष्ठ समाज म्हणतातः—

धार्मिक सुधारणाः—आजपावेतो वीरशैवामध्यें बरीच धर्म जागृती झाली आहे. कै० रा० बा० आप्पासाहेब वारद यांनीं लाखों रुपये खर्चून, वीरशैव धर्म ग्रंथावर पुष्कळ दिवसापासून चढलेला गंज पार नाहींसा केले, व पंडित श्री. काशीनाथ शास्त्री नागनूर मठ, यांनीं आटोकाट प्रयत्न करून स्वतः एक प्रेसच काढून वीरशैव धर्मग्रंथ प्रकाशनाचें काम धडाडीनें हल्ली करीत आहेत. इतकेच नव्हे तर, श्री. प. ब्र. बालतपस्वी श्री चन्नवीर शिवाचार्य बृहन्मठ होटगी, यांनीं भोंवतालच्या खेड्यांत व शहरांत वीरशैवांचें दीक्षादि संस्कार भराभर पार पाडीत आहेत. याप्रमाणें श्रीमान, विद्वान आणि, महातपस्वी लोक जर आमच्या धर्माचा कैवार घेऊं लागले तर धर्मोन्नतीचें शिखर आम्ही लवकरच गाठूं.

परंतु दुःखाची गोष्ट ही कीं, वीरशैवामध्यें धर्मग्रंथाकडे विशेष लक्ष असलेले तरुण क्वचितच सांपडतात. यामुळें वीरशैव धर्माचा पाया अपूर्ण होण्याचा संभव आहे. याचा विचार करून कै० श्रीमंत आप्पासाहेब वारद यांनीं स्वखर्चानें एक संस्कृत पाठशाळा सोलापूर येथें उघडून धर्म ग्रंथाचें शिक्षण देण्याची व्यवस्था केली. हल्ली त्या शाळेंत बरेंच विद्यार्थी शिकत आहेत. व तेथील मुख्य अध्यापक वे. पं. जगदीश शास्त्री नाल्वार हे अत्यंत कळकळीनें व उत्साहानें काम करणारें लाभले आहेत, हें त्या संस्थेचें भाग्यच म्हणावे. आणि गतवर्षी श्री. १०८ जगद्गुरु श्री सिद्धलिंग शिवाचार्य महास्वामी सिंहासन उज्जनी यांनीं त्या शाळेस ५००० रुपयाची मदत अत्यंत उदार बुद्धीनें केली. यावरून वीरशैव तरुणांना धर्मज्ञानाचा लाभ व्हावा अशी उत्सुकता, धन्निकांना किती आहे, हें दिसून येते.

शैक्षणीक सुधारणा —त्याप्रमाणें शिक्षणाच्या बाबतींतही कर्नाटक वीरशैवांचें पाऊल बरेंच पुढें पडलें आहे, ही आनंदाची गोष्ट होय. रावबहादुर हळकट्टी यांचा मुंबई इलाख्याचे शिक्षण मंत्रीच्या जागी झालेली नेमणूक, प्रिन्सिपाल डॉ. नंदीमठ यांच्या नेतृत्वाखालीं स्थापन झालेलें बेळगांव येथील लिंगराज आर्टस कॉलेज, मि. होसमनी यांची असेंब्ली मेंबर म्हणून झालेली निवडणूक, मि. हुल्कोटी यांची दिवान जज म्हणून झालेली नेमणूक आणि बॅरिष्टर सरदार यांची मुख्य न्यायाधीश सं. अक्कलकोट यांच्या जागीं झालेली नेमणूक मि. कापसे यांची मुनसफ सं. अक्कलकोट या जागी झालेली नेमणूक वगैरे उदाहरणें वीरशैवांचे पाऊल शैक्षणीक आणि राजकीय कारणांत किती पुढें पडलें आहे, हें पटवून देतात.

శ్రీ చిదిరెమఠం వీరభద్ర శర్మగారు

విఖ్యాత పండితవర్యులగు శ్రీచిదిరెమఠము వీరభద్రశర్మ గారు షోలాపురం జిల్లాలో జరిగిన శ్రీవీరశైవ ధర్మోన్నతిసం ఘమును తమయాజమాన్యమున విజయవంతముగా జరిపిస్వదేశ మును హైదరాబాదుకు 3-5-35 శుక్రవారం ఉదయము [illegible] ఘంటలకు వాడిబండి మార్గముగా నాంపల్లిస్టేషనుకు రా [illegible] వారికి స్వాగతమువిచ్చుటకై స్థానికులువెళ్లగలరని తె యుచున్నది.

గోల్కొండ [illegible] 1-5-1935

శ్రీకృష్ణదేవరాయాంధ్ర భాషానిలయము

బహిరంగసభ

30 మే 1935 సోమవారమునాడు సాయంత్రము 6 గంటలకు శ్రీకృష్ణదేవరాయాంధ్ర భాషానిలయము (మార్కెట్టువీధి సుల్తానుబజారు) నందు

విఖ్యాత విద్వద్వ్యాసులును, వేద, కావ్య, స్మృతి తీర్థ, ధర్మాచార్య, విద్యారత్న, విద్యానిధీత్యాది బిరుదాంకితులగు బ్రహ్మశ్రీ

చిదిరెమఠము వీరభద్రశాస్త్రిగారు

"ధర్మము — సమాజసేవ"

అను విషయమును గురించి ఉపన్యసించెదరు

శ్రీయుత బూర్గుల రామకృష్ణారావుగారు బి. ఏ. ఎల్ ఎల్. బి హైకోర్టువకీలు (పురపాలకసంఘ సభాసదులు) అధ్యక్షత వహించెదరు

అందరు సకాలమునకు దయచేయ ప్రార్థన

పెద్ది నరసయ్య
కార్యదర్శి

గోలకొండప్రెస్

10

శ్రీయుత వీరభద్రశర్మగారికి (9-5-35) స్వాగతము

గోల్కొండ (10-7)

వేదకావ్య, స్మృతితీర్థ, సాహిత్యవిశారద, ధర్మాచార్యబిరుదాంకితులగు పండితచిదిరెమఠము వీరభద్రశర్మగారు గత శుక్రవారము నాటి ఉదయము హైదరాబాదు విచ్చేసిరి. వీరశైవప్రముఖులను, శ్రీయుతులు మాడపాటి హనుమంతరావు, బూర్గుల రామకృష్ణారావు, సురవరము ప్రతాపరెడ్డిగారలును నాంపల్లిస్టేషనునందు శ్రీవారికి స్వాగతమొసగిరి. శ్రీవారిని పూలమాలాలంకృతులను గావించిరి. వీరు ప్రస్తుతము [illegible] రావుగారి గృహమునందు విడిసియున్నారు.

پنڈت ویربھدرا شرما صاحب "شتری وویا نرحی" "وویارتن" ساکن علی گنڈہ جو بغرض تعلیم بنارس گئے تھے وید تیرتھ، کاویہ تیرتھ، سمرتی تیرتھ، درشن تیرتھ، دھرما چاریہ، ساہتیہ وشاردا وغیرہ اعلیٰ امتحانات میں کامیابی حاصل کرکے ۲۸ خورداد ... بروز جمعہ بوقت ۸ ساعت صبح ذریعہ نامپلی اسٹیشن بلدہ واپس آرہے ہیں۔

واپسی

شری ویدیا نرحی - وویا رتن پنڈت ویربھدرا شرما صاحب جو بغرض تعلیم بنارس تشریف لے گئے تھے وید تیرتھ، کاویہ تیرتھ، سمرتی تیرتھ، درشن تیرتھ، ساہتیہ وشاردا وغیرہ اعلیٰ امتحانات میں کامیاب ہوکر ... ۲۸ خورداد ... ۸ ساعت صبح ذریعہ نامپلی اسٹیشن وارد بلدہ ہو رہے ہیں۔

1/5/1935

గోలకొండపత్రిక 10-7 (30-8-35) యువనామసంవత్సర వైశాఖ బ 13 గురువారము

బహిరంగలేఖ

శ్రీ బూర్గుల రామకృష్ణారావుగారు,
హైదరాబాదు.

హిందీవ్యామోహ మహాశయా!

ఈబహిరంగలేఖ వ్రాయటానికేమని ఆశ్చర్యపడుచున్నారా? [illegible] చెప్పండి. మీతో మాట్లాడవలసినవి కొన్ని ముఖ్యమైన విషయాలుండటంవల్ల, మీవంటి ప్రసిద్ధవ్యక్తులతో మాలాంటి "అల్లరిపిల్లకాయ"లు మాట్లాడేందుకు అవకాశం దొరకదనిఎంచి ఇట్లా ఈ గోలకొండపత్రిక ద్వారా బాహాటంగా, సమ్మానంగా సంభాషించటానికి పూనుకున్నాం. [illegible] Torch Light focus చేసేందుకు [illegible].

మహాశయా! మీకింత హిందీవ్యామోహ మెందుకండీ? చిదిరెమఠంవీరభద్రశాస్త్రిగారంటే ఉపన్యాసాదిలో నే తెలుగులో [illegible] తెలుగులో మాట్లాడలేరు, [illegible] హిందిదని. [illegible] తెలుగులో [illegible] [illegible] తెలుగులో [illegible] హిందీలో మాట్లాడ [illegible] చెప్పండి. [illegible] ఆంధ్రభాష. ఆంధ్రత్వన్ని; [illegible]

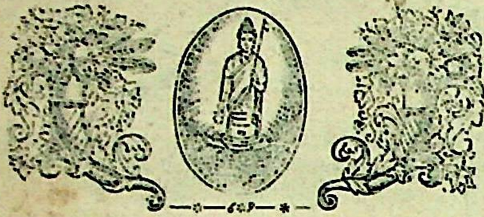
[illegible]. Practice [illegible] Practice [illegible] చెప్పండి! [illegible] శాస్త్రిగారు ఆంధ్రభాషపట్ల [illegible] [illegible]

— అల్లరిపిల్లకాయ

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

14-3-35

॥ श्रीमत् जगद्गुरु पंचाचार्याः प्रसीदन्तु॥

॥ पंचाचार्यान्नमस्कुर्वे पंचसिंहासनाधिपान् ॥
॥ पंचब्रह्मापराभिख्यान् पंचभूत जगद्गुरून् ॥१॥

वी र शै व ग र्ज ना

मिती फाल्गुन शुद्ध १० शके १८५६ 3-17.

वीरशैव धर्मोन्नति परिषद.

वीरशैव धर्मोन्नति परिषदेचें पहिलें अधिवेशन धोत्री येथें वेंगळूरच्या महांतन मठाचे श्री. प. ब्र. गंगाधर शिवाचार्य यांच्या अध्यक्षतेखालीं गत सालीं याच महिन्यांत भरलीं होतीं. आतां दुसरें अधिवेशन काशी निवासी चिदंरे मठाध्यक्ष पं. वीरभद्रशास्त्री यांच्या अध्यक्षतेखालीं ता. १८ व १९-३-३५ रोजीं दर्शनहाळ्ळ येथें भरत आहे ही फार समाधानाची गोष्ट आहे. महाराष्ट्र वीरशैव [illegible] किंवा सोलापूर जिल्हा वीरशैव परिषदेपेक्षां ही परिषद अधिक कार्यक्षम होईल असें आम्हाला वाटतें. कारण या परिषदेचें ध्येय निश्चित आहे व ती कोठेंही भरवितां येईल. ही परिषद स्थापन केल्याबद्दल संस्थापकांचे विशेषे करून धोत्रीच्या कार्यकर्त्यांचें कोणीही अभिनंदनच करील.

पहिल्या अधिवेशनाला मार्गदर्शक अध्यक्ष जसे सर्व दृष्टींनें अधिकारी लाभले होते तसेच याही अधिवेशनास लाभत आहेत. ही संतोषकारक गोष्ट होय. पं. विरभद्र शास्त्रींच्या विद्वत्तेबद्दल प्रश्नच नाहीं. शिवाय ते कळकळीचे कार्यकर्ते आहेत. होटगी ब्रह्मन्मठाचे वत्स्नपस्वी प. ब्र. श्रीचन्नवीर शिवाचार्य यांच्या छत्राछायेखालीं ही परिषद भरत असल्यामुळें ती योग्य रितीनें पार पडेल. याबद्दल मुळींच शंका नाहीं. अक्कलकोट संस्थानांतील विरशैवांना ही पर्वणीच लाभली आहे त्यांनीं तिचा जरूर लाभ घ्यावा.

या परिषदेच्या कार्यामुळें महाराष्ट्रांतील वीरशैव समाजाला इष्ट असेंच वळण लागेल अशी आम्ही अपेक्षा करतों. नुसती पाखंड माजविण्यासाठीं होणारी संघटना कांहीं कामाची नाहीं. आपल्या समाजाला हा वीरशैव धर्माची ओळख पटवून देऊन त्याला त्या दृष्टीनें कार्य प्रवृत्त करण्याकडेच अशा परिषदांचा उपयोग झाला पाहिजे. नुसतां उत्सव समारंभ करून कार्य कांहीं होणार नाहीं ही गोष्ट रेणुक जयंतीचे दिवशी सर्वांनीं लक्षांत ठेवावी. भक्तवर्गानें पाखंडी गुरुंचें धोतांड चालूं न देण्याचा व गुरु निंदा मुळींच खपवून न घेण्याचा दृढ निश्चय केला तरच पंचाचार्यांची जयंति साजरी केल्याचा उपयोग तसें करण्यांतच वीरशैव धर्मोन्नतिहि आहे.

परिषदे पुढें वाचले जाणारे निबंध महत्वाच्या विषयावरील आहेत. वीरशैवांचें प्राचीनत्व आतां वादग्रस्त नाहीं व तें साधार सादर केलें जाईल. वीरशैवांचें अप्राकृत ब्राम्हणत्व शैवागम सिद्ध आहे. तरीहि कांहीं शास्त्र्यांनीं वचनें-पुढें करून ते अप्रमाण ठरविण्याचा जो प्रयत्न केला जातो तो किती दिशाभुल करणारा आहे. ते परिषदेंत चांगले कळून येईल. वीरशैवांच्या संस्काराबद्दलची समग्र माहिती दिली जाऊन त्यांच्याबद्दल प्रेमादर उत्पन्न केला जाईल. त्याचप्रमाणें वीरशैव समाजाच्या शैक्षणिक औद्योगिक व आर्थिक सुधारणे संबंधीहि परिषदेंत चर्चा केली जाईल.

याच सुमारास वीरशैव महिला परिषद सौ. भागिरथीबाई कटप यांच्या अध्यक्षते खालीं भरणार आहे. हें शुभ चिन्ह होय. कारण महिलावर्गच धर्मोन्नतीला बराच साहाय्यकारी होईल. पुरुष वर्गांनी विशेष करून भावी पिढीची मनें महिलांच्याच हातीं असतात. त्यांना त्या जसे वळण देतील, तशी तीं तयार होतील. याच दृष्टीनें महिला सुधारणाहि होणें जरूर आहे व म्हणून आम्ही महिला परिषदेलाहि यश चिंततो.

वीरशैवांची वस्ती असलेल्या सर्व लहान मोठ्या गांवातून संघटीतपणें वीरशैव धर्मोन्नतीचें कार्य होणें जरूर आहे तसें घडेल तरच पाखंडाची लाट ओसरेल. या दृष्टीनें वरील परिषदेनें कांहीं तरी योजना आखणें जरूर आहे. ज्या ज्या गांवी परिषद भरेल त्या त्या ठिकाणीं तर धर्मोन्नतीचें खरें कार्य अखंडपणें चालू राहील अशी व्यवस्था झालीच पाहिजे. नाहीं तर परिषद भरून न भरून सारखेच होईल. वरीलप्रमाणें कांहीं सूचना आम्ही केल्या आहेत. परिषदेचे चालक व कार्यकर्ते त्या विचारात घेतील अशी आशा आहे.

(वी. ग.) ३-१६-

वीरशैव गृहस्थानीं शेंडी अवश्य ठेवावी

——:**:——

कांहीं आगंतूक आणि अवैदिक शूद्र संन्याशा ची वीरशैवानां शेंडी राहु नये अशी केवळ पोकळ गप्प आहे. आणि मुसलमानाप्रमाणे डोके भादरून फिरत्या ठेवल्या पाहिजेत. हे लोक आपले कांहीं आतां चालत नाहीं. असे पाहुन अगदीं उघड उघड वेदागमादि धर्मग्रंथना खोटे म्हणत आहेत. कांहीं पोट भऱ्या लोकांना पैसे देऊन लोकांच्या शब्दाने भरलेले रकाने सोलापुरांत सुदर्शन काढीत आहे. या पत्रामध्यें हामेशा ज्याला शेंडा नाहीं बुडका नाहीं. अशा गोष्टीं प्रसिद्ध करीत असतात हे आमचे वाचक जानतच आहेत. वीरशैव धर्माचे आणि प्रामाणिक समालोचक विद्वान पं. वीरभद्रशास्त्रींनीं परवा दर्शनहाळ्ळे धर्मोन्नति परिषदेमध्यें आपल्या प्रभावशाली व्याख्यानाने हे सिद्ध करून दाखविले कीं वीरशैवांनीं शेंडी अवश्य राखली पाहिजे अवश्य येवढेच नाहीं तर त्यानी प्रतिज्ञा पूर्वक घोषणा केली की, जो कोणी पुरुष शिखा ठेऊ नये असे एक जरी प्रमाण दाखविल तर त्याचा सेवक होईन. सोलापूरच्या सभेमध्येंही अनेक प्रमाणे दाखवून शिखा राखली पाहिजे असे पंडितजींनी सिध्द केले होतें. त्यावेळीं त्या सूर्या समोर हे सर्व अवैदिक (आंगतुक) दिवाभित गप्पचूप बसले होते.

जेव्हां पंडितजींनी सोलापूर मुक्काम सोडला तेव्हां आतां त्यांची बडबड (घूतकार) चालू झाली आहे.

ह्या आगंतूक संन्याशाच्या युक्त्या कांहीं भोळ्या भक्तांच्या लक्षांत येत नाहींत वैदिकधर्मद्रोही लोकांनी वीरशैवांच्या शिवदीक्षा शिवपंचाक्षरी अशा वेदकालीन पवित्र आचाराला बंदकरून बसवमंत्र वगैरे अवैदिक अमंगल असे वाईट मार्ग दाखवून वीरशैव भक्ताना शिष्य करूं पहात आहेत.

इतकाच प्रयत्न आतां शेंडीविषईंही करित आहेत. एका पोटोबा शास्त्रीला रुपये देऊन शेंडीच्या विरोधात एकपुस्तक प्रासिद्ध केलें होतें. त्यांत प्रमाण तर एकही नव्हते तसें त्या अमंगल पुस्तकाचें खंडण पंचाचार्य प्रभेतून शिखासूत्र सिद्धांत दर्पण या नांवानें प्रसिद्ध झालेच आहे. त्यानंतर आतां पर्यंत सुदर्शन सारख्या रडगाण्याशिवाय एकही खरे प्रमाण देऊ शकले नाहीं.

शुद्ध वीरशैव बांधवांनां अशी नम्र सूचना आहे कीं आगंतुक शूद्रपंथावलंबी यांच्या जाळ्यांत फसू नये.

स्थानिक-वृत्त

हवामान:—कालरोजीं पुऱ्या झालेल्या आठवड्यांत एकूण जन्म ११ असून मृत्यु १३ आहे. जास्तीत जास्त उष्णतामान ९३ असून कमित कमी ७३ आहे. रोग राई कांहीं नाहीं.

ता. ७-४-३५ रोजी काशींचे पं. वीरभद्रशास्त्री हे सकाळच्या गाडीनें आले. त्यांना सामोरे जाण्याकरितां गांव तील बरीच प्रमुख मंडळी स्टेशनवर गेली होती तेथें नागनाथ शेटे यांनी पंचाचार्यांच्या प्रचंड जयघोषांत पुष्पहार अर्पण केला. नंतर स्टेशनापासून त्यांची मिरवणुक काढण्यांत आली मिरवणुक टोलेजंग जनसमुदायाची असून जागोजागी पंचाचार्यांचा जयघोष होत होता मिरवणुक सुमारे १० वाजतां श्री. कथले अप्पा यांचे घरीं येऊन त्यांचेकडे शास्त्रींची राहण्याची व्यवस्था केली आहे.

म्युनिसिपालिटी सभा:—वार्शी म्युनिसिपालिटी ची विशेष साधारण सभा सामत होऊन खालील महत्वाचे ठराव पास झाले.

(१) सन १९३५-३६ साला करितां मे. म्यु. ने जग बारीकी करून आलेले बजेट थोड्याफार फरकानें मंजूर करण्यात आले.

(२) बजेट मंजूर करणेच्या विषयाम हायस्कूल मधील नालायक शिक्षक कमी करणेचा ठराव झाला आहे; या कामी चौकशी करून रिपोर्ट करणे करितां मे. प्रेसिडेंट, मे. झाडबुके, मे. वारीयाला, मे. राऊत, आणि मे. निंबाळकर अशा पांच मेंबर लोकांची एक कमेटी नेमण्यांत आली आहे. मि. जायफळकर यांचे बद्दल म्यु. ने प्रसंशोद्गार काढले कि जायफळकर हे नवीन शिक्षक असून त्यांनीं अल्पावधींत आपलें अध्यापन कौशल्य प्रगट करून छात्र प्रियता संपादन केली हें त्यास भूषणावह आहे.

(३) काशी येथील एक विद्वान पंडित वीरभद्र शास्त्री वेदतीर्थ, काव्यतीर्थ हे येथें आले असून त्यांचे सन्मानार्थ वार्शी म्युनिसिपालिटीनें त्यांना मानपत्र अर्पण करावें असें ठरलें.

म्यु. नें चालूसाली मंजूर केलेल्या रकमेचा तपशील.

शेठ लक्ष्मीदास खिमजी अनाथाश्रम	३०० रु.
डि. लो. बोर्ड व्हेटरनरी डिस्पेंसरी	४५०
वेडे याची पोटगी	६००
वीरशैव बोर्डींग	११००
सार्वजनिक वाचनालय	२००
अंजुमन इस्लाम फ्री लायब्ररी	१००
अस्पृश्य फ्री लायब्ररी	१००
अंजुमने रहबरे इस्लाम	४५०
हरीजन बोर्डींग इमारत व चालू खर्च	१०००
मराठा बोर्डींग	३००
लोकल स्काउट असोसीयेशन	२५०
रौप्य ज्युबीली	२०००

॥ श्रीमत् जगद्गुरु पंचाचार्याः प्रसीदंतु॥

॥ पंचाचार्यान्नमस्कुर्वे पंचसिंहासनाधिपान् ॥
॥ पंचभूतापराकिरणान् पंचभूत जगद्गुरून् ॥ १ ॥

वी र शै व ग र्ज ना

मिती चैत्र शुद्ध १ शके १८५७

॥ नमः पंचजगद्गुरुभ्यः ॥ 3-15/

ॐ: वीरशैव धर्मोन्नति परिषद. :ॐ

-: अधिवेशन २ रें दर्शनहाळ. :-

—×※:※※:×—

दर्शनहाळ येथें वीरशैव धर्मोन्नति परिषदेचे दुसरे अधिवेशन काशी निवासी चिदंबरमठाध्यक्ष महाविद्वान पं. वीरभद्र शास्त्री यांच्या अध्यक्षतेखालीं भरुन निर्विघ्नपणें पार पडलें ही आनंदाची गोष्ट होय. नामधारी विरक्तांच्या चेल्यानी व अविवेकी सुधारकानीं या परिषदेत कोणतेच विघ्न उपस्थित केले नाहीं याचे कारण बहुजन समाज खऱ्या गुरुंचा व तन वीरशैव धर्माचाच चहाता हेंच होय. दर्शनहाळ पांचशेंच लोक वस्तीचे गांव असूनही परिषद यशस्वी रीतीनें पार पडली यांचे कारणही खेड्यापाड्यांतून धर्माभिमानी लोक अजून मोठ्या प्रमाणांत आहेत हेंच होय.

स्वागताध्यक्ष श्री. शिवलिंगप्पा सिद्रामप्पा माळेगे यांनीं म्हटल्याप्रमाणें श्री. चन्नवीर शिवाचार्य बृहन्मठ होटगी यांच्या सारख्या तपस्वांच्याच प्रयत्नानें धर्मोन्नतीचें कार्य घडूं लागले आहे. त्यांच्यासारखे तपस्वी पं. काशीनाथशास्त्री व अध्यक्ष वीरभद्र शास्त्री सारखे विद्वान आणि कै० आप्पासाहेब वारदासारखे धर्म प्रेमी दानशूर लाभले तरच धर्मोन्नत्ति होईल. समाजाची सर्वांगिक उन्नत्ति होण्यासाठीं प्रथम धर्म जागृति झाली पाहिजे हें त्यांचे म्हणणें आज पर्यंतच्या अनुभावानें सिद्ध झालेच आहे.

मुंबई सरकारचे दिवाण नामदार दिवाणबहादुर कंबळी, सेशनजज्ज हुलकोटी अक्कलकोटचे मुख्य न्यायधीश बॅ. सरदार व मुनसफ श्री. कापसे, लिंगराज कॉलेजचे प्रिन्सिपाल डॉ. नंदीमठ, असेंब्लीचे कॉंग्रेसवाले सभासद श्री. होसमनी वगैरे उदाहरणावरुन वीरशैव समाज शिक्षणांत व सार्वजनिक बाबतींत पुढें जात चालला आहे. असें स्वागताध्यक्षांनीं म्हटले आहे. म्हैसूर इलाख्यांतील व विद्वानानी नांवे घेतल्यास वरील यादी आणखी फुगेल व कर्नाटकी वीरशैव सुधारल्या सारखे वाटतील पण तें खरें नाहीं कारण कर्नाटकांतील बहुजन समाज अजून मागासलेलाच आहे मग महाराष्ट्रीय वीरशैव किती मागासलेले आहेत तें न सांगणेच बरें.

सार्वजनिक कार्याकडे व धर्माचरणाकडे लक्ष असलेले तरुण फारसे दिसत नाहींत. या त्यांच्या विधानाचा सर्वांनीं काळजी पूर्वक विचार केला पाहिजे. कारण तसे न केल्यास त्यांनीच म्हटल्याप्रमाणे वीरशैव धर्माचा पाया अहृढ होण्याचा संभव आहे. सोलापूरची संस्कृत पाठशाळा उत्तम चालली आहे. पण तिचा लाभ घेणारे महाराष्ट्रीय वीरशैव तरुण किती आहेत?

धर्म ग्रंथाचे अध्ययन करणारेच कमी असल्यावर बावदुकांचे चांगले फावून पाखंड माजल्यास नवल तें काय? सोलापूरसारख्या ठिकाणीं खास वीरशैवांचे एक हायस्कूल असावे ही त्यांची सूचना विचारार्ह आहे. पण वीरशैवाची वस्ती असलेल्या प्रत्येक गांवी धर्मशिक्षण देणारी पाठशाळा अवश्य हवी असें आमचे मत आहे. हें काम धर्मोन्नति परिषदेनें हाती घ्यावें.

शैक्षणीक बाबतीत महाराष्ट्रीय वीरशैव जसे मागसलेले आहेत. तसेच ते औद्योगिक बाबतीतही मागासलेलेच आहेत. व्यापार उदीम व शेती करणारे वीरशैव अनेक आहेत पण तें पुढारलेले नाहींत. त्यांना व्यापार व शेतीभाती इतर जाती बळकावूं लागल्या आहेत. यासाठीं संघशक्तीची अवश्यकता आहे. त्या अनुरोधाने सोलापूर येथें मध्यवर्ती मंडळ स्थापन करावें असा ९ठराव सर्वानुमते पास झाला. परंतु त्यांची नांवें मात्र प्रसिद्ध झाली नाहींत याचे कारण कांहीं समजलें नाहीं त्यानेंच सोलापूरचे अबदुलपुरकर व काडादी बंधूना नांवें निर्दिष्ट करण्याबद्दल लोकांनीं खाच खटापट केली परंतु सोलापूर येथील तीन चतुर्थांश व इतर एक चतुर्थांश मंडळी असावीत असें ठरलें, नांवें दाखल करण्याबद्दल सोलापूर येथें विचार करूं असें सांगितल्यावरुन तो ठराव पास झाला. त्यानेंच सोलापुरकर पुढारी मंडळीना संकोच कां वाटला हे कांहीं समजलें नाहीं. अशी जर कार्ये होऊं लागली तर समाजांत जागृती कशी होणार? अशा परिषदा मागें पुष्कळ भरल्या; पुढेंही भरणार; ठरावाचे जागेवर ठराव असे न करितां, धरलेले कार्य नेटानें शेवटास नेणें हें समाज कार्यकर्त्यांचे काम आहे, असें आमचे ठाम मत आहे. वीरशैवा पुरती ती स्वतंत्रपणे झाली, तर इतरांच पण ते न जुळल्यास इतर संघटीत संस्थातून तरी वीरशैवांनी जरुर सामील व्हावें, नाहीतर त्यांचे फार नुकसान होईल. बृहन्महाराष्ट्रांत दे. भ. नानासाहेब शानभागांवकरा शिवाय नांव घेण्यासारखा दुसरा सार्वजनिक कार्यकर्ता नसावा ही कांहीं समाधानाची गोष्ट नव्हे.

याप्रमाणें स्वागताध्यक्षांनीं आपल्या भाषणांत केलेल्या सूचना फार मार्मिक असून त्या सर्वांना मार्गदर्शक आहेत. त्यांचा पूर्ण विचार करुन समाज हितेच्छु व होतकरू व्यक्तींनी त्यांची अमलबजावणी करण्याची कसून मेहनत घेतली पाहिजे. तरच अशा परिषदा भरविण्याचा उपयोग; या कार्याची जबाबदारी एखाद्या गांवावर व व्यक्तीवर नसून सर्व वीरशैवावर आहे, म्हणून प्रत्येक वीरशैवानें यथाशक्ती कार्य पार पाडावें अशी आमची आग्रहाची विनंती आहे. पुढील अंकांत अध्यक्षांचें भाषण व परिषदेतील ठरावावर आम्ही विवेचन करुं.

मागील अंकावरुन पुढें चालू.

ठराव ७ वा – प्रत्येक वीरशैवानें आपले सूत्रानुसार गुरुकडून दिक्षा घ्यावी असे ही सभा जाहीर करीत आहे. हा ठराव श्रीगुरु चन्नवीर शिवाचार्य यांनी मांडित केला व अनुमोदन श्री. गु. महालिंगस्वामी जयनापुरकर यांनी दिले पुष्टी श्री. सदानंदबुवा जोडजवळेकर, श्री. गु. गुरुपाद शिवाचार्य बेळगी, श्री गु. निरंजनस्वामी निंबाळ यांनी दिली. सर्वानुमते पास.

ठराव ८ वा – गुरुपीठावर अधिकार देतानां ते सुशिक्षित, प्रौढ व कुलशील पट्ट असावेत, याबद्दल समाजाचे प्रमुखांनी व अधिकाऱ्यानीं दक्षतां बाळगावी, असे या सभेचे मत आहे.

ही सूचना श्री. गु. राचलिंगस्वामी परांडकर यांनीं मांडली. अनुमोदन श्री. बाळलिंगस्वामी वेरागकर यांनीं दिले. पुष्टी शंकर बापुराव कटप पंढरपुर, हा ठराव सर्वानुमते पास झाला.

ठराव ९ वा – या परिषदेचे मध्यवर्ती मंडळ सोलापूर येथें ठेवण्यांत यावें, ही सूचना डा. देशमुख यांनी मांडली, अनुमोदन श्री. गु. चन्नवीर शिवाचार्य होटगी यांनी दिले पुष्टी भोत्रीचे पाटील, सर्वानुमते पास.

ठराव १० वा – धर्म गुरुनीं सदाचार व शास्त्र संपन्न राहून शिष्य वर्गांत धर्म जागृतीचें प्रचार कार्य करणें करितां अव्याहात प्रयत्न करावेत, नसे न केल्यास भक्तांनीं त्यांना भाग पाडावें. हा ठराव डॉ. देशमुख यांनी मांडला. त्यास अनुमोदन महालिंगस्वामी काशीकर यांनी दिले, अनुमोदन देतानां थोडा शब्द छल होऊन श्री. नागप्पा अबदुलपुरकर यांनीं त्यांत थोडा भाग घेतला. पण अध्यक्ष महाशयांनीं युक्तीनें व धूर्तपणानें भाषण करुन ठराव अक्षरशहा फरक न करतां सर्वानुमते पास झाला.

ठराव ११ वा – नामदार दिवाण बहादुर एस. टी. कंबळी साहेब हे वीरशैव समाजाचे सन्मान्य पुढारी असून त्यांच्या विषयीं ही परिषद आदर व्यक्त करीत आहे. हा ठराव श्री. नागाप्पा आप्पा काडादी यांनी मांडला; अनुमोदन नागाप्पा अबदुलपुरकर, सर्वानुमे ठराव पास झाला.

ठराव १२ वा – श्रीमंत राजा आप्पासाहेब देसाई वंटमुरी यांनी बेळगांव लिंगराज कॉलेजला १ लक्ष रुपयाची देणगी दिली. त्याबद्दल ही परिषद त्यांचे आत्मंतिक अभिनंदन करीत आहे

सूचना मल्लिकार्जुनप्पा भातकर यांनी दिली अनमोदन सिद्राम [illegible] पुणी सिद्रामप्पा पटने ठराव सर्वानुमतेपास झाला.

ठराव १३ वा – सोलापुरचे श्री. काडादी बंधु यांनीं 'अनाथ विद्यार्थी बोर्डींग' करितां साठ हजार रुपये उदार अंत:करणानें देऊन बोर्डींग उघडले, त्याबद्दल ही परिषद त्यांचे अभिनंदन करीत आहे. अशी सूचना श्री. गु. राचलिंगस्वामी परांडकर यांनी मांडली अनुमोदन रा. मल्लिकार्जुनअप्पा भातकर, पुष्टी जोडजवळेकर.

ठराव १४ वा – जे गृहस्थ आपले जगद्गुरु यांवर बुद्धी पुरस्सरपणे द्वेषयुक्त भरांत हायकोर्टामध्ये त्यांचेवर दावा लावावा असे प्रतिपादितात त्यांना वीरशैव संस्कृतीस काळीमा आणण्याचा प्रयत्न करणाऱ्यांना ही सभा तीव्र निषेद करते. ही सूचना शंकर बापुराव कटप पंढरपुर यांनीं मांडली अनुमोदन सिद्रामअप्पा पटने, पुष्टी डॉ देशमुख. हा ठराव स[illegible]ने पा[illegible]

ठराव १५ वा (अ)–सदर वीरशैव धर्मोन्नति परिषदेचे २ रें अधिवेशनास दर्शनहाळ येथे भरविण्यास अक्कलकोट संस्थानचे महाराणी सो यांनी परवानगी दिल्याबद्दल ही परिषद आनंद व्यक्त करुन मन:पूर्वक अभिनंदन करते. (ब) चक्रवर्ती ब्रिटीश सरकार यांची ही परिषद आपली राजनिष्ठा व्यक्त करीत आहे. हा ठराव अध्यक्ष महाशय. यांनी मांडता क्षणी सर्वानुमते पास झाला.

ठराव १६ वा – श्री जगद्गुरु रंभापुरी महास्वामींनी श्रीमज्जगद्गुरु पंचाचार्य लिंगोद्भव मूर्ती अत्यंत शिल्पकलाकृतीयुक्त, लहान मोठ्या चांदी सोन्याच्या मूर्ती तयार केल्याबद्दल बेंगलूरचे नारायणाचार्य एस्. नागाप्पाचार्य याना 'शिल्प शास्त्र' ही पदवी दिल्याबद्दल ही परिषद पदवीधराबद्दल व पदवीबद्दल आनंद व्यक्त करिते. हा ठराव अध्यक्षांनी मांडताक्षणीच सर्वानुमते पास झाला.

वर्ष ३ रें) वीरशैव गर्जना–बार्शी गुरुवार तारीख ११ एप्रील १

१५

होटगीचे बातमीपत्र

तारीख २९-३-३५ रोज शुक्रवार रात्री ७ वाजतां श्री वेद-काव्य स्मृति- दर्शनतीर्थ धर्माचार्य साहित्य विशारद विद्यानिधी इत्यादि पदविनीं भूषित चिदरे महाध्यक्ष पंडित वीरभद्रशास्त्री यांचे आगमन झाले.

सोलापुराहून पंडित वीरभद्रशास्त्री श्री प. ब्र. बेळगी पट्टाध्यक्ष आणि श्री. महालिंगस्वामी, काशीकर हे रात्री ७ वाजतां मोटारीने येथे आले त्यावेळी त्यांची मिरवणुक एथील गांवांतील प्रमुख रस्त्याने प्रचंड स्त्रीपुरुषांच्या समुदायानें निघाली होती त्या समयास गांवांतील सर्व रस्त्यांत पाण्याने सडे घालून रस्ते स्वच्छ करून रस्त्यांत गंगोळ्या आंब्याच्या पानांची तोरणे निशाणे पताका ठिकठिकाणी आनंद प्रदर्शित करीत होत्या आणि प्रत्येक ठिकठिकाणी दिवे लावण्यांत आले होते. अशाप्रकारें सर्व गांव शृंगारले असल्यामुळे कोणाही नवख्या मनुष्यास दिपवाळीच आहे असे भास झाल्याशिवाय राहणार नाहीं, अशा शृंगारयुक्त व आनंदपुरी होटगी गांवांतून पंडित जींची मिरवणुक मोठ्या थाटाने मोटारीतून अग दीं मंदगतीनें अनंत जनसमुदायासह आरंभी तासेवाजंत्री, चिंचोळी येथील वीरशैव भजनी समाज यांच्या पंचाचार्यांच्या भजनाच्या जयघोषांत निघाली होती. ठिकठिकाणी सुवासिनी स्त्रिया मोठ्या उत्साहाने व आनंदाने पाण्याच्या भरलेल्या घागरी व नारळ आणि पंडीतजींची पादपुजा करून पंचारती करीत अशा रम्यवेळी मोठ्या थाटानें निघाली ही वेळ पाहाता च किती आनंदमय नगरी दिसत होती. यांचे वर्णन करणे कठिण वाटतें, ही मिरवणूक रात्रीं ७ वाजतां निघून ९. वाजतां येथील परमपूज्य व आम्हा सर्वांचे केवळ प्राण व स्वधर्मोद्धारितां देहाची देखील परवा न बाळगणारे श्री प. ब्र. चाल तपोनिधी चन्नवीर महास्वामी यांच्या मठांत आगमन झाले त्या वेळी मठांत देखील पतारांच्या फुलांच्या माळा ठिकठिकाणीं बांधून तोरणे पताका केळीचे खुंट यांनी अलंकृत शोभा आल्यामुळे हें ठिकाण शिव गणेची प्रत्येक मंडळीस आठवण देत होते. अशा रम्यठिकाणीं पंडीतजींचे आगमन होतांच रात्रीं ९-१। च्या सुमारास सभेच्या कामास सुरवात झाली.

श्री रेवणसिद्धप्पा भोजप्पा पाटील यांनीं पंडीत वीरभद्रशास्त्री, श्री प. ब्र. बेळगी पट्टाध्यक्ष, श्री महालिंगस्वामी काशीकर वगैरे मंडळींचे उत्तम रितीनें स्वागत केले नंतर एथील व चिंचोळी एथील भजनी मंडळींनीं पंडीतजींचे पंचाचार्यांच्या जयघोषांत स्वागत केले.

एथील श्रीमंत शेठ सावकार मल्लिकार्जुनअप्पा फलाटे यांनीं सर्वांना समजेल असे सावकारा वीरशैव शुभचिंतक संघातर्फे मानपत्र वाचून दाखविले व पंचाचार्यांच्या जयघोषांत पंडीतजींना अर्पण केलें व पंडीतजीनींही मानपत्रांचा मोठ्या प्रेमानें स्वीकार करून आम्हा सर्वांना वीरशैव धर्माबद्दल अति सुश्राव्य असें बोधामृत अति गोड भाषेंत पाजिलें, त्यांची महति गावी तितकी थोडीच आहे.

नंतर श्री प. ब्र. बेळगी पट्टाध्यक्ष यांचे वीरशैव धर्मावर सुश्राव्य असें कानडींत भाषण झाले नंतर एथील श्री प. ब्र. चा. तपोनिधी चन्नवीर महाराज यानी सर्व भाषणाचा अगदीं थोडक्यांत सारांश सर्वांना समजेल अशा गोड भाषेंत अतिप्रेमाणें सांगून पंडतजींचे आभार मानिले नंतर गुरुसिद्धअप्पा होळे यांनीं अध्यक्षाना हार तुरे पंचाचार्यांच्या जयघोषांत अर्पण करून सभेचे आजचे काम समाप्त करविले.

ता. ३०-३-३५ शनिवार संध्याकाळी ७ वाजतां पंडतजींचे अध्यक्षतें खाली सभा भरली सभेला गांवांतील स्त्री पुरुषांचा प्रचंड समुदाय न बोलावता जमला होता शंकरशर्मा येकनाळ बेळगी पट्टाध्यक्ष महालिंग स्वामी काशीकर यांची वीरशैव धर्मावर भाषणे झाली नंतरपंडितजींनीं वीरशैव सध्दर्म सत्बोध या विषयावर फार उत्तम रीतीनें व सर्वांना समजेल असें कानडींत भाषण दिले नंतर श्री प. ब्र. चन्नवीर होटगी महाराज यांनीं अध्यक्षांचे आभार मानलें. नंतर जगदाचार्यांच्या मंगलजयघोषांत सभा विसर्जन झा[ली].

ता. ३१-३-३५ रोज रविवार सकाळच्या मेलने पंडितजींची कुडुवाडीस रवानगी झाली.

वीरशैव गर्जना. ३-२७. १३-४-३५

सुदर्शन लेखाचे खंडन

सोलापुरचे सुदर्शन पत्रांत ८-१० महिन्यापूर्वी काशीचे श्री जगद्गुरु विश्वाराध्य पीठा बाबतींत एक अगदीं खोटा लेख प्रसिद्ध झाला होता. त्या लेखाचें भारदस्त आणि शास्त्रीय खंडण काशी पंडितांनीं "काशी पीठाचे प्राचीनत्व" या नांवानें एक सुन्दर पुस्तक प्रसिध्द केले (तें पुस्तक आद्यापि "व्यवस्थापक, शैवभारतीभवन, बनारससिटी" यांजकडे दोन आण्याचे पोष्टतिकीट पाठविणारास मिळेल) यावर गप बसले म्हणजे आपला अपमान होईल. असे समजून सुदर्शन पत्रांत पुन्हा एक धूर्ततापूर्ण लेख निघत आहे. त्यालेखाचे लेखक हिंदु कीं मुसल्मान हे संशयास्पद आहे, कारण त्यालेखांत "वेदागमादि सर्व धर्मग्रंथ खोटे आहेत. शिवलिंग काळा दगड आहे असे स्पष्ट लिहिले आहे. आणि सुदर्शनाचे संपादक सुद्धां कांहीं अंश काढून कांहीं अंश वाढवून त्यालेखाचे फार परिवर्तन केले आहेत असेही स्पष्ट दिसते त्या लेखांतील कोणताअंश संपादकाचा आणि कोणता अंश लेखकाचा आहे आणि तो लेख संपला कीं नाहीं हे ही कळत नाहीं तो लेख मोठाद्वेषयुक्त आणि अज्ञानानें प्रेरित होऊन लिहिला गेला आहे. त्यांत सत्यांश कांहींच नाहीं. अशा प्रलापानां उत्तर देणें जरूरी नाहीं. तथापि आमचे वाचक वर्गाचे अनुरोधामुळें त्यालेखाचे अत्युत्तम खंडन (विमर्श) वीरशैव गर्जनेंत छापणेची व्यवस्था केली जात आहे, करितां वाचकांनीं धैर्य ठेवावें.

सं. वी. ग.

सोलापुरांत जाहीर सभा

ता- २८-३-३५ रोजीं पेठ कसबा श्रीमल्लिकार्जुन देवालयांत पंडीत जगदीश शास्त्री यांचे अध्यक्षतें खाली सभाभरविण्यांत येऊन पंडीत विरभद्रशास्त्री चिदरे मठ यांचे स्वागतार्थ गांवातील सर्व प्रमुख मंडळींसह सभा भरविण्यांत आली. त्यावेळी पं. विरभद्रशास्त्री चिदरे मठ त्यांचे वीरशैवांचे प्राचिन्य व लिंगाचे महत्व या दोन्ही विषयावर आपल्या विद्वतेच्या बळावर दणदणीत व्याख्यान केले त्यावेळीं प्रतिस्पर्धी कांहीं लोक कोना कोपऱ्यांत बसले होते. त्यावेळीं पंडितानी प्रत्येकाला मोठ्या जोरानें अव्हान केले कीं वीरशैवांना शिक्षा देवूं नयें. असा जर कोणी सिद्ध करून देत असल्यास त्यांचें मी शास्त्रार्थानें खंडन करण्यास सिद्ध आहे. त्यावेळी एकही कोणी प्रतिस्पर्धी छाती ठोकपणे पुढें आला नाहीं. सोलापुर येथे नुसते शास्त्र शुन्य लोक कागदाचे घोडे नाचवित आहेत परंतु मुर्दापुढें जसी काजळाची किंमत नसते. ती परिस्थिती येथील लोकाना झाल्यामुळें एकही इसम पुढे उभा राहू शकला नाहीं तरी असे जे कांहीं दिवाभित लोकांनी निष्कारण समाजामध्ये शास्त्र विरहित धुडगुस घालणे बरे नाहीं त्याना समाजामध्ये निष्कारण दुहीमाजविणे असेल ते लोकसमाज घातकी आहेत असेच म्हणावे लागेल अशाप्रकारचा समारंभ मोठ्या थाटानें पार पडला व आणिक कांहीं वक्त्यांची मनाजोगी रीतीने भाषण होऊन पं. अध्यक्षांनी विद्वत वाणीनें थोडक्यांत समारोप करून सभेचे काम सरले.

अ. घ. –बातमीदार.

वी. ग. (५)-(७)-४-१९३५

ಶ್ರೀ ಜಗದ್ಗುರು ಪಂಚಾಚಾರ್ಯ ಪ್ರಸೀದಂತು.

ಪಂ|| ಚಿ|| ಮ|| ವೀರಭದ್ರಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳವರ ಸಂಚಾರ.

'ಪ್ರ. ಪ್ರ' ೧೮-5-35 (೯-೨)

ವೀರಶೈವಸಮಾಜದ ವಿಖ್ಯಾತ ಪಂಡಿತವರ್ಯರಾದ ಚಿದರೆ ಮಠಾಧ್ಯಕ್ಷ ವೀರಭದ್ರಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಪರ್ಸಾಳದ ಧರ್ಮೋನ್ನತಿ ಪರಿಷತ್ತಿಗೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಅದನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ನೆರವೇರಿಸಿ ಆ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ಬಹಳವಾಗಿ ಸಂಚಾರಮಾಡಿ ಧರ್ಮಬೋಧೆಯನ್ನು ಮಾಡಿರುವುದು ಪ್ರಭಾವಾತಕರಿಗೆ ಪರಿಚಯವೇ ಸರಿ. ಆ ಮೇಲೆ ಬಾರ್ಶೀನಗರಕ್ಕೆ ಆಗಮಿಸಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರಿಂದ ಮಾನಪತ್ರಿಕಾಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸತ್ಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟು, ಅನೇಕ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಸ್ಮಾರ್ತಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಂದಲೂ ಗೌರವಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ ವೈಷ್ಣವಕ್ಷೇತ್ರವಾದ ಪಂಢರಪುರಕ್ಕೂ ಅಲ್ಲಿಯ ಪ್ರಮುಖರ ಆಹ್ವಾನದ ಮೇರೆಗೆ ದಯಮಾಡಿಸಿದರು. ಅಲ್ಲಿಯೂ ಅನೇಕ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಗಳನ್ನು ಅದ್ಭುತವಾಗಿ ಮಾಡಿ ಧರ್ಮಜಾಗೃತಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡಿರುವರಲ್ಲದೆ ಸ್ವಾಗತೋತ್ಸವದಿಂದಲೂ ಪಂಢರಪುರ ವ್ಯಾಪಾರಿ ಸಂಘ ವೀರಶೈವಸಮಾಜಗಳಿಂದಲೂ ಘನವಾದ ಸನ್ಮಾನಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿರುವರೆಂದು ತಿಳಿಸಲು ಅತ್ಯಂತ ಅಭಿಮಾನವೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಆ ಮೇಲೆ ಸದರೀ ಪಂಡಿತರು ತಮ್ಮ ಮಾತೃಭೂಮಿಯಾದ ಹೈದ್ರಾಬಾದಿನ ಕಡೆಗೆ ಪ್ರಯಾಣಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ ನಲವತ್ತು ಮೈಲುಗಳ ದೂರದಲ್ಲಿರುವ ಜಹೀರಾಬಾದ್ ಎಂಬ ಪೇಟೆಗೆ ಹೈದ್ರಾಬಾದ್ ಸಿಕಂದ್ರಾಬಾದ್ ವೀರಶೈವಪ್ರಮುಖರು ಬಂದು ಸ್ವಾಗತವನ್ನಿತ್ತಿರುವರಲ್ಲದೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಪ್ರಮುಖರಾದ ಶ್ರೀ ಸೋಮೇಶ್ವರರಾವ್ ಹೈಕೋರ್ಟ ವಕೀಲರ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಂತೆ ಎರಡು ದಿನಗಳವರೆಗೆ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದು ಇದೇ ವೈಶಾಖ ಶು|| ಪಾಡ್ಯ ಶುಕ್ರವಾರದ ಪ್ರಾತಃಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪಂಡಿತರು ಹೈದ್ರಾಬಾದ್ ಸ್ಟೇಷನ್ನಿಗೆ ಆಗಮಿಸಲಾಗಿ ಹೈದ್ರಾಬಾದ್ ಸಿಕಂದ್ರಾಬಾದ್ ನಗರಗಳ ಅಸಂಖ್ಯಾತ ವೀರಶೈವರೂ ಎಲ್ಲಾ ಆಂಧ್ರಸಂಘಗಳ ಪ್ರಮುಖರೂ ಅನೇಕ ಡಾಕ್ಟರರೂ ವಕೀಲ ಸರ್ಕಾರಿ ಉದ್ಯೋಗಿಗಳೂ ಅಭೂತಪೂರ್ವವಾದ ಸ್ವಾಗತವನ್ನಿತ್ತಿರುವುದು ನಮ್ಮ ಸಮಾಜಕ್ಕೇನೆ ಭೂಷಣಾಸ್ಪದವಾಗಿದೆ. ಪಂಡಿತರಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಮುಖರರ್ಪಿಸಿದ ಹಾರತುರಾಯಿಗಳು ಅವರ ಶರೀರವೇ ಅಲ್ಲದೇ ಅವರು ಕುಳಿತಿರುವ ಮೋಟಾರಿನಲ್ಲಿಯೇ ಹಿಡಿಸಲಾರದಷ್ಟು ಇದ್ದವೆಂದರೆ ಕೌತುಕವೇನರಿ. ಆ ಮೇಲೆ ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧರಾದ ಶ್ರೀ|| ವಾ|| ಬಾಪೂರಾವ್ ಸೇಠಮುಖರ ಬಂಗ್ಲೆಗೆ ಮೋಟಾರಿನಿಂದ ಆಗಮಿಸಿದ ಮೇಲೆ [illegible] ಅರ್ಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಪಂಡಿತರ ವಿಜಯಘೋಷದೊಡನೆ ಉತ್ಸವವು ವಿರಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಪಂಡಿತರ ಆಗಮನವನು [illegible]

ಇಂಗ್ಲೀಷು ಭಾಷೆಗಳ ಎಲ್ಲಾ ಪತ್ರಿಕೆಗಳೂ ಸ[...] ಸತ್ಕಾರಗಳನ್ನೂ ಅತ್ಯುತ್ಸಾಹದಿಂದ ಪ್ರಕಟಿ[...]ದೊಂದು ವಿಶೇಷವೇ ಸರಿ. ಈ ವಿಧವಾದ ಸಾ[...]ಕಸ್ವಾಗತವನ್ನು ಪಡೆದ ಪಂಡಿರಲ್ಲಿ ಇವರೇ[...] ಲಿನವರೆಂಬುದು ತುಂಬಾ ಆನಂದದ ವಿಷಯವಾ[...]

ಅನಂತರ ವೈ|| ಶು|| ೪ ಸೋಮವಾರದ[...] ಸಿಕಂದ್ರಾಬಾದಿನ ವೀರಶೈವಸಮಾಜದವರಿಂದ[...]ತರು ಸ್ವಾಗತಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಘನವಾದ ಉತ್ಸವಾದಿ[...] ಸನ್ಮಾನಿತರಾದರಲ್ಲದೆ ವೀರಶೈವ ಧರ್ಮಪರವಾ[...] ತಮ್ಮ ಅಮೋಘವಾದ ಭಾಷಣದಿಂದ ಪ್ರ[...]ವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿದರು. ಮತ್ತು ಈ ಉಭಯನ[...]ಲ್ಲಿಯೂ ಆಜುಬಾಜುಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪ[...] ಧರ್ಮಭೋಧದ ಉಪನ್ಯಾಸಗಳೂ ಸಭಾಸನ್ಮಾ[...]ಯಘೋಷಗಳೂ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದು ಕೇವ[ಲ] ಜಗದ್ಗುರು ರೇಣುಕಭಗವತ್ಪಾದರ ವಿಜಯ[...] ಭಾವಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ

ಪ್ರತ್ಯ[...]

२५-५-३५

गुरुवर्य छापखान्यास भेट.

पं. वीरभद्रशास्त्री चिद्रेमठ यांची महती.

बार्शी येथील पंडित वेद-काव्य-स्मृति दर्शनतीर्थ, धर्माचार्य, विद्यारत्न, विद्यानिधि वीरभद्रशास्त्री चिद्रेमठ यांनी ता. २०-४ १९३५ रोजी रात्रौ ८ वाजतां भेट देऊन श्रीमंत मारुतीअप्पा घोडके यांचे अध्यक्षते खाली धर्म आणि देशसेवा या विषयावर सध्याच्या सनातनीय परिस्थितीला अनुसरून १॥ तास व्याख्यान विद्वत्-प्रचूर झाले. त्या वेळीं स्वकीय व परकीय वगैरे समाज जमला होता त्या प्रसंगाला प्रल्हादशास्त्री, मोमीनाबादचे जैनधर्मपंथी कीर्तनकार, वैद्य वकील, दत्तोपंत सुळाखे, गोपाळअप्पा सुळाखे, सिताराम्जी मारवाडी, डॉ. नेने, राऊत, सोलापूरचे प्रसिद्ध व्यापारी गांधिरे वगैरे विद्वान व प्रमुख मंडळी जमली होती. पंडितजींनी विद्वत्ता-प्रचूर वाणीनें सध्यां समाजांत चाललेला नवमतांचा सावळा गोंधळ शास्त्र पद्धतीनें खंडन करून धर्म संभाळल्यापासून काय काय फायदे होतात ते उत्तम तऱ्हेनें हिंदी भाषेत सांगितले त्या योगानें सुशिक्षित लोकांच्या मनावर चांगला परिणाम झाला. त्यांचा तो सज्ञान बोध ऐकून पं. प्रल्हादशास्त्री व भगवंतराव वैद्य वकील यांनीं आपले भाषणांत त्यांच्या विद्वत्तेचा गौरव चांगला केला. नंतर श्री. घोडके यांनीं थोडक्यांत पंडितजी बद्दल गौरवपर बोलून त्यांचे आभार मानून त्यांनीं आपलें भाषण संपविलें. नंतर आम्ही गुरुवर्य छापखान्यास भेट दिल्याबद्दल मंडळीचें आभार मानले व त्याच प्रमाणें पंडितजीची महती, त्यांचे कर्तव्य थोडक्यांत कसें आहे हे सांगण्यास सुरवात केली

वेदतीर्थ-काव्यतीर्थ-स्मृतितीर्थ-धर्माचार्य साहित्य विशारद-विद्यानिधि-विद्यारत्न आदि विविध बिरुदावली विराजित, चिद्रे मठाध्यक्ष ब्र. श्री. वे. पंडित वीरभद्रशास्त्री यांचे सभेपीश :—

परमपूज्य पंडित वर्यहो !

भारतभूमीच्या आर्य संस्कृतीची अनुमेयता, प्राचीनता आणि लोक कल्याणपणा प्रणे आतां प्राय: जगांतील सर्व बुद्धिमान [illegible]नांचे मत आहे. ही संस्कृति वेद, आग[म], स्मृति, पुराण, सांख्य, योग, मिमांसा, [न्या]य, वैशेषिक, ज्योतिष, व्याकरण [आ]दि शास्त्र रूपानें आहे. जिचें रक्षण कर[णें] च भारतीयांचे रक्षण होय. त्या पवित्र उ[द्दे]शास धरून आपण जगप्रसिद्ध असलेलें विद्यापीठ काशीक्षेत्रांस गेलां आणि अत्यंत कठीण परिश्रम करून दहाच वर्षांत त्या कठी[ण] शास्त्रांचे अध्ययन करून आमच्यापुढें एक अत्यंत विशिष्ट विद्वानाच्या रूपानें आमच्या समोर दिसत आहांत याला आपणास मिळालेल्या वेदतीर्थ, काव्यतीर्थ, स्मृतितीर्थ, धर्माचार्य [आ]दि पदव्याच प्रमाण आहेत. आपण महा[विद्वा]न् असल्याबद्दल आणखी एक बलवत्तर [प्रमा]ण हे आहे की, काशीतील पंडित सभेनें [आप]ल्यांस " विद्यारत्न " पदवी देऊन आपला जाहीर गौरव केला आहे. एका एका विषयांत पंडित असलेले पदव्यांत देतात, परंतु वेद-काव्य-स्मृतिरूपी तीर्थत्रयी (गंगा, यमुना सरस्वती) च्या पवित्र संगमांत स्नान करणारे दक्षिण देशांत आपणच एक आहांत ही गोष्ट [लक्षांत] घेऊन आपलें स्वागत करतांना आम्हास अत्यंत आनंद होत आहे.

पूज्य विद्या प्रचारक महाराज !

वर्तमानकाली विद्येचा योग्य प्रचार न [झा]ल्यानें सामान्य लोकांस अनेक [illegible] [illegible]न नाहींसे झालें आहे. या [illegible] [illegible]माणें आपले कर्तव्य समजून पवित्र विद्या [प्र]सार करण्याच्या हेतूनें आपण " [illegible] [illegible]" या नांवाचें ग्रंथालय सर्व जनतेच्या हितार्थ स्थापन केला आहांत आणि [illegible] उपयोगही तसाच होत आहे. ज्या [ग्रंथाल]यांत भारतातील सर्व शास्त्र, सर्व धर्म [illegible] [illegible] नव्हे तर संस्कृत, हिंदी, [illegible], मराठी, इंग्रजी, तामिळ, उर्दू [illegible] कानडी (मुद्रित, हस्तलिखित) पुस्तकें आणि शिलालेख,

[illegible]

आपल्या संपूर्ण तन मन धनाचा सद्व्यय त्याच पुस्तकालयांत झाला आहे. या गोष्टीचा प्रत्येक विद्या प्रेमी नि:संदेह कौतुक आणि अभिमानानें सांगण्यासारखे आहे.

ऐतिहासिक विरोधणे !

आपण भरत खंडांतील ब्राह्मी आदि वीस प्रकारच्या कठीण लीपींचे अध्ययनच करून न थांबतां गंगोत्री, यमुनोत्री, केदारनाथ, बद्रिनाथ, अशा अत्यंत कठीण हिमालयांत संचार करून तेथील दुर्लभ अशा शिलालेखांचा संग्रह केलांत आणि विवाद ग्रस्त "उत्तर काशीचा शक्ति स्तंभ" लेखांचे वाचन करून "पुरातत्त्वांकामध्यें" सर्व प्रथम प्रसिध्द केलांत ज्याच्या योगानें इतिहासज्ञांचा मोठा भ्रम दूर झाला. आणि तो ", पुरातत्त्वांक " रायल एशियाटिक सोसायटी आदि विलायतेंतील सुप्रसिद्ध संस्थे कडून ही मान्य केले गेले. या शिवाय आपण अम्मणी येथील " विजयादित्याचे ताम्र शासन " नांवाचे अति कठीण लेखास वाचून; सुप्रसिद्ध इतिहासकार महामहोपाध्याय रावबहादुर पंडित गौरीशंकर ओझा याचा अभिनंदन ग्रथांत (ओझा कामोमरेश वाल्यूम) प्रसिध्द केले. ज्याच्या योगानें इतिहासांतील नव्या गोष्टीचा शोध लागला वीरशैव मता विषयीं पुष्कळ लोकांचा भ्रम होता तो आपण त्याच्या प्राचीनत्वाबद्दल प्रबल प्रमाणांनीं दूर करून भरतखंडांतील धार्मिक इतिहासांतील न्युनता दूर केलांत ज्याच्या योगानें चरित्रकारांस आपले कृतज्ञ होऊन राहावे लागेल. आपण केलेल्या " कलिकाल परिचय " आणि " संस्कृत वाङ्मय चरित्र " या पुस्तकाच्या योगानेंहि इतिहास कारानां मोठा उपकार होणार आहे. ह्या अगाध विषयाचें योगानें सर्व भारतीयाना आनंद झाल्या शिवाय राहणार नाहीं.

समाजाभ्युदय प्रेमी !

हिंदुस्थानात कित्येक अशा चाली आहेत कीं, ज्यांना दूर सारून सदाचारास स्थापित करण्याकरितां आपण ' समाजाचे अग्निकुंड " " लग्न की भग्न " " वर शुल्क व्याघ्र " " रुपयाचे रुप " " वंशोध्दारक " इत्यादि लहान लहान कथा लिहुन प्रसिद्ध केलांत त्याला पाहून समाजहित चिंतकांनीं मोठ्या आदरानें स्वागत केले.

कवि कुलपते !

कविता करण्याची शक्ति आपणांस बाल्यावस्थे पासूनच आहे ज्याच्या योगानें आपणांस " बालकवी " ही पदवी मिळाली आहे. त्या नंतरही आपण त्या कलेची उन्नती करून आपल्या मातृभाषेत " मल्लिकार्जुनमित्र " या ग्रंथाची रचना केली. आपल्या संस्कृत, आंध्र कवितेच्या पटुत्वाला जाणूनच " गोवल कोंड कवि सांचका " नामक सुप्रसिद्ध कविता संग्रह पुस्तकांत म्हैसूर महाराजांचें गुरुचे बरोबर आपणांस प्रमुख स्थान दिले आहे. त्या योगानें आपण कवीश्वर असल्याचे सिध्द होत आहे.

विविध भाषा विशारद !

आपण संस्कृत, आंध्र (तेलगु) कर्नाटक, हिन्दी भाषेवर पूर्ण प्रभुत्व संपादन करून, प्राकृत, पाली, मराठी, उर्दू, बंगाली तामिळ, इंग्रजी, आदि विविध भाषेचे ज्ञानही प्राप्त करून घेतला आहांत इतकेच नव्हेतर अनेक भाषेमध्यें सामाजिक साहित्यिक, धार्मिक, ऐतिहासिक, निबंधाचे लेखन करून व मिमांसा परिभाषा, वीरशैव विवाद [प्रभा]णी, काशी पिठाचे प्राचीनत्व, आन्ध्र वीरशैवरु इत्यादि पुस्तकें लिहुनही साहित्यांत नव्या गोष्टीचा प्रचार केलांत ज्याच्यायोगानें आंध्र, कर्नाटक हिंदी, मराठी संस्कृत भाषा जाणणाऱ्यांत आपली प्रसिध्दी झाली आहे.

व्याख्यान पटो !

आपण बाल्यावस्थेतच निजाम प्रांतीय वीरशैव महा सभेंत ([illegible]) व्याख्यान देऊन लोकांकडून बहुमान मिळविला होता आणि आपल्या त्या बुद्धी भरांस पाहून

हैद्राबादचे सुप्रसिध्द हायकोर्ट वकील श्री. बापुराव देशमुख यांनीं संतोषित होऊन आपल्या शास्त्राध्ययनास आतांपर्यंत हजारो रुपयांची सहायता केली आहे. याचप्रमाणें आपण आपल्या अमूल्य व्याख्यानानें आंध्र कर्नाटक, हिंदी वगैरे देशांतही पुष्कळशी जागृती आणि प्रचार केले आहे. आणि याच आनंदानें प्रेरित होऊन बार्शीच्या प्रमुखानीं आपणांस आमंत्रित केले आहे.

विद्यानिधे !

आपण अतुल परिश्रम, दृढ ब्रह्मचर्य, सदाचार शांती आदि आदर्शगुणानीं इतक्या लहान वयांतच वेद वेदांगादी समस्त शास्त्र, सकल धर्म, अखिल भाषा, विविधलिपी, शिल्पकला सामाजिक, नैतिक आदि अनेक विषयाचे अद्भुत पांडित्य संपादन केले आणि सामाजिक धार्मिक साहित्य विषयक सेवेस आपलेसे करून घेतले ज्याच्या योगानें आपली जन्म भूमी आंध्र देशाचा व वीरशैव मताचाच काय पण संपूर्ण भरत खंडाचा गौरव प्रत्येक मानवप्राणी समजेल आपल्या ह्या अद्भुत प्रभावास विद्वत्तेस ओळखूनच काशी विश्वाराध्य सिंहासनाधीश श्री जगद्गुरुनी " विद्यानिधी " ही पदवी देऊन आपणास विभूषित केले आहे. तशीच आमचीही इच्छा आहे कीं, अशा सुयोग्य विद्वानाचा श्री ब्रीटीश गव्हर्नमेंट नि:संकोच भावांनं महामहोपाध्याय पदवी देऊन सन्मानीत करील आणि श्रीमान् पंडीत वर्यांना आमचे निवेदन असे आहे की, आप ल्या पांडित्यानें आणि कर्तव्यानें भरत खंडाचा गौरव वाढवाल अशी पूर्ण उमेद आहे.

नंतर हारतुरे, अत्तर गुलाब, व पानसुपारी होऊन सभेचे काम रात्रौ ११॥ वाजतां संपले.

बार्शी म्यु. कडून मानपत्र

बार्शी म्युसिसिपालिटी कडून ता. १९ ४।३५ रोजीं रात्रौं ८ वाजतां औंधकर यांचे विठ्ठलांत पंडित वेदकाव्य स्मृतिदर्शनतीर्थ विद्यारत्न-विद्यानिधी वीरभद्रशास्त्री चिद्रेमठ यांना मानपत्राचा समारंभ मोठ्या थाटानें करण्यांत आला. त्यावेळी बार्शी म्युनिसिपालिटीचे कौन्सिलर व गांवांतील मुख्य मुख्य व्यापारी मंडळी हजर होती. प्रथम बार्शी म्युनिसिपालिटीचे प्रेसिडेंट मि. गावसाने वकील यांनीं सर्वांना असें कळविलें कीं, आपले येथें लिंगायत समाजापैकीं गव्हर्मेंट कडून पदव्या मिळविलेले महाविद्वान आले असून त्यांना त्यांच्या विद्वत्ते संबधाचा नागरिकातर्फे गौरव करण्यांत यावा म्हणून बोर्डानें त्याना मानपत्र देण्याचे ठरविले आहे. त्या करितां आज म्युनिसिपालिटीतर्फे त्यांच्या गौरवा प्रित्यर्थ येथे जमलो आहोत तरी त्यांची माहिती श्रीयुत भातकर यांनीं सांगावी अशी सुचना केल्यावरून श्रीयुत भातकर यांनीं थोडक्यांमध्यें विनोदपर माहिती सांगून नंतर मि. गावसाने यांनीं मानपत्र वाचून दाखविले पुष्पहार वगैरे अर्पण केला नंतर पंडीतजीनी त्यांच्या मानपत्राचा स्विकार करून त्या मानपत्राला अनुसरून सध्या समाजामध्यें नवमतवादी व सनातनी यांनी सशास्त्र धर्माला धरून वागल्यास कशाप्रकाचे फायदे होतात व धर्म भ्रष्टते पासून कशी नुकसान होते. हे जनते पुढें मोठ्या उत्तम तऱ्हेनें सांगितल्यामुळें लोकांच्या मनावर चांगल्या तऱ्हेचा परिणाम झाला. नंतर प्रेसिडेंट यांनीं अध्यक्षांचे व मंडळीचे आभार मानून रात्री १० वाजतां कार्यक्रम संपला.

बार्शी येथील

श्रीभगवान मंदीरांत ब्राह्मण समाजा कडून

पं. वीरभद्रशास्त्री

यांचा गौरव

ता. २३।४।३५ रोज सोमवारी येथील भगवंताचे देवळांत देवस्थानचे पंचकमेटीनें अपूर्वयोग या नांवाच्या जाहीर पत्रिका काढून पंडित वीरभद्रशास्त्रीचे बरोबर ५॥ वाजतां वैदिकसंदेश या विषयावर व्याख्यानाचा सुयोग घडून आणला. सभेस ठरल्याप्रमाणे जनसमुदाय व बरेच प्रतिष्ठीत मंडळी आली होती. प्रथम राजपूरकर शास्त्रींनी व्याख्यात्यांचे संस्कृत भाषेत स्वागत करुन येथील प्रल्हादशास्त्री यानां अध्यक्षस्थान स्विकारण्याची सुचना मांडली त्यास भगवानशास्त्री यांनीं संस्कृत भाषेत अनुमोदन दिल्यावर अध्यक्ष स्थानापन्न झाले. त्यांनीही संस्कृत भाषेत प्रास्ताविक बोलून पंडीतजीस व्याख्यान देण्यास अव्हान केले त्यानंतर टाळ्यांचे गजरांत पंडीतजी व्याख्यानास उभे राहिले त्यांनीही प्रथम सुश्राव्य संस्कृत भाषेत संस्कृत भाषेचे वर्णन केले आणि संस्कृत भाषा ऐकण्याची इच्छा कांहीं मंडळींनी दर्शविल्याबद्दल आनंद व्यक्त केला ही इच्छा फक्त भाषाच न ऐकण्यापुरती न रहाता त्या भाषेचा प्रचार होईल असे भरीव कार्य करण्याचा संदेश दिला. नंतर ठराविक विषयाकडे वळले तो विषय सर्वांना समजण्या करितां हिंदी भाषेतून व्याख्यानास सुरवात केली. वैदिक संदेश या शब्दाचा अनेक तऱ्हेने व्युत्पत्ती अर्थ सांगून वेद नित्य असल्याचें पूर्व मीमांसा पद्धतीनें सिद्ध केले. आजच्या या व्याख्यानांत वैदीक संदेशांतील चार संदेश पंडितजींनीं विद्वत्तपूर्ण सप्रमाण भाषणानें लोकांस समजेल अशा सोप्या भाषेत लौकीक उदाहरणें देऊन सांगितले. पहिल्या १संदेशांत 'भद्रकंण' हीऋचा म्हणून चांगल्या गोष्टीचे ग्रहण करणें वाईट गोष्टी सोडून देणे असे पुष्कळ प्रमाण देऊन सांगितले. दुसऱ्या संदेशांत यज्ञ करण्याचा संदेश वेदांनें का दिला त्यांत हिंसा कशी सांगितली आहे त्याचे प्रतिपादन केले, तामस वृत्तीच्या लोकांना पशु हिंसे पासून परावृत्त करण्याकरिता ज्योतिष्टोमादि यज्ञांत नियमितपणा सांगितला असून तिसरा संदेश वेदांत चातुर्वर्ण्य व्यवस्था मनुष्य मात्राच्या कल्याणा करितां कशी आहे हे अनेक प्रमाण दाखवून सिद्ध केले.

चौथा संदेश वेदांतील (पवित्रंते वितत म) हि ऋचा म्हणून लिंगधारण श्रुति प्रमाण कशी आहे हे अनेक प्रमाणाने सिद्धकरुन सांगितले. त्या नंतर सर्वांचे प्रवृत्ती वैदिक

पुढील मजकूर पान ४ वर

(३-२०)

—: पंढरीनगरीत पंडीत वीरभद्रशास्त्री यांचे शुभागमन. :—

पंढरपूर वीरशैव तरुण संघाचे विद्यमाने वेद-काव्य-स्मृति-दर्शनतीर्थ, धर्माचार्य, साहित्यविशारद, विद्यानिधी, विद्यारत्न, चिंदरे मठाध्यक्ष. काशी निवासी, विद्वद्रत्न

—: पंडीत वीरभद्रशास्त्री :—

यांचे शुभागमन.

दणदणीत कार्यक्रम.

मिरवणुक, जाहीर प्रवचनें,

व्यापारी कमेटी व वीरशैव समाजाचे वतीनें मानपत्रें.

ता. २४।४।३५ बुधवारीं पंडितजींचे शुभागमनाचे स्वागतार्थ सकाळीं १० वाजतां मिरवणुक स्टेशन रोडवरील पोआपासून अत्यंत थाटानें पूर्व अशी निघाली. प्रथमारंभी येथील होनरू कार्यदक्ष सबजज्ज साहेब मे. दगडो यांचे कडून स्वागतार्थ श्रींना त्यांचे हस्तें पुष्पहार अर्पण करण्यात येऊन श्रींचे दर्शन घेण्यात येऊन मिरवणुकीस सुरवात झाली. मिरवणुक पंढरी नगरीतील प्रमुख रस्त्यांतून फिरून श्री मन्मथ स्वामींचे मठांत १२ वा. विसर्जन झाली. मिरवणुक वाद्यांचे [illegible] होती. बँड सूर सनई वगैरे मंगलवाद्यांचे सुस्वर व [illegible] जयघोषांत मिरवणुक अत्यंत उत्साहानें पार पडली. त्याप्रसंगीं पंडितजींचे [illegible] झाले.

प्रथमतः संघाचे सेक्रेटरी शंकरराव कटप यांनी प्रास्ताविक भाषण करून पंडितजींना मठांत [illegible] स्वागत करून शुभागमनाबद्दल आनंद व्यक्त करून पंढरपूर रहिवाशांना भेट दिल्याबद्दल मनःपूर्वक आभार मानण्यांत आले. नंतर पंडितजींनें [illegible] असे बोधामृत झाले. केलेले स्वागताबद्दल आनंद व्यक्त करून वीरशैव महात्म्यांचे आद्य [illegible] त्यांनी सुलभ [illegible] हिंदी भाषेमध्ये व्यक्त करून सांगितले व शेवटीं सर्वांस शुभाशीर्वाद देऊन हा गोड [illegible] समारंभ अत्यंत उत्तम रितीनें [illegible] विसर्जन झाला.

वीरशैव धर्म.

मेच्याकाळीं श्री मन्मथ स्वामींच्या मठांत रात्रीं १० ते १२ पर्यंत पंडितजींचे जाहीर प्रवचन वीरशैव धर्म या विषयावर हिंदी भाषेत अति उत्कृष्ट असे झाले. त्यामध्ये त्यांनी वीरशैव मताचें श्रेष्ठत्व, पंचाचार्य प्रणीत मत असून अनादी आहे. व प्राचीन आहे. वेद आगमादि ग्रंथांत [illegible] मत अत्यंत श्रेष्ठतर असे आहे. आपले आचार विचार तत्वज्ञान महती काय हे विशद करून '[illegible]' ॥

या जगतांमध्ये वीरशैवमतापेक्षां श्रेष्ठ मत अन्यत्र नाहीं हे मोठे कळकळीनें व्यक्त केले. शेवटी संघाचे सेक्रेटरी समारोप व आभार प्रदर्शन केल्यावर कार्यक्रम संपला.

श्री. सरदार खाजगीवाले यांचे सुप्रसिद्ध भव्य वाड्यांत

जाहीर प्रवचन.

ता. २५।४।३५ रोज गुरुवार रोजीं रात्रीं ७॥ ते ९॥ पर्यंत पंडितजींचें सुश्राव्य असे प्रवचन वैदिक सभ्यता या विषयांवर अत्यंत उद्बोधक असें पंडितजींचें अत्यंत श्रेष्ठतर विद्वत्तापूर्ण सुश्राव्य भाषणें झाले. त्या प्रसंगीं येथील पंडित भगवान शास्त्री, दादासाहेब बिडकर. सनातनीय प्रमुख गृहस्थ, हिंदुमहासभेचे कार्यकर्ते विशेषतः त्यांचे अध्यक्ष मोहोळकर वकील त्याच प्रमाणें महामहोपदेशक डा. नाईक वगैरे जुने नवे मतवादी असे बहुतेक लोक होतेच वैदिक मताचें श्रेष्ठत्व वेदकाळापासून स्थिती त्यांतील तत्वज्ञान वर्णाश्रम धर्माची शास्त्रीक सिद्धांतपूर्ण माहिती व्यक्त करून देऊन वैदिक श्रेष्ठत्व विशद केले. व पर्यायानें वीरशैव मताचें श्रेष्ठत्व जातां जातां सहजगत्याच श्रोत्यांचे कर्णी प्रथित केले.

शेवटीं महामहोपदेशक डॉ. नाईक यांनीं सर्वांचे वतीने पंडितजींचे विद्वत्तेची स्तुती गाऊन त्यांचे प्रवचनामधील विशद केलेल्या उद्धृत गोष्टींचा उल्लेख करून त्यांची विव्दत्ता किती श्रेष्ठ आहे सांगितले. व भेटीचे योगाबद्दल अत्यानंद व्यक्त करून आभार मानण्यांत आले. व शेवटी कार्यक्रम संपविण्यांत आला. व सर्वांचे विनंती पूर्वक आग्रहावरून पुन्हा दुसरे दिवशी प्रवचन ठरविण्यांत आले.

—: धर्म आणि देशसेवा :—

ता. २६ शुक्रवार रोजीं रात्रौ ८॥ ते १० पर्यंत वरील विषयावर सरदारांचे वाड्यांत अत्यंत उद्बोधक विचार परिप्लुत असे मननीय सुश्राव्य असे प्रवचन झाले. सद्यस्थितीत धर्म आणि देशसेवा हा अत्यंत जिव्हाळ्याचा विषय जनतेचा असल्याकारणानें बरेचसे लोक हजर होते. पंडितजींनी अत्यंत नमुनेदार असे प्रवचन करून जनतेस संतोषीत करून सहजगत्याच वीरशैव मताचें श्रेष्ठत्व व्यक्त करून सांगितले व पर्यायानेंच यांच वाड्यामध्ये पंढरी नगरीचे जनतेपुढे वीरशैव समाजाविषयीं अकारण गैर समजयुक्त केलेले श्री. आर्यनाथ राजवाडे यांचे भाषण पण त्यांचाही अकारण गैर समज दूर होऊन वीरशैव मताचे श्रेष्ठत्व व्यक्त झाले. जगतांमधील सर्व साधारण धर्म, धर्माची व्याख्या व विवेचन सनातन वैदिक धर्म, व देश सेवा व देश सेवेमध्यें अंतर्भूति असें धर्मतत्व ज्ञान व धर्माचरणाने व शास्त्राचे आज्ञेनें वागणेंत किती श्रेष्ठतम देश सेवा प्रार्थित केली आहे हे विशद करून सांगितलें व शेवटीं संघाचे सेक्रेटरी, शंकरराव कटप यांनी समारोप करून सर्वांचे आभार प्रदर्शन करणेंत येऊन समारंभ विसर्जन झाला.

पंडितजीस मानपत्रें.

ता. २७।४।३५ शनिवार रोजीं रात्रीं ८॥ ते ९॥ पर्यंत श्रीमन्मथस्वामींचे मठांत वीरशैव समाजानें व व्यापारी कमेटीचे मानपत्राचा समारंभ अत्यंत महोत्सवानें झाला.

त्या प्रसंगीं, अध्यक्ष स्थानाकरितां नियोजित अध्यक्ष नगरशेट श्रीमंत गंगाधर पंढरीनाथ उर्फ काकासाहेब कवठेकर हे असतानां त्यांचे प्रकृती अस्वास्थ्यामुळें त्यानां येणें झाले नाहीं म्हणून त्यांचे ऐवजी अध्यक्षांची सूचना म्हणून संघाचे सेक्रेटरी शंकरराव कटप यांनी प्रास्ताविक समयोचित भाषण करून अध्यक्ष पदाकरितां येथील वीरशैव कुलोत्पन्न समाजप्रीय सुप्रसिद्ध पुढारी श्रीमंत कृष्णाजी रामचंद्र उर्फ आप्पा साहेब नवाळे बं. मॅ. यांची सूचना आणिली त्यास श्री. भगवंतराव भादुले वकील यांनीं रीतसर अनुमोदन दिल्यावर अध्यक्ष स्थानापन्न होऊन त्यांनी प्रस्ताविक असे नमुनेदार भाषण करून व आनंद व्यक्त करून स्थानापन्न झाले. त्यानंतर श्री. शंकरराव कटप यांनीं वीरशैव समाजाचें मानपत्र वाचून दाखविले व अध्यक्षांचे हस्तें पंडित वीरभद्रशास्त्रींजींना समर्पण करणेंत आले.

नंतर व्यापारी कमेटीचे वतीने कमेटीचे अध्यक्ष श्रीमंत गंगाधर पंढरिनाथ कवठेकर उर्फ काकासाहेब कवठेकर यांचे प्रकृतीचे अस्वास्थ्यानें हजर न राहू शकल्यामुळें त्यांचेच उत्कर्षेच्छु तरुण पुत्रपौ श्री. दत्तोपंत कवठेकर यांनीं त्यांचे वतीने व्यापारी कमेटीचे मानपत्र वाचून दाखवून पंडितजींनां समर्पण केले व पुष्पहार अर्पण करणेंत आला त्या नंतर पंडितजींनी वीरशैव समाज व व्यापारी कमेटी यांचें मानपत्रास क्रमाक्रमानें अत्यंत उद्बोधक असे मननीय उत्तर दिले व अत्यानंद व्यक्त करून मानपत्राचा स्वीकार केला. नंतर अध्यक्षांनीं मधुर, गोड असाच समारोप केला.

त्यानंतर वीरशैव समाजाचे वतीने संघाचे अध्यक्ष भगवंत गणपत भादुले बी. ए. एल्. एल्. बी. वकील यांनी सर्वांचें आभार मानले व व्यापारी कमेटीचे वतीनें शंकरराव कटप यांनीं आभार मानल्य कार्यक्रम श्री पंचजगद्गुरुंचे जयघोषानें समाप्त झाला.

येणेंप्रमाणें पंढरी नगरीमधील शुभागमन महोत्सव अत्यंत उत्साहानें पार पडला. प्रति दिवशीं त्यांचे कार्यक्रमाचे हस्त पत्रिका नगरीमध्यें प्रसिद्ध होत असल्यामुळें चार दिवस नगरीमध्यें एकप्रकारचा कुतूहल अत्यानंद व्यक्त होता. वीरशैव तरुण संघाचे विद्यमाने या होणाऱ्या महोत्सवामध्यें संघाचे कार्यदक्ष तरुणांनी प्रामुख्याने जी मेहनत केली गेली व आज पर्यंत कार्य करून त्याबद्दल पंडितजींनीं आपले भाषणामध्यें श्री. कापसे, मळयास्वामी, भादुले, कटप वगैरे मंडळींचा नाम निर्देश पूर्वक उल्लेख करून अत्यानंद व्यक्त करून पंढरपूरचे हाकेस ओ देण्याचे वचन जाहीर केले. व समाजसेवा साजरी करून घेणेंचे अनुवाद अत्यंत अंतःकरणपूर्वक करून सर्वांस विशद केले. व त्याच रात्रीं पहाटे ३ चे गाडीनें गुलबुर्ग्यास जाण्यास रेल्वेनें निघाले. व त्यांचे समवेत येथील संघाचे सेक्रेटरी श्री. शंकरराव बाबुराव कटप हेही धोंडचे येथे भरणारे वीरशैव धर्मोत्कर्ष परिषदेचे अध्यक्षीय कामगिरी कार्याकरितां रेल्वेनें रवाना झाले व समवेत कांहीं मंडळी रवाना झाली.

ధర్మము : సమాజసేవ

శ్రీయుత వీరభద్ర శాస్త్రిగారి ఉపన్యాసము

(౧౦-౭)

కృష్ణదేవరాయల గ్రంథాలయములో సభ

23-5-35

గతసోమవారమునాడు శ్రీకృష్ణదేవరా యాంధ్రభాషా నిలయమందిరమున సాయంత్రము ౬-౩౦ గంటలకు ఉపన్యాస సభజరిగెను. ఉపన్యాసకులు విఖ్యాతవిద్వద్వర్యులును, స్మృతి, కావ్య, వేదతీర్థాద్యనేకబిరుదవిభూషితులును, ధర్మాచార్య, విద్యారత్న, విద్యానిధిత్యాదిబిరుదాంకితులునునగు బ్ర.శ్రీ. చిదిరెమఠము వీరభద్రశాస్త్రిగారు; వీరు నల్లగొండజిల్లా నివాసులు; ౧౨వత్సరములకిందట కాశీవిద్యాపీఠమునజేరిరి. ఉన్నతపదవులనందుకొనుటయేగాక మహారాష్ట్ర, కన్నడ, సంస్కృత, హిందీ ఇత్యాదివివిధభాషాకోవిదులు. ఏటేటకల నేపాలాపురములోని శైవమహాసభకు అధ్యక్షతవహించి స్వదేశోన్ముఖులైరి. అట్టివిద్యాగరిమయుతులైనవారు గాగొని నిజాంరాష్ట్రమునకు తిరిగి వచ్చి మొట్టమొదటిసారిగా శ్రీకృష్ణదేవరాయల ఆంధ్రభాషానిలయమువారు వీరి యుపన్యాసమును "ధర్మము — సమాజసేవ" యనువిషయముపైగూర్చి ఇప్పించు నేర్పాటుగావించిరి.

సభాకార్యక్రమము ఆరంభించుచు, మా. హనుమంతరావుగారు నాటిఉపన్యాసకుల యోగ్యతావిశేషముల ప్రశంసించుచుసభకధ్యక్షతవహింప శ్రీయుత బూర్గులరామకృష్ణారావు బి.ఏ.ఎల్ ఎల్ బి గారినికోరిరి. శ్రీయుత కొమ్మరరాజు శ్యామ్ రావుగారు అందులకామోదము తెల్పుచు అధ్యక్షమహాశయుని యోగ్యతను సంగ్రహముగ ఎరుకపరచిరి. తదుపరి అధ్యక్షులు పీఠమునలంకరించి ప్రారంభవచనముల పలికినపిదప, శ్రీశాస్త్రిగారు ఆంధ్రమునమాట్లాడుచు, చాలాకాలము పరదేశమున నున్నందున తమ యాంధ్రభాషలో ఉపన్యసించుటలో తప్పులుండిన హిందీలో మాట్లాడినయెడల అభ్యంతరము లేదని సెలవిచ్చి, పుణ్యాహపూర్వకముగను, సయుక్తికముగను, సప్రమాణముగను నుపన్యసించిరి. సారాంశమిది.

"సనాతనధర్మ సంప్రదాయముల ననుసరించి చూచినచో, చతుర్వేదషడంగములను మహాకావ్యములు తప్ప సామాన్యధర్మనిర్ణయమునకు అర్హములుకాదు. అట్టివానిలో నావంటివానివిషయములను గురించి చెప్పవలసిన పనియుండదు. కనుక నిచట నానుభవముల ననుసరించి మాత్రమే మాట్లాడుచున్నాను. ఏది ధర్మనిర్ణయము చేయుచున్నానని సహించుకొనుము గాక!

ఈ యుపన్యాససందర్భములో నీ శ్లోకమైన సంగతులు వివరించెదను, లేక విస్తారముగా [illegible]. అవి ప్రత్యేకవిషయము [illegible] విశాదలంకారపూర్వక దృష్టితో చెప్పబడినవని తలంపవలయును. ఏది ధర్మము చేయదగినది, ఏది శాస్త్రమునకు విరుద్ధము, "ధర్మము" అనుదాని నిర్వచనమును గూర్చి [illegible] సిద్ధాంతములు తప్ప సుభాషితములు [illegible], విద్యావంతులు తప్పక పఠించవలసినవి [illegible], [illegible] ఇట్టి పలువిధములైన [illegible] వ్యాపించియున్నవి. కాని నాయభిప్రాయమునకిది సరికాదు.

"ధర్మము" అనునది మనపూర్వాచారములనర్థమును [illegible] యున్నది. మనపెద్దలనువారు రచించిన వాక్యములను— [illegible] సంవత్సరముల పరిమితిగలదానిని,— మనము పరిశీలించినచో నైన చెప్పబడిన విశుద్ధాభిప్రాయముల యసత్యత తేటపడదు. ధర్మము ప్రేరణకలిగించునదియు, కార్యదక్షతకలిగించునదియు, అయియున్నదని జైమిని మహర్షి నిర్వచించెను. "పోషణ, ధారణశక్తిగలది ధర్మము" అని వ్యాఖ్యానించి నిర్వచించిరి. ఇట్టి మనపూర్వ ధర్మముయొక్క లక్షణములు అహింసాసత్యములేయని ఘంటాపథముగా చాటియున్నారు. యాజ్ఞవల్క్య మహర్షి "ధర్మము" ను ప్రస్తుతకాలమున చెడిపోయిన స్థితిలోనున్న [illegible] స్వభావమును చూచి, మనవారు నిర్ణయించిన ధర్మము [illegible] యని తెలిసి చింతిల్లిదానిని సమూలముగ నశింపజేయుట గాని, దానియందు తూష్ణీంభావము వహించుట గాని [illegible] చేయరాదు. ఇప్పటికాలమున [illegible] భిన్నగుణములనుబట్టి ఏర్పడిన [illegible] కలిగిన ఆందోళనములను మనము [illegible]. [illegible] లక్షణములు ఏకముగను, శాశ్వతముగను [illegible] కాలాంతరమున సాధనములలో భిన్నత్వము [illegible] ఈ భిన్నత్వము మనకు పొరపాటు పెట్టగా

పరకృష్టములవలన కొన్ని విచిత్రములగు భావములు ప్రవేశించినవి. అప్పలు ఈదేశమునందుండువారు కొందరు విమర్శ ఏటయునుండియో వచ్చినివసించిన వారనియు కొందరు సిద్ధాంతము పాశ్చాత్యవిజ్ఞాన ప్రవాహముతోపాటు కొట్టుకొనివచ్చి పడినది. దీని యాథార్థ్యము (ప్రాచీనవాఙ్మయము ను) సవిమర్శముగా పరిశీలించినచో ప్రమాణరహితముగా తేలగలదు. మరియొకటి వర్ణవ్యవస్థ స్వభావవ్యవస్థయైన దనునది. ఇదియొకటి [illegible] నిర్ణయము మంచిది కాదనువారు. [illegible] నాగరికతయనుట [illegible] అనుమతించిరి. కాని ఇదియంత సులభముగ ఎదురుకొట్టదగినది. ఇంతసూక్ష్మము లైనవికావు మనము గ్రహింపదగిన విషయము. నైవానిలో ప్రత్యేకవస్తువు [illegible] మనోపయోగముల పైనను ప్రారంభింపబడినది. వేదకాలము [illegible] ప్రాధాన్యతకలదని మాత్రముగ పరిశీలించినగాని తేటపడదు. వీనిలో ప్రధానముగను [illegible] కొన్ని ప్రత్యేక ఉపన్యాసములకు తగినసాధనము కల్పించగలిగి యున్నవి. (ఆవంటివర్ణముల ప్రపంచ [illegible] ముల లో ప్రధాన సూత్రము తగినదానికి చెప్పు).

సమాజసేవయనగా దేశసేవయనియే అర్థము. "సమాజము" కొరకు [illegible] అర్థమేమి [illegible]

యథార్థము విచారించినచో సమాజము "ధర్మము" కాదు. అది రెండును ఒకదానికొకటి యాధారపడియున్నవి. ధర్మము లేనిది సమాజము నిలువజాలదు. సమాజము లేనిది ధర్మము నుండజాలదు. ధర్మము సమాజమును రక్షించుటకు సంస్కరించుటకు పుట్టినదేకాని సమాజమును భక్షించుటకు పుట్టినదికాదు. ధర్మము గుణమువంటిది. సమాజము గుణి. కనుక ఈ రెండును విడదీయరాని వస్తువులై కాపున ఇవి రెండును కలిసి యుండవలెను. అప్పుడుమాత్రమే మానవజాతి యభ్యున్నతి చెందును. ఈనాటి మన యీ పురాతనకాలమునుండి సనాతనజాతి ఆధారముగ నుండగలిగినది. కావున నేనెన్ని విప్లవములు కలిగినను; ఎన్ని అవాంతరముల సంభవించినను, చాలవరకు మనజాతి సమూలముగ నశింపలేదు. సుస్థిరముగ నే యున్నదని చెప్పవచ్చును.

మనము పరిశీలించినచో, మన పెద్దలు నిర్వచించిన "ధర్మము" యొక్క లక్షణములు సమాజసేవ అనగా దేశసేవ కు పరోపకారములుగా అంతేకాక ముఖ్యాతిముఖ్యములుగా నున్నవి. కనుక నవీననాగరక ప్రవాహమునకున్న మన్ననలు మాని తే దములను ధర్మలక్షణములను సవిమర్శగ గ్రహించి సరియగు మార్గమున నడచెదముగాక!

తరువాత ఉపన్యాసకులు తమ్ము గౌరవించినందులకు గ్రంథాలయమువారికి కృతజ్ఞత తెల్పుచు ఉపన్యాసమును ముగించిరి.

పిదప అధ్యక్షమహాశయుడు ఉపన్యాసకుని మతముల ప్రశంసించి నాటివిజ్ఞానము వారి శాస్త్రాభ్యాసమునకు నిదర్శనమనిరి; వారు మన రాష్ట్రమువారగు ముఖ్యముగ నాంధ్రులకు అనుభవముల విషయమని [illegible] ప్రాచీనమునకు విజ్ఞాన ప్రసారము చేసి కాలాంతరమునందు విభిన్నములను తెలియజేయవలెనని అభిలషించిరి. నవీనకాలమున ధార్మికసామాజిక విషయములందు ఉన్నచో భిన్నములగు అభిప్రాయములను ప్రకటించుచున్నారు; మన పలువురు చెప్పుచుండెడి సంగతులు వారికి కర్తవ్యతామూఢత్వము కలుగుచున్నదనియు గీతలో చెప్పిన ప్రకారము "ధర్మసంస్థాపనార్థాయ సంభవామి యుగే యుగే" యనువాక్యానుసారము ఏమైనమార్గము చూపుదురని ఉపన్యాసకులను కోరిరి. గ్రంథాలయపక్షమున శ్రీయుత కృష్ణారావుగారు గ్రంథమాలలు యన్నమునకును ఉపన్యాసకులకును పుష్పహారములు వేసి గౌరవించిరి. వారెల్లరికి ప్రత్యేకముగా గ్రంథాలయపక్షమున వారికి శ్రేష్ఠులకు కృతజ్ఞత తెల్పిరి. రాత్రి 8 గంటలకు సభ ముగిసినది.

—

శ్రీయుత బూర్గుల రామకృష్ణారావుగారు,
బి. ఏ. యల్ యల్. బి.,
వకీలు; హైకోర్టు
హైదరాబాదు పురపాలక సంఘసభ్యులు.
వీరు గతసోమవారమునాడు శ్రీకృష్ణదేవరాయ గ్రంథాలయమున జరిగిన సభకు అధ్యక్షత వహించిరి. ఉపన్యాసకులు శ్రీయుత చిదిరెమఠం వీరభద్రశాస్త్రిగారు.

స్మృతి, కావ్య, వేదతీర్థ ఉన్నతపదభూషితులును, ధర్మాచార్య, విద్యారత్న, విద్యానిధి ఇత్యాది బిరుదాంకితులునునగు బ్ర. శ్రీ. చిదిరెమఠము వీరభద్రశాస్త్రిగారు.

శ్రీశివాయనమః

ఆమంత్రణ పత్రిక.

హైదరాబాద్ వీరశైవ సమాజము యొక్క ౧౩వ వార్షికోత్సవము

ఈశ్వరానుగ్రహమువలన సమస్త వీరశైవమహాశయులకు తెలియపరచుట యేమనగా శ్రీయువనామ సం|| జ్యేష్ఠ శు|| శుక్రవారమునకు సరియగు ౧౨ అమర్దాద్ ౧౩౪౪ ఫసలీనాడు సాయంత్రము ౮ ఘంటల నుండి వీరశైవ సమాజ మందిరము (శాలిబండ లింగంపల్లి మఠము)న, వేద, కావ్య, స్మృతి తీర్థ, ధర్మశాస్త్ర, విద్యానిధి, విద్యారత్నాది బిరుదాంకితులగు బ్రహ్మశ్రీ పండిత [illegible] గారి అధ్యక్షతక్రింద హైదరాబాద్ దక్కన్ వీరశైవ సమాజము యొక్క వార్షికోత్సవ సభ (సాలానజల్సా) జరుపబడుగలదు. మరియు ఈసభ యందు గతవర్ష రిపోర్టును చదివి విని పించుటయేగాక కార్యనిర్వాహకసంఘముయొక్క యెన్నికలు జరుగగలవు తరువాత [illegible] గారిచే "వీరశైవ మత ప్రాచీనత" అను విషయమును గూర్చి [illegible] ఉపన్యాసము జరుగగలదు. కావున తామందరు సకాలమునకు విచ్చేసి మా కార్యక్రమమునకు శోభనొసగుదురని విన్నవించు చున్నాము.

ఇట్లు,

మఠం వీరయ్య
మంత్రి
వీరశైవ సమాజము,
హైదరాబాద్ దక్కన్.

రుమాళ్ల సాంబయ్య
ఆయుర్వేద వైద్య,
వ్యవస్థాపకులు.

శ్రీశివాజీ ప్రెస్ బొమ్మలశాల, హైదరాబాద్ (దక్షిణ.)

హైదరాబాదు వీరశైవసమాజ ౧౩వ వార్షికోత్సవసభ

[illegible] పత్రిక, 20-6-35

బోర్డింగు యేర్పాటును గూర్చి తీర్మానము.

వీరశైవసమాజము హైదరాబాదుదక్కన్ యొక్క ౧౩వ వార్షికోత్సవసభ సమాజమందిరము లింగంపల్లి మఠమునందు తా౹౹ అమర్దాదు సం౹౹ ౧౩౪౪ ఫసలీ రోజున సా[illegible]. [illegible] సభ [illegible] హైదరాబాదు, సికింద్రాబాదు, [illegible] పట్టణముల వీరశైవ ప్రముఖులందరు విచ్చేసి యుండిరి. [illegible] కార్యక్రమము జరిగెను.

౧౩౹౹ అమర్దాదు సం౹౹ ౧౩౪౪ ఫసలీనుండి తీరు ౩౧ తారీఖు సం౹౹ ౧౩౪౪ ఫసలీవరకు వీరశైవసమాజము రిపోర్టును సెక్రెటరీగారు వినిపించిరి. [illegible] వీరశైవుల పూర్వచరిత్రయు కొన్ని ముఖ్యాంశములను సంగ్రహముగా తెలియపరచిరి. మరియు వీరశైవ విద్యార్థుల కొరకు, బోర్డింగు [illegible] యత్నించుటకు ప్రోత్సహించిరి.

౨. వీరశైవబోర్డింగునకు, స్థలము లేక [illegible] సులభసాధ్యము కాదు. మరియు ప్రస్తుత కాలపరిస్థితులననుసరించి [illegible] చందాదారులచే [illegible] సమాజ [illegible] వీరశైవసమాజమందిరముగానున్న లింగంపల్లి మఠము, [illegible] వీరశైవబోర్డింగు. హైదరాబాదుదక్కన్ అని [illegible] రమ్మని [illegible] తీర్మానించబడెను.

౩. బోర్డింగునిబంధనలు శ్రీనివాసరావుగారు హైకోర్టువకీలు. వినిపించిరి. అవి సర్వానుమతిచే అంగీకరింపబడెను.

౪. బోర్డింగుకొరకు చందాదారులచే [illegible] క్రింద [illegible] మహాశయులు యేర్పాటు చేయబడిరి:

౧. శ్రీ యస్. సోమేశ్వరరావు హైకోర్టువకీలుగారు ౨. శ్రీనివాసరావు హైకోర్టువకీలుగారు ౩. శ్రీ [illegible]గారు ౪. శ్రీ [illegible] పూర్ణయ్యగారు ౫. శ్రీ డాక్టరు [illegible]గారు ౬. శ్రీ [illegible]గారు ౭. శ్రీ [illegible] సాంబయ్యగారు ౮. శ్రీ [illegible] వీరయ్యగారు ౯. [illegible]గారు ౧౦ శ్రీ [illegible] మొదలగువారు. [illegible] మహాశయులు [illegible] బోర్డింగు [illegible] సెక్రెటరీ గారికి [illegible] చేయబడును.]

(౫) హైదరాబాదు వీరశైవ సమాజముకొరకు క్రింద వ్రాయబడు ప్రకారము కార్యనిర్వాహక మండలిని యేర్పాటు చేయబడినది

౧. అధ్యక్షులు—శ్రీయుత యస్. సోమేశ్వరరావు హైకోర్టువకీలుగారు.

౨. ఉపాధ్యక్షులు—శ్రీయుత డాక్టర్ [illegible]గారు.

౩. మంత్రి—మఠం వీరయ్యగారు.

౪. సహాయ మంత్రి—శ్రీనివాసరావు హైకోర్టువకీలుగారు.

౫. సహాయమంత్రి—[illegible] పూర్ణయ్యగారు.

౬. కోశాధికారి, [illegible]గారు.

౭. వ్యవస్థాపకులు—శ్రీరుమాళ్ల సాంబయ్యగారు.

---

౯. సహాయ [illegible] వీరభద్రయ్యగారు [illegible] వారిపేరులు విస్తారముగానున్నందున యొసంగలేదు.

(౬) క్రింద వ్రాయబడిన మహాశయులు బోర్డింగుకొరకు [illegible] సహాయము [illegible] కృతజ్ఞతాపూర్వకముగా [illegible] బడినవి.

౧. శ్రీమాన్ రుద్రప్ప హైకోర్టువకీలుగారు [illegible] బోర్డింగునిర్మాణమునకు [illegible] ఇచ్చిరి.

౨. శ్రీ. యస్. సోమేశ్వరరావు హైకోర్టువకీలు (సికిందరాబాదు) గారు బోర్డింగుకొరకై ఒకగది నిర్మించియొసగుటకు వాగ్దానము చేసిరి.

౩. శ్రీ డాక్టరు రుద్రప్పగారు బోర్డింగుకొరకై ఒకగది నిర్మించియొసగుటకు వాగ్దానము చేసిరి.

౪. శ్రీనివాసరావు వకీలు హైకోర్టుగారు శ్రీవిజాంప్రభువుగారి రజితోత్సవస్మారక నిమిత్తముగా బోర్డింగునిర్మాణముకొరకు ౧౦౧ [illegible] వాగ్దానము చేసిరి.

అనంతరము అధ్యక్షులవారు వేద, ఆగమ, పురాణ, [illegible] ప్రమాణములచే, వీరశైవ [illegible] సర్వసమ్మతి [illegible] మరియు [illegible] వీరశైవ [illegible] తెలిపిరి.

అనంతరము శ్రీనిజాంప్రభువుగారి [illegible] [illegible] పడెను.

— —

[illegible]లుగుహృదయం బండిసున్నా

(ఆంధ్ర ... —— 20-6-35)

మొన్న, ఆ మొన్న అంత లేదని హైదరాబాదు నగరం శ్రీకృష్ణదేవరాయల ఆంధ్రభాషానిలయంలో హైకోర్టువకీలు రామకృష్ణారావు పంతులుగారి అధ్యక్షతక్రింద సభ జరిగింది. ధర్మాచార్య విద్యారత్న భాష్యకర్త [illegible] శ్రీ చిదిరెమఠం వీరభద్రశర్మగారు ఉపన్యసించారు.

"వక్త పాండిత్యం యెటువంటిది? విషయం యెలాంటిది? వ్యాసం యెలావుంది?" ఈవిషయాలతో యిప్పుడిక్కడ [illegible] లేదు.

ఇక వున్నది. కొంతవుంది యేమిటంటే;

సభజరిగిననగరం తెలుగుమాగాణానికి గుండెకాయ.

స్థలం. ప్రాతఃస్మరణీయుడైన ఆంధ్రచక్రవర్తి పేర ప్రతిష్ఠించిన ఆంధ్రగ్రంథ భాండాగారం

సభ్యులందరూ ఆంధ్రులు.

అధ్యక్షులు ఆంధ్రులు.

ఉపన్యాసకులున్నూ ఆంధ్రులు.

కాని.

కాని. ఉపన్యాసకులు అధ్యక్షులు [illegible] హిందీలో చెలగొట్టారు.

చివర, అధ్యక్షులు హిందీలో ప్రారంభించగా శ్రీమాడ[illegible] తెలుగులో మాట్లాడి; కాని, "ఉపన్యాసకులు హిందీలో మాట్లాడారు కనుక హిందీలోనే మాట్లాడతా"నని ఆ వాక్యంతో ముగించారు.

దీనిమీద "అల్లరిపిల్లాడు" అనే పేరుతో [illegible] చిత్రపటం [illegible] గారంటే, ఉపన్యాసాదికములు చేసుకున్నారు తాము తెలుగులో మాట్లాడలేమని. [illegible] సంవత్సరాలనుంచి వారి (తమ) తెలుగుకార్యక్రమం [illegible] హించడం" అని ఉపన్యాసకుని సవరిస్తూ, [illegible] వారి హిందీ ఉపన్యాసాన్ని ఆక్షేపిస్తూ వారి పేర [illegible] పత్రికలో బహిరంగలేఖ ప్రకటించారు.

వీరభద్రశర్మగారు కాశీలోనే చదువుకొనివుండవచ్చు [illegible] నల్లగొండజిల్లాకు చెందిన యచ్చతెలుగువారు. మా[illegible]రావు పంతులు—ఇంకేమా, రామకృష్ణారావు పంతులుగారింకేమా, యీ "అల్లరిపిల్లాడు" ఇంకేమావారు తె[illegible]లో [illegible]వారు కారు. అలాంటి పెద్దమనిషికి [illegible]లో మాట్లాడానికి యిష్టముంటే ఉపన్యాసకులు మా[illegible] భాషలోనే యిద్దరూ మాట్లాడడం యేంతప్పు?

కాని, తెలుగువారేవున్న సభలో తెలుగువారు తెలుగు [illegible] భాషలో మాట్లాడడం పండితధర్మానికీ, ప్రపం[illegible]నికి చాలాదూరం.

[illegible] శర్మగారికి కాశీలో మాట్లాడానికి యెక్కడా [illegible] యిన్నా. యెవరంలేకపోయిందన్నా మేము [illegible]. యాచేగించినవాడు తెలుగుమరచిపోయినవాళ్ళ [illegible].

అయితే, ప్రపంచకంలో ఆంధ్రుడుతప్ప మరేజాతి [illegible]వారైనా తనభాషకాక పైభాష నేర్చుకునేటప్పుడు [illegible] తెలియకపోయినా [illegible] తనభాషలో వున్న [illegible]దువుతాడు. పరభాషలో ఉపన్యసించగలిగినంత పాండిత్యం [illegible]చుకున్నవాడు, మాతృభాషాగ్రంథాలు కంఠస్థంచేసి [illegible] ఉపన్యసించదు. [illegible] తనభాషలో మాట్లాడలేక— [illegible] తనభాషలో ఉపన్యాసంచెయ్యలేకపోతాడు. ఏమంటే [illegible] తెలుగు ప్రత్యయం చేర్చి [illegible] సంస్కృత [illegible] తెలుగులోనే [illegible] కాదూ.

[illegible]వీరభద్రశర్మగారి సంగతే కాదు సంస్కృతం ఇంగ్లీషులో—ఏదో పరభాషలో నేవారికే పండితులైన [illegible] పండితులే. సంగతి [illegible]: [illegible] వ్యాసంగానూ తె[illegible]. ఇతర్లని చూసి బోధపరచుకోలేరు.

తెలుగువారు "తెలుగువాడికి [illegible]. సంప్రదాయం [illegible], భావలేదు, [illegible]" అని పరాయివారని [illegible] భయపడవే వా భయపడరు.

తెలుగువాడిహృదయం చాలా [illegible] నిజమే. [illegible] అంతలో స్వత్వంయేమీలేదు. అంతాపరాయి[illegible]కం.

ఇలాంటి తెలుగువాళ్ళే భారతజాతీయతకు పుష్టి [illegible]గలవారూ! [ప్రబుద్ధాంధ్ర]

(సొంతముగా) 10-19

సొంతముగా "తెలుగు హృదయమే"

11-7-35

[illegible] హైదరాబాదు శ్రీకృష్ణదేవరాయాంధ్రభాషానిలయమందు జరిగినసభలో నేను హిందీభాషతో నుపన్యసించుట కటన్గొంటిని. దీనిమాదిని విచారించుచు నాంధ్రభాషాసేవకులుగా [illegible] గొప్ప [illegible] పత్రికలలో [illegible] ప్రకటించుచున్నారు.

"ప్రబుద్ధాంధ్ర" పత్రికాసంపాదకులు "తెలుగుహృదయంబండిసున్నా" అనుశీర్షికలో నేను హిందీభాషోపన్యాసముగావించుట గొప్పయపచారమని తెల్పుచు నాంధ్రేతరభాషా పాండిత్యముగల తెలుగువారిప్రవృత్తి ఆంధ్రత్వమునకు [illegible] [illegible] నిర్ణయించిరి.

తెలుగు [illegible] తెలుగులో మాటలాడిన [illegible] [illegible]. ప్రతిపక్షముననుండి [illegible] తెలుగుభాషవాడు పరభాషతో నుపన్యసించుట [illegible] [illegible] [illegible]. అటులే విశేషవిషయము [illegible] [illegible].

నేను శుద్ధాంధ్రుడనైనను [illegible] [illegible]. నేను [illegible] [illegible] వృత్తి [illegible] ప్రౌఢవిద్యాభ్యాసం [illegible] తెలుగుసంభాషణలో [illegible]. [illegible] హైదరాబాదు [illegible] [illegible] [illegible] తెలుగు మాటలాడు సౌకర్యము [illegible]. ప్రబుద్ధాంధ్రసంపాదకుల [illegible] [illegible] [illegible] "పెంపు" తో తెలుగు మాటలాడు సౌభాగ్యము [illegible] [illegible] తెలుగు [illegible] [illegible] [illegible] తెలుగుంబాషయు [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] తెలుగు [illegible]

[illegible]పన్యసించుట గొప్పకొండపెత్తికొనినటులుండెడిది. హైదరాబాదు [illegible] ఆంధ్రోపన్యాసములను [illegible] [illegible] తెలుగు [illegible] [illegible] తెలుగు [illegible] గలదులేదు. ఇక హైదరాబాదు [illegible] [illegible] హిందీభాషలో [illegible] [illegible]. హైదరాబాదు [illegible] హిందీ భాషోపన్యాసములు [illegible] శ్రీకృష్ణదేవరాయాంధ్ర భాషానిలయములోని [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] ఆంధ్రులుకారు. [illegible] "ఉపన్యాసము హిందీభాషలో గావలయు"నని అధ్యక్షులకు ప్రార్థనంపికొనెను.

ఏతం గుణవిశేషణ [illegible] కారణ [illegible] [illegible] హిందీలో నుపన్యసించితిని అంతియకాని వ్యామోహముచేతగాని పాండిత్యప్రకటనార్థముగాని హిందీభాషతో చెప్పలేదు. ఉపన్యాసాదికమైనతరువాత [illegible] తెలుగులోనే చెప్పుచు, [illegible] సంభాషణ [illegible] నివేదించుట [illegible] "తెలుగుహిందీల [illegible]" [illegible] [illegible] హిందీలో నుపన్యసించవలసి వచ్చిం[illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] హిందీభాషోపన్యాసము [illegible] [illegible] [illegible].

పరభాషాభిమానము [illegible] [illegible] తెలుగుభాష [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible].

[illegible] పాండిత్యమును [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] తెలుగు [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible].

"ఆంధ్రత్వ మాంధ్రభాషా చ [illegible]" అని [illegible] "సాంతముగా తెలుగు హృదయమే" [illegible] [illegible]. [illegible] "తెలుగుహృదయము బండిసున్నా" [illegible] "ప్రబుద్ధాంధ్ర" [illegible] [illegible].

[illegible] మాతృభాషాభిమానము [illegible] బంగాళీ. హిందీభాషాపండితులు [illegible] మాతృభాషాభిమాను [illegible] పరభాషలో ప్రసంగించిన సమాచారము [illegible] [illegible] [illegible] ఆంధ్రేతరభాషతో నుపన్యసించిన [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

[illegible] చెప్పుటకు [illegible] [illegible] ఆవశ్యకము కావున, వానిని యర్థవాదములుగా [illegible] తప్పు [illegible].

[illegible] [illegible] [illegible].

కట్టమూరు	}	చి. మ. వీరభద్రశర్మ
[illegible] సుంకరాపాడు		

(దీని ప్రబుద్ధాంధ్ర సంపాదకులకు [illegible] కటింపుడు గాక.)

—సాంతముగా తెలుగుహృదయమే—నట చి. మ. వీరభద్ర శర్మగారిది. కాని తెలుగు భాషమాత్రం [illegible]...ఇలాగైతే ఎందుకంటారా? ఆంధ్రము [illegible] [illegible] అట. కాని తెలుగుభాష ఇప్పటికిమట్టుకు మాట్లాడడానికి సరళంగా రాదట. అయితే పెద్దసమావేశాల్లో ఆంధ్ర భాషమీద పత్రికలలోనూ, పుస్తకాలలోనూ [illegible]టారు. ఏమిలాభం? హృదయంలోవుంటేది ఈ కాలంలోనైన [illegible] చెప్పండి!

వీరిలో తెలుగు హృదయం నిలపాలంటే, [illegible] ఆంధ్రుడైనా వీరి ఆంధ్రవ్యాఖ్యానం చేయాలి. లేకపోతే [illegible] కాశీలో హిందీలో మునిగితేలారు; ఇప్పుడు [illegible] మునిగి తేలుతారు—చివరకు "తెలుగుహృదయం బండిసున్నా" అయిపోతుంది.

* * * * *

ಶ್ರೀ ಜಗದ್ಗುರು ಪಂಚಾಚಾರ್ಯಾಃ ಪ್ರಸೀದಂತು

ಶ್ರೀಮದುಜ್ಜಯಿನೀ ಸದ್ಧರ್ಮ ಸಿಂಹಾಸನಾಧೀಶ್ವರ

ಶ್ರೀ ಜಗದ್ಗುರು ಸಿದ್ಧಲಿಂಗ ಶಿವಾಚಾರ್ಯ ಮಹಾಸ್ವಾಮಿನಾಂ

ಸನ್ನಿಧಾವರ್ಪಿತಾ ಬಹಿರಾಲಾಪ ಬಂಧಾಖ್ಯೇಯಂ

ಕ ವಿ ತಾ

(ರಂಭಾಪುರೀ ಶ್ರೀ ಜಗದ್ಗುರು ಪೀಠಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕೋತ್ಸವ ಸುಸಮಯೇ ಪ್ರಬದ್ಧಾ)

	ಪ್ರಶ್ನಾಃ		ಉತ್ತರಾಣಿ.		
ಶ್ಲೋಕ ‖	ಶಂಭುಂ ಬೋಧತಿ ಕೇದೃಶಂಹಿ ಸುಮನಾಃ		ಸು	ಶ್ರೀ	ಪಂ
	ಕಃ ಪಂಚಮಾಖ್ಯಾ ಶ್ರುತಿಃ		ತ್ರೈ	ಜ	ಪಃ
	ಕಾ ಜಾತಾ ರುಚಿರಾಪಿ ಪಕ್ಷತನುಪಾ		ಅ	ಗ	ಪಾ
	ಕಿಂ ಭೂಷಣಂ ಮಾನಿನಾಂ ‖		ಸ	ದ್ಗು	ಣಃ
	ಕಸ್ಯೋತ್ತಸ್ಥ ವಿಭಾಕರಸ್ಯ ನಿಕಟೇ		ಅ	ರು	ಣಃ
	ಕಿಂ ಶಂಭುನಾ ಧಾರ್ಯತೇ		ಭ	ಸಿ	ತಂ
	ಮೌನಿನ್ಯೋಽಧಯತಿ ಪ್ರಜಾಃ ಪ್ರತಿಚ ಕಿಂ		ಸ	ದ್ಧ	ರ್ಮಂ
	ತೃಪ್ಯಂತಿ ಕೇನಾಮರಾಃ ‖	‖ ೧ ‖	ಬ	ಲಿ	ನಾ
ಶ್ಲೋಕ ‖	ಗ್ರಂಥಾರಂಭೇ ವಿರಚಯತಿ ಕಿಂ		ಮ	ಙ್ಗ	ಳಂ
	ಕಿಂ ದರಿದ್ರಸ್ಯ ಚಿಹ್ನಂ		ಅ	ಶಿ	ವಂ
	ಕಸ್ಮಿನ್ ಲೋಕೋಽಟತಿಚ ನಿತರಾಂ		ಭ	ವಾ	ಬ್ಧೌ
	ಕಂ ಪ್ರಗಚ್ಛಂತಿ ಶಿಷ್ಯಾಃ ‖		ಆ	ಚಾ	ರ್ಯಂ
	ಕೋ ವಾಸ್ತವ್ಯಸ್ಸಮರ ಸಮಯೇ		ಧೈ	ರ್ಯ	ವಾ
	ಕಿಂ ಸುಮೇಽಳಿಃ ಕರೋತಿ		ಆ	ಸ್ವಾ	ದಂ
	ಕಸ್ಸ್ಯೋರಾಣಾಂ ವಿದಳನರತಃ		ಭೂ	ಮೀ	ಶಃ
	ಕಾಚ ವಿದ್ಯಾಸುರಮ್ಯಾ ‖	‖ ೨ ‖	ಕ	ವಿ	ತಾ
ಶ್ಲೋಕ ‖	ಕಮಿಚ್ಛತಿ ಸದಾರಾಜಾ		ವಿ	ಜ	ಯಂ
	ಕಾಯೋಽಗ್ರ್ಯಾಚ ಮಹಿಪತೇಃ		ನ	ಯ	ತಾ
	ಕೋಽಧ್ಯೇಯೋ ಯೋಗಿಭಿರ್ನಿತ್ಯಂ		ಭೂ	ತೇ	ಶಃ
	ಕಸ್ತರ್ಕಾಣಾಂ ಪ್ರವರ್ತಕಃ	‖ ೩ ‖	ಗೌ	ತ	ಮಃ
ಶ್ಲೋಕ ‖	ಕರ್ಮಕಾಂಡೋಕ್ತಧರ್ಮಾಣಾಂ ಕಾಂಪ್ರವಕ್ಷಾಣಂ ವಿಮರ್ಶಧಾಃ		ಮೀ	ಮಾಂ	ಸಾಂ

ಏತಮುತ್ತರಶಬ್ದಾನಾಂ । ಪಾದ್ಯಾನಾದ್ಯಕ್ಷರೋಗುರುಃ ‖ ೪ ‖

ಶ್ಲೋಕ ‖ ಏತದ್ಬಾಲಕವಿಪ್ರೋಕ್ತಂ
ಕವಿತ್ವಂ ಭಕ್ತಿರೂಪಕಂ
ಅರ್ಪಿತಂ ಪುಷ್ಪರೂಪೇಣ
ಭೂ ಗುರೋಃ ಪಾದಸನ್ನಿಧೌ ‖ ೫ ‖

ಶ್ರೀ ಗುರುಭಕ್ತ್ಯಾ ವಿರಚಿತಾಯಾ ಮಸ್ಯಾಮದೀಯಾನ್ಕೃತೇ ಶ್ಶೋಧ್ಯಂತು ಸುಧಿಯಃ

ಶ್ರೀಮನ್ನೃಪಶಾ‖ ಶಕ ೧೮೫೭ ಶ್ರೀಧನ ಸಂ‖
ಮಾರ್ಗಶೀರ್ಷ ಶು‖ ೧೧ ಸೌಮ್ಯವಾಸರಃ

ಪ್ರಣೇತಾ
ಚಿದಿರೆಮಠೀಯ ವೀರಭದ್ರಶರ್ಮಾ, ಬಾಲಕವಿಃ
ಹೈದರಾಬಾದ್, ದಕ್ಕನ್ [ನಲ್ಲಗೊಂಡ]

ವಾಡಿಲ್ ಮುದ್ರಾಕ್ಷರಶಾಲಾ, ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ

సమాచారః [illegible]

వీరభద్రశర్మగారి యాగమనము

[illegible] శ్రీ శర్మగారు [illegible] భాలయము [illegible] సందర్శించిరి, ఓరుగల్లుకోట చూచివచ్చిరి: [illegible] శ్రీ శర్మగారు [illegible] గ్రంథములు [illegible]

కృతజ్ఞత

[illegible]

ఆహ్వానము.

కాశీపండితులు, వేదతీర్థ, కావ్యతీర్థ, స్మృతితీర్థ, ధర్మాచార్య, సాహిత్యవిశారద, విద్యారత్న, విద్యానిధి బిరుదాంచితులు పండిత శ్రీ చిదిరెమఠము వీరభద్రశర్మగారు భాద్రపద శుద్ధ చతుర్థి ఆదివారము (ది 1-9-35) సాయం కాలము 4 గంటలకు అమలాపురము బోర్డు హైస్కూలు భవనములో "ఆర్యధర్మము" అను విషయమునుగూర్చి ఉపన్యసింతురు.

అమలాపురము డిప్యూటీకలెక్టరు మ.రా.శ్రీ బి. వీరభద్రయ్య బి.ఏ., గారు అధ్యక్షత్వము వహింతురు. ఎల్లరు దయచేయ ప్రార్థితులు.

అమలాపురం
31-8-35.

ఇట్లు,
గరిమెళ్ల లక్ష్మీనరసింహశాస్త్రి
బండారు తిమ్మయ్య.

[illegible] ముద్రాలయము, అమలాపురము

[illegible]

[illegible]?

([illegible])

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ఈ న్యాయము న్యాయమా ...

... నిలుపుచున్నారేమి!

౧౯౩౮ సం. మెహర్ ౮ వ తేది గురువారం

గోలకొండ గ్రంథాలయము

కన్నడ పదేడిగళు

కన్నడ పదిడిగళు (కన్నడపద్య మాలిక)—గ్రంథకర్త ... కృష్ణశర్మ గారు. ప్రకాశకులు:— రా॥ ॥ జానకీదాస్, నం. ... హైదరాబాదు దక్కన్. భాష కన్నడము. క్రౌన్ సైజు పుటలు ౭౨. వెల ౹ ప్రాయశేను.

నిజాం కర్నాటకులు ఘనముగ మిన్నయైయున్నను భాషాభ్యుదయ విషయమున వెనుకబడియున్నారనుట నిశ్చయము. నిజాం కన్నడములో పత్రికలు గాని, గ్రంథమాలలు గాని, సాహిత్యసభలుగాని లేకుండుట నిజటి కర్నాటక భాషా ప్రచార మాగిపోవుటయే కాక ... [illegible]

... సి. నా. కే. శ.

బ్రిటిషిండియాలో నిజామాంధ్రుని గౌరవము

(విశేషం) ... ౧౯౩

నిజాం రాష్ట్రాంధ్ర ... [illegible]

శంకరసంస్కృతపాఠశాల

యాదగిరి ... 16-12-...

వీరశైవ భక్తకుటుంబమునకు చెందిన సజ్జనశెట్టి ... శరణ్ణాయను సజ్జనుడు ౧౧ వత్సరములక్రితము స్వకష్టార్జితమగు లక్షరూపాయిల ఆస్తితో ఈ కాలేజిని వీరశైవులలో ధర్మాభ్యుదయ విద్యా ప్రచారార్థమై స్థాపించి దీనివ్యవస్థను కమేటీవశము చేసి రెండవసంవత్సరముననే కైలాసవాసియయ్యెను. వారిధర్మపత్ని శ్రీగంగమ్మగారు మరల రెండువేల రూపాయిలను ప్రదానించిరి. వీనివడ్డీవలన ఈ కాలేజి నడుపుచున్నారు. దీనిప్రస్తుతపు ఆస్తి మొత్తము ఒకలక్ష మునుపదివేల రూపాయిలుగలదు. అది కేవల నగదురొక్కముగాక దుకాణములు, మిల్లులు, బ్యాంకులు, ఇండ్లుగా విభాగింపబడియున్నది. ... వత్సరములదనుక వార్షికాదాయము పదమూడువేలదనుక నుండెను. అప్పుడు దాదాపు ౧౨౦ విద్యార్థులును ౧౧గురు అధ్యాపకులు నుండిరి. సంస్కృతాధ్యయనముగాక భూగోళచరిత్ర గ్రంథములు నవశ్యమనీయాములుగా నుండెను. ... [illegible]

శ్రీజగద్గురు రేణుకాచార్యాయనమః

వీరశైవధర్మపరిషత్తు

ఆహ్వాన పత్రిక

శ్రీమద్వేదాగమోపనిషత్పురాణేతిహాసప్రసిద్ధంబును పరమపవిత్రంబును నగు వీరశైవధర్మము నవలంబించినట్టియు నభిమానించుచున్నట్టియు సమస్త సజ్జనులకు ఇందుమూలముగ నివేదించునదేమనగా:—

స్వస్తిశ్రీ శాలివాహన శక. ౧౮౫౭ యువనామసంవత్సర ఫాల్గుణ శుద్ధ ద్వాదశి బుధవారము మొదలుకొని శుద్ధచతుర్దశి శనివారము దనుక ప్రతిదిన సాయంకాలమందు భూకైలాసమనంబరగు శ్రీకొలనుపాక మహాక్షేత్రి శ్రీశ్రీశ్రీ సోమేశ్వర స్వామివారి ఆలయమున వీరశైవధర్మ పరిషత్తు యొక్క కార్యక్రమము నరవేరగలదు. ఇందు వీరశైవమతప్రాశస్త్యము, శ్రీజగద్గురురేణుకాచార్యులవారి చరిత్ర శివభక్తి అష్టావర్ణములు సదాచారము. మున్నగు ననేకవిషయములను గూర్చి వేదాగమపురాణేతిహాసశాస్త్రముల యొక్క ప్రమాణపురస్సరముగ. వేదతీర్థ, కావ్యతీర్థ, స్మృతితీర్థ, సాహిత్యవిశారద, ధర్మాచార్య, విద్యానిధి. విద్యారత్నాది వివిధబిరుదావళి విరాజితులును ప్రస్తుతము గుల్బర్గా జిల్లాయాదగిరి శంకరసంస్కృత కాలేజి ప్రిన్సిపాలుగారునునగు బ్రహ్మశ్రీ పండితవర్య చిదిరె మఠము వీరభద్ర శర్మశాస్త్రిగారు ఉపన్యసించుటకు దయతో నంగీకరించినారు. ఆంధ్రదేశీయులగు వీరశైవులను గూర్చి అనేకవిషయములలో ప్రబోధము గలుగనున్నది, ఇదియునుంగాక మీదకనుపరచిన తిథులలో శ్రీసోమేశ్వరస్వాములవారి జాతరయు, శ్రీరేణుకాచార్యులవారి జయంతియుకూడవచ్చుటచే యిదియొకగొప్ప సమయము కావున, తామందరు సకాలమునకు దయచేసి శ్రీశాస్త్రిగారియుపన్యాసామృతమును గోలుటయె కాక శ్రీనందులోనున్న స్వసంఘము వర్ధించ బద్ధకంకణులై యుండుటకు నివేదించుచున్నాడ.

కొలనుపాక
ఆలేర్ స్టేషన్ నైజాం

ఇట్లు
కురుమమఠం నీలకంఠయ్య
వీరశైవధర్మ పరిషత్తు కార్యదర్శి

Bhagya Nagar Press,

स॰ २०-३-३६

श्री जगद्गुरु रेणुकाचार्य की जयन्ती।

काशी वीरशैव विद्वत्संघ का विशेषाधिवेशन।

श्रीजगद्गुरु विश्वाराध्य सिंहासन (जङ्गमवाड़ी मठ) में ता० ६ मार्च को वीरशैवमतस्थापनाचार्य श्री जगद्गुरु रेणुकाचार्य जी की जयन्ती बड़ी धूमधामसे मनाई गई। ता० २-३-३६ सोमवार सायंकाल ७ बजे से १० बजे तक काशी के सुप्रसिद्ध पण्डित साहित्याचार्य, श्रीगोपीनाथ पाठक के अध्यक्षता में सभा हुई।

ता० ३-३-३६ के दिन काशी के सुप्रसिद्ध प० न्यायाचार्य, तर्कतीर्थ श्यामाचरणभट्टाचार्य और साहित्याचार्य, काव्यतीर्थ श्रीनारायणभट्टाचार्य जी ने क्रमशः अध्यक्षस्थान स्वीकार किया। श्री वृषभलिङ्ग शिवाचार्य जी का "वीरशैव मत चार" इस विषय पर संस्कृत में भाषण हुआ। अनन्तर प० श्री श्यामा चरण भट्टाचार्य जी का "हिन्दूमत तत्त्व" विषय पर और पं० श्री तारा चरण भट्टाचार्य जी का "सनातनधर्म" विषय पर संस्कृत और हिन्दी में भाषण हुए। तदनन्तर संघ की तरफ से सम्मानादि कार्य हुए। बाद में सभा विसर्जन हुई।

तीसरे दिन (४-३-३६) हिन्दू-कालेज के साहित्याध्यापक, तथा "सुप्रभात" के संपादक पं० श्री केदारनाथ शर्मा जी की अध्यक्षता में सभा हुई। प्रथम श्री मल्लिकार्जुन-शिवाचार्य जी का "शिवलिङ्गधारण" विषय पर तथा श्रीवृषभलिङ्ग शिवाचार्य जी का "वीरशैवाचार" विषय पर संस्कृत में भाषण हुए। अनन्तर पं० सुरेश्वरी प्रसाद जी का "सन्ध्या" इस बारे में व्याख्यान हुआ। इसके बाद अध्यक्षजी ने "संघे शक्तिः कलौयुगे" इस विषय पर भाषण करते हुए वीरशैव और वैदिक मतों की उन्नति के बारे में अपनी उत्कटेच्छा प्रकट की। बाद में विद्वत्संघ की तरफ से सम्मानादिकार्य हो जाने पर सभा समाप्त हुई।

चौथे दिन (५-३-३६) गुरुवार को काशी के सुप्रसिद्ध पं० साहित्याचार्य, न्याय काव्यतीर्थ, दर्शनकेशरी श्री गोपाल शास्त्री जी ने सभाध्यक्ष स्थान स्वीकार किया। श्रीमल्लिकार्जुन शिवाचार्य और वृषभलिङ्गशिवाचार्य जी ने संस्कृत में धार्मिक विषय पर भाषण किये। तथा श्री पं० वागीश शिवाचार्य ने "वीरशैवमतस्थापनाचार्य" विषय पर हिन्दी में भाषण किया। अनन्तर काशी के सुप्रसिद्ध विद्वान् "विज्ञान" के संपादक श्रीमान् रामदास जी गौड़ एम० ए० महाशय जी ने "हिन्दुत्व" विषय पर अत्युत्तम भाषण दिया। बाद में

पं० श्रीविन्ध्येश्वरी प्रसाद जी ने "धर्मतत्त्व" विषय पर व्याख्यान देते हुए शिवजीवैक्य बारे में सुगम रीति से समझाया। अनन्तर अध्यक्ष महाशय जी ने "सर्वाद्वैतम्" विषय पर भाषण देते हुए "शक्तिविशिष्टाद्वैत" मतों का रहस्य सुलभशैली में प्रतिपादन किया। इसके बाद सभाध्यक्ष तथा इतर विद्वज्जनों को वीरशैव विद्वत्संघ की तरफ से सम्मान किया गया।

ता० ६-३-३६ शुक्रवार को जगद्गुरु श्रीरेणुकाचार्यजी की जयन्ती हुई। इसी दिन प्रातःकाल श्रीरेणुकाचार्यविग्रहको और सोमनाथ शिवलिङ्गको महारुद्राभिषेकादि पूजा होने के बाद सायंकाल में आचार्यस्तवन तथा मङ्गलारति होने के बाद सबको प्रसाद दिया गया। अनन्तर श्रीजगद्गुरु पंचाचार्य तथा श्रीविश्वनाथ अन्नपूर्णा जयघोषपूर्वक जयन्त्युत्सव निर्विघ्न समाप्त हुआ।

काशीवीरशैव विद्वत्संघ।

వీరశైవ ధర్మపరిషత్తు

(గోలు) ౧౦-౨-౬ 20-2-36

...శైవసంఘ కార్యదర్శిగారిట్లు తెల్పుచున్నారు.

యువనామసంవత్సర ఫాల్గుణ శుద్ధ ద్వాదశి బుధవారము మొదలుకొని శుద్ధచతుర్దశి శనివారముదనుక ప్రతిదిన సాయంకాలమందు కొలనుపాకలో సోమేశ్వరస్వామి ఆలయమున వీరశైవధర్మ పరిషత్తుయొక్క యాజమాన్యమున వీరశైవమతసంబంధమగు అనేక విషయముల నుగూర్చి వేదాగమపురాణేతిహాసశాస్త్రముల ప్రమాణములతో వేదతీర్థ, స్మృతితీర్థాది బిరుదాంకితులగు పండితవర్య చిదిరెమఠము వీరభద్రశాస్త్రిగారు ఉపన్యసింతురు. ఇంతేగాక ఆ తిథులలో శ్రీ సోమేశ్వరస్వాములవారి జాతరయు, శ్రీ రేణుకాచార్యులవారి జయంతియు కూడవచ్చును.

॥ श्रीमज्जगद्गुरु पंचाचार्येभ्यो नमः ॥

-: जयंती जल्पनास जबाब. :-

(लेखक :— गुरुकिंकर वंकापूर, काशी.)

भूकलास श्रीकाशीक्षेत्र प्रतिराजनान श्री जगद्गुरु विश्वाराध्य गुरुकुलांत पद्धतिप्रमाणें वैशाख शु॥ ३ भानुवारचे दिवशी श्रीवीरशैव मताचे स्थापनाचार्य श्रीजगद्गुरु पंचाचार्य भगवत्पादांची जयन्ती महोत्सव करण्यांत आला. ही गोष्ट प्रथम वाचकाना विदित असावी. प्रजेस प्रभाकराच्या आनंद आणि पुत्रदान गृहेचा आनंद या म्हणी प्रमाणें एकीकडे सर्व सद्धर्मीय वीरशैव मंडळी आपले मतस्थापनाचार्यांनी जयन्ती उत्सव करून धन्य होत असतां दुसरीकडे अर्धदिक लोक आगमुकाच्या जयन्तीचें सोंग करीत असतील यांत आश्चर्य काय! म्हणजे हा जगाचा स्वभाव आहे. त्यास अनुसरून धर्माधर्मापासून पुण्य पापाची उत्पत्ति होणे सहज आहे.

प्रस्तुतप्रसंगी लिहिण्याचें कारण काशीमध्ये त्याविषयी एका असंगत गांवीत (स्नेच्छ म्हणे सहज्यांचे जातील) कांही लोक बसवजयन्तीचा झगडा केला म्हणे. स्वेच्छाचारा करणारे कांही नष्ट व शास्त्रांच्या आज्ञा प्रतिबंधकारक होऊं शकत नाहींत. असो! आपआपल्यांत कांही जरी केले असते तरी कोणी विचारीत नव्हते परंतु तेथे पं. गौरीशंकर शास्त्रीनीं बसवजयन्ती विषयी भाषण करीत असतां श्रीमदाचार्य विषयीही अनेक कुत्सित प्रश्न केल्याचें समजतें. त्या भाषणाचा गोषवारा कोणी एका अनामधेय व्यक्तीनें सुदर्शन पत्राच्या ता. ३१-५-३४ इ. च्या अंकांत प्रसिद्ध केला आहे. (प्रकाशकाचें नांव सुचीत नाही.) गौ. शं. शास्त्रींच्या जन्मांत त्यांनी हें प्रथमच केलेले भाषण किंवा लेख असावा असे म्हटले असतां अतिशयोक्ति होणार नाही. काशीमध्ये शिकलेल्या त्यांच्या विद्येचें रहस्य समजण्यास हे भाषण पुरे आहे. असें वाचकांनी पक्कें समजावे. कारण असे की, गौ. शं. शास्त्रींनी पूर्वी पासूनच आपली भेद घेणारा समोर आणि आपल्या समोर कांही प्रश्न करणे आणि समास देईल अशी उत्तरें देणे ही त्यांची रूढीच आहे. शिवाय कोहींना जगद्गुरूंची सवाल पाठवून तेथील पंडिताकडून उत्तर मिळविण्याच्या उद्देशानें प्रश्न करवून मद्गुरु ऐकून स्थिर होऊन प्रगट (जाहीर) न बोलणें हा त्यांचा स्वभाव झाला आहे. त्यांच्या अपमानांत संतोष मानणाऱ्या कांही स्वार्थी लोकांनी हुरूप देताच त्या दिवशी त्यांचे फार दिवसा पासून अर्चिचवण झाले आणि ज्यांत सार नाही असे जुने विचार (जाहीर केले) इतकेच (गाईलेले गाणे रडगाणे) अशा पोरकटपणाच्या गोष्टी जगांत (जमेत) धरणे मोठे प्रयोजनकारी नसले तरी वाचकांच्या विमर्शविनोदा करितां केवळ श्रम देण्यांत येत आहे. सावधान चित्तानें विचार करावा.

त्यांचा पहिला मुद्दा " शास्त्राचा अर्थ एकच नसतो. यामुळें सर्व साधारण जनाचा, कोणताही एक निश्चितमार्ग सांपडणें दुरापास्त होतें. " " महानुभावांच्या सदाचारास अनुसरून वागल्यानें मनुष्यांचें श्रेय प्राप्त होतें. " असा आहे. शास्त्रास एकच अर्थ नाहीं. आणि ते संशयास्पद आहेत असें म्हणणें मोठें नवलच आहे. (अथवा अनाधिकारी असलेले मंदमति कितीही शिकले तरी शास्त्राविषयी भ्रान्तियुक्त असतात) शिवाय **अहिंसा परमोधर्मः "अग्नीषोमीयं पशुमालभेत"** अशी दोन्ही वाक्यें एका शास्त्रांनी असून संशयास्पद आहेत. असें म्हणून घोषणा करणें म्हणजे जगाची वंचनाच करणें आहे. परंपराधिकार प्राप्त आणि निस्वार्थी असलेल्या गुरुकडून मीमांसा धर्म शास्त्राचा अभ्यास केलेला विद्वान कधीहि असा अपार्थ (कसा तरी अर्थ) करणार नाहीं. अशा पुण्यात्म्या विषयीं **"यस्यनास्ति स्वयंप्रज्ञा शास्त्रं तस्य करोति किं। लोचनाभ्यां विहीनस्य दर्पणः किं करिष्यति॥"** असें नीति निपुणानी सांगितले असून श्रुतिमाताहि "बिभेत्यल्प श्रुताद्वेदो मां प्रहरिष्यति" असें निवेदन करीत आहे. असु! अहो! शास्त्रीबुवा! अहिंसा परमोधर्मः म्हणणे नित्यकर्म विधि असून " अग्नीषोमीयं पशुमालभेत " म्हणणे हे वाक्य काम्यकर्म विधि असलेले आतां तरी समजावें. या विधिनाही उत्सर्ग आणि अपवाद सामान्य आणि विशेष अशी पर्याय नांवें आहेत. देश, काल, पात्र, अधिकार, आणि प्रकरणास सम्मत असलेल्या धर्मांचें शासन करीत असल्यामुळेंच त्याला शास्त्र असें सार्थक नांव प्राप्त झाले आहे. तसें न करतां मनास वाटेल तसा (शास्त्राना कल्पना आणण्याच्या दुराग्रहानें) अर्थ केला म्हणजे लौकीक व्यवहारांतही दररोज झगडत बसावें लागेल. उदाहरणार्थ:—

" एका मूर्खानें प्रातःकाळी एका सज्जनास भोजन झालें काय? असा प्रश्न केला असतां झाले नाही असें उत्तर आले. पुन्हा तीन प्रहर मध्यान्ही विचारतां भोजन झालें असें उत्तर आले या गोष्टीवरून भ्रांतीयुक्त मूर्ख म्हणाला एकाच तोंडानें भोजन झालें, भोजन झाले नाही " अशी परस्पर विरोधी दोन्ही वाक्यें बोलतां यावरून तुम्ही असत्य वादी आहांत. म्हणून हट्ट धरला. परंतु असा हट्ट करणे योग्य होईल काय? गौ. शास्त्रींचे " शास्त्रांत एक अर्थ नाही " म्हणणे असा पर्यायच आहे.

" महानुभावांच्या सदाचाराचे अनुकरण करावें " असें सांगत असतां शास्त्रींनीं येथें सदाचार शब्द अशांसाठीं उपयोजिला? महर्षीनी आचरलेले सर्व सदाचारच कां होऊ नयेत? त्यांच्याकडूनसुद्धां दुराचार घडत असतात असे स्वतः शास्त्रीबुवानीच स्वीकार केल्यासारखे झाले नाही काय? तसे असेल तर महानुभावांचा आचार समजण्याची शक्ती सामान्य लोकांत कोठें आहे? धर्म तत्वाच्या गुढार्थांकरितां त्यांनी लिहिलेले " धर्मस्य तत्वं निहितं गुहायां " इत्यादि श्लोकानि असल्याप्रमाणें महानुभावाचें स्वभाव, आचार समजणें कठीण आहे. अशा उक्ती नाहींत काय?

वज्रादपि कठोराणि मृदूनि कुसुमादपि।
लोकोत्तराणां चेतांसि कोहि विज्ञातुमर्हति॥

' नष्टेत चरितं चरेत ' इत्यादि सूक्ती असून शास्त्रींच्या अति दीर्घ अशा कानाच्या रंध्रांत प्रवेश झाल्या नाहीत काय? त्यांनी इतके द्रविड प्राणायाम करून सांगण्याचें कारण म्हणजे बसवाच्या महानुभावत्वाला धाडून सांगण्याच्या भरांत जगत्पूज्य अशा शास्त्रासही कलंक लावण्याचे साहस करण्यांत आले आहे. असो! गौ. शास्त्रींना महानुभाव असलेला बसव सध्या नसल्यामुळें त्याच्या सदाचार प्रत्यक्ष पाहून अनुकरणें त्यांना (गौ. शा. ना.) व त्यांच्या जन सामान्याला शक्यच नाहीं. मग बसवानें केलें म्हणून प्रचारांत असलेले त्याचे (बसवाचें) कानडी भाषेतील वचनरूपी (सध्या प्रचारांत असलेली बसव वचनें १२ व्या शतकांतील बसवानेच रचिले असतील असें सांगतां येत नाही. कारण त्या शतकांतील कानड शिलालेख अनेक मिळाले असून त्यांच्या भाषेस आणि बसव वचनांच्या भाषेस सादृश्य नाही) शब्द प्रमाणास गौ. शास्त्रींनी मान्य केल्या सारखें झाले. म्हणजे त्या वचनातही कोणत्याच जीवाची हिंसा करूं नये. शिव गुरु निंदा करणाऱ्याची हिंसा करावी. असें अनेक ठिकाणी आलेली गोष्ट शास्त्रींना माहीत असेलच. शिवाय बसवानुयायी असलेला मडिवाळ माचिदेवानें राजाच्या सेवकास मारलेला आणि बसवाच्या कारकीर्दीत बिज्जळ राजाचा खून झालेला विषय जगत प्रसिद्ध आहे. त्यांच्या वचनावरून, चरित्रावरून परस्पर विरुद्ध असंबद्ध असलेले अनेक विषय उघड करून दाखवू शकण्यांत येतील. असें असतां महानुभाव (!) बसवाचे आचार शब्दहि संशय कारीच झाले. (ते वचन परस्पर विरुद्ध असले तरी आम्हाला मान्य आहेत असा दुराग्रह जर शास्त्रींनी धरला तर उपाय नाही.) सामान्य लोकांस शास्त्राचा अर्थ समजण्यांत, अनेक वचनें समजण्यांत, महानुभावांची विचित्र चरित्रे समजण्यांत अनुकूलता कशी आहे ही कल्पना सार्थक आहे. इतिहास चरित्रावरून त्या त्या व्यक्तींचे आचार सामर्थ्य समजून येतें. परंतु ते धर्म व ध्येय (मोक्ष) साधक म्हणून विश्वास करणें केवळ प्रमादच (धोका) आहे.

" मुनेर्मूलं गुरोःकृपा " अशा शास्त्राभागवतन वेदागम शास्त्रविज्ञ, सत्कुलीन अशा सद्गुरूच्या हृदयापासून उपदेशिलेलाच धर्म आहे असे आतां समजून घ्यावें गुरु असलेले जनसामान्याराच जन विषयास ज्यांच्या त्यांच्या अधिकारानुसार बोध करून मुक्ती देण्यांत समर्थ आहेत.

हे सर्व असें असतां " शास्त्राचा अर्थ एक नाही' असा पोकळ वाद पुढें करून ' एक मांजर एका उंदीरास धरून आणिले असतां त्यास सोडविण्यांत जाऊन धर्म न समजतां लाजिल झाले " अशी अज्ञान पूर्ण कथा सांगून धर्म शास्त्राच्या भिन्न भिन्न प्रकरणांच्या वचनास घेऊन विरोध असल्याचे दाखविण्यासारखे करणारे शास्त्री सद्गुरुकडून मीमांसा धर्म शास्त्राचा " ओं नमः " शिकण्यास प्रारंभ करावे. असें सांगणे भाग पडत आहे. येथे स्वार्थीपुत्रकन्या यानें एकच गोष्ट दाखवून बाकी निस्सार लेखाचा विमर्श सोडून दिला जात आहे.

दुसऱ्या भागांत बसव जयन्तीच्या आबसवकर्तेचे निरूपण केल्यासारखें करून " मत स्थापकांचीच जयन्ती करावी. बसव मतस्थापक नसल्या कारणाने त्यांची जयन्ती करू नये. असें आमच्यांतील कांहीजण सांगत असलेले समंजसपणाचे नाहीं. कोणतेही मतस्थापक नसलेले तुलसीदास, अहिल्याबाई इत्यादिकांची जयन्ती करीत असल्यानें मतस्थापकांचीच जयन्ती करावी असें सिद्ध होत नाही " असें गौ. शास्त्रींनी भाषण केले आहे म्हणे ही गोष्ट विचित्र आहे. आचार्यांचीच जयन्ती करावी असें म्हणणाऱ्यांचे तात्पर्य काय म्हणजे— " आपले मत स्थापकाचार्यांची जयन्ती सदा अवश्य करीत असावी. ज्यानी त्यांनी आपले कर्तव्य करीत नेल्यामुळें दुसऱ्यांना मार्ग दर्शक होणार आहे. शिवाय परमतीय लोकांना हे समजून इतिहासामध्यें चिरस्थाई करून ठेवल्या सारखें होणार आहे. प्रत्येकाच्या मतांतही धार्मिक, सामाजिक, नैतिक दृष्टीने हजारो महात्मे झाल्यामुळें; या सर्वांच्या करणें शक्य नाहींत. त्यातही सर्वांच्या स्वमतस्थापनाचार्यांची जयन्ती सोडून इतरांची जयन्ती करणें महापातकास्पद आहे. सर्व शिवभक्तांनी लिंग दिलेल्या आद्य जगद्गुरु पंचाचार्यांची जयन्ती तरी अवश्यंभव केलीच पाहिजे. " असें आहे. इतरांची जयन्ती करूंच नये. असें कोणी सांगितले नाही. उगीच (व्यर्थ) कल्पिलेल्या आरोपा वरून भ्रान्त होणे योग्य नाही.

" याज्ञवल्क्य महर्षींनीं पूर्वी अद्वैतमत बोध केले असले तरी तेच विशेष रूपानें बोध केल्यानें शंकराचार्यांना अद्वैत मतस्थापक असें नांव आल्याप्रमाणेंच दिसत नसून होत असलेल्या शैवमताच्या स्थापनेची अवश्यकता पाहून विशिष्टरूप देऊन वीरशैवमताचे स्थापन केल्यानें बसव हा मतस्थापक आहे त्याची जयन्ती करावी. " अशी भयंकर युक्ती (फार दिवसा पासून संग्रह केलेली) गौ. शास्त्रींनी डोक्याच्या खोल्यांतून बाहेर काढली आहे पाप! हा निस्सार विषय दृष्टांत देऊन अपहास्यरूपी घनघोर पातालकूपांत (गौ. शास्त्री) उतरल्याचे लिहिण्यास विषाद होत आहे तें असें आहे पहा!

याज्ञवल्क्य बोधित अद्वैत मतास विशिष्टरूप दिल्या (दिग्विजय करून भाष्यादि ग्रंथ लिहिल्या) कारणानें श्रीशंकराचार्य अद्वैतमतस्थापक आहेत असें गौ. शास्त्रींनी स्वतःच स्वीकारलेले आहेत यास बसवाचा आचार केव्हाही समान होणार नाहीं. कां म्हणजे शैवमताचा ऱ्हास पाहून तेंच स्थापन करण्यास आलेला बसव वीरशैव मतस्थापला असल्यानें (शांतं पापं) कृतघ्न (शैवारी) च झाला परंतु शंकराचार्यांच्या उपमेस पात्र होणार नाही. आणि वेद, आगम, उपनिषत् प्रतिपादित अशा शैवमताला दुर्वास, अगस्त्य आदि महर्षि आणि हरदत्त, श्रीकंठ, वसुगुप्त नकुलीश आदि आचार्यांनीं स्थापिलेले सर्व श्रुतच आहे. पूर्वीच स्थापिलेल्या शैवमतास अलीकडे कोणी सहाय केले असेल तर तो उपकारक, प्रोत्साहक फार झाल्यास उद्धारक म्हणविला जाईल परंतु स्थापक केंव्हाही होणार नाही. राजशक्तीयुक्त होऊन शैवमताचे ग्रंथ रचून वेदागमाचारवील असतां तर वसपाथ थोडावेळ अद्वैत मतोद्धारक अशा विचारण्यास तुलना करतां आली असती.

शंकराचार्यांकडे जाण्याचे पूर्वी आपले पोरकट लिखाण पुन्हां एकदां शास्त्रीनीं वाचावें. " कोठे भोज कोठें गंगु न्हावी ! "

वीरशैव मतस्थापना विषयीं अनधिकारी असलेलें गौ. शास्त्री कांहींच न सांगते तर बरें झालें असते. उगीच पोरकट प्रश्न केल्या कारणानें मलाही थोडे लिहावे लागले. अनेक वर्षांपासून बसव वाङ्मयास वाचून वाचून अखेर बसवच वीरशैव मतस्थापक आहे असें निस्सार मतस्थापना करण्यारा गौ. शास्त्री पुढें येऊन आपलें अवतार कार्य आतां तरी (वृद्धापकाळीं) प्रारंभ केलेले पाहून संतोषच वाटत आहे. अहो शास्त्रीबुवा ! बसव पुराण, प्रभुलिंगलीला, हरीहर रगळे इत्यादि कोणत्याही तुमच्या जुन्या ग्रंथांत बसवास स्थापक असें विशेषण लिहिले नाही नां ! यामुळें तुमचे दुर्भाग्यासच सीमा नाहींशी झाली. ते जाऊं द्या ! तुमच्या परमपारायण अशा बसव वचनांतही हे विशेषण कां मिळत नाहीं ? यांस काय वाट ? जो आपल्या संपूर्ण वचनांत " वीरशैव " असा चार अक्षराचा शद्ब सुद्धां उच्चारण केला नाहीं तोंच वीरशैवमताचा स्थापक आहे. असें भुंकणाऱ्यास परमेश्वराकडून आणि सरकाराकडून कोणती शिक्षा मिळाली पाहिजे हे तुम्हीच विचार करावे.

शंकर, रामानुज, मध्वादि सर्व आचार्य आपआपले मतस्थापन करूनही परंपरा सिंहासनें सुद्धा स्थापिलें आहेत. त्या त्या मतास त्या त्या सिंहासनाधिपतीनीं दंड मंडणादि करण्यास अधिकारी असलेले आतांही पाहुं शकतां. तसें बसव आचार्य होऊन मतस्थापन करून परंपरेला निश्चयानें अजिबात चालविला नाहीं. त्यामुळें तुम्ही आतां अन्यायानें त्यांवर (बसवावर) मतस्थापकाचा आरोप करणें संपूर्ण धृष्टता आहे. विचारा ! बसव सध्या असता तर हा अपवाद ऐकून विषपान करून प्राण दिला असता. यांत कांही संशय नाहीं.

बसवाची खरी हकीकत अशी आहे कीं, तो स्मार्तमतांत जन्मून श्री संगमेश्वर गुरुकडून शिवलिंग प्राप्तीकरून घेऊन विज्जळाजवळ नोकरीनें पांच सहा वर्षें दिवाणगिरी करून राज्य क्षेत्राचा घोटाळ्यांत मरण पावला तो वीरशैव मतास आगंतुक भक्त आहे. परंतु त्यानें गुरुस्वाधिकारास केव्हांही हात घातला नाहीं. त्याच्या दिवाणगिरींत भोजन भूषणांनी विशेष सहाय प्राप्त करून घेतलेले कांही भोळे वीरशैव त्याचे राजकीय व्यक्तीत्वास न जाणतां विशेष प्रशंसादि केले आहेत त्यांतही बसवाच्या नंतर झालेला पाल्कुरुकि सोमनाथ बसवाचे चरित्र आणि आचार प्रत्यक्ष न पहातांही कर्नाटकदेशांतील नमूनही अनेक विशेष अतिशयोक्तीनें भरलेले बसवपुराण नांवाचे गुरस काव्य तेलंग भाषेंत भाषान्तर होऊन बसव प्रशंसेची वाढच झाली. परंतु त्यास ऐतिहासिक महत्व नाहीं. इतकेंच ! वस्तुस्थिती अशी असूनही पक्षांध झालेले कांही लोक बसवास ओढून आणून कल्पिपुरुषास सहाय करीत असलेले पाहून काल महिमान म्हणावा लागतो.

गौ शास्त्रीचा अति कठिण प्रश्न :-- " वीरशैवधर्म शिवोक्त असल्यानें रेणुकादि आचार्य मतस्थापक कसे होतात ! मत म्हणजे मती पासून झालेले. असें असल्यावर हे शिवमतच झाले. पांच आचार्यांचे वेगवेगळे मत असले पाहिजे होते. पांचांची मती(बुद्धी) एक होणार नाहीं. एकाच वीरशैवमतास पांच स्थापनाचार्य कसें होतील. " असा आहे.

" डोंगर पोखरून उंदीर काढिल्या " सारखे विशेष प्रयासानें शोधून काढिलेला हा प्रश्नही पोकळच आहे वीरशैवमत आगमोक्त म्हणणे सत्य आहे. हे शिवागम पार्वती बोधरूपानें कैलासात शिवाकडून सांगण्यांत आले असलेली गोष्ट शास्त्रीनां ही माहित असेल. तरी भूलोकांत मात्र पंचाचार्यांकडूनच शिवागमाचा बोध झाला असून भाष्यादिग्रंथ रचनेनें आणि दिगविजयानें वीरशैवमत स्थापन करण्यांत आले आहे. (आगम परंपरेविषयीं आचार्यांच्या भाष्यादिकांविषयीं " शिवांक " नांवाच्या हिंदीग्रंथांत पहावे.)

(२) याशिवाय पंच महासिंहासनांची स्थापना करून, पांच गोत्रांना प्रवृत्त करून, वीरशैवमताच्या दीक्षा शिक्षादि अधिकाराकरितां पंचासिंहासनरूपी पार्लमेंटच सिद्ध करून आतांपर्यंत परंपरेचे रक्षण केल्यामुळें पंचाचार्यंच वीरशैवमताचे स्थापक आहेत. असें अनादिकालापासून प्रचारांत आहे.

(३) लिंगामध्यें शिवचैतन्य आहे असें आपल्या अवतारानें (लिंगोद्भवानें) प्रत्यक्ष दाखवून लिंगधारण, लिंगधर्म, बोधादिकांत स्वयं प्रथमाचार्य असले कारणानें पंचाचार्य वीरशैवमताचे स्थापक आहेत.

(४) वीरशैवांच्या संस्कारांत स्पष्ट रीतीनें प्रसिद्ध असलेले पंचकलश, पंचाचार्य पूजाही पंचाचार्यांची वीरशैवमतस्थापकत्वाला सिद्ध करण्यास कारण पुरे आहे.

(५) सुप्रबोधागमाच्या पंचाचार्योत्पत्ती प्रकरण नामक शिवोक्त ग्रंथामध्येंही पंचाचार्य जगद्गुरु असून वीरशैवमतास आदिपुरुष असें स्पष्टरीतीनें सांगून शाखादि विषय वगैरे विवरण केलेले पहावे.

(६) षड्क्षरीमंत्री विरचित धर्म शिरोमणी ग्रंथाच्या प्रारंभी (१–८) रेणुक पंडिताराध्यादि आचार्यांनां " वीरशैवमतस्थापक व शिवागमाचे प्रवर्तक " असें स्पष्ट रीतीनें स्तुती केलेली आहे.

(७) मैसूर गवर्नमेंटाच्या अर्कलाजकल डिपार्टमेंटचे (१९२६ इ.) कडून निघाल्याच्या रिपोर्टात (सनदेंत) स्वतः म्हैसूरच्या महाराजांनीं बाळेहोन्नूर सिंहासनास लिहिलेलें प्राचीन पत्ररूपी सनद छापिली आहे. त्यांतही रेणुकाचार्यांना " वीरशैवमतस्थापनाचार्य वर्य " असें सार्थ विशेषण प्रयोग केलेले डोळसांनी चांगले पहावे.

. याच प्रमाणे या विषयी अनेक प्रमाण देता येतील. यावरून "श्रीजगद्गुरु पंचाचार्य वीरशैवमतस्थापक असल्याचे कोणी आम्हीकडे सांगतात ते बरोबर नाही. " असें गौ. शास्त्रींनी आंतमध्येंच मळीत असलेला जुन्या राडच्या तत्वाचा दोर तुटून उडून गेला नाहीं काय ?

आणखी "पांच आचार्य एकत्र मत कसें स्थापन केले ?" अशा लघुशंकेनें गौ शास्त्रीपिडित झाल्यासारखे दिसते. यास उचित असें औषध देत असल्यामुळें जीवनाभिलाषा असणाऱ्यांनीं अवश्य उपयोग करून घ्यावें. पांचांनीं मिळून एकच मत स्थापन करूं नये अशाबद्दल अथवा एकानेंच एकमत स्थापन करावे. याबद्दल कोणत्याही शास्त्रांत प्रमाण नाहीं. तसें होऊं नये. असें म्हणणे दुराग्रहा शिवाय संयुक्तिक नव्हे. याचप्रमाणें पांचाची मती एकच होऊं नये म्हणून कोणता देव अथवा शास्त्रकार लिहून दिला नाहीं. सध्याही जगांत एकच मती स्वभाव असलेले एकच आकार असलेले अनेक लोक दिसून येतील एका पित्याच्या पुत्रामध्येंही सादृश्य असते. आणखी एक विशेषता ही आहे कीं, एकाच परमेश्वरापासून आलेले पांच आचार्य एकमतानें शिवोक्त असें एकच वीरशैवमत स्थापिलेली गोष्ट संयुक्तीक आणि पवित्र आहे. तसें नसतां त्यांनीं वेगवेगळीं मतें स्थापिली असती तर " रामानुजमत " " माध्वमतां " प्रमाणें " रेणुकमत, दारुकमत, " अशी नांवें आली असतीं. परंतु वीरशैवमत नांव आले नसते. (एकाबापापासून जन्मून बापाचे मत त्यागून मनास वाटेल तसें मत स्थापन करणें कडुपनाचे लक्षण आहे. परंतु पवित्र म्हणविले जाणार नाही.)

" मती विषयक मत आहे. मतीपासून मत झाले " अशी दुसरी एक दीर्घशंका शास्त्रीनीं घेतली आहे. अहो शास्त्रीबुवा! मतीपासून मत झालें म्हणण्यास कांहींच प्रमाण नाहीं. यास विरुद्ध 'मन' धातूपासूनच 'मत' आणि "मती" उत्पन्न झाली असल्याचे समजण्याकरितां " पाणिनीय धातूपाठ " तरी शिकावे लागेल. मत शद्बास केवल यौगिक अर्थंच घेणें दुर्बलताच होय. येथें वीरशैवमत हा शद्ब सहज रीतीनें वी शैव धर्म असा अर्थ दाखवित आहे. अश्वशद्ब, आणि गोशद्ब यौगिक दृष्टीनें (गच्छतीति गौः-अश्नुतेऽत्यश्वः-गमनरूपी धर्मानें) एकच अर्थ दाखवित असला तरी योगरूढीनें गोचा अर्थ गाय, अश्व शद्बास घे.ड. असा अर्थ शास्त्र सम्मती आणि अनुभवसिद्धही आहे. यावरून मत शद्बास धर्म असा अर्थ योग रूढीनें सांसिद्धच आहे. " वीरशैवधर्म शिवोक्त असल्यानें शिवच येऊन जगांत स्थापन करावयास पाहिजे ते दुसऱ्यांनी स्थापन करूं नये. " असा आग्रहही समंजस पणाचा नाहीं. पुस्तकें लिहिणारे वेगवेगळे लोक असले तरी पुस्तकालयें स्थापन करणारे कांही वेगळे लोकही असतात. त्याप्रमाणे वीरशैवधर्म शिवांनीं कैलासांत सांगितला असलातरी भूलोकाच्या युग प्रारंभी पंचाचार्यांनीं स्थापन करून जगद्गुरु झालेले योग्यच आहे.

" शिवोक्त मताला शुद्ध करून षड्स्थल आचारणाला निर्माण केल्याचे शरणांच्या वचनावरून समजून आल्यामुळें बसवच या मताचा संस्थापक असें म्हणण्यांस हरकत नाही असें शास्त्रीबुवांनी शेवटीं मोठ्या आवेशानें आक्रोश केला असला तरी हे सर्व केवळ असंबद्धच आहे भुवन [illegible] कर्ता असलेल्या परमेश्वराकडून बोधिलेले मतही अपरिशुद्ध असल्यावर राज्याच्या आशेनें [illegible] घडी पडलेला पामर मनुष्याने परिशुद्ध केलें असें सांगणाऱ्या शास्त्रींच्या परमसाहसास सीमाच राहिली नाहीं शिवाय शिवोक्त धर्मावरही अशुद्धतेचा दोषारोप करून द्रोह करण्याची ही [illegible] बुद्धी गौ. शास्त्रींना कोठून संक्रांन्त झाली हे मोठे आश्चर्य कारक आहे !!!

शास्त्रीबुवा ! शिवोक्त अपरिशुद्ध मताच्या प्रतिपादन करणारा ग्रंथ तरी कोणता ? त्या मताचे नांव काय ? त्या ग्रंथांत षड्स्थल आचरणाचें प्रतिपादन नाही काय ? त्यास बसवानें कोणत्या रीतीनें परिशुद्ध केलें ? हर हर काय हे वैचित्र्य !! गौ. शास्त्री कवि म्हणून त्यांच्या पदवीवरून समजलें नसते तर फार अनर्थ झाला असतां. परंतु शास्त्रीनी आतां " मुखमस्तीतिवक्तव्यं " या म्हणी प्रमाणें कांहींही सांगितले किंवा लिहिले तरी कोणी विपरीत समजणार नाहीत. कां म्हणजे कविलोक मनास वाटेल तसें बोलत असतात असें जगाला माहीतच आहे " कवयः किंनजल्पति " काळजी नाहीं. षड्स्थल आचारणांना बसवाच्या वचनांत सांगितले असल्यानेंच मतस्थापक अशी पदवी बसवास मिळणार नाहीं. बसवापेक्षां फार उत्तम रीतीनें आचारणाचे प्रतिपादन करणारे बसवाच्या समकालीन लोकांचीही पुष्कळ वचनें आहेत. गौ. शास्त्रींच्या सांगण्याप्रमाणें ते सर्वही मतस्थापकच झाले पाहिजे होते. शास्त्रीजीचा उपसंहारही मोठा मौजेचा आहे. कसें तरी करून (घटंभित्वा पटं छित्वा) एकंदरीनें बसवाचे मतस्थापकत्वाला स्थापनेच्या जोडीस आपणही एक नूतन मतस्थापक होण्यास धडपडत आहेत. परंतु ते या जन्मांतच नाहीं अनंत जन्मांतही न होणारी गोष्ट आहे. हेच खरे, हा विषय त्यांना माहीत असेलच तरी " मेळ्यांत पिसळल्यावर ताळ धरलाच पाहिजे म्हणे " पुस्तक छापण्यास थोडे पैसे मिळतांक्षणीच मागे पुढें न पहातां मनास वाटेल तसें जल्पना करणें विद्वानाचे लक्षण नव्हे. त्यांनही " आपलास्वर नीट करण्याकरितां वीण्याच्या तारा तोडण्याच्या नव्या पोग; " प्रमाणें बसव स्तोत्राच्या भराभ्यात आचार्यांना अन्यायानें आक्षेप करणें परम पातक झाले आहे. शास्त्रीनीं आपला लेख संयुक्तिक समजून भरवंशानें छापविला तरी ते भावन तर्क किंवा विचाराना स्थांही केला नाहीं. "पाय ठेवतांच पैजणाची आशा नको " स्वपरमत धर्मशास्त्रे वाङ्मय इतिहासादि आणि भावन लेखाच्या विचारसरणीत चांगले कसलेले विद्वान् आमच्या मतात पुष्कळ आहेत. त्यांच्या कडून पाहिजे ते विषय प्रत्यक्ष रीतीनें समजून घेऊन असा वाममार्गाला सोडून परिशुद्ध अशा वैदिक मार्गाचे अवलंबन करून जीवनयात्रेस या पुढेंही सफल करून घेऊं शकता.

श्रीजगद्गुरु विश्वाराध्य महाराजकी जय

संपादकीय सूचनाः—

हा लेख ता. १७-६-३५ इ. रोजीं आमचेकडे आला होता. पण कांही कारणामुळें तेव्हां प्रसिद्ध झाला नाहीं. म्हणून आम्हास दिलगिरी वाटते. तसेंच हा लेख ता. ६-५-३५ इ. च्या सुदर्शनांतील गौरीशंकर शास्त्रीच्या आक्षेपास उत्तर असून अत्यंत विचार पूर्ण व मननीय आहे. शिवाय शरणदेव नावाच्या कानडी कृतीत [illegible] आलेल्या प्रश्नास व वादपरिक्षा नांवाच्या पाटें व कीलांच्या पुस्तकाही या लेखानें समाधान होणार आहे.

—:=:—

श्री १०८ जगद्गुरु सिद्धलिंग शिवाचार्य महास्वामी सं. उज्जयनी.

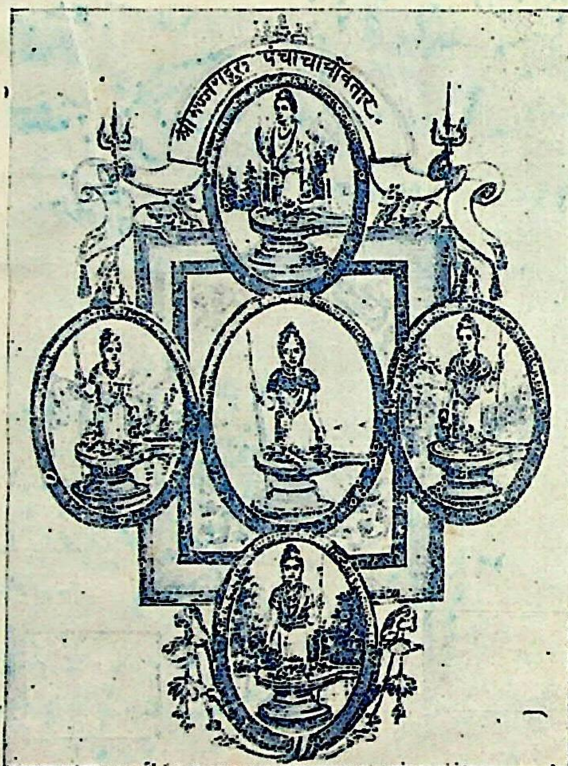
श्री १०८ जगद्गुरु शिवानंद शिवाचार्य महास्वामी सं. रंभापुरी (बाळेहळ्ळी)

श्री १०८ जगद्गुरु नीळकंठ शिवाचार्य महास्वामी सं. केदार.

श्री १०८ जगद्गुरु नागलोटी सिद्धेश्वरी शिवाचार्य महास्वामी सं. गुन्दकल.

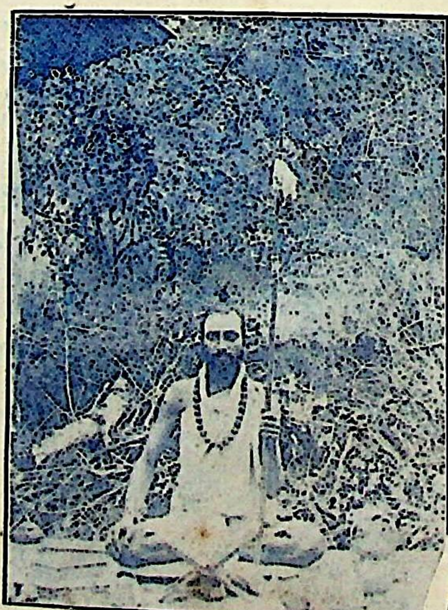
श्री. १०८ जगद्गुरु पंचाक्षरी शिवाचार्य महास्वामी सं. बनारस-सिटी (काशी)

श्री गु. मू. प. ब्र. चन्नवीर शिवाचार्य होटगी मठाध्यक्ष.

श्रीगुरुमूर्ती प. ब्र. राचलिंग शिवाचार्य परंडामठाध्यक्ष बार्शी,

श्रीगु. मू. प. ब्र. गंगाधर शिवाचार्य महंत नमठाध्यक्ष बं

श्री. शिवरुद्राप्पा वकील बिदर.

श्रीगुरुमुर्ती प. ब्र. सांबस्वामी निटुर.

पंडित विरभद्र शास्त्री चिंद्रमट.

नगराध्यक्ष नागाप्पाअण्णा अबदुलपुरकर सोलापूर.

श्री. शंकरराव बाबुराव कटप पंढरपुर.

पंडित काशिनाथशास्त्री म्हैसुर.

श्री. विरुपाक्ष स्वामी देशीकेर लातूर.

श्री. सि. र. उत्तरजे वकील सोलापुर.

श्री. विश्वनाथ तुकारामप्पा खलिंगे हेडमास्तर शाळा नं. १ बार्शी.

रा. ब. रावबहादूर मल्लाप्पा वनाप्पा वारद सोलापूर.

गुरुभक्त बाळाबुवा कवाडे.

किर्तन केसरी श्री. वेडाप्पा ऊर्फ सदानंदबुवा जोडजवळेकर.

श्री. चं. रे. शुंजे वकील सोलापूर.

श्री. मल्लिकार्जुनअप्पा आंवळे किनगांव.

रावसाहेब कृष्णाथ रामचंद्र नेवाळे पंढरपूर.

శ్రీ ౧౦౧ వ జగద్గురు రేణుకాచార్య భగవత్పాదాయ నమః

శ్లో॥ [illegible], [illegible]

[illegible], [illegible] గురవో దయాఘనాః॥

శివశ్రీ

మ॥ రా॥ శ్రీ ... ... గారికి

భక్తిశ్రీ

శ్రీమచ్ఛివ మహేశ్వరుల నిర్ణయమును నవలంబించి స్వస్తిశ్రీ శాలివాహన శక ౧౮౫౭ యువనామ సంవత్సర ఫాల్గుణ బహుళ పత్తమి ౪ గురువారము (12-3-1936) పగలు వృషభలగ్న సుముహూర్తమునందు శ్రీమద్వే దాగమోపనిషత్సిద్ధాంతప్రసిద్ధ విమలవీరశైవమహామతస్థాపనాచార్యవర్య శ్రీమత్కొల్లిపాక సోమేశ్వర లింగగర్భానిర్భూత శ్రీరంభాపురీవీరసింహాసనాధీశ్వర శ్రీమజ్జగద్గురు రేణుకాచార్య భగవత్పాదులవారి శిష్య ప్రశిష్యకోటి పరంపరాగతులగు శ్రీమచ్ఛెంబోలు ముమ్మడిసిద్ధశంభుస్వాములవారు స్వ భాతృపుత్రులగు,

చిరంజీవులు చన్నయ్య, మరెయ్య, కోటయ్య, చన్నమల్లికార్జున దేవర,

అను బాలకులను మా మఠమునందు వీరమహేశ్వరదీక్ష (కారణదీక్ష) ననుగ్రహించనున్నారు. ఆదీక్ష యందు సాక్షిభూతముగా నుండుటకై కర్నాటకదేశమునుండి బీళగిబృహన్మఠాధ్యక్షులైన శ్రీగురుపాదశివాచార్య స్వాములవారును, మరియు సదీక్షాచార్యమును శాస్త్రోక్తముగ నిర్వహించగలందులకై వేదకావ్యస్మృతితీర్థ సాహిత్య విశారద ధర్మాచార్య, విద్యానిధి విద్యారత్నాది బిరుదాంకితులును ప్రస్తుతము యాదగిరిశంకర సంస్కృతకాలేజి ప్రిన్సిపాలుగారును నగు బ్ర॥ శ్రీ. పండిత చిదిరెమఠము వీరభద్రశర్మశాస్త్రిగారు విచ్చేయ నున్నారు. మతవిషయమున పలకోపన్యాసములును జరుగనున్నవి. కావున నిట్టిశుభోత్సవమునకు నొకటి రెండు దినములు [illegible] తాము సకుటుంబపరివారముగ నాగమించి యుత్సవశోభ నినుమడింపచేసి నాయొనర్పు సత్కారముల నందవలయునని యీ యాహ్వానమును బంపుకొనుచున్నాడ.

సీ॥ భక్తమాహేశ్వరభద్రవంశజులకై, భారతవర్షీయ ప్రముఖులార

షట్స్థలవిజ్ఞానశాస్త్రసంపూర్ణులై, విచ్ఛిన్న పశుపాశవిషయులార

గురులింగజంగమసూక్తతత్త్వజ్ఞులై, పరమరాజార్చితపాదులార

పంచాంగగురుభక్తసవిధిపూజాపరులై, యిష్టలింగాత్మగరిష్ఠులార

వేదాగమపురాణవిద్యావిలాసులై, పాలితభారతప్రాంతులార

గీ॥ ఎందకాలము [illegible] నుండవలయు। రండు సాకులుచెప్పక పండుగిదియు

[illegible] వేడ్కలేదు। స్వాగతము మీకు సర్వింతు సాధువరులార

ఇట్లు,

చేబ్రోలు గుంటూరు జిల్లా. }
యువ మాఘ బ ౧౨. }

మఠం నడిపూడి నాగభూషణదేవర.

అన్నపూర్ణ ప్రెస్, గుంటూరు.

ವೇದ, ಕಾವ್ಯ, ಸ್ಮೃತಿ, ತೀರ್ಥ, ಧರ್ಮಾಚಾರ್ಯ, ವಿದ್ಯಾನಿಧಿ, ವಿದ್ಯಾರತ್ನ ಮುಂತಾದ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳಿಂ ದೊಡಗೂಡಿದ ವೇ॥ ಬ್ರ॥ ಚಿ॥ ಮ॥ ವೀರಭದ್ರಶಾಸ್ತ್ರಿ ಗಳವರು ಯಾದಗಿರಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿತವಾಗಿರುವ ಸಂಸ್ಕೃತ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲ್ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಹೊಂದಿದರೆಂಬ ಸಮಾಚಾರವು ಅತ್ಯಂತ ಸಂತೋಷ ಜನಕವಾಗಿದೆ. ಸುಶೀಲರೂ ಸಿದ್ಧಾಂತಜ್ಞರೂ ಆದ ಇಂಥ ಅಸಾಧಾರಣ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಲಭಿಸಿದ್ದುದು ಈ ಪಾಠಶಾಲೆಯ ಪುಣ್ಯೋದಯವೇ ಸರಿ. [illegible] ಸುಪ್ರಚಿಂಬುವದಲ್ಲಿ ಈ ವಿದ್ವಾಂಸರು ನೆರವಾಗುವುದೇ ಬಲವಾದ ನಿದರ್ಶನವು. ಶಿಖ ೨-೩೦, 2-12-36

16-3-36
[illegible]

తాలూక్దారు గారి కనికరము

హిందూ ముసల్మానుల వివాదమును పరిష్కరించుట

ఉద్రేకముతో నుండిన ఇరుపక్షముల సఖ్య సఖ్యము కుదురుట

వీరశైవ సభలు శాంతముగా జయప్రదముగా జరుగుట

(స్వకీయవిలేఖరి)

కొలిపాక: ౫-౩-౧౯౩౬.

ఈప్రాంతమున సుప్రసిద్ధమగు శ్రీ సోమేశ్వరాలయము గలదని పాఠక మహాశయులకు తెలిసియే యున్నది. ప్రతిసంవత్సరము మహాశివరాత్రి నుండి ఉత్సవము జరుగును. పూర్ణిమవరకు తిరునాల సాగును. నాడు రథోత్సవము జరుగును. ఈసందర్భము పురస్కరించుకొని ఈ సంవత్సరము ఫా॥ శు॥ ౧-౨ తేదులందు [illegible] వీరశైవ ధర్మప్రశస్తి పక్షమున కావ్యతీర్థ శ్రీ వీరభద్రశర్మగారి ఉపన్యాసము ఏర్పాటుచేయబడెను. హైదరాబాదు మున్నగు స్థలములనుండి వీరశైవ భక్తులు విచ్చేసి సన్నిధిని పాల్గొనిరి. వీరందరికి [illegible] స్థానికులను [illegible] నిలయ్యగారు భోజనవసతులు గావించిరి.

ముసల్మానుల ప్రతికూలత

గతసంవత్సరము స్థానిక ముసల్మానులు శ్రీ సోమేశ్వరస్వామివారి రథము పాతకచ్చేరి వాకిట అచటికి సమీపమున యున్న దర్గాయొద్దనుండి పోరాదని ఆక్షేపణ బయలుదేరిరి. పూర్వమునుండి రథము పాతకచ్చేరివరకే లాగుచుండిరనియు, యిప్పుడా హద్దు దాటరాదనియు ముసల్మానుల వాదన. హిందువులవాదన కొండకోనమునుండి రథము శిథిలావస్థలో నుండుటచేతను, మార్గమిరుకుగా నుండుటచేతను రథము పాతకచ్చేరివరకే లాగుచున్నారనియు, యిప్పుడు మార్గము విశాలపరచబడినందున, స్వామివారి సేవలు బాజాలతో దర్గాయొద్దనుండిపోగా రథమేల పోరాదనియు హిందువులు వాదించియుండిరి. ఈ విషయము జాగీరు అధికారుల దృష్టికి తేబడెను. అపుడున్న తాలూక్దారుగారు వివాద పరిష్కారము చేయజాలక పోయిరి. దానిపై హిందువులు జాగీరుదారుగారి వద్ద మొరపెట్టుకొనగ వారే స్వయముగా పురమునకు వచ్చి యిరుతెగలను సంతృప్తిపరచిరి. పాతకచ్చేరినుండి నాలుగయిదుగజాలు హెచ్చు రథము తీయవచ్చుననియు చెప్పి, అచట నొకరాయి పాతించిరి. ఆదేహద్దువరకు గతసంవత్సరము రథము తీసిరి.

ఈసంవత్సరము ముసల్మానులు ఆ హద్దురాయికి దగ్గరగా కొన్ని రాళ్ళు పాతిరి. హిందువులు రథమును హద్దుమీరి లాగు ఉద్దేశము కలదనియు, అందుచేత రథము రాజాలకుండ రాళ్ళు పాతితిమనియు తెలిపిరి. శ్రీవీరభద్రశర్మగారి ఉపన్యాససభ ఏర్పాటుచేయుట, ఇందుకై ప్రకటనలు అచ్చు వేయించుట మున్నగునవి ముసల్మానుల అనుమానమునకు కారణమయ్యెను. హిందూముసల్మాను ప్రముఖులు జాగీరుదారుగారికి పోయి విన్నవించుకొనగా వారు మౌల్వీ అనాలీహాసన్ సర్ తాలూక్దారుగారిని వివాదపరిష్కారమునకై పంపిరి. వారు ఫాల్గుణ ౧౦ తేదివచ్చి స్థలమును అన్నియు విచారించిరి. గతసంవత్సరము కొలిపాకయందు తీసివేసిన పాతకచ్చేరిని నిర్మించుటకై హిందువు లంగీకరించినగాని నిర్మించుటకై వెంటనే ఆజ్ఞనొసగిరి. ఆదేరోజు సాయంత్రము హిందూ ముసల్మానులందరును తాలూక్దారుగారి సముఖమున తమ తమ ఆక్షేపణలను తెలుపుటకై కూడిరి. అపుడు వాదప్రతివాదములు మించిపోయెను. [illegible] మాటలు గద్దించలేదు. [illegible] ఆలోకించి [illegible] తాలూక్దారుగారు [illegible] విచారపడిరి. [illegible] వెక్కి వెక్కి యేడ్చిరి. దీనివలన హిందూ ముసల్మానుల హృదయములు మనస్సులు నీరయ్యెను. వారు తమతమ కలహకారణములను వదలుకొని యికముందు ఐకమత్యములో నుండెదమని ప్రతిజ్ఞచేసి ఒకరినొకరు ఆలింగనము చేసికొనిరి. అంతటితో హిందూ ముసల్మానులందరు సోదరులై పోయిరి.

తెల్లవారి (౬-౩-౩౬) హిందువులు ముసల్మానులును, తాలుక్దారు మున్నగు అధికారులను సోమనాథాలయమున కాహ్వానించి తేనీటివిందు గావించిరి. కావ్యతీర్థ వీరభద్రశర్మగారు నాటినుండి జరుపు సభలయుద్దేశమును, కొలిపాకక్షేత్ర మహాత్మ్యమును వివరించిరి. వి.రాజిరెడ్డిగారు వకీలు హిందువులపక్షమున తాలుక్దారుగారికిని, ముసల్మానులకును కృతజ్ఞత తెల్పిరి. తాము సఖ్యతతో నుండెదమని చెప్పిరి.

నాటిసాయంత్రమును, ఆర్ద్రానక్షత్ర ౧ తేదీయందును, కావ్యతీర్థ మున్నగు బిరుదాంకితులగు శ్రీ వీరభద్రశర్మగారు వీరశైవ మతమునూర్చియు, శైవఆచారములనూర్చియు ఉపన్యాసము లొసగిరి. ఈసభలలో పాల్గొనుటకై వీరశైవులనేకులు వచ్చియుండిరి. స్థానిక ముసల్మాను నాయకులు, గ్రామాధికారులును పాల్గొనిరి.

రేణుకాచార్య జయంతి

ఆర్ద్రానక్షత్ర ౨వతేది సాయంత్రము రేణుకాచార్య జయంతి జరుపబడెను. ౫గంటలకు ఆలయమునందు పూజ జరిగెను. ఉపన్యాససభ ౬గంటలకు ప్రారంభమయ్యెను. సభయందు పాల్గొనినవారిలో శ్రీగురుపాదయ్యస్వామిగారు [బిజాపూరు], డాక్టరు రుద్రప్పగారు [హైదరాబాదు] నారాయణరావుగారు తహసీల్దారు, శంకరరెడ్డిగారు దేశముఖు, నంగనూరు రఘునాథరావు దేశపాండ్య, వి. రాజిరెడ్డిగారు వకీలు, మౌల్వీ మహమ్మదుహుసేనా సా॥ ముఖ్యులు. శ్రీ వీరభద్రశర్మగారు సుమారొక గంటకాలము శ్రీరేణుకాచార్యులవారి జీవితమునూర్చి ఉపన్యసించిరి. ఆచార్యులవారు శైవమత పంచాచార్యులలో నొకరనియు, వారు కొలిపాకలోని శ్రీసోమేశ్వరస్వామి సన్నిధిని అవతరించిరనియు, ఇచటనే సాయుజ్యము నొందిరనియు, శ్రీ ఆదిశంకరాచార్యులవారికి నిత్యపూజ చేయుటకై లింగము ప్రసాదించిరనియు, శైవమతమును వ్యాపింపజేసిరనియు వాక్రుచ్చిరి. చివర లింగధారణావశ్యకతనూర్చి చెప్పిరి. డాక్టరు రుద్రప్పగారు శైవమతసిద్ధాంతములు లింగధారణనూర్చి ఉపన్యసించిరి. నంగనూరు రఘునాథరావుగారు వీరభద్రశర్మగారికిని, తదితర వక్తలకును కృతజ్ఞత తెలుపుచు రేణుకాచార్యచరిత్ర వ్రాసియిచ్చినచో తాము ముద్రింపించెదమని వాగ్దత్తము చేసిరి. శ్రీనివాసరావుగారు (పోలీసు ఇన్స్పెక్టరు) స్థానిక ప్రముఖులకు కృతజ్ఞత తెలిపిరి. అంతటితో రాత్రి ౯గంటలకు సభ సమాప్తమయ్యెను. అటుపిమ్మట శ్రీ సోమేశ్వరస్వామివారి సేవ లేవదీయబడెను.

౩వ తేది సాయంత్రము మరల సభ జరిగెను. సెలవులగుటచే యిచటనున్న శిలాశాసనముల ప్రతులు గైకొనుటకై శ్రీ శేషాద్రిరమణకవులలో నొకరగు శ్రీమాన్ మానవల్లి వేంకటరమణాచార్యులవారు వచ్చియుండుటచే వారుకూడ సభయందు పాల్గొనిరి. నాటి సభలో కూడ నరదినమువలె స్థానిక ప్రముఖులందరును పాల్గొనిరి. సభయందు వీరశైవ మతోద్ధరణమునకై తీర్మానములు గావింపబడెను. ఆంధ్రవీరశైవ పరిషత్తు ఒకటి ఏర్పాటుచేయబడెను. సోమేశ్వరాలయమును బాగుచేయుటకై చందాలు పోగుచేయవలయునని తీర్మానింపబడెను. ఈ తీర్మానమును శ్రీమాన్ మానవల్లి వేంకటరమణాచార్యులవారు బలపరచుచు కొలిపాక క్షేత్రము [illegible] సంవత్సరముల క్రిందిదనియు, ఇచటగల శిలాశాసనములవలన తెలియుచున్నదనియు వాక్రుచ్చిరి. ఆలయోద్ధరణము తక్షణము వలయునంతా వాగ్దత్తము చేసిరి. [illegible] పోవలసియుండుటచే అప్పుడే [illegible]. ఇతర తీర్మానములు గావింపబడిన పిమ్మట రాత్రి ౯ గంటలకు కృతజ్ఞతా వందనములతో సభ సమాప్తి చేయబడెను.

ఆరోజు రాత్రి ౧౧గంటలకు శ్రీసోమేశ్వరస్వామివారి రథము జరిగినది.

ఓం

స్వస్తి శ్రీ ధాతునామ సంవత్సర చైత్ర శు ౧౩ లు శని వారము 4-4-36 తేది మొదలు తొమ్మిది దినములు ఒంగోలు కొండపైనుండు శ్రీ కాశీవిశ్వేశ్వర స్వామివారి కల్యాణ బ్రహ్మోత్సవము జరుగబోవును. తత్సందర్భమున, వేదకావ్య, స్మృతితీర్థ, సాహిత్య, విశారద, ధర్మాచార్య విద్యానిధి, విద్యారత్నాది బిరుదాంకితులునూ, యాదిగిరి శంకర సంస్కృత, కాలేజి ప్రిన్సిపాలు గారును, నగు బ్రహ్మశ్రీ పండిత. చిదిరె మఠము వీరభద్రశర్మ శాస్త్రిగారు, వేద, వేదాంగ, పురాణేతిహాసాగమ శాస్త్రానుసారముగ, తమ యుపన్యాస వాక్సుధాధారలను బ్రవహింపజేసి, సర్వజనరంజనముగ, మత, ధర్మ, భక్తి, జ్ఞాన, కర్మ, బోధకములగు నుపన్యాసముల ఈ నెల తే 7, 8, 9, దుల నొసంగుదురు. కావున మతశాస్త్రాభిమానులునూ, భగవద్భక్తులునగు, మహాశయులెల్లరు విచ్చేసి శ్రవణానందముగ వారి యుపన్యాసములు విని, భగవద్దర్శన తీర్థ, ప్రసాదాది స్వీకరణముచే, చరితార్థు లగుదురు గాక! యని ప్రార్థించుచున్నారము.

ఒంగోలు, 2-4-36 } ఇట్లు, భగవద్భక్తులు.

ఓం

ఆహ్వానపత్రిక.

సమస్త సజ్జనులకు నివేదించునదేమన నేడు సాయంత్రము 5 గంటలకు శ్రీ కాశీవిశ్వేశ్వర స్వామివారి మందిరమునకు చేరువ తోటలో బ్రహ్మశ్రీ విద్యానిధి. పండిత. చిదిరె మఠము వీరభద్రశాస్త్రిగారు శివాధిక్యము శైవ ధర్మములు మున్నగు విషయముల గూర్చియు నిన్నటిదినమున వదలివేయబడిన కొన్ని విషయములను గూర్చియు చాల సమన్వయముగ వేదాంగమేతిహాసానుభవ ప్రమాణపూర్వకముగ నుపన్యసింపనున్నారు కావున తామందరు సకాలమునకు విచ్చేసి యీయమూల్యమగు సంధిని సదుపయోగ పరతురని విశ్వసించుచున్నారము.

సభయందు విశేషముగా శాంతి ఆవశ్యకము కావున బాలకులు మున్నగు నల్లరిగుల్లలకు ప్రవేశమీయబడదు.

ఒంగోలు, 8-4-36 } ఇట్లు, శ్రీవిశ్వేశ్వర భక్తసమాజము.

Welcome Press, Ongole.

"ನವಜೀವನ"

'ವೀರಶೈವ ಮತದ ಪ್ರಾಚೀನತೆ'

ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಉಪನ್ಯಾಸ

ಬೆಂಗಳೂರು, ಜುಲೈ, ೨೯

ಈ ದಿನ ಸಾಯಂಕಾಲ ೬ ಘಂಟೆಗೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ವೇ|| ಪಂ|| ಚಿದಿರೇಮಠದ ವೀರಭದ್ರ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು 'ವೀರಶೈವ ಮತದ ಪ್ರಾಚೀನತೆ' ಎಂಬ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಉಪನ್ಯಾಸ ಮಾಡುವರು

ರಾಜ ಸಭಾ ಭೂಷಣ ದಿವಾನ್ ಬಹದ್ದೂರ್ ಡಾ|| ಸರ್|| ಕೆ. ಪಿ ಪುಟ್ಟಣ್ಣಚೆಟ್ಟಿಯವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯನ್ನು ವಹಿಸುವರು

'ಮಾನವಧರ್ಮ' ದಲ್ಲಿ ಉಪನ್ಯಾಸ

ಸರ್ ಪುಟ್ಟಣ್ಣಚೆಟ್ಟಿರ ಭವನದಲ್ಲಿ

ಬೆಂಗಳೂರು, ಜುಲೈ, ೨೯

ನಾಳೆ ೩೦-೭ ೩೬ ನೇ ತಾರೀಕು ಗುರುವಾರ ಸಾಯಂಕಾಲ ೬ ಗಂಟೆಗೆ ಸರ್ ಪುಟ್ಟಣ್ಣಚೆಟ್ಟಿರ ಪುರಭವನದಲ್ಲಿ ವೇ|| ಪಂ|| ಚಿದಿರೇ ಮಠದ ವೀರಭದ್ರಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು 'ಮಾನವಧರ್ಮ' ವೆಂಬ ವಿಚಾರವನ್ನು ಕುರಿತು ಉಪನ್ಯಾಸಮಾಡುವರು

ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಕಾಲೇಜಿನ ಭೌತಶಾಸ್ತ್ರದ ಪ್ರೊ|| ರಾವ್‌ಬಹದ್ದೂರ್ ಬಿ. ವೆಂಕಟೇಶಾಚಾರ್ ಅವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯನ್ನು ವಹಿಸುವರು

॥ ಶ್ರೀ ಶಿವಾಯನಮಃ ॥

ಆಹ್ವಾನಪತ್ರಿಕೆ

ಉಜ್ವಲ ಉಪದೇಶ

ಪಂಡಿತರ ಶುಭಾಗಮನ

ರಾಯಚೂರು ಸಮಸ್ತವೀರಶೈವರಿಗೂ ಇತರ ಮತಿಕರಿಗೂ ಈಪತ್ರಿಕೆಯುಮೂಲಕ ಅತ್ಯಂತ ಸಂತೋಷದಿಂದ ತಿಳಿಯಪಡಿಸುವದೇನಂದರೆ ವೀರಶೈವಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ ವಿದ್ವಾಂಸರು ನಿಜಾಮರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆಭೂಷಣಪ್ರಾಯರೂ ಯಾದಗಿರಿಶಂಕರಸಂಸ್ಕೃತಕಾಲೇಜಿನಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲರೂ ವೇದತೀರ್ಥ ಕಾವ್ಯತೀರ್ಥ ಸ್ಮೃತಿತೀರ್ಥ ವಿದ್ಯಾನಿಧಿ ಮೊದಲಾದ ಬಿರುದಾಂಕಿತರೂ ಆದಪಂ|| ಚಿದಿರೆಮಠದ ವೀರಭದ್ರಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಇದೇಚೈತ್ರ ೬ ॥ರ ಬುಧವಾರಮಧ್ಯಾಹ್ನ ೧೧॥ ಘಂಟೆಗೆಮದ್ರಾಸು ಮೇಲಿಗೆಬರತಕ್ಕವರಿದ್ದಾರೆ ಕಾರಣಸಕಲರು ಸರ್ಕಲ್ಲುಸ್ಟೇಶನಕ್ಕೆ ಬಂದು ಅವರ ಸ್ವಾಗತದಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಗಳಾಗಬೇಕೆಂದು ಕೋರುತ್ತೇವೆ, ಹಾಗೂ ಇದೆ ದಿನ ಸಾಯಂಕಾಲ ೪ ಘಂಟೆಗೆ ವೀರಶೈವಬೋರ್ಡಿಂಗಿನಲ್ಲಿ

ಶ್ರೀ ವೇ|| ಪಂಡಿತರು ವೀರಶೈವ ಮತದ ಪ್ರಾಚೀನತ್ವ, ವೆಂಬ ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಅಮೌಲ್ಯವಾದ ಪ್ರವಚನದಿಂದಉಪದೇಶಿಸತಕ್ಕವರಿದ್ದಾರೆ ಕಾರಣಸದ್ಭಕ್ತರು ಒದಗಿದ ಈ ಸುಸಮಯಕ್ಕೆ ತಪ್ಪದೆ ಬರಬೇಕಾಗಿ ನಿವೇದಿಸುವ

ತಮ್ಮ

ಗಬ್ಬಿನ್ನಿ ತಿಮ್ಮಣ್ಣಸಾಹು ರಾಯಚೂರ

ಜೇಗರಕಲ್ ಶ್ರೀ॥ಪಾ॥ವೆಂಕಟರಾವ್ (ಉರ್ಫ ಶಿವರಾವ್)

ಶ್ರೀ ಗೌರೀಶಂಕರ ಪ್ರೆಸ್ ರಾಯಚೂರ

ಕರ್ಣಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು

ಬೆಂಗಳೂರು.

೧೯೩೬ನೆಯ ಇಸವಿ ಜುಲೈ ೨೯ನೆಯ ತಾರೀಖು

ಬುಧವಾರ ಸಾಯಂಕಾಲ ೬ ಘಂಟೆಗೆ

ಚಾಮರಾಜಪೇಟೆ. ಹಾರ್ಡಿಂಜ್ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿರುವ

ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣರಾಜೇಂದ್ರ ಪರಿಷನ್ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ

ವಿದ್ಯಾ ತೀರ್ಥ, ದರ್ಶನ ತೀರ್ಥ, ಸ್ಮೃತಿ ತೀರ್ಥ, ಕಾವ್ಯ ತೀರ್ಥ ಮೊದಲಾದ ಪದವೀಧರರೂ ಯಾದುಗಿರಿಯ ಶಂಕರ ಸಂಸ್ಕೃತ ಮಹಾಪಾಠಶಾಲೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೂ ಹೈದರಾಬಾದು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಚಿದರಿ ಮಠದ

ಶ್ರೀಮಾನ್ ವೀರಭದ್ರ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು

ವೀರಶೈವ ಮತದ ಪ್ರಾಚೀನತೆ

ಎಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಉಪನ್ಯಾಸ ಮಾಡಲು

ದಯವಿಟ್ಟು ಸಮ್ಮತಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.

ಎಲ್ಲರೂ ದಯವಿಟ್ಟು ಬರಬೇಕೆಂದು ಬಿನ್ನಹ.

ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕಸ್ಥಳ ಏರ್ಪಡಿಸಿದೆ.

ಸಿ. ಕೆ. ವೆಂಕಟರಾಮಯ್ಯ,
ಗೌರವ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ.

ಸುಧಾಪವರ್ ಪ್ರೆಸ್, ಶಂಕರಪುರ, ಬಿ.ಸಿಟಿ.

ಮಹೋಪನ್ಯಾಸ.

ತಾ॥ 30-7-36ನೆ ಗುರುವಾರ ಸಾಯಂಕಾಲ 6 ಘಂಟೆಗೆ

ಸರ್ ಪುಟ್ಟಣ್ಣಶೆಟ್ಟರ ಟೌನ್‌ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ

ವೇ॥ ಪಂ॥ ಚಿದಿರೆಮಠದ ವೀರಭದ್ರಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು

ವೇದತೀರ್ಥ, ಕಾವ್ಯತೀರ್ಥ, ಸ್ಮೃತಿತೀರ್ಥ, ದರ್ಶನತೀರ್ಥ, ಧರ್ಮಾಚಾರ್ಯ, ವಿದ್ಯಾನಿಧಿ, ಸಾಹಿತ್ಯವಿಶಾರದ, ವಿದ್ಯಾರತ್ನ ಮತ್ತು ಶಂಕರ ಸಂಸ್ಕೃತ ಕಾಲೇಜಿನ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲ್, ಯಾದಗಿರಿ (ನೈಜಾಂ ಸ್ಟೇಟ್) ಇವರು

ಮಾನವ ಧರ್ಮ

ಎಂಬ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಉಪನ್ಯಾಸ ಮಾಡುವರು.

ರಾವ್ ಬಹದ್ದೂರ್ ಬಿ. ವೆಂಕಟೇಶಾಚಾರ್, ಎಂ. ಎ.,
(ಪ್ರೊಫೆಸರ್, ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಕಾಲೇಜ್, ಬೆಂಗಳೂರು.)

ಇವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಲು ದಯವಿಟ್ಟು ಅಂಗೀಕರಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.

ಸರ್ವರೂ ಸಕಾಲಕ್ಕೆ ದಯಮಾಡಿಸಬೇಕಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ.

ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ.
ತಾ॥ 28-7-1936

ದೇಶದ ಶೆಟ್ಟರು, ಯಜಮಾನರು.

ಎಸ್. ಜಿ. ಎಸ್. ಪ್ರೆಸ್, ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ.

A PUBLIC LECTURE ON "MANAVA DHARMA"

BY

Vidwan Ved. Veerabhadra Sastry

of Chidare Mutt,

and recipient of

"Vedathirtha", "Smruthithirta", "Kavyathirtha," "Darsanathirtha", "Dharmacharya", "Vidyanidhi", "Sahitya Visharada" etc. distinctions.

and

Principal of the Sankara Sanskrit College

at Yadagiri (Nizam State.)

will be delivered at

Sir Puttanna Chetty Town Hall

on Thursday the 30th July 1936

at ~~5-30~~ 6 p.m.

under the Presidentship of

Rao Bahadur B. VENKATESACHAR, ESQ. M. A.

Professor, Central College, Bangalore.

All are Cordially invited to attend.

Bangalore City.
Dated. 28-7-36.

Desada
SETTARU, YAJAMANARU.

S. G. N. PRESS, COTTONPET, BANGALORE CITY.

ಉಪನ್ಯಾಸ

ಬೆಂಗಳೂರು ಜೂ ೨೮

ನಾಳೆ ೨೯-೭-೩೬ ಸಾಯಂಕಾಲ ೬ ಘಂಟೆಗೆ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣರಾಜೇಂದ್ರ ಪರಿಷನ್ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ವೇದತೀರ್ಥ, ಕಾವ್ಯತೀರ್ಥ, ಇತ್ಯಾದಿ ಬಿರುದಾಂಕಿತರಾದ ಯಾದಗಿರಿ (ನೈಜಾಂ ಸ್ಟೇಟ್) ಸಂಸ್ಕೃತ ಕಾಲೇಜು ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲ್ ವೇ॥ ಚಿದಿರೆ ಮಠದ ವೀರಭದ್ರಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು. "ವೀರಶೈವ ಮತದ ಪ್ರಾಚೀನತೆ" ಎಂಬ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಉಪನ್ಯಾಸ ಮಾಡುವರು.

ರಾಜಸಭಾಭೂಷಣ ದಿವಾನ್ ಬಹದ್ದೂರ್ ಡಾಕ್ಟರ್ ಸರ್ ಕೆ ಪಿ. ಪುಟ್ಟಣ್ಣಶೆಟ್ಟಿ. ಕೆ ಟಿ ಸಿ. ಐ. ಇ. ಇವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಲು ದಯವಿಟ್ಟು ಅಂಗೀಕರಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.

ಸರ್ವರೂ ಸಕಾಲಕ್ಕೆ ದಯಮಾಡಿಸಬೇಕಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನವರು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತಾರೆ. (ಜನವಾಣಿ)

'ಮಾನವ ಧರ್ಮ' ಉಪನ್ಯಾಸ

ಬೆಂಗಳೂರು ಜೂ ೨೮

ಇದೇ ಬರುವ ೩೦ನೇ ತಾರೀಕು ಗುರುವಾರ ಸಾಯಂಕಾಲ ೬ ಘಂಟೆಗೆ ಯಾದಗಿರಿ (ನೈಜಾಂ ಸ್ಟೇಟ್) ಶಂಕರ ಸಂಸ್ಕೃತ ಕಾಲೇಜಿನ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲರಾದ ವೇದತೀರ್ಥ ಕಾವ್ಯತೀರ್ಥ ಇತ್ಯಾದಿ ಬಿರುದಾಂಕಿತರಾದ ವೇ॥ ಚಿದರೇ ಮಠದ ವೀರಭದ್ರ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳವರು ಸರ್ ಪುಟ್ಟಣ್ಣಶೆಟ್ಟಿ ಟೌನ್ ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ 'ಮಾನವ ಧರ್ಮ' ಎಂಬ ವಿಷಯವಾಗಿ ಉಪನ್ಯಾಸ ಮಾಡಲಿರುವರು.

ಬೆಂಗಳೂರು ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಕಾಲೇಜ್ ಫಿಜಿಕ್ಸ್ ಪ್ರೊಫೆಸರ್ ರಾವ್ ಬಹದ್ದೂರ್ ಬಿ ವೆಂಕಟೇಶಾಚಾರ್ ಎಂ. ಎ. ಇವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯನ್ನು ವಹಿಸುವವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ವರಿಗೂ ಸ್ವಾಗತವುಂಟು. (ಜನವಾಣಿ)

ಬೆಂಗಳೂರು (ವಿಶ್ವಕರ್ನಾಟಕ)

ಉಪನ್ಯಾಸ

ಬೆಂಗಳೂರು, ಜು ೨೮

ತಾ|| ೨೯-೭-೩೬ ನೇ ಬುಧವಾರ ಸಾಯಂಕಾಲ ೬ ಘಂಟೆಗೆ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣರಾಜೇಂದ್ರ ಪರಿಷನ್ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ವೇ|| ಪಂ|| ಚಿದರೇ ಮಠದ ವೀರಭದ್ರ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ವೇದ ತೀರ್ಥ, ಕಾವ್ಯತೀರ್ಥ ಸ್ಮೃತಿ ತೀರ್ಥ, ದರ್ಶನ ತೀರ್ಥ, ಧರ್ಮಾಚಾರ್ಯ, ವಿದ್ಯಾನಿಧಿ, ಸಾಹಿತ್ಯವಿಶಾರದ, ವಿದ್ಯಾರತ್ನ ಮತ್ತು ಶಂಕರ ಸಂಸ್ಕೃತ ಕಾಲೇಜಿನ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲ ಯಾದಗಿರಿ (ನೈಜಾಂಸ್ಟೇಟ್) ಇವರು ವೀರಶೈವ ಮತದ ಪ್ರಾಚೀನತೆ ಎಂಬ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಉಪನ್ಯಾಸಮಾಡುವರು.

ರಾಜಸಭಾ ಭೂಷಣ, ದಿವಾನಬಹದ್ದೂರ್, ಡಾಕ್ಟರ್, ಸರ್. ಕೆ. ಪಿ. ಪುಟ್ಟಣ್ಣಶೆಟ್ಟಿ ಕೆ. ಟಿ ಸಿ. ಐ. ಇ. ಇವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಲು ದಯವಿಟ್ಟು ಅಂಗೀಕರಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಸರ್ವರೂ ಸಕಾಲಕ್ಕೆ ದಯಮಾಡಿಸಬೇಕಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ.

ಗೌರವ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ.
ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್

'ಮಾನವಧರ್ಮ' ಉಪನ್ಯಾಸ

ಬೆಂಗಳೂರು, ಜು. ೨೮

ತಾ|| ೩೦-೭-೩೬ ನೇ ಗುರುವಾರ ಸಾಯಂಕಾಲ ೬ ಘಂಟೆಗೆ ಸರ್ ಪುಟ್ಟಣ್ಣಶೆಟ್ಟರ ನಗರಭವನದಲ್ಲಿ ವೇ|| ಪಂ|| ಚಿದರೇ ಮಠದ ವೀರಭದ್ರ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ವೇದತೀರ್ಥ, ಕಾವ್ಯತೀರ್ಥ ಸ್ಮೃತಿ ತೀರ್ಥ, ದರ್ಶನತೀರ್ಥ, ಧರ್ಮಾಚಾರ್ಯ, ವಿದ್ಯಾನಿಧಿ, ಸಾಹಿತ್ಯವಿಶಾರದ ವಿದ್ಯಾರತ್ನ ಮತ್ತು ಶಂಕರ ಸಂಸ್ಕೃತ ಕಾಲೇಜಿನ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲ ಯಾದಗಿರಿ (ನಿಜಾಮರ ಸಂಸ್ಥಾನ) ಇವರು,

ಮಾನವಧರ್ಮ

ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಉಪನ್ಯಾಸ ಮಾಡುವರು.

ರಾವ್‌ಬಹದ್ದೂರ್. ಬಿ. ವೆಂಕಟೇಶಾಚಾರ, ಎಂ. ಎ ರವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷಸ್ಥಾನವನ್ನು ವಹಿಸಲು ದಯವಿಟ್ಟು ಒಪ್ಪಿದ್ದಾರೆ.

ದೇಶದ ಭಟ್ಟರು.
ಯಜಮಾನರು.

Public Lecture

A Public Lecture on "Manava Dharma," by Vidwan Ved. Veerabhadra Sastry of Chidare Mutt, and recipient of "Vedathirtha" "Smruthithirtha", "Kavyathirtha", "Darsanathirtha", "Dharmacharya" "Vidya Nidhi", Sahitya Visharada", etc., distinctions, and Principal of the Sankara Sanskrit College at Yadugiri (Nizam State) will be delivered at Sir Puttanna Chetty Town Hall, on Thursday, the 30th July, 1936, at 5-30 p. m., under the Presidentship of Rao Bahadur B. Venkatesachar, Esq., M. A., Professor, Central College, Bangalore

All are cordially requested to attend.

A Public Lecture

A public lecture on "The History of Veerasaiva Religion" by Vidwan Ved Veerabhadra Sastry of Chidare Mutt, and recipient of "Vedathirtha", "Smrithirtha", "Kavyathirtha", "Darsanathirtha", "Dharmacharya" "Vidyanidhi," "Sahitya Visharada," etc. distinctions and Principal of the Sankara Sanskrit College at Yadugiri (Nizam State) will be delivered at Sri Krishnarajendra Parishanmandira Harding Road, Chamarajpet, on Wesnesday the 29th July, 1936 at 6 p. m. under the distinguished presidentship of Rajasabhabhushana Dewan Bahadur Dr. Sir K.P. Puttanna Chetty. Kt. C. I. E., L. L. D.

All are cordially requested to attend.

Daily Post
28-7-36

Hindu 28 7/36

A correspondent writes:—A lecture on "The History of Veerasaiva Religion" will be delivered by Vidwan Ved. Veerabhadra Sastri of Chidare Mutt and Principal of the Sankara Sanskrit College at Yadugiri at Sri Krishnarajendra Parishanmandira, Hardinge Road, Chamarajapet, Bangalore, on Wednesday the 29th instant at 6 p.m., under the presidentship of Rajasabhabhushana Dewan Bahadur Dr. Sir K. P. Puttanna Chetti.

Public Lectures

Pandit Sri Veerabhadra Sastry of Chidare Mutt, Principal of the Sankara Sanskrit College, Yadugiri, Nizam State, and the recipient of various titles, such as Veda Thirtha, Darsana Thirtha, Smrithi Thirtha, Kavyathirtha, Dharma charya, Vidyanidhi, Sahitya Visharada &c. delivered a very interesting lecture on the History of Veerasaiva religion at Sri Krishnarajendra Karnataka Sahitya Parishat, on the 29th ultimo, under the Presidentship of Dr.Sir K. P. Puttanna Chetty, Kt., C.I.E, and on Manava Dharma, at Sir Puttanna Chetty Town Hall on the 30th ultimo, under the Presidentship of Rao Bahadur B Venkatesachar, Professor Central College, Bangalore. He proved that the Veerasaiva religion has been existing for a very long time i.e. more than 5000 years and that it is a Vedic religion and that the said Veerasaivism accepted and contained in it Varnasranma Dharma. In support of his contention he quoted numerous authorities of Smriti and Agamas. The President dwelt on the same line agreeing with the learned lecturer and greatly appreciated his learning. A large audience assembled in the hall who were all very much pleased with the able and learned speech. The President expressed the view that the learned lecturer does possess a logical head, and that it is very rare to find such able Pundits.

(Daily Post) 1-8-1936

ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳ ಅಸಂಬದ್ಧ ಪ್ರಲಾಪ

[illegible] 12-8-36.

ಮೊನ್ನೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷನ್ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಸರ ಕೆ ಪಿ ಪುಟ್ಟಣ್ಣಶೆಟ್ಟರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಹೈದರಾಬಾದ ಪ್ರಾಂತದಿಂದ ಬಂದ ಪಂಡಿತ ಚಿದರೆಯ ಶ್ರೀ ವೀರಭದ್ರಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳೆಂಬವರು "ವೀರಶೈವ ಪ್ರಾಚೀನತೆ" ಎಂಬದಾಗಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದುದು ನಮ್ಮ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿರುವದಷ್ಟೆ. ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳ ಭಾಷಣವೆಂದರೆ ಅದೊಂದು ಅಸಂಬದ್ಧಗಳ ಜೋಡಣೆಯೆಂದು ಯಾರಾದರೂ ಹೇಳಬಹುದಾಗಿದೆ. ಅವರ ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ಯಾವ ಸಂಗತಿಯೂ ಆಧಾರವಿದ್ದಂತೆ ತೋರಿಬರುವದಿಲ್ಲ ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಅದಕ್ಕೆ ಬುದ್ಧಿಯೂ ಆಧಾರವಾಗಿ ನಿಂತಂತೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುವದಿಲ್ಲ ಸೂರ್ಯನಿಗೆ ಕಪ್ಪು ಹಚ್ಚಲು ಮಸಿಯುಂಗಳಿ ತನ್ನ ಅಂದಗೇಡಿ ಮುಖವನ್ನೆಲ್ಲ ಜನರಿಗೆ ತೋರಿಸಿದವನಂತೆ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಶರಣರ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಅಲ್ಲಗಳೆಯ ಹೋಗಿ ತಮ್ಮ ದಡ್ಡತನದ ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಡಿದರಲ್ಲದೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಡಿ ವ್ಹಿ. ಗುಂಡಪ್ಪನಂಥ ಶಾಂತ ಪುರುಷರೂ ಕೋಲಶಾಲೆ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಮುರುವು ಹಚ್ಚುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನ ಮಾಡಬೇಕಾಯಿತು. ಮತ್ತು ವೀರಶೈವ ಪೂಜ್ಯರಲ್ಲೊಬ್ಬರಾದ ಶ್ರೀ ರೇಣುಕಾಚಾರ್ಯರಂಥವರ [illegible] ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಕೂಡ್ರಬೇಕಾಯಿತು.

ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳ ಪಾಂಡಿತ್ಯದ ಇನ್ನೊಂದು [illegible]ಗ್ದರ್ಶನದ ಸಂಗತಿಯೆಂದರೆ ವಚನ ಶಾಸ್ತ್ರದ ಭಾಷಾಶೈಲಿಯು ಚನ್ನರಸನೇ ಕಳವು ನದವೆಂಬಂತೆ ಕಾಣುವದಿ [illegible], ಅವರ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಯಾರೋ ಬರೆದಿರಬೇಕೆಂತಲೂ ಹೇಳಿರುವರು. ಆದರೆ ಇದೇ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಆಗಮೋಪನಿಷತ್ತುಗಳ ವಿಷಯವಾಗಿ ಹಾಗು ಅವುಗಳ ಭಾಷಾಶೈಲಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಯಾರೂ ಸಂದೇಹಪಡಬಾರದೆಂದು ಬೋಧಿಸಿದರು. ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳ ಈ ಸಂಬದ್ಧ ತರ್ಕಸರಣಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಯಾರಿಗಾದರೂ ಪಂ| ವೀರಭದ್ರಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳ ಮನದ ಇಂಗಿತವೇನೆಂಬುದು ತಾನೇ ಗೊತ್ತಾಗುವದು. ಆ ಇಂಗಿತವನ್ನು ಶ್ರೀ ಗುಂಡಪ್ಪನವರು ಚನ್ನಾಗಿ ಹೊರಗೆಡಹಿದರು. "ವೀರಶೈವರ ಗ್ರಹಕಲಹಕ್ಕೆ ಅನ್ಯರನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಬೇಕೆಂದು ಕರೆಯುವದಕ್ಕಿಂತ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳಂಥವರು ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತಿಗಳಾಗಿ ವರ್ತಿಸಿ ಎರಡೂ ಪಕ್ಷಗಳನ್ನು ಸಮನ್ವಯಗೊಳಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವಂಥಹ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾದುದು ಅವರ ಕರ್ತವ್ಯ. ಆದರೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡದೆ ಇಂತಹವರೇ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸೇರಿ ಹೋದರೆ [illegible]ಡೆಯಲ್ಲಿ ಒಳಜಗಳದ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಮತ್ತಷ್ಟು ಕಠಿಣಗೊಳಿಸಬಹುದು" ಎಂದು ಶ್ರೀ ಗುಂಡಪ್ಪನವರು ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಬೋಧಿಸಿದುದು ಅತ್ಯಂತ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿದೆ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ವೀರಶೈವರ ಕಲಹಾಗ್ನಿಯನ್ನು ಹೊತ್ತಿಸತಕ್ಕವರೆಂದರೆ ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳಾದ ಈ ಶಾಸ್ತ್ರಿವರ್ಗದವರೇ ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ [illegible]ನದು. ಇವರು ತಮ್ಮ ಪಾಂಡಿತ್ಯವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ [illegible] ಕಲ್ಯಾಣ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು [illegible] ಮಾಡಿದರೆ ಆ ಕಾರ್ಯವು ಬೇಗನೆ ಕೈಗೂಡುವದೆಂಬುವದರಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೂ ಸಂದೇಹವೆನಿಸಲಾರದು.

ಶ್ರೀ ವೀರಭದ್ರಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳೂ ಅವರಂಥವರೂ ಇನ್ನಾದರೂ [illegible] ಪಕ್ಷಸಾಧನೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಸತ್ಯ ಪೂಜಕರಾಗಿ ಸನ್ಮಾನಹೊಂದುವರೆಂದು ನಾವು ಆಶಿಸುತ್ತೇವೆ.

ఓం

శ్రీగౌరీశంకరాభ్యాంనమః

శ్రీ శ్రావణపూజా మహోత్సవాహ్వాన పత్రిక

శ్లో॥ పంచకృత్యపరిపూర్ణజీవనాః । పంచభూతభరణాతిపావనాః ।
పంచతుండముఖపద్మకారణాః । పంచపాంతుగురవో దయాఘనాః ॥

శ్రీమద్వేదాగమోపనిషత్పురాణేతిహాస ప్రసిద్ధవిమల వీరశైవశక్తి విశిష్టాద్వైతమత ప్రతిష్ఠాపనాచార్య పదానుగతులును శ్రీమదఖండమహీమండల ప్రచండ తపోదోర్దండులునునగు శ్రీమన్నిరాభారయతి శిఖామణి కొండినిమఠాన్వయ శ్రీశ్రీశ్రీ నిరంజనమహాస్వాములవారి వీరశైవసత్కృత్యమునందు గతసంవత్సరమునందువలె శ్రీధాతృనామ సంవత్సర శ్రావణ శు॥ ౧౩ బుధవారము మొదలుకొని భాద్రపద శు॥ ౧౩ల వరకు శ్రీస్వాములవారి సమాధి పూజామహోత్సవమును దేశికమూర్తులగు విద్యానిధి పండిత చిదిరెమఠము వీరభద్రశర్మగారి పాదపూజయును. నిత్యగణారాధనయును సాయంత్రము (మూడు దినములకొకసారి) శివభజన కూటమును అప్పుడప్పుడు శివకథాకాలక్షేపములును చివరిదినమున బిల్వపూజాందోళికోత్సవ మహాగణారాధనయును మున్నగు పవిత్రధర్మకార్యములు జరుపునటుల నిశ్చయింపబడినది కావున సమస్త శివభక్తమాహేశ్వరబృందము సకాలమునకు విచ్చేసి శ్రవణానందముగ తీర్థప్రసాదంబుల స్వీకరించి మమ్మానందింప జేయుగలందులకు నివేదించుచున్నారము.

శ్రీ వీరశైవ భజనభక్తసమాజము
లాలగుడి బజార్, శికిందరాబాద్.

ఇట్లు కార్యదర్శి,
విభూతి మఠపతి రాజేశ్వరయ్య
ఆయుర్వేది.

పోలా వీరన్న అండ్ సన్సు ఓంకార ముద్రాక్షరశాల శికిందరాబాద్.

ವೀರಶೈವ ಮತದ ಪ್ರಾಚೀನತೆ

ಶ್ರೀ ಬಸವೇಶ್ವರನ ಪುನರುದ್ಧಾರಕನು
ವೀರಭದ್ರಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳ ಭಾಷಣ
ಬೆಂಗಳೂರು ೩-೧| ೩೧

ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣರಾಜೇಂದ್ರ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷನ್ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ನೈಜಾಂ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಯಾದಗಿರಿಯ ಸಂಸ್ಕೃತ ಶಾಲೆಯ ಪ್ರಧಾನ ಅಧ್ಯಾಪಕರಾದ ಶ್ರೀ ವೀರಭದ್ರಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಬಿಡದಿಯ ಈ ವರ ನಿನ್ನೆ ಸಂಜೆಯ ೬ ಗಂಟೆಗೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ವೃದ್ಧ ಶಾ ಪುಟ್ಟಣ್ಣಶೆಟ್ಟರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ "ವೀರಶೈವ ಮತದ ಪ್ರಾಚೀನತ್ವ" ಎಂಬುದಾಗಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರು

ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಆರ್ಯರ ವೈದಿಕ ಮತವೆಂದೇ ಕರೆಯಲ್ಪಡುತ್ತದೆ ಎಂದು ಭಾಷಣವನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಇದಕ್ಕೆ ಭಾರತದ ಪುರಾಣ, ಆಗಮಗಳೇ ಆಧಾರ. ಇದರ ಭಾರತಕ್ಕೂ ಧರ್ಮಕ್ಕೂ ಸಾವಿರ ವಿದೆಯೆಂದು ಅದರಲ್ಲಿ ಸ್ಮಾರ್ತ, ವೈಷ್ಣವ, ಶೈವ, ಸೌರ, ಗಾಣಪತ್ಯ ಮತ್ತು ಸ್ಕಾಂದವೆಂಬ ಆರು ಮತಗಳು ಮುಖ್ಯವಾಗಿರುವೆಂದರು ಶಿವತತ್ವವನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸುವವರು ಶೈವರೆಂದೂ ಅನೇಕರು ದಕ್ಷಿಣದಲ್ಲಿರುವುದು ದ್ರಾವಿಡ ಮತವಲ್ಲವೆಂದೂ ಇದು ಭಿನ್ನಪ್ರಯುಕ್ತ ವೇದದಲ್ಲಿ ಶೈವ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಅಧಿಕವಾಗಿದೆಯೆಂದರು ಶೈವಮತದಲ್ಲಿ ಲಿಂಗಧಾರಣೆ, ವಿಭೂತಿಧಾರಣೆ ಮತ್ತು ತತ್ವ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳಿರುವವು ಶೈವಮತವು ದ್ರಾವಿಡ [illegible] ಆಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಇವು ಇರುತ್ತಿದ್ದಿಲ್ಲ ಅವೆಲ್ಲ ಉತ್ತರದಿಂದ ಬಂದವುಗಳೆಂದು ಹೇಳಿ ಶೈವಮತವು ಆರ್ಯಮತವೆಂದರು

ವೀರಶೈವದ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತ ಲಿಂಗಶಬ್ದವು ಬಸವೇಶ್ವರ ಕಾಲಕ್ಕಿಂತ ಪೂರ್ವಕ್ಕಿದ್ದಿತು ಐತಿಹಾಸಿಕವಾಗಿ ವಿಚಾರಮಾಡಿದರೆ ಅರ್ಜುನನ ಶಿಲಾಶಾಸನದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಲಿಂಗದ ವಿಷಯವು ಚೆನ್ನಾಗಿ ವಿಶದಪಡಿಸಲಾಗಿದೆಯೆಂದರು ಬಸವೇಶ್ವರನು ವೀರಶೈವ ಮತಸ್ಥಾಪಕನೆಂದು ಹೇಳಲು ಸಾಕಷ್ಟು ಸಂಗತಿಗಳು ಇಲ್ಲ ಆದರೆ ಆತನು ಮತೋದ್ಧಾರಕನೆಂಬುದನ್ನು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಲಾಗದು ಎಂದರು ಬಸವೇಶ್ವರನಿಗಿಂತ ೨೦೦ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಹನ್ನ ಚೋಳನು ವೀರಶೈವನಿದ್ದನೆಂದೂ ಆತನು ಬರೆದಿರುವ ಕುಮಾರ ಸಂಭವ ಎಂಬ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಶೈಲಕ್ಷೇತ್ರದ ಮಹತ್ವವಿದೆಯೆಂದೂ ಆ ಪುಸ್ತಕವು ಶ್ರೀ ಜಂಗಮ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನನಿಗೆ ಅರ್ಪಿತವಾಗಿದೆಯೆಂದೂ ಹೇಳಿ ವೀರಶೈವ ಮತದ ಆಚಾರ್ಯರು ಶಾಲಿವಾಹನ ಶಕದ ೬೦೦ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದರೆಂಬುದು ವಿಜಯನಗರ ಶಾಸನ [illegible] ತಾಮ್ರ ಶಾಸನದಿಂದ ತಿಳಿಯುವದೆಂದರು (ಮುಕ್ತ ಕರ್ನಾಟಕ) (2-3-36)

ವೀರಶೈವ ಮತದ ಪ್ರಾಚೀನತ್ವ

ಶ್ರೀ ವೀರಭದ್ರ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳ ಭಾಷಣ

ಬೆಂಗಳೂರು ಜು. ೩೦

ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣರಾಜೇಂದ್ರ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷನ್ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ನೈಜಾಂ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಯಾದಗಿರಿಯ ಸಂಸ್ಕೃತ ಕಾಲೇಜಿನ ಮುಖ್ಯೋಪಾಧ್ಯಾಯರು ನಿನ್ನೆ ಸಂಜೆ ೬ ಗಂಟೆಗೆ "ವೀರಶೈವಮತದಪ್ರಾಚೀನತ್ವ" ಎಂಬ ವಿಷಯವಾಗಿ ಭಾಷಣಮಾಡಿದರು. ಬೆಂಗಳೂರಿನ ವೃದ್ಧಪಿತಾಮಹರೆನಿಸಿದ ಡಾ|| ಸರ್ ಕೆ. ಪಿ ಪುಟ್ಟಣ್ಣಶೆಟ್ಟರು ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ ವಹಿಸಿದ್ದರು. ಶ್ರೀ ವೀರಭದ್ರ ಸ್ವಾಮಿಗಳ ಮತಸಂಬಂಧವಾದ ಭಾಷಣವನ್ನು ಕೇಳಲು, ಆ ಕೋಮಿನ ಅನೇಕ ಮಹನೀಯರೂ ಮತ್ತು ಮಹಿಳೆಯರೂ ಆಗಮಿಸಿದ್ದರು. ಪರಿಷನ್ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳ ಸಂಕೋಚದಿಂದ ಹೊರಗಡೆ ಸಹ ಜನರು ನೆರೆದಿದ್ದರು.

ಡಾ|| ಸರ್ ಕೆ.ಪಿ. ಪುಟ್ಟಣ್ಣಶೆಟ್ಟರು ಉಪನ್ಯಾಸಕರ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಾ, ಅವರು ಆಂಧ್ರರಾದರೂ ಅವರಿಗೆ ಕನ್ನಡದ ಮೇಲೆ ಇರುವ ಅಭಿಮಾನವು ಅಪಾರವಾದುದೆಂದೂ, ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಅವರು ದೊಡ್ಡ ಪಂಡಿತರೆಂದೂ ತಿಳಿಸಿದರು.

ಶ್ರೀ ವೀರಭದ್ರ ಸ್ವಾಮಿಗಳ ಭಾಷಣ

ಭಾಷಣವನ್ನು ಆರಂಭಿಸುವ ಮುನ್ನ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಎಲ್ಲ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತುಗಳ ಪರಿಚಯಪಡಿಕೊಟ್ಟು, ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು ಬಹು ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿಸಿ,

"ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಭಾರತವು ವೈದಿಕ ದೇಶವೆಂದೇ ಕರೆಯಲ್ಪಡುತ್ತಿದೆ. ಆ ರೀತಿ ಕರೆಯಲ್ಪಡುವುದಕ್ಕೆ ಭಾರತದ ಪುರಾಣ, ಆಗಮ ಇವುಗಳೇ ಕಾರಣ. ವೈದಿಕದೊಡನೆ ಧರ್ಮವೂ ನೆಲೆಸಿದೆ. ಭಾರತಕ್ಕೂ ಧರ್ಮಕ್ಕೂ ಬಹಳ ಸಾಮಿಪ್ಯವಿದೆ. ಅದ್ದರಿಂದಲೇ ಭಾರತವುಅಷ್ಟು ಪ್ರಖ್ಯಾತಿಯಾಗಿದೆ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸ್ಮಾರ್ತ, ವೈಷ್ಣವ, ಶೈವ, ಸೌರ, ಗಾಣಪತ ಮತ್ತು ಸ್ಮಾರ್ತ ಎಂಬ ಆರು ಮತಗಳು ಬಹು ಮುಖ್ಯವಾದುವು. ಭಾರತೀಯರಿಗೆ ವೇದಗಳೇ ಪ್ರಮಾಣ. ಅವರು ಅದನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ನಡೆಯುವರು. ಮೇಲೆ ನಮೂದಿಸಿರುವ ೬ ಮತಗಳೂ ಜನರ ವಿವಿಧ ಜ್ಞಾನಗಳಿಂದಲೂ ಮತ್ತು ಆಚರಣೆಯಿಂದಲೂ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸ್ಮಾರ್ತರು ಒಂದು ಆಚರಣೆಯನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವರು. ಅವರು ವೇದಗಳನ್ನು ನಂಬಿದರೂ ಅವರಿಗೆ ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳೇ ಆಧಾರ. ಶೈವ ಮತಾವಲಂಬಿಗಳು ಶಿವಾರಾಧನೆ ಮಾಡುವರು. ಶಿವಾತ್ಮವನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸುವರು ಶೈವರು. ಭಾರತವನ್ನು ಆರ್ಯಾವರ್ತ ಮತ್ತು ದ್ರಾವಿಡ ದೇಶ ಎಂದು ಎರಡಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಿರುವರು. ವಿಂಧ್ಯ ಪರ್ವತಕ್ಕೆ ಉತ್ತರಕ್ಕಿರುವುದು ಆರ್ಯ ದೇಶ. ದಕ್ಷಿಣದಲ್ಲಿರುವುದು ದ್ರಾವಿಡದೇಶ. ದಕ್ಷಿಣ ದೇಶದವರು ದ್ರಾವಿಡರು. ವೇದವು ಆರ್ಯರಿಗೇ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದು ಎಂದು ಪುಷ್ಟೀಕರಿಸುವಂತಿಲ್ಲ. ಕೆಲವರು ಶೈವ ಮತವು ದ್ರಾವಿಡಮತವೆನ್ನುವರು. ಆದರೆ ಅದು ದ್ರಾವಿಡಮತವಲ್ಲವೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಶೈವರು ಶಕ ದ್ರಾವಿಡ ಮತವಾದರೆ ಅದರ ಒಂದೆ ವೈಷ್ಣವಮತವೂ ಮತ್ತು ಸ್ಮಾರ್ತಮತವೂ ನಿಂತಿರುವುವು.

ವೀರಶೈವರ ಮತ

ಬಸವೇಶ್ವರರು ಸ್ಥಾಪನಾಚಾರ್ಯರಲ್ಲ

ಬಸವೇಶ್ವರರಿಗಿಂತಲೂ ಹಿಂದಿನದು

ಶ್ರೀ ವೀರಭದ್ರಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳ ಭಾಷಣ

(ವಿಶ್ವಕರ್ನಾಟಕ - ಬೆಂಗಳೂರು ೩೧-[illegible]-೩೬)

ಋಗ್ವೇದದಲ್ಲಿ ವೈಷ್ಣವ ಮತವು ಆರ್ಯಮತವೆಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ವೇದದಲ್ಲಿ ಶೈವ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಋಗ್ವೇದವು ಪ್ರಾರ್ಥನಾಸೂಕ್ತ. ಪ್ರಸಿದ್ಧ ವ್ಯಾಕರಣ ಸೂತ್ರಕಾರರಾದ ಪಾಣಿನಿಮಹರ್ಷಿಗಳು ಶೈವಪದವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿರುವರು.

ಭಾಷಾ ವಿಶೇಷ

ಒಂದೇ ಭಾಷೆಯು ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ರೂಪಗಳನ್ನು ಹೊಂದುವುದು. ಆ ಭಾಷೆಗಳು ಪರಿವರ್ತನೆ ಹೊಂದಲು ಆಯಾ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳ ಸುತ್ತುಮುತ್ತಲಿನ ವ್ಯವಹಾರವೇ ಕಾರಣ. ಬ್ರಹ್ಮಲಿಪಿಗೂ ಕನ್ನಡಕ್ಕೂ ಸಾಮ್ಯವಿದೆ. ೩೦೦೦ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಬ್ರಹ್ಮಲಿಪಿಯೂ ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಯೂ ಒಂದೇ ವಿಧವಾಗಿದ್ದಿತು. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ತಮಿಳು ತೆಲಗು ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಗಳಿಗೆ ಬೇಧಭಾವವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿರಲಿಲ್ಲ.

ಮನುಸ್ಮೃತಿಯಲ್ಲಿರುವುದೆಲ್ಲ ದ್ರಾವಿಡ ಸಂಸ್ಕೃತಿ. ಮನುಮಹರ್ಷಿಯು ವಿಗ್ರಹ ಪೂಜಕರು ಹೀಂದುಗಳೆಂದು ತಿಳಿಸಿರುವರು. ಶೈವ ಸಂಪತ್ತು ದ್ರಾವಿಡ ಸಂಪತ್ತಲ್ಲ. ದಕ್ಷಿಣ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಶೈವಮತ ಪ್ರಚಾರವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾಶ್ಮೀರದಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಶೈವಮತವು ಪ್ರಚಾರವಾಗಿದೆ. ಮತ ವಿಭಾಗಗಳಿಗೆ ಮನುಸ್ಮರೇ ಕಾರಣಕರ್ತರು. ಶೈವಮತದಲ್ಲಿ ಲಿಂಗಧಾರಣೆ, ವಿಭೂತಿಧಾರಣೆ ಮತ್ತು ತುಳಸಿ ರುದ್ರಾಕ್ಷಿ ಧಾರಣೆಗಳಿವೆ. ಶೈವಮತವು ದ್ರಾವಿಡ ಮತವಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಧಾರಣೆಗಳಾವುವೂ ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲ ಏಕೆಂದರೆ ಧಾರಣೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಸ್ತುಗಳು ದಕ್ಷಿಣದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಅದೆಲ್ಲ ಉತ್ತರ ದೇಶದಿಂದ ಬಂದವು. ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿದರೆ ಶೈವ ಮತವು ಆರ್ಯ ಮತವೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗುವುದು. ನಾವು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲ ಸಾಹಿತ್ಯಗಳನ್ನೂ ಅರಿತು ಅವುಗಳ ಸತ್ಯಾಸತ್ಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಮತವು ನವೀನವಾಗಿರಲಿ, ಪ್ರಾಚೀನವಾಗಿರಲಿ, ಅದರ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಅರಿಯಬೇಕು. ಶೈವಮತದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿವೆ. ವೀರಶೈವ ಜನಾಂಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜನರು ಕೇವಲ ಭಕ್ತಿಯುತರಾಗಿಯೂ ಮತ್ತು ಪುರಾಣಶ್ರವಣೇತ್ಯಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿಯೂ ಇದ್ದರು. ವೀರಶೈವ ಮತದಲ್ಲಿ ಲಿಂಗವು ಬಹುಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಲಿಂಗಪಜ್ಞವು ಬಸವೇಶ್ವರನ ಕಾಲಕ್ಕಿಂತ ಪೂರ್ವವಿದ್ದಿತು. ಐತಿಹಾಸಿಕವಾಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದರೆ ಅರ್ಜುನನ ಶಿಲಾಶಾಸನದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಲಿಂಗದ ವಿಷಯವು ಚೆನ್ನಾಗಿ ವಿಶದಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಬಸವೇಶ್ವರ ವಾಗ್ಮಯದಲ್ಲಿಯೇ ಇದು ಸೂಚಿತವಾಗಿರುವುದು. ಬಸವೇಶ್ವರನು ಜಂಗಮರಲ್ಲಿ ಬಹು ಭಕ್ತಿಯುತನಾಗಿದ್ದನೆಂದು ಕಂಡುಬರುವುದು. ಬಸವೇಶ್ವರನೇನೋ ವೀರಶೈವ ಮತೋದ್ಧಾರಕನು. ಅದನ್ನು ಯಾರು ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅವನು ವೀರಶೈವ ಮತಸ್ಥಾಪಕನೆಂದು ಹೇಳಲು ಯಾವ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವೂ ಇಲ್ಲ. ಬಸವೇಶ್ವರ ಪುರಾಣವು ಅವನು ಶಿವೈಕ್ಯರಾದ ೩೦-೪೦ ವರ್ಷಗಳ ಮೇಲೆ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿವೆಯೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಆಧಾರಗಳಿವೆ. ವೀರಶೈವ ಮತದಲ್ಲಿ ಷಟ್‌ಸ್ಥಲ ಮತ್ತು ಅಷ್ಟ ವಚನಗಳು ಬಹು ಪ್ರಖ್ಯಾತವಾದುವು. ಬಸವೇಶ್ವರನು ಮತಸ್ಥಾಪಕನಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಶೈವಪದವು ಆತನ ವಚನದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಇರುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಬಸವೇಶ್ವರ ಮತವನ್ನು ಓದಿ ನೋಡಿದರೆ ಶೈವಪದವು ಎಲ್ಲಿಯೂ ದೊರೆಯುವಂತಿಲ್ಲ.

ನನ್ನ ಚೋಳ ಎಂಬ ಆಂಧ್ರದೊರೆಯು 'ಕುಮಾರ ಸಂಭವ' ಎಂಬ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ರಚಿಸಿರುವನು. ಅದರಲ್ಲಿ ಈಶ್ವರ ಸಂಬಂಧವಾದ ವಿಷಯವು ಬಹಳವಾಗಿವೆ. ಆತನು ವೀರಶೈವ ಮತದವನೆಂದು ಅವನ ಗ್ರಂಥದಿಂದ ತೋರುವುದು. ಬಸವೇಶ್ವರನಿಗಿಂತಲೂ ೨೦೦ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ನನ್ನ ಚೋಳನು ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಆ 'ಕುಮಾರಸಂಭವ'ವನ್ನು ಬರೆದವನು ನನ್ನ ಚೋಳನು. ಆತನ ಗುರುವೂ ಸಹ ವೀರಶೈವನು. ಜಂಗಮ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಹೆಸರಿಗೆ ಆ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಅಂಕಿತಮಾಡಿರುವನು. ಅದರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಶೈಲಕ್ಷೇತ್ರದ ಮಹತ್ವವೂ ಸಹ ಇದೆ. ಲಿಂಗದಿಂದ ಮನುಷ್ಯನು ಹೇಗೆ ಹುಟ್ಟಬಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಸ್ವಲ್ಪವಾದಾಸ್ಪದವಾದುದು.

ಲಿಂಗದಲ್ಲಿ ಶಿವನಿರುವುದನ್ನು ಅನೇಕರು ನಂಬುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಯಾರೂ ಸುಲಭವಾಗಿ ನಂಬುವುದಿಲ್ಲ. ವೀರಶೈವ ಮತದ ಆಚಾರ್ಯರು ಲಿಂಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣಪ್ರತಿಷ್ಠೆ ಮಾಡಿ ತೋರಿಸಲೇ ಬೇಕು. ಆ ರೀತಿಯಲ್ಲದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಜನರು ನಂಬುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಬೆಳಗಾಮಿನ ಬಳಿ ಅಮಳಿಗೆ ಎಂಬಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಮಹಪೋಂದಿದೆ ವಿಜಯಾದಿತ್ಯನ ತಾಮ್ರಶಾಸನವು ವೀರಶೈವಮತಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದು. ಆ ಶಾಸನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಒಂದು ಶಾಸನವು ನನ್ನಲ್ಲಿದೆ. ಅದರಿಂದ ವೀರಶೈವ ಮತದ ಆಚಾರ್ಯರು ಶಾಲಿವಾಹನ ಶಕದ ೬೦೦ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದರೆಂದು ಅದರಲ್ಲಿ ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ಆ ರೀತಿ ಇದ ರಿ[illegible] ಶೈವ ಮತವು ಎಷ್ಟು ಪ್ರಾ[illegible] ದೆ ಎಂಬುದು ತಿಳಿಯುವುದ[illegible] ದರು.

ತರುವಾಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು [illegible] ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳ ಭಾಷಣವನ್ನು [illegible] ಪ್ರಸವರು ಕರ್ನಾಟಕ [illegible] ಷತ್ತು ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಕೆ[illegible] [illegible] ವಿಷಯಗ[illegible] ಮು ಸಾ[illegible] ವಿಚಾರ[illegible] ತ್ತು, [illegible] ಚಿತ [illegible] ಳನ್ನು

ವೀರಶೈವ ಮತದ ಪ್ರಾಚೀನತೆ

ಡಾ|| ಸರ್ ಕೆ. ಪಿ. ಪುಟ್ಟಣ್ಣಚೆಟ್ಟರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ

ಬಿದರಿ ಮಠದ ಸ್ವಾಮಿಗಳ ಭಾಷಣ

ಬೆಂಗಳೂರು, ಜುಲೈ ೩೦

ನಿನ್ನೆ ಸಾಯಂಕಾಲ ೬ ಘಂಟೆಗೆ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣರಾಜೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷನ್ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಡಾ|| ಸರ್ ಕೆ ಪಿ ಪುಟ್ಟಣ್ಣಚೆಟ್ಟರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಬಿದರೆ ಮಠದ ವೇ|| ಶಂ|| ವೇದತೀರ್ಥ ಇತ್ಯಾದಿ ಬಿರುದಾಂಕಿತರೂ ನೈಜಾಂ ಸಂಸ್ಥಾನ್ ಶಂಕರ ಸಂಸ್ಕೃತ ಕಾಲೇಜಿನ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲರೂ ಆದ ಶ್ರೀ ವೀರಭದ್ರ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು 'ವೀರಶೈವ ಮತದ ಪ್ರಾಚೀನತೆ' ಎಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಸುಮಾರು ೨ ಘಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ಉಪನ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದರು. ಉಪನ್ಯಾಸವನ್ನು ಕೇಳಲು ವೀರಶೈವ ಬಾಂಧವರೂ, ಅನೇಕ ಕನ್ನಡ ಪ್ರೇಮಿಗಳೂ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಸಭಾಂಗಣದಲ್ಲೂ, ಹೊರಗೂ ಕಿಕ್ಕಿರಿದು ನೆರೆದಿದ್ದರು

ಪೀಠಿಕಾ ಪರಿಚಯದ ಭಾಷಣಗಳಾದ ಮೇಲೆ ಶ್ರೀ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಭಾಷಣವನ್ನು ಆರಂಭ ಮಾಡಿ ವೀರಶೈವ ಮತವು ಬಸವಣ್ಣನವರಿಂದಲೇ ಸ್ಥಾಪಿತವಾದುದೆಂದು ಅನೇಕರ ಅಭಿಮತವಾಗಿದೆಯೆಂದೂ, ಆದರೆ ಚಾರಿತ್ರಿಕದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದರೆ ವೀರಶೈವ ಮತವು ಅದಕ್ಕಿಂತ ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಇದ್ದುದಾಗಿ ತಿಳಿಯುವುದೆಂದೂ ಹೇಳಿದರು. ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ವಾದಗ್ರಸ್ತ ವಿಷಯಗಳನೇಕವು ಚರ್ಚಿತವಾದುವು. ಬಸವಣ್ಣನವರೇ ವೀರಶೈವ ಮತಸ್ಥಾಪನಾಚಾರ್ಯರಲ್ಲವೆಂದೂ, ಶಂಕರ, ರಾಮಾನುಜ ಮತ್ತು ಮಧ್ವಾಚಾರ್ಯರು ತಂತಮ್ಮ ಮತಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರೆಂದೂ ಹೇಳುವ ಹಾಗೆ ಬಸವಣ್ಣನವರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ವೀರಶೈವ ಮತಸ್ಥಾಪನೆಯ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಖಡಾಖಂಡಿತವಾಗಿ ಹೇಳಲಾಗದೆಂದೂ ಹೇಳಿದರು. ಬಸವಣ್ಣನವರಾಗಲೀ ಅವರ ಸಮಕಾಲೀಕರಾಗಲಿ ಬರೆದಿರುವ ವಚನಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಮತಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳ ವರ್ಣನೆಯಿಲ್ಲವೆಂದೂ, ಬಸವಣ್ಣನವರ ಕಾಲದಲ್ಲೇ ಮತಸ್ಥಾಪನೆಯಾಯಿತೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಆಧಾರಗಳಿಲ್ಲವೆಂದೂ ಹೇಳಿದರು.

ವೀರಶೈವ ಮತಸ್ಥಾಪನಾಚಾರ್ಯರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಬಸವಣ್ಣನವರೇ, ರೇಣುಕಾಚಾರ್ಯರೇ, ಅವರಿಗಿಂತ ಹಿಂದಿನವರೇ ಮತಸ್ಥಾಪಕರು ಎಂಬುದನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಲು ಮತಾಭಿಮಾನಿಗಳೂ ಅಲ್ಲದವರೂ ಹೂಡಿರುವ ವಾದ ಪ್ರತಿವಾದಗಳನ್ನು ಮಥಿಸಿ ಶ್ರೀ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಬಸವಣ್ಣನವರು ಮತಸ್ಥಾಪನಾಚಾರ್ಯರಲ್ಲವೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ನಿದರ್ಶನಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು.

ಹೀಗೆ ವೀರಶೈವ ಮತಸ್ಥಾಪನಾಚಾರ್ಯರಾರೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ವಾದವಿರುವಾಗ ಪರಿಷತ್ತಿನಂಥ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಚೆನ್ನಾಗಿ ವಿಚಾರವಿಮರ್ಶೆಮಾಡಿ ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆ ಬಂದು ಸತ್ಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕೆಂಬ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಪರಿಷತ್ತಿನ ಮೇಲೆ ಶ್ರೀ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಹೊರಿಸಿದರು.

ಶ್ರೀ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಭಾಷಣ ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಸರ್. ಕೆ ಪಿ ಪುಟ್ಟಣ್ಣಚೆಟ್ಟರು ಭಾಷಣಕಾರರನ್ನು ವಂದಿಸಿ, ವಾದಗ್ರಸ್ತವಾದ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹೇಳಬಯಸದೆ, ಬಸವಣ್ಣನವರಿಗಿಂತ ಹಿಂದೆಯೇ ವೀರಶೈವಮತವು ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗಿದ್ದದ್ದರೆ ಬಸವಣ್ಣನವರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಲೋಪವೇನೂ ಇಲ್ಲವೆಂದೂ, ಬಸವಣ್ಣನವರು ಶಾಶ್ವತವಾದ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನೂ ಮಾಸದ ಕೀರ್ತಿಯನ್ನೂ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಬಳಿಕ ಪರಿಷದುಪಾಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಶ್ರೀ ಮರ್ಗ ಡಿ ವಿ ಗುಂಡಪ್ಪನವರು ಭಾಷಣಕಾರರಿಗೂ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೂ ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸಿ ಹಾರ ತುರಾಯಿಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿದರು.

ಅಂದಿನ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ವಾದಗ್ರಸ್ತವಾದ ವಿಷಯಗಳು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಚರ್ಚಿತವಾಗುವುವೆಂದು ತಾವು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಶ್ರೀ ಮರ್ಗ ಡಿ ವಿ ಗುಂಡಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿ ವೀರಶೈವ ಸಮಾಜದ ಅಂತಃಕಲಹದ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಷತ್ತು ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆಯನ್ನು ವಹಿಸಿ ಪ್ರವೇಶಿಸುವುದು ಪರಿಷತ್ತಿನ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಮೀರಿದುದೆಂದೂ, ಅಂಥ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಪರಿಷತ್ತಿನ ಇಷ್ಟವಲ್ಲವೆಂದು ಉದ್ದೇಶವಲ್ಲವೆಂದೂ ಬಹಳ ತೂಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ಮುಚ್ಚುಮರೆಯಿಲ್ಲದೆ ಹೇಳಿದರು.

ಪರಿಷತ್ತು ಇದುವರೆಗೆ ಬಸವಣ್ಣನವರೇ ವೀರಶೈವಮತಸ್ಥಾಪಕರೆಂದು ಚಳುವಳಿ ನಡೆಸಲಿಲ್ಲವೆಂದೂ ಅಂಥ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಲಿಲ್ಲವೆಂದೂ ಹೇಳಿದರು. ಪರಿಷತ್ತು ಧರ್ಮಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿರುವ ಸಾಹಿತ್ಯಸಾರವನ್ನು ಹೀರುವ ಹಿರಿಯ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಪಡೆದಿದೆಯೆಂದೂ, ಆ ಧರ್ಮಗ್ರಂಥಗಳು ಯಾವಮತಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದುವಾದರೂ, ಆಗಲಿ ಆ ಗ್ರಂಥಗಳು ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಸೇವೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದರೆ, ಅದನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿ ಆನಂದ ಪಡುವುದು ಪರಿಷತ್ತಿನ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆಯೆಂದೂ ಬಿಚ್ಚುಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರು ವಿಶ್ವಜನತೆಯ ಹೃದಯವನ್ನು ಕಲಕುವ ಆನಂದವನ್ನು ಕೊಡುವ ಆತ್ಮೋದ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುವ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಎಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಅದು ಪರಿಷತ್ತಿನ ಹೃದಯಕ್ಕೆ ಮೆಚ್ಚೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿ ಅಂಥ ಸಾರಸರ್ವಸ್ವವು ವೀರಶೈವವಚನಗಳಲ್ಲಿವೆಯೆಂದೂ ಹೇಳಿದರು. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಅಂಥ ವಚನಗಳಿರುವುದು ಒಂದು ಹೆಮ್ಮೆಯೆಂದೂ ಹೇಳಿದರು.

'ಮಾನವ ಧರ್ಮ'

ಶ್ರೀ ವೀರಭದ್ರ ಶಾಸ್ತ್ರಿಯವರ ಉಪನ್ಯಾಸ

ರಾವ್ ಬಹದ್ದೂರ್ ಬಿ ವೆಂಕಟೇಶಾಚಾರ್ಯರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ

ಬೆಂಗಳೂರು, ಜುಲೈ, ೩೧

ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಕಾಲೇಜಿನ ಭೌತಿಕಶಾಸ್ತ್ರದ ಪ್ರೊಫೆಸರಾದ ರಾವ್ ಬಹದ್ದೂರ್ ಬಿ. ವೆಂಕಟೇಶಾಚಾರ್ಯವರು ನಿನ್ನೆ ಸಾಯಂಕಾಲ ಪುರಭವನದಲ್ಲಿ ಬಿದರೆ ಶ್ರೀ ವೀರಭದ್ರ ಶಾಸ್ತ್ರಿಯವರು 'ಮಾನವ ಧರ್ಮ' ಎಂಬ ವಿಚಾರವನ್ನು ಕುರಿತು ಅಮೋಘವಾದ ಉಪನ್ಯಾಸವನ್ನು ಮಾಡಿದರು ಇವರ ಉಪನ್ಯಾಸವನ್ನು ಕೇಳಲು ೫೦೦ ಜನರವರೆಗೆ ಸೇರಿದ್ದರು. ಡಾ|| ಸರ್ ಕೆ ಪಿ ಪುಟ್ಟಣ್ಣ ಚೆಟ್ಟರೂ, ಲೇಡಿ ಪುಟ್ಟಣ್ಣ ಚೆಟ್ಟರೂ ದಯಮಾಡಿಸಿದ್ದರು

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಭಾಷಣಕಾರರ ಪರಿಚಯವನ್ನು ಸಭಿಕರಿಗೆ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟ ನಂತರ ಉಪನ್ಯಾಸಕರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣವನ್ನಾರಂಭಿಸಿ, ಸುಮಾರು ೨ ೩೦ ಘಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ಮಾತನಾಡಿದರು.

ಧರ್ಮದ ಅರ್ಥ

ಮೊದಲು 'ಮಾನವ ಧರ್ಮ' ಎಂಬುದರ ಅರ್ಥವೇನೆಂಬುದನ್ನ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರು.

'ಮಾನವ' ಎಂದರೆ ಮನು ಸಂಬಂಧಿಗಳು ಎಂದು ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದಾಗಿದೆ ಮನು ವಂಶಕ್ರಮವನ್ನಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಮಾನವ ಧರ್ಮವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿಯಾಗಲಿ ಇದು ಬಂದಿರಬಹುದು ಎಂದರು. ಮಾನವ ಧರ್ಮ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಆರ್ಯ ಧರ್ಮ ಎಂಬ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿದರೆ ಅದು ಸಾಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು..

ಧರ್ಮದ ಲಕ್ಷಣ

ಅನಂತರ ಉಪನ್ಯಾಸಕರು ಧರ್ಮದ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಇತಿಹಾಸ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ, ಪ್ರಾಚೀನ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ತಿಳಿಯಪಡಿಸಿದರು. ಐತಿಹಾಸಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡುವುದಾದರೆ, ಜೈಮಿನಿ ಋಷಿಗಳು ಧರ್ಮದ ಸೂತ್ರವನ್ನು ಮಾಡಿರುವುದೇ ಸರ್ವಸಮ್ಮತವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಧರ್ಮವನ್ನು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಮಾಡಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಜೈಮಿನಿ ಋಷಿಗಳದೇ ಸರ್ವಸಮ್ಮತವಾದ ಲಕ್ಷಣವೆಂದರು.

ಧರ್ಮದ ಸೂತ್ರಗಳು

ಧರ್ಮದ ಸೂತ್ರಗಳು ಆದಷ್ಟು ಸಂಕ್ಷೇಪವಾಗಿ ಹೇಳಲು ಉದ್ಯುಕ್ತವಾದವೆಂದು ಹೇಳಿ ಪ್ರಯೋಜನದಿಂದ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಧರ್ಮ-ಸತ್ಪ್ರೇರಣೆಯನ್ನುಂಟುಮಾಡಲು ತಕ್ಕದ್ದಾಗಿರುವುದೇ ಧರ್ಮ-ಇಹದಲ್ಲೂ, ಪರದಲ್ಲೂ ಮೋಕ್ಷವನ್ನುಂಟುಮಾಡತಕ್ಕ ಸತ್ಕಾರ್ಯವಾವುದುಂಟೋ ಅದೇ ಧರ್ಮ ಎಂದರು. ಇದು ವೇದದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವಂಥಾದ್ದಾಗಿರಬೇಕು.

ಮನುಮಹಾಶಯರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಹಿರಿಯರು ಹೇಳಿದಂತೆ ನಡೆಯುವುದೇ ಧರ್ಮ—ಅವರು ಸತ್ಪುರುಷರಾಗಿರಬೇಕು-ಸದಾಚಾರಿಗಳಾಗಿರಬೇಕು, ಎಂದರು.

ಅಂದರೆ ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸತ್ಕುಲಪ್ರಸೂತನಾಗಿ, ಸದ್ಗುಣಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿರುವವನಾಗಿ ವಿದ್ವಾಂಸನಾಗಿರಬೇಕು ದ್ವೇಷರಾಗವರ್ಜಿತನಾಗಿರಬೇಕು. ಪವಿತ್ರ ಹೃದಯದಿಂದ ಬರುವ ಮಾತುಗಳೇ ಧರ್ಮ ಎಂದರು.

ಧರ್ಮ ಶಬ್ದ

ವೇದವನ್ನು ಧರ್ಮದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಲಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಸರ್ವಸಮ್ಮತವಾಗಿ ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆಂದೂ, ದೇವರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಸ್ವರೂಪನಿಂದ ವೇದಗಳೂ, ಸೂತ್ರಗಳೂ ಬರುತ್ತವೆಯೆಂದೂ ಹೇಳಿದರು. ವೇದಶಬ್ದಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ನಾಶವಿಲ್ಲ, ಲೋಪವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿ, ವೇದವು ನಿತ್ಯವಾದವೆಂಬುದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದೇ ಲೇಸು ಎಂಬುದನ್ನು ಸಭಿಕರಿಗೆ ಮನಗಾಣಿಸಿದರು.

ಧರ್ಮ ಕಾರ್ಯ

ಜೀವಿಯು ಮಾಡುವ ಕಾರ್ಯವು ಕೇವಲ ಶಿವನಿಂದ ಪ್ರೇರಣವಾಗಿ ಮಾಡಸಕ್ಕ ಕಾರ್ಯವಲ್ಲವೆಂದೂ, ಶಿವನು ಮನಸ್ಸಿನ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನ ಭಿನ್ನ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿದ್ದನೆಂದೂ, ಅದಕ್ಕೇ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರ ಲಕ್ಷಣವು ಬೇರೆಬೇರೆ ಬಗೆಯಾಗಿರುವುದೆಂದೂ ಹೇಳಿದರು. ಭಗವಂತನು ಮನುಷ್ಯರನ್ನು ಅವರವರ ಗುಣ, ಕರ್ಮಾನುಸಾರವಾಗಿ ಸೃಷ್ಟಿಸಿದನೆಂದು ಹೇಳಿ, ವರ್ಣಾಶ್ರಮ ಧರ್ಮವನ್ನು ಕುರಿತು ವಿವರಿಸಿದರು.

ಸ್ವರಾಜ್ಯದ ಮಾತು

ಜನರು ಸ್ವರಾಜ್ಯವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದೂ, ಅದನ್ನು ಹೊಂದಲು ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನ, ಸ್ವಭಾಷಾಭಿಮಾನ ಈ ಎರಡೇ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವುದು ಸಾಲದೆಂದೂ, ಸ್ವಧರ್ಮ, ಸದಾಚಾರ ಇವೆರಡನ್ನೂ ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಾ ಬಂದರೆ, ಸ್ವರಾಜ್ಯವು ಸಿಗುವುದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸಂಶಯವೂ ಇಲ್ಲವೆಂದರು (ಕರತಾಡನ)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಭಾಷಣ

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕಾಲ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ, ಈಗಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗನುಸಾರವಾಗಿ, ನವೀನ ಬದಲಾವಣೆಗಳಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ನಡೆಯುವುದು ಯುಕ್ತವೆಂದು ಹೇಳಿ, ಪೂರ್ವಿಕರು ಹೇಳಿದಂತೆ ನಡೆದರೆ ಅನ್ಯಾಯವುಂಟು. ಆದರೆ ಈಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವೈದಿಕಮತವನ್ನೇ ಹಿಡಿದ. ಹೋದರೆ ಈಗಿನ ಕಾಲದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅದು ಎಂದಿಗೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ಧರ್ಮಮಾರ್ಗವು ಎಲ್ಲ ಮತಕ್ಕೂ ಒಂದೇ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿ ತಮ್ಮ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸಿದರು. ವಂದನೆಗಳನ್ನರ್ಪಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಸಭೆ ಮುಗಿಸಿದರು. (ನವಜೀವನ ೧-೮-೩೬)

ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿಯಲ್ಲಿ ನೈಜಾಂಸ್ಟೇಟ್ ಯಾದಗಿರಿ ಶಂಕರ ಸಂಸ್ಕೃತ ಕಾಲೇಜ್ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲ್ ಕಾವ್ಯತೀರ್ಥ, ವೇದತೀರ್ಥ, ಸ್ಮೃತಿತೀರ್ಥ, ದರ್ಶನ ತೀರ್ಥ, ಧರ್ಮಾಚಾರ್ಯ, ವಿದ್ಯಾ ನಿಧಿ, ಸಾಹಿತ್ಯ ವಿಶಾರದ, ವಿದ್ಯಾರತ್ನ ಇತ್ಯಾದಿ ಬಿರುದಾಂಕಿತರಾದ ಷ॥ಬ್ರ॥ಶ್ರೀ॥ಸಂ॥ಚಿದರೆಮಠದ ವೀರಭದ್ರ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳವರ ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ ಭಾಷಣದ್ವಯವು.

ಪ್ರಥಮ ಭಾಷಣವು.

ತಾ॥ 29-7-36 ರಲ್ಲಿ ನ್ಯ ವ್ಯ ಪಿ ತಾ ಮ ಹ ರಾ ದ ಶ್ರೀಮಾನ್, ಡಾಕ್ಟರ್, ದಿ॥ಬ॥ಸರ್ ಕೆ. ಪಿ. ಪುಟ್ಟಣ್ಣ ಸೆಟ್ಟರು, ಕೆಟಿ. ಸಿ. ಐ. ಇ. ಎಲ್. ಎಲ್. ಡಿ. ಯವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣರಾಜೇಂದ್ರ ಕರ್ಣಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷನ್ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ 'ವೀರಶೈವ ಮತದ ಪ್ರಾಚೀನತೆ' ಎಂಬ ವಿಷಯವು ಸದರಿ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳವರಿಂದ ಉಪನ್ಯಸಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಉಪನ್ಯಾಸದ ಸಾರಾಂಶವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಇಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿರುವೆನು.

ಮೊದಲು ಸರ್ ಸೆಟ್ಟರು ಸಭಿಕರಿಗೆ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರು. ಬಳಿಕ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಭಾಷಣವನ್ನು ಉಪಕ್ರಮಿಸಿದರು. ಅನೇಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಕರ್ಣಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು ನಡೆಸುತ್ತಲಿರುವ ಸೇವೆಯು ಅತ್ಯಮೂಲ್ಯವಾದುದು. ಭಾರತವು ವೈದಿಕ ದೇಶವು. ವೈದಿಕ ವೊಡನೆ ಧರ್ಮವು ನೆಲೆಗೊಂಡಿದೆ. ಆಗಮ ಪುರಾಣಗಳೇ ವೈದಿಕದೇಶವೆಂದು ಕರೆವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳಾಗಿವೆ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಶೈವ, ವೈಷ್ಣವ, ಸೌರ, ಕಾಪಾಲಿ ಶಾಕ್ತೇಯ, ಗಾಣಾಪತ್ಯವೆಂಬ 6 ಮತಗಳು ಮುಖ್ಯವಾದುವಾಗಿವೆ. ಬಹುಕಾಲದಿಂದ ನೆಲೆಗೊಂಡಿರುತ್ತವೆ. ಸ್ಮಾರ್ತರು ವೇದಗಳನ್ನು ನಂಬಿದವರಾದರೂ ಅವರಿಗೆ ಸ್ಮೃತಿಗಳೇ ಆಧಾರವು. ಶಿವಾರಾಧನೆಯಿಂದ ಶಿವಾತ್ಮನನ್ನು ಒಪ್ಪುವವರು ಶೈವರು. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಆರ್ಯಾವರ್ತ, ದ್ರಾವಿಡ ಎಂದು 2 ಭಾಗಮಾಡಿರುವರು. ಶೈವವು ದ್ರಾವಿಡಮತವಲ್ಲ. ಶೈವದ ಸಂಗಡಲೇ ಸ್ಮಾರ್ತವೈಷ್ಣವಗಳಿವೆ. ವೈಷ್ಣವವು ಆರ್ಯಮತವೆಂದು ಋಗ್ವೇದದಲ್ಲಿದೆ. ವೇದದಲ್ಲಿ ಶೈವ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದು. ಪಾಣಿನಿಯು ತನ್ನ ವ್ಯಾಕರಣದಲ್ಲಿ ಶೈವ ಶಬ್ದ ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ. ಋಗ್ವೇದದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಇದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಶೈವ ಮತವೂ ಆರ್ಯಮತವೇ ಆಗಿದೆ. ಮನು ಮಹರ್ಷಿಗಳ ಮನುಸ್ಮೃತಿಯಲ್ಲಿ ವಿಗ್ರಹ ಪೂಜಕರು ಹಿಂದುಗಳು ಎಂದುಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇವರಿ ದ್ರಾವಿಡರೆಂದಿದೆ, ಶೈವ ಸಂಪತ್ತು ದ್ರಾವಿಡ ಸಂಪತ್ತಲ್ಲ.

ಶೈವ ಮತವು ಕಾಶ್ಮೀರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಚಾರದಲ್ಲಿರುವುದು. ಶೈವಮತವು ವಿಭೂತಿ, ರುದ್ರಾಕ್ಷಧಾರಣಾದಿ ಅಷ್ಟಾವರಣಗಳನ್ನೂ, ಭಕ್ತಾದಿ ಷಟ್‌ಸ್ಥಲಗಳನ್ನೂ ಬೋಧಿಸುತ್ತದೆ. ಶೈವರು ಧಾರಣೆಮಾಡುವ ರುದ್ರಾಕ್ಷಗಳು ನೇಪಾಳ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ದೊರೆವುವು. ದ್ರಾವಿಡದೇಶವಾದ ದಕ್ಷಿಣದಲ್ಲಿ ದೊರೆವುದಿಲ್ಲ. ಇವುಗಳ ಪರಿಶೀಲನೆಯಿಂದ ಶೈವ ಮತವು ದ್ರಾವಿಡವಲ್ಲದೆ ಆರ್ಯಮತವೇ ಆಗಿದೆ. ಪ್ರಾಚೀನಕಾಲದ ವೀರಶೈವರು ಕೇವಲ ಭಕ್ತಿಯುತರೂ, ಪುರಾಣ ಶ್ರವಣೇತ್ಯಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ನಿರತರೂ ಆಗಿದ್ದರು. ಲಿಂಗವೇ ವೀರಶೈವರಿಗೆ ಮುಖ್ಯವಾದದ್ದು. ಲಿಂಗಶಬ್ದವು ಬಸವಣ್ಣನ ಕಾಲದಿಂದೀಚಿನದಲ್ಲ. ಬಸವಣ್ಣನು ವೀರಶೈವ ಮತಸ್ಥಾಪಕನಲ್ಲ. ಆತನ ವಚನಗಳು ಆತನ ಕಾಲದ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಆತನ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ವೀರಶೈವಶಬ್ದವಾಗಲೀ, ವಿಭೂತಿ, ರುದ್ರಾಕ್ಷಧಾರಣಾದಿ ವಿಷಯಗಳಾಗಲೀ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಬಸವ ಪುರಾಣವು ಬಸವಣ್ಣನ ಬಳಿಕ 30-40 ವರ್ಷಗಳಮೇಲೆ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟದ್ದು. ಅರ್ಜುನವಾಡದ ಶಿಲಾಶಾಸನದಲ್ಲಿ ಬಸವೇಶ್ವರನ ವಿಚಾರವಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಮತಸ್ಥಾಪಕನೆಂದಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಬಸವಣ್ಣನ ವಂಶವೃಕ್ಷವು ಮಾತ್ರವಿದೆ. ಬಸವಣ್ಣನವರಿಗಿಂತಲೂ 200 ವರ್ಷ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಒರೆಯೂರಿನಲ್ಲಿದ್ದ ನನ್ನಿ ಚೋಳನೆಂಬ ಆಂಧ್ರಧೊರೆಯು 'ಕುಮಾರ ಸಂಭವ' ಎಂಬ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಅವನ ಗುರುವೂ ಶಿವಭಕ್ತನಾಗಿದ್ದನು. ಶ್ರೀಶೈಲಕ್ಷೇತ್ರದ ಮಹತ್ತನ್ನೂ ವರ್ಣಿಸಿ, ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಯತಿಗಳಿಗೆ ಅಂಕಿತಮಾಡಿರುವನು. ಬೇಗಾಪಿ ಬಳಿ ಅವಳಿಗೆ ಎಂಬ ಗ್ರಾಮದ ಮಠದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿರುವ ವಿಜಯಾದಿತ್ಯನ ತಾಮ್ರದ ಶಾಸನದಲ್ಲಿ ವೀರಶೈವ ಮತಾಚಾರ್ಯರು ಶಾ.ಶ. 600 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆಯೇ ಇದ್ದರೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

ಹೀಗಿರುವುದರಿಂದ ವೀರಶೈವ ಮತವು ಬಹು ಪ್ರಾಚೀನವಾದುದೆಂದುಧಾರಾಳವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದಾಗಿದೆ. ದ್ರಾವಿಡಭಾಷೆಗಳು ಸಂಸ್ಕೃತಜನ್ಯ

ಕೆಲವರೂ ವಾದಮಾಡುವರು. ಕಾಲದೇಶ ವರ್ತಮಾನಗಳಿಂದ ಭಾಷೆಯುಬದಲಾವಣೆ ಹೊಂದಿದೆ. ಈಗ 3000ಸಾವಿರ ವರ್ಷಗಳಹಿಂದಿನ ಬ್ರಾಹ್ಮೀಲಿಪಿಗೂ, ಕನ್ನಡಕ್ಕೂ ಸಾಮ್ಯವಿದೆ. ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ವಿಶೇಷ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಶಿವರಹಸ್ಯ, ಶಿವಕಾಂಡ ಮುಂತಾದ ಗ್ರಂಥಗಳಿವೆ. ಶಿವಕಾಂಡದಲ್ಲಿ 1 ಲಕ್ಷ 20 ಸಾವಿರ ಶ್ಲೋಕಗಳಿವೆ. ಗೋಪಾಲಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಬಿಜಾಪುರದ ನವಾಬನ ಮೊಮ್ಮಗ ಮಹಮ್ಮದ್ ಖಾಸೀಂ ಎಂಬುವರಲ್ಲಿ 8-10ಸಾವಿರ ಹಿಂದೂ ಗ್ರಂಥಗಳಿವೆ. ಒಂದೇ ಹೆಸರಿನವರ ಭ್ರಾಂತಿಯಿಂದ ರೇಣುಕರು ಈಚಿನವರೆಂದು ಕರೆಯುವುದು ಯುಕ್ತವಲ್ಲ. ಬಸವ ಪುರಾಣದ ಮೇಲೆ ಮರಿತೋಂಟದಾರ್ಯರು ಟೀಕೆ ಮಾಡಿರುವ ವಿಚಾರ, ಪಾರಮೇಶ್ವರಾಗಮ, ಚತುರಾಚಾರ್ಯರ ಪುರಾಣ, ಷಡ್ದರ್ಶನ ಸಮುಚ್ಚಯ ಮುಂತಾದ ಗ್ರಂಥಗಳ ವಿಷಯ, ವೆಂಕಟೇಶನು ವಿರಭದ್ರಾವತಾರನೆಂಬ ವಿಚಾರ, ಶಾಸನಗಳ ಭೂಶೋಧನೆಗಳ ವಿಚಾರ, ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರಿಗೆ ಚಂದ್ರಮೌಳೀಶ್ವರ ಲಿಂಗವು ದೊರೆತದ್ದು, ಸಾವಿರ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದಿನ ಅಗಸ್ತ್ಯಸೂತ್ರಗಳ ವಿಚಾರ, ಶ್ರೀರಾಮನು ಲಿಂಗಪೂಜೆ ಮಾಡಿದ ವಿಚಾರ, ಕ್ಯಾಸ್ಟ್ ಅಂಡ್ ಟ್ರೈಬ್ಸ್‌ನ 5 ನೆ ವಾಲ್ಯೂಯಂ ವಿಚಾರ, ಸಿದ್ಧಾಂತ ಶಿಖಾಮಣಿಯ ಶಿವಲಿಂಗಧಾರಿಗಳಿಗೆ ಜಾತಿ ಭೇದವಿಲ್ಲವೆಂದು ವಗೈರೆ ಹಲವರು ತರ್ಕಿಸುವುದು ಸಮಂಜಸವಲ್ಲವೆಂಬ ವಿಚಾರ, ವೀರಶೈವರಲ್ಲಿ ವರ್ಣಾಶ್ರಮಗಳಿವೆ ಎಂಬ ವಿಚಾರ, ಜಾತಿಸಂಕರರಾಗಬಾರದೆಂಬ ವಿಚಾರಗಳು ಇವೇ ಮೊದಲಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ವೇದ, ಶೃತಿ, ಸ್ಮೃತ್ಯಾದಿಗಳ ಆಧಾರದಿಂದ ಘಂಟಾಘೋಷವಾಗಿ 2 ಘಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ಭಾಷಣದ ಮೂಲಕ ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸಿದರು. ಸಭಾಭವನವು ಕಿಕ್ಕಿರಿದು ತುಂಬಿ ವರಾಂಡದಲ್ಲಿಯೂ ಕೇಳುವವರು ಸೇರಿದ್ದರು.

ಬಳಿಕ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಮತ್ತು ಪರಿಷತ್ತಿನ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೂ ಭಾಷಣಮಾಡಿದರು. ಸಭೆಯು ನಮ್ಮ ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರವರ ಜಯಘೋಷದೊಡನೆ ಮುಕ್ತಾಯವಾಯಿತು.

ದ್ವಿತೀಯ ಭಾಷಣವು.

ಪುನಃ 30-7-36ರರ ಸಾಯಂಕಾಲ 6 ಘಂಟೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಸರ್, ಸೆಟ್ಟರವರ ಟೌನ್ ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಕಾಲೇಜ್ ಪ್ರೊಫೆಸರ್ ರಾವ್‌ಬಹದ್ದೂರ್ ಶ್ರೀಮಾನ್. ಬಿ. ವೆಂಕಟೇಶಾಚಾರ್, ಎಂ.ಎ. ಯವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ "ಮಾನವ ಧರ್ಮ" ಎಂಬ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸದರಿ ಶ್ರೀ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳವರು ಒಂದೂ ಮುಕ್ಕಾಲು ಗಂಟೆ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರು. ಸಶೇಷ.

ಪಂಡಿತ. ಸಿ. ಸಂಗಯ್ಯ.

ಪ್ರಜಾಬಂಧು 1-8-36

ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿಯಲ್ಲಿ ನೈಜಾಂಸ್ಟೇಟ್ ಯಾದಗಿರಿ ಶಂಕರ ಸಂಸ್ಕೃತ ಕಾಲೇಜ್ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲ್ ಕಾವ್ಯತೀರ್ಥ. ವೇದತೀರ್ಥ, ಸ್ಮೃತಿತೀರ್ಥ, ದರ್ಶನ ತೀರ್ಥ, ಧರ್ಮಾಚಾರ್ಯ. ವಿದ್ಯಾ ನಿಧಿ, ಸಾಹಿತ್ಯ ವಿಶಾರದ, ವಿದ್ಯಾರತ್ನ ಇತ್ಯಾದಿ ಬಿರುದಾಂಕಿತರಾದ ಷ॥ಬ್ರ॥ಶ್ರೀ॥ಪಂ॥ಚಿದರಿಮಠದ ವೀರಭದ್ರ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳವರ ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ ದ್ವಿತೀಯ ಭಾಷಣವು.

(ಹಿಂದಿನ ಸಂಚಿಕೆಯಿಂದ ಮುಂದುವರಿದುದು.)

ಹಿಂದಿನ ವಾರದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಂತೆ ತಾ॥ 30-7-36ರರ ಸಾಯಂಕಾಲ 6 ಗಂಟೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಶ್ರೀ. ಸರ್. ಶೆಟ್ಟರವರ ಟೌನ್‌ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ. ಸೆಂ॥ ಕಾ॥ ಪ್ರೊ॥ ರಾ॥ ಬ॥ ಬಿ. ವೆಂಕಟೇಶಾಚಾರ್ ಎಂ. ಎ., ಯವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಈ ಸಭೆಗೆ ಬಹುಮಂದಿ ಅಂದರೆ ಸುಮಾರು 500ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸ್ವಮತ ಪರಮತೀಯರೂ ಅನೇಕಮಂದಿ ದೊಡ್ಡಮನುಷ್ಯರೂ ಆಗಮಿಸಿದ್ದರು. ಈ ದಿನದ ಭಾಷಣದ ಸಾರಾಂಶವು.

ಮಾನವ ಧರ್ಮ

ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರವರು ಉಪನ್ಯಾಸಕರ ಪರಿಚಯವನ್ನು ಸಭಿಕರಿಗೆ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರು. ಬಳಿಕ ಉಪನ್ಯಾಸಕರೆದ್ದು ದೇವತಾಸ್ತುತಿ ಮಾಡಿ,— ಮಾನವ ಧರ್ಮವೆಂದರೆ ಮನುಜನು ಆಚರಿಸಬೇಕಾದ ಧರ್ಮ. ಆದರೆ ಈ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ 190ಕೋಟಿ ಪ್ರಜೆಗಳಿರುವರು. ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಮಾನವರೇ ಆದರೂ ಅವರೆಲ್ಲರ ಧರ್ಮವನ್ನು ಕುರಿತು ನಾನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸುವುದಿಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಹಿಂದೂ ದೇಶದಲ್ಲಿ ವೇದವನ್ನು ಒಪ್ಪುವ ಮತಾನುಯಾಯಿಗಳ ಧರ್ಮವನ್ನು ಮಾತ್ರ ತಿಳಿಸಬಹುದು. ಮನುವಿನಿಂದ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟ ಧರ್ಮಗಳನ್ನು ಆಚರಿಸುವವರು ಮಾನವರು. ಮಾನವಧರ್ಮವು ಅತ್ಯಂತ ವಿಶಾಲವಾದುದೂ, ಕಠಿಣವೂ, ಸುಲಭವೂ ಆದುದೂ ಆಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವದ ಮಹರ್ಷಿಗಳು ಧರ್ಮದ ಅರ್ಥವನ್ನು ನಾನಾರೀತಿ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಎಲ್ಲರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೂ ಒಂದೇ ಆಗಿದೆ. ಇತಿಹಾಸಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ, ಪ್ರಾಚೀನ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದರೆ, ಕಣಾದ, ಕಪಿಲ ಮುಂತಾದವರ ಸೂತ್ರಗಳಿಗಿಂತಲೂ ವ್ಯಾಸಮಹರ್ಷಿಯ ಗುರುವಾದ ಜೈಮಿನಿ ಮಹರ್ಷಿಗಳ ಧರ್ಮಸೂತ್ರವೇ ಸರ್ವ ಸಮ್ಮತವಾಗಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಧರ್ಮವು ಇಹಪರಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿ ಸನ್ಮಾರ್ಗಗಾಮಿಯಾಗಿದೆ. ಮಾನವನ ಶ್ರೇಯಸ್ಸಿಗೂ ಧರ್ಮವೇ ಮುಖ್ಯವು. ನಮ್ಮ ಮಹರ್ಷಿಗಳು ಬೋಧಿಸಿರುವ ವೇದಸಾರವೇ ಧರ್ಮವು. ರಾಗದ್ವೇಷಗಳಿಂದ ಬಿಡಲ್ಪಟ್ಟವರೂ, ಪಂಡಿತರೂ, ಸದಾ ಪರಹಿತವನ್ನು ಬಯಸುವವರೂ ಆಗಿರುವವರ ವಾಕ್ಯಗಳೇ ಧರ್ಮಗಳು.

ಪ್ರತಿ ಮನುಜನೂ ವೇದ, ಆಗಮ, ಸ್ಮೃತಿಗಳನ್ನು ಜನರ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಬಂದ ದೇವರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳೆಂದು ಬಗೆದು ನಂಬಬೇಕು. ವೇದಾಗಮ ಸ್ಮೃತಿಗಳು ನಿತ್ಯವಾದುವು. ಪರಮಾತ್ಮನು ಜಗತ್ತನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವಾಗ್ಗೆ ಯೋಗ್ಯತಾನುಸಾರವಾದ ವರ್ಣಾಶ್ರಮಧರ್ಮವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿರುವನು. ಭಗವದ್ಗೀತೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣಪರಮಾತ್ಮನ "ಚಾತುರ್ವರ್ಣ್ಯಂ ಮಯಾಸೃಷ್ಟಂ" ಇದೇ ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಥವನ್ನೇ ಬೋಧಿಸಿರುವನು. ಗುಣಕರ್ಮಗಳನ್ನನುಸರಿಸಿ ಜಾತಿಗಳು ಉತ್ಪನ್ನವಾದುವೆಂದು ಭಾವಿಸಬಾರದು. ವೀರಶೈವರಲ್ಲಿಯೂ ವರ್ಣಾಶ್ರಮಗಳುಂಟು. ಕೆಲವರು ಶಿಶ್ನ ದೇವತಬ್ದಕ್ಕೆ ಅಸಾರ್ಥವನ್ನು ಮಾಡುವುದನ್ನು ಖಂಡಿಸಿದರು. ವೇದಶಾಸ್ತ್ರ ಪುರಾಣಕಾಮಿಕಾದ್ಯಾಗಮಗಳಲ್ಲಿ ವೀರಶೈವ ಮತವಿಚಾರಗಳು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ವಿವರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುವೆಂದುತಿಳಿಸಿದರು. "ಪವಿತ್ರಂತೇ ವಿತತಂ ಬ್ರಹ್ಮಣಸ್ಪತೇ". "ಅಥಾತೋ ಬ್ರಹ್ಮ ಜಿಜ್ಞಾಸಾ" ಮುಂತಾದ ಸೂತ್ರಗಳ ಅರ್ಥವನ್ನೂ, ಸೋಮ ಶಬ್ದಾರ್ಥವನ್ನೂ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಸೂತ್ರಗಳ ಅರ್ಥಗಳನ್ನೂ ವಿವರಿಸಿದರು.

ವರ್ಣಾಶ್ರಮಗಳಲ್ಲಿರುವ ಸಾವಿರಾರು ಒಳಭೇದಗಳು ದೈವಸೃಷ್ಟವೆಂಬುಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ನಿದರ್ಶನಪೂರ್ವಕ ವಿವರಿಸಿದರು. ಸ್ಮಾರ್ತರಲ್ಲಿಯೂ ವರ್ಣಾಶ್ರಮ ಭೇದಗಳಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯರೇ ಮೊದಲಾದ ಮಹನೀಯರ ವಿಷಯಗಳನ್ನೂ ಕಾಲೋಚಿತವಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದರು.

ಸ್ವರಾಜ್ಯಪದವು ಈಗಿನದಲ್ಲವೆಂದೂ, ಅದು ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿಯೇ ಇತ್ತೆಂದೂ ವೇದದ ಆಧಾರದಿಂದ ತೋರಿಸಿ, ಸ್ವರಾಜ್ಯವೆಂದರೆ ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನ, ಸ್ವಭಾಷಾಭಿಮಾನಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ, ಸ್ವವೇಷ, ಸ್ವಧರ್ಮಗಳೂ ಇರಬೇಕೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿದರು. ಬಳಿಕ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಭಾಷಣವಾಗಿ ಶ್ರೀ. ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳವರು ಅದಿನವೇ ಬೇರೆಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಜರೂರು ಹೊರಡಬೇಕಾಗಿದ್ದದ್ದರಿಂದ ಜಾಗ್ರತೆ ಸಭೆಯು ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರವರ ಶ್ರೇಯಃಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಾದಬಳಿಕ ಮುಕ್ತಾಯವಾಯಿತು.

वीरशैवांना विनंती

लातुर वासी वीरशैव बंधु भगीनींना कळविण्यात येतेकी, आज जेष्ट शु॥ १ १८६० सोमवार तें दिवशी खालील प्रमाणें कार्यक्रम होईल.

वेळ

२ ते ४ महिला सम्मेलन

५ ते ६॥ साहित्याचार्य पंडीत वीरभद्रशर्मा वेदतीर्थ यांचे वीरशैव धर्म विचार या विषयावर प्रवचन

७ ते ९ श्री मंजप्पण्णा हर्डेकर यांचे प्रवचन

ठिकाणः- पाशे घर मठ

आपलाः- श्रीविरुपाक्षस्वामी देशिकेंद्र महाराज.

—※(श्री देशिकेंद्र प्रेस, लातुर)※—

ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ.

ಬಾತ್ಮೀದಾರರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುವ ಲೇಖಗಳಿಗೆ ಪತ್ರಿಕಾಕರ್ತರು ಉತ್ತರವಾದಿಗಳಲ್ಲವೆಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ಸರ್ವರೂ ಲಕ್ಷ್ಯದಲ್ಲಿಡತಕ್ಕದ್ದು.

ನಮಃ ಪಂಚ ಜಗದ್ಗುರುಭ್ಯಃ

ದರ್ಶನಾಳದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಎರಡನೆಯ ವೀರಶೈವಧರ್ಮೋನ್ನತಿಪರಿಷತ್ತಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ.

ವೀರಶೈವಧರ್ಮೋನ್ನತಿಗಾಗಿ ತಮ್ಮ ತಪೋನುಷ್ಠಾನಗಳನ್ನು ಧಾರೆಯೆರೆಯುತ್ತಿರುವ ಬ್ರಹ್ಮತೇಜೋಮಯರಾದ ಹೋಟಗಿ ಷ|| ಬ್ರ|| ಶ್ರೀ ಚನ್ನವೀರಶಿವಾಚಾರ್ಯರೆಂಬ ಮಹಾತ್ಮರ ಅನವರತಪರಿಶ್ರಮ ಮತ್ತು ನಿಸ್ವಾರ್ಥಭಾವದ ಫಲಸ್ವರೂಪವಾಗಿ ಅವತರಿಸಿದ ವೀರಶೈವಧರ್ಮೋನ್ನತಿಪರಿಷತ್ತು ಮೊದಲನೆಯ ಸಲ ಧೀಮಂತ ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಗಳಾದ ಬೆಂಗಳೂರು ಮಹಾಂತಿನಮಠದ ಷ|| ಬ್ರ|| ಶ್ರೀ ಗಂಗಾಧರಶಿವಾಚಾರ್ಯರವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಿಘ್ನವಾಗಿ ಜರುಗಿದ ವಿಷಯವು ಸಕಲರಿಗೂ ವೇದ್ಯವಿರುವುದಷ್ಟೆ! ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಈ ಎರಡನೆಯ ವೀರಶೈವಧರ್ಮೋನ್ನತಿಪರಿಷತ್ತು ವೇದತೀರ್ಥ, ಕಾವ್ಯತೀರ್ಥ, ಸ್ಮೃತಿತೀರ್ಥ, ದರ್ಶನತೀರ್ಥ, ಸಾಹಿತ್ಯವಿಶಾರದ, ಧರ್ಮಾಚಾರ್ಯ, ವಿದ್ಯಾನಿಧಿ, ವಿದ್ಯಾರತ್ನ ಇತ್ಯಾದಿಪದವಿಗಳಿಂದಲಂಕೃತರಾದ ಚಿದರಿಮಠದ ಪಂಡಿತ ವೀರಭದ್ರಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಿಂದ ನಿರ್ವಿಘ್ನವಾಗಿ ಜರುಗಿತೆಂಬ ವಿಷಯವು ವೀರಶೈವ ಧರ್ಮಾಭಿಮಾನಿಯಾದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮಾನವನಿಗೂ ಆನಂದದಾಯಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಮಹಾಶಯರು ಶ್ರೀ ಕಾಶೀಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ಆಯುರ್ವೇದಾಚಾರ್ಯ, ವೈದ್ಯಮಾರ್ತಂಡ, ಭಿಷಗ್ರತ್ನ ಇತ್ಯಾದಿ ಪದವಿಗಳಿಂದ ಮಂಡಿತರಾದ ಬೆಂಗಳೂರು ಮುತ್ತಿನಕಂತೆಮಠದ ಶ್ರೀ ಶಿವಕುಮಾರಸ್ವಾಮಿಗಳೊಡನೆ ಹೊರಟು ೧೬-೩-೩೫ ನೆಯ ಸ್ಥಿರವಾರ ಸಾಯಂಕಾಲ ೫|| ಗಂಟೆಗೆ ಶ್ರೀ ಸಿದ್ಧರಾಮೇಶ್ವರನ ಪುಣ್ಯಸ್ಥಾನವಾದ ಸೊಲ್ಲಾಪುರಕ್ಕೆ ಬಂದಿಳಿದರು. ಅಷ್ಟರೊಳಗಾಗಿ ಸ್ವಾಗತಕ್ಕೋಸುಗ ಪ್ಲಾಟಕ್ಕೆ ಬಂದು ನಿಂತಿದ್ದ ಸ್ವಾಗತಸಂಘಾಧ್ಯಕ್ಷರೂ, ಪುರಪ್ರಮುಖರೂ, ಸ್ವಯಂಸೇವಕರೂ ಇವರೇ ಮುಂತಾದ ಸ್ವಾಗತಮಂಡಲಿಯವರು ಜಗದಾಚಾರ್ಯರ ಜಯಘೋಷದೊಡನೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಪುಷ್ಪಮಾಲಿಕಾಗುಚ್ಛಗಳನ್ನರ್ಪಿಸಿ, ವಸತಿಗಾಗಿ ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿದ್ದ ಗುರುಭಕ್ತಪುಂಗವ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಪ್ಪ ಗಂಭೀರೆ ಇವರ ಗೃಹಕ್ಕೆ ಕರೆತಂದರು.

ಮರುದಿನ ಪೂರ್ಣ ವಿಶ್ರಾಂತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿ ೧೮ ನೆಯ ತಾರೀಖು ಸೋಮವಾರ ಪ್ರಾತಃಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ವಾರದ ಪಾಠಶಾಲಾಧ್ಯಾಪಕರಾದ ಪಂಡಿತ ಜಗದೀಶಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಪುರಪ್ರಮುಖರೊಡನೆ ಹೊರಟು ಸೊಲ್ಲಾಪುರದಿಂದ ೨೧ ಮೈಲಿನ ದೂರದಲ್ಲಿರುವ ದರ್ಶನಾಳಕ್ಕೆ ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ೨ ಗಂಟೆಗೆ ಸೇರಿದರು. ಅದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ವೀರಶೈವಧರ್ಮೋನ್ನತಿಪರಿಷತ್ತಿನ ಉತ್ಪಾದಕರಾದ ಪರಮತಪೋನಿಧಿ ಷ|| ಬ್ರ|| ಶ್ರೀ ಹೋಟಗಿ ಚನ್ನವೀರಶಿವಾಚಾರ್ಯಶಿವಯೋಗಿಗಳ ದರ್ಶನವು ಲಭಿಸಿದುದರಿಂದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಮುಂತಾದವರ ಆನಂದಕ್ಕೆ ಪಾರವೇ ಇಲ್ಲದಂತಾಯಿತು. ತಪೋನಿಧಿದರ್ಶನದಿಂದ ಸಂತುಷ್ಟಾಂತರಂಗರಾದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಉತ್ಸವವು ಜಗದಾಚಾರ್ಯ ಭಜನೆ ಮತ್ತು ಜಯಘೋಷಗಳೊಡನೆ ಹೊರಟು ಅತಿರಮಣೀಯವಾಗಿ ಅಲಂಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದ ಸಭಾಮಂಟಪಕ್ಕೆ ಆಗಮಿಸಲು ಸಭಾಮಂಟಪದಲ್ಲಿ ನೆರೆದಿದ್ದ ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷ ಜನಸಮೂಹವು ಗಗನವ್ಯಾಪಿ ಜಯಧ್ವನಿಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತ ಮನೋಗತವಾದ ಆನಂದವನ್ನು ಕರತಾಡನೆಯ ಮೂಲಕ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಉಚಿತಾಸನದಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಿದರು. ಬಳಿಕ ೩ ಗಂಟೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯವು ಆರಂಭವಾಯಿತು. ಆದಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಭಾತಕರವರು, ಈ ವೀರಶೈವಧರ್ಮೋನ್ನತಿಪರಿಷತ್ತಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷಸ್ಥಾನವನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಬೇಕೆಂದು ಮೇಲ್ಕಂಡ ವೇದತೀರ್ಥಾದಿಪದವಿಭೂಷಿತರಾದ ಪಂಡಿತ ವೀರಭದ್ರಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದರು. ಆ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸಿ ಪಂಡಿತದ್ವಯರು ಸಮಯೋಚಿತ ಭಾಷಣವಂಮಾಡಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಪದವನ್ನಲಂಕರಿಸಿದರು. ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಬಲಭಾಗದ ಆಸನದಲ್ಲಿ ತಪೋನಿಧಿಗಳಾದ ಹೋಟಗಿ ಶ್ರೀಗಳವರು ಮಂಡಿಸಿದ್ದುದರಿಂದ ಈ ವಿದ್ಯಾನಿಧಿ ತಪೋನಿಧಿಗಳ ಅಪೂರ್ವಸಂಗಮದಿಂದ ವೀರಶೈವಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಅಭೂತಪೂರ್ವವಾದ ಧರ್ಮಜಾಗೃತಿಯುಂಟಾಗದಿರಲಾರದೆಂಬ ದೃಢವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ಸಭಿಕರು ಜಯಘೋಷದಿಂದ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು. ಆದಿಯಲ್ಲಿ ಭಜನಮಂಡಲಿಯ ಶ್ರುತಿಮಧುರವಾದ ಜಗದಾಚಾರ್ಯಭಜನೆಯೂ, ಶಾಂತಿಪಾಠವೂ, ಬಾಲಿಕೆಯರ ಸ್ವಾಗತಗಾನವೂ ನಡೆದ ಬಳಿಕ ಸ್ವಾಗತಾಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಮಾಳಗೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶಿವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳಿಂದೊಡಗೂಡಿದ ಸ್ವಾಗತಭಾಷಣವನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಆ ಬಳಿಕ ಕಾಶೀ ರಂಭಾಪುರೀ ಮುಂತಾದ ಶ್ರೀ ಜಗದ್ಗುರು ಪೀಠಗಳಿಂದಲೂ, ಪಂಚಾಚಾರ್ಯಪ್ರಭಾಪತ್ರಿಕೆಯ ಸಂಸ್ಥಾಪಕರೂ, ಗುರುಮಠೋನ್ನತಿಯೆಂಬ ಧರ್ಮಪ್ರಾಸಾದಕ್ಕೆ ಆಧಾರಸ್ತಂಭಾಯಮಾನರೂ ಆದ ಶ್ರೀಮನ್ಮಾನನೀಯ ಪಂಡಿತವರ್ಯ ಕಾಶೀನಾಥ ಶಾಸ್ತ್ರಿಮಹೋದಯರಿಂದಲೂ, ಮತ್ತಿತರ ಅನೇಕ ಮಹಾಶಯರಿಂದಲೂ ಕಳಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದ ಸಹಾನುಭೂತಿಸೂಚಕಗಳಾದ ಸಂದೇಶಗಳನ್ನು ಆಯುರ್ವೇದಾಚಾರ್ಯ ಶ್ರೀ ಶಿವಕುಮಾರಸ್ವಾಮಿಗಳು ಓದಿ ಆ ಸಂದೇಶಗಳ ಸಾರಾಂಶವನ್ನು ಸಭಿಕರಿಗೆ ಮನದಟ್ಟುಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟರು.

ಅನಂತರ ಅಧ್ಯಕ್ಷಮಹಾಶಯರು ಧನ್ಯವಾದ, ಧರ್ಮಸಭಾನಿರೂಪಣ, ವೀರಶೈವಧರ್ಮ, ಆಚಾರ್ಯರಹಸ್ಯ, ವೀರಶೈವಮತಪ್ರಾಚೀನತೆ, ದೀಕ್ಷಾದಿಸಂಸ್ಕಾರಗಳು, ಶಿವಾಚಾರ, ವರ್ಣಾಶ್ರಮಗಳು, ಗುರುಭಕ್ತವರ್ಗದಲ್ಲಿ, ಪರಸ್ಪರ ಪ್ರೇಮ, ಸ್ತ್ರೀಶಿಕ್ಷಣ, ಕೃಷಿ-ವಾಣಿಜ್ಯ, ಭಕ್ತರ ಕರ್ತವ್ಯ, ಪರಮತೀಯರದಾಳಿ, ಪ್ರಾಚೀನ ಗ್ರಂಥಗಳೂ, ಪುಸ್ತಕಾಲಯಗಳೂ, ಸಂಘಸ್ಥಾಪನೆ ಇವೇ ಮುಂತಾದ ಅನೇಕವಿಷಯಗಳಿಂದತಿಗಂಭೀರವಾದ ಭಾಷಣವನ್ನು ಅಸ್ಖಲಿತವಾಣಿಯಿಂದ ಮಾಡಿ ನೆರೆದಿದ್ದ ಸಭಿಕರನ್ನು ಆನಂದಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿಸಿದರು. ಈ ಭಾಷಣದಿಂದ ಸಮುಂಟಾದ ಅಭೂತಪೂರ್ವವಾದ ಸಂತೋಷವನ್ನು ಸಭಿಕರು ಮೇಲಿಂದಮೇಲೆ ಕರತಾಡನ ಮತ್ತು ಜಗದಾಚಾರ್ಯರ ಜಯಘೋಷದಿಂದ ಪ್ರಕಟಗೊಳಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಹೀಗೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಭಾಷಣವು ಶ್ರೋತೃವೃಂದದ ಮನೋಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಧರ್ಮಜಾಗೃತಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡಿದ ಬಳಿಕ ಸಭಿಕರಿಗೆ ಸ್ವಾಗತಸಂಘಾಧ್ಯಕ್ಷರಿಂದ ಅನಂತ ಧನ್ಯವಾದಗಳು ಅರ್ಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಮೊದಲನೆಯ ದಿನದ ಸಭಾಕಾರ್ಯವು ಸಮಾಪ್ತಿಗೊಳಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಅನಂತರ ರಾತ್ರಿಯ ೯ ಗಂಟೆಗೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಬಿಡಾರದಲ್ಲಿ ೨ ನೆಯ ದಿನದ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಲ್ಪಡಬೇಕಾದ ವಿಷಯಗಳ ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕಾಗಿ ವಿಷಯನಿರ್ಧಾರಣಕಮಿಟಿಯು ಕೂಡಿತು. ಆ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳು ವಾದವಿವಾದಗಳಿಂದ ಚರ್ಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಸರ್ವಾನುಮತದಿಂದ ನಿರ್ಣಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟನಂತರ ಕಮಿಟಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೂ, ಸದಸ್ಯರೂ ವಿಶ್ರಾಂತಿಗಾಗಿ ಸ್ವಸ್ಥಾನವನ್ನು ಕುರಿತು ತೆರಳಿದರು.

ಶ್ರೀವೇದತೀರ್ಥ, ಕಾವ್ಯತೀರ್ಥ, ಸ್ಮೃತಿತೀರ್ಥ, ದರ್ಶನತೀರ್ಥ, ಧರ್ಮಾಚಾರ್ಯ, ಸಾಹಿತ್ಯವಿಶಾರದ, ವಿದ್ಯಾನಿಧಿ, ಇತ್ಯಾದಿ ಪದವೀಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ, ಚಿದರಿಮಠಾಧ್ಯಕ್ಷ, ಪಂಡಿತ ಶ್ರೀ ವೀರಭದ್ರಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳವರ ಸಂಚಾರ, ಸದುಪದೇಶ ಮತ್ತು ಸನ್ಮಾನಗಳು.

ಪಂಡಿತ ಶ್ರೀ ವೀರಭದ್ರಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳವರು ವಿದ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ನೈಪುಣ್ಯವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿದಂತೆ ಪರಗುರುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅಸಾಧಾರಣ ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.

ದರ್ಶನಹಾಳದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಸಭಾಕಾರ್ಯಕ್ರಮವು ಅತ್ಯಂತ ವೈಭವದಿಂದಲೂ, ನಿರ್ವಿಘ್ನದಿಂದಲೂ ಪೂರೈಸಿತು. ತಾ|| ೨೦-೩-೩೫ ನೆಯ ದಿವಸ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳವರು ಮೌನವ್ರತವನ್ನು ಧರಿಸಿದ್ದರು. ಪ್ರತಿಪೌರ್ಣಿಮೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಈ ರೀತಿ ವ್ರತವನ್ನು ಆಚರಿಸುತ್ತ ಕೇವಲ ಗೋಕ್ಷೀರಾಹಾರಿಗಳಾಗಿ ದೇವತಾ ಧ್ಯಾನದಲ್ಲಿ ಆ ದಿವಸವನ್ನು ಕಳೆಯುತ್ತಿರುವುದೊಂದು ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳ ನಿಯತವ್ರತವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ತಾ|| ೨೧-೩-೩೫ ರಲ್ಲಿ ಪಂಡಿತರು ಶಿವಾರ್ಚನಾದಿ ನಿತ್ಯವ್ರತಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಿ ಸಭೆಗೆ ಆಗಮಿಸಿ ದಿವ್ಯವಾಣಿಯಿಂದ ಪ್ರಾಸ್ತಾವಿಕ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಅನಂತರ ಪಂಡಿತ ಪ್ರಕಾಂಡರೂ ಶಾಂತಮೂರ್ತಿಗಳೂ, ಆಚಾರಶೀಲರೂ ಆದ ಶ್ರೀ ಜಗದೀಶ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳವರು ನಾಲವಾರ. ಮಠದ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಾಠಶಾಲಾಧ್ಯಾಪಕರು ಸೊಲಾಪೂರ ಇವರು, ಷ|| ಬ್ರ|| ಶ್ರೀ ಗುರುಪಾದ ಶಿವಾಚಾರ್ಯರು ಬೀಳಗಿ, ಕಾಶೀಕರ ಮಹಾಲಿಂಗಸ್ವಾಮಿಗಳವರೂ ಸಮಯೋಚಿತ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ತರುವಾಯ ಪುಷ್ಪಹಾರಾದಿಗಳಿಂದ ಮಂಗಲವಾದ ಮೇಲೆ ಒಳ್ಳೇ ವೈಭವದಿಂದ ದರ್ಶನಹಾಳದ ಜನರೆಲ್ಲರೂ ಸೊಲಾಪೂರ ಪಾಠಶಾಲೆಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಂದೊಡಗೂಡಿದ ಪಂ|| ವೀರಭದ್ರಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದರು. ಪಂಡಿತರನ್ನು ಕಳಿಸುವಾಗಲೂ ಬಾಷ್ಪವೈಭವಕ್ಕೆ ಕಡಿಮೆಯಿರದಿದ್ದರೂ, ದರ್ಶನಹಾಳ ಜನರ ಮುಖದಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕಾದ ಆನಂದ ಚಿಹ್ನವು ಕಂಡುಬರುತ್ತಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಇದಲ್ಲವೇ ನಿಜವಾದ ಪ್ರೇಮವು?

ಆ ಮೇಲೆ ಹೋಟಗೀ ಶ್ರೀಗಳು ಮೊದಲೇ ಹೋಗಿ ತಯಾರಗೊಳಿಸಿದ ಧೋತ್ರಿ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಪಂಡಿತರು ಬೀಳಗಿ, ಬೆಂಗಳೂರು ಶ್ರೀಗಳೊಡನೆಯೂ ಪಂ|| ಜಗದೀಶಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳೊಡನೆಯೂ ಇತರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೊಡನೆಯೂ ಆಗಮಿಸಿದರು. ಈ ಗ್ರಾಮದ "ವೀರಶೈವ ಧರ್ಮ ಸುಧಾರಣಾ ಸಂಘ" ದವರೂ "ಶ್ರೀಜಗದ್ಗುರು ಭಜನಾಸಂಘದವರೂ" ವ್ಯಾಯಾಮಸಂಘದವರೂ, ಸರ್ವವೀರಶೈವ ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರೂ, ಈ ಊರ ಸತ್ಪುರುಷ ವಂಶದ ಶ್ರೀ ಗುರುಸಿದ್ಧಪ್ಪ ಮಹಾರಾಜರೂ, ರುದ್ರಪ್ಪಗೌಡರೂ ಇತ್ಯಾದಿ ಸರ್ವಜನರೂ ಆಗಮಿಸಿ ಪಂಡಿತ ಮಂಡಲಿಗೆ ಸ್ವಾಗತವನ್ನು ಮಾಡಿದರು.

ಈ ಗ್ರಾಮದ ನಾಗನಾಥಸ್ವಾಮಿಗೋಸ್ಕರವಾಗಿರುವ ಸಿಂಹದಮೇಲೆ ಅಂಬಾರಿಯನ್ನಿರಿಸಿ ಅಲಂಕರಿಸಿದ ರಥದಲ್ಲಿ ಪಂಡಿತ ವೀರಭದ್ರಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳವರು ಮೂರ್ತಮಾಡಿದರು. ಎಡಬಲಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಷಾಯವಸನಗಳಿಂದಲಂಕೃತರಾದ ಪಟ್ಟಚರಾಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಈ ರಥಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಮನೋಹರಗಳಾದ ಕಾಷ್ಠತುರಗಗಳಮೇಲೆ ಬೀಳಗಿ ಮತ್ತು ಬೆಂಗಳೂರು ಶ್ರೀಗಳೂ ಮೂರ್ತಮಾಡಿದ ತರುವಾಯ ಉತ್ಸವವು ಹೊರಟಿತು. ಪಂಡಿತೋತ್ತಮರು ಜಟಾಧಾರಿಗಳಾಗಿರುವದರಿಂದ ಉತ್ಸವವನ್ನು ನೋಡುವವರು ಕಾಶೀವಿಶ್ವನಾಥಸ್ವಾಮಿಯ ಉತ್ಸವವೇ ಹೊರಟದೆಯೋ ಏನೋ! ಎಂದು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮೊಳಗೆ ಗುಜುಗುಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದರು. ಉತ್ಸವವು ನಿಶ್ಚಿತಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಬಂದನಂತರ ಪಂಡಿತೋತ್ತಮರು ಸಭಾಸ್ಥಾನವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿದರು. ಆಚಾರ್ಯರ ಪ್ರಚಂಡ ಜಯಘೋಷವಾಯಿತು. ದಿಂಡೂರು ಭಜನಾಸಂಘದವರು ಸ್ವಾಗತ ಪದ್ಯವನ್ನು ಹಾಡಿದರು. ಶ್ರೀ ಶಿವಲಿಂಗಪ್ಪ ಪಾಟೀಲ ಇವರು ಪಂಡಿತೋತ್ತಮರಿಗೆ ಅಲ್ಪಸೇವಾರೂಪವಾದ ಮಾನಪತ್ರವನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿದರು. ನಿಸ್ವಾರ್ಥರೀತಿಯಿಂದ ಸಮಾಜದ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕಾಗಿ ತಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ವಿದ್ಯಾಧನವನ್ನು ವ್ಯಯಮಾಡಬೇಕೆಂಬುವ ಭಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ನನಗೆ ನೀಡಿರೆಂದು ಹೋಟಗೀ ಶ್ರೀಗಳು ಬೇಡಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ರೂಪದಿಂದ ಪಂಡಿತರು ಹೋಟಗಿ ಶ್ರೀಗಳ ಇಚ್ಛೆಯನ್ನು ಪೂರೈಸುವಂತಹ ಆಶ್ವಾಸನವನ್ನಿತ್ತರು. ಪಂಡಿತ ಶ್ರೀ ಜಗದೀಶ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳವರೂ, ಬೀಳಗೀ ಶ್ರೀಗಳೂ ಬೆಂಗಳೂರು ಶ್ರೀಗಳೂ ಸಮಯೋಚಿತ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಆ ಮೇಲೆ ಜಗದಾಚಾರ್ಯರ ಮಂಗಲ-ಜಯಘೋಷದೊಡನೆ ಸಭೆಯು ಬರಖಾಸ್ತಾಯಿತು. ಗುರುನಾಥನೆಂಬ ಬಡಿಗನು ಸಭಾಮಂಟಪವನ್ನು ಒಳ್ಳೇ ಮನೋಹರವಾಗಿ ತಯಾರುಗೊಳಿಸಿದ್ದನು. ಧೋತ್ರಿ ವೀರಶೈವರೇ ಧನ್ಯರು.

ತಾ|| ೨೨-೩-೩೫ಕ್ಕೆ "ಡೊಂಬರ ಜವಳಗಿ" ಎಂಬುವ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಪಂಡಿತರ ಮೆರವಣಿಗೆಯು ಚನ್ನಾಗಿ ಆಯಿತು. ಸಭಾಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಪಂಡಿತರು ಬೀಳಗಿ, ಬೆಂಗಳೂರು ಶ್ರೀಗಳೊಡನೆ ಆಗಮಿಸಿದ ತರುವಾಯ ಸ್ವಾಗತವಾದ ಮೇಲೆ ಶ್ರೀ ರೇವಣಸಿದ್ದಪ್ಪ ದುಲಂಗೆ ಇವರು ಮಾನಪತ್ರವನ್ನರ್ಪಿಸಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಉತ್ತರವು ಪಂಡಿತರಿಂದ ದೊರೆಯಿತು. ಆ ವೇಳೆ ಹೋಟಗೀ, ಬೀಳಗೀ ಬೆಂಗಳೂರು ಶ್ರೀಗಳ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಗಳಾದವು. ಧೋತ್ರಿ ದಿಂಡೂರು, ಭಜನಾಸಂಘಗಳಿಗೆ ಪಾರಿತೋಷಕಗಳು ಅರ್ಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಮಂಗಲ ಜಯಘೋಷದೊಡನೆ ಸಭೆಯು ಸಮಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿತು.

ಮಹತ್ವವಿಷಯ.

ಈ 'ಡೊಂಬರ ಜವಳಗೀ' ಯಲ್ಲಿ 'ಲಕ್ಷ್ಮೀ' ಎಂಬೋರ್ವ ವೀರಶೈವ ಸತಿಯ ದೇವತೆಯುಂಟು. ಆಕೆಯ ಉತ್ಸವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಗರ್ಭವತಿಯಾದ ಒಂದು ಕುರಿಯನ್ನು ಮರಾಠಾಜಾತಿಯ ಗೌಡನು ಕೊಯ್ಯುತ್ತಿದ್ದನು. ಅದು ಈಗೆರಡುವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಹೋಟಗೀ ಶ್ರೀಗಳ ಬೋಧೆಯಿಂದ ಬಿಡಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹಿಂಸಾವಾದಿಗಳು ಶ್ರೀಗಳನ್ನು ಹೊಡೆಯುವ ಯತ್ನದಲ್ಲಿದ್ದರು. ಪರಂತು ಗುರುಕೃಪೆಯಿಂದ ಅದು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಈ ಸಮಯವನ್ನು ಸಾಧಿಸಿ ಸಭೆಯು ಆರಂಭವಾದ ಕೂಡಲೇ ಹಿಂಸಾವಾದಿಗಳು ಕಲ್ಲೆಸೆದರು. ಆ ಕಲ್ಲು ಯಾರಿಗೂ ತಗಲದೆ ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಹಿಂಸೆಗಾಗಿ ಕುರಿಯನ್ನು ಯಾವನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದನೋ ಅವನಿಗೇ ಬಲವಾಗಿ ತಗುಲಿತು. ಸಭೆಯು ಶ್ರೀ ರೇವಣಸಿದ್ಧನ ಗುಡಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದಿತ್ತು. ಇದಲ್ಲವೇ ಗುರುಮಹಿಮೆಯು? ಈ ಸಭಾಕಾರ್ಯವನ್ನು ಶ್ರೀರೇವಣಸಿದ್ದಪ್ಪ, ವಿರೂಪಾಕ್ಷಪ್ಪ, ಸಿದ್ಧರಾಮಪ್ಪ ದುಲಂಗೆ ಚಟಮುಟಗೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಜನರೂ ಮತ್ತು ಮಹಾದೇವಪ್ಪ ಪಾಟೀಲರೂ, ಒಳ್ಳೇ ಉತ್ಸುಕತೆಯಿಂದ ನೆರವೇರಿಸಿದರು.

ತಾ|| ೨೩-೩-೩೫ಕ್ಕೆ ಡೊಂಬರ ಜವಳಗಿಯಿಂದ ಪಂಡಿತರು ಹೊರಟು ಬರುವಾಗ್ಗೆ ದಿಂಡೂರು 'ಶ್ರೀ ಜಗದ್ಗುರು ಪಂಚಾಚಾರ್ಯ ಭಜನಾಸಂಘದವರು ಆಗ್ರಹಪಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ಶ್ರೀ ನಿಜಗುಣಸ್ವಾಮಿಗಳವರ ಮಠದಲ್ಲಿ ಭೆಟ್ಟಿಯನ್ನಿತ್ತರು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಪಂಡಿತರೂ, ಬೀಳಗಿ ಶ್ರೀಗಳೂ, ಕಾಶೀಕರ ಮಹಾಲಿಂಗಸ್ವಾಮಿಗಳೂ, ಉತ್ತಮರೀತಿಯಿಂದ ಸದ್ಬೋಧೆಯನ್ನಿತ್ತರು. ಶ್ರೀ ನಿಜಗುಣಸ್ವಾಮಿಗಳೂ, ಅವರ ಧರ್ಮಪತ್ನಿ ಪಾರ್ವತಮ್ಮನವರೂ, ಸರ್ವ ವೀರಶೈವರೂ, ಅತ್ಯಾನಂದಭರಿತರಾದರು. ಭಜನಾಸಂಘದ ಬಾಲಕರು ಒಂದೇ ನಮೂನೆಯ ಶುಭ್ರವಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿರುವದರಿಂದ ನೋಡುವ ಜನರಿಗೆ ಅತ್ಯಾನಂದವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಸದರಿ ಬಾಲಕರು ತಮ್ಮಯ ಕೋಮಲಕಂಠದಿಂದ ಪಂಡಿತರನ್ನು ಆನಂದಗೊಳಿಸಿದರು. ಈ ದಿಂಡೂರಲ್ಲಿ ೧ ಘಂಟೆ ಕಾಲ ಮುಕ್ಕಾಮ್ ಆಯಿತು.

ಆ ಮೇಲೆ 'ಲಿಂಬೀಚಿಂಚೋಳಿ'ಗೆ ಸಾಯಂಕಾಲ ೭ಘಂಟೆಗೆ ಪಂಡಿತರ ಆಗಮನವಾಯಿತು. ಈ ಗ್ರಾಮದ 'ಶ್ರೀ ರೇವಣಸಿದ್ಧೇಶ್ವರ ವಾಚನಾಲಯ'ದವರೂ, ಜಗದಾಚಾರ್ಯ ಭಜನಾಸಂಘದವರೂ ಮುನಸಿಪಲ ಶಾಲಾವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೂ ಪಂಡಿತರನ್ನು ಉತ್ಸವದೊಡನೆ ಸಭಾಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಕರೆದೊಯ್ದರು. ಬಾಲಕರು ಸ್ವಾಗತಪದ್ಯವನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಈ ಗ್ರಾಮದ ಸ್ಕೂಲ್ ಹೆಡ್ ಮಾಸ್ತರರಾದ ಕಾಜೀಸಾಹೇಬರು ಸ್ವಾಗತವನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಶ್ರೀ ವೀರಯ್ಯನವರು 'ಮಾನಪತ್ರವನ್ನರ್ಪಿಸಿದರು. ಪಂಡಿತರು ಸದುತ್ತರವನ್ನಿತ್ತರು. ಆ ಮೇಲೆ ಬೀಳಗಿ, ಹೋಟಗೀ ಶ್ರೀಗಳ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನವಾಗಿ ಸಭಾಕಾರ್ಯಕ್ರಮವು ಪೂರೈಸಿದ ಮೇಲೆ ರಾತ್ರಿ ೧೦ ಘಂಟೆಗೆ ಪಂಡಿತರು ಮೋಟಾರಿನಲ್ಲಿ ಸರ್ವರೊಡನೆ ಸೊಲಾಪುರಕ್ಕೆ ಪ್ರಯಾಣಬೆಳೆಯಿಸಿದರು.

ತಾ|| ೨೮-೩-೩೫ ರ ರಾತ್ರಿ ೯ ಘಂಟೆಗೆ ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನದೇವಾಲಯದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಪಂಡಿತ ಜಗದೀಶಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಪಂ|| ಶ್ರೀ ವೀರಭದ್ರಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳವರು 'ವೀರಶೈವಮತದ ಪ್ರಾಚೀನತ್ವ' ಮತ್ತು 'ಶಿಖಾ' ಈ ವಿಷಯಗಳ ಮೇಲೆ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಸಭೆಗೆ ನಾಗಪ್ಪ, ಅಣ್ಣಾ ಅಬ್ದುಲ ಪೂರಕರ, ಝುಂಜೆ, ಧುಮ್ಮಾವಕೀಲರೂ, ದೇಶಮುಖ ಡಾಕ್ಟರರೂ, ಪಟ್ಟ, ಕುರ್ಲೆ, ಮಾಳಗೆ, ಸಿರಸಿ, ಗಂಭೀರೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಪುರಪ್ರಮುಖರೂ ಸುದರ್ಶನ, ವಿಜಯ, ಕಲ್ಪತರು, ವೃತ್ತಪತ್ರ ಸಂಪಾದಕರೂ ಬಂದಿದ್ದರಲ್ಲದೆ, ಇತರ ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷ ಶ್ರೋತೃವೃಂದವೂ ಅಂದಾಜು ೬೦೦ ಜನಕ್ಕಿಂತಲೂ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಿತು.

ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಧರ್ಮಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಅಧ್ಯಕ್ಷಸ್ಥಾನದ ಸ್ವೀಕಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಚಿಸಿದರು. ಗ್ರಂಥಿ ವಕೀಲರು ಅನುಮೋದನವನ್ನಿತ್ತರು. ಪಂಡಿತರ ಉಪನ್ಯಾಸವು ೨|| ಘಂಟೆಯವರೆಗೂ ಸಾಗಿತು. ಪಂಡಿತರ ವಿದ್ವತ್ತೆಯನ್ನು ನೋಡಿ ಸರ್ವರೂ ಚಕಿತರಾದರು. 'ವೀರಶೈವ ಪ್ರಾಚೀನತ್ವ'ವನ್ನು ಕೇಳಿ ಸರ್ವರೂ ಆನಂದೋದ್ಗಾರವನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಅಧ್ಯಕ್ಷರು 'ಶಿವಾ' ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನಿತ್ತರು. ಆಭಾರಪ್ರದರ್ಶಕರಾದ ಶ್ರೀ ಜಗದೇವರಾವ ದೇಶಮುಖ (ಡಾಕ್ಟರರು)—ಗುರುಗಳು ಹೇಳಿದಂತೆ. ಶಿಷ್ಯರಾದ ನಾವು ಕೇಳಿ ವರ್ತಿಸಬೇಕು. ಆದೇ ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ ವಾದವಾಡುವದರಲ್ಲಿ ಏನೂ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆಂದು ಹೇಳಿ ಆಭಾರವನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿದರು. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಪೂರ್ವದಿಂದಲೂ ಪ್ರಸಿದ್ಧರೂ ಕಾರ್ಯದಕ್ಷರೂ ನಿಜವಾದ ಗುರುಭಕ್ತಾಗ್ರೇಸರರೂ, ಆದ ಶ್ರೀ ಸಿದ್ಧೇಶ್ವರ ಪ್ರಾಸಾದಿಕ ಭಜನಾಸಂಘದವರು ನೆರವೇರಿಸಿದರು. ಈ ಭಜನಾಸಂಘದವರು ಅನೇಕಾನೇಕ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಸಂಘದವರು ಕಸಬಾಪೇಟೆಯಲ್ಲಿರುತ್ತಾರೆ. ಸೋಲಾಪುರದಲ್ಲಿ ಕಸಬಾಪೇಟೆಯು ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧವಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಮಹತ್ಸ್ಥಳಗಳವೆ. ಶ್ರೀ ಸಿದ್ಧರಾಮನ ಮಂದಿರವೂ, ಶ್ರೀ ರೇವಣಸಿದ್ಧೇಶ್ವರ ತಿಂಥಿಣಿ ದೇವಾಲಯವು, ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನದೇವಾಲಯವೂ, ಶ್ರೀ ನಾಲವತವಾಡ ಶರಣರ ಗೃಹವೂ, ಈ ಕಸಬಾಪೇಟೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಇರುತ್ತವೆ. ಶ್ರೀ ಸಿದ್ಧೇಶ್ವರ ಮತ್ತು ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಪೂಜಕರೂ ಈ ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಅಷ್ಟೇಕೆ? ಮೊನ್ನೆ ತಾನೇ ದಯಮಾಡಿದ ಸೋಲಾಪೂರ ಪ್ರಾಂತವನ್ನೇ ಪವಿತ್ರಗೊಳಿಸಿದ ಶ್ರೀ ೧೦೦೮ ಜಗದ್ಗುರು ಸಿದ್ಧಲಿಂಗ ಶಿವಾಚಾರ್ಯರ ಮುಕ್ಕಾಮವಾದರೂ ಈ ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಆಗಿತ್ತು. ಮೊನ್ನೆ ಶ್ರಾವಣಮಾಸದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಘಂಟಾಳಪ್ಪನ ಮಠದಲ್ಲಿ ಈ ಸಂಘದ ವತಿಯಿಂದ ಹೋಟಗಿ ಶ್ರೀಗಳವರ ಪಾದಪೂಜೆಯು ನಡೆದಾಗ್ಗೆ ಈವರೆಗೂ ಯಾರೂ ಮಾಡದಂತಹ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ತಮ್ಮ ಖರ್ಚಿನಿಂದ ಮಾಡಿ ತೋರಿಸಿದರು. ಅದಾವ ಕಾರ್ಯವೆಂದರೆ, 'ದೀಕ್ಷಾ' ಎಂಬುವ ಮಹತ್ವಪೂರ್ಣ ವೀರಶೈವರ ಮುಖ್ಯ ಸಂಸ್ಕಾರವೆಂಬುದು ಅತ್ಯಾನಂದದಿಂದ ಬೆಳೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಿಗಳೇ ಸಾಕ್ಷಿ. ಧನ್ಯ! ಧನ್ಯ! ಕಸಬಾಪೇಟೆಯೇ ಧನ್ಯವು.

೨೯-೩-೩೫ಕ್ಕೆ ಸಾಯಂಕಾಲ ೪ ಘಂಟೆಗೆ ವಾರದ ಶಾಲೆಗೆ ಪಂಡಿತರು ಆಗಮಿಸಿ ಶಾಲಾಧ್ಯಾಪಕರಿಂದಲೂ, ಶಾಲಾ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳಿಂದಲೂ, ಸನ್ಮಾನವನ್ನು ಪಡೆದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸದುಪದೇಶರೂಪ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮಾಡಿದರು.

ಗಂಭೀರ, ಹಿರೇಹಬ್ಬು, ವಳಸಂಗ, ಪಟ್ಟಿವುದರಿಂದ ಮರ್ಯಾದೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿ ಸಾಯಂಕಾಲ ೬ ಘಂಟೆಗೆ ಮೋಟಾರಿನಿಂದ ಹೋಟಗಿಗೆ ಗಮಿಸಿದರು. ಹೋಟಗಿಯಲ್ಲಿರುವ ಸರ್ವ ವೀರಶೈವರು ಪಂಡಿತರನ್ನೂ, ಬೀಳಗಿ ಶ್ರೀಗಳವರನ್ನೂ ಸ್ವಾಗತಿಸಿದರು. ಮೋಟಾರಿನಿಂದಲೇ ಸದರಿಯವರ ಮನೆವರೆಗೆಯು ಹೋಗಲು ಬೃಹನ್ಮೆರವಣಿಗೆ ತಲ್ಪಿತು. ಗುರುಮನೆತನದ ಮೇಲೆ ಶಾಂತವೀರನೆಂಬುವನು ಸ್ವಾಗತಪದ್ಯವನ್ನು ಹೇಳಿದನು. ಶ್ರೀ ರೇವಣಸಿದ್ಧಪ್ಪಾ ಪಾಟೀಲರು ಸರ್ವರನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸಿದರು. ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಪ್ಪಾ ಪಟಾಟಿಯವರು, ಮಾನಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನರ್ಪಿಸಿದರು. ಪಂಡಿತರಿಂದ ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವು ದೊರೆಯಿತು. ಬೀಳಗಿ ಶ್ರೀಗಳವರು ಉಪನ್ಯಾಸವನ್ನು ಮಾಡಿ ಸರ್ವರನ್ನು ಆನಂದಗೊಳಿಸಿದರು. ಹೋಟಗಿ ಶ್ರೀಗಳು ಆಭಾರವನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಮಂಗಲ ಜಯಘೋಷದೊಡನೆ ಸಭೆಯು ಮುಕ್ತಾಯವಾಯಿತು.

೩೦-೩-೩೫ಕ್ಕೆ ಪುನಃ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಪಂಡಿತರು 'ವೀರಶೈವ ಸದ್ಧರ್ಮಸದ್ಯೋಧೆ' ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಹತ್ವಪೂರ್ಣ ಉಪನ್ಯಾಸವನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ವಿನೀತರಾದ ಬೀಳಗಿ ಶ್ರೀಗಳೂ, ಕಾಶೀನಾಥ ಮಹಾಲಿಂಗಸ್ವಾಮಿಗಳು, ಶಂಕರಶರ್ಮಾ ಚಿಕ್ಕನಹಾಳ ಇವರುಗಳ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಗಳಾದವು. ಹೋಟಗಿ ಶ್ರೀಗಳಿಂದ ಆಭಾರ ಪ್ರದರ್ಶನವಾಯಿತು.

೩೧-೩-೩೫ಕ್ಕೆ ಪಂಡಿತರು ಕುರ್ಡುವಾಡಿ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಪ್ರಯಾಣಬೆಳೆಯಿಸಿದರು.

ಬೋಲೋ, ಜಗದ್ಗುರು ಪಂಚಾಚಾರ್ಯ ಮಹಾರಾಜಕೀ ಜೈ!

ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷದರ್ಶಿ,
ವೀರಭದ್ರಪ್ಪಾ ದರೇಕರ ಮು|| ಧೋತ್ರೀ,
ತಾ|| ಸೋಲಾಪುರ.

ವೀರಶೈವ ಪಂಡಿತರಿಗೆ ಕಾಶೀ ಪಂಡಿತಸಭೆಯಿಂದ ಸನ್ಮಾನ.

(ಪ್ರ. ೮-42 —— 11-3-1935)

ಕಾಶಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮಾಜದ ೧೦ ನೆಯ ವಾರ್ಷಿಕಮಹೋತ್ಸವವು ಪಂಡಿತ ಪ್ರವರ ಮಹಾಮಹೋಪಾಧ್ಯಾಯ ಶ್ರೀಮರ್ಾ ಮುಕುಂದ ಝಾ ಬಕ್ಷಿಯವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಇದೇ ತಿಂಗಳಿನ ೧-೨ ನೆಯ ತಾರೀಕುಗಳಲ್ಲಿ ಅತಿಸಂಭ್ರಮದೊಡನೆ ಜರುಗಿತು. ಸಭೆಗೆ ಕಾಶಿಯ ಅನೇಕ ಸುಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಪಂಡಿತರೂ, ಅನೇಕ ಕವಿಗಳೂ, ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಸರ್ಕಾರಿಯ ಉದ್ಯೋಗಿಗಳೂ, ಆಗಮಿಸಿದ್ದರು. ಮೊದಲನೆಯ ದಿನ ನಡೆದ ಕವಿಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಜಗದ್ಗುರು ವಿಶ್ವಾರಾಧ್ಯ ಗುರುಕುಲವಾಸಿಗಳಾದ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಆಯುರ್ವೇದಾಚಾರ್ಯ, ವೈದ್ಯಮಾರ್ತಂಡ, ಶ್ರೀ ಶಿವಕುಮಾರಸ್ವಾಮಿಗಳಿಗೆ ಸಮಸ್ಯಾಪೂರ್ತಿಗಾಗಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದ "ಸಾಹಿತ್ಯಪಾರಿತೋಷಿಕ"ವು ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ೨ ನೆಯ ದಿನ ನಡೆದ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಶಿಯ ಅನೇಕ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಪಂಡಿತರಿಗೆ ಕಾಶೀ ಪಂಡಿತಸಭೆಯ ದ್ವಾರಾ ಸನ್ಮಾನಸೂಚಕಗಳಾದ ಬಿರುದುಗಳನ್ನು ಕೊಡುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಗುರುಕುಲದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿರುವ ಚಿದರೆಮಠದ ಪಂ. ವೀರಭದ್ರಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ವೇದ-ಕಾವ್ಯ-ಸ್ಮೃತಿ-ದರ್ಶನತೀರ್ಥ, ಧರ್ಮಾಚಾರ್ಯ, ಸಾಹಿತ್ಯವಿಶಾರದ, ವಿದ್ಯಾನಿಧಿ, ಇವರಿಗೆ 'ವಿದ್ಯಾರತ್ನ' ವೆಂಬ ಬಿರುದೂ, ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಶ್ರೀ ಶಿವಕುಮಾರಸ್ವಾಮಿಗಳಿಗೆ 'ಭಿಷಗ್ರತ್ನ' ವೆಂಬ ಬಿರುದೂ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಈ ವಿಷಯವಾದ ಬಿರುದುಗ ಸಭೆಯು ಪಂಡಿತ ಮನ್ನಣೆಯು ಮೇಲ್ಕಂಡ ಉಭಯ ಪಂಡಿತರಿಗೆ ದೊರೆತಿರುವುದು ವೀರಶೈವ ಸಮಾಜಕ್ಕೇ ಗೌರವಾಸ್ಪದವಾದುದೆಂದು ಹೇಳಲು

ಓం
శ్రీశివాయగురవేనమః

శ్రావణపూజాసమాప్తి సమాహ్వాన పత్రిక.

నమస్తుంగశిరశ్చుంబి - చంద్రచామరచారవే!
త్రైలోక్యనగరారంభ - మూలస్తంభాయ శంభవే!

శ్రీ శ్రీ .... గారికి

శ్రీమద్గురులింగజంగమాద్య ష్టావరణ నిష్ఠాగరిష్ఠులగు సమస్త భక్తమాహేశ్వరులకు విజ్ఞాపించునదేమనగా — గత శ్రావణ శు॥ ౧౩ మొదలుకొని శ్రీశ్రీ నిరంజనయ్య స్వాములవారి వీరశైవ మఠమునందు పాదపూజోత్సవ గణారాధనలు జరుగుచున్నసంగతి యందరకు విశదమే. అట్టి పూజాసమాప్తి మహోత్సవము ఇదే ధాతనామ సం॥ అధిక భాద్రపద శు॥ ౧౩ ఆదిత్యవారమునాడు మహావిజృంభణముగా నెరవేరనున్నది కావున భక్తమాహేశ్వరులు భజనపరులు ధర్మాత్ములు దాతలు విద్వాంసులు త్రయోదశి ప్రాతఃకాలము వరకే మఠమునకు తప్పక విచ్చేసి ఈమహోత్సవమందు పాల్గొని తీర్థప్రసాదములను స్వీకరించి యస్మానందింపజేయ ప్రార్థన.

త్రయోదశినాటి కార్యములు.

ఉదయము:—స్నానశివార్చన, శ్రీస్వామివారికి రుద్రాభిషేకపూజ.
మధ్యాహ్నము:—భక్తమాహేశ్వరగణారాధన, బీదలకు అన్నదానము.
సాయం. ౫ గంటలకు:—శ్రీచిదిరేమఠము దేశికమూర్తుల వారికి మహాబిల్వార్చన, తదుపరి ఆందోళికామహోత్సవము (ఊరేగింపు) శివార్చన భజనలు జరుగగలవు.

ఇట్లు
శికింద్రాబాదు వీరశైవభజనభక్తసమాజము కార్యదర్శి,

శ్రీనిరంజనయ్యమఠము
లాలగుడి బాజారు
} విభూతిమ॥ రాజేశ్వరయ్య ఆయుర్వేది
మొదలైన దైవంవారు.

వోలా వీరన్న అండ్ సన్సు ఓంకారముద్రాక్షరశాల శికింద్రాబాదు.

ಪಂಡಿತ ವೀರಭದ್ರಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳ ಸಂಚಾರ

(ಪಂ. ಪ್ರಭಾ" 5-10-36)

ಆಂಧ್ರದೇಶದಲ್ಲೀಗ ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧರೂ ಮಹಿಮಾನ್ವಿತರೂ ಆದ ನಂದುಲಮಠಂ ಶ್ರೀ|| ಮಹಾನಂದದೇಶಿಕರ ಆಹ್ವಾನದಮೇರೆಗೆ ವರಂಗಲ್ ಜಿಲ್ಲಾ ಹತ್ತಿರ ಇರುವ ಮಾದನ್ನಪೇಟೆ ಎಂಬ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿಯ ಶ್ರೀ ಗಣಪತಿನವರಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಪಂ|| ಚಿ|| ಮ|| ವೀರಭದ್ರಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಆಗಮಿಸಲಾಗಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಭಕ್ತಾದಿಗಳು ಬಹಳ ವಿಜೃಂಭಣೆಯಿಂದ ಎದುರ್ಗೊಂಡರು. ಸುತ್ತಲೂ ಇರುವ ಗ್ರಾಮಗಳಿಂದಲೂ ವರಂಗಲ್ಲಿನಿಂದಲೂ ಸಾವಿರಾರುಜನ ಶ್ರೋತೃಗಳೂ ಪ್ರಮುಖರೂ ಮಾದನ್ನಪೇಟೆಯ ಸಭೆಗೆ ಆಗಮಿಸಿದ್ದರು. ಮೂರುದಿನಗಳವರೆಗೆ ಶ್ರೀವೀರಭದ್ರಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು—"ಗಣಪತಿತತ್ತ್ವ, ಶಿವತತ್ತ್ವ, ಅಷ್ಟಾವರಣರಹಸ್ಯ" ಮುಂತಾದ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಡಿದ ಅಮೋಘವಾದ ಉಪನ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಕೇಳುತ್ತ ಆನಂದಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿದರಲ್ಲದೆ, ಪರಮತೀಯಪಂಡಿತರೂ ಸಹ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಶ್ರೀ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳಿಂದ ಸಮಾಧಾನಹೊಂದಿ ಸಂತುಷ್ಟರಾಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಆ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೂ ಈ ಉಪನ್ಯಾಸಗಳ ಚರ್ಚೆಯೇ ನಡೆದಿದೆ. ಶ್ರೀ ಮಹಾನಂದದೇಶಿಕರು ಶ್ರೀ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳ ಉಪದೇಶಕ್ಕೆ ಮಹಾನಂದಪಟ್ಟು ಭೂರಿಭೂರಿ ದಕ್ಷಿಣೆಗಳಿಂದಲೂ, ಅಮೂಲ್ಯವಸ್ತ್ರಗಳಿಂದಲೂ ಸನ್ಮಾನಮಾಡಿದರು.

ಶ್ರೀ ಪಂಡಿತರ ಆಗಮನದಿಂದ ವರಂಗಲ್ಲಿನ ಋಷಿಗೋತ್ರದ ಆರಾಧ್ಯಪಂಡಿತರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಸಂಚಲನವುಂಟಾಗಿದೆ. ಇವರು ಬಹಳ ದಿನಗಳಿಂದ ವೀರಮಾಹೇಶ್ವರರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲು ಶ್ರೀ ಪಂಡಿತರು ಸಿದ್ಧರಾಗಿರುವದರಿಂದ ಇಷ್ಟರಲ್ಲಿಯೇ ನಮಗೂ ಅವರಿಗೂ ನಡೆಯಲಿರುವ ಧಾರ್ಮಿಕಚರ್ಚೆಗೋಸ್ಕರ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಸಭೆಯು ವರಂಗಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ನೆರೆಯಲಿದೆ. ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಆ ಸಭೆಯನ್ನೆದುರು ನೋಡುತ್ತ, ಶ್ರೀ ಪಂಡಿತರ ಆಯುರಾರೋಗ್ಯಭಾಗ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಶ್ರೀಜಗದ್ಗುರುಭಗವತ್ಪಾದರನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇವೆ. ಮಠಂ|| ಸೋಮಶಂಕರಯ್ಯ.

ವಚನಸಾಹಿತ್ಯವು ಸಕಲ ಸಾಹಿತ್ಯಗಳ ಕೈದೀವಿಗೆ

(ಪ್ರಜಾಮತ [illegible])

ಚಿದರೆಮಠದ ಪಂ॥ ವೀರಭದ್ರಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳ ಭಾಷಣ

ವಚನಶಾಸ್ತ್ರಗಳ ವಿಷಯವಾಗಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಡಿ. ವಿ. ಗುಂಡಪ್ಪನವರ ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣ

ಕಳೆದ ಬುಧವಾರ ಸಾಯಂಕಾಲ, ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷನ್ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ, ಪರ್ಷ್ಯ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಪಿಠಾಪುರದ ಡಿ॥ ಪಿ॥ ರಾಜ ಸಭಾ ಭೂಷಣ ಡಾ॥ ಸರ್ ಕೆ ಪಿ ಪುಟ್ಟಣಶೆಟ್ಟರವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಹೈದರಾಬಾದ ಪ್ರಾಂತದಿಂದ ಬಂದಿದ್ದ ವೇದಶೀರ್ಷಾದಿ ಪದವೀಧರರಾದ ಪಂ॥ ಚಿದಿರೆಮಠದ ವೀರಭದ್ರಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳವರ "ವೀರಶೈವ ಮತ ಪ್ರಾಚೀನತೆ" ಎಂಬ ವಿಷಯವಾಗಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರು.

ಶ್ರೀಯುತರು ಕೇವಲ ವಿಶದವಾಗಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ ಪೌರಾಣಿಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು "ಸಂಶೋಧಯುಗ"ವಾದ ಈಗಿನ ಕಾಲದ ಜನಗಳು ಸ್ವಲ್ಪವೂ ನಂಬುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಕಲ್ಲಾಸ್ತದೆ. ಯಾಕೆಂದರೆ ತಮ್ಮ ವಿಚಾರದ ಸತ್ಯತೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಲು ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳ ಕೊಟ್ಟ ಅನೇಕ ಉದಾಹರಣೆಗಳ ಪೈಕಿ ಒಂದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ

ಶ್ರೀ ರೇಣುಕರು ಲಿಂಗೋದ್ಭವರಾದ ವಿಷಯವನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸುತ್ತಾ ಗೋಧಿಯ ಹಿಟ್ಟನ್ನು ಕಲಸಿ ಒಂದು ಭರಣಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿಟ್ಟು ನಾಲ್ಕಾರು ದಿನಗಳ ನಂತರ ತೆಗೆದು ನೋಡಿದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕ್ರಿಮಿಗಳು ಹುಟ್ಟಿರುತ್ತವೆ. ಮತ್ತು ಆಕಳ ಸಗಣಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಲ್ಲಿಯೇ ಒಂದೆರಡು ದಿನಗಳು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಕ್ರಿಮಿಗಳು ಹುಟ್ಟುವದನ್ನು ನಾವು ಕಾಣಬಹುದು. ಹೀಗೆ ಕ್ಷುಲ್ಲಕವಾದ ಕ್ರಿಮಿಗಳ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಕ್ರಿಯೆ ಇಷ್ಟು ಅದ್ಭುತವಾಗಿರುವಾಗ ಆಚಾರ್ಯರಂಥಹ ಪವಾಡ ಪುರುಷರು ಶಿಲಾಮಯ ಮೂರ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದರೆಂದರೆ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಪಡಲೇಕೆ ? ಮುಂತಾಗಿ ಹೇಳಿದರು.

ವಾಚಕವರ್ಗ, ನೋಡಿದಿರಾ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳ ವಿಚಾರಸರಣಿಯನ್ನು ? ಗೋಧಿಯ ಹಿಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಮಿಗಳ ಹುಟ್ಟುವಿಕೆಯನ್ನೂ, ಲಿಂಗ [ಶಿಲಾ] ಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ರೇಣುಕರ ಹುಟ್ಟುವಿಕೆಯನ್ನೂ ಸರಿಹೋಲಿಸಲು ಹೊರಟಿರುವ ಈ ನಮ್ಮ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳ ಬುದ್ಧಿಗೆ ಬೆಲೆಯನ್ನು ನಿಸ್ಸಂಶಯವಾಗಿ ನಿರ್ಣಯಿಸಲು ನಿರಿಂದ ಸಾಧ್ಯವೇ ? ಸೃಷ್ಟಿಯ ಸಹಜಶಕ್ತಿಯನ್ನು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸಾಧನೆಯಿಂದಲಾಗಲೀ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸಾಧನೆಯಿಂದಲಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಸಂಶೋಧಕ ಬುದ್ಧಿಯಿಂದಾಗಲೀ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರುವ ಯಾವ ಅರಿವುಳ್ಳವರಾದರೂ ವೀರಭದ್ರಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳ ಈ ವಾದಸರಣಿಯನ್ನೊಪ್ಪುವರೇ?

ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಉಪನ್ಯಾಸವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತಾ ಬಸವೇಶ್ವರನಿಗಿಂತಲೂ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ "ವೀರಶೈವ" ಎದ್ದಿತೆಂತಲೂ ದೇವರ ದಾಸಿಮಯ್ಯ, ಏಕಾಂತರಾಮಯ್ಯ ಮುಂತಾದ ವೀರಶೈವರು ಬಸವನಿಗಿಂತಲೂ ಮೊದಲೇ ಇದ್ದರೆಂತಲೂ ಮುಂತಾಗಿ ಈ ವರೆಗೆ ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಹಳಕಟ್ಟಿ ಇವರೇ ಮೊದಲಾದ ವಿಚಾರಕರುಗಳು ಶೋಧಿಸಿಟ್ಟಿರುವ ವಿಷಯಗಳನ್ನೇ ಹೇಳಿದರೇ ಹೊರತು ವೀರಶೈವದ ಸ್ಥಾಪಕರು ಅಥವ ಪ್ರಥಮತಃ ಪ್ರಕಾಶ ಪಡಿಸಿದವರು ಯಾರೆಂಬುದನ್ನು ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಪಂಚಾಚಾರ್ಯರೇ ವೀರಶೈವದ ಸ್ಥಾಪಕರೆಂಬುದು ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳ ನಿಶ್ಚಿತಾಭಿಪ್ರಾಯವಿರಬಹುದಾದರೂ ಅಂದಿನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಹೇಳಲು ಅವರಿಗೆ ಧೈರ್ಯಬರಲಿಲ್ಲವೇನೋ ? ತಿಳಿಯದು

ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಮುಂದೆ ಹೇಳುತ್ತಾ ಬಸವಾದಿಗಳ ವಚನಶಾಸ್ತ್ರದ ಭಾಷಾ ಶೈಲಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಹನ್ನೆರಡನೆಯ ಶತಮಾನದ ಭಾಷಾಶೈಲಿಯಂತೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲವೆಂತಲೂ, ಅವರ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗಿರಬಹುದೆಂತಲೂ ಮುಂತಾಗಿ ಸಂದೇಹವನ್ನು ಪ್ರಕಟಪಡಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಇದೇ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಆಗಮೋಪನಿಷತ್ತುಗಳ ವಿಷಯವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಆಗಮಾದಿಗಳ ಭಾಷಾಶೈಲಿಯ ವಿಷಯವಾಗಿ ಯಾವ ಸಂದೇಹಪಡಬಾರದೆಂತಲೂ ಕೆಲವು ಆಗಮಗಳ ಭಾಷಾಶೈಲಿಯು ಇಂದಿನ ನೂತನ ಶೈಲಿಯಂತೆ ಕಾಣಬಹುದಾದರೂ ಆಸ್ತಿಕ ಬುದ್ಧಿಯುಳ್ಳ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಆಗಮಾದಿಗಳನ್ನು ಶ್ರದ್ಧಾಪೂರ್ವಕ ಪ್ರಾಮಾಣ್ಯ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನಾಗಿ ಅಂಗೀಕರಿಸಬೇಕೆಂತಲೂ ಮುಂತಾಗಿ ಹೇಳಿದರು.

ಕೊಂಚಮಟ್ಟಿಗಾದರೂ ಬುದ್ಧಿಯುಳ್ಳ ಯಾರಾದರೂ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳ ಈ ತರ್ಕಸರಣಿಯನ್ನೊಪ್ಪುವರೇ? ಆಗಮಾದಿಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ, ನೂತನ ಶೈಲಿಯಿದ್ದರೂ ಪುರಾತನ ಪ್ರಾಮಾಣ್ಯವನ್ನಾಗಿ ಅಂಗೀಕರಿಸಬೇಕಂತೆ ವಚನಶಾಸ್ತ್ರಗಳ ವಿಷಯವಾಗಿ ಮಾತ್ರ ಸಂದೇಹವಂತೆ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳ ಈ ವಿಚಾರಸರಣಿಯಿಂದಲೇ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳ ಯಾವ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರೆಂಬುದನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಬಹುದಲ್ಲವೆ?

ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಉಪನ್ಯಾಸ ಭರದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಏನೇನೋ ಹೇಳುತ್ತಾ ವೀರಶೈವರಲ್ಲಿ ಈಗ ಹುಟ್ಟಿರುವ ಎರಡು ಪಕ್ಷಗಳನ್ನು ಪರಕೀಯರು ಹಲವರು ದುರುಪಯೋಗಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಸ್ವಾರ್ಥವನ್ನು ಸಾಧಿಸಲೋಸುಗ ಯಾವದಾದರೊಂದು ಪಕ್ಷದ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನೇ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುತ್ತಾ ತಮ್ಮ ಸ್ವಾರ್ಥಕ್ಕಾಗಿ ವೀರಶೈವರ ಅಂತಃಕಲಹದ ಉಪಯೋಗವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂತಲೂ ಮುಂತಾಗಿ ಹೇಳಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷನ್ಮಂಡಲಿಯಂಥಹ ವಿದ್ವಾಂಸಸಂಸ್ಥೆಯು ವೀರಶೈವರ ಒಳಜಗಳವನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿ ಭಾಷಣವನ್ನು ಪೂರೈಸಿದರು

ಅನಂತರ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದ, ಸರ್ ಶೆಟ್ಟಿರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ವೀರಶೈವವು ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಾಚೀನವಾದ ದ್ವೈತ, ಅದ್ವೈತ, ಮುಂತಾದ ಮತಗಳು ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಾಚೀನವಾದರೂ ಶಂಕರ, ರಾಮಾನುಜಾಚಾರ್ಯರುಗಳಿಂದ ಪ್ರಕಾಶಕ್ಕೆ ಬಂದುದರಿಂದ ಅವರೂ ಆಚಾರ್ಯರೇ ಮತಸ್ಥಾಪಕರುಗಳೆಂದು ಹೇಗೆ ಭಾವಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆಯೋ ಹಾಗೆಯೇ ವೀರಶೈವವೂ ಬಸವನಿಂದಲೇ ವಿಶೇಷ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿ ಪ್ರಕಾಶ ಪಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಬಸವನೇಶ್ವರರೇ ವೀರಶೈವ ಮತಸ್ಥಾಪಕರೆಂದು ಭಾವಿಸುವುದೇ ಯುಕ್ತವೆಂದು ಮುಂತಾಗಿ ಹೇಳಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡರು.

ಆಬಳಿಕ ಪರಿಷನ್ಮಂಡಲಿಯ ಪರವಾಗಿ ಆಂಗ್ಲ, ಕರ್ನಾಟಕ ಈ ಉಭಯ ಭಾಷಾ ಸಾಹಿತಿಗಳಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಡಿ. ವಿ. ಗುಂಡಪ್ಪನವರು ಶ್ರೀ ವೀರಭದ್ರಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳನ್ನು ವಂದಿಸುತ್ತಾ ಅವರ ಭಾಷಣವನ್ನು ವಿಮರ್ಶಿಸುತ್ತಾ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದರು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಭಾಷಣಮಾಡುತ್ತಾ ಪರಿಷನ್ಮಂಡಲಿಯನ್ನುದ್ದೇಶಿಸಿ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಕೆಲ ಪಂಡಿತರು ಮತ್ತು ಕೆಲ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ದ್ರವ್ಯದಾಸೆಗೆ ಅಥವ ಜನರ ಬೆಂಬಲಕ್ಕೆ ಆಶೆಪಟ್ಟು ಒಂದೇ ಪಕ್ಷದ ಧರ್ಮ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನೂ ಮತ್ತು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಸಂಶೋಧಿಸುವುದು ಪ್ರಚಾರಪಡಿಸಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವುದು ಮುಂತಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಮುಂತಾಗಿ ಹೇಳಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷನ್ಮಂಡಲಿಯು ಅಂಥಹವನ್ನು ಹತೋಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಬೇಕಾದ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನೇ ಪ್ರಚಾರಪಡಿಸಬೇಕಲ್ಲದೆ ವೀರಶೈವರಲ್ಲಿಯ ಒಳಜಗಳವನ್ನೂ ಪರಿಹರಿಸುವಂತೆ ಪರಿಷತ್ತಿಗೆ ಸೂಚನೆಯನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ

ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಎಂಥಹ ಪಂಡಿತರೆಂಬುದನ್ನೂ ಅವರು ಎಷ್ಟು ವೇಗವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಬಲ್ಲರೆಂಬುದನ್ನೂ ನಾನು ಹೊಸದಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ವೀರಶೈವರಲ್ಲಿಂದು ಎರಡು ಪಕ್ಷಗಳು ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಎರಡು ಪಕ್ಷದವರೂ ಒಂದೇ ವಿಧವಾದ ಲಿಂಗಪೂಜೆಯ ಅಭಿಮಾನಿಗಳೇ ಅಲ್ಲವೇ ? ವೀರಶೈವರ ಈ ಗೃಹಕಲಹಕ್ಕೆ ಅನ್ಯರು ಪ್ರವೇಶಿಸುವುದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಶ್ರೀಮಾನ್ ವೀರಭದ್ರಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳಂಥಹ ವಿದ್ವಾಂಸರುಗಳು ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತಿಗಳಾಗಿ ವರ್ತಿಸಿ ಎರಡು ಪಕ್ಷಗಳನ್ನೂ ಸಮನ್ವಯಗೊಳಿಸಲು ಸಾಧಕವಾಗುವಂಥಹ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೇ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾದುದು ಅವರ ಕರ್ತವ್ಯ. ಹಾಗೆ ಮಾಡದೆ ಇಂಥಹ ಪಂಡಿತರುಗಳೇ ಯಾವದಾದರೊಂದು ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಹೋದಹೋದೆಡೆಯಲ್ಲಿ ಒಳಜಗಳದ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಮತ್ತಷ್ಟು ಕಠಿಣಗೊಳಿಸಬಾರದು ಶ್ರೀ॥ ವೀರಭದ್ರಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳೂ ಹಾಗೆ ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತಿಗಳಾಗಿ ವರ್ತಿಸಿ ತಾವು ಹೋದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಒಗ್ಗಟ್ಟನ್ನುಂಟುಮಾಡಿ ಅವರ ಸಮಾಜವನ್ನು ಭದ್ರಗೊಳಿಸುವರೆಂದು ನಂಬುತ್ತೇನೆ

ಇನ್ನು ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಪರಿಷತ್ತಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಸೂಚನೆಯ ವಿಷಯ ನೋಡೋಣ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದಂತೆ ಈ ಪರಿಷತ್ತು ಯಾವ ಮತೀಯರು ಒಳಜಗಳಕ್ಕೂ ಪ್ರವೇಶಿಸುವದಿಲ್ಲ ಹಾಗೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವದು ಅದರ ಕರ್ತವ್ಯವು ಅಲ್ಲ.

ಪರಿಷತ್ತು ಈ ವರೆಗೆ ಯಾವ ಪಂಗಡವನ್ನಾಗಲಿ ಮೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕಾಗಿ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಪರಿಷನ್ಮಂಡಲಿಗೆ ಬೇಕಾದುದು ಸಕಲ ಧರ್ಮಗಳ ಸಾರಸರ್ವಸ್ವವನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡು ಅಖಿಲ ಜಗತ್ತಿನ ಸಕಲ ಮಾನವರಿಂದಲೂ ಆದರಣೀಯವೆನ್ನಿಸಿಕೊಳ್ಳಲರ್ಹವಾದ ಶ್ರೇಷ್ಠ ವಿಚಾರಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಸಾಹಿತ್ಯವೇ ನಮಗೆ ಬೇಕಾಗಿದೆ ನಾವು ಈ ವರೆಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿರುವದು ಅಂಥಹ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಮಾತ್ರವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಈ ವರೆಗೆ ಪವಿತ್ರ ಮಾತೃ ಭಾಷೆಯಾದ ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ "ಶಿವಶರಣರ ವಚನಶಾಸ್ತ್ರ"ಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವಷ್ಟು ವಿಶದವಾಗಿ, ವಿಶೇಷವಾಗಿ, ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಬೇಕಾದ ಧರ್ಮತತ್ವಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಯಾವ ಧರ್ಮಾಚಾರ್ಯರೂ ಬರೆದಿಟ್ಟಿಲ್ಲ

ವಿಶ್ವಶ್ರೇಯಸ್ಸಿನ ವಿಶ್ವಬಾಂಧವ್ಯ', ವಿಶ್ವದ ಸಕಲ ಮಾನವರ ಮನಶ್ಶಾಂತಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಗತಿಗಳಿಗವಶ್ಯಕವಾದ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಕಾಣಬೇಕಾದರೆ "ವಚನ ಶಾಸ್ತ್ರ"ದ ಹೊರತು ಬೇರೆ ಯಾವುದರಿಂದಲೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಜಗತ್ತಿನ ಅಥವಾ ಭರತಖಂಡದ ಇಲ್ಲವೆ ಕರ್ನಾಟಕದ ಬೇರೆ ಯಾವ ಮತಾಚಾರ್ಯರೂ ನಮ್ಮ ಧರ್ಮತತ್ವಗಳನ್ನು ಅಚ್ಚ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬರೆದಿಟ್ಟಿಲ್ಲ

ಇಂದು ಜರ್ಮನಿ ಫ್ರೆಂಚ್ ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ಮುಂತಾದ ಜಗತ್ತಿನ ಯಾವ ಭಾಗದ ಪಂಡಿತ ಪ್ರಮುಖರೇ ಆಗಲಿ ಬಂದು ನಿಮ್ಮ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದುದು ಯಾವುದಿದೆ? ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ನಾವು ಎದೆತಟ್ಟಿ ಕೈಎತ್ತಿ ಕನ್ನಡಿಗರನ್ನು ಹಿಡಿದಂತೆ ಅವರ ಮುಂದೆ ಈ ಬಸವಾದಿಗಳ "ವಚನಶಾಸ್ತ್ರ"ವನ್ನೆತ್ತಿ ಹಿಡಿಯುವೆವು ನನಗೆ ತಿಳಿದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಈ ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಸಕಲಸಾಹಿತ್ಯಗಳ ಕೈದೀವಿಗೆಯಾಗಿದೆ.

ಇಂದು ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳ ಉಪನ್ಯಾಸವು ಈ ರೀತಿ ನಡೆಯುವುದೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸಿರಲಿಲ್ಲ, ಅವರ ಭಾಷಣದ ರೀತಿಯು ಊಹೆಯ ವಿರುದ್ಧವಾದುದರಿಂದ ನಾನಿಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಬೇಕಾಯಿತು. ಮುಂತಾಗಿ ಹೇಳಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಡಿ ವಿ ಗುಂಡಪ್ಪನವರು ವಂದನೆಗಳನ್ನರ್ಪಿಸಿದನಂತರ ಸಭೆಯು ಮುಕ್ತಾಯವಾಯಿತು.

— — —

ವೀರಶೈವ ಗುರುಕುಲ:— ಪಂಡಿತ ಚಿದಿರೆಮಠದ ವೀರಭದ್ರ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಸಿಕಂದರಾಬಾದಿನಲ್ಲಿ (ಸಂಗಟಿಲಾಲ ಸಜನಲಾಲ್ ಸ್ಟ್ರೀಟ್) ವೀರಶೈವ ಗುರುಕುಲವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿರುವಲ್ಲದೆ ತಮ್ಮ ಶೈವಭಾರತೀಭವನವೆಂಬ ದೊಡ್ಡ ಲೈಬ್ರರಿಯನ್ನು ಉದ್ಘಾಟನ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ೨೦-೭-೩೬. ಜಯಕರ್ನಾಟಕ

సికింద్రాబాదులో వీరశైవగురుకుల శైవ భారతీభవనస్థాపన

బ్ర.శ్రీ. పండిత చిదిరెమఠము వీరభద్రశర్మగారు, బెంగళూరు, మైసూరు, రాయచూరు మొదలగు నగరములందు సంచరించి, సామాజిక ధార్మికోపన్యాసముల గావించుటయేగాక, సికింద్రాబాదులో ఉదారచరితులగు మటికెవాగయ్యగారిచే సమర్పింపబడిన ధర్మశాలలో [కటికల సజ్జనలాల్ స్ట్రీటు] శివప్రతిష్ఠాది కార్యములు నెరవేర్చినపిదప, వీరశైవగురుకులము [సంస్కృతవిద్యాలయము]ను స్థాపించినారు. ప్రౌఢవిద్యార్థులు కొందరు జేరినారు. వీరపరీక్షా పాఠములు జరుగుచున్నవి. శ్రీశర్మగారు కాశీలో స్థాపించిన శైవభారతీభవనము గ్రంథాలయముగూడా సికింద్రాబాదులోనే స్థాపించినారు. ఈసంస్థలను నిర్వహించు సదుద్దేశముతో యాదగిరి సంస్కృత కాలేజిలోని శర్మ ప్రిన్సిపాలు పదవికి రాజీనామానిచ్చినారు.

రావికోటి మల్లంవీరభద్రరావు

(ఆంధ్రపత్రిక 5-6-36.) [illegible]

ಯಾದಗಿರಿ ಶಂಕರಸಂಸ್ಕೃತಕಾಲೇಜಿನ

ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲರ ವಕ್ತವ್ಯ.

(ಈವರೆಗೂ ಯಾದಗಿರಿ ಶಂಕರಸಂಸ್ಕೃತಕಾಲೇಜಿನ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲರಾಗಿದ್ದ ವೇ॥ ಪ॥ ಚಿದಿರೆಮಠದ ವೀರಭದ್ರಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರಿಗೆ ಈ ಕೆಳಗೆ ಕಂಡಂತೆ ತಮ್ಮ ವಕ್ತವ್ಯವನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ.—ಇದು ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಜ್ಞಾತವ್ಯವಾಗಿರುವದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಲಾಗಿದೆ.)

ಮಹೋದಯರೇ!

ತಮ್ಮ ಕಮಿಟಿಯವರು ಸ್ವಯಂಪ್ರೇರಿತರಾಗಿ ಶಂಕರ ಸಂಸ್ಕೃತಕಾಲೇಜಿನ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲ್ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಗತವರ್ಷದ ಆಷಾಢಮಾಸದಲ್ಲಿ ಆಹ್ವಾನಮಾಡಿದುದರ ಮೇಲೆ ಮಾರ್ಗಶೀರ್ಷ ಮಾಸದಲ್ಲಿ ಬಂದು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದೆನು. ಕಾಲೇಜಿನ ಪರಿಚಯವನ್ನು ಪುರಸ್ಕರಿಸಿಕೊಂಡು ಈ ವಕ್ತವ್ಯವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಲು ಬಾಧ್ಯನಾಗಿರುತ್ತೇನೆ.

೧. ಪಗಡದಿನ್ನಿ ಬಸವರಾಜಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲ್‌ಸ್ಥಾನದಿಂದ ಏತಕ್ಕೆ ತೆಗೆದಿರುವಿರೋ ಸ್ಮರಣೆ ಇರಬಹುದು.

೨. ಅವನ್ನುಮಟ್ಟಿಗೆ ಶಾಂತಿಯಿಂದ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನೆರವೇರಿಸುತ್ತ ಕಾಲೇಜಿನ ಸಕ್ರಮಾಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಪದ್ಧತಿಗೆ ಇಲ್ಲಿಯ ಎಲ್ಲ ಅಧ್ಯಾಪಕರಂತೆ ಪಗಡದಿನ್ನಿ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳ ಸಹಕಾರವೂ ದೊರೆಯಬಹುದೆಂದು ಬಹಳವಾಗಿ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದರೂ ಲಾಭವಿಲ್ಲವಾಯಿತು. ನನ್ನ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಾರ್ಯವನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುವದೇ ಅವರ ಧ್ಯೇಯವಾಯಿತು. ಮೊದಮೊದಲು ಎಲ್ಲ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನೇ ನನಗೆ ವಿಮುಖರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲು ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸವು ಕೈಗೂಡದಿದ್ದುದರಿಂದ, ತಮ್ಮ ಬಂಧುವರ್ಗದ ನಾಲ್ಕಾರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ದುರ್ಬೋಧೆಮಾಡಿ ನನಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾದ ಚಳವಳಿಯನ್ನು ಲೇಖಮೂಲಕವೂ ಕಾರ್ಯಮೂಲಕವೂ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿಯೇ ಇದೆ. ಗಂಗಾವತಿ, ರಾಯದುರ್ಗ, ಬಂಕಾಪುರ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ನನ್ನ ನಿಂದಾಸಭೆಗಳು ಜರುಗಿದ ವಾರ್ತೆಯನ್ನು ಪಗಡದಿನ್ನಿ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳೇ ಪ್ರಕಟನೆಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಆಯಾ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಸದರಿ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳ ಸಂಬಂಧಿಗಳಿರುವದೇ ಸಾಕ್ಷಿ. ಇಲ್ಲವಾದರೆ ವೀರಶೈವರ ಯಾವ ಚಳವಳಿಗೂ ಬಾಧ್ಯವಾಗದ ಆ ಅನಾಮಧೇಯಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಯಾದಗಿರಿಸುದ್ದಿಯಾದರೂ ಏನು ಗೊತ್ತು? ಪಗಡದಿನ್ನಿ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳಿಗೆ ನನ್ನ ಮೇಲಲ್ಲದೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಮೇಲೂ ಅಗಾಧದ್ವೇಷವಿದೆ. ಅವರ ವಿಷಯವಾಗಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಅನೇಕಸಲ ವಿರುದ್ಧಾಭಿಪ್ರಾಯವುಳ್ಳ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿರಿಸಲು ಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದರೂ ನಿವಾರಿಸಿರುತ್ತೇನೆ. ಇವರು ಬಂದ ಐದುವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಯಾವ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಒಬ್ಬನಿಗಾದರೂ ಪ್ರೌಢಗ್ರಂಥಗಳನ್ನಾಗಲೀ ತೀರ್ಥಪರೀಕ್ಷಾಗ್ರಂಥಗಳನ್ನಾಗಲೀ ಓದಿಸಲಿಲ್ಲ. ಸಂಸ್ಥಾನಿರ್ವಾಹಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗಿರುವ ಉತ್ಸಾಹ, ಪ್ರೇಮ, ಲೋಕಾನುಭವ ಕಾರ್ಯಪರಾಯಣತೆಗಳಲ್ಲೊಂದಾಗಲೀ ಇಲ್ಲದಿರುವ ಈ ಮಂದಾಲಸಿಗಳು ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿರುವದು ಯೋಗ್ಯವಾಗಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ಮೊದಲೇ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಮುಂತಾದವರು ತಿಳಿದಿರುವರು. ಹಾವೇರಿಯಲ್ಲಿ ಪುರಾತನಕಾಲದಿಂದ ನಡೆದುಬಂದ ಪಾಠಶಾಲೆಯನ್ನು ನಿರ್ನಾಮಮಾಡಿ ಬಂದವರು ಪಗಡದಿನ್ನಿ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳೇ ಎಂದು ಅಲ್ಲಿಯ ಪ್ರಮುಖರಾದ ಶ್ರೀ ಚಾವಡಿ ಕಲ್ಯಾಣಪ್ಪನವರು ಮುಂಬೈಯಲ್ಲಿ ಮೊನ್ನೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿಯೇ ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟರು. ಈಗ ಶಂಕರಕಾಲೇಜಿನ ಕಲಹಕ್ಕೂ ಅವರೇ ಕಾರಣರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರನ್ನು ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರೂ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರೂ ಅನೇಕಸಲ ಬೈದು ಬುದ್ಧಿ ಹೇಳಿದ್ದರೂ ಸ್ಥಾನಭ್ರಷ್ಟ ಮಾಡಿದರೂ ಅವರೀ ಕಾಲೇಜನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಹೋಗುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಕಳೆದ ಜುಲೈ ೨೪ ನೆಯ ಶುಕ್ರವಾರ ನಡೆದ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲರನ್ನು (ನನ್ನನ್ನು) ತೆಗೆಯ-

ಬೇಕೆಂಬ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಪಗಡದಿನ್ನಿ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷಕರಾದ ಮೆಂಬರರಿಂದ ಇಡಿಸಿದ್ದರು. ಅದು ವಿಪರೀತವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಕಡೆಗೇನೇ ತಿರುಗಿ "ಪಗಡದಿನ್ನಿ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳೇ ಅಯೋಗ್ಯರು." ಎಂದು ನಿರ್ಣಯವಾಗಿ ಅವರನ್ನು ಉಚಿತಜ್ಞರಾದ ಮೆಂಬರರು ಅದೇದಿನ (24-7-36) ಕಾಲೇಜಿನಿಂದ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತೆಗೆದುಹಾಕಿದರು. ಇದು ಭಸ್ಮಾಸುರನ ಲೀಲೆಗೆ ಉದಾಹರಣವಾಗಿದೆ. ಇಷ್ಟಾದರೂ ಕೂಡಲೇ ಪಗಡದಿನ್ನಿ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು "ಹೇಗಾದರೂ ಕಾಪಾಡಿ ಆಶ್ರಯಕೊಡಬೇಕು" ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವುಳ್ಳ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿರಿಸಲು ಹೆಣಗಾಡಿದುದೂ ಅವರ ಸ್ವಭಾವಾನುಗುಣವಾಗಿದೆ. ಆ ಕಮಿಟಿಯ ದಿನ ನಾನು ಯಾದಗಿರಿಯಲ್ಲಿರಲಿಲ್ಲ; ವಾಡೀಜಂಕ್ಷನ್ನಲ್ಲಿ ಈ ವಾರ್ತೆ ತಿಳಿಯಲಾಗಿ ಆ ರಾತ್ರಿ ಯಾದಗಿರಿಯಲ್ಲಿದ್ದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದ್ದಾಯಿತು. ಪಗಡದಿನ್ನಿಯವರನ್ನು ತೆಗೆದ ಕ್ರೋಧದಿಂದ ವಿಮನಸ್ಕರಾದ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರು ಕಮಿಟಿಗೆ ಬಂದ ಪರಸ್ಥಳದ ಮೆಂಬರರಿಗೆ ಮಾರ್ಗವ್ಯಯವನ್ನೂ ಕೊಡಲಿಲ್ಲವು. ಪಗಡದಿನ್ನಿಯವರನ್ನೇ ಪುನಃ ಸ್ಥಾಪಿಸುತ್ತೇನೆಂಬ ದುರ್ಘೋಷಗಳೂ ಕೋಶಾಧ್ಯಕ್ಷರಿಂದ ಹೊರಡುತ್ತಿದ್ದವು. ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ವಿಪರೀತ ವಾತಾವರಣವೇ ಹಬ್ಬಿತ್ತು. ಈ ಮಹಾಪಮಾನವನ್ನು ಸಹಿಸಿಕೊಂಡು ಹೇಗಾದರೂ ಹೊಟ್ಟೆಪಾಡಿಗಾಗಿ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಪುನಃ ಪ್ರವೇಶಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಘೋರಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಪಗಡದಿನ್ನಿ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಮಾಡುತ್ತಿರುವರಲ್ಲದೆ ಕೆಲ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಂದಲೂ ಕಳ್ಳೋಲವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡಿರುವರು. ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ವಿಚಾರಿಸಲಾಗಿ ಕಡೆಗೆ ಇಪ್ಪತ್ತು ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳಕ್ಕಾದರೂ ಪಾಠ ಹೇಳಲು ಪಗಡದಿನ್ನಿಯವರು ಸಿದ್ಧರೆಂಬುದು ನಿಕರವಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ಬೇಕಾದರೆ ಇದನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ನೋಡಬಹುದು. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರೀ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಬುದ್ಧಿವಂತರಾರೂ ಈ ಕಲಹಕಲ್ಪವೃಕ್ಷವನ್ನು ತಮ್ಮ ಪಾಠಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿಯ ವಿಪರೀತಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಇವರೇ ಕಾರಣರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.

೩. ಯಾದಗಿರಿಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಿಳಿಯದೆ ಪ್ರಮಥನಿಂದಕಶಬ್ದದಿಂದಲೇ ಕೆಲ ಶೀಘ್ರಕೋಪಿಗಳು ಹುರಿದುಂಬಿದರು. ವೀರಶೈವಮತವು ವೇದಾಗಮಸಮ್ಮತವಾದುದೆಂದು ನಿರೂಪಿಸುವವರೆಲ್ಲರನ್ನೂ ಪ್ರಮಥನಿಂದಕವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸುವ ಮಹಾಮೇಧಾವಿಗಳೂ ಇದೀಗ ತಲೆದೋರುತ್ತಲಿದ್ದಾರೆ. "ಪ್ರಮಥನಿಂದೆಯೆಂದರೇನು" ಎಂಬುದು ಕೂಡ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದೆ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದ ಕೆಲ ಬಾಲಿಶರು ಅನುಚಿತವಾದ ದ್ವೇಷಕ್ಕೊಳಗಾಗಿ ನನ್ನನ್ನು ನಿಂದಿಸಲು ಕಂಕಣಬದ್ಧರಾದಂತೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ಹುರುಳಿಲ್ಲದ ಈ ಕೋಲಾಹಲಕ್ಕೆ ನಾನು ಮಹತ್ವವನ್ನು ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಬುದ್ಧಿವಂತರೆಂದಿಗಾದರೂ ಅದರ ಮಿಥ್ಯಾತ್ವವನ್ನು ತಿಳಿಯದಿರರು. ನನ್ನ ವಿರುದ್ಧವಾದ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಹಬ್ಬಿಸಬೇಕೆಂದು ಹಗಲಿರುಳು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿರುವ ಪಗಡದಿನ್ನಿ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳ ಹಂಚಿಕೆಯನ್ನು ತಿಳಿಯದೆ ಹಲವರು ಮೋಸಹೋಗಿರಬಹುದು.

ಇನ್ನು "ಚಾತುರ್ವರ್ಣ್ಯ, ಶಿಖಾ" ಮುಂತಾದವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವೀರಶೈವಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರಾನುಸಾರವಾಗಿ ಆಚರಿಸಬೇಕಲ್ಲದೆ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳೂ ಕಮಿಟಿಗಳೂ ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸಲರ್ಹವಲ್ಲ. ಶಿಖಾವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ವಪಕ್ಷಿಗಳಾಗಿದ್ದರೂ ಪಗಡದಿನ್ನಿಯವರು ವರ್ಣಾಶ್ರಮವಾದಿಗಳೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಹರ್ಡೇಕರರಿಗೂ ಅವರಿಗೂ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ನಡೆದ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರಕೋಲಾಹಲವು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದೆ. ಹರ್ಡೇಕರರಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಶಂಕರಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಸಭೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಬಸವಾದಿಗಳನ್ನು ಪಗಡದಿನ್ನಿ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಮನಸ್ವೀ ನಿಂದಿಸಿದುದು ಯಾದಗಿರಿ ಜನರಿಗೂ ಕಾಲೇಜಿನ ಕೋಶಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಮೊದಲಾದ ಕೆಲ ಮೆಂಬರರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ವಿಷಯವೆಲ್ಲ ಹೀಗಿದ್ದರೂ ಒಂದು ಚಕಾರವನ್ನೂ ಮಾತನಾಡದಿರುವ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಹರಡಿದ ವಾರ್ತೆಗಳು ನನಗೇನೇ ಸೋಜಿಗವನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತಿವೆ. ಮತ್ತೊಂದು ತಮಾಷೆಯೇನಂದರೆ—ನಾನು ಬಂದ ಮೇಲೆ ಕಾಲೇಜಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೂ ನನಗೂ ಯಾವ ಚರ್ಚೆಯಾಗಲಿ, ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಲಿ ಇರಲಿಲ್ಲ; ಅಸೂಯಾಳುಗಳೂ ಕೆಲಸಗೇಡಿಗಳೂ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಏನೇನೋ ಬರೆಯಲಾರಂಭಿಸಿದರು. ಈ ಲೇಖಕರೆಲ್ಲ ಪಗಡದಿನ್ನಿ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳ ಪೃಷ್ಠಪೋಷಕರೆಂಬುವದಂತೂ ಸ್ಪಷ್ಟವೇ ಸರಿ! ಇವುಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವ

ಬಾಧ್ಯತೆ ಕಮಿಟಿಗೇನೇ ಇದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ನನ್ನ ವಿಷಯವಿಮರ್ಶೆಯುಳ್ಳ ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಸಂಚಿಕೆಯೊಂದಾದರೂ ನನ್ನ ಕಡೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಈ ಹಾಳುಹರಟೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಲ ಕಳೆಯುವದಕ್ಕೆ ನನಗನುಕೂಲವೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ವಾದ ಪ್ರತಿವಾದ ಪರುಷವಚನಗಳಿಂದ ಕಲಹವು ಬೆಳೆಯುವದೇ ಹೊರತು ಇಷ್ಟಾರ್ಥವಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಹೇಗಾದರೂ "ಖಟ್‌ಪಟ್" ಮಾಡಿ ಉದರಂಭರಣಾರ್ಥವಾಗಿ ಈ ಕ್ಷುದ್ರವೇತನವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ತಾಪತ್ರಯವೂ ನನಗಿಲ್ಲ. ನೂರಾರು ಸಭೆಗಳನ್ನು ಕೂಡಿಸಿ ಅನೇಕ ಲೇಖಗಳಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಕೂಲವಾಗಿ ಆಂದೋಲನವನ್ನು ಮಾಡಿಸುವದು ನನಗೆ ಸುಲಭಸಾಧ್ಯವಾಗಿದ್ದರೂ ಇದು ಕೇವಲ ಪೌರುಷಹೀನವಾದ ಚಳವಳಿಯೆಂದು ತಡೆಯಲಾಗಿದೆ. ಸಮಾಜಾಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಬುದ್ಧಿಯನ್ನಿರಿಸಿ ಕಾರ್ಯನಿರತನಾದ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕನು ಇಂತಹ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಹೊಸದಾಗಿ ಪ್ರವರ್ತನೆಗೊಳಿಸಬಹುದು. ಶಂಕರಕಾಲೇಜಿನ ದುಃಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಕೇಳಿ ನಿಜಾಂ ದೇಶದ ಅಭಿಮಾನದಿಂದ ಗೌರವಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ನಾನು ಈ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದೆನೇ ಹೊರತು ದ್ರವ್ಯಾಪೇಕ್ಷೆಯಿಂದಲ್ಲ. ವೇತನಕ್ಕಾಗಿ ಬಂದ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲನಿಂದ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಎಂದಿಗೂ ಮುಂದೆಬರಲಾರದು. ಆದರೆ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಅಸೂಯಾಳುಗಳಿಂದ ಹೊರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಆರೋಪಗಳು ಸುಳ್ಳೆಂಬುವದನ್ನು ಈಗಲಾದರೂ ಸಮಾಜವು ತಿಳಿಯಬೇಕಾಗಿದೆ.

೪. ಬಸಪ್ಪನವರೆಂಬ ವಿಚಿತ್ರಮೆಂಬರರೊಬ್ಬರಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ಹೋಳಿಹುಣ್ಣಿವೆಯ ಸ್ವಭಾವವನ್ನು ಕುರಿತು ಯಾದಗಿರಿಯ ಅವರ ಬಂಧುಮಿತ್ರಪರಿವಾರದಿಂದಲೂ ತಿಳಿಯಬಹುದು. ಇವರು ಈಮುಂಚೆ ಪಗಡದಿನ್ನಿ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕುರಿತು "ಕೋಣ, ಮಂದಮತಿ, ಜಗಳಗಂಟ" ಮುಂತಾಗಿ ಸಂಬೋಧಿಸುತ್ತಿದ್ದರೂ, ಈಗ ಅವರು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಮುಖಸ್ತುತಿಗೆ ಮೆಚ್ಚಿ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳ ಚಳವಳಿಗೆ ಮುಂದಾಳಾಗಿ ಸಾರಾಸಾರವಿಚಾರವಿಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ನಿಂದಾಸ್ತೋತ್ರರ ಸಹಸ್ರನಾಮಾವಳಿಯನ್ನು ಪಾರಾಯಣಮಾಡುತ್ತ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಬರೆದ ಲೇಖಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ತಮ್ಮ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿ ನಮ್ಮ ವಿರುದ್ಧಚಳವಳಿಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವರು. ಇವರ ಮಾವಂದಿರೂ ಕಾಲೇಜಿನ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳೂ ಆದ ಹಂಪಣ್ಣನವರು ಅನೇಕಸಲ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳಿಗೆ! ನಮ್ಮ ಬಸಪ್ಪನ ಸ್ವಭಾವವೇ ಅಂಥದಾಗಿದೆ; ನೀವು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಹಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳಬೇಡಿರಿ; ಎಂದು ಹೇಳಿದುದರಿಂದಲೂ ಬಸಪ್ಪನವರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿ ಮಹತ್ವವಿಲ್ಲದುದರಿಂದಲೂ ಅವರು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ನನ್ನ ವಿಷಯವಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ದ್ರೋಹಚಿಂತನೆಗಳನ್ನೂ ಉದಾಸೀನಮಾಡಿರುವೆನು. ಬಸಪ್ಪನವರಿಗೆ ಶ್ರೀ ಶಂಕರಣ್ಣನವರು ಮಾಡಿರುವ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಾಗಲಿ, ಸಂಸ್ಕೃತವಿದ್ಯೆಯಲ್ಲಾಗಲಿ ಎಳ್ಳಷ್ಟು ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಲ್ಲ. ಸಂಸ್ಕೃತ ಕಾಲೇಜನ್ನು ಮುರಿದು ಕನ್ನಡವಿದ್ಯಾಲಯವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ವಿಪರೀತ ಉದ್ದೇಶವು ಅವರಿಗಿದೆ. ಅವರು ಮೆಂಬರರನ್ನೂ ಅಧ್ಯಾಪಕರನ್ನೂ ತಿರಸ್ಕರಿಸಿ ಅವಮಾನಜನಕವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. ಕಮಿಟಿಯ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ಕೂ ಅವರು ವಿರೋಧಿಗಳೇ ಸರಿ. ಮೊನ್ನೆ ನಡೆದ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಆಗಲೇ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರಾದ ಅಣ್ಣಾರಾವ್ ವಕೀಲರವರು ಬಸಪ್ಪನವರ ಅಪಮಾನವಾಕ್ಯಗಳಿಗೆ ನೊಂದು ಒಂದೇ ಘಂಟೆಯಲ್ಲಿ ರಾಜಿನಾಮೆಯನ್ನು ಕೊಡುವ ಪ್ರಸಂಗಬಂದಿದ್ದುದನ್ನು ನೆನೆದರೆ ಸಾಕು. ಆದುದರಿಂದ ಅವರೀಸ್ವಭಾವವನ್ನೋ ಕಮಿಟಿಯನ್ನೋ ಬಿಡದೆ ಇದ್ದರೆ ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಬಹಳ ಹಾನಿಯಿದೆ.

೫. ಕಾರ್ಯದಕ್ಷರೂ ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತಿಗಳೂ ಸದಾಚಾರಿಗಳೂ ಕಾಲೇಜಿನ ಸಂಪೂರ್ಣ ಅಭಿಮಾನಿಗಳೂ ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಯೋಗ್ಯಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತ ತಮ್ಮ ನೆರವಿನಿಂದಲೇ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರಾಗಿ ಆರಿಸಲ್ಪಟ್ಟವರೂ ಆದ ಶ್ರೀ ಎಸ್. ರುದ್ರಪ್ಪ ವಕೀಲರವರು ರಾಜಿನಾಮೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ತುಂಬಾ ವಿಷಾದಕರವಾಗಿದೆ. ಅವರ ಸತ್ಪ್ರಭಾವವು ಕಾಲೇಜಿನ ಮೇಲೆ ಇದೆ. ಇಂತಹವರು ನಿವೃತ್ತರಾಗುವದರಿಂದ ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಬಹಳ ನಷ್ಟವುಂಟು. ಭೂರಿಭಾವವನ್ನು ಪರ್ಯಾಲೋಚಿಸಿ ಈಗಲಾದರೂ ಶ್ರೀ ರುದ್ರಪ್ಪನವರನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸುವದು ಶ್ರೇಯಸ್ಕರವಾಗಿದೆ.

೬. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೂ, ಅಧ್ಯಾಪಕರೂ, ಜನಮೆಂಬರರೂ ತಮ್ಮ ಹತ್ತರ ದಿನಾಲು ಬಂದು "ಜೀ ಜೀ" ಎಂದು ತಮ್ಮ ಸ್ತೋತ್ರವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬಾಶೆಯು ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರೇ ಮೊದಲಾದವರಿಗಿದ್ದಂತೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಕಾಲೇಜು ಕಲಹಾಗಾರವಾಗಿ ವಿಧ್ವಂಸೋನ್ಮುಖವಾಗಿದೆ. ಇಂತಹ ದುರಾಶೆಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶಕೊಡದೆ ತಾವು ಕಾಲೇಜಿನ ಸೇವಕರೆಂಬ ಅಭಿಮಾನದಿಂದ ಎಲ್ಲ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಒಂದು ಸಮಯವನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಿಕೊಂಡು ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಬಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿರಬೇಕೇಹೊರತು, ಮನೆಯಿಂದಲೇ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ನಡೆಯಿಸುವ ಹವ್ಯಾಸವನ್ನು ಬಿಡಬೇಕು. ಅಧ್ಯಾಪಕರ ಮೇಲಾಗಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಮೇಲಾಗಲಿ ನಿಮ್ಮಿಷ್ಟಬಂದಾಗ ಸರ್ಕಾರಿ ಸ್ಕೂಲಿನ ರೂಲ್ಸುಗಳನ್ನು ತಂದೊಡ್ಡುವುದು ಸೋಜಿಗವಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಮಾಡದೆ ಮನಬಂದಂತೆ ನಡೆಯಿಸುತ್ತಿರುವುದು ತುಂಬಾ ಅನ್ಯಾಯ!

೭. ಕಮಿಟಿಯ ಸ್ಥಿತಿಯು ವಿಪರೀತ ಚಂಚಲವಾಗಿದೆ. ತಮ್ಮ ವ್ಯಕ್ತಿಗತವಾದ ಸೇಡನ್ನು ತೀರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಕೆಲ ಮೆಂಬರರು ಸೇರಿರುತ್ತಾರೆ. ಯಾವುದನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸಬೇಕಾದರೂ ಅವರು ಜಾತಿಗಳಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿರುವರು. ಯಾವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಏನಾಗುವುದೋ ಎಂದು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಮಿಟಿಯನ್ನೂ ಎದುರುನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಎಂಟು ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಯಾರಿಸುತ್ತಿರುವ ಕಲ್ಲೂರ ವೇ॥ ಚೋಳಪ್ಪ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಿ ಆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮನನ್ನು ಅಧ್ಯಾಪಕನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿರುವ ಪಗಡದಿನ್ನಿ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳ ಸಾಹಸಕ್ಕೆ ಕೆಲಮೆಂಬರರು ಸಹಾಯಕರಾಗಿ ನಿಂತಿರುವದೆಷ್ಟು ಪವಿತ್ರವಾಗಿದೆಯೋ ವಿವೇಕಿಗಳೇ ತಿಳಿಯಲಿ. ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ವೇದಾಂತಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಕಲಿಸದೆ ಕೇವಲ ಕಾವ್ಯ ವ್ಯಾಕರಣಗಳ ಮಧ್ಯಮಪರೀಕ್ಷಾ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಓದಿಸುವುದು ಅಸಮಂಜಸವಾಗಿದೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಆಚಾರವಿಚಾರ ಉಪಚಾರಗಳಮೇಲೆ ಒಬ್ಬರ ಅಧಿಕಾರವೂ ಇಲ್ಲ. ಬಿಲ್ಡಿಂಗನ್ನು ನೋಡುವವರೂ ಇಲ್ಲ. ಕಾಲೇಜಿನ ಆವರಣವೆಲ್ಲ ರೋಗಭೂಮಿಯಾಗಿದೆ. ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯೆಲ್ಲ ಬದಲಾಗುವವರೆಗೂ ಕಾಲೇಜು ಉಳಿಯುವ ಭರವಸೆ ಇಲ್ಲ.

೮. ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಬೇಕೆಂದು ನನಗೇನೂ ಆಶೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರು ಮುಂತಾದ ಮೆಂಬರರು ತಾವಾಗಿಯೇ ನನ್ನನ್ನು ಕರೆಯಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಪ್ರಯತ್ನವೇನೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಈಗಲೂ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಬಹುಮತವು ನನಗಿದೆ. ಆದರೆ ಈಗ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾದ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರ ಸಹಕಾರವು ಇಲ್ಲದುದರಿಂದ ನಾನೀಕಾಲೇಜನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕೆನ್ನುವದು ಯೋಗ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಆದುಕಾರಣ ನಾನಾಗಿಯೇ ಸಂತೋಷದಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಕಾಲೇಜಿನ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲ್ ಸ್ಥಾನದಿಂದ ನಿವೃತ್ತನಾಗಿದ್ದೇನೆಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇದನ್ನು ನೀವು ಸ್ವೀಕರಿಸದಿದ್ದರೂ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇದುವೇ ಕಡೆಯ ಪತ್ರ. ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರ ಸಮಾಚಾರವು ನನಗೆ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಪಾಪದಿಂದ ಇಂತಹವರಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿ ನಿಂದೆಗೆ ಗುರಿಯಾಗಬೇಕಾಯಿತಲ್ಲದೆ ಸಮಾಜಸೇವೆಯಲ್ಲಿಯೂ ವಿಘ್ನವುಂಟಾಯಿತು. ಈ ಮೊದಲೇ ರಾಜೀನಾಮೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದ್ದರೂ ಸೂಚನೆಯಂತೆ ಯಾವ ಚಳವಳಿಗೂ ಲಕ್ಷ್ಯಗೊಡದೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬದಲಾಗಬಹುದೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಯಿತು. ಮುಂದೆ ಯೋಗ್ಯರಾದ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲರನ್ನು ತರುವದಾದರೆ ಅವರ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸಿ ಇಂತಹ ಚಳವಳಿಗಾರರಿಗೆ ಅವಕಾಶವನ್ನೀಯದೆ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ನೆಲೆಗೊಳಿಸಬೇಕು.

೯. ನಿಮಗೆ ಯೋಗ್ಯರಾದ ಅಧ್ಯಾಪಕರು ಸಿಗುವವರೆಗೂ ಕಾಲೇಜಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ತೀರ್ಥ ಮಧ್ಯಮಪಾಠಗಳನ್ನು ಉಚಿತವಾಗಿಯೇ ಹೇಳಿ ವಿದ್ಯಾಸಹಾಯವನ್ನು ಸಿಕಂದ್ರಾಬಾದಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಕೊಡುವೆನು. ಊಟದ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಮಾತ್ರ ನೀವು ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಕಾಲೇಜಿನ ಅವನತಿಗೆ ಕಾರಣರಾದ ಅಧ್ಯಾಪಕರ ಈಗಿನ ಮುಖಸ್ತುತಿಗೂ ಸವಿಮಾತುಗಳಿಗೂ ಗಮನಗೊಡದೆ ಆಗ್ರಹವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಯೋಗ್ಯರಾದ ಅಧ್ಯಾಪಕರನ್ನು ನಿಯಮಿಸುವದರ ಮೂಲಕ ಶ್ರೀ ಶಂಕರಣ್ಣನವರ ಧರ್ಮದಾನವು ಸದ್ವಿನಿಯೋಗವಾಗಲೆಂದು ಈ ಸೂಚನೆಯು ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಪಂಚಾಚಾರ್ಯ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಪ್ರೆಸ್, ಮೈಸೂರು

Request for Press Act

Need for Compulsory Primary Education

RESOLUTIONS AT ANDHRA CONFERENCE

The Andhra Conference re-assembled on Wednesday afternoon when Mr. B. Ramkrishna Rao moved the following resolution:

"While agreeing with the principle embodied in the draft Bills of the late Mr. Vaman Naik and Mr. Mir Akbar Ali Khan regarding Compulsory Primary Education, this Conference requests the Government that, as for the spread of education such legislation is very essential, they should be introduced in the Legislative Council at an early date and that orders should be passed for the propagation of primary education in ten years."

The speaker said that Hyderabad, premier State, compares unfavourably with smaller States in the matters of literacy. Two bills for Compulsory Primary education are now under consideration of the Government, and he urged that they be introduced into the Legislature as soon as possible. He agreed in principle with the bills. No country can be civilized without compelling its subjects in the matter of education. Every progressive country to-day spoke of five-and-ten-year plans. Why not we have such a plan for the liquidation of illiteracy through Compulsory Primary Education?

PRINCIPLE OF COMPULSION IN EDUCATION

Mr. S. Pratap Reddy supported the resolution and said that all progressive Governments had adopted compulsion in education. Our own Imperial Government had done so long back. The consequence was that today in England there is no illiterate boy. Even British India is more progressive and has adopted the principle. H. E. H the Nizam's Government is spending huge sums of money over education but the people do not take advantage of it. Compulsion alone can do so. A ten-year plan is an urgent need.

Mr. P. Venkat Ramarao, of the Progressive Party of the Andhra Conference, moved an amendment to the effect that the Government should be solely responsible for introducing Compulsory Primary education which alone could lead to a rapid spread of literacy in the State and that the Government should enact the necessary legislation so that Primary education could be spread compulsorily throughout the State within a period of ten years. Mr. Rao urged the necessity of Government recognising its duty in this matter. The opinion of the Hartogg Committee was very clear about this. The option extended to local bodies elsewhere has defeated the very spirit of the reform, and it is incumbent upon the Government to shoulder the responsibility itself. He deferred from the bills now under consideration, as they failed to pin this responsibility to the right authority, i.e., the Government. Mr. Tuka Rao supported the amendment. The amendment was carried by a majority and the original resolution was lost.

EVIL OF DRINK

Mr. S. Shamo Rao of Secunderabad, expressing the opinion that in order to eradicate the evil of drink, a scheme of prohibition should be introduced, and that, for this end, the following steps should be adopted. (a) Propaganda against drink should be carried on by persons standing in front of shops selling liquor and other intoxicants; the Government should issue orders directing that persons under eighteen years of age should not sell liquor or liquor should not be sold to such persons; women should not sell liquor or be permitted to enter such shops; and such shops should be paved with stones."

Mr. Arige Ramaswamy, Member of the Hyderabad Municipal Corporation, supported the resolution, which was carried.

Mr. N. Subramaniyam of Warangal moved a resolution, expressing the opinion that a sub-committee should be established for reviving the Telugu reading rooms which are in a declining condition, for establishing new ones and for suggesting mutual relations between them. Pandit D. Venkataramanacharlu supported the resolution, and it was carried.

CURRICULUM FOR WOMEN'S EDUCATION

Mr. B. Venkat Rama Rao moved a resolution, requesting the Government to initiate a separate curriculum for women's education in consonance with their domestic requirements, to introduce a large number of schools for imparting higher education to them in their mother-tongue, and to help liberally the Girls' High School of Sultan Bazaars, which has been established with these objects and has been carrying on commendable work.

Supported by Mr. Venkateshwar Gupta, Vakil of Sadasivpet, the resolution was carried.

ANIMAL SACRIFICES CONDEMNED

Resolutions were also carried, condemning animal sacrifices to propitiate deities and requesting the public to discontinue the practice; expressing regret that people in authority infringe the rules framed by the Government with regard to the poor Balotadars in villages and requesting the Government to issue peremptory instructions to subordinate officers for carrying out the instruction; requesting the Government to publish the report of the Economic Enquiry Officer for eliciting public opinion before taking action; and expressing the opinion that for the health and sanitation of the public, the popularisation of Ayurveda is necessary, and requesting the Government to take the following steps in this behalf; the establishment of Ayurvedic Colleges in Hyderabad City and the districts; assisting financially the Ayurvedic schools which are being conducted in the Telingana; suggesting that an Ayurvedic Research Bureau should be established with the necessary facilities; and requesting that a free Ayurvedic Dispensary should be established in every district.

THE TRAVANCORE PROCLAMATION

A resolution which came up for considerable discussion was then moved by Pandit Virabhadra Sarma of Secunderabad. It congratulated H. H. the Maharaja of Travancore on having thrown open the temples to the Harijans of his State, requested H.E.H. the Nizam's Government to confer on the Harijans equal rights with other subjects for the use of drinking water wells, pipes, etc., exhorted the public to eradicate untouchability and suggested to the Government that the following facilities should be given for the educational advancement of Harijans: exemption from the payment of school and examination fee; institution of free scholarships and the provision of other facilities according to circumstances.

The speaker considered the problem of Harijans from the point of view of social and economic consequences. The centre of opposition to this reform confined itself to the rural areas. Religious controversy apart, the civic rights of drawing water from public wells and unrestricted admission into public schools were things that could not be denied to any human being whether he was a Harijan or not. Is it too much to ask our people to extend merely the same facilities to Harijans who are their own brethren, which are generally extended by them to the people of other religions?

UPLIFT OF HARIJANS

Mr. S. Pratap Reddy seconded the resolution and said that any one who opposed the resolution opposed the progress of Hindu society. He congratulated the Maharaja of Travancore for the boldest and most urgent step he took to resuscitate Hinduism. Nearly 1,000 temple were now thrown open to the Harijans. In days of old when opportunities were given to the Harijans, they proved themselves to be very great leaders of religion and were regarded as great saints. The same was bound to repeat itself provided opportunities are given to them.

Mr. Baji Kishen Rao also supported the resolution.

Pandits Raghavendra Charya and Vithala Charya opposed the resolution. The resolution was put to vote and carried with only the opposers voting against it.

The session for the day then concluded.

During the night, while the Subjects Committee was sitting, the visitors and delegates were treated to various entertainments including a drama "Krishna Tulabharam" by the Hyderabad Andhra Yuvajana Sangham, and the physical feats of the Hanuman Vyayam Shala, Hyderabad, who had specially come to the Conference.

SPORTS COMPETITIONS

Next morning sports competitions were held on the Conference grounds, with the leaders present.

At 9 o'clock the Conference reassembled and adopted resolutions requesting the Government that Khushki rates should be levied on lands irrigated under wells and that, as in the Presidency of Madras, the rates on lands under canal and large wells should be levied only when the water is utilised, requesting that cinema exhibitions should be held in villages, Debt Conciliation Boards and Land Mortgage Banks should be established, the village roads should be interlinked with trunk roads, manure and seeds should be made available in time, etc.; requesting that the Dharmadaya money collected by the merchants should be introduced for the purposes of progress, particularly on education; suggesting that police administration in jagirs should be controlled by the District Police authorities of H. E. H. the Nizam's Government and requesting the Gover[nment] to establish a separate Sanskri[t Col]lege under the aegis of the Os[mania] University, to formulate a sy[llabus] for the Sanskrit schools and [help] the latter with grants, and rec[ommend]ing that educational scholar[ships] should be instituted and res[earch] work encouraged.

NEED FOR PRESS ACT

When the Conference reassem[bled] at 4 p.m. resolutions were pa[ssed] requesting the Government to [in]troduce a Press Act on the lines [of] the one in existence in British In[dia] and thereby eliminate the incon[ve]niences felt by local papers; appe[al]ing to the public for liberal do[na]tions to the Andhra Nidhi, star[ted] for helping the progress of [the] Telingana; expressing gratitude [to] H.E.H. the Nizam for directing t[he] establishment of a Children's Clin[ic] and requesting the Government [to] start a tuberculosis sanatorium a[nd] a hospital for lepers; expressing [the] opinion that the boundaries of [the] Telingana should be ascertained [for] purposes of encouraging prim[ary] education and other administrat[ive] conveniences; requesting that Go[v]ernment publications should be pu[b]lished by the Government at least [in] a summarised form; requesting t[he] Government to enhance the sc[ale of] rates of Patels and Patwaris and granting them travelling allowa[nce] when proceeding on Governm[ent] duty; suggesting to the Governme[nt] that facilities should be provided [in] taluqs for the purchase of cattle a[nd] for helping superior breed and th[at] cattle shows should be held once every year; congratulating t[he] Women's Association for Educa[tional] and Social Advancement f[or] submitting an application to t[he] Government with a request to pe[na]lise child marriages, and reques[ting] the Government to introduce s[uch] legislation at an early date.

The Conference concluded [with] votes of thanks, the garlanding [of] the President and others, a[mid] scenes of enthusiasm.

Plight of Old W[ar] Horses

War Secretary's [Statement] in Common[s]

LONDON,

The pitiable state of the [horses which] were used by the British ar[my during the] war and were afterwards s[old to local] inhabitants was referred to [in the House] of Commons.

The matter was raised by Mr. E. A. Radfor[d, Conserva]tive member for Rusholm[e, who asked] the Secretary for War['s] attention had been drawn [to the] state of the survivors of th[e] horses and mules which [were sold in] Belgium in 1919 and w[hether] similar revelations with [regard to those] which were sold in Egyp[t at the same] time: he would give ins[tructions that in] future no such sales [should take place] abroad, but that all B[ritish horses] and other transport [animals no longer] required for service [should be either] brought back to Brit[ain or] destroyed by our arm[y in the] country where they [were].

Sir Victor Warren[der, Financial Secre]tary, War Office) [said that his] attention had been [drawn to the matter.] It had for some ti[me been the policy of] the Army Council [that] transport animals w[hich became unfit] to military require[ments] should be either [returned to the] United Kingdom or [destroyed under mili]tary supervision, an[d instructions to this] effect had been is[sued. No horses were] sold to local inhabit[ants]

13 cha
capt
h

శ్రీధర్మదేవతా విజయతామ్.

శ్రీక్షీరారామ వేదశాస్త్ర విద్వత్పరిషత్.

కార్యక్రమము.

ఉపన్యాస సభ.

సమస్త సజ్జనులకు ఈకరపత్రిక ద్వారా, సూచించునదేమనగా ధాతృనామ సం॥ మార్గశీర్ష శు ౧౩ శుక్రవారం పగలు గం॥ 2 మొదలు గం॥ 4 వరకు వేద కావ్య స్మృతి ధర్మాచార్య విద్యానిధి విద్యారత్నాది బిరుదాంకితులగు బ్రహ్మశ్రీ

పండిత చి॥ మ॥ వీరభద్రశర్మశాస్త్రి గారు

ఆర్యధర్మసందేశము.

అను విషయమునుగూర్చి యుపన్యసింపనున్నారు సకాలమునకు తామందరు రాగలందులకై ఆహ్వానించుచున్నాము.

తక్కిన కార్యక్రమ మంతయు నిన్న ప్రచురించిన పత్రికా ప్రకారమే ఉండగలదు.

పాలకొల్లు,
ది 25-12-36.

ఇట్లు,
కార్యనిర్వాహక సంఘము.

రాజరత్న ప్రింటింగు వర్క్సు, పాలకొల్లు.

శ్రీశివాయనమః.

ధర్మోపన్యాససభ:

—:0:—

సమస్త సజ్జనులకు నివేదన మేమనగా! ధాతృనామ మార్గశీ॥ బ విదియ బుధవారం సాయంత్రము 4 గంటలు మొదలు 8 గంటలవరకు (అనగా ది 30-12-36 తేదీని శ్రీమల్లేశ్వరస్వామివారి దేవాలయమున "వేదకావ్యస్మృతి తీర్థ ధర్మాచార్యవిద్యానిధి విద్యారత్నాది బిరుదాంచితులగు బ్ర॥ శ్రీ॥ పండిత **చి॥ మ॥ వీరభద్రశర్మగారు** ధర్మము, సదాచారము, శైవమతము మున్నగు విషయములనుగూర్చి మహోపన్యాసము గావించనున్నారు. కావున సకాలమునకు తామందరు విచ్చేసి యీ యమూల్యావకాశమును సదుపయోగపరచ గోరుచున్నాము.

నరసాపురము,
30-12-36.

ఇట్లు,
కళా సుబ్బారావు.
వారణాసి అచ్చయ్యశాస్త్రి.
చదువుల బసవశంకరయ్య.
సమతం వీరభద్రయ్య.

విజయ ప్రెస్, నరసాపురం.

శ్రీ ౧౦౦౮ జగద్గురు రేణుకాచార్యాయ నమః

శివధర్మమునుగూర్చి మహోపన్యాసము

—(0)—

సమస్త సజ్జనులకు నివేదించునదేమనగా, ధా॥ మార్గ॥ బ॥ ౧౦ (7-1-37) గురువారము పగలు 3 గంటలు మొదలు 6 గంటలవరకు, పెనుగొండ గ్రామ కచేరీవద్ద శివధర్మము, శివాధిక్యము, శైవమతము, లింగధారణ సిద్ధాంతము, శివాగమము మున్నగు విషయములను గూర్చి వేదతీర్థ, కావ్యతీర్థ, స్మృతితీర్థ, దర్శనతీర్థ, ధర్మాచార్య, విద్యానిధి, విద్యారత్నాది బిరుదాంచితులును, కర్నాటకాంధ్ర మహారాష్ట్రాది దేశములందు సంచరించి యనేకోపన్యాసములందు జయమందినవారును నగు బ్ర॥ శ్రీ॥

పండిత చి॥ మ॥ వీరభద్రశర్మశాస్త్రిగారు

మహోపన్యాసమును గావించి సమస్త సందేహములను నివారించనున్నారు. ఇట్టి యమూల్యోపన్యాసమును విను భాగ్యము లభించినది కావున సకాలమునకు సందరును బంధుమిత్రాదులతో నాగమించగలరని కోరుచున్నాము.

పెనుగొండ,
6-1-1937

ఇట్లు,
1 నిల్లా సుబ్బన్న
2 విశ్వనాథం [illegible]
3 నిల్లా నాగలింగము
4 నిల్లా వీర[illegible]
మొదలగు పురవాసులు.

[illegible] ముద్రాక్షరశాల, [illegible] పెనుగొండ.

శ్రీసాంబాయనమః॥

శైవ ధర్మోపన్యాస సభ.

సమస్తాస్తిక శిరోమణులకు వినయ మూలముగా నివేదించునదేమనగా ధాతృ సం॥ మార్గశిర బ ౭ శనివారము (3-1-37) సాయంత్రము నాలుగు గంటలు మొదలు ఏడుగంటల వరకు శ్రీక్షీరారామ రామలింగేశ్వరస్వామి వారి ఆలయమునందు, వేద కావ్య స్మృతి తీర్థ ధర్మాచార్య విద్యానిధివిద్యారత్నాది బిరుదాంకితులును శైవ భారతీ భవన పీఠ శైవ గురుకుల స్థాపకులును నగు

పండిత చి॥ మ॥ వీరభద్రశర్మ గారు

శైవ ధర్మము, లింగధారణ, సిద్ధాంతము, మొదలగు విషయములను గూర్చి వేదాగమాది ప్రమాణ పురస్సరముగ నుపన్యసించగలరు కావున తామందరు సకాలమునకు బంధు మిత్రాదులతో నాగమించి యీయమూల్యావకాశమును సఫలపరచ గోరుచున్నాము

పాలకొల్లు,
2-1-37.

ఇట్లు,
[illegible] మల్లయ్య,
జాన మాలయ్య.

రాజరత్న ప్రెస్, పాలకొల్లు.

షాద్ నగరము ఆంధ్ర మహాసభ

స్త్రీల హక్కులపై చర్చ

[[illegible]]

పిమ్మట బి.యస్. దేవేంద్ర గుప్తగారు సవరణను ప్రతిఘటించుచు, ఈ అసలుతీర్మానము నామోదించవలెనని హిందూ ధర్మశాస్త్రము నంతయు ఒక్కపెట్టున మార్చవలెనను మా. రామకోటేశ్వరరావుగారి వాదమును ఖండించిరి. హిందూధర్మశాస్త్రాల్లో ఇంతవరకును క్రమముగా మార్పులు నెమ్మదిగా జరుగుచునేయున్నవనిరి. శారదాశాసనము, వితంతువివాహశాసనము ఇవన్నియు చేయబడినప్పుడు హిందూ ధర్మశాస్త్రములలో మార్పురాలేదా అని అడిగిరి. ఇప్పుడు స్త్రీలు జీవనమాత్రమే అర్హులు. ఆస్తిలో పాలులభించినపుడే గాని స్త్రీలకు పుట్టినింటిలోను, మెట్టినింటిలోనుకూడ గౌరవము లభించజాలదనిరి. తక్కినహక్కులన్నియు దాయాంశముమీదనే ఆధారపడియుండుననిరి.

శ్రీయుత చిదిరెమఠము వీరభద్రశర్మగారు సవరణను బలపరచుచు, అసలుతీర్మానము స్త్రీలకు సమానహక్కులనేగాక ఎక్కువ హక్కులనుగూడ నిచ్చుచున్నదనిరి. ఎట్లన స్త్రీలకు దాయాంశమునులవల్ల పుట్టినింటివల్లను, భర్తవల్లనుగూడ స్త్రీలకు ఆస్తి లభించుచున్నది, పురుషులకు ఒక్కచోటనేననిరి. కనుక తీర్మానము సయుక్తికముగాలేదనిరి. ఈతీర్మానము నామోదించుటచే హిందూధర్మశాస్త్రములో కొన్ని అధ్యాయములన్నియు సవరించవలసి యుండుటచే ఇదిఅసంపూర్ణమనిరి. మొత్తముమీద తీర్మానము అసమగ్రము, లోపభూయిష్టము, అయుక్తికమునునుచు, ఆతీర్మానమును పూర్తిగా తీసివేయవలెననిరి.

(ఈసందర్భమున స్త్రీలలోనుండి శ్రీమతి నడింపల్లి సుందరమ్మగారు చాల ఆందోళనతో లేచి, "అధ్యక్ష మహాశయా" యని సంబోధించి, తీర్మానమును పూర్తిగా విడవవలదనియు, ఎక్కడలోపమున్నదో అక్కడ సవరించియైనను, తీర్మానమును ఆమోదించవలెననియు ప్రార్థించిరి. (ఈలోపల కొందరువాయ [illegible] వేదికనుండిదిగి స్త్రీల ఆందోళనను సంతృప్తిపరచుటకు పోయిరి)

ఎ.బి. నరసారెడ్డిగారు అసలు తీర్మానము బలపరచిరి. [illegible] వెంకటేశం గుప్తగారు స్త్రీలకు దాయాంశము లేనందుకే వరదక్షిణల నేర్పరచిరనువాదము ఖండించుచు, వరదక్షిణ యాచారము గర్హించబడుచుండుటకు [illegible] ఇంకను వరదక్షిణలుంచగోరుట సమంజసము కాదనిరి. హిందూధర్మశాస్త్రము [illegible] కొన్ని అధ్యాయములలో సవరించవలసివచ్చునను ఆక్షేపణకు సమాధానమిచ్చుచు, నరసారెడ్డి గారు, "ఇది చట్టము కాదు, బిల్లుకాదు. ఇది ఒక తీర్మానము మాత్రమే. ఈతీర్మానము ఆమోదించినతర్వాత చట్టముచేయవలసివచ్చినపుడు అప్పుడు వివరములనుగూర్చి ఆలోచించవచ్చును." అనిరి. ముగించుచు వారు స్త్రీలకు మంచికంతయు కావలెనన్న, స్త్రీలకు [illegible] భాగములభించునట్లు చేయవలెననిరి.

[illegible] గారు, [illegible] అసలుతీర్మానము ప్రతిఘటించిరి.

శ్రీయుత [illegible] వెంకటరామారావుగారు ఉపన్యసించుచు, [illegible] స్త్రీలకు [illegible] దాయములో [illegible] [illegible] హక్కులను అనిశంతవృరాక ఎవరో పనులకు పోయినవి; పుట్టింటగూడచూచువారలులేరైరి. ఇట్టిదర్శనము లెన్నియో తామెరుగుదుమనిరి. స్త్రీలకు దాయాంశమునిప్పించుటవల్ల ధర్మశాస్త్రమేమియు మునిగిపోదనిరి. అసలు తీర్మానముచే స్త్రీలకు సమాన హక్కులేగాక అదనపు హక్కులు వచ్చుచున్న మాటయు అసత్యమనిరి.

అసలుతీర్మానముపై ఆక్షేపణలు చేసినవారలకందరికిని సమాధానమిచ్చుచు, శ్రీయుత బ్రిజాలవెంకటరంగారావుగారు చాలగంభీరముగా నుపన్యసించిరి. మొదటవారు స్త్రీలకు దాయభాగము నిప్పించినట్లైన ధర్మశాస్త్రములన్నియు సవరించవలసివచ్చునను ఆక్షేపణనుఖండించిరి. ధర్మశాస్త్రములు సవరించవలసివచ్చునని భయపడి, ఈతీర్మానము చేయకుండుట, యీయిరువదవశతాబ్దములో మోటారెక్కినను,రైలెక్కినను ప్రమాదములు సంభవించునని భయపడి మోటారుప్రయాణములను, రైలుప్రయాణములను,మానుకొన్నట్లుండుననిరి. ధర్మశాస్త్రులు అనగా యాజ్ఞవల్క్యుడు, మనువు మున్నగువారువ్రాసిన గ్రంథములు కావనియు పెద్దలనుండి సంప్రదాయముగా వచ్చుచున్న ఆచారములనియు, అవియే శాస్త్రము అగుచున్నవనియు, ఈఆచారవ్యవహారములు కాలక్రమమున మారకతప్పవనియు. వాటిశాస్త్రులు నేడులేవనియు, పూర్వశాస్త్రవిహితప్రకారము ఆచరించువారు నేడులేరనియుచెప్పిరి. ఈతీర్మానము స్త్రీలకు సంబంధించినది. వారిపుడు అబలలు. వారుసంపాదించుకొనగలిగినవాడు మామాటవినరేవిరు. దాయాంశమును స్త్రీలకిచ్చుటవలన ఆస్తిలో ఇదివరకుండు నాలుగుభాగాలు ఐదుభాగాలగునను ఆక్షేపణకు సమాధానమిచ్చుచు, కొడుకులవల్లమాత్రం ఆస్తి ఇపుడు ఎన్నో భాగాలు అగుచుండుటలేదా?యనిప్రశ్నించిరి. వరదక్షిణ, సొమ్ములు పెట్టవలసినపనిలేదనిరి. దాయభాగమువల్ల, ఆస్తితోకూడ ఋణమున్ను సంక్రమించునను ఆక్షేపణకు సమాధానమిచ్చుచు, ఋణవిషయములో వ్యక్తిగతమైనభారమేమియు స్త్రీలకుండదనిరి. వెంకటేశ్వరగుప్తగారు, బ్రిటిషిండియాలో ఇట్టిశాసనమేమైన ఇపుడున్నదోలేదో తమకుతెలియదని చెప్పినమాటకు సమాధానమిచ్చుచు, మలబారులో స్త్రీలకు దాయభాగము ఉన్నదనిరి.

ఓట్లు

పిమ్మట అధ్యక్షులవారు అసలు తీర్మానము నుంచిరి దానిని ఉండకూడదనువారి సంఖ్యను కనుగొనగోరిరి. సభ్యులలోకొందరులేచి "పాయింటాఫ్ఆర్డర్"అనుచు మొదట సవరణను ఓటుకుపెట్టవలెననిరి. ఈవిషయమునిర్ణయించుటలోగా సభలోఅల్లరిఅయ్యెను. తుదకు అధ్యక్షులవారు మొదట సవరణనేఓటుకుపెట్టుటకు నిర్ణయించిరి. సవరణ కనుకూలముగా [illegible]ఓట్లును, ప్రతికూలముగా [illegible]ఓట్లును వచ్చినవి. స్త్రీలు ప్రతికూలురైయుండిరి.అంత ఆమోదించబడిన సవరణతోటి తీర్మానముప్రతిపాదించబడెను. దానికి ౩౫౦మంది అనుకూలముగను ఓటుచేసిరి. స్త్రీలు తాటస్థ్యము వహించిరి. ఈఓట్లు గైకొనబడు సమయములో కంతయు సభలో గందరగోళముగ నుండెను.

ఓట్లవిషయములో సవరించబడినవిధమునతీర్మానమామోదించబడినపిమ్మట స్త్రీలు,విద్యాధికులందరు [illegible] లేచిపోయిరి. అభివృద్ధికాముకులు [illegible] చాలమంది భోజనసమయమని లేచిపోయిరి. తరువాత తీర్మానములపై [illegible] ఆ [illegible] ఈతీర్మానములపై సహాయపడవలసినదియు అధ్యక్షులవారు ప్రత్యేకముగ సభవిడిచి లేచిపోవుచున్న వారందరినికోరినను, కోరిక ఫలించలేదు.

(సశేషము)

సంస్కృత విద్యాపోషణ

ఆంధ్ర శ్రీయుత చిదిరెమఠము వీరభద్రశర్మ [illegible] ఈ క్రింది తీర్మానమును ప్రతిపాదించిరి:

తీర్మానము.

"మహావిద్యాపోషకులగు శ్రీ మ. ఘ. వ. నిజాం ప్రభువుగారు యీక్రింది ప్రార్థనలను సఫలపరచవలెనని వారితో ప్రభుత్వమువారి ద్వారా యీమహాసభవారు ప్రార్థించుచున్నారు:

(౧) ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయమున క్రింద [illegible] ప్రత్యేక సంస్కృతకాలేజి యొకటి [illegible] నేర్పరచవలెను.

(౨) రాష్ట్రీయందలి సంస్కృతపాఠశాలలకు [illegible] పాఠ్యప్రణాళిక నేర్పరచి, వానికి [illegible] మంచి గ్రాంటుల నొసగవలయును.

(౩) ప్రౌఢవిద్యార్థివేతనములనొసగి శాస్త్ర[illegible]నము ప్రోత్సహించవలెను.

తీర్మానమునుగూర్చి యుపన్యసించుచు శ్రీయుత వీరభద్రశర్మగారు మన దేశములోనుండు ౧౩-౧౪ విశ్వవిద్యాపీఠములలో ప్రాచ్యవిద్యపరీక్షలు [illegible] జరుగుచున్నవనియు, ఒక్క మన ఉస్మానియా విద్యాపీఠములో మాత్రమే ఆ యేర్పాటులేదనియు, తుదకు విదేశమగు జర్మనీలోకూడ సంస్కృతవిద్య నేర్పు ఏర్పాట్లున్నవనియు సంస్కృతవిద్యావిషయములగు పరిశోధనలు చేయబడుచున్నవనియు, కొట్టి మన ఉస్మానియావిద్యాపీఠము క్రిందనూతన [illegible] లనేర్పరచవలసినదనియు చెప్పిరి. [illegible] సంస్కృతవిద్య నేర్చుకొనవలసినవారు పరరాష్ట్రములకు పోవుచున్నారనిరి. అత్యవసరములగు [illegible] ప్రారంభవిద్య మున్నను వాటికి తగినంత ప్రోత్సాహము లేదనుచుండ, ఈ సంస్కృతవిద్య కెక్కడినుండి [illegible] వచ్చునను ప్రశ్నను [illegible]. ఇప్పుడే సర్వము ఏర్పడవలసిన అవసరములేదనియు మొదట ఒక సంస్కృత కళాశాలఏర్పడిన చాలుననియు చెప్పిరి. ఇక కళాశాలనిర్వహించుటకు చాలినంతమంది విద్యార్థులు లభింతురాయను సందేహముకూడ కలుగవచ్చును. రాయచూరు, గుల్బర్గా, నిజామాబాదు జిల్లాలలో తమ అనుభవమును బట్టి తగినంతమంది విద్యార్థులు తప్పక దొరకగలరని నమ్మకమనిరి. ఈసంస్కృతవిద్య హిందువులకు అవసరముకదా! మహమ్మదీయ ప్రభుత్వము [illegible] సమాధానమిచ్చుచు నిజాం ప్రభువుగారు ఎక్కువగ హిందువులనే [illegible] ఏలవలసి ఇంతవరకును [illegible] విద్యాసౌకర్యములన్నియు ఎక్కువగా హిందువులకే [illegible]. కనుక ప్రభువుగారు [illegible] తప్పక మన్నింపగలరని [illegible] తీర్మానమును [illegible] చేయవలసినదిగా [illegible] కోరిరి.

శ్రీయుత సురవరము ప్రతాపరెడ్డిగారు తీర్మానమును బలపరచుచు సంస్కృతభాష [illegible] భాషలకును తల్లివంటిదనియు, సంస్కృతము తెలిసికొనక [illegible] దనియు, మన పూర్వ శాస్త్రగ్రంథములు, ఉద్గ్రంథములును ఆభాషలోనే యుండుటచే వాటియందలి అమూల్యవిషయములను తెలిసికొనుటకు సంస్కృతజ్ఞాన మవసరమనియు, జర్మనీ, ఇంగ్లండు మొదలగు విదేశములలో కూడ ఈసంస్కృత[illegible] చర్చింపబడుచున్నవనియు, తుదకు పోలెండువంటి చిన్న దేశములోకూడ సంస్కృత విద్యాభ్యాసము చేయబడుచున్నదనియు. మనదేశములోనే బ్రిటిషిండియాలో సంస్కృత విద్యాపోషణ కేర్పాటులున్నవనియు, ఫార్సీ సంస్కృతములు రెండును చాలాప్రాచీనములగు సోదర భాషలనియు, అవి హిందూముసల్మానుల ఐక్యతకు ఉపకరించుననియు,మాక్సుముల్లరువంటి ఆంగ్లేయులు, పండిట్ అజీముల్లావంటి ముసల్మానులు సంస్కృతపండితులైయుండ మనలోనే సంస్కృతపండితులు దినదినమునకు తగ్గుచున్నారనియు,మన [illegible] విదేశీయులు [illegible] చుండ మనమే నిరాకరించితిమనియు చెప్పిరి. మొగలాయి పాదుషాలకాలమునందియు ముసల్మానుల సంస్థానములలో సంస్కృత [illegible] సుప్రసిద్ధము. కావున మన విశ్వవిద్యాలయమున సకల ప్రాచ్యభాషలను అభిమానముతో [illegible] మ.ఘ.వ. నిజాం ప్రభువుగారు ఈభాషకు ముఖ్యస్థానము నొసగవలెను. [illegible] మొదలగు శాస్త్రములపోషణకు [illegible]. కనుక తీర్మానమును అందరును ఆమోదించవలెనని కోరిరి.

హరిజనోద్ధరణ సమస్యపై సనాతన ప్రతిఘటన

"అవమానకరము" అను కేకలు

(రెండవరోజు సాయంత్రంసమావేశము గలసంచిక రసువాయి)

హరిజనోద్ధరణము

ఆంధ్రట హరిజనోద్ధరణమును గురించిన ఈ క్రింది తీర్మానమును శ్రీయుత చిదిరెమఠం వీరభద్రశర్మగారు ప్రతిపాదించిరి.

తీర్మానము

"[అ] ఎన్నియో శతాబ్దములనుండి నిరాదరణమునకు పాత్రులైయున్న హరిజనులకు రక్షిత హిందువులందరితోపాటు దేవాలయప్రవేశమునకు అనుకూలములు కల్పించి శమజన్మదినోత్సవసందర్భమున, ౧౨వ నవంబరు ౧౯౩౬ వాడు మహోదారశాసనము ... ... తిరువాన్కూరు మహారాజాగారి విశాలహృదయమును, దూరదర్శిత్వమును యీ మహాసభవారు మనఃపూర్వకముగా నభినందించుచున్నారు.

[ఆ] మ. ఘ. వ. నిజాంప్రభుత్వమువారు కూడ తమచేయేర్పరుపబడిన మంచినీటిబావులు వగైరా మొదలగువాటిని ఉపయోగించుటకు యితరులతో సమానమగు హక్కులను హరిజనులకు యీయవలయునని యీమహాసభవారు అభిప్రాయపడుచున్నారు.

[ఇ] దేశములోని హరిజనుల విద్యాసౌజన్యాదులను పెంపొందించి వారికష్టముల నివారణచేయుటకు వారియెడ పాటింపబడు అస్పృశ్యతను తొలగించుట అత్యవసరమని యీ మహాసభవారు దేశీయులను ప్రబోధించుచున్నారు.

[ఈ] పాఠశాలలందు హరిజనవిద్యార్థులకు, విద్యార్థినులకును యీ క్రిందిసౌకర్యములను చేయవలయునని యీ మహాసభవారు ప్రభుత్వమువారిని ప్రార్థించుచున్నారు.

౧. పాఠశాల జీతమును పరీక్షలఫీజును మాఫుచేయుట.

౨. ప్రత్యేక విద్యార్థివేతనముల నేర్పాటు చేయుట.

3. ఇతరవిధములగు అనుకూలముల సందర్భానుసారముగ కల్పించుట.

ఈతీర్మానముపై శ్రీయుత వీరభద్రశర్మగారు దీర్ఘకాలము ఉపన్యసించుచు హరిజనులకు దేవాలయప్రవేశము నిప్పించదగునా కూడదా అనుప్రశ్నను ఎటుగాని తేల్చక గోడమీదిపిల్లివాటముగ తప్పించుకొనుచు ఉపన్యసించిరి. వారు "ఈతీర్మానమును నాకంటగట్టుటలో మహాసభవారికి ఏదోఉద్దేశ్యము ఉండవలెను." అని ప్రారంభించుసరికే శ్రీయుత మా. హనుమంతరావుగారి ముఖమున ఆందోళనచిహ్నములగు ముడుతలు ఉదయించెను. అది మొదలుకొని వీరభద్రశర్మగారు ఒకక్షణము సనాతనమార్గముపైపును, ఇంకొకక్షణము సంస్కారపక్షముపైపును ఊగుచు ఊగుచు ఉపన్యాసపథములో ప్రయాణము చేయుచుండ, రథము సనాతనపక్షముపైపు ఊగినపుడెల్ల శ్రీయుత మా. హనుమంతరావుగారిముఖమందు ఆందోళనచిహ్నములు కనిపించుచునేయుండెను. సంస్కారపక్షమును సమర్థించినపుడెల్లను ఖమువికాసము పొంది అక్కడక్కడ రావుగారు కరతాళము లుకూడ చేసిరి.

[చిదిరెమఠం వీరభద్రశర్మగారు]

వీరభద్రశర్మగారు ఉపన్యసించుచు ఈవిషయము అనేకభేదములకు తావిచ్చునదిఅనియు, సనాతనధర్మమునకు అస్పృశ్యతవిరుద్ధము కాదని కొందరునాయకులనుచుండ గ్రామములలో హరిజనులకు ఏలాటిసౌకర్యములుగాని చేయరాదని మరికొంద రనుచున్నారనియు, కానిఇపుడు సిద్ధాంతమేదియని శాస్త్రచర్చచేయుటవీలుకాదనియు, అశాస్త్రచర్చనేలుగా శాస్త్రచర్చచేయదగినదేననియు చెప్పిరి.

హరిజనులను దేవాలయములలోనికి రానిచ్చువిషయమునకూడ భేదాభిప్రాయము గలదనియు, కాని ప్రస్తుతతీర్మానములో మనము హరిజనులను దేవాలయములలోనికి రానీయవలెనని చెప్పుటలేదనియు, దేవాలయములలోనికి పోవుటకు హరిజనులకు అనుమతినిప్రసాదించిన తిరువాన్కూరు మహారాజాగారిని ప్రశంసించుటయే ఈతీర్మానముయొక్క అర్థమనియు చెప్పిరి.

శాస్త్రచర్చఎట్లున్నను, మనసనాతనులలో కూడకొందరు శాస్త్రముచేగూడ సమర్థించవీలుకాని కొన్నిఅత్యాచారములను చేయుచున్నారనిరి. అట్టి అర్థరహితములును ప్రాణిబాధాకరములునునగు సనాతనాచారములను పాటించరాదనిరి. మనఅంగములలో నేదేని కుల్లిపోయినచో వాటినిఛేదించువిధమున అట్టిఅత్యాచారములను వర్జించవలెననిరి.

హరిజనులకు విద్యాభివృద్ధి, ఆర్థికాభివృద్ధి, ఆరోగ్యాభివృద్ధికూడ నిరాకరించవలెననువాదము అత్యాచారమనిరి. దేవాలయ ప్రవేశవిషయమున శాస్త్రచర్చదృష్టిలో భేదాభిప్రాయములున్నను, హరిజనులకు మానవమాత్రులకు అవసరములగు విద్యాదిసౌకర్యములను నిరాకరించదగదని ముగించిరి.

ఈఉపన్యాసము ప్రారంభించబడుటకుముందే సభాస్థలినుండి రాఘవేంద్రాచారిగారు, (సనాతనపక్షము) తీర్మానమువిషయమై తమకాక్షేపణగలదని చెప్పియుండిరి. వారికిఅవకాశమీయబడుననికూడ అధ్యక్షులవారు చెప్పియుండిరి. ఇట్టి ప్రతిఘటనకు ఏమాత్రము బలములేకుండ చేయుటకై, తీర్మానమును బలపరచుటకువచ్చిన శ్రీయుత సురవరము ప్రతాపరెడ్డిగారు మహోద్రేకముతో అనర్గళవాగ్ధాటితో ఇదివరకెన్నడుగాని వారివలన వినియుండనంత మనోహరమగు, స్వపక్షవిజయసాధనశక్తిపూరితమగు ఉపన్యాసము చేసిరి. "అస్పృశ్యవర్యా, సోదరసోదరీమణులారా" అని వారుచేసిన ఉచ్చారణయే సభవారిమనస్సుల నన్నింటిని తామ బలపరచవచ్చినతీర్మానముపైపు ఆకర్షించుకొనజాలునంతటి పటువుగానుండెను. "ఈతీర్మానము మనకుచావుప్రతుకులవంటిది. దీనికివ్యతిరేకించినట్లయిన మనము హిందూమతమునకు మహాపకారముచేసినవారమగుదుము. పెద్దపెద్ద నాయకులందరును హరిజనులను ఇంతకాలము నీచముగచూచినందుకు మనము ప్రాయశ్చిత్తము పెట్టుకొనవలెననుచున్నారు." అని రెడ్డిగారుచెప్పుచుండ సభాసదులందరు నిశ్శబ్దముగ అపూర్వస్తబ్ధులై వినుచుండిరి. ఉపన్యాసప్రారంభమందే శ్రీయుత రెడ్డిగారు ఈతీర్మానము ప్రతిఘటించుటకుకొందరు వచ్చియుండిరనియు, వారిమాటలు సభాసదులువిని మోసపోవద్దనియుచెప్పి లను ... నవిషయమునకు దిగిరి.

తిరువాన్కూరులో సుమారు ౧౦౦౦ దేవాలయములుగలవనియు, అనందుఅనంతపద్మనాభదేవాలయము మున్నగువాటిలోకి సవర్ణులతోపాటు ఇతరులకుకూడ రానీయవలెనని తిరువాన్కూరు మహారాజాగారు ఆజ్ఞప్రసాదించినందులకు వారిని ఆసేతుహిమాచల పర్యంతము అభినందించుచున్నారనిరి.

పూర్వము ఆదిశంకరుడు స్నానముచేసివచ్చుచుండ చండాలుడు ఎదురురాగా శంకరుడు అతనిని దూరముగను పొమ్మనుటయు, చండాలుడు అంటరానితనము అన్నిశరీరములందును సమానుడగుజీవునకు తనతనకుండగ శంకరులవారిమాట అవివేకయుతమైనదని చెప్పుటయు, శంకరుడుఅందుపై తనతప్పునొప్పుకొని క్షమాపణకోరుటయు అనుగాథను రెడ్డిగారు ప్రస్తావించిరి. తిరుప్పాణ్ణాళ్వారు, నందనారు మున్నగుగొప్ప మహర్షులు అస్పృశ్యులనబడు కులములలో సంభూతులైరనిరి. తుదకు తీర్మానము నేకగ్రీవముగ నామోదించుటకైకోరి సభాసదుల కరతాళధ్వనులచే జయ్యలు పిక్కటిల్లుచుండ వేదికదిగిరి.

శ్రీయుత బాలకృష్ణారావుగారు ఉద్రేకముతోనివశులై కంపించుచు వేదికనుగూడ కంపింపచేయుచు తీర్మానమునుబలపరచిరి. హరిజనసమస్యను పరిష్కరించక హైందవులు వృద్ధిచెందజాలరనిరి. ఇన్నాళ్లు మనమందరము కట్టుమాటలే చెప్పుచున్నామనిరి. తుదకు "హరిజనసమస్యను పరిష్కరించపోతే మీరు మునిగిపోతారు, హరిజనులు క్రైస్తవులౌతారు-ఇంకా ఇతర మతాలలోకలుస్తారు"అని ...

రాఘవేంద్రాచారిగారు తీర్మానమును ప్రతిఘటించుటకై వేదికనెక్కుచుండ కొందరు ... స్వరలు "షేం షేం" (అవమానకరము) అనుకేకలువేసిరి. కొందరు "వీరికి ప్రతినిధిటిక్కెట్టున్నదా?"అని గొణుగుచుండ మరికొందరు "ఉండబట్టేవారిని వేదికనెక్కనిచ్చుచున్నారు"అనిరి. ఆచారిగారుకూడ టిక్కెట్టుచూపియే వేదికనెక్కిరి. వారి ఉపన్యాసమున ప్రతిక్షణమును "షేం"అను సభికులకేకలచే విఘ్నమంటేపుడెను. కానివారు శాంతముగానుపన్యసించిరి. ఎవరినిగాని దూషించనుకూడలేదనిరి. అధ్యక్షులవారు వారికి ౩ నిమిషములుమాత్రమే కాలమిచ్చినందుకు తమలక్షేపణతెలుపుచు ముప్పైఏండ్లనుంచి వచ్చినసమస్య మూడునిమిషములలో తీర్మానము కాజాలదనిరి. "హరిజనులు సుఖముగా ఉండవద్దని ఎవ్వరును చెప్పుటలేదు. ఏసనాతనుడును చెప్పుటలేదు. కాని హరిజనులదేవాలయప్రవేశముచే వర్ణసాంకర్యముగల్గును. కావున హరిజనులకువేరే దేవాలయములను పెట్టవలయును."అని సూచించిరి. "షేం"అనుకేకలు ఎంతటికి అగకపోగా, వారు "మీరిట్లు షేంఅయితే నాకి ... షేము" అనిరి.

నిరలాచారిగారు (వోరంగల్) రాఘవేంద్రాచారిగారిని బలపరచి. తీర్మానమును ఎవరును ఆమోదించవలదని "షేం"అను కేకలమధ్య వేదికదిగిపోయిరి. శ్రీయుత చిదిరెమఠంవీరభద్రశర్మగారు ఆక్షేపకులకు సమాధానమిచ్చుచు, పరమతస్థులకు ఎలాటిహక్కులు ఇస్తామో అంతకంటె నీచమైనహక్కులనుగాక ఎక్కువహక్కులనేమనము హరిజనుల కీయవలెనని సూచించిరి. (కరతాళధ్వనులు) ప్రతిపాదించబడిన తీర్మానము మనరాష్ట్రములో దేవాలయములలోనికి హరిజనులరానిచ్చుటకై కోరుటలేదు గనుక తీర్మానమును అందరును ఏకగ్రీవముగ నామోదించవచ్చుననిరి.

ఓట్లు

పిమ్మట సభాసదుల అత్యుత్సాహములో తీర్మానముపై ఓట్లు గైకొనబడినవి. మొదట రాఘవేంద్రాచారిగారి పక్షమునకు ఎంతమంది అనుకూలురో విచారించుచుండ రాఘవేంద్రాచారిగారు తమఅభిప్రాయమును ఓటునుపెట్టుపనిలేదనిరి. సభలోఎవరును వారిఅభిప్రాయమునకనుకూలముగ ఓట్లనీయలేదు. అపుడుతీర్మానమునకు అత్యధికసంఖ్యాకులు ఆమోదము తెలుపుటచే ఆమోదించబడినట్లు ప్రకటించబడెను.

ఇంతటితో మహాసభ నాలవసమావేశము ముగిసెను.

Speeches by Pandit Sri Kasinatha Sh stri

శ్రీ కాశీనాథశాస్త్రిగారి (౨) ఉపన్యాసములు. గ్రంథము ఇంగ్లీషులో నున్నది. పుటలు ౨౫౦. సచిత్రము. మంచి కాగితములు. మంచి బైండు. వెల [illegible]. దొరకుస్థలము: మేనేజరు శ్రీ పంచాచార్య ఎలక్ట్రిక్ ప్రెస్సు మైసూరు.

ఈ గ్రంథము వీరశైవసిద్ధాంత ప్రబోధినియై యున్నది. వీరశైవమతోత్కృష్టతను సర్వవిషయముల ప్రబలకారణములతో నిరూపించు నుపన్యాసములు రెండింటు ప్రకటితమై యున్నవి. ఈ విషయములను బట్టిచూడ శ్రీ కాశీనాథశాస్త్రిగారు చాలగొప్ప పండితులనియు, వాదమునందారితేరినవారనియు తెల్లడియగును. వీరశైవాభిమానము కలవారందరును ఈగ్రంథమును తప్పకుండ చదువవలెను. మేమీ గ్రంథమును చూచాయగా చూచి ఏవో నాలుగుమాటలు వ్రాయబూనలేము. అందుచేత ఈ గ్రంథమందలి కొన్ని విషయములలో మాకు ఆశ్చర్యము, కొన్నిటిలో అవిశ్వాసము, కొన్నిటిలో అభిప్రాయభేదములు కలవు. ఎట్లన:—

పంచాచార్యులు లింగోద్భవులనుట మేము నమ్మము. వీరయోని[illegible]లు కారట. మాయభిప్రాయమున ఇతరాచార్యులవలె వారును చారిత్రిక పురుషులే. మన నిజామురాష్ట్రములో విశేషముగా ప్రచారముచేసి కాకతీయ సామ్రాజ్య కాలములోను, కల్యాణబిజ్జలుని కాలములోను నుండిన పండితారాధ్యులు ఎన్నడో కలియుగాదిలో నుండెనని చెప్పజూచుటను మేమొప్పము. ఆశ్చర్యమేమన అతిప్రాచీనములో మన హిందూమతము వీరశైవరూపమున ఈజిప్టులోని మెంఫిస్‌లోను బాబిలనులోను, మక్కాలో మక్కేశ్వరనామములోను, బ్రేజిల్, ఇటలీ, గ్లాస్గో, [illegible], బాబిలోన్, మెసపటోమియా మున్నగుదేశములందంతటను నుండెనని [illegible]పండితుడు [illegible] అనువాని గ్రంథమునుండి ఉదహరించినారు. ఇది మనకందరికిని సంతోషము కలిగించు విషయమే.

నమ్మఁబడశక్యముకాని విషయమేమన [illegible] (ఇదివరకే హిందూమతముపై ఎంతగట్టి దెబ్బ! యుండెనో ప్రపంచానికే తెలిసిపోయినది) కాశీ దేవాలయమును ధ్వంసము చేయబోయి [illegible] గొప్పగొప్పనామాలు దేవాలయాని[illegible] గ్రంథములో వ్రాసినారు. మరొకమాట గ్రంథముద్రణమైన [illegible] మాసములో ముద్రించినగాని మేమేమియు విజ్ఞప్తి చేయజాలము.

ఇంకొక విచిత్రాంశమేమన సుప్రసిద్ధ తిరుపతి వేంకటేశ్వరస్వామి వైష్ణవదేవుడు కాడట. మొదట వీరభద్రస్వామిగా, శైవస్వామిగా నుండగా శ్రీరామానుజాచార్యులవారీదేవాలయమును వైష్ణవదేవాలయముగా మార్చి వీరభద్రస్వామిపైనుండి శైవలింగాది చిహ్నములను కప్పి, పైపైన శంఖచక్రపు లోహచిహ్నము లుంచినారట. అందుచేతనే యిప్పటికిని శంఖచక్రాములు లోహములేనట. వేంకటేశ్వరుని పాదములలో లింగము ఇప్పటికిని కనబడుచున్నది. కొన్నివందలయేండ్ల క్రిందటి శ్రీ పండితుడను వారు తన శ్రీకరభాష్యములో నిట్లు వ్రాసినారట.

"వేంకటేశ్వరస్య అభాసవిష్ణుత్వం తదంగే నాగభూషణాది ధర్మాణామదర్శనాత్. మూలవిగ్రహే శంఖచక్రాదిలాంఛనానామదర్శనాత్ వీరేశ్వరస్య రామానుజకల్పిత వేంకటేశ్వరత్వం రజ్జుసర్పవదాభాసమాత్రమేవ. కించిత్ తత్పార్శ్వే శివలింగదర్శనాత్ ఈశ్వర [illegible] హ్రియతే"

ఇంతేకాదు. అనంతపద్మనాభస్వామి, విఠ్ఠలస్వామివిగ్రహాలపై లింగాలున్నవట.

"అనంత! పద్మనాభస్యవామస్తే లింగస్యధారణం! పాండురంగే తథావిష్ణౌ శిశ్నే లింగస్యధారణం"

చారిత్రికదృష్టితో చూచు మావంటివారికి శైవ, వైష్ణవద్వేషాలలో సౌఖ్యము బొత్తిగాలేదు. కావున మాకు సత్యమే ప్రధానమని మనవిచేయుచు నీగ్రంథవిమర్శనమును ఇంతటితో పరిసమాప్తి చేయుచున్నాము.

—గో. ప. సం.

లింగధారణ విధి

ఇందు లింగధారణసిద్ధాంతమున్న, లింగధారణవిధియు సమంత్రకముగా పూర్తిగా ముద్రింపబడినవి. మొదటిది శ్రీ చిదిరెమఠము వీరభద్రశర్మగారిచే వ్రాయబడినది. ఈభాగములో "శిశ్నదేవ" సిద్ధాంతము చాల సమంజసము. బాగుగా సమర్థించినారు. వారనినట్లు పాశ్చాత్యులును, ప్రాచ్యులును లింగమనఁ శిశ్నమని అర్యులు ప్రాచీనములో శిశ్నపూజ (Phallus worship) చేయుచుండిరనియు బూతులుతిట్టినారు. ఇదంతయు కేవల మూర్ఖవిలసితమేయనియు, శిశ్నదేవులనగా కాముకులనియర్థమేయనియు శాయణాది మహాపురుషుల భాష్యాదులనుండి బాగుగానిరూపించినారు. రెండవదానిలో సంస్కృతము, [illegible] విధానయుక్తముగా వ్రాయబడినవి. వెల ౨ అణాలు. దొరకుస్థలము. [illegible] గ్రంథమాల ఠికానా, సజ్జనలాల్‌స్ట్రీటు సికింద్రాబాదు దక్కను.

గో. ప. సం.

THE LATE MR. NAGAIAH

The death occurred recently at his residence in New Bholguda, Secunderabad, of Mr. Matike Nagaiah, a prominent member of the Virashaiva community. He was a great philanthropist, and spent all his life earnings, amounting to about Rs 25,000, in the construction of a Dharmashala in Sajjanlal Street, Secunderabad, and has registered a Trust in respect of it for educational and other purposes. Pandit Chidiremathim Virabhadra Sarma has established a Gurukula in the premises of the Dharmashala some months back and has attached to it a well-stocked library.

—H Bu. march 4

THURSDAY, FEBRUARY 25, 1937 Hyderabad. Bulletin

Nizam Karnataka Conference

Resolutions Adopted

PROPOSAL OF PRESIDENT

Mr. R. S. Naik then proposed Pandit P. Kishen Rao, Vakil, Raichur, to the presidentship of the Conference.

Mr. Naik expressed pleasure that the Karnatakas should be holding a Conference of their own, for the advancement of the State is possible only when each part develops. Such Conferences are held, not to create differences but to bring out that which is best in every part of the country. The work may be begun individually, as by Andhras, Karnatakas or Mahrattas, but it should merge into one—Hyderabadi. Further, the stream of Hyderabad should join the river of the nation at large. In proposing the President of the Conference, Mr. Naik paid a tribute to his eminence, and said that in order to bring about greater unity in the State, it is necessary that men from the districts should on occasions visit the capital and preside over meetings and conferences held here. Public work in districts is much more difficult than in the capital, for it requires greater courage and more enthusiasm. Mr Kishen Rao has been a lawyer for forty-two years and his interest in education is evidenced by the establishment of the Hamdard School in Raichur and his support of the Nutan Vidyalaya at Gulbarga. He commands the respect not only of the public but of the officials. With these words, Mr. Naik proposed Mr. Kishen Rao to preside over the Conference.

Messrs. Krishnachari Joshi from Hyderabad, Pandit Gopal Rao, Moulvi Syed Abdulla from Gulbarga, Mr. Canadinni Thirumanna, Sahukar, from Raichur, Mr. Kogal Srinivas Rao from Kopbal, Pandit Veerabhadra Sarma on behalf of the Andhra Veerasaivas, Mr. C. Rangachar from Secunderabad and Mr. B. G. Chimmalgi from Hyderabad supported the proposal.

Amidst loud cheers the President was garlanded and took the chair. The Presidential Address was then read amidst applause (A summary of it has been published).

A number of messages were then read, including those from H. H. the Yuvaraja of Mysore, the Kannada Literary Academy, Bangalore, Mr. Bendre of Dharwar and other men of letters, and a number of district leaders from Kopbal, Bidar; Gulbarga and Raichur.

27-2-37 THE HYDERABAD BULLETI

Compulsory Education: Only Remedy for Illiteracy

Need for Special Legislation in the State

RESOLUTIONS OF THE KARNATAKA CONFERENCE

NEED OF SCRIPT REFORM

Mr. Madhvarao Anwari proposed the following resolution:—

"In view of the closest kinship that Telugu and Kanada have among the sister languages and the fact that the script of both the languages was originally one, and because the culture of those that speak these tongues is the same and thus a cultural unity between them is essential, this Parishad fully supports the movement to remove the minor differences and blend these scripts into a common one."

Mr. S. Pratap Reddy, B.A., B.L.; President of the First Andhra Conference, supported the resolution in a neatly written out Kanada speech. Pandit Virbhadra Sharma, ex-principal, Sanskrit College, Yadgir; supported the resolution in a learned speech. He traced philologically and scriptologically the identity of both the scripts, and pleaded for a re-merging of these apparently different but substantially identical scripts. Prof. B. M. Srikanthaya, who was present in the Conference as a special guest from Mysore, supported the idea and spoke at length on the need and method of script reform in Kanada. The resolution was carried unanimously.

కీ॥ శే॥ మటికె
నాగయ్యాగారు

(గొప్ప ధర్మాత్ములు)

సికింద్రాబాదు [కొత్తబోయిగూడెం] నివాసులు. వీరశైవ భూషణులునగు శ్రీయుత మటికె నాగయ్యాగారు గతపుష్య బ॥ ౨ బుధవారము రాత్రి ౧౦॥ ఘంటలకు కైలాసవాసులైనారు. వీరుగొప్పధర్మాత్ములు. నిరతాన్నదాతలు. దీనశరణ్యులుగా ప్రసిద్ధికెక్కినవారు. ఇట్టివారి యకాలమరణమువలన వీరశైవలోకము విషాదించుచున్నది. వీరు మహాధనవంతులు గాకపోయినను తమకున్న స్థితిగతులను బట్టి పరస్పరము ... వేలు వ్యయముచేసి సికింద్రాబాదు. (రాష్ట్రపతి) పంజాలాల్ స్ట్రీట్ లో నొకచక్కని ధర్మశాలను నిర్మించినారు. విద్యాభివృద్ధి మున్నగు ధర్మకార్యములకొరకై దీనిని ట్రస్టుగా రిజిష్టరు చేయించియున్నారు. కావున విద్యావిషయములందు వెనుకబడియున్న వీరశైవులకు గొప్పయుపయోగించినది. దీనియందే పండిత చిదిరెమఠము వీరభద్రయ్యశర్మగారు వీరశైవ గురుకులమును ౨, ౩ మాసములక్రితము ప్రారంభించియున్నారు. వారి సుప్రసిద్ధమగు గ్రంథాలయము (శైవభారతి భవనము) ఇచ్చటనే స్థాపింపబడియున్నది.

శ్రీజగద్గురురేణుకాచార్యాయ నమః

రెండవ వీరశైవ ధర్మపరిషత్తు.

Second Veerashaiva Dharma Conference

శ్రీసోమేశ్వరస్వామి ఉత్సవము.

ఆర్యులారా!

దక్షిణ కాశియనంబరగు శ్రీకుల్యపాక (కొలనుపాక) మహాక్షేత్రమునందు గత వత్సరమున శ్రీసోమేశ్వర స్వామివారి ఉత్సవము, జగద్గురు రేణుకాచార్య జయంతితోబాటు ప్రథమ వీరశైవ ధర్మపరిషత్తు శివానుగ్రహమువలన వైభవముగా జరిగిన సంగతి యందరకు విశదమే!

ప్రస్తుతము శా॥ శ॥ ౧౮౫౮ ధాతృ సం॥ ఫాల్గు॥ బ॥ ౧౧-౧౨ లు, బుధ గురువారములయందు ద్వితీయ వీరశైవధర్మపరిషత్తు, వేదకావ్య స్మృతితీర్థ, సాహిత్యవిశారద ధర్మాచార్య, విద్యానిధి, విద్యారత్నాది బిరుదాంచితులును సికింద్రాబాదు మటికె నాగయ్యాగారి ధర్మ మందిరమున వీరశైవ గురుకుల శైవభారతి భవనములను స్థాపించినవారును నగు శివమూర్తులు బ్రహ్మశ్రీ పండితవర్య చిదిరెమఠము వీరభద్రశర్మగారి యధ్యక్షతలో జరుగనున్నది. ఇందు వీరశైవ ధర్మములనుగూర్చి వేదాగమశాస్త్ర రీత్యా, దేశకాలపాత్ర సమన్వయముగా నుపన్యసించ బడును. మరియు శివకథా ప్రవచనములును ఇతర మహాజనుల ఉపన్యాసములును జరుగును కావున పండితులు మొదలు పామరులవర కందరును నీ పరిషత్తునకు నేతెంచి స్వసంఘము నుద్ధరించుట కర్తవ్యము గావున యథాశక్తి తనుమన ధనములతో దోడ్పడ గోరుచున్నాను.

(శ్రీ సోమేశ్వరస్వామివారి జాతర ఫాల్గుణ బ॥ ౧౫ వరకు గొప్పగా సాగుచునే యుండును. కొలనుపాక ఆలేరుస్టేషనుకు నాలుగుమైళ్ళ దూరములో గలదు.)

ఇట్లు

కొలనుపాక
ధా॥ ఫా॥ శు॥ ౧౪

కురువమఠం నీలకంఠయ్య
పరిషత్ కార్యదర్శి
(గ్రామము పెద్దల అభిప్రాయములో)

ప్రీమియర్ ప్రెస్, సికింద్రాబాద్.

೨೫—೬—೧೯೩೭ ನೇ ಶುಕ್ರವಾರ ಸಂಜೆ ೬ ಗಂಟೆಗೆ
ಶಿವಮೊಗ್ಗಾ ಟೌನ್‌ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ
ಸಿಕಂದರಬಾದ ವೀರಶೈವ ಗುರುಕುಲದ ವೇದತೀರ್ಥ, ಕಾವ್ಯತೀರ್ಥ, ಸ್ಮೃತಿತೀರ್ಥ,
ದರ್ಶನತೀರ್ಥ, ಸಾಹಿತ್ಯ ವಿಶಾರದ, ಇತ್ಯಾದಿ ಬಿರುದಾಂಕಿತರಾದ
ಪಂ॥ ಚಿದರೆ ಮಠದ ವೀರಭದ್ರಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು
" ವೇದಗಳು "
ಎಂಬ ವಿಷಯವಾಗಿ ಉಪನ್ಯಾಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.
ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಾದ
ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎಸ್. ನಾರಾಯಣರಾವ್, ಎಂ. ಎ., (ಆನರ್ಸ್) ಅವರು
ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯನ್ನು ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ.
ಸರ್ವರೂ ದಯಮಾಡಿಸಬೇಕಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ. ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸ್ಥಳ ಏರ್ಪಡಿಸಿರುತ್ತೆ.

ಶಿವಮೊಗ್ಗ,
೨೫—೬—೧೯೩೭.

ಎಸ್. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿರಾವ್,
ಬಿ. ಆರ್. ಪುಟ್ಟಸಂಬಪ್ಪ,
ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು.

శ్రీవీరభద్రో విజయతేతరాం.

బలిజగూడెము

శ్రీ వీరభద్రోత్సవ సమాహ్వాన పత్రిక.

అనుష్ఠాన సమాప్తి.

శ్లో॥ శ్రీవీరభద్రమభిచింతితవస్తుదాన । దక్షం విచక్షణతయా కృతదక్షశిక్షం
ఆక్షీణపుణ్యనిచయై ర్భుజన్మసిద్ధ్యై । సాక్షాత్కరోమి భువనైకగురుం ప్రసన్నం॥

శ్రీమదమారమణపదపంకజభ్రమరాయమాణులును పరమధార్మికోదారులునునగు సమస్త శివభక్త మాహేశ్వరులకు

సవినయముగా నివేదించునదేమనగా ఈబలిజగూడక్షేత్రమందున అవతరించినబడు శ్రీవీరభద్రస్వామివారు అనాదికాలమునుండి వెంచేసియున్న సంగతి జగద్విదితమై యున్నది. మాపెద్దలగు కోమల వీరోబగారు మొదలగువారు శ్రీవారి సేవను యథాశక్తి చేయుచు వచ్చినారు. ఈసంవత్సరము మహనీయులగు భూలోకపురము (బూల్కాపురం) శ్రీశ్రీ పర్వతేశ్వర దేశికస్వాములవారు (పర్వతప్పగారు) ఇచ్చటికి వేంచేసి మండలదినములనుండి తపోనుష్ఠానము ప్రారంభించినారు కావున నీక్రింద కనబరచిన ప్రకారము కార్యక్రమము బహు వైభవముగా జరుగనున్నది.

ఈశ్వర సం॥ వైశాఖ శు॥ ౭ సోమవారము రుద్రాభిషేకము ప్రారంభమై ౧౧ రోజులవరకు జరుగును. ఇదే దినమున దేవీపూజలు కాంల్యాదులు జరుగును.

వైశా॥ శు॥ ౧౦ బుధవారము శ్రీపర్వతేశ్వరస్వాములవారి అనుష్ఠానసమాప్తి గణార్చన.

వైశా॥ శు॥ ౧౧ గురువారము శివభజన సప్తాహము ప్రారంభమై వైశాఖ॥ బ॥ ౧ నాడు సమాప్తమగును.

వైశా॥ శు॥ ౧౫ మంగళవారము ధ్వజారోహణము, అగ్నిగుండము, రథోత్సవము జరుగును.

వైశా॥ బ॥ ౨ గురువారము అవభృథస్నానము, శాంతి సమాప్తి.

ఈకార్యములను శాస్త్రోక్తముగా నిర్వహించ గలందులకై వేదకావ్యస్మృతితీర్థ, ధర్మాచార్య, విద్యానిధి, విద్యారత్నాది బిరుదాంకితులును సుప్రసిద్ధపండితులునగు శివమూర్తులు బ్ర॥శ్రీ॥ చిదిరెమఠము వీరభద్రశర్మగారు దయచేయుచున్నారు. సమయానుసారము శ్రీపండితులవారు శివభక్తి ధర్మవిశేషములను గూర్చి యుపన్యసించగలరు కావున నిట్టి అమూల్యావకాశమును విడవాడక సకాలమునకు సకలబంధుమిత్రపురస్సరముగ దయచేసి శ్రీవారి కృపకు పాత్రులై ధర్మోపదేశామృతముల గ్రోలి వారొసగు సత్కారముల స్వీకరించి యానందింప జేయగోరుచున్నాడ.

గీ॥ గ్రీష్మ ఋతుప్రరూఢ భీష్మత దలపక । నాగమించుడయ్య ఆర్యులార !
భక్తిమారుతంబు ప్రజలమై ఇచ్చోట । జ్ఞానసలిలమబ్బు కలతపడదు॥

హైదరాబాదు
ఆలీజాకోట్ల }

ఇట్లు యగారి కుమారుడు
కుల లక్ష్మయ్య.

[బలిజగూడెము ఈక్షేత్రము హైదరాబాదునుంచి నల్లగొండకు బొయ్యే రోడ్డులో హయాత్‌నగరం పెదఅంబర్‌పేట దాటినట్లు రోడ్డ రెండుమైళ్ల మార్గములో కలదు. ఇచటి శ్రీవీరభద్రస్వామి, కోరిన వరమునిచ్చుటలో సుప్రసిద్ధుడు.]

కొండా శంకరయ్యగారి ప్రీమియర్ ప్రెస్, సికింద్రాబాద్.

శ్రీశివాయగురవేనమః

అభినందనాహ్వాన పత్రిక.

శ్రీ..గారికి

స్వస్తిశ్రీ శా॥ ౧౮౫౯ ఈశ్వర, ఆషాఢ బ॥ ౧౧ (1937 ఆగష్టు రెండవతేది) సోమవారము సాయంకాలము ౬॥ గంటలకు సికింద్రాబాద్ సజ్జన్‌లాల్ స్ట్రీటు నం॥ ౪-౫-౫ శ్రీ మటికె నాగయ్యగారి ధర్మశాలలో (మహాంకాళి పోలీస్ ఠాణాకు ఎదురుగా) సుబ్రశ్రీ చెన్నబసవేశ్వర కృపాపోషితనాటక సమాజాధ్యక్షులైన

శ్రీ వినోదరత్నాకర జి. హెచ్. వీరన్నగారికి

పండిత చిదిరెమఠము వీరభద్రశర్మగారిచే నిర్వహింపబడుచున్న "వీరశైవగురుకులము" "శైవభారతీభవనము" అను సంస్థల పక్షమున అభినందన పత్రిక సమర్పింపబడును. వీరశైవ ప్రముఖులును ఆంధ్రనాయకులును అగమించనున్నారు. కావున సకాలమునకు సరిగా (కట్టిగా) దయచేసి ఈసన్నివేశమునకు శోభ గలిగించ గోరుచున్నాము.

సికింద్రాబాద్
౪-౫-౫ సజ్జన్‌లాల్ స్ట్రీట్ }

ఇట్లు
విభూతి. మ॥ రాజేశ్వరయ్య-హకీం.

5-7-37

|| ಶ್ರೀ ಜಗದ್ಗುರು ಪಂಚಾಚಾರ್ಯಾಃ ಪ್ರಸೀದಂತು ||

ಶ್ರೀಮದ್ರಂಭಾಪುರೀ ವೀರಸಿಂಹಾಸನಾಧೀಶ್ವರ ಶ್ರೀ ೧೦೮ ಜಗದ್ಗುರು ಶಿವಾನಂದ ರಾಜೇಂದ್ರ ಶಿವಾಚಾರ್ಯ ಮಹಾಸ್ವಾಮಿಗಳವರ ದಿವ್ಯಸನ್ನಿಧಾನದಲ್ಲಿ

ಪ್ರತಿ ದಿವಸ ನಡೆಯುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು.

ತಾ|| 22—6—37 ಮಂಗಳವಾರ ಸಾಯಂಕಾಲ 7 ಘಂಟೆಯಿಂದ

ಂದ್ರಾಬಾದ್ ವೀರಶೈವ ಗುರುಕುಲದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ವೇದತೀರ್ಥ, ಕಾವ್ಯತೀರ್ಥ, ಸ್ಮೃತಿತೀರ್ಥ, ದರ್ಶನತೀರ್ಥ, ಸಾಹಿತ್ಯ ರದ, ಧರ್ಮಾಚಾರ್ಯ, ವಿದ್ಯಾನಿಧಿ, ವಿದ್ಯಾರತ್ನ ಇತ್ಯಾದಿ ಬಿರುದಾಂಕಿತರೂ, ಪ್ರಾಚೀನೇತಿಹಾಸವಿವಿಧಭಾಷಾಲಿಪಿ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರೂ ಆದ ಪಂ|| ಚಿದರೆ ಮಠದ ವೀರಭದ್ರಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು

ವೀರಶೈವ ಮತ ಪ್ರಾಚೀನತ್ವ

ತಾ॥ 23—6—37 ಬುಧವಾರ ಸಾಯಂಕಾಲ 7 ಘಂಟೆಯಿಂದ

ಬೆಂಗಳೂರು ಮಹಂತಿನ ಮಠದ ಪಟ್ಟಾಧ್ಯಕ್ಷ ಶ್ರೀ|| ಷ|| ಬ್ರ|| ಗಂಗಾಧರ ಶಿವಾಚಾರ್ಯ ಸ್ವಾಮಿಗಳು

ಗುರುಮಹತ್ತ್ವ

ಮತ್ತು ಮ|| ರಾ|| ಎಂ. ಎ. ಎಂ. ಪಾಟೀಲ್, ಬಿ. ಎ. (ಆನರ್ಸ್), ಎಲ್ ಎಲ್. ಬಿ. ಇವರು

ಜೀವನವು ಒಂದು ಕಲೆ

ತಾ॥ 24—6—37 ಗುರುವಾರ ಸಾಯಂಕಾಲ 7 ಘಂಟೆಯಿಂದ

ಶ್ರೀ ಜಗದ್ಗುರು ರಂಭಾಪುರೀ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಆಸ್ಥಾನ ವಿದ್ವಾನ್ ಪುರಾಣರತ್ನಂ ಪಂ|| ಬಸವಲಿಂಗಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು

ಧರ್ಮರಹಸ್ಯ

ಮತ್ತು ಚಿ|| ಮ|| ಪಂ|| ವೀರಭದ್ರಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು

ವೀರಶೈವರೂ ವರ್ಣಗಳೂ

ತಾ॥ 25—6—37 ಶುಕ್ರವಾರ ಸಾಯಂಕಾಲ 7 ಘಂಟೆಯಿಂದ

ಹಿರೇಹರಕುಣಿ ಹಿರೇಮಠದ ವೇ|| ಶ್ರೀ|| ಸಿದ್ಧಲಿಂಗದೇವರು

ಮನುಷ್ಯಜನ್ಮದ ಮಹತ್ತ್ವ

ಈ ವಿಷಯಗಳಮೇಲೆ ಸಪ್ರಮಾಣವಾಗಿ ಸಂಯುಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಉಪನ್ಯಾಸ ಮಾಡುವರು. ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕ ಮತ್ತು ಅತಿ ಮಹತ್ವವುಳ್ಳ ಭಾಷಣಗಳು ಜರಗುವುದರಿಂದ ಸಕಲರೂ ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ಆಗಮಿಸಬೇಕಾಗಿ ಕೋರಿದೆ.

ಸಮಯಾನುಸಾರ ಸೂಕ್ತರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಮಾಡಲ್ಪಡುತ್ತೆ.

ಜಿ. ಸಿ. ಮಹಲಿಂಗಪ್ಪ,
ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್,
ಶ್ರೀಮದ್ರಂಭಾಪುರೀ ವೀರಸಿಂಹಾಸನಾಧೀಶ್ವರ ಪೀಠದ ಸ್ವಾಗತ ಸಮಿತಿ.

ಧರ ಪ್ರೆಸ್, ಶಿವಮೊಗ್ಗ.

ಶಿವಮೊಗ್ಗಾ ನಗರದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮದ್ರಂಭಾಪುರೀ ವೀರಸಿಂಹಾಸನಾಧೀಶ್ವರ ಶ್ರೀಮಜ್ಜಗದ್ಗುರು ಶಿವಾನಂದ ರಾಜೇಂದ್ರ ಶಿವಾಚಾರ್ಯ ಮಹಾಸ್ವಾಮಿಗಳವರ ದಿವ್ಯ ಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿದಿವಸ ನಡೆದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು.

ತಾ|| 22-6-37 ನೇ ಮಂಗಳವಾರ ಸಾಯಂಕಾಲಕ್ಕೆ ವೇ|| ಪಂಡಿತ ಬಸವಯ್ಯನವರ ಪ್ರಾರ್ಥನಾಕವನಗಳ ನಂತರ ಸಿಕಂದರಾಬಾದ್ ಗುರುಕುಲದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ, ವೇದತೀರ್ಥ, ಕಾವ್ಯತೀರ್ಥ, ಸ್ಮೃತಿತೀರ್ಥ, ದರ್ಶನ ತೀರ್ಥ, ಸಾಹಿತ್ಯವಿಶಾರದ, ಧರ್ಮಾಚಾರ್ಯ, ವಿದ್ಯಾನಿಧಿ, ವಿದ್ಯಾರತ್ನ ಇತ್ಯಾದಿ ಬಿರುದಾಂಕಿತರೂ, ಪ್ರಾಚೀನೇತಿಹಾಸ ವಿವಿಧಭಾಷಾಲಿಪಿಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರೂ ಆದ ಪಂ|| ಚಿದರೇಮಠದ ವೀರಭದ್ರಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು "ವೀರಶೈವ ಮತ ಪ್ರಾಚೀನತ್ವ" ಎಂಬ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಭಾಷಣಮಾಡಿದರು. ಇವರ ಭಾಷಣವು ಆಧಾರಯುತವಾದುದೂ ಯುಕ್ತ್ಯನುಭವಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದುದೂ ಸರ್ವಮಾನ್ಯವಾದುದೂ ಆಗಿದ್ದಿತಲ್ಲದೆ ಸರ್ವ ಧರ್ಮದವರ ಮೆಚ್ಚುಗೆಗೆ ಪಾತ್ರವಾಗಿದ್ದಿತು. ಇವರ ಭಾಷಣಸ್ವಾರಸ್ಯವನ್ನು ವರ್ಣಿಸುವುದಾದರೆ ಕ್ರಮವಾದ ಒಂದು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನವನ್ನೇ ಬರೆಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಡೀ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಮಹಾಮೇಧಾವಿಗಳೂ ಮತ್ತು ಅಗ್ರಗಣ್ಯರೂ ಆಗಿರುವವರಲ್ಲೊಬ್ಬರಾದ ಇವರು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ದೊರೆತ ಆನಂದವನ್ನು ಯಾವ ರೂಪದಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸಬೇಕೋ ತಿಳಿಯದಾಗಿದೆ. ಇವರ ಭಾಷಣವು ಪೂರೈಸಿದನಂತರ ಶ್ರೀ ಜಗದ್ಗುರುಗಳವರು ಸ್ವಲ್ಪವೇಳೆ ಭಾಷಣಮಾಡಿ ಸಭಾವಿಸರ್ಜನೆಗೆ ಅಪ್ಪಣೆ ದಯಪಾಲಿಸಿದರು.

ತಾ|| 24-6-37 ನೇ ಗುರುವಾರ ಸಂಗೀತಶಾಸ್ತ್ರಪ್ರವೀಣ ಬಿ. ಎಸ್. ರಾಮಯ್ಯನವರ ಪ್ರಾರ್ಥನಾನಂತರ ಸಿಕಂದರಾಬಾದ್ ಗುರುಕುಲದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಸದರಿ ಪಂ|| ಚಿದರೇಮಠದ ವೀರಭದ್ರಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು "ವೀರಶೈವರೂ ವರ್ಣಗಳೂ" ಎಂಬ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಭಾಷಣಮಾಡಿದರು. ಇವರ ಭಾಷಣದ ಪ್ರತಿಶಬ್ದಗಳೂ ಆಧಾರಯುಕ್ತವಾಗಿದ್ದವು. ಇವರ ವಿದ್ವತ್ಪೂರ್ಣವಾದ ಭಾಷಾವೈಖರಿಯನ್ನು ವಿಮರ್ಶಿಸಿ ಈ ಊರಿನ ಪುರಪ್ರಮುಖರೆಲ್ಲಾ ಕೊಂಡಾಡಲು ಕರ್ನಾಟಕಸಂಘದವರು ಟೌನ್ ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ ಮೆಹರ್ಬಾನ್ ಡೆಪ್ಯುಟಿಕಮಿಷನರ್ ಸಾಹೇಬರವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ "ವೇದಗಳು" ಎಂಬ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡಲು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳಲು ಅದಕ್ಕೆ ಪಂಡಿತರು ಸಮ್ಮತಿಸಿ ಮಾರನೇ ದಿವಸ ಅಂದರೆ ಶುಕ್ರವಾರ ಸದರಿ ಟೌನ್‌ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ ಭಾಷಣಮಾಡಿದರು. ಈ ಶಿವಮೊಗ್ಗಾ ನಗರದಲ್ಲಿ ಪಾಂಡಿತ್ಯ ವಾಗ್ಮಿತ್ವ ಮುಂತಾದ ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಧರ್ಮದವರ ಮೆಚ್ಚುಗೆಗೂ ಪಾತ್ರರಾದವರು ಇವರೊಬ್ಬರೇ ಎಂದರೆ ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯಾಗಲಾರದು.

1-7-37

ಉಪನ್ಯಾಸ

(ತಾಯಿನಾಡು ಬಾತ್ಮೀದಾರರಿಂದ)

ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜೂ॥ ೨೭

ಮೊನ್ನೆ ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಟೌ॥ ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ ಸಿಕಂದರಾಬಾದ್ ವೀರಶೈವ ಗುರುಕುಲದ ಪಂಡಿತ ಚಿದರಿ ಮಠದ ವೀರಭದ್ರಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು "ವೇದಗಳು" ಎಂಬ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ "ವೇದಗಳು ಅನಾದಿ, ಅಪೌರುಷೇಯ. ಯಾವ ಒಬ್ಬ ಋಷಿಯಿಂದ ಅಥವಾ ಹಲವು ಋಷಿಗಳಿಂದ ರಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟವಲ್ಲ. ಅವರುಗಳ ಮೂಲಕ ಪ್ರಚುರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರಬಹುದು. ವೇದ ಶಬ್ದರೂಪದಲ್ಲಿದೆ. ಶಬ್ದೋತ್ಪತ್ತಿ ಅಂತರಿಕ್ಷದಲ್ಲಿ. ಆದರೆ ಅದರ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಕಾರಣವನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಶೋಧಿಸಿಲ್ಲ ಅಲ್ಲಿಯವರೆವಿಗೂ ವೇದ ಅನಾದಿಯೆಂತಲೇ ತಿಳಿಯಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಮುಂದರಿಸುತ್ತಾ "ವೇದಗಳೆಂದರೆ ಭಾರತ, ಭಾರತವೆಂದರೆ ವೇದಗಳು" ಎಂದು ತಿಳಿಸಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ದ್ವಿಜನೂ ವೇದಾಧ್ಯಯನ ಮಾಡಬೇಕು. ಅವು ಮನುಷ್ಯನ ಏಳಿಗೆಗಾಗಿಯೇ ಇವೆಯೇ ವಿನಃ ಬೇರೆಯಿಲ್ಲ" ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದರು. ಶ್ರೀ ಎಸ್ ನಾರಾಯಣರಾಯರು ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ ವಹಿಸಿದ್ದರು.

ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಉಪನ್ಯಾಸ—

"ವೇದಗಳು ಅನಾದಿ; ಅಪೌರುಷೇಯ. ಯಾವ ಒಬ್ಬ ಋಷಿಯಿಂದ ಅಥವಾ ಹಲವು ಋಷಿಗಳಿಂದ ರಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟವಲ್ಲ; ಅವರುಗಳ ಮೂಲಕ ಪ್ರಚುರಸಲ್ಪಟ್ಟಿರಬಹುದು ವೇದ ಶಬ್ದ ರೂಪದಲ್ಲಿದೆ; ಶಬ್ದೋತ್ಪತ್ತಿ ಅಂತರಿಕ್ಷದಲ್ಲಿ; ಆದರೆ ಅದರ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಕಾರಣವನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಶೋಧಿಸಿಲ್ಲ! ಅಲ್ಲಿಯವರೆವಿಗೂ, ವೇದ ಅನಾದಿಯೆಂತಲೇ ತಿಳಿಯಬೇಕು" ಎಂದು ಸಿಕಂದರಾಬಾದ್ ವೀರಶೈವ ಗುರುಕುಲದ ವೇದ ತೀರ್ಥ, ಕಾವ್ಯತೀರ್ಥ ಸ್ಮೃತಿ ತೀರ್ಥ ದರ್ಶನ ತೀರ್ಥ ಸಾಹಿತ್ಯ ವಿಶಾರದ ಇತ್ಯಾದಿ ಬಿರುದಾಂಕಿತರಾದ ಪಂಡಿತ ಬಿದರೆ ಮಠದ ವೀರಭದ್ರಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು "ವೇದಗಳು" ಎಂಬ ವಿಷಯವಾಗಿ ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಘದ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತ ತಿಳಿಸಿದರು. ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ನಾರಾಯಣರಾಯರು ಅಗ್ರಾಸನವನ್ನು ವಹಿಸಿದ್ದರು. ಅವರು ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತ "ವೇದಗಳೆಂದರೆ ಭಾರತ; ಭಾರತವೆಂದರೆ ವೇದಗಳು" ಎಂದು ತಿಳಿಸಿ, ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ದ್ವಿಜನೂ ವೇದಾಧ್ಯಯನ ಮಾಡಬೇಕು. ಅವು ಮನುಷ್ಯನ ಏಳಿಗೆಗಾಗಿಯೇ ಇವೆಯೇ ವಿನಃ ಬೇರೆಯಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಯಪಡಿಸಿದರು.

28-6-37

15-7-37

వీరశైవగురుకుల పరీక్షాఫలితము

సికింద్రాబాదులో పండిత చిదిరెమఠము వీరభద్రశర్మగారిచే నిర్వహింపబడుచున్న వీరశైవగురుకులము యొక్క ప్రథమవత్సరములో సుబ్బ సిద్ధశర్మయను విద్యార్థి "కావ్యతీర్థ" పరీక్షయం దుత్తీర్ణుడైనటుల గురుకులవ్యవస్థాపకులు తెలుపుచున్నారు. 16

ಶ್ರೀರಂಭಾಪುರೀಜಗದ್ಗುರುಗಳವರ ಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಪಂಡಿತರ ಭಾಷಣಗಳು.

30-8-37

ಶಿವಮೊಗ್ಗಾದಲ್ಲಿ ಮೊಕ್ಕಾಂಮಾಡಿರುವ ಶ್ರೀಮದ್ರಂಭಾಪುರೀ ಜಗದ್ಗುರುಗಳವರ ಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಮುಂದಿನ ತಿಂಗಳು 2 ಮತ್ತು 3 ನೆಯ ತಾರೀಖಿನ ದಿವಸ ವೇ|| ಪಂ|| ಚಿದರೆಮಠದ ವೀರಭದ್ರಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಭಾಷಣ ಮಾಡುವವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಉಳಿದ ದಿವಸ ಮಿಕ್ಕ ಪಂಡಿತರ ಭಾಷಣಗಳು ನೆರವೇರುವವು. ಮೈಸೂರು ಸಂಗೀತ ವಿದ್ವಾನ್ ಮ|| ರಾ|| ಕೊಟ್ಟೂರಪ್ಪಯ್ಯನವರ ಸಂಗೀತ ಕಚೇರಿಯೂ ಸಹ ನೆರವೇರುವುದೆಂದು ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ. ಒಟ್ಟಿಗೆ ಶಿವಮೊಗ್ಗೆಯಲ್ಲಿ ಎತ್ತನೋಡಿದರತ್ತ ಆನಂದವೇ ಆನಂದವಾಗಿದೆ.

శ్రీశివాయ గురవే నమః

గుబ్బి శ్రీచన్నబసవేశ్వరకృపాపోషితనాటకసంఘాధ్యక్షులైన

శ్రీ వినోదరత్నాకర, జి. హెచ్. వీరణ్ణ గారికి సమర్పింపఁబడు

అభినందనపత్రిక.

నటశేఖరా !

సామవేదజన్యంబగు నాట్యశాస్త్రము సకలమానవసంసేవ్యంబను విషయము తను యనూనగానాభినయ వినోదవిధానంబును ప్రత్యక్ష మొనర్చిన పిదప మాత్రము స్పష్టముగ దెలిసి వచ్చెడిని. ప్రజలు సంతుష్టాంతరంగులై యర్పించిన 'వినోదరత్నాకర' 'నాటకచింతారత్న' 'నాటకకంఠీరవ' 'రసికశిరోమణి' 'నటరాజే' త్యాద్యనంత బిరుదావళులు తమ నాట్యకళావైదుష్యమును వేనోళ్ళ జాటుచున్నవి. రంగమంటపభవ్యతను గాంచినపుడు తమ కళాభిమానమును, మహాదానముల నరసినపుడు తమ విద్యాభిమాన పరోపకారములును, యపారము లనుటకు సందియ ముండదు, వివిధదేశములందు మన్ననల నందుటయే గాక ఆంధ్రదేశమునకు పశ్చిమ మహాద్వారమగు హైదరాబాదు నగరమున "కురుక్షేత్ర" నాటకము నాంధ్రమున ప్రదర్శించి యాంధ్రుల ప్రత్యేకాభినందనమునకు పాత్రులగుట పేర్కొన దగి యున్నది.

మహోదారచరితులగు కీ. శే. శ్రీ మటిక నాగయ్య గారు విపుల ధనవ్యయముతో ధర్మనిలయమును నిర్మించి వీరశైవుల విద్యాభివృద్ధికై సమర్పించిన పిదప దామే ప్రథమాభినందనమునకు పాత్రులైతిరి. "శైవభారతీభవన" మను గొప్ప గ్రంథాలయము నిట స్థాపించినవారును, వివిధశాస్త్రపట్టభద్రులును నగు శ్రీ పండిత చిదిరెమఠము వీరభద్రశర్మశాస్త్రిగారి జీవిత మీ వీరశైవగురుకులమునకు సమర్పింప బడినది. కావున నాంధ్ర వీరశైవలోకమున ప్రథమమును నద్వితీయమును నగు నీసంస్థ తమ యాంధ్రదేశయాత్రారంభమున సన్మానమొనరించుట సమంజసమని యభిమానించుచున్నాము.

ఉ॥ గానసుధాతరంగములఁ గ్రాలెడు త్వన్నటనాట్యవేదనం । భాన చమత్కృతిన్ విబుధతల్లజు లెల్లర లుగ్గడింపఁ ద్వ ।
ద్దానజలప్రవంతికలు ధాత్రికి నవ్యనిధిన్ ఘటింప న । న్మానము గుబ్బినాట్యయజమానుడ నీకుఁ గొరంతయుండునే ॥ ౧ ॥
మ॥ ఒకవంకన్ భరతంబు బెంపెసఁగ భావోద్రేక మింకొక్కెడన్ । ప్రకటంబై రసజీవితాబ్దమునకున్ భానుప్రభల్ గొల్పగా ।
సకళంకంబగు గానతాళగజతూర్యంబుల్ ముదంబీన తా । వకనాట్యప్రభుతావిశేషము కళావారాశిగాఁ దోఁచెడిన్ ॥ ౨ ॥
కం॥ కోరెద మభినందనము న । పారముగా నీకు నాయు వఖిల సుఖము శే ।
కూరుత శివకరుణన్ శ్రీ । వీరశివాచార గుబ్బివీరన ధీరా ॥ 3 ॥

॥ श्रीरन्नाख्यकलोदधे ! गुणनिधे श्रीचीरवारांनिधे । राजन्यप्रमुखप्रशस्तिजलधे राजन्नटपोदधे ।
सौजन्याम्बुमहोदधे निजयशःश्वेतीकृताम्भोनिधे । कर्नाटावनिनाटकप्रतिनिधे ! कैस्त्वं न सम्भावितः ॥ ४ ॥
॥ अत्र त्वन्नटनाविशेषसुधया पौराः परं सम्मताः । नेपथ्योज्ज्वलतामवेक्ष्य सरसं चाकर्ण्य सङ्गीतकम् ।
आश्चर्यं मनसा भजन्ति यदिदं लोकोत्तरं तत्कथं ?। "गुब्बि"ग्रामत एव रत्नमुदितं "वीरण्ण"नामाद्भुतम् ॥ ५ ॥
॥ काले करालकलिकापुरुषाधिरूढे । कुक्षिंभरित्वमधिगच्छति नाट्यरङ्गे ।
यस्त्वं हि रङ्गरचनार्पितसर्वसेव+ स्त्वां चाभिनन्दति जनः स्मृतसत्स्वभावः ॥ ६ ॥
కం॥ కన్నడనాడిన నాట్యక । ళోన్నతియ నాంధ్రదేశ వాదర్శవెనల్ ।
మన్ననె పడెదిరుతిర్ప మ । హోన్నత నీం గుబ్బివీరణార్య నటేశా ॥ ౭ ॥
క॥ గానసటనాపయోనిధి । దానమహోదధి యెనల్కె అచ్చరియాం తీ ।
స్థానకవిబుధజనంగళు । మానాంబుధి యెందు నిమ్మ నభినందిసిదర్ ॥ ౮ ॥
॥ अहो कलाका भला पुजारी हो अभिनन्दन वारंवार । कला सुधासे कर दिखलाया तुमने प्रमुदित यह संसार ॥
जब दुबधामें पडकर दुनिया भटक रहीहै विना सुधार । तब तुम जैसे कलाकारका मिला हमें तो शुभ-अवतार ॥९॥
కం॥ హితులకు సంపద్యుతులకు । నతులితకరుణునకు సజ్జనాభరణునకున్ ।
స్తుతమతికి గుబ్బినాటక । పతికిని వీరనకు శుభము భవుడీయుఁ గృపన్ ॥ ౧౦ ॥

2-8-1937.
మటిక నాగయ్య ధర్మశాల
సికింద్రాబాద్, దక్కన్.

ఇట్లు నభినందించు.

వీరశైవగురుకులము, శైవభారతీభవనము.

...di Press Hyd Dn.

॥ विदूषणविशारदो विपुल[illegible]चमत्कार
प्रबुद्ध[illegible]गौरव: परतरा[illegible]
[illegible]जनगुरो विमलशैवविद्यो[illegible]ज्वल:।
सनातनु [illegible] ॥ विपः ५

H. Bulletin. 11-8-37

A Lecture on "Kan-

~ శ్రీ పంచాననాయనమః

౧- నమస్తుంగ శిరశ్చుంబి చంద్ర చామర చారవే
త్రైలోక్య నగరారంభ మూలస్తంభాయ శంభవే

౨- శ్రీ వీరశైవ నిగమాబ్ధి సుధాంశు మూర్తిః
నానా కళాంగతి విశేష సులబ్ధ కీర్తిః
సద్బోధనాప వ్రతతి స్వలతమః ప్రవృత్తిః
శ్రీ వీరభద్ర విబుధో జయలాభ్ధిలాప్తిః

3 బ్రహ్మశ్రీ వీరభద్ర ప్రభు రకరసుధీరత్న! రత్నాకరస్త్వం
సర్వేషాం పణ్డితానాం సురుచిరకరయా సన్నిధిః [illegible]
స్తంభ శాస్త్ర విశారద పతిపద పరమైశ్వర్య తేజః ప్రభావ:
శాస్త్ర జ్ఞాన దీక్షిత సర్వశ్రోత ~~[illegible]~~ శ్రేయసే ధీరవర్యైః,
ఇతి సభత్వ

— · —

సీ. మీర నస్త్ర వారుసే మీయ నాశీర్వాద
ప్రతులచే నొసగిన భవ్యమైన
అభినందనమలు గాని యానంద పరవశు
డై యుండు మీ వినయము తెన్న
నే నేరకున్నాడ నేమందు వరవీరభద్ర శర్మ తత్సాంబివారికి
మీరొనర్చిన యట్టి గౌరవంబున కేను
నతులొనర్చు కృతజ్ఞత వినా-

మీదు కృప గోరుచున్నాడ మేటియొజ్జ
వీరశైవుల గురుకుల - వార యంగ
శ్రీ జయంబుల దాగాంచి వెలయు గాక
కులగిరుల చంద్ర సూర్యుల మొలగు దాక.

ఆర్యులారా! స్వామి ఉదితీ మహా మహోపాధ్యాయ సభా బుధ రవి హంస మానులారా! ఆశీర్వాద పురస్సరముగా నాకొసంగిన అభినందన పత్రికంగాను నా లా. ఆశీర్వాదపురస్సరముగా నాకొసంగిన అభినందన పత్రికంగాను నేను ఎంతయు అత్యానందము పెట్టె- ఇందుకు గల పరవశత నాయందు నేను మనః పూర్వకముగా కృతజ్ఞతలను. క్షేమం సం భావమున అభివృద్ధి కలుగును పూర్ణముగా బుద్ధిగుణము లిస్తారు కావున. సాహిత్య ము చే మీరీ లీల గౌరవించు విశాలహృదయులనే వరాదు చవకారయును. నా పైసత్రీ ముచే మీ పీఠములు సంపూర్ణాలంకృతమై వందన పరస్పరములను ప్రోత్సహించుచు మా సంస్థ వారును అత్యంత కృతజ్ఞత ప్రకటింతును. శైవ భారతి ఉత్సవములను. ఇలా పూర్ణ మారు. మా వీరశైవ గురుకుల మాత్రము - శైవ భారతి ఉత్సవములును. ఇలా ప్ర సర్వులు. మా వీరశైవ గురుకులము ఈ రవి చంద్రులుండు వరకు వెలయుచుండు గాక అని యాశీర్వదించు.

ఇట్లు తమ
బి.ఎచ్. వీరన్నగారు
సేవక ప్రముఖుడు
గుబ్బి శ్రీ చెన్న బసవేశ్వర కృపాపోషిత నాటక సంఘము
కాంప - [illegible]

ಯಲ್ಲಿ
ಗದ್ದುಗೆಗಳ
-
ವ್ರತದಲ್ಲಿ
ಮಾಲೆ

ವನೊಗ್ಗ ಆ ...
ವೀರಸಿಂಹಾಸನಾ
... ಶಿವಾನಂದರಾ
ಮಹಾಸ್ವಾಮಿಗಳ
...ತ್ತಿರುವ ಮಹಾ
...ವಾರದಲ್ಲಿ ಜ...
...ತೀರ್ಥ, ಕಾವ್ಯ
...ರ್ಕನತೀರ್ಥ, ವಿ
...ದಿ ಬಿರುದಾಂಕಿ
...ತ ವೀರಭದ್ರಶಾ
...ರ್ವ ಪಂ|| ಗುರು
ವಿದ್ವಾನ್ ಪಂ||
...ಶು ಪಂ|| ಕಾಶೀ
... ವಗ್ಗೈರೆಯವರ
...ಊ, ಸಂಗೀತ ವಿ
...ಕ್ಯನವರ ಗಹನ
...ಲ್ಪಡುತ್ತೆ.
...ಸ ನಡೆಯುವ
...ಯ ಆಲೋಚ
...ಶದ ನಾನಾಭಾ
...ನೀಯರುಗಳಿಗೆ
...ಸಿಗಳನ್ನು ಮಾ

...ನಾದ ಶ್ರಾವಣ
...ಸ ತಾರೀಖು
...ಕಾಲ ಶ್ರೀ ಜ
...ನಾದಪೂಜಾಮ
ಕಮಲಪುಷ್ಪ
ಸಭಾಮಂಟಪ
ನವಜೀ.
1-8-39

3-5-38.
...SSIVE PARTY
...mi Utsav was
enthusiasm at
...ad, on Satur-

...of the Andhra
...antage of the
...ts objects and
...embers of the
... B. R. Chari
Mr. Chideray
...harma and Mr.
...xplained that
...y had been
...nths back, to
economic and
Andhras, par-
... Mr. V. Al-
...ress in Telugu
... Rangachar,
...nd Dr. A. G.
...election to the
...hem to labour
...ndhras. It was
...e Progressive
...rship of about
...ar replied in
...elected Mem-

...om Mr. Chari

|| ಶ್ರೀ ಜಗದ್ಗುರು ಪಂಚಾಚಾರ್ಯಾಃ ಪ್ರಸೀದಂತು ||

ಶ್ರೀಮದ್ರಂಭಾಪುರೀ ವೀರಸಿಂಹಾಸನಾಧೀಶ್ವರ ಶ್ರೀ ೧೦೮ ಜಗದ್ಗುರು ಶಿವಾನಂದ ರಾಜೇಂದ್ರ ಶಿವಾಚಾರ್ಯ ಮಹಾಸ್ವಾಮಿಗಳವರ

ದಿವ್ಯಸನ್ನಿಧಾನದಲ್ಲಿ

ತಾ|| 5—9—37 ಭಾನುವಾರ ಸಾಯಂಕಾಲ 7 ಘಂಟೆಯಿಂದ

ಸಿಕಂದ್ರಾಬಾದ್ ವೀರಶೈವ ಗುರುಕುಲದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ವೇದತೀರ್ಥ, ಕಾವ್ಯತೀರ್ಥ, ಸ್ಮೃತಿತೀರ್ಥ ದರ್ಶನತೀರ್ಥ,
ಸಾಹಿತ್ಯ ವಿಶಾರದ, ಧರ್ಮಾಚಾರ್ಯ, ವಿದ್ಯಾನಿಧಿ, ವಿದ್ಯಾರತ್ನ ಇತ್ಯಾದಿ ಬಿರುದಾಂಕಿತರೂ,
ಪ್ರಾಚೀನೇತಿಹಾಸ ವಿವಿಧಭಾಷಾಲಿಪಿ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರೂ ಆದ

ಪಂ|| ಚಿದಿರೆ ಮಠದ ವೀರಭದ್ರಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು

ಧರ್ಮ ಮತ್ತು ಸಮಾಜಸೇವೆ

ತಾ|| 6—9—37ನೇ ಸೋಮವಾರ

ವೀರಶೈವ ಮತದ ಆಚಾರ ವಿಚಾರಗಳು

ಈ ವಿಷಯಗಳಮೇಲೆ ಸಪ್ರಮಾಣವಾಗಿ ಸಂಯುಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಉಪನ್ಯಾಸ ಮಾಡುವರು.
ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕ ಮತ್ತು ಅತಿ ಮಹತ್ವವುಳ್ಳ ಭಾಷಣಗಳು ಜರಗುವುದರಿಂದ
ಸಕಲರೂ ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ಆಗಮಿಸಬೇಕಾಗಿ ಕೋರಿದೆ.

ಜಿ. ಸಿ. ಮಹಲಿಂಗಪ್ಪ,
ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್,
ಶ್ರೀಮದ್ರಂಭಾಪುರೀ ಜಗದ್ಗುರು ಪೀಠದ ಸ್ವಾಗತ ಸಮಿತಿ

ಶಿವಮೊಗ್ಗ,
ತಾ|| 4—9—37.

N.B:— ಆಸ್ಥಾನ ವಿದ್ವಾನ್ ಉಮಚಿಗೆ ಪಂ|| ಶಂಕರಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳವರ, ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಮಹಂತಿನ ಮಠದ ಪಟ್ಟಾಧ್ಯಕ್ಷ ಪ|| ಪ್ರ|| ಶ್ರೀ|| ಗಂಗಾಧರಶಿವಾಚಾರ್ಯ ಮಹಾಸ್ವಾಮಿಗಳವರ ಮತ್ತು ಪಂ|| ಕಾಶೀನಾಥಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳವರ ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಅನೇಕಾನೇಕ ಪಂಡಿತರ ಭಾಷಣಗಳೂ ಗುಬ್ಬಿ ಕೀರ್ತನ ಕೇಸರಿ, ಕವಿಭೂಷಣ ಇತ್ಯಾದಿ ಬಿರುದಾಂಕಿತರಾದ ಗಂಟೆದೇವರ ಮಠದ ವೇ|| ಶಿವರುದ್ರಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳವರ ಕೀರ್ತನದ ವಿವರಗಳೂ ನಾಳೆಯಿಂದ ಜಾಹೀರಾತು ಪಡಿಸಲ್ಪಡುತ್ತೆ.

|| ಶ್ರೀ ಜಗದ್ಗುರು ಪಂಚಾಚಾರ್ಯಾಃ ಪ್ರಸೀದಂತು ||

ಶ್ರೀಮದ್ರಂಭಾಪುರೀ ವೀರಸಿಂಹಾಸನಾಧೀಶ್ವರ ಶ್ರೀ ೧೦೮ ಜಗದ್ಗುರು ಶಿವಾನಂದ ರಾಜೇಂದ್ರ ಶಿವಾಚಾರ್ಯ ಮಹಾಸ್ವಾಮಿಗಳವರ

ದಿವ್ಯಸನ್ನಿಧಾನದಲ್ಲಿ

ತಾ|| 7—9—37 ಮಂಗಳವಾರ ಸಾಯಂಕಾಲ 7 ಘಂಟೆಯಿಂದ

ಸಿಕಂದ್ರಾಬಾದ್ ವೀರಶೈವ ಗುರುಕುಲದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ವೇದತೀರ್ಥ, ಕಾವ್ಯತೀರ್ಥ, ಸ್ಮೃತಿತೀರ್ಥ ದರ್ಶನತೀರ್ಥ,
ಸಾಹಿತ್ಯ ವಿಶಾರದ, ಧರ್ಮಾಚಾರ್ಯ, ವಿದ್ಯಾನಿಧಿ, ವಿದ್ಯಾರತ್ನ ಇತ್ಯಾದಿ ಬಿರುದಾಂಕಿತರೂ,
ಪ್ರಾಚೀನೇತಿಹಾಸ ವಿವಿಧಭಾಷಾಲಿಪಿ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರೂ ಆದ

ಪಂ|| ಚಿದಿರೆ ಮಠದ ವೀರಭದ್ರಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳವರು

ಹಿಂದೀ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ

"ಕುಛ್ ಖ್ಯಾಲಾತ್"

ಮತ್ತು

ಆಸ್ಥಾನ ವಿದ್ವಾನ್ ಪಂ|| ಉಮಚಿಗೆ ಶಂಕರಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳವರು

"ಶಿವಯೋಗ"

ನಾಗನೂರು ಬೃಹನ್ಮಠಾಧ್ಯಕ್ಷ ಪಂ|| ಕಾಶೀನಾಥಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳವರು

"ವೀರಶೈವಸಿದ್ಧಾಂತ"

ಈ ವಿಷಯಗಳಮೇಲೆ ಸಪ್ರಮಾಣವಾಗಿ ಸಯುಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಉಪನ್ಯಾಸ ಮಾಡುವರು.
ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕ ಮತ್ತು ಅತಿ ಮಹತ್ವವುಳ್ಳ ಭಾಷಣಗಳು ಜರಗುವುದರಿಂದ
ಸಕಲರೂ ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ಆಗಮಿಸಬೇಕಾಗಿ ಕೋರಿದೆ.

ಜಿ. ಸಿ. ಮಹಲಿಂಗಪ್ಪ,
ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್,
ಶ್ರೀಮದ್ರಂಭಾಪುರೀ ಜಗದ್ಗುರು ಪೀಠದ ಸ್ವಾಗತ ಸಮಿತಿ

ಶಿವಮೊಗ್ಗ,
ತಾ|| 6—9—37.

ಶ್ರೀ ಗಂಗಾಧರ ಪ್ರೆಸ್, ಶಿವಮೊಗ್ಗ.

|| ಶ್ರೀ ಜಗದ್ಗುರು ಪಂಚಾಚಾರ್ಯಾಃ ಪ್ರಸೀದಂತು ||

ಶ್ರೀಮದ್ರಂಭಾಪುರೀ ವೀರಸಿಂಹಾಸನಾಧೀಶ್ವರ ಶ್ರೀ ೧೦೮ ಜಗದ್ಗುರು
ಶಿವಾನಂದ ರಾಜೇಂದ್ರ ಶಿವಾಚಾರ್ಯ ಮಹಾಸ್ವಾಮಿಗಳವರ

ದಿವ್ಯಸನ್ನಿಧಾನದಲ್ಲಿ.

ತಾ|| 6—9—37 ಸೋಮವಾರ ಸಾಯಂಕಾಲ 7 ಘಂಟೆಯಿಂದ
ಸಿಕಂದ್ರಾಬಾದ್ ವೀರಶೈವ ಗುರುಕುಲದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ವೇದತೀರ್ಥ, ಕಾವ್ಯತೀರ್ಥ, ಸ್ಮೃತಿತೀರ್ಥ ದರ್ಶನತೀರ್ಥ,
ಸಾಹಿತ್ಯ ವಿಶಾರದ, ಧರ್ಮಾಚಾರ್ಯ, ಸಿದ್ಧಾಂತಶಿಖಾಮಣಿ, ವಿದ್ಯಾರತ್ನ ಇತ್ಯಾದಿ ಬಿರುದಾಂಕಿತರೂ,
ಪ್ರಾಚೀನೇತಿಹಾಸ ವಿವಿಧಭಾಷಾಲಿಪಿ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರೂ ಆದ
ಪಂ|| ಚಿದಿರೆ ಮಠದ ವೀರಭದ್ರಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು

ವೀರಶೈವ ಮತದ ಆಚಾರ ವಿಚಾರಗಳು

ಈ ವಿಷಯಗಳಮೇಲೆ ಸಪ್ರಮಾಣವಾಗಿ ಸಂಯುಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಉಪನ್ಯಾಸ ಮಾಡುವರು.
ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕ ಮತ್ತು ಅತಿ ಮಹತ್ವವುಳ್ಳ ಭಾಷಣಗಳು ಜರಗುವುದರಿಂದ
ಸಕಲರೂ ಆವಶ್ಯವಾಗಿ ಆಗಮಿಸಬೇಕಾಗಿ ಕೋರಿದೆ.

ಜಿ. ಸಿ. ಮಹಲಿಂಗಪ್ಪ,
ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್,
ಶ್ರೀಮದ್ರಂಭಾಪುರೀ ಜಗದ್ಗುರು ಪೀಠದ ಸ್ವಾಗತ ಸಮಿತಿ

ಶಿವಮೊಗ್ಗ,
ತಾ|| 4—9—37.

ಶ್ರೀ ಗಂಗಾಧರ ಪ್ರೆಸ್, ಶಿವಮೊಗ್ಗ.

ತಾರೀಖು ೮—೯—೧೯೩೭ ನೇ ಬುಧವಾರ ಸಂಜೆ ೬ ಗಂಟೆಗೆ
ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಟೌನ್‌ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ
ಸಿಕಂದರಾಬಾದ್ ವೀರಶೈವ ಗುರುಕುಲದ ವೇದತೀರ್ಥ, ಕಾವ್ಯತೀರ್ಥ, ಸ್ಮೃತಿತೀರ್ಥ,
ದರ್ಶನತೀರ್ಥ, ಸಾಹಿತ್ಯವಿಶಾರದ, ಇತ್ಯಾದಿ ಬಿರುದಾಂಕಿತರಾದ
ಪಂ|| ಚಿದರೆ ಮಠದ ವೀರಭದ್ರಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು

"ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿ"

ಎಂಬ ವಿಷಯವಾಗಿ ಉಪನ್ಯಾಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.
ಸರ್ವರೂ ದಯಮಾಡಿಸಬೇಕಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ. ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸ್ಥಳ ಏರ್ಪಡಿಸಿರುತ್ತೆ.

ಎಸ್. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿರಾವ್,
ಬಿ. ಆರ್. ಪುಟ್ಟನಂಜಪ್ಪ,
ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು.

ಶಿವಮೊಗ್ಗ,
ತಾ|| ೬—೯—೧೯೩೭.

ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ ಮುದ್ರಾಕ್ಷರಶಾಲಾ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ.

16వ తేదీ నాటక ఆదాయము సికింద్రాబాదు వీరశైవ గురుకులమునకొసంగబడును

తెనుగుభాషలో తెనుగుభాషలో
మైసూరు మహారాజాగారిచే కృపాపోషితులైన

గుబ్బి శ్రీ చన్నబసవేశ్వరస్వామి
సంగీత నాటకమండలి (రిజిష్టర్డు) మైసూరు

బెజవాడ గాంధినగరములో వేసియుండు మా స్వంత ధనలక్ష్మీహాలులో
గ్రామాంతరమునుండివచ్చినవారలకు స్థలముదొరకనందున పురజనులకోరికపై
15, 16, 17 సోమ, మంగళ, బుధ వారములు కూడా ఆడబడును.

కురుక్షేత్రము లేక భగవద్గీత

అను నాటకమును అభినయించెదము కావున మహాజనులు ప్రోత్సహింతురుగాక యని ప్రార్థన. ఈకింపనీలో సువర్ణ విధము నుగ్గుమలు లాగగలవు. మొదటిసీను, చివరసీను యుద్ధములో ఏనుగను తప్పక చూచితీరవలయును.

1. 2. 3. 4 తరగతులలో సీటు 1 & 2 అణాలు ఎక్కువగానిచ్చి సాయంత్రం 6 గంటలలోగా [illegible]

Rates:— (with E. T.) GENTS: Rs. 3—8—0, 2—4—0, 1—12—0, 1—2—0, 0—9—0 & 0—4—0.
LADIES: Rs. 2—4—0, 1—12—0, 1—2—0, 0—9—0, & 0—4—0.

[illegible] వగైరాలకు మేనేజరు (ప్రొప్రైటరు).

.... Press, Bezwada.

విశి పత్రిక అణా 2-9-37 2-23. భారతీయప్రైష్ట్యో

గురులింగముల తారతమ్యము

వేదశాస్త్రస్మృతిప్రతిష్ఠ, ధర్మాచార్య, విద్యానిధి, విద్యారత్న, పండిత, చికిత్సకరత్నము
వీరభద్రశర్మగారు
వీరశైవగురుకులము,
సికింద్రాబాద్, దక్కన్.

ఈ పత్రికలో "గురుచరణ సన్నిధిని శివలింగము నుంచతగునా" యను ప్రశ్న బయలుదేరుటయు, దానికి సమాధానముగా "అట్లు చేయుట చేయించుకొనుట కూడా మహాపాతకమని" పటేలు గారొకరు జడ్జిమెంటు నీయుటయు, జరిగిన తరువాయి లింగధారులలో గొంత యాందోళన మేర్పడినది. మిత్రులు, భక్తులీ తత్వసామంజస్యమును గూర్చి వ్రాయుడని జాబులతో ప్రేరేపించిరి. పూర్వోక్త వ్యాసకర్తలు, లింగధారి మతసాంప్రదాయములను శాస్త్రములను, పరామర్శించని కారణాలు, పూర్వాచారము అంధవిశ్వాసమని తృణీకరించిరి. లోకమున విపరీతప్రచారము గాకూడదను తలంపుతో నివ్యాసము ప్రకటింపబడెను.

లింగధారులకు, గురుడు సామాన్యుడు కాడు. గురునందు మానవబుద్ధినుంచ జనదు. అట్లనుట పాతకము కూడను. గురుడు శివుడేయని లింగధారుల శాస్త్రఘోష. ఈ విషయమును "గురుర్దేవో మహేశ్వరః గురోనరత్వం యో వక్తి, సపాపీ వ్యాధిపాపకః యో గురుః సశివః ప్రోక్తో, యః శివః సగురుః స్మృతః" అను గురుగీతా స్వాయంభువాగమ సిద్ధాంత శిఖామణి ప్రమాణములతో సమర్థించుకొనవలెను. అసలు మోక్షప్రదమగు శివలింగమును, గురుని యనుగ్రహముచేతనే బడయవలసి యుండును. "సంస్కృత్య గురుణా దత్తం, శివలింగం ధార్యమనామయం" అనికదా ప్రమాణము. గురునందు మానవబుద్ధి కలవానికి లింగమునందు శిలాబుద్ధికూడ నుండును. అట్టివానికి రుద్రాక్షలును సహజమైన విత్తనములుగానే కన్పట్టును. ఇట్లు భావించుట వీరశైవశాస్త్ర సంప్రదాయాచారములకు తగని పని. లింగమును శివుడని భావించువారు గురునిగూడ హరునిగా భావించుట తప్పని సరియైనది. భక్తుడగువానికి గురులింగ జంగములు సమానములని "ఏకామూర్తిస్త్రిధా భిన్నా గురుర్లింగంచ జంగమః" అను ప్రమాణము నొక్కి వక్కాణించుచున్నది. లింగము ప్రాణతుల్యము కావుననే దీనికి ప్రాణలింగమను వ్యవహార మేర్పడినది. లింగభావము అంగమునం దైక్యమగుట కొరకయియే గురుడు లింగము ననుగ్రహించినాడు. ఇదియు లింగాంగ సామరస్యమను నామాంతరముతో ప్రచారమునందినది. గురునకు భక్తితో వినమ్రుడై నమస్కరించినపుడు తనతో బాటు ప్రాణ (ప్రాణలింగ)ము నయిత సమర్పితమగుచున్నది. గురునకు ప్రాణము లర్పించుటలో వీరశైవము భక్తిభావశ్రేష్ఠతను బోధించుచున్నది. గురూపదిష్టమే భక్తికర్తవ్యము కావున సర్వస్వార్పణమే ఇట పరమసాధనము. ఇట్టి పరిస్థితిలో నమస్కరించునపుడు ప్రాణలింగమును గురుపాదార్పణ జేయుటొక గొప్పవింత కాదు. అట్టి పవిత్రభావము భక్తవర్యులకు, పూర్వపుణ్యపరిపాకముననే కలుగును. ఈ యాచారమును గూర్చి విధినిషేధము లవసరము లేవు. లింగమును మాత్రము శివునిగా దలచి గురుని నరునిగా భావించు విపరీతబుద్ధికిది సమంజసముగా దోచక పోవచ్చును. అంతమాత్రమున శాస్త్ర పూర్వాచారముల గేలిసేయ నక్కర లేదు. కొన్ని ప్రాంతములలో నెడమచేత లింగమును గ్రహించి నమస్కరించుట కేవల సాష్టాంగముల నాచరించుటలు ఆచారములుగా నున్నవి. పాశ్చాత్యకరస్పర్శ పద్ధతి కలవాటుపడుచున్న మన నవనాగరిక సోదరులకు గురుపాదలింగార్పణ పద్ధతి మోటుగానగపడుటలో నాశ్చర్య మేమి?

ఏ పదార్థము లైనను లింగము నర్పించకయే లింగధారి భుజించడు. గురుపాదోదకము సాక్షాచ్ఛివపాదోదకమే కావున లింగాభిషేచనము గావించియే స్వీకరించుట వీరశైవాచారమై యున్నది. "గురుపాదోదకం పుణ్యం లింగమజ్జన ముత్తమం" అను క్రియాసారసూక్తి గన్నవారికిది క్రొత్తగాదు. గురుజంగమ పాదార్ఘ్యమును గూర్చిన పరశ్శత శ్లోకములు పారమేశ్వరాగమాది గ్రంథములలో గానవగును. వాని నన్నిటి నిట ప్రవచించ నవసరముండదని భావింతును. మహేశ్వరుడుకాని, భక్తుడుగాని తనకంటె నధికులగువారిని నమస్కరించుటలో విధేయుడై యుండవలసినదే. ప్రతి లింగధారికిని లింగోపదేశముల ననుగ్రహించిన గురుడు కలడు కావున గురునకును, గురుసదృశుడగు జంగమునకును నమస్కరించవలసియె యుండును. దొంగ గురువులు, దొంగ భక్తులు మనకిట ప్రస్తుతులు గారు.

మత రహస్యములను సద్గురువుల నాశ్రయించి తెలియుటయే సులభము. పత్రికలలో నెంత ప్రచురించినను క్రొత్త సందేహములు బయలుదేరుచునే యుండును. అదే పనిగా పత్రికలకు వ్రాయు గురువులును, విరివిగా లేరు. పైగా పరుషముతో ప్రసంగము విరసమైనపుడు సంపాదకుడు వ్యాసములను ప్రకటింప జాలడు. ఏది యెటులున్నను తనకు తెలియని యాచారములను గూర్చి "మహాపాతకము, మహాఘోరము, దురాచారము" మున్నగు బిరుదములతో దూలనాడక తత్త్వజిజ్ఞాసకు గడంగుట శ్రేయస్కరము.

Printed & Published by The Managing Editor Anna

ಚಿದರೆಮಠದ ವೀರಭದ್ರಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳ ಭಾಷಣ

ತಾಯಿನಾಡು ಪತ್ರಿಕೆ 11-9-37

ಮತ್ತೊಂದು ಅಡ್ಡದಾರಿ

ಶಿವಮೊಗ್ಗೆ ತಾ॥ ೯

ಮೊನ್ನೆ ೬ ನೇ ತಾರೀಖಿನ ದಿವಸ ಶ್ರೀ ಬಾಳೇಹಳ್ಳಿ ಸ್ವಾಮಿಗಳ ಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಚಿದರೆ ಮಠದ ವೀರಭದ್ರಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಕೆಳಗಿನಂತೆ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರು.

"ಲಿಂಗಧಾರಣಾಚಾರವು ಸನಾತನವಾಗಿದೆ. ವೀರಶೈವರೆಂದರೆ ದೃಢವಾದ ಹಿಂದುಗಳೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ದೀಕ್ಷಾದಿ ಸಂಸ್ಕಾರಗಳೂ ಇವರಿಗುಂಟು. ಚೂಡಾಕರಣ ಸಂಸ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಇವರಿಗೆ ಶಿಖೆಯೂ ಆವಶ್ಯಕವಾಗಿಬೇಕು. ದೀಕ್ಷಾ ವಿವಾಹ ಮೊದಲಾದ ಶುಭಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಜಪಾನುಷ್ಠಾನಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಹೋಮವನ್ನು ವೀರಶೈವರು ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು. 'ಹೋಮ' ವೆಂದರೆ ಯಾಗ"ವಲ್ಲ ಅದು ಶಾಂತಿಕರ್ಮವಾಗಿಗಳಾಗಿರುವ ವಾಜಪೇಯ ಪೌಂಡರೀಕಾದಿಗಳನ್ನು ವೀರಶೈವರು ಮಾಡಕೂಡದು ನೈಮಿತ್ತಿಕವಾಗಿ ತನ್ನ ಅಭಿಮಾನದೇವತೆಗಳಾದ ವೀರಭದ್ರ, ಭದ್ರಕಾಳಿ, ರೇಣುಕಾದಿ ಮೂರ್ತಿಗಳನ್ನು ಸ್ವಯಂಭು ಜ್ಯೋತಿರ್ಲಿಂಗಗಳನ್ನು ಪೂಜಿಸಬಹುದು. ವಿವಾಹಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ಗಣಪತಿ, ವಿಷ್ಣು ಬ್ರಹ್ಮೇಂದ್ರಾದಿಗಳನ್ನು ಪೂಜಿಸಬಹುದು. ಪತಿವ್ರತೆಯು ತನ್ನ ಪತಿಯೊಡನೆ ಸಾಮರಸ್ಯವುಳ್ಳವಳಾಗಿ ಇತರ ಅತಿಥಿಗಳನ್ನು ಕೂಡಾ ಉಪಚರಿಸುವಂತೆ ಲಿಂಗದೀಕ್ಷಿಯಾದ ವೀರಶೈವನು ಲಿಂಗಸಾಮರಸ್ಯವುಳ್ಳವನಾಗಿ ಇತರ ದೇವತೆಗಳನ್ನೂ ಪೂಜಿಸಬಹುದು. ಮರಣ ಬಹಿಷ್ಠೆ ಮೊದಲಾದ ಪಂಚಸೂತಕಗಳಲ್ಲಿ ಲಿಂಗಾರ್ಚನಾದಿ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸೂತಕವಿಲ್ಲ ಇತರ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸೂತಕವನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಿಯೇ ತೀರಬೇಕು. ವೀರಶೈವ ಸಮಾಜದ ಎಲ್ಲಾವರ್ಣದವರೂ ಮೋಕ್ಷಕ್ಕೆ ಅರ್ಹರಾಗುತ್ತಾರೆ.

ವೀರಶೈವ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಕೆಲವರಿಗೆ ತಪ್ಪು ತಿಳುವಳಿಕೆಗಳಿರುವದರಿಂದ ಸಮಾಜದ ಮುಖಂಡರುಗಳೆಲ್ಲಾ ಸೇರಿ ಬಹಳ ವ್ಯುತ್ಪನ್ನವರ್ಗದಿಂದ ಪಂಡಿತ ಮಹಾ ಸಭೆಯನ್ನು ಕೂಡಿಸಿ ಚರ್ಚಿಸಿ ನಿರ್ಣಯಿಸಬೇಕು. ಕೆಲವು ಪ್ರತಿಕಾ ಸಂಪಾದಕರೂ ವೀರಶೈವರ ಆಚಾರಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ವಿಪರೀತ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸುತ್ತಿರುವರು ಎಂದು ಮುಂತಾಗಿ ಭಾಷಣಮಾಡಿದರು

ಇವರ ಇಷ್ಟು ದಿವಸ ಪ್ರಚಾರವು ಹಂಡಬಂಡವಿದ್ದು ಈಗ ಈ ಬಾಳೇಹಳ್ಳಿ ಸ್ವಾಮಿಗಳ ಪ್ರಚಾರವು ಬ್ರಾಹ್ಮಣೀ ಪದ್ಧತಿಯ ಅಡ್ಡ ದಾರಿಯನ್ನೇ ಹಿಡಿಯಿತು. ಇವರ ಹಿಂದಿನ ಹಿರಿಯರಾದರೂ ಈ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದ್ದರೇ? ಈಗಲಾದರೂ ವರ ಶಿಷ್ಯರು ಈ ಅಡ್ಡದಾರಿಯನ್ನು ತುಳಿಯಬಹುದೇ? ಇವರು ಲಿಂಗವಂತರೇ?

(ಸುದ್ದಿಗಾರ)

—೦—

ಅನಂತರ ಶ್ರೀ ಜಗದ್ಗುರುಗಳವರ ...
ರೂಪಣದಿಂದ ಅಂದಿನ ಸಭೆಯು ...

ತಾಯಿನಾಡು

9-9-37

ಶಿವಮೊಗ್ಗೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮದ್ರಂಭಾಪುರಿ ಜಗದ್ಗುರುಗಳು

ಚಿದಿರೆ ಮಠದ ವೀರಭದ್ರಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳವರ ಭಾಷಣ

(ಒಬ್ಬ ಬಾತ್ಮೀದಾರರಿಂದ)

ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಸೆ. ೮

ಶ್ರೀಮದ್ರಂಭಾಪುರೀ ವೀರಸಿಂಹಾಸನಾಧೀಶ ಶ್ರೀಮಜ್ಜಗದ್ಗುರು ಶಿವಾನಂದ ರಾಜೇಂದ್ರ ಶಿವಾಚಾರ್ಯ ಮಹಾಸ್ವಾಮಿಗಳವರ ದಿವ್ಯ ಸನ್ನಿಧಾನದಲ್ಲಿ ವೇದ, ಕಾವ್ಯಸ್ಮೃತಿ, ದರ್ಶನ ತೀರ್ಥ ವಗೈರೆ ಬಿರುದಾಂಕಿತರಾದ ಪಂ|| ಚಿದರೆ ಮಠದ ವೀರಭದ್ರ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳವರು ತಾ|| ೬-೯-೩೭ನೇ ದಿವಸ ವೀರಶೈವರ ಆಚಾರ ವಿಚಾರಗಳು ಎಂಬ ವಿಷಯವಾಗಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರು.

ಭಾಷಣವು ಸಕಲರಿಗೂ ಸುಲಭವಾಗಿ ತಿಳಿಯಿತಲ್ಲದೆ ವೀರಶೈವ ಮತದ ಬಗ್ಗೆ ಇದ್ದ ಅನೇಕ ಸಂಶಯಗಳೂ ದುರಭಿಪ್ರಾಯಗಳೂ ಮೂಲೆಗೆ ಸರಿದುವೆಂದು ಹೇಳಲು ಯಾವ ಸಂಕೋಚವೂ ಇಲ್ಲ.

ಉಪನ್ಯಾಸದ ಸಾರಾಂಶವಿದು.

ವೀರಶೈವ ಮತವು ಅನಾದಿಯಾಗಿದ್ದು ಪಂಚಾಚಾರ್ಯರಿಂದ ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ತದನಂತರದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಮಹನೀಯರಿಂದಲೂ ಪ್ರಚುರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಲಿಂಗಧಾರಣಾಚಾರವು ಸನಾತನವಾಗಿದೆ. ವೀರಶೈವರೆಂದರೆ ದೃಢವಾದ ಹಿಂದುಗಳೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ದೀಕ್ಷಾದಶ ಸಂಸ್ಕಾರಗಳೂ ಇವರಿಗುಂಟು. ಚೂಡಾಕರಣ ಸಂಸ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಇವರಿಗೆ ಶಿಖೆಯೂ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಬೇಕು. ದೀಕ್ಷಾ ವಿವಾಹ ಮೊದಲಾದ ಶುಭ ಕರ್ಮಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಜಪಾನುಷ್ಠಾನಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಹೋಮವನ್ನು ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ವೀರಶೈವರು ಮಾಡಬೇಕು.

ಹೋಮವೆಂದರೆ ಯಾಗವಲ್ಲ. ಅದು ಶಾಂತಿ ಕರ್ಮ. ಯಾಗಗಳಾಗಿರುವ ವಾಜಪೇಯ ಪಾಂಡರೀಕಾದಿಗಳನ್ನು ವೀರಶೈವರು ಮಾಡಕೂಡದು. ನೈಮಿತ್ತಿಕವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಅಭಿಮಾನ ದೇವತೆಗಳಾದ ವೀರಭದ್ರ, ಭದ್ರಕಾಳಿ, ರೇಣುಕಾದಿ ಮೂರ್ತಿಗಳನ್ನು ಸ್ವಯಂಭುಜ್ಯೋತಿ ಲಿಂಗಗಳನ್ನೂ ಪೂಜಿಸಬಹುದು. ವಿವಾಹಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ಗಣಪತಿ, ವಿಷ್ಣು, ಬ್ರಹ್ಮೇಂದ್ರಾದಿಗಳನ್ನು ಪೂಜಿಸಬಹುದು. ಪತಿವ್ರತೆಯು ತನ್ನ ಪತಿಯೊಡನೆ ಸಾಮರಸ್ಯ ಉಳ್ಳವಳಾಗಿ ಇತರ ಅತಿಥಿಗಳನ್ನು ಕೂಡಾ ಉಪಚರಿಸುವಂತೆ ಲಿಂಗದೇಹಿಯಾದ ವೀರಶೈವನು ಲಿಂಗಾಂಗ ಸಾಮರಸ್ಯ ಉಳ್ಳವನಾಗಿ ಇತರ ದೇವತೆಗಳನ್ನೂ ಪೂಜಿಸಬಹುದು. ಮರಣ, ಬಹಿಷ್ಟೆ, ಮೊದಲಾದ ಪಂಚಸೂತಕಗಳಲ್ಲಿ ಲಿಂಗಾರ್ಚನಾದಿ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸೂತಕವಿಲ್ಲ. ಇತರ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸೂತಕವನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಿಯೇ ತೀರಬೇಕು. ವೀರಶೈವ ಸಮಾಜದ ಎಲ್ಲಾ ವರ್ಣದವರೂ ಮೋಕ್ಷಕ್ಕೆ ಅರ್ಹರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ವೀರಶೈವ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಕೆಲವರಿಗೆ ತಪ್ಪು ತಿಳುವಳಿಕೆಗಳಿರುವುದರಿಂದ ಸಮಾಜದ ಮುಖಂಡರುಗಳೆಲ್ಲಾ ಸೇರಿ ಬಹಳ ಮುತುವರ್ಜಿಯಿಂದ ಪಂಡಿತ ಮಹಾಸಭೆಯನ್ನು ಕೂಡಿಸಿ ಚರ್ಚಿಸಿ ನಿರ್ಣಯಿಸಬೇಕು. ಸುಮ್ಮನೆ ಏನೂ ತಿಳಿಯದ ಕೆಲವು ಪತ್ರಿಕಾ ಸಂಪಾದಕರು ವೀರಶೈವರ ಆಚಾರಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ವಿಪರೀತ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸುತ್ತಿರುವರು.

ಯಾವ ವಿಷಯವನ್ನೇ ಆಗಲಿ ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತವಾಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದು ಸಪ್ರಮಾಣವಾಗಿಯೂ ರಮ್ಯವಾಗಿಯೂ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಸಭಿಕರೆಲ್ಲರೂ ಬಹಳವಾಗಿ ಆನಂದಿಸಿದರು.

ನಂತರ ಆಸ್ಥಾನ ಮಹಾವಿದ್ವಾನ್ ವೇ|| ಕುಕ್ಕೆ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳವರು ಉಪನ್ಯಾಸದಿಂದ ತಮಗುಂಟಾಗಿರತಕ್ಕ ಆನಂದವನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿ ವೀರಶೈವ ಮತವು ಬಹಳ ಪವಿತ್ರವಾದುದೆಂತಲೂ ಶ್ರೀಮಜ್ಜಗದ್ಗುರು ರೇಣುಕಾಚಾರ್ಯರಿಂದ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟ ಶ್ರೀ ಚಂದ್ರಮೌಳೀಶ್ವರ ಲಿಂಗವು ಶೃಂಗೇರಿಯಲ್ಲಿ ಈಗಲೂ ಪೂಜಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನಾನು ನೋಡಿರುವೆನೆಂತಲೂ ಹೇಳಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ದಯಮಾಡಿಸಿರುವ ಜಗದ್ಗುರುಗಳವರು ಶಿಷ್ಯರಿಗೆ ನಿಜವಾದ ಹಿತೈಷಿಗಳಾಗಿ ಗುರುತ್ವಕ್ಕೆ ತಕ್ಕವರಾಗಿರುವರೆಂತಲೂ ಮುಂತಾಗಿ ಉಪನ್ಯಾ...

ವೀರಶೈವರ ಆಚಾರ ವಿಚಾರಗಳು

—::—

ವಿಶ್ವಕರ್ನಾಟಕ 9-9-37

ಪಂ|| ಚಿದಿರೆಮಠದ ವೀರಭದ್ರ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳವರ ಭಾಷಣ

(ಸ್ವಂತ ಸುದ್ದಿಗಾರರಿಂದ)

ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಸೆ. ೮

ಶ್ರೀಮದ್ರಂಭಾಪುರೀ ವೀರಸಿಂಹಾಸನಾಧೀಶ ಶ್ರೀಮಜ್ಜಗದ್ಗುರು ಶಿವಾನಂದರಾಜೇಂದ್ರ ಶಿವಾಚಾರ್ಯ ಮಹಾಸ್ವಾಮಿಗಳವರ ದಿವ್ಯಸನ್ನಿಧಾನದಲ್ಲಿ ವೇದ, ಕಾವ್ಯಸ್ಮೃತಿ, ದರ್ಶನ ತೀರ್ಥ ಇತ್ಯಾದಿ ಬಿರುದಾಂಕಿತರಾದ ಪಂ|| ಚಿದರೆ ಮಠದ ವೀರಭದ್ರಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳವರು ತಾ|| ೬-೯-೩೭ ನೇ ದಿವಸ 'ವೀರಶೈವರ ಆಚಾರವಿಚಾರಗಳು' ಎಂಬ ವಿಷಯವಾಗಿ ಭಾಷಣಮಾಡಿದರು.

ಉಪನ್ಯಾಸದ ಸಾರಾಂಶ ಈ ರೀತಿ ಇದೆ.

"ವೀರಶೈವಮತವು ಅನಾದಿಯಾದುದು. ಪಂಚಾಚಾರ್ಯರಿಂದ ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ತದನಂತರದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಮಹನೀಯರಿಂದಲೂ ಪ್ರಚಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಲಿಂಗಧಾರಣಾಚಾರವು ಸನಾತನವಾಗಿದೆ. ವೀರಶೈವರೆಂದರೆ ಧೃಢವಾದ ಹಿಂದುಗಳೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ದೀಕ್ಷಾದಶ ಸಂಸ್ಕಾರಗಳೂ ಇವರಿಗುಂಟು. ಚೂಡಾಕರಣ ಸಂಸ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಇವರಿಗೆ ಶಿಖೆಯು ಆವಶ್ಯಕವಾಗಿಬೇಕು. ದೀಕ್ಷಾ ವಿವಾಹ ಮೊದಲಾದ, ಶುಭಕರ್ಮಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಜಪಾನುಷ್ಠಾನಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಹೋಮವನ್ನು ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ವೀರಶೈವರು ಮಾಡಬೇಕು. ಹೋಮವೆಂದರೆ ಯಾಗವಲ್ಲ. ಅದು ಶಾಂತಿಕರ್ಮ. ಯಾಗಗಳಾಗಿರುವ ವಾಜಪೇಯ ಪಾಂಡರೀಕಾದಿಗಳನ್ನು ವೀರಶೈವರು ಮಾಡಕೂಡದು. ನೈಮಿತ್ತಿಕವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಅಭಿಮಾನ ದೇವತೆಗಳಾದ ವೀರಭದ್ರ ಭದ್ರಕಾಳಿ ರೇಣುಕಾದಿ ಮೂರ್ತಿಗಳನ್ನು ಸ್ವಯಂಭೂ ಜ್ಯೋತಿಲಿಂಗಗಳನ್ನೂ ಪೂಜಿಸಬಹುದು. ವಿವಾಹಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ಗಣಪತಿ, ವಿಷ್ಣು, ಬ್ರಹ್ಮೇಂದ್ರಾದಿಗಳನ್ನು ಪೂಜಿಸಬಹುದು. ಪತಿವ್ರತೆಯು ತನ್ನ ಪತಿಯೊಡನೆ ಸಾಮರಸ್ಯ ಉಳ್ಳವಳಾಗಿ ಇತರ ಅತಿಥಿಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಉಪಚರಿಸುವಂತೆ ಲಿಂಗದೇಹಿಯಾದ ವೀರಶೈವನು ಲಿಂಗಾಂಗ ಸಾಮರಸ್ಯ ಉಳ್ಳವನಾಗಿ ಇತರ ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಪೂಜಿಸಬಹುದು. ಮರಣ, ಬಹಿಷ್ಟೆ ಮೊದಲಾದ ಪಂಚಸೂತಕಗಳಲ್ಲಿ ಲಿಂಗಾರ್ಚನಾದಿ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸೂತಕವಿಲ್ಲ. ಇತರ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸೂತಕವನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಿಯೇ ತೀರಬೇಕು. ವೀರಶೈವ ಸಮಾಜದ ಎಲ್ಲಾ ವರ್ಣದವರೂ ಮೋಕ್ಷಕ್ಕೆ ಅರ್ಹರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ವೀರಶೈವ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಕೆಲವರಿಗೆ ತಪ್ಪು ತಿಳುವಳಿಕೆಗಳಿರುವುದರಿಂದ ಸಮಾಜದ ಮುಖಂಡರುಗಳೆಲ್ಲಾ ಸೇರಿ ಬಹಳ ಮುತುವರ್ಜಿಯಿಂದ ಪಂಡಿತ ಮಹಾ ಸಭೆಯನ್ನು ಕೂಡಿಸಿ, ಚರ್ಚಿಸಿ ನಿರ್ಣಯಿಸಬೇಕೇ ಹೊರತು ಸುಮ್ಮನೆ ಏನೂ ತಿಳಿಯದ ಕೆಲವು ಪತ್ರಿಕಾ ಸಂಪಾದಕರು ವೀರಶೈವರ ಆಚಾರಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ವಿಪರೀತ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸುತ್ತಿರುವರು. ಯಾವ ವಿಷಯವನ್ನಾಗಲಿ ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತವಾಗಿ ವಿಚಾರಮಾಡಿ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು." ಎಂದು ಭಾಷಣಮಾಡಿದರು.

ಶಿವಮೊಗ್ಗೆಯಲ್ಲಿ

ಶ್ರೀಮದ್ರಂಭಾಪುರಿ ಜಗದ್ಗುರುಗಳು

2-ಸಂಯುಕ್ತ ಕರ್ನಾಟಕ 9-9-37

ಪಂ|| ಚಿದಿರೆ ಮಠದ ವೀರಭದ್ರ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳವರ ಭಾಷಣ

(ಒಬ್ಬ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಿಂದ)

ಶಿವಮೊಗ್ಗ ೮

ಶ್ರೀಮದ್ರಂಭಾಪುರೀ ವೀರ ಸಿಂಹಾಸನಾಧೀಶ ಶ್ರೀಮಜ್ಜಗದ್ಗುರು ಶಿವಾನಂದರಾಜೇಂದ್ರ ಶಿವಾಚಾರ್ಯ ಮಹಾಸ್ವಾಮಿಗಳವರ ದಿವ್ಯ ಸನ್ನಿಧಾನದಲ್ಲಿ ವೇದ, ಕಾವ್ಯಸ್ಮೃತಿ, ದರ್ಶನ ತೀರ್ಥ ವಗೈರೆ ಬಿರುದಾಂಕಿತರಾದ ಪಂ|| ಚಿದರೆ ಮಠದ ವೀರಭದ್ರ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳವರು ತಾ|| ೬—೯—೩೭ನೇ ದಿವಸ ವೀರಶೈವರ ಆಚಾರ ವಿಚಾರಗಳು ಎಂಬ ವಿಷಯವಾಗಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರು.

ಭಾಷಣವು ಸಕಲರಿಗೂ ಸುಲಭವಾಗಿ ತಿಳಿಯಿತಲ್ಲದೆ ವೀರಶೈವ ಮತದ ಬಗ್ಗೆ ಇದ್ದ ಕೆಲವು ತಪ್ಪು ತಿಳುವಳಿಕೆಗಳು ದೂರವಾದುವೆಂದು ಹೇಳಲು ಯಾವ ಸಂದೇಹವೂ ಇಲ್ಲ.

ಉಪನ್ಯಾಸದ ಸಾರಾಂಶ

ವೀರಶೈವಮತವು ಅನಾದಿಯಾಗಿದ್ದು ಪಂಚಾಚಾರರಿಂದ ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ತದನಂತರದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಮಹನೀಯರಿಂದಲೂ ಪ್ರಚಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಲಿಂಗಧಾರಣಾಚಾರವು ಸನಾತನವಾಗಿದೆ ವೀರಶೈವರೆಂದರೆ ದೃಢವಾದ ಹಿಂದುಗಳೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ದೀಕ್ಷಾ ದಶ ಸಂಸ್ಕಾರಗಳೂ ಇವರಿಗುಂಟು. ಚೂಡಾಕರಣ ಸಂಸ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಇವರಿಗೆ ಸಿಖೆಯೂ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಬೇಕು. ದೀಕ್ಷಾ ವಿವಾಹ ಮೊದಲಾದ ಶುಭ ಕರ್ಮಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಜಪಾನುಷ್ಠಾನಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಹೋಮವನ್ನು ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ವೀರಶೈವರು ಮಾಡಬೇಕು. ಹೋಮವೆಂದರೆ ಯಾಗವಲ್ಲ. ಅದು ಶಾಂತಿ ಕರ್ಮ. ಯಾಗಗಳಾಗಿರುವ ವಾಜಪೇಯ, ಪಾಂಡರೀಕಾದಿಗಳನ್ನು ವೀರಶೈವರು ಮಾಡಕೂಡದು. ನೈಮಿತ್ತಿಕವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಅಭಿಮಾನದೇವತೆಗಳಾದ ವೀರಭದ್ರ, ಭದ್ರಕಾಳಿ, ರೇಣುಕಾದಿ ಮೂರ್ತಿಗಳನ್ನು ಸ್ವಯಂಭೂ ಜ್ಯೋತಿ ಲಿಂಗಗಳನ್ನೂ ಪೂಜಿಸಬಹುದು. ವಿವಾಹಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ಗಣಪತಿ ವಿಷ್ಣು ಬ್ರಹ್ಮೇಂದ್ರಾದಿಗಳನ್ನು ಪೂಜಿಸಬಹುದು. ಪತಿವ್ರತೆಯು ತನ್ನ ಪತಿಯೊಡನೆ ಸಾಮರಸ್ಯ ಉಳ್ಳವಳಾಗಿ ಇತರ ಅತಿಥಿಗಳನ್ನು ಕೂಡಾ ಉಪಚರಿಸುವಂತೆ ಲಿಂಗದೇಹಿಯಾದ ವೀರಶೈವನು ಲಿಂಗಾಂಗ ಸಾಮರಸ್ಯ ಉಳ್ಳವನಾಗಿ ಇತರ ದೇವತೆಗಳನ್ನೂ ಪೂಜಿಸಬಹುದು.

ಮರಣ, ಬಹಿಷ್ಟೆ ಮೊದಲಾದ ಪಂಚ ಸೂತಕಗಳಲ್ಲಿ ಲಿಂಗಾರ್ಚನಾದಿಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸೂತಕವಿಲ್ಲ. ಇತರ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸೂತಕವನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಿಯೇ ತೀರಬೇಕು. ವೀರಶೈವರೆಲ್ಲರೂ, ಮೋಕ್ಷಕ್ಕೆ ಅರ್ಹರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ವೀರಶೈವ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಕೆಲವರಿಗೆ ತಪ್ಪುತಿಳುವಳಿಕೆಗಳಿರುವುದರಿಂದ ಸಮಾಜದ ಮುಖಂಡರುಗಳೆಲ್ಲಾ ಸೇರಿ ಪಂಡಿತ ಮಹಾಸಭೆಯನ್ನು ಕೂಡಿಸಿ, ಚರ್ಚಿಸಿ ನಿರ್ಣಯಿಸುವುದು ಅವಶ್ಯಕ.

ಭಾಷಣಾನಂತರ—

ಆಸ್ಥಾನ ಮಹಾವಿದ್ವಾನ್ ವೇ|| ಕುಕ್ಕೆ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳವರು ಉಪನ್ಯಾಸದಿಂದ ತಮಗುಂಟಾಗಿರತಕ್ಕ ಆನಂದವನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿ ವೀರಶೈವ ಮತವು ಬಹಳ ಪವಿತ್ರವಾದುದೆಂತಲೂ ಶ್ರೀ ಮಜ್ಜಗದ್ಗುರು ರೇಣುಕಾಚಾರ್ಯರಿಂದ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟ ಶ್ರೀ ಚಂದ್ರಮೌಳೀಶ್ವರ ಲಿಂಗವು ಶೃಂಗೇರಿಯಲ್ಲಿ ಈಗಲೂ ಪೂಜಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನಾನು ನೋಡಿರುವೆನೆಂತಲೂ ಹೇಳಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ದಯಮಾಡಿಸಿರುವ ಜಗದ್ಗುರುಗಳವರು ಶಿಷ್ಯರಿಗೆ ನಿಜವಾದ ಹಿತೈಷಿಗಳಾಗಿ ಗುರುತ್ವಕ್ಕೆ ತಕ್ಕವರಾಗಿರುವರೆಂತಲೂ ಮುಂತಾಗಿ ಉಪನ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದರು.

ಅನಂತರ ಶ್ರೀ ಜಗದ್ಗುರುಗಳವರು ಸಮಾರೂಪಣದಿಂದ ಅಂದಿನ ಸಭೆಯು ಮುಕ್ತಾ...

ಮಹಾನುಷ್ಠಾನ ವ್ರತದ ಉಪನ್ಯಾಸದ ಮಾಲಾ ವಿವರಗಳು

(ಒಬ್ಬ ಬಾತ್ಮೀದಾರರಿಂದ) 10-9-37

ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಸೆ. ೯

ಶ್ರೀಮದ್ರಂಭಾಪುರೀ ವೀರ ಸಿಂಹಾಸನಾಧೀಶ ಶ್ರೀ ೧೦೮ ಜಗದ್ಗುರು ಶಿವಾನಂದ ರಾಜೇಂದ್ರ ಶಿವಾಚಾರ್ಯ ಮಹಾಸ್ವಾಮಿಗಳವರ ದಿವ್ಯಸನ್ನಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಶಿಕೇದರಾಬಾದಿನ ವೀರಶೈವ ಗುರುಕುಲದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ವೇದತೀರ್ಥ, ಕಾವ್ಯತೀರ್ಥ, ಸ್ಮೃತಿತೀರ್ಥ, ದರ್ಶನ ತೀರ್ಥ ಸಾಹಿತ್ಯ ವಿಶಾರದ ಧರ್ಮಾಚಾರ್ಯ, ವಿದ್ಯಾನಿಧಿ, ವಿದ್ಯಾರತ್ನ ಇತ್ಯಾದಿ ಬಿರುದಾಂಕಿತರೂ, ಪ್ರಾಚೀನೇತಿಹಾಸ ವಿವಿಧ ಭಾಷಾಲಿಪಿ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರೂ ಆದ, ಪಂಡಿತ ಚಿದರೆ ಮಠದ ವೀರಭದ್ರಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ತಾ|| ೫-೯-೩೭ನೇ ಭಾನುವಾರ ಸಾಯಂಕಾಲ ಧರ್ಮ ಮತ್ತು ಸಮಾಜಸೇವೆ-ಎಂಬ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಬಹು ಸ್ವಾರಸ್ಯವಾಗಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರು.

ಭಾಷಣದ ಸಾರಂಶ

ಧರ್ಮ ಎಂಬುದು ಮನುಷ್ಯನ ಪ್ರಯೋಜನಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸುವ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಮಾರ್ಗವೆಂತಲೂ ಧರ್ಮರಹಿತರಾದವರಿಗೆ ಅನೇಕವಾಗಿ ಲೌಕಿಕಪಾರಮಾರ್ಥಿಕ ಕಷ್ಟಗಳೊದಗುವುವೆಂತಲೂ ಹೇಳಿದ್ದಲ್ಲದೆ ಕೆಲವರು ತಿಳಿದಿರುವಂತೆ ಧರ್ಮಾಚರಣೆಯಿಂದ ಲೌಕಿಕ ಕಷ್ಟಗಳು ಏನೂ ಇಲ್ಲವೆಂತಲೂ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದರು.

ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಾ, ಈಗಿನ ಭೌತಿಕ ಶಾಸ್ತ್ರದ ಬಿರುಗಾಳಿಯು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಬೀಸುತ್ತಿರುವಾಗಲೂ ಧರ್ಮ ಮಾರ್ಗದಿಂದಲೇ ಕಾಮ ಮತ್ತು ಅರ್ಥವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಲಿಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷ ಅನುಕೂಲ ಉಂಟೆಂತಲೂ ನವೀನ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಹೋಗುವುದಾದರೆ ಬಹಳ ತೀವ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ಮನುಷ್ಯರು ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳಾಗಿ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಭಯಂಕರವಾದ ಕಲ್ಲೋಲ ಉಂಟಾಗುವುದೆಂತಲೂ ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಧರ್ಮ ಮಾರ್ಗದಿಂದ ಪತಿಸತಕ್ಕವರಿಗೆ ಸಮಾಜಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರಿಗಳಾದ ಅನೇಕ ಉದ್ಯೋಗಗಳು ಇದ್ದವೆಂತಲೂ, ಅವುಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಪಾಲಿಸುತ್ತಿರುವುದರಿಂದಲೇ ಆಯಾ ಜಾತಿಯಲ್ಲಿ ಗೊಂದಲ ವಿರಲಿಲ್ಲವು.

ಈಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸ್ವೇಚ್ಛಾಚಾರದ ಕಡೆ ಹೆಚ್ಚುಗಮನವಿರುವುದರಿಂದಲೂ, ಯಂತ್ರಿಕ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿರುವುದರಿಂದಲೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಗೊಂದಲ ಉಂಟಾಗಿ ಮನುಷ್ಯರಲ್ಲಿ ನಿಷ್ಕಾರಣ ಕಲಹಗಳು ಜರುಗುತ್ತಿರುವುವೆಂತಲೂ ಪ್ರಾಚೀನವಾದ ಧರ್ಮ ಮಾರ್ಗವೇ ಸಮಾಜವನ್ನು ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಮರ್ಥವಾಗಿರುವುದೆಂತಲೂ ಜಾತಿಗೆ ತಕ್ಕ ಆಚಾರವಿಚಾರಗಳು ಬೇರೆಯಾಗಿದ್ದರೂ ಜಾತಿ ಮತ್ಸರವು ಇರಬಾರದೆಂತಲೂ ಎಲ್ಲರೂ ನಿಜವಾದ ಧರ್ಮಮಾರ್ಗವನ್ನನುಸರಿಸಿ ಸುಖಿಗಳಾಗಬೇಕೆಂತಲೂ ಬಹಳ ಸಂಯುಕ್ತವಾಗಿ ಪ್ರತಿಪಾದನ ಮಾಡಿದರು.

ನಂತರ ಶ್ರೀ ಜಗದ್ಗುರುಗಳವರು ತಮ್ಮ ಅಮೃತ ವಾಣಿಯಿಂದ ಧರ್ಮವು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನಿಗೂ ಬೇಕೆಂತಲೂ ಎಲ್ಲಾ ಮತೀಯರಿಗೂ ವಿಧಿ ನಿಷೇಧಗಳು ಇರುವುವೆಂತಲೂ ಧರ್ಮ ಮಾರ್ಗದಿಂದಲೇ ಮನುಷ್ಯರೂ ಸುಖವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿಕೊಂಡು ಪರಮೋತ್ಕೃಷ್ಟತೆಗೆ ಪಾತ್ರರಾಗಬೇಕೆಂದೂ ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸಿದರು.

ಸ್ವಾಗತ ಸಮಿತಿಯ ಪರವಾಗಿ ಮ|| ರಾ|| ಯರ್ ಪುಟ್ಟೀರಯ್ಯನವರು ಭಾಷಣಕಾರರಿಗೂ ಮತ್ತು ಸಭಿಕರಿಗೂ ವಂದನೆಗಳನ್ನರ್ಪಿಸಿದ ನಂತರ ಸಭೆಯು ಮುಕ್ತಾಯವಾಯಿತು.

ಶ್ರೀಮದ್ರಂಭಾಪುರೀ ಜಗದ್ಗುರುಗಳು "7/37

ಸಂ|| ಉಮುಚಿಗೆ ಶಂಕರಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಪಂಡಿತ ವೀರಭದ್ರಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳವರ ಭಾಷಣ

(ಖಾಸಗಿ ಬಾತ್ಮೀದಾರರಿಂದ)

ಶಿವಮೊಗ್ಗ ೩೯

ಶ್ರೀಮದ್ರಂಭಾಪುರೀ ವೀರ ಸಿಂಹಾಸನಾಧೀಶ ಶ್ರೀಮಜ್ಜಗದ್ಗುರು ಶಿವಾನಂದ ರಾಜೇಂದ್ರ ಶಿವಾಚಾರ್ಯ ಮಹಾಸ್ವಾಮಿಗಳವರ ದಿವ್ಯ ಸನ್ನಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಆಸ್ಥಾನ ವಿದ್ವಾನ್ ಸಂ|| ಉಮುಚಿಗೆ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳವರು "ಶಿವಯೋಗ" ಎಂಬ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಬಹಳ ಗಂಭೀರವಾಗಿಯೂ, ಸಪ್ರಮಾಣವಾಗಿಯೂ ಲೌಕಿಕ ದೃಷ್ಟಾಂತರಗಳೊಡನೆ ಶಿವ ಜೀವೈಕ್ಯದ ಕ್ರಮವನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿ ಪ್ರೋತೃಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಯುವಂತೆ ಉಪನ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದರು. ಆ ಉಪನ್ಯಾಸದಿಂದ ಅವರ ಪಾಂಡಿತ್ಯವು ಗೋಚರವಾಯಿತು.

ನಂತರ ವೇದ, ಕಾವ್ಯ, ಸ್ಮೃತಿ, ದರ್ಶನ ತೀರ್ಥ, ವಗೈರೆ ಬಿರುದಾಂಕಿತರಾದ ಸಂ|| ಚಿವರೆ ಮಠದ ವೀರಭದ್ರಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು "ಕುಲ್ ಬ್ಯಾಲಾಳ್" ಎಂಬ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಹಿಂದೀ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ನಿರರ್ಗಳವಾಗಿ ಉಪನ್ಯಾಸ ಮಾಡಿ ಸಭಿಕರಿಗೆ ಆನಂದವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿದರು.

ಉಪನ್ಯಾಸದ ಸಾರಾಂಶ

ನಮ್ಮ ಭಾರತ ದೇಶವು ಅನೇಕ ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ತೌರುಮನೆಯಾಗಿದ್ದರೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯೇ ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಆಧಾರವು. ಇದು ಹಿಂದೆ ಭಾರತ ದೇಶದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ರಾಷ್ಟ್ರಭಾಷೆಯಾಗಿದ್ದಿತು ಈಗ ಹಿಂದೀ ಭಾಷೆಯೇ ರಾಷ್ಟ್ರಭಾಷೆಯಾಗಲು ಅನೇಕ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಉಚಿತವಾಗಿದೆ. ಈ ಹಿಂದೀ ಪ್ರಚಾರದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಆಯಾ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ದುರಭಿಪ್ರಾಯಗಳ ಮೂಲಕ ಬಹಳ ಅನರ್ಥವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅಂತಹ ಆಶ್ಯಾಶಿಗೆ ಹೋಗಬಾರದು. ಮಾತೃಭಾಷೆಗೆ ಹಾನಿ ಬಾರದಂತೆ ಹಿಂದೀ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡುವುದು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ. ಇತರ ದೇಶಗಳ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಉತ್ತಮವಾದಾಚಾರಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಲು ಅಡ್ಡಿಯಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಆಚಾರಗಳನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಚೀನ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ನಿಂದಿಸ ಕೂಡದು. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಕಲಹಗಳನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸತಕ್ಕ ಆಕ್ಟುಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿಸದೆ ನಾಟಕ, ಸಿನಿಮಾ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಂದ ಅಪಾರವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿರುವ ದ್ರವ್ಯವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿ ಮೊದಲು ವೃದ್ಧ ವಿವಾಹಗಳನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಬೇಕು. ಮಠಮಂದಿರಗಳಲ್ಲಿಯಲ್ಲದೆ ಗೃಹಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಗೃಹಸ್ಥಾಶ್ರಮಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ದುಂದುವೆಚ್ಚವಾಗದಂತೆ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ನೆಲೆಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನೂ, ಕಲಾ ಕೌಶಲ್ಯಗಳನ್ನೂ, ಗೃಹಗಳನ್ನೂ ಉತ್ತಮಸ್ಥಿತಿಗೆ ತರಬೇಕು. ಯುವಕರು ಶುಷ್ಕವಾದ ಸಾಹಿತ್ಯ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡದೆ ಸೋಮಾರಿತನವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ದೇಶ ಧರ್ಮಾಭ್ಯುದಯವಾದ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಗಳಾಗಿ ನಮ್ಮ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನವನ್ನು ಉದ್ಯೋಗದಲ್ಲಿ ಜಪಾನಿನಂತೆಯೂ, ಧೈರ್ಯದಲ್ಲಿ ಜರ್ಮನಿಯಂತೆಯೂ, ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸಿ ಋಷಿ, ಮುನಿ, ಆಚಾರ್ಯರು ಹುಟ್ಟಿದ ಭಾರತ ಭೂಮಿಗೆ ಕೀರ್ತಿಯನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಬೇಕು. ಎಂಬೀವಿಚಾರಗಳನ್ನು ವಿಮರ್ಶಿಸಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರು.

ಅವರ ಈ ಉಪನ್ಯಾಸವು ಬಹಳಮಟ್ಟಿಗೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿಯುತ್ತಿತ್ತಲ್ಲದೆ ಹಿಂದೀ ಮಾತೃಭಾಷೆಯುಳ್ಳ ಉತ್ತರದೇಶದವರಾರೊ ಒಂದು ಉಪನ್ಯಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವರೋ ಎನ್ನುವಷ್ಟು ಸಹಜವಾದ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಷಣವು ನಡೆಯಿತು.

ಕನ್ನಡಲಿಪಿ ಮತ್ತು ಲಿಪಿಸಂಸ್ಕರಣ

ಜನವಾಣಿ 12/9/37

ಕರ್ಣಾಟಕ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಸಂ|| ವೀರಭದ್ರಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳ ಭಾಷಣ

(ನಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಿಂದ) ಶಿವಮೊಗ್ಗ ೧೦

"ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಗಾಗಲೀ ಇಲ್ಲವೆ ಭಾರತದಲ್ಲಿರುವ ೨೦೦ ಲಿಪಿಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಲಿಪಿಗೇ ಆಗಲೀ ಬ್ರಾಹ್ಮೀ ಲಿಪಿಯೇ ಮೂಲವೆಂದ ನನ್ನ ಮತ. ದೇಶ ವ್ಯತ್ಯಾಸದ ಮೇಲೆ ನಡೆ ನುಡಿಯ, ವ್ಯತ್ಯಾಸದ ಮೇಲೆ ಅನೇಕ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ರೂಪವನ್ನು ತಾಳಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ವರ್ಣಮಾಲಾ, ಭಾಷಾ ಮರ್ಯಾದ, ಉಚ್ಚಾರ ವ್ಯಾಕರಣ ಸವಿಸ್ತಿ ಗೌರವ ಇವುಗಳನ್ನು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿದಲ್ಲಿ ಬೇರೊಂದು ಭಾವನೆಗೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದೆ ನಿಜಸ್ವರೂಪವು ತಿಳಿಯುತ್ತೆ. ಪತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಬರೆಯುವ ಪದ್ಧತಿಯೂ, ಆಧುನಿಕ ಸಾಧನಗಳೂ ಪ್ರಾಚೀನದಲ್ಲಿ, ಒಂದು ವಿಧವಾದ ತೊಡಕಿಗೆ ಆಸ್ಪದವಾಗಿರಬಹುದು. ಅಲ್ಲದೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬರೆಯುವ ಪದ್ಧತಿಗಿಂತಲೂ, ನೆನಪಿನಲ್ಲಿಡುವ ಪದ್ಧತಿಯೇ ವಾಡಿಕೆಯಲ್ಲಿತ್ತೆಂದೂ, ತಿಳಿಯ ಬರುತ್ತೆ" ಎಂದು ಸಿಕಂದರಾಬಾದ್ ವೀರಶೈವ ಗುರುಕುಲದ ವೇದತೀರ್ಥ, ಕಾವ್ಯತೀರ್ಥ, ಸ್ಮೃತಿತೀರ್ಥ, ದರ್ಶನ ತೀರ್ಥ, ಸಾಹಿತ್ಯ ವಿಶಾರದ, ಇತ್ಯಾದಿ ಬಿರುದಾಂಕಿತರಾದ ಪಂಡಿತ ಚಿದರೆ ಮಠದ ವೀರಭದ್ರ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ನೆನ್ನೆಯದಿನ ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಕರ್ಣಾಟಕ ಸಂಘದ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ "ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿ ಮತ್ತು ಲಿಪಿ ಸಂಸ್ಕರಣ" ಎಂಬ ವಿಷಯವಾಗಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತ ತಿಳಿಯ ಪಡಿಸಿದರು.

ಆಸ್ಥಾನ ಮಹಾವಿದ್ವಾನ್ ಕುಕ್ಕೆ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ ವಹಿಸಿದ್ದರು.

ಪಂ|| ವೀರಭದ್ರಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತ "ನಾನು ಕನ್ನಡಿಗನಲ್ಲ; ನಾನು ಆಂಧ್ರ. ವೀರಶೈವ ಜನಾಂಗದವರು ವೀರಶೈವರ ಗ್ರಂಥಗಳು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿಯೇ ವಿಶೇಷವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಕಲಿಯಬೇಕಾಯಿತು. ತೆಲುಗು ಭಾಷೆಯೇ ಬಹು ಮೃದುವಾದ ಭಾಷೆಯೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಕಲಿತಮೇಲೆ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಬೇಕಾಯಿತು. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ವಿಶೇಷಾಭಿಮಾನವಿದೆ. ಕನ್ನಡನಾಡಿನ, ಕನ್ನಡಭಾಷೆಯ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಚಲನವಲನಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ" ಎಂದು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ 'ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆಯ ಸಹಾಯ ಒಂದರಿಂದಲೇ ಏಕೆ, ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಅರಿಯದ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಂಡಿತರೂ, ವಿದ್ಯಾವಂತರೂ ಭಾಷಾವಿಳ್ಗೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅಮೋಘ ಸೇವೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಬಲ್ಲರು. ನನಗೆ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಬಾರದೆ ಹೋದಾಗ್ಯೂ, ಲಿಪಿಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿಯೂ ಅದರ ಸಂಸ್ಕರಣದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿಯೂ ಹೆಚ್ಚು ಆಸಕ್ತಿಯುಳ್ಳವನಾಗಿದ್ದೇನೆ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೨೦೦ ಲಿಪಿಗಳಿವೆ. ಅವುಗಳೆಲ್ಲಕ್ಕೂ ಮೂಲ ಲಿಪಿ ಬ್ರಾಹ್ಮೀ ಲಿಪಿಯೇ.

ಆರ್ಯರು ಯಾರು

"ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಇವರು ಉತ್ತರದವರು, ಅವರು ದಕ್ಷಿಣದವರು ಎಂಬ ಭೇದವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿದ್ದಾಗಿದೆ. ಇದು ಹೊರಗಿನವರ, ಪಶ್ಚಾತ್ಯರ ಸಂಪರ್ಕ ಸಮಾವೇಶಗಳ ಫಲವೆಂದೇ ಹೇಳಬೇಕು. ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಆರ್ಯರಿದ್ದರೆಂದೂ ದಕ್ಷಿಣದಲ್ಲಿ ದ್ರಾವಿಡರಿದ್ದರೆಂದೂ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ವೇದಾಧಾರದ ಮೇಲೆ ಇವುಗಳನ್ನು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ವಿಮರ್ಶಿಸಿದಲ್ಲಿ ಈ ಭೇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ವೇದದಿಂದ ಇಂದು ಬಂದಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಭೇದವಿರಬಹುದು. "ದಸ್ಯು"ಗಳು ಎಂಬ ಶಬ್ದ ಬರುತ್ತೆ. ಅದರ ಅರ್ಥ ಅನಾಗರಿಕ ಎಂದು. ಆರ್ಯ ಎಂದರೆ ನಾಗರಿಕನೆಂದಲೂ ಆಗುತ್ತೆ. ದ್ರಾವಿಡ ಎಂಬುದು ಭಕ್ತನಾರು ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ... ಜಕೀಯ ವಿಭಾಗವೇಕಾಗಿರಬಾರದು? ಏನೇ ಇರಲಿ ಭಾರತದವರೆಲ್ಲರೂ ಆರ್ಯರೇ ಎಂದು ...

ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಯಮೂಲ

ಲಿಪಿಯ ಮೂಲರೂಪವನ್ನು ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡುತ್ತ ಪಂ|| ವೀರಭದ್ರಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು "ಭಾರತದಲ್ಲಿದ್ದ ಜನರೆಲ್ಲರೂ ಆರ್ಯರೆಂದಮೇಲೆ, ಅವರ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿದ್ದ ಭಾಷೆಯು ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯೆಂದಮೇಲೆ ಅದರ ಲಿಪಿ ಒಂದೇಯಾಗಿರಬೇಕು. ಸಂಸ್ಕೃತಕ್ಕಿಂತ ಹಿಂದೆ ಬೇರೊಂದು ಭಾಷೆ ಇತ್ತೇ ಅಥವಾ ಇದೇ ಮೂಲವಾದದ್ದೇ ಎಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ಯಾರೂ ನಿರ್ಧರಿಸಿಲ್ಲ. ಮಹೆಂಜೋದಾರೋದಲ್ಲಿ ಸಂಶೋಧನೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದು ಅನೇಕ ನಾಣ್ಯಗಳು ದೊರಕಿರುತ್ತೆ. ಆ ನಾಣ್ಯಗಳ ಮೇಲಿರುವ ಲಿಪಿಯನ್ನು ಇದುವರೆವಿಗೂ ಯಾರೂ ಗೊತ್ತುಹಚ್ಚಿಲ್ಲ. ಅದು ಸಂಸ್ಕೃತಕ್ಕಿಂತ ಹಿಂದಿನದು, ಸಂಸ್ಕೃತಕ್ಕೆ ಅದೇ ಮೂಲ ಎಂಬುದನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಿ ಸ್ಥಿರಪಡಿಸುವವರೆವಿಗೂ, ನಮಗೆ ದೊರೆತಿರುವ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ನಾವು ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಮುಂದಿಡಬೇಕಾಗಿರುತ್ತೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಅನುಮಾನವೂ ಎರಡು ಅಭಿಪ್ರಾಯವೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ಮತವಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆಪೂರ್ವ ಯಾವುದೋ ಭಾಷೆಯಿದ್ದು ಅದನ್ನು ಸಂಸ್ಕಾರಗೊಳಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಸಂಸ್ಕೃತವಾಯಿತೆಂದೂ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಅದು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ನಿಜವಿರುವುದೆಂಬುದು ನಂಬುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಆದರೆ ಇಷ್ಟು. ಹೇಳಬಹುದು. ಪಾಣಿನಿಯಾಚಾರ್ಯ ಮುಂತಾದ ಮಹದ್ವಿಭೂತಿಗಳು ಭಾಷೆಯನ್ನು ಪರಿಷ್ಕಾರಗೊಳಿಸಿ ಭಾಷಾ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡಿರಬಹುದು. ಭಾರತದಲ್ಲಿರುವ ೨೦೦ ಭಾಷೆಗಳು ಈ ಪ್ರಾಕೃತದಿಂದಲೇ ಬಂದವೆಂದು ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದು ಅದಕ್ಕೆ ಆಧಾರಗಳಿವೆ.

ಕನ್ನಡವು ಸಂಸ್ಕೃತದಿಂದ ಬಂದುದು

"ಆರ್ಯರ ಒಂದು ತಂಡ ಈರಾನಿನ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಖಂಡಗಳಿಗೆ ಹೋಯಿತೆಂದು ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಹಾಗಿದ್ದರೆ, ಆರ್ಯರ ಭಾಷೆ ಸಂಸ್ಕೃತವಾಗಿ, ಅವರ ಸಹೋದರ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳು ಕಂಡು ಬರುತ್ತೆ ವರ್ಣಮಾಲಾಸರಣಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಭಾಷಾ ಗೌರವದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿಯೂ, ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಮೂಲವಾದ ವ್ಯಾಕರಣ ರೂಪಭೇದದಲ್ಲಿಯೂ ಕಂಡು ಬರುವ ವಿರೋಧ ರೂಪಾಂತರಗಳು ಇವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುತ್ತದೆ ವಿಷಯವು ಹೀಗಿದ್ದು ಆ ಲೋಕದ. ಇಲ್ಲೊಂದು ಶಬ್ದಗಳ ಹೊಂದುವಣೆಯಿಂದ ಸಾಮರಸ್ಯವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿ ಅದರ ಮೂಲ ಇದು, ಇದರ ಮೂಲ ಅದು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಆದರೆ ಭಾರತದಲ್ಲಿರುವ ಭಾಷೆಗಳೆಲ್ಲವೂ ಸಂಸ್ಕೃತದ ಮೂಲವನ್ನೇ ಹಿಡಿದು, ವರ್ಣಮಾಲಾ ಭಾಷಾಗೌರವ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಕರಣ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮರಸ್ಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ದ್ರಾವಿಡಭಾಷೆಯಾದ ತಮಿಳು ಒಂದರಲ್ಲಿಯೇ ಈ ವ್ಯತ್ಯಾಸವು ಕಂಡು ಬರುತ್ತೆ ಕೆಲವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಂತೆ ಕನ್ನಡವು ತಮಿಳಿನಿಂದ ಬಂದಿದೆ ಎಂಬ ಮತಕ್ಕೆ ನಾನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದಂತೆ ವರ್ಣಮಾಲೆ ಮುಂತಾದ ಮೂಲ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳು ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತವೆ. ಕನ್ನಡವು ಸಂಸ್ಕೃತದಿಂದಲೇ ಬಂದಿದೆ" ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿರುವ ವಿಧಾನಗಳು

ಪಂ|| ವೀರಭದ್ರ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಲಿಪಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿ, "ನಮ್ಮಲ್ಲಿಯೇ ಅನೇಕ ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಅನೇಕರು ಬೇರೆಬೇರೆ ವಿಧದಲ್ಲಿ ಬರೆಯುವುದನ್ನು ನೋಡಿರುತ್ತೇವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ 'ತ' ಎಂಬ ಶಬ್ದವನ್ನು ಉತ್ತರ ಕರ್ಣಾಟಕದವರು ಒಂದು ವಿಧವಾಗಿಯೂ ದಕ್ಷಿಣ ಕರ್ಣಾಟಕದವರು ಒಂದು ವಿಧವಾಗಿಯೂ ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ, ಸಾಧನ ಸಂಪತ್ತು ಅಷ್ಟು ಇಲ್ಲದ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ದೇಶ ವ್ಯತ್ಯಾಸ, ಉಚ್ಚಾರ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಮುಂತಾದ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ದೇಶದೇಶದಲ್ಲಿ ಮೂಲಲಿಪಿಯಾದ ಬ್ರಾಹ್ಮೀ ಲಿಪಿಯು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರೂಪಾಂತರವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಆಶ್ಚರ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು." ತಿಳಿಯಪಡಿಸಿ, ವಿಕಾಸವು ಅನೇಕ ಲಿಪಿಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಹೊರಬಿಂಬಿಸಿದೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಶ್ರೀ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಕಪ್ಪು ಹಲಗೆಯ ಮೇಲೆ ಬರೆದು ಸಭಿಕರಿಗೆ ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟರು. ವಿಷಯವನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸುತ್ತ "ಅಶೋಕನ ಕಾಲದ ಅನೇಕ ಶಿಲಾ ಶಾಸನಗಳನ್ನು, ಮತ್ತು ಲಿಖಿತ ಸಂಗ್ರಹಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿದಲ್ಲಿ ಈ ವ್ಯತ್ಯಾಸವು ಸ್ಪಷ್ಟ ಪಡುತ್ತದೆ. ಅನೇಕ ದಿವಸಗಳಿಂದ ಈ ವ್ಯತ್ಯಾಸವು ಬಂದು ಆಯಾಯ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವಾಡಿಕೆಯಾಗಿ ಈಗಿರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸವು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ ಆದರೆ ಮೂಲ ರೂಪವು, ಮೂಲಾಭಿಪ್ರಾಯವು ಒಂದೇಯಾಗಿರುತ್ತೆ". ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಯೂ ಸಹ ಪರಿಣಾಮಕ್ಕೆ ಸಿಲುಕಿ ಹೇಗೆ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ಹೊಂದಿತೆಂಬುದನ್ನೂ ಸಹ ಕಪ್ಪು ಹಲಗೆಯ ಮೇಲೆ ಬರೆದು ವಿಶದಪಡಿಸಿದರು.

ಕರ್ಣಾಟಕ ಕಾಂಧ್ರಲಿಪಿ ಸಂಸ್ಕರಣ

ಪಂ|| ವೀರಭದ್ರ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು "ಕರ್ಣಾಟಕಾಂಧ್ರ ಲಿಪಿಸಂಸ್ಕರಣ" ದಮಾತೆತ್ತಿ ಕನ್ನಡಭಾಷೆಯು ಪ್ರಗತಿಗಾಮಿಯಾಗಿ ಸರ್ವಮಾನ್ಯವಾಗಬೇಕಾಗಿರುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಷಾರ್ಟ್‌ಹ್ಯಾಂಡ್ ಟೈಪಿಂಗ್ ಇವುಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಲಿಪಿಯೂ ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತೆ. ಹೆಚ್ಚು ಸಾಮರಸ್ಯದಿಂದ ಕೂಡಿರುವ ತೆಲಗೂ, ಕನ್ನಡಕ್ಕೂ ಒಂದೇ ಲಿಪಿಯಾಗಿರುವುದು ಸರ್ವೋತ್ಕೃಷ್ಟವೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಮತ. ವರ್ಣಮಾಲೆ ಈಗಿರುವಂತೆ ಮೇಲಿನ ಸಾಧನಕ್ಕೆ ತುಂಬಾ ಕಷ್ಟದಾಯಕವಾಗಿದೆ. ಲಿಪಿಗಳನ್ನು ಕೆಡಸದಂತೆಯೂ ಹಳೆಯದನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲಮಾಡದಂತೆಯೂ ಜಾಣತನದಿಂದ ಲಿಪಿಗಳಲ್ಲಿ ಅದಷ್ಟನ್ನು ಕಡಮೆಮಾಡಿ, ಸಂಸ್ಕಾರಮಾಡುವಕಾಲ ಒದಗಿದೆ. ಲಿಪಿ ಸಂಸ್ಕರಣದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ದೃಷ್ಟಿ ವಿರೋಧವಾಗಬಾರದು. ವಿಷಯವು ಸಾಧುವಾಗಿಯೂ ಸ್ವಾತ್ಯಾರ್ಹವಾಗಿಯೂ ಇರಬೇಕು. ಆಂಧ್ರಕರ್ಣಾಟಕರೆಲ್ಲರ ಮೆಚ್ಚಿಗೆಗೂ ಪಾತ್ರವಾಗಿರಬೇಕು ಇದೇ ನನ್ನ ವಾದ. ...ಜಾಂದಿಂದಹಿಡಿದುಗೋಕರ್ಣದವರೆವಿಗೂ ಸಮಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಲಿಪಿಯಿರಬೇಕು ಈ ಸಂಸ್ಕರಣದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮೂಲಭೂತವಾಗಿ ವಿಜಯನಗರ ರಾಜ್ಯದ ಕಾಲದಲ್ಲಿದ್ದ ಲಿಪಿಯನ್ನೇ ಗಮನಕ್ಕೆತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಅನವಶ್ಯಕವೂ ಕಷ್ಟದಾಯಕವೂ ಆದ ಕೆಲವು ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಎರಡು ವರ್ಣಮಾಲೆಯಿಂದಲೂ ಬೇರ್ಪಡಿಸಬೇಕಾಗತ್ತೆ. ಜಾತೀಯ ವರ್ಣಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದೇ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪನ್ನವಾದ ವರ್ಣಗಳಲ್ಲಿಯೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿರಕೂಡದು ಒಂದು ವಿಧವಾದ ಸಾಮರಸ್ಯವಿರಬೇಕು. ಕೆಲವು ವಿಜಾತೀಯ ವರ್ಣಗಳಿಂದಲೂ ಕಷ್ಟಸಾಧ್ಯವಾದಬಳ್ಳಿಗಳಿಂದಲೂ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಕಲಿಯಲು ಕಷ್ಟವಾಗಿರುತ್ತೆ ಅವುಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ತೆಗೆದುಹಾಕಿ, ಐದು ಅನುನಾಸಿಕ ವರ್ಣಗಳ ಬದಲಾಗಿ ಒಂದನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದರ ಮೂಲಕವೂ, ಮಹಾಪ್ರಾಣಾಕ್ಷರಗಳಿಗೆ ಸಂಜ್ಞೆಗಳ ಮೂಲಕ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವುದರಿಂದಲೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಒಂದು ನಿರ್ಧಿಷ್ಟ ರೂಪಕ್ಕೆ ಇಳಿಸಬಹುದೆಂದು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿ, ಮೂಲಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗದಂತೆ ತಾವೇ ಸ್ವತಃ ಮಾಡಿದ ಕೆಲವು ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಸಹಾಯದಲ್ಲಿ ಸಭಿಕರ ಮುಂದೆ ಬರೆದು ತೋರಿಸಿ ತಮ್ಮ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸಿದರು.

ಶಿವಮೊಗ್ಗ

—:೦:—

ಭಾರತೀಯರು ಇಂದು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುವುದೇನು?

(ಸ್ವಂತ ಸುದ್ದಿಗಾರರಿಂದ)

ಶಿವಮೊಗ್ಗ. ಸೆ. ೧೦.

ಶ್ರೀಮದ್ರಂಭಾಪುರೀ ವೀರಸಿಂಹಾಸನಾಧೀಶ ಶ್ರೀ ಮಜ್ಜಗದ್ಗುರು ಶಿವಾನಂದ ರಾಜೇಂದ್ರ ಶಿವಾಚಾರ್ಯ ಮಹಾಸ್ವಾಮಿಗಳವರ ದಿವ್ಯ ಸನ್ನಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಆಸ್ಥಾನವಿದ್ವಾನ್ ಪಂ॥ ಉರುಚಿಗಿ ಶಂಕರಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳವರು "ಶಿವಯೋಗ" ಎಂಬ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಉಪನ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದರು.

ಅನಂತರ ವೇದ, ಶಾಸ್ತ್ರ, ಸ್ಮೃತಿ, ದರ್ಶನ, ತೀರ್ಥ ಇತ್ಯಾದಿ ಬಿರುದಾಂಕಿತರಾದ ಪಂ॥ ಚಿದರೆ ಮಠದ ವೀರ ವೀರಭದ್ರಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು "ಶುಭ'ಪ್ರಾಲಾಪ'" ಎಂಬ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಹಿಂದಿ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಫಿರರ್ಗಳವಾಗಿ ಉಪನ್ಯಾಸವನ್ನು ಮಾಡಿ ಸಭಿಕರಿಗೆ ಆನಂದವನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿದರು. ಅವರ ಭಾಷಣದ ಸಾರಾಂಶವನ್ನಿಲ್ಲಿ ಕೆಳಗೆ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

ನಮ್ಮ ಭಾರತ ದೇಶವು ಅನೇಕ ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ತೌರುಮನೆಯಾಗಿದ್ದರೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯೇ ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಆಧಾರವು. ಇದು ಹಿಂದೆ ಭಾರತ ದೇಶದಲ್ಲೆಲ್ಲ ರಾಷ್ಟ್ರಭಾಷೆಯಾಗಿದ್ದಿತು. ಈಗ ಹಿಂದೀ ಭಾಷೆಯೇ ರಾಷ್ಟ್ರಭಾಷೆಯಾಗಲು ಅನೇಕ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಉಚಿತವಾಗಿದೆ. ಈ ಹಿಂದೀಪ್ರಚಾರದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಆಯಾ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ದುರಭಿಪ್ರಾಯಗಳ ಮೂಲಕ ಬಹಳ ಅನರ್ಥವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅಂತಹ ಅತ್ಯಾಶೆಗೆ ಹೋಗಬಾರದು. ಮಾತೃಭಾಷೆಗೆ ಹ್ರಾಸಬಾರದಂತೆ ಹಿಂದೀ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಪ್ರಚಾರಮಾಡುವುದು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ. ಇತರ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿದ್ದ ಉತ್ತಮಾಚಾರಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಲು ಅಡ್ಡಿ ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಆಚಾರಗಳನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಚೀನ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ನಿಂದಿಸಲೇ ಕೂಡದು. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಕಲಹಗಳನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸತಕ್ಕ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿಸದೆ ನಾಟಕ, ಸಿನಿಮಾ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಂದ ಅಪಾರವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿರುವ ವ್ಯಯವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿ ಮೊದಲು ವೃದ್ಧವಿವಾಹಗಳನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಬೇಕು. ಮಠಮಂದಿರಗಳಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲದೆ ಗೃಹಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಗೃಹಸ್ಥಾಶ್ರಮಗಳಲ್ಲಿಯೂ ದುರ್ವ್ಯಯವಾಗದಂತೆ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿಗಳನ್ನೇರ್ಪಡಿಸಿ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ನೆಲೆಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನೂ ಕಲಾಕೌಶಲ್ಯಗಳನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟು ಗೃಹಗಳನ್ನು ಉತ್ತಮಸ್ಥಿತಿಗೆ ತರಬೇಕು. ಯುವಕರು ಶುಷ್ಕವಾದ ಸಾಹಿತ್ಯವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸಮಾಡದೆಯೆ ಸೋಮಾರಿತನವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ದೇಶಧರ್ಮಾಭ್ಯುದಯವಾದ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಗಳಾಗಿ ನಮ್ಮ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನವನ್ನು ಉದ್ಯೋಗದಲ್ಲಿ ಜಪಾನಿನ ತೆಯೂ ಧೈರ್ಯದಲ್ಲಿ ಜರ್ಮನಿಯಂತೆಯೂ ರಾಜನೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟನ್ನಿನಂತೆಯೂ ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸಿ ಋಷಿಮುನಿ, ಆಚಾರ್ಯರು ಹುಟ್ಟಿದ ಭಾರತಭೂಮಿಗೆ ಕೀರ್ತಿಯನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಬೇಕು. ಎಂಬ ಈ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ವಿಮರ್ಶಿಸಿ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮಾಡಿದರು.

ವಿಶ್ವಕರ್ನಾಟಕ
11/9/37

ಗಂಜಾಂನಿಂದ ಗೋಕರ್ಣದವರಿಗೂ

ವಿಶ್ವಕರ್ನಾಟಕ

ಒಂದೇ ಲಿಪಿ ಇರಬೇಕು 11/9/37

ಶ್ರೀ ಚಿದರೆ ಮಠದ ವೀರಭದ್ರ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳ ಭಾಷಣ

[ಸ್ವಂತ ಸುದ್ದಿಗಾರರಿಂದ]

ಶಿವಮೊಗ್ಗ. ಸೆ. ೧೦.

ನಿನ್ನೆಯ ದಿನ ಕರ್ಣಾಟಕ ಸಂಘದ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ಪಂ॥ ಚಿದರೆ ಮಠದ ವೀರಭದ್ರ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು "ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿ" ಎಂಬ ವಿಷಯವಾಗಿ ಉಪನ್ಯಾಸ ಮಾಡುತ್ತ, ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಗಾಗಲಿ, ಇಲ್ಲವೆ ಭಾರತೀಯ ಇನ್ನಾವ ಲಿಪಿಗಾಗಲಿ. ಪ್ರಚರಿತ ೨೨೨ ಭಾಷೆಗಳ ಲಿಪಿಗಳಿಗೆ ಬ್ರಾಹ್ಮೀ ಲಿಪಿಯೆ ಮೂಲವೆಂದೂ, ಇದರಿಂದಲೆ ಅವುಗಳು ಹುಟ್ಟಿವೆಯೆಂಬುದೂ ನನ್ನ ಮತ. ದೇಶ ಕಾಲಗಳ, ನಡೆನುಡಿಗಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸವೆ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ರೂಪವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಲು ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಭಾಷಾ ರೂಪಗಳು ಬೇರೆಯಾದರೂ ಅದರ ಮೂಲವು ಒಂದೆ ಎಂಬುದು ಶೋಧನೆಯಿಂದ ಕಂಡು ಬರುತ್ತಿದೆ. ಭಾಷಾ ಮರ್ಯಾದೆ, ಉಚ್ಚಾರ, ವರ್ಣಮಾಲಾ, ವ್ಯಾಕರಣ. ಸಮಷ್ಟಿ ಗೌರವ ಇವುಗಳನ್ನು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ವಿಮರ್ಶಿಸಿದಲ್ಲಿ ಅದರ ನಿಜ ಸ್ವರೂಪವು ಕಂಡು ಬರುತ್ತಿದೆ. ಬೇರೊಂದು ಭಾವನೆಗೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯ ಪತ್ರ ಬರೆಯುವ ಪದ್ಧತಿಯೂ, ಅದಕ್ಕಿದ್ದ ಸಾಧನಗಳೂ ಒಂದು ವಿಧವಾದ ತೊಡಕಿಗೆ ಆಸ್ಪದವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಈ ಶಂಕಾನುಮಾನಗಳಿಗೆ ಕಾರಣಗಳಾಗಿರಬಹುದು. ಬರೆಯುವ ಪದ್ಧತಿಯು ಅಗ್ಗಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ವಾಡಿಕೆಯಲ್ಲಿರಲಿಲ್ಲ. ನೆನಪಿನಲ್ಲಿಡುವ ಪದ್ಧತಿಯೂ, ಕಂಠ ಪದ್ಧತಿಯೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ವಾಡಿಕೆಯಲ್ಲಿತ್ತೆಂದೂ. ಆದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ವೇದ ಮೊದಲಾದವುಗಳು ಕಂಠಗತವಾಗುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದೆವು ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದರು.

ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಬಹಳ ಅಭಿಮಾನವಿದೆ

ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತಾ, ಅವರು "ನಾನು ಕನ್ನಡಿಗನಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಕನ್ನಡದ ಮೇಲೆ ನನಗೆ ತುಂಬಾ ಅಭಿಮಾನವಿದೆ. ಕರ್ಣಾಟಕದ ಮೇಲೆ ತುಂಬಾ ಮಮತೆಯಿದೆ. ನಾನು ಆಂಧ್ರನು. ವೀರಶೈವನು.

ವೀರಶೈವ ಮತಾಚಾರದ ಗ್ರಂಥಗಳು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿಯೇ ವಿಶೇಷವಾಗಿವೆ. ಅಧ್ಯಯನಾಪೇಕ್ಷೆಯಿಂದ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಕಲಿಯುವ ಸೌಭಾಗ್ಯವು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಯಿತು. ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ತೆಲಗು ಭಾಷೆಯೇ ಬಹು ಮೃದುವಾದ ಭಾಷೆಯೆಂದುಕೊಂಡಿದ್ದೆ. ಅವರ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಕಲಿತ ಮೇಲೆ ನನ್ನ ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯವು ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಬದಲಾಯಿಸಿತು. ಕನ್ನಡನಾಡಿನ, ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಚಲನವಲನಗಳನ್ನು ಕೂಲಂಕುಷವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಕನ್ನಡದ ಮೇಲಿನ ವಿಶೇಷಾಭಿಮಾನವೆ ಕಾರಣ. ಇದರಿಂದ ನಾನು ಕರ್ನಾಟಕಾಂಧ್ರ [illegible] ನಾಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುದು. ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಭಾಷೆಯ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಭಾಷಾ ಏಳಿಗೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸಹಕರಿಸಬಹುದು. ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಬಹುದು ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಹಲವರಿಗಿದೆ. ಆದರೆ ನಾನು ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಅರಿಯದ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಂಡಿತರೂ, ವಿದ್ಯಾವಂತರೂ, ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಅರಿತವರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಭಾಷಾ ಏಳಿಗೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅಮೋಘ ಸೇವೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಬಲ್ಲರು ಎಂದು ಹೇಳಬಲ್ಲೆ. ನನಗೆ ಇಂಗ್ಲೀಷು ಬಾರದಿದ್ದರೂ ಲಿಪಿ ಸಂಸ್ಕರಣ, ಮತ್ತು ಭಾಷಾಭಿವೃದ್ಧಿಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಆಸಕ್ತಿಯುಳ್ಳವನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೨೨೨ ಲಿಪಿಗಳಿವೆ. ಅವುಗಳೆಲ್ಲವೂ ನಾಗರಿ ಲಿಪಿಜನ್ಯವಾಗಿವೆ. ಅವುಗಳೆಲ್ಲಕ್ಕೂ ಪಿಯೆಂ ಬ್ರಾಹ್ಮೀ ಲಿಪಿ ಮೂಲ ಲಿಪಿ.

ಲಿಪಿ ವಿಷಯ

ಅನಂತರ ಲಿಪಿಯ ವಿಷಯವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ, ಭಾರತೀಯರೆಲ್ಲರೂ ಆರ್ಯರಾದಮೇಲೆ, ಅವರ ವ್ಯವಹೃತ ಭಾಷೆಯು ಸಂಸ್ಕೃತವೆಂಬ ಖಚಿತವಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗುವುದರಿಂದ ವ್ಯವಹೃತಭಾಷೆಯ ಲಿಪಿಯು ಒಂದೇಯಾಗಿರಬೇಕು. ಅದು ಬ್ರಾಹ್ಮೀಲಿಪಿ. ಸಂಸ್ಕೃತಕ್ಕಿಂತ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಭಾಷೆಯು ಇತ್ತೆ, ಇಲ್ಲವೆ ಎಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ಯಾರೂ ನಿರ್ಧರಿಸಿಲ್ಲ. ಮಹೆಂಜೋದಾರೋದಲ್ಲಿ ಇತ್ತೀಚಿನ ಸಂಶೋಧನೆಯಿಂದ ದೊರೆತ ನಾಣ್ಯಗಳ ಮೇಲಿರುವ ಲಿಪಿ ಇಂತಹುದೆಂತ ಯಾರೂ ಗೊತ್ತುಹಚ್ಚಿಲ್ಲ. ಅದು ಸಂಸ್ಕೃತಕ್ಕಿಂತ ಹಿಂದಿನದು. ಅದೇ ಸಂಸ್ಕೃತಕ್ಕೆ ಮೂಲಭೂತವಾದುದು ಎಂಬುದು ನಿರ್ಧಿಷ್ಟವಾಗುವವರೆಗೂ, ನಮಗೆ ದೊರೆತ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಮುಂದಿಟ್ಟು ಮುಂದುವರಿಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ಸಂಶಯವಿದೆ. ಅದು ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೊ ಭಾಷೆಯಿಂದ ಸಂಸ್ಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ವಿಚಾರಾಂಶವು ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಂಬುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಪಾಣಿನಿ ಮುಂತಾದ ಮಹದ್ವಿಭೂತಿಗಳು ಭಾಷೆಯನ್ನು ಪರಿಷ್ಕಾರಗೊಳಿಸಿ ಭಾಷಾಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡಿರಬಹುದು. ಭಾರತದಲ್ಲಿಯ ೨೨೨ ಭಾಷೆಗಳು ಪ್ರಾಕೃತದಿಂದಲೆ ಬಂದಿವೆಯೆಂದು ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದು. ಅದಕ್ಕೆ ಆಧಾರಗಳಿವೆ

ಆರ್ಯರ ಒಂದು ಗುಂಪು ಈರಾನಿನ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದೇಶಗಳಿಗೆ ಹೋಯಿತೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ ಇಬ್ಬರೂ ಆರ್ಯರಾದಮೇಲೆ ಅವರ ಭಾಷೆಯು ಸಂಸ್ಕೃತವಾಗಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೆ ಆ ಆರ್ಯರ ಸಹೋದರ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತಿವೆ. ವರ್ಣಮಾಲಾಕರಣೆಯಲ್ಲಿಯೂ, ಭಾಷಾಗೌರವದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿಯೂ, ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಮೂಲವಾದ ವ್ಯಾಕರಣ ರೂಪಭೇದದಲ್ಲಿಯೂ, ಕಂಡುಬರುವ ವಿರೋಧ ರೂಪಾಂತರಗಳು ಇವು ಹೀಗಿದ್ದು ಅಲ್ಲಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯ ಆ ರೀತಿ ವಿಚಾರವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿ ತದರ ಮೂಲ ಇದು. ಇದರ ಮೂಲ ಅದು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಭಾರತದ ಭಾಷೆಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಸಂಸ್ಕೃತವೆ ಮೂಲವಾಗಿದೆ ವರ್ಣಮಾಲಾ, ಭಾಷಾ ಗೌರವ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಕರಣ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮರಸ್ಯವು ಕಂಡುಬರುತ್ತಿದೆ. ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಯಾದ ತಮಿಳಿನಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ. ಕೆಲವರು 'ತಮಿಳಿನಿಂದ ಕನ್ನಡವು ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ವಾದಿಸುವರು. ಅದನ್ನು ನಾನು ಸರ್ವಥಾ ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದಂತೆ ವರ್ಣಮಾಲೆ ಮುಂತಾದ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳು ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತಿವೆ. ಕನ್ನಡವು ಸಂಸ್ಕೃತದಿಂದಲೆ ಬಕ್ಕವೆತ್ತಿದೆ' ಎಂದರು.

ಅನಂತರ 'ಲಿಪಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸ' ದ ವಿಷಯವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ, ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಂದೆ ಅಕ್ಷರವನ್ನು ಅನೇಕರು ಅನೇಕ ವಿಧದಲ್ಲಿ ಬರೆಯುವುದನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ 'ಕ' ಎಂಬ ಅಕ್ಷರವನ್ನು ಉತ್ತರ ಕರ್ಣಾಟಕದವರು ಒಂದು ವಿಧವಾಗಿಯೂ, ದಕ್ಷಿಣ ಕರ್ಣಾಟಕದವರು ಮತ್ತೊಂದು ವಿಧವಾಗಿಯೂ, ಮೈಸೂರಿನವರು ಮಗದೊಂದು ವಿಧವಾಗಿಯೂ ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಸಾಧನ ಸಂಪತ್ತುಗಳ ಸೌಕರ್ಯವಿಲ್ಲದುದರಿಂದ, ದೇಶ ವ್ಯತ್ಯಾಸ, ಉಚ್ಚಾರ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಮುಂತಾದ ಹಲವು ಕಾರಣಗಳಿಂದ ದೇಶವ್ಯಾಪಿತ ಮೂಲ ಲಿಪಿಯಾದ ಬ್ರಾಹ್ಮೀಲಿಪಿಯು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರೀತಿಯಾಗಿ ರೂಪಾಂತರವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದು. ಇದರಲ್ಲಿ ಏನೂ ಆಶ್ಚರ್ಯವಿಲ್ಲ. ವಿಕಾಸವು ಅನೇಕ ಲಿಪಿಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಹೊಂದಿಬಿಡೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕಪ್ಪುಹಲಗೆಯ ಮೇಲೆ ಬರೆದು ತೋರಿಸಿ, ಅಶೋಕ ಶಿಲಾ ಶಾಸನ, ಲಿಖಿತ ಸಂಗ್ರಹಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿದಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸವು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ." ಎಂದರು. ಬಹಳ ದಿನಗಳಿಂದ ಈ ವ್ಯತ್ಯಾಸವು ಅವ್ಯಾಹತವಾಗಿ ನಡೆದು, ಆಯಾ ದೇಶಗಳ ವಾಡಿಕೆಯಂತೆ ಈಗಿರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸವು ಕಂಡುಬರಲು ಕಾರಣವಾಗಿದೆ ಆದರೆ ಮೂಲ ರೂಪವು ಮೂಲಾಭಿಪ್ರಾಯವು ಒಂದೇ ರೀತಿಯಾಗಿದೆ ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಯು ಪರಿಣಾಮಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗಿ ಹೇಗೆ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ ಎಂಬುವನ್ನು ಬರೆದು ತೋರಿಸಿ ವಿಶದಪಡಿಸಿದರು

ಕನ್ನಡ-ಆಂಧ್ರ ಲಿಪಿ

ಕರ್ಣಾಟಕಾಂಧ್ರ ಲಿಪಿ ಸಂಸ್ಕರಣದ ಮಾತೆತ್ತಿ, ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯು ಪ್ರಗತಿಗಾಮಿಯಾಗಿ ಸರ್ವಮಾನ್ಯವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಶೀಘ್ರಲಿಪಿ ಮತ್ತು ಟೈಪಿಂಗ್ ಇವುಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಇರಬೇಕು. ಹೆಚ್ಚು ಸಾಮರಸ್ಯದಿಂದ ಕೂಡಿದ ತೆಲಗು, ... ಇವುಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಲಿಪಿಯಿ... ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ವರ್ಣಮಾಲೆಯು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ... ಗಿದೆ. ಲಿಪಿಗಳನ್ನು ಕೆಡಿಸದಂ... ಕಳಿಸುವದನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣವಾ... ಲಿಪಿಗಳನ್ನು [illegible] ಸಂಸ್ಕಾರವಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆಂಧ್ರ ಕರ್ಣಾಟಕದ ವೆ... ಪಾತ್ರವಾಗಬೇಕು. ಗಂಜಾಂದ ಹಿಡಿದು ಗೋಕರ್ಣದವರೆಗೆ ಲಿಪಿಯು ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಮೂಲಭೂತವಾಗಿ... ಯನಗರ ರಾಜ್ಯಕಾಲದಲ್ಲಿ... ಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾ... ಕೆಲವು ಅನವಶ್ಯಕ ಅಕ್ಷರ... ರಡು ಭಾಷೆಗಳಿಂದಲೂ ಹೊ... [illegible] ಯೂ. ಒಂದೆ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪನ್ನವಾದ ವರ್ಣಗಳಲ್ಲಿಯೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸ...

ಸಾಮರಸ್ಯವಿರಬೇಕು. ಕೆಲವು ಜಾತೀಯ ವರ್ಣಗಳಿಂದಲೂ, ಅಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಚಿಹ್ನೆಗಳಿಂದಲೂ, ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕಲಿಯಲು ಕಷ್ಟವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಿ ಎರಡು ಅನುನಾಸಿಕಗಳ ಬದಲಾಗಿ ಒಂದನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಮಹಾಪ್ರಾಣಾಕ್ಷರಗಳಿಗೆ ಸಂಜ್ಞೆಗಳ ಮೂಲಕ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವುದರಿಂದಲೂ, ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟರೂಪಕ್ಕೆ ತರಬಹುದು. ಎಂದು ಹೇಳಿ ತಾವೆ ಸ್ವತಃ ಮೂಲಕ್ಕೆ ವಿರೋಧ ಬಾರದಂತೆ ತಯಾರಿಸಿದ ಕೆಲವು ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳ ನೊಳಗೊಂಡ ಲಿಪಿಗಳನ್ನು ಬರೆದು ತೋರಿಸಿ ತಮ್ಮ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸಿದರು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ ವಹಿಸಿದ್ದ ಆಸ್ಥಾನ ವಿದ್ವಾನ್ ಶ್ರೀ ಕಾಕ್ನೆ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಉಚಿತರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಷಣಮಾಡಿದರು.

ಭಾಷಾ [illegible] ಕೃತಜ್ಞ ಅಭಿನಂದಿಸಿ ತಮ್ಮ [illegible] ತೋರ್ಪಡಿಸಿ ಅವರ ಉದ್ಯಮವು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಕೈಗೂಡಲೆಂದು ಹಾರೈಸಿದರು

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿರಾಯರ. ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತ, ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನವರು ಲಿಪಿ ಸಂಸ್ಕರಣದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿರುತ್ತಾರಾಗಿ ತಿಳಿಯಪಡಿಸಿ ಪಂ॥ ವೀರಭದ್ರ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳ ಸಲಹೆಗಳು ಮಾನ್ಯವಾಗಿರುತ್ತವೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿ, ತಮ್ಮ ಅಭಿನಂದನೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿದರು. ಇವರ ಭಾಷಣವನ್ನು ಕೇವಲ ಶಿವಮೊಗ್ಗೆಯ ನಾಗರಿಕರು, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನಗರಭವನದಲ್ಲಿ ಕಿಕ್ಕಿರಿದಿದ್ದರು.

—॥ ಶ್ರೀಗುರು ಮರದೇವಃ ಪ್ರಸೀದತು ॥—

ನವರಾತ್ರಿ ಮಹೋತ್ಸವಾಹ್ವಾನ ಪತ್ರಿಕಾ.

ಆಸ್ತಿಕ ಶಿರೋಮಣಿಗಳಿಗೆ ತಿಳುಹಿಸುವದೇನಂದರೆ!

೧೯೩೮ನೇ ಇಸ್ವಿ ಆಕ್ಟೋಬರು ತಿಂಗಳು 5ನೇ ತಾರೀಖಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಈಶ್ವರನಾಮ ಸಂ॥ದ ಆಶ್ವೀಜ ಶು॥ ೧ ಲಾಗಾಯಿತು ಶು॥ ೯ ವರಿವಿಗೂ ಪ್ರತಿದಿನ ಸಾಯಂಕಾಲ 5-30 ಘಂಟೆ ಮೊದಲುಗೊಂಡು ರಾತ್ರಿ 9-30 ಘಂಟೆ ವರಿವಿಗೂ

ಶ್ರೀ ಮರಿಸ್ವಾಮಿಗಳ ಮಠದಲ್ಲಿ

ಸಿಕಂದ್ರಾಬಾದ್ ವೀರಶೈವ ಗುರುಕುಲದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೂ ವೇದತೀರ್ಥ, ಕಾವ್ಯತೀರ್ಥ, ಸ್ಮೃತಿತೀರ್ಥ, ದರ್ಶನತೀರ್ಥ, ಸಾಹಿತ್ಯ ವಿಶಾರದ, ಧರ್ಮಾಚಾರ್ಯ, ವಿದ್ಯಾನಿಧಿ, ವಿದ್ಯಾರತ್ನ, ಇತ್ಯಾದಿ ಬಿರುದಾಂಕಿತರೂ, ಪ್ರಾಚೀನೇತಿಹಾಸ ವಿವಿಧಭಾಷಾ ಲಿಪಿ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರೂ ಆದ

ವೇ॥ ಪಂ॥ ಚಿದಿರೆಮಠದ ವೀರಭದ್ರಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳವರಿಂದ

ಮಹರ್ಷಿ ವ್ಯಾಸ ಪ್ರಣೀತವಾದ "ಶಿವ ಪುರಾಣ" ಪ್ರವಚನವು ಜರಗುವದು.

ಈ ಶ್ರವಣಕ್ಕೂ, ಮತ್ತು ವಿಜಯದಶಮಿಯ ದಿವಸ ಶಮೀವೃಕ್ಷದ ವರಪಿಗೂ ಹೊರಡುವ ಮಹೋತ್ಸವಕ್ಕೂ ತಾವು ತಮ್ಮ ಮಿತ್ರಮಂಡಳಿಯೊಡನೆ ಬಂದು ಮಹಾ ಸ್ವಾಮಿಯ ಕೃಪೆಗೆ ಪಾತ್ರರಾಗಿ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಸರ್ವಪುಣ್ಯಕಾರ್ಯಗಳ ಆನಂದವನ್ನು ಹೊಂದಿ ಸುಕೃತ ಭಾಜನರಾಗಬೇಕಾಗಿ ಹಾರೈಸುವ

ಮಠಾಧ್ಯಕ್ಷರಾದ,

ವೇ॥ ಮರಿಬಸವಾರಾಧ್ಯರು, ಬಳ್ಳಾರಿ.

ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು,
ವಿಡಪನಕಲ್ಲು ಆರಾಧ್ಯಮಠದ ಮರಿಸ್ವಾಮಪ್ಪ
ಕೋರಿ ಸೂಗೂರಪ್ಪ.

ಗುರುನಾಥ ಪ್ರೆಸ್, ಬಳ್ಳಾರಿ.

ರూ ౧౦౦౦ విరాళము 25-...

నవంబరు ౧౬వ తేదిని బెజవాడ నగరమందు ఆంధ్ర [illegible] క్షేత్ర నాటక ప్రదర్శన ఆదాయము వేయిరూప్యములను నాటక సంఘాధ్యక్షు 'శివ వినోదరత్నాకర (శ్రీ సజ్జ వీరన్న గారు నిజాంరాష్ట్ర) వీరశైవ గురుకులాభివృద్ధికై యిచ్చి రి. ఈ ప్రదర్శనము యొక్క టిక్కట్లనే వసూలు చేయుసుంకము (ప్రాంతప్రభుత్వ?)ను బెజవాడ మ్యునిసిపాలిటీవారు తీసివేసిరి.

KARNATAK SAHITYA MANDIR, HYDERABAD D. N.

ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮಂದಿರ - ಹೈದರಾಬಾದ ದಕ್ಷಿಣ.

ಮಂದಿರದ ಪರವಾಗಿ ಇದೇ ತಾ॥ ೧೩-೫-೩೮ / ೮-೮-೪೭. ಶುಕ್ರವಾರ ಸಾಯಂಕಾಲ ೬ ಗಂಟೆಗೆ ಕೆಳಗೆ ವಿವರಿಸಿದಂತೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಉಪನ್ಯಾಸವು ಜರಗುವದು; ತಾವು ಸಕಾಲಕ್ಕೆ ದಯಮಾಡಿಸಬೇಕಾಗಿ ವಿನಂತಿ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು :- ಚಿದರೆ ಮಠಾಧಿಪತಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ವಿಶಾರದ ಧರ್ಮಾಚಾರ್ಯ ವಿದ್ಯಾರತ್ನ ಇತ್ಯಾದಿ ಬಿರುದಾಂಕಿತ ಪಂಡಿತ ವರ್ಯ ಶ್ರೀ. ವೀರಭದ್ರ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು.

ಉಪನ್ಯಾಸಕರು:- ಉಸ್ಮಾನಿಯಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಮಾಜಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಅಧ್ಯಾಪಕ ಪ್ರೊ. ಧಾರೇಶ್ವರರಾವ, ಬಿ. ಎ. ಅವರು.

ವಿಷಯ:- "ಸಂಸ್ಕೃತ ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕಭಾಷೆ."

ಸ್ಥಳ:- ಥಿಯಾಸಫಿಕಲ್ ಸುಸೈಟಿ ಹಾಲ್ ಹನುಮಾನ ಟೇಕಡಿ.

ಆ. ಸೀತಾರಾಮರಾವ, ಎಂ. ಎ.
ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ.

ಟಿ. ಸೊ. ಪ್ರೆ. ಪ್ರೈ.

श्रीवैद्यनाथ प्र

मानपत्र समारंभ

मि. भाद्रपद वद्य १ शनवार शके १८६० वेळ ३ ते ५

या मानपत्राचे समारम्भाच्या कार्य क्रमात आध्यक्ष स्थान श्रीयुत रा. रा. सखारामपन्त देशपांडे याना देण्यात आले आहे.

तसेंच श्री. शिवाजी हणमंतराव साहेब देशपांडे मोतमद कमेटी व रामचंद्रराव मोहनराव साहेब देशपांडे बी. ए. एल्. एल. बी. वगैरे वगैरे प्रतिष्ठित मंडळीचें शुभाश्च्य भाषण होणार आहे. व श्री. [illegible]न्मथ आप्पा बह्याळ यांचे कडे सर्वांतर्फे आभार मानण्याचें काम सोपविलें आहे. तरी एकंदर मंडळीस सविनय प्रार्थना करण्यांत येते कीं; सदरी वेळेवर परळी सभ्यग्रामस्थ मंडळी कडून " श्रीवीरभद्र शास्त्री यानां मानपत्र " देण्यांत येतें करिता आपण इष्ट मंडळीसह येण्याची सविस प्रार्थना आहे.

आपला,
वीरशैव समाज परळी.

V. P. Parli

श्रीवैद्यनाथो विजयतेतराम्.

प्रवचन-समारंभ.

सिकंद्राबाद वीरशैव गुरुकुलाध्यक्ष वेद-काव्य-स्मृति दर्शनतीर्थ, धर्माचार्य, विद्यानिधि,इत्यादि पदवी प्रतिष्ठित पंडित श्रीवीरभद्रशास्त्री चिद्रे मठ यांचे प्रवचन श्रीवैद्यनाथाचें मंदिरांत वेदागमोपनिषद पुराण इतिहासादिकांस अनसरून धार्मिक विषयी भा. शु. ११ सोमवार ते भा. शु. १४ गुरुवार पर्यंत दररोज दिवसा ३-ते-६ ला होणार आहे. तरी सर्व आस्तिक महाशयाना निवेदन करण्यांत येते कीं; या वरील कार्यक्रमांत भाग घेऊन या अमूल्य संधीस वेळेवर हजर राहून सार्थक करावें.

नोट:— कोणास शंका असल्यास त्यांनीं श्रीवक्रेश्वराच्या मठांत पंडितजी जवळ दररोज सकाळीं ८ ते १० पर्यंत येऊन समाधान करून घ्यावी

आपला,
श्रीवीरशैव समाज,

परळी वैद्यनाथ.
ता. ५-९-३८

वैद्यनाथ प्रेस परळी

ವಾಚಕಮಹಾಶಯರಲ್ಲಿ ವಿಜ್ಞಾಪನೆ.

"ಪು. ೨೧, ಸಂ.

ಈ ಕೆಳಗೆ ಮುದ್ರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಲೇಖದಲ್ಲಿ ಲೇಖಕರು ಶ್ರೀಪತಿಪಂಡಿತರ ಕಾಲಮಾನವಿಷಯವನ್ನು ಬಹುಶೋಧಕಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ಸಪ್ರಮಾಣವಾಗಿ ಬರೆದಿರುವದರಿಂದ, ಸರ್ವರೂ ಈ ಲೇಖವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಓದಿನೋಡಿ ಯಥಾರ್ಥ ವಿಷಯವನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಬೇಕೆಂದಾಶಿಸುತ್ತೇವೆ. ಸಂ.—

ಶ್ರೀಕರಭಾಷ್ಯದ ವಿಮರ್ಶೆ.

(ವಿಮರ್ಶಕ—ಓರ್ವವೀರಶೈವಪಂಡಿತ)

ಜಗದ್ವಿಖ್ಯಾತರಾದ ಶ್ರೀಪತಿಪಂಡಿತರು ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೧ನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಭೂಮಂಡಲವನ್ನಲಂಕರಿಸಿ ಬ್ರಹ್ಮಸೂತ್ರಗಳ ಮೇಲೆ ವೀರಶೈವಮತಪರವಾದ ಭಾಷ್ಯವನ್ನು ರಚಿಸಿರುವ ವಿಷಯವು ಜಗತ್ಪ್ರಸಿದ್ಧವೇ ಆಪೆ. ಈ ಭಾಷ್ಯದ ಕೆಲವು ಭಾಗವು ಈಗ್ಗೆ ೭೦-೮೦ ವರ್ಷಗಳ ಕೆಳಗೆ ಆಂಧ್ರಾಕ್ಷರಗಳಿಂದ ಮುದ್ರಿತವಾಗಿದ್ದರೂ, ಮುಂದಿನ ಭಾಗವು ಮುದ್ರಿತವಾಗದೆ ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿದಿತ್ತು. ಇದರಿಂದ ವೀರಶೈವ ಮತತತ್ತ್ವಜಿಜ್ಞಾಸುಗಳಿಗೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಕೊರತೆಯಾಗಿದ್ದಿತು. ಆದರೆ ಈ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಧರ್ಮಮೂರ್ತಿಗಳಾಗಿರುವ ರಾಜಸಭಾಭೂಷಣ ದಿವಾನ್ ಬಹದ್ದೂರ್ ಡಾ|| ಸರ್. ಕೆ. ಪಿ. ಪುಟ್ಟಣ್ಣಶೆಟ್ಟರವರು ತಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ದೂರ ಮಾಡಿ, ಈ ಮತಕ್ಕೆ ಮಹೋಪಕಾರಮಾಡಿರುವ ವಿಷಯವನ್ನು ಎಷ್ಟು ವರ್ಣಿಸಿದರೂ ತೀರದಾಗಿದೆ. ಸರ್. ಶೆಟ್ಟರವರು ಈ ಮಹಾಭಾಷ್ಯದ ಮೂಲಪ್ರತಿಯನ್ನು ಬಹುಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಆಂಧ್ರದೇಶದಿಂದ ತರಿಸಿ, ಅದನ್ನು ಸಂಸ್ಕೃತಾಕ್ಷರಗಳಿಂದ ಬರೆಯಿಸಿ, ವೀರಶೈವಪಂಡಿತವರ್ಗದಿಂದ ಸುಂದರವಾಗಿ ಮುದ್ರಣಮಾಡಿಸಿ, ಮೈಸೂರು ಮಹಾಪ್ರಭುಗಳವರ ಸನ್ನಿಧಿಗೆ ಸಮರ್ಪಿಸಿರುವದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಈ ಧರ್ಮಾಭಿಮಾನಿಗಳ ಪ್ರಯತ್ನವು ಅಸಾಧ್ಯವಾದುದೆಂಬುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ. ಈ ಮಹಾಭಾಷ್ಯದ ಪ್ರಚಾರದಿಂದುಂಟಾಗುವ ಮಹಾಫಲವೆಲ್ಲವೂ ಸರ್. ಶೆಟ್ಟರವರ ಪದರಿನಲ್ಲಿಯೇ ಬೀಳುವುದೆಂದು ಬರೆದರೆ ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯೆನಿಸಲಾರದು.

ಈ ಮಹಾಭಾಷ್ಯದ ಮುದ್ರಣಶೋಧನಾದಿಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರು ನಿವಾಸಿಗಳಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್. ಸಿ. ಹಯವದನರಾಯರವರು ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರೆಂದು ತಿಳಿಯಬರುತ್ತದೆ. ಶ್ರೀಹಯವದನರಾಯರವರು ಈ ಮಹಾಗ್ರಂಥದ ಮುದ್ರಣಕ್ಕಾಗಿ ಬಹಳಕಷ್ಟಪಟ್ಟಿರುವರೆಂಬ ವಿಷಯವು ಈ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ನೋಡುವದರಿಂದಲೇ ವೇದ್ಯವಾಗುವದಾದರೂ, ಫಲಕಾರಿಯಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಬಹುವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ರಾಯರವರು ತಮ್ಮ ಸಹಾಯಕ್ಕಾಗಿ ವೇದಾಂತಾದಿ ಸಕಲಶಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಬಲ್ಲ ೩-೪ ಜನ ಘನವಾದ ವಿದ್ವಾಂಸರನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸರಿಯಾಗಿ ಶೋಧಿಸಿ ತಪ್ಪು ಇಲ್ಲದಂತೆ ಮುದ್ರಣಮಾಡಿಸಿದ್ದರೆ ಇವರಿಗೆ ವಿಶೇಷಯಶಸ್ಸು ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಇವರು ಹಾಗೆಮಾಡದೆ ತಮಗೆ ತಿಳಿದಂತೆ ಮುದ್ರಣಮಾಡಿಸಿರುವುದರಿಂದ, ಭಾಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಅನಂತಾನಂತ ತಪ್ಪುಗಳು ಬಿದ್ದುಹೋಗಿವೆ. ಆ ತಪ್ಪುಗಳ ವಿಷಯವನ್ನು ಬರೆಯಲು ಅತ್ಯಂತವ್ಯಸನವೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಭಾಷ್ಯಪಂಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಅರ್ಥವಾಗದೆ ಓದುವವರು ಗಾಢಾಂಧಕಾರದಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದಂತಾಗುವದು. ಒಂದೊಂದು ಕಡೆಗೆ ಮುಂದಿನ ಪೇಜಿನಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಿತವಾಗುವ ವಾಕ್ಯಗಳು ಹಿಂದಿನ ಪೇಜಿನಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಿತವಾಗಿವೆ. ೧೬ ಮತ್ತು ೧೭ ನೆಯ ಪೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ೨೯ ಪಂಕ್ತಿಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪ್ರಿಂಟಾಗಿವೆ. ಈ ಪಂಕ್ತಿಗಳು ೧೮ ನೆಯ ಪೇಜಿನಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಿಂಟಾಗಿವೆ. ೧೭ನೆಯ ಪೇಜಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಪಂಕ್ತಿಗಳೇ ಬಿಟ್ಟುಹೋಗಿವೆ. ಇದರಂತೆಯೇ ಕೆಲವುಕಡೆ ವ್ಯತ್ಯಸ್ತವಾಗಿರುವದರಿಂದ ಭಾಷ್ಯದ ಶೋಭೆಯೆಲ್ಲವೂ ಕೆಟ್ಟುಹೋಗಿದೆ. ಅಶುದ್ಧಿಗಳಂತೂ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪುಟದಲ್ಲಿಯೂ ಉಂಟೇಉಂಟು. ಅಶುದ್ಧಿಗಳಿಲ್ಲದ ಪುಟವೇ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅತ್ಯುಕ್ತಿಯೆನಿಸದು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹಯವದನರಾಯರು ಆಂಗ್ಲಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಘನವಾದ ವಿದ್ವಾಂಸರಾಗಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಶಾಸ್ತ್ರವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇವರಿಗೆ ಆ ವಿಧವಾದ ವಿದ್ವತ್ತೆಯು ಇದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎನ್ನುವದು ಸಂಶಯಾಸ್ಪದವಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ—ಇವರು ಈ ಭಾಷ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ೭ ಪಂಕ್ತಿಗಳುಳ್ಳ ಒಂದು ಚಿಕ್ಕ ಪೀಠಿಕೆಯನ್ನು ಬರೆದಿರುತ್ತಾರೆ. ಆ ಏಳು ಪಂಕ್ತಿಗಳಲ್ಲಿಯೇ ೧೦-೧೨ ವ್ಯಾಕರಣದೋಷಗಳಿವೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ವ್ಯಾಕರಣದೋಷಗಳಿಂದಲೂ ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲದಿರುವ ಪದಗಳಿಂದಲೂ ಯುಕ್ತವಾಗಿರುವ ಆ ಪೀಠಿಕೆಯನ್ನು ಮುದ್ರಣಮಾಡಿಸಿರುವದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅತ್ಯಂತ ವ್ಯಸನವೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಇನ್ನುಮುಂದಾದರೂ ಇವರು ಆದಷ್ಟುಬೇಗನೆ ಅಶುದ್ಧಿಮಯವಾದ ಆ ಪೀಠಿಕೆಯನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿ, ಆ ಭಾಷ್ಯಕ್ಕೂ ತಮ್ಮ ಹೆಸರಿಗೂ ಭೂಷಣವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಪ್ರೇಮದಿಂದ ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಸಿದ್ಧಾಂತಶಿಖಾಮಣಿಯ ವಿಚಾರ.

ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹಯವದನರಾಯರು ಶ್ರೀಕರಭಾಷ್ಯದ ಮೇಲೆ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಬಹುವಿಶಾಲವಾದುದೊಂದು "Introduction" ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಇವರು ಶ್ರೀಪತಿಪಂಡಿತರ ಭಾಷ್ಯದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ಬರೆದಿರುವರೆಂಬ ವಿಷಯವು, ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಸಕಲವೇದಾಂತಶಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಆಲೋಡನಮಾಡಿರುವ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಭಾಷಾಭಿಜ್ಞರಿಗೆ ತಿಳಿಯಬೇಕೇ ಹೊರತು ಅನ್ಯರಿಗೆ ತಿಳಿಯುವಂತಿಲ್ಲ. ಅಸ್ತು! ಆ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಇವರು ಮೊದಲು ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಬರೆಯುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಜಗದ್ವಿಖ್ಯಾತವಾದ "ಸಿದ್ಧಾಂತಶಿಖಾಮಣಿ"ಯ ವಿಷಯವನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಂಡು, ಸಿದ್ಧಾಂತಶಿಖಾಮಣಿಯನ್ನು ಸೋಸಲೆ ರೇವಣಾರಾಧ್ಯರು ಬರೆದಿರುವರೆಂದು ಬರೆದುಬಿಟ್ಟಿರುವರು. ಇದರಿಂದ ಇವರು ಸಿದ್ಧಾಂತಶಿಖಾಮಣಿಯನ್ನು ಕಣ್ಣಿನಿಂದ ನೋಡಿಯೇ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸಿದ್ಧಾಂತಶಿಖಾಮಣಿಯನ್ನು ಈಗ್ಗೆ ೨ ಸಾವಿರ ವರ್ಷಗಳ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿದ್ದ ಶ್ರೀಶಿವಯೋಗಿ ...೧ನೆಯ ಪರಿಚ್ಛೇದದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಹೆಸರನ್ನೂ ತಮ್ಮ ವಂಶಪರಂಪರೆಯನ್ನೂ ವಿಶದವಾಗಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿರುವರು. ಇವರು ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ನೋಡದೆ, ಈಗ್ಗೆ ಸುಮಾರು ೩೦೦ ವರ್ಷಗಳ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧಾಂತಶಿಖಾಮಣಿಗೆ ಕನ್ನಡಭಾಷೆಯಿಂದ ಟೀಕೆಯನ್ನು ಬರೆದಿರುವ ಸೋಸಲೆ ರೇವಣಾರಾಧ್ಯನನ್ನೇ ಮೂಲಗ್ರಂಥಕಾರನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟಿರುವರು. ಬಹುಕಾಲ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಬರೆದ ಶ್ರೀಶಿವಯೋಗಿಶಿವಾಚಾರ್ಯರು ಎಲ್ಲಿಯೋ ಮಾಯವಾಗಿ ಹೋಗಿರುವರು. ಆ ಮಹಾತ್ಮರ ಸುಳಿವೇ ಇವರ ಲೇಖನದಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇವರು ಈಗ್ಗೆ ೩೦೦ ವರ್ಷಗಳ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿದ್ದ (1623) ಸೋಸಲೆ ರೇವಣಾರಾಧ್ಯನನ್ನು ಈಗ್ಗೆ ೮೦೦ ವರ್ಷಗಳ ಕೆಳಗೆ ಇದ್ದನೆಂದು ಬರೆದಿರುವದನ್ನು ನೋಡಿ ಕರ್ನಾಟಕದೇಶೀಯರೆಲ್ಲರೂ ಬೆರಗಾಗಿ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನಾದರೂ ಇವರು ರಾವಬಹದ್ದೂರ್ ಆರ್. ನರಸಿಂಹಾಚಾರ್ಯರು ಬರೆದಿರುವ ಕರ್ನಾಟಕಕವಿಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಸೋಸಲೆ ರೇವಣಾರಾಧ್ಯರ ಸಮಗ್ರವಿಷಯವನ್ನು ಓದಿನೋಡಿ, ನಿಜತ್ವವನ್ನು ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿರಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಸಿದ್ಧಾಂತಶಿಖಾಮಣಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಶ್ರೀಹಯವದನರಾಯರು "ಮದ್ರಾಸ್ ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಓರಿಯಂಟಲ್ ಲೈಬ್ರರಿ"ಯ ಪ್ರಿಂಟಾದ ಕ್ಯಾಟಲಾಗನ್ನು ನೋಡಿ ಹೀಗೆ ಬರೆದಿರಬಹುದೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಆ ಕ್ಯಾಟಲಾಗಿನಲ್ಲಿ ಆ ಲೈಬ್ರರಿಯ ಸಮಸ್ತಪುಸ್ತಕಗಳ ಆದಿಭಾಗ-ಅಂತ್ಯಭಾಗಗಳು ಸ್ವಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿ ತೋರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಆ ಕ್ಯಾಟಲಾಗನ್ನು ಮುದ್ರಿಸಿದವರು ಸಿದ್ಧಾಂತಶಿಖಾಮಣಿಯ ವಿಷಯವನ್ನು ಬರೆಯುವಾಗ್ಗೆ ತಪ್ಪುತಿಳುವಳಿಕೆಯಿಂದ ಪುಸ್ತಕದ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿದ್ದ ಟೀಕಾಕಾರನ ಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನೇ ಸಿದ್ಧಾಂತಶಿಖಾಮಣಿಯ ಶ್ಲೋಕಗಳೆಂದು ಭ್ರಮಿಸಿ ಮುದ್ರಿಸಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರಹಸ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿಯದೆ ಶ್ರೀರಾಯರವರು ಇವೇ ಸಿದ್ಧಾಂತಶಿಖಾಮಣಿಯ ಪ್ರಾರಂಭದ ಶ್ಲೋಕಗಳೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು, ಅವುಗಳ ಮೇಲೆಯೇ ಊಹಾಪೋಹಪೂರ್ವಕ ಕಾಲನಿರ್ಣಯಾದಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ ಭರದಲ್ಲಿಬಿದ್ದು ಏನೇನೋ ಬರೆದುಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಇವರು ಅನೇಕವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಪ್ಪುತಪ್ಪಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಬರೆದಿರುವದು ಪರಮವಿಷಾದಕರವಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹಯವದನರಾಯರವರು ಅನ್ಯಮತೀಯರಾಗಿರುವದರಿಂದ ಇವರಿಗೆ ವೀರಶೈವಮತಗ್ರಂಥಗಳ ವಿಷಯವಾಗಲಿ, ಅಥವಾ ಈ ಮತಸಿದ್ಧಾಂತದ ರಹಸ್ಯವಾಗಲಿ ಹೇಗೆ ತಿಳಿಯಬೇಕು? ಈ ಮತದಲ್ಲಿ ಜನ್ಮವೆತ್ತಿದವರಿಗೇನೇ ಈ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ತಿಳಿಯುವದು ಕಷ್ಟವಾಗಿರುವಾಗ ಇವರಿಗೆ ತಿಳಿಯದಿರುವದೇನೂ ಆಶ್ಚರ್ಯವಲ್ಲ! ಇದೇ ಈ ವ್ಯತ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಲ್ಲದೆ ಮತ್ತಾವ ಕಾರಣವೂ ಇಲ್ಲ. ಅಸ್ತು!

ಶ್ರೀಪತಿಪಂಡಿತರ ಕಾಲ.

(ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೦೭೩ ರಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭ)

ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹಯವದನರಾಯರು ಶ್ರೀಕರಭಾಷ್ಯದ ಕವರಿನಮೇಲೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಎದ್ದು ಕಾಣುವಂತೆ ಶ್ರೀಪತಿಪಂಡಿತರ ಕಾಲ ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೪೦೦ ಎಂದು ಮುದ್ರಣಮಾಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಪ್ರಾಚೀನಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಪರಿಶೋಧಿಸದೆ ಹೀಗೆ ಬರೆದಿರುವದನ್ನು ನೋಡಿ ಬಹುಜನರು ಪರಿತಪಿಸುತ್ತಿರುವರು. ಯಾವುದಾದರೊಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸಬೇಕಾದರೆ ಅನೇಕಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು. ಯಾವಯಾವ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಯಾವಯಾವ ವಿಷಯವು ಬಂದಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಮರ್ಶಿಸಬೇಕು. ವಾಕ್ಯಸರಣಿಯನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಮಾಡದೆ ಯಾರೋ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿರುವ "ಮಧ್ವ" ಎಂಬ ಶಬ್ದವನ್ನು ಭದ್ರವಾಗಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು, ಮಿಕ್ಕ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ವಿಮರ್ಶಿಸದೆ ಬರೆದಿರುವದು ಪರಮವಿಷಾದದ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀಪತಿಪಂಡಿತರು ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೧ ನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿದ್ದರೆಂಬ ವಿಷಯವು ಜಗತ್ಪ್ರಸಿದ್ಧವೂ ಇತಿಹಾಸಪ್ರಸಿದ್ಧವೂ ಆಗಿದ್ದರೂ, ಇವರು ೧೪ ನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿದ್ದರೆಂದು ಬರೆದಿರುವರು. ಯಾರಾದರೂ ಕಾಲನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ್ಗೆ ೧೦ ಅಥವಾ ೨೦ ವರ್ಷಗಳ ಅಂತರವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಇವರ ಕಾಲನಿರ್ಣಯದಲ್ಲಿ ೩೦೦ ವರ್ಷಗಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗಿ ಹೋಗಿದೆ. ಇದೆಂತಹ ಕಾಲನಿರ್ಣಯವೋ ದೇವರಿಗೇ ಗೊತ್ತು! ಇವರು ಹೀಗೆ ಬರೆದಿರುವದನ್ನು ನಂಬಿ ಆಗಲೇ ಕೆಲವರು ಶ್ರೀಪತಿಪಂಡಿತರು ೧೪ ನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿದ್ದರೆಂದು ಲೇಖಗಳನ್ನು ಬರೆಯಲಿಕ್ಕೂ ಭಾಷಣಗಳನ್ನುಮಾಡಲಿಕ್ಕೂ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿರುವರು. ಇವರು ತಪ್ಪಾಗಿ ಬರೆದಿರುವ ಕಾಲಮಾನವನ್ನು ನೋಡಿ ಯಾರೂ ಭ್ರಾಂತರಾಗಬಾರದೆಂದು ಕೋರಿಕೆ. ಇವರು ಬರೆದಿರುವ ಕಾಲವು ಎಷ್ಟು ಸರಿಯಾದುದಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನೂ, ಶ್ರೀಪತಿಪಂಡಿತರು ೧೧ ನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿದ್ದರೆಂಬುದನ್ನೂ ಈ ಕೆಳಗೆ ಪ್ರಮಾಣಪುರಸ್ಸರವಾಗಿ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸತಕ್ಕ ವಿಷಯಗಳಿಂದ ಸರ್ವರೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಬಿಜ್ಜಳನಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದ ಬಸವನು ೧೨ನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿದ್ದನೆಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪುವರಷ್ಟೆ! ಈ ಬಸವನು ತನಗಿಂತಲೂ ಪ್ರಾಚೀನರಾದ ಅನೇಕಜನ ಶಿವಭಕ್ತರ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಬಿಜ್ಜಳನ ಮುಂದೆ ಹೇಳುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ—"ಎಲೈ, ಬಿಜ್ಜಳನೇ! ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಪತಿಪಂಡಿತನೆಂಬ ಆಚಾರ್ಯನು ಅನಂತಪಾಲಭೂಪಾಲನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಶಿವಭಕ್ತರಿಗೆ ಸಮಾನರುಂಟೆಂದು ಯಾರು ವಾದಿಸುವರೋ ಅವರನ್ನು ಖಂಡಿಸುವೆನೆಂದು ನುಡಿದು, ಅಗ್ನಿಯನ್ನು ಒಂದು ವಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿಟ್ಟು, ಅದನ್ನು ಬನ್ನಿಮರಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಿ, ಪರವಾದಿಗಳಿಗೆ ಬೆಂಕಿಯು ದೊರೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಿದನು." ಎಂದು ಈ ಮಹಾತ್ಮನ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಹೊಗಳಿರುವನು.

ಇತಿಹಾಸಾಂತರಂ ವಕ್ಷ್ಯೇ ಶೃಣು ರಾಜನ್ ಮಹಾಮತೇ ।
ಶಿವಭಕ್ತೋ ಮಹಾಯೋಗೀ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶ್ರೀಪತಿಪಂಡಿತಃ ॥
ಶಾಸ್ತ್ರನಾನಾತಿಕುಶಲೋ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾನಾಂ ಸಭಾಂತರೇ ।

....

ಅನಂತಪಾಲಭೂಪಾಲಸಮಕ್ಷಂ ಭಕ್ತಿತತ್ಪರಃ ॥
ಇತಿ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾಂ ಕೃತ್ವಾಽಸೌ ನೀತ್ವಾಂಗಾರಚಯಂ ಪರಂ ।
... ಸನ್ನಧಂ ಪರಂ ॥

(ಸಂಸ್ಕೃತಬಸವಪುರಾಣ ಅ. ೩೮)

ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಬಸವನೇ ಈ ಮಹಾತ್ಮನ ಚರಿತ್ರವನ್ನು ಬಿಜ್ಜಳನ ಮುಂದೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ, ಶ್ರೀಪತಿಪಂಡಿತನು ಬಸವನಿಗಿಂತಲೂ ಪ್ರಾಚೀನನೆಂಬುದು ನಿರ್ವಿವಾದವಷ್ಟೆ! ಇದೇ ವಿಷಯವನ್ನು ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೧೯೫ ರಲ್ಲಿದ್ದ **ಪಾಲ್ಕುರಿಕೆ ಸೋಮನಾಥನು** ತಾನು ಬರೆದಿರುವ **"ಆಂಧ್ರಬಸವಪುರಾಣ"** ದಲ್ಲಿಯೂ ಬರೆದಿರುವನು. ಇದಲ್ಲದೆ ಈ ಸೋಮನಾಥನು ಆಂಧ್ರಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ **"ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಪಂಡಿತಾರಾಧ್ಯ"** ರ ಚರಿತ್ರವನ್ನು ಬರೆದಿರುವನು. ಆ ಚರಿತ್ರದಲ್ಲಿ—

ಹರಭಕ್ತಿ ಯುಕ್ತಿ ಕಥಿಪತಿ ನಾಗ ।
ಬರಗೆನು ಸೊಲ್ಲಿ **ಶ್ರೀಪತಿಪಂಡಿತಯ್ಯ** ॥
ಚೆನಸಿ ಭಕ್ತಿಕ್ರಿಯಾಸ್ಥಿತಿಕರ್ತ ಯನಗ ।
ಜನಿಯೆನು ಲೆಂಕಮಂಚನಪಂಡಿತಯ್ಯ ॥
ಮೂರಾಸ್ಯಸಮಯಸಂಹಾರುಡೈ ಚನಿಯೆ ।
ಮೂಡುಡು ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಪಂಡಿತಯ್ಯ ॥
ಖ್ಯಾಪಿತಭಕ್ತಿಕಿ ಕಾರಣಪುರುಷು ।
ಲೈ ಪಂಡಿತತ್ರಯಂ ಬನ ಭುವಿ ಜನಿರಿ ॥

ಈ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ **ಶ್ರೀಪತಿಪಂಡಿತನನ್ನೂ**, ಮಂಚನಪಂಡಿತನನ್ನೂ, ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಪಂಡಿತನನ್ನೂ, ಅಸಾಧಾರಣಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಸ್ತುತಿಸಿರುವನು. ಇದರಿಂದ ಪಾಲ್ಕುರಿಕೆ ಸೋಮನಾಥನಿಗಿಂತಲೂ ಶ್ರೀಪತಿಪಂಡಿತನು ಪ್ರಾಚೀನನೆಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುವುದಷ್ಟೆ!

ಬಸವನ ಸಮಕಾಲ (೧೧೬೦) ದಲ್ಲಿದ್ದು ಬಸವನಿಗಿಂತಲೂ ವಯೋವೃದ್ಧನಾಗಿದ್ದ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಪಂಡಿತಾರಾಧ್ಯನು, ಆಂಧ್ರಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ **"ಶಿವತತ್ತ್ವಸಾರ"** ಎಂಬ ಉದ್ಗ್ರಂಥವನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಈ ಗ್ರಂಥರತ್ನವನ್ನು ಆಂಧ್ರದೇಶಪ್ರಸಿದ್ಧರಾದ ಮ|| ರಾ|| ಕೊಮಾರ್ರಾಜು ಲಕ್ಷ್ಮಣರಾವು ಎಂ.ಎ. ಎಂಬವರು ಆಂಧ್ರಸಾಹಿತ್ಯಪರಿಷತ್ತಿನ ಪರವಾಗಿ ಪರಿಶೋಧನೆಮಾಡಿ ಮುದ್ರಿಸಿ ಪ್ರಕಾಶಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಪಂಡಿತಾರಾಧ್ಯನು ತನ್ನ ಶಿವತತ್ತ್ವಸಾರಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ—

ಒಕ್ಕಡೆ ದೈವಮು ಶಿವು ಡನಿ
ನಿಕ್ಕಮು ಸೇಯುಟಕು ಮುಡಿಚಿ ನಿಪ್ಪುಲು ಸೀರನ್ ।
ಪ್ರಕ್ಕಕ **ಶ್ರೀಪತಿಪಂಡಿತು**
ಡಕ್ಕಜಮುಗ ವಿಜಯವಾಡ ನಲಜಮ್ಮಿ ಶಿವಾ ॥

ಶ್ರೀಪತಿಪಂಡಿತಾರಾಧ್ಯನು ವಿಜಯವಾಡ (ಬಿಜವಾಡ) ದಲ್ಲಿ ಶಿವನೊಬ್ಬನೇ ದೈವನೆಂಬುದನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ವಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಬೆಂಕಿಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಮಹಾಶ್ಚರ್ಯವನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿದನೆಂದು, ಈ ಮಹಾತ್ಮನ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಬಣ್ಣಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಇದರಿಂದ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಪಂಡಿತನಿಗಿಂತಲೂ ಶ್ರೀಪತಿಪಂಡಿತನು ಪ್ರಾಚೀನನೆಂಬುದು ಸಿದ್ಧವಾಗುವುದಷ್ಟೆ!

ಶ್ರೀಪತಿಪಂಡಿತಾರಾಧ್ಯನು ಯಾವ ಅನಂತಪಾಲ ರಾಜನ ಆಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಮಹಿಮಾಪ್ರಭಾವವನ್ನು ತೋರಿಸಿದನೋ, ಆ ಅನಂತಪಾಲರಾಜನು ೧೧ ನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿದ್ದ ಚಾಳುಕ್ಯತ್ರಿಭುವನಮಲ್ಲದೇವನ ಸಾಮಂತರಾಜನಾಗಿದ್ದು, ಬನವಾಸಿ ಮೊದಲಾದ ಕನ್ನಡ ಪ್ರಾಂತಗಳನ್ನೂ, ಮೈಸೂರು ಸೀಮೆಯ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳನ್ನೂ, **ಗೋದಾವರಿ, ಗುಂಟೂರು,** ಬಿಜವಾಡ, ಕಡಪಾ, ಕರ್ನೂಲು ಮೊದಲಾದ ಆಂಧ್ರಪ್ರಾಂತಗಳನ್ನೂ ಆಳುತ್ತಿದ್ದನೆಂಬ ವಿಷಯವು ಶಿಲಾಶಾಸನಗಳಿಂದ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. **Inscriptions of Madras Presidency Vol. II** ಈ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿರುವ ಗುಂಟೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನ ೨೦೫ ನೆಯ ನಂಬರಿನ ಶಾಸನದಲ್ಲಿಯೂ, ಕರ್ನೂಲು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನ ೨೫೧ ನೆಯ ನಂಬರಿನ ಶಾಸನದಲ್ಲಿಯೂ ಈ ರಾಜನ ವಿಷಯವು ಉಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಪೂರ್ವಗೋದಾವರಿ ಡಿ|| ದ್ರಾಕ್ಷಾರಾಮಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿರುವ ಭೀಮೇಶ್ವರದೇವಸ್ಥಾನದ ಪಶ್ಚಿಮಗೋಪುರದ ಹತ್ತಿರವಿರುವ ಒಂದು ಶಾಸನದಲ್ಲಿ, ಈ ರಾಜನ ವಿಷಯವು ಉಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಈ ಶಾಸನವು ಕನ್ನಡಭಾಷೆಯದಿದ್ದು, **"South Indian Inscriptions Govt. of India" Vol. IV 458-59** ನೆಯ ಪುಟದಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಮಿ|| ಬಿ. ಲುಯಿಸ್ ರೈಸ್ ಸಾಹೇಬರವರು ಮೈಸೂರು ಗವರ್ನಮೆಂಟಿನ ಪರವಾಗಿ ಶೋಧಿಸಿ ಮುದ್ರಿಸಿರುವ **"Ephigraphia Carnatica" Vol. VII** ಶಿವಮೊಗ್ಗಾ ಡಿ|| ಶಿಕಾರಿಪುರತಾಲೂಕಿನ ೧೩-೫೮-೯೯-೧೩೧-೧೯೪ ನೆಯ ಶಾಸನಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಅನಂತಪಾಲರಾಜನ ವಿಷಯವು ಬಹುವಿಶದವಾಗಿ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಈ ಸಮಸ್ತಶಾಸನಗಳು ಅನಂತಪಾಲರಾಜನು ೧೧ ನೆಯ ಶತಮಾನದ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿದ್ದನೆಂಬುದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುತ್ತವೆ.

ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ ತತ್ತ್ವಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರೂ ಇತಿಹಾಸಜ್ಞರೂ ಆಗಿರುವ ಮ|| ರಾ|| ಟಿ. ಎಸ್. ನಾರಾಯಣಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಬಿ. ಎ., ಬಿ.ಎಲ್., ಮಹಾಶಯರು ೧೯೧೫ ನೆಯ ಇಸ್ವಿ ಮೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ— **"ದಿ ಇಂಡಿಯನ್ ರಿವ್ಯೂ"** ಎಂಬ ಜಗದ್ವಿಖ್ಯಾತವಾದ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ **"The Five Great Schools of Vedanta Philosophy"** ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ಲೇಖವನ್ನು ಬರೆದು ಪ್ರಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿರುವರು. ಈ ಮಹಾಶಯರು ತಮ್ಮ ಲೇಖದಲ್ಲಿ—ಬ್ರಹ್ಮಸೂತ್ರಗಳ ಮೇಲೆ ಒಟ್ಟು ೧೧ ಜನ ಆಚಾರ್ಯರು ಭಾಷ್ಯಗಳನ್ನು ಬರೆದಿರುವರೆಂದೂ, ಆ ೧೧ ಜನ ಆಚಾರ್ಯರಲ್ಲಿ **"ಶಂಕರ-ಶ್ರೀಕಂಠ-ರಾಮಾನುಜ-ಶ್ರೀಪತಿ-ಮಧ್ವ"** ಎಂಬ ಐದು ಜನ ಆಚಾರ್ಯರು ರಚಿಸಿರುವ ಭಾಷ್ಯಗಳೇ ಮುಖ್ಯವಾದವುಗಳೆಂದೂ, **ಶ್ರೀಪತಿಪಂಡಿತರು** ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೦೭೨ ರಲ್ಲಿ ಜನ್ಮವೆತ್ತಿದರೆಂದೂ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಮಹಾಶಯರು ಈ ಐದು ಜನ ಆಚಾರ್ಯರ ಕಾಲವನ್ನು ಕುರಿತು ಈ ಕೆಳಗೆ ಉದಾಹರಿಸಿರುವಂತೆ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ.

Of these eleven Schools of Vedanta Philosophy, those of Shankara, Srikantha, Ramanuja, Srikara and Maddhwa are the most important and constitute the Five Great Schools of Vedanta Philosophy. Of these, Shankara belongs to the end of the 6th Century B.C. (born 509 B.C.) Srikantha was a contemporary of the Second Great Shankara, the 38th Acharya or successor of Adi Shankara who was born in 788 A.D., and who is unfortunately mistaken for Adi Shankara and belongs to the latter part of the 8th Century A.D. Ramanuja belongs to the earlier part of the 11th Century A.D. (born 1017 A.D.) Srikara and Maddhwa respectively belong to the latter half of the 11th century and the earliar half of the 12th Century A.D. (Srikara having been born in 1072 A.D., and Maddhwa in 1119 A.D.)

ಇತ್ಯಾದಿವಿಷಯಗಳನ್ನು ವಿಮರ್ಶಿಸಿದರೆ ಶ್ರೀಪತಿಪಂಡಿತಾರಾಧ್ಯನು ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೧ನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿದ್ದನೆಂಬುದು ಸರ್ವರಿಗೂ ಕನ್ನಡಿಯಂತೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತೋರುತ್ತದೆ. ಶ್ರೀಕರಭಾಷ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಸುಮಾರು ೭೦೦–೮೦೦ ಪುಟಗಳಷ್ಟು ಇಂಟ್ರಡಕ್ಷನ್ನನ್ನು ಬರೆದಿರುವ ಇವರು, ಇವುಗಳೊಂದನ್ನೂ ನೋಡದಿರುವುದು ಆಶ್ಚರ್ಯಕರವಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹಯವದನರಾಯರು ಶ್ರೀಕರಭಾಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಧ್ವಾಚಾರ್ಯರ ಹೆಸರು ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ, ಶ್ರೀಪತಿಪಂಡಿತರು ಮಧ್ವಾಚಾರ್ಯರಿಗಿಂತಲೂ ಈಚಿನವರೆಂದು ಬಲವಾಗಿ ನಂಬಿರುವಂತೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಮಧ್ವಾಚಾರ್ಯರ ಹೆಸರು ಬಂದಿರುವ ವಾಕ್ಯಗಳು ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಭಾಷ್ಯಕಾರರವೇ? ಅಥವಾ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಯಾರಾದರೂ ವಿಚಾರಶೂನ್ಯರು ಸೇರಿಸಿದವುಗಳೇ ಎನ್ನುವದನ್ನು ಇವರು ಚನ್ನಾಗಿ ವಿಮರ್ಶಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಹಾಗೆ ವಿಮರ್ಶಿಸದಿರುವದೇ ಈ ವೈಪರೀತ್ಯಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಮಧ್ವಾಚಾರ್ಯರಿಗಿಂತ ಸುಮಾರು ೧೫೦ ವರ್ಷಗಳ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದ ಶ್ರೀಪತಿಪಂಡಿತರ ಭಾಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಧ್ವಾಚಾರ್ಯರ ಹೆಸರನ್ನು ಸೇರಿಸಿರುವದೂ, ವ್ಯಾಸಪುರಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಮುಸಲ್ಮಾನಚಕ್ರವರ್ತಿಗಳ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿರುವದೂ ಇವೆರಡೂ ಒಂದೇ ಮಾಲಿಕೆಯೊಳಗಿನ ಮಣಿಗಳಂತಿದ್ದು, ಕೇವಲ ಹಾಸ್ಯಾಸ್ಪದವಾಗಿದೆ. ಇವರು ಮುದ್ರಿಸಿರುವ ಶ್ರೀಕರಭಾಷ್ಯದ ೬೬೩ನೆಯ ಪುಟದಲ್ಲಿ "ಮಧ್ವಾದ್ವೈತಕ್ಷಪಣಕತಾರ್ಕಿಕಾದಯೋ ಜೀವಾನಾಂ ವಿಭುತ್ವಾಂಗೀಕಾರಾತ್ ತನ್ನಿರಸನಾರ್ಥಮೇತದಧಿಕರಣಪ್ರಾರಂಭಃ" ಎಂಬ ವಾಕ್ಯವಿದೆ. ಇಂತಹ ಅಸಂಬದ್ಧವಾಕ್ಯವನ್ನು ಭಾಷ್ಯಕಾರರು ಎಂದಾದರೂ ತಮ್ಮ ಕೈಯಿಂದ ಬರೆಯಬಹುದೇ? ರಘುವಂಶವನ್ನು ಓದುವ ಬಾಲಕನಾದರೂ ಇಂತಹ ವ್ಯಾಕರಣವಿರುದ್ಧವಾಕ್ಯವನ್ನು ಬರೆದಾನೆಯೇ? "ತಾರ್ಕಿಕಾದಯಃ" ಎಂಬ ಪ್ರಥಮಾಂತದ ಸಂಬಂಧವು ಎಲ್ಲಿರುವುದೆಂಬುದನ್ನಾದರೂ ಈ ಭಾಷ್ಯವನ್ನು ಪರಿಶೋಧಿಸಿದ ಶ್ರೀಹಯವದನರಾಯರವರು ಪರ್ಯಾಲೋಚಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಇಂತಹ ಅಸಂಬದ್ಧವಾಕ್ಯವನ್ನು ಇವರು ಹೇಗೆ ಮುದ್ರಿಸಿದರೋ ತಿಳಿಯದಾಗಿದೆ. ಅಸ್ತು!

ಶ್ರೀಪತಿಪಂಡಿತರು ತಮ್ಮ ಭಾಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರ ಮತ್ತು ರಾಮಾನುಜಾಚಾರ್ಯರ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಖಂಡಿಸಿರುತ್ತಾರೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದು, ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾಗಿರುವ ಮಧ್ವಾಚಾರ್ಯರ ಹೆಸರನ್ನಾದರೂ ಏಕೆ ಬಿಡಬೇಕೆಂದು ಭಾವಿಸಿ, ಅವರ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನೂ ಕೂಡ ಇವರು ಖಂಡಿಸಿರುತ್ತಾರೆಂದು ಜಂಭಕೊಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಅಲ್ಪವಿಚಾರಿಗಳಾದ ಯಾರಾದರೂ ಲಿಂಗಧಾರಿಗಳು "ಮಧ್ವ" ಶಬ್ದವನ್ನು ಸೇರಿಸಿರಬಹುದು. ಅಥವಾ ಮತಾಂತರಾಸಹಿಷ್ಣುಗಳಾದ ಪರಮತೀಯರು ಶ್ರೀಕರಭಾಷ್ಯವು ಪ್ರಾಚೀನವಾದರೆ ವೀರಶೈವಮತಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷ ಶೋಭೆಯುಂಟಾಗುವದೆಂದು ಭಾವಿಸಿ, ಇದನ್ನು ಇತ್ತೀಚಿನದನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಆ ಶಬ್ದವನ್ನು ಸೇರಿಸಿರಬಹುದು. ಇದಕ್ಕೆ ಇವೆರಡು ಕಾರಣಗಳಲ್ಲದೆ ಇನ್ನಾವ ಕಾರಣವೂ ತೋರುವುದಿಲ್ಲ. "ಮಧ್ವ" ಎಂಬ ಎರಡು ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಅದ್ಭುತವಾದ ಪಾಂಡಿತ್ಯವೂ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಶ್ರಮವೂ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀಪತಿಪಂಡಿತರು ತಮ್ಮ ಭಾಷ್ಯದಲ್ಲಿ ದ್ವೈತಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಚನ್ನಾಗಿ ಖಂಡಿಸಿರುವರು. ಆದರೆ ಅಷ್ಟುಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ಮಧ್ವಾಚಾರ್ಯರ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಖಂಡಿಸಿರುವರೆಂದು ತಿಳಿಯಬಾರದು. ಏಕೆಂದರೆ–ದ್ವೈತಸಿದ್ಧಾಂತವು ಮಧ್ವಾಚಾರ್ಯರೊಬ್ಬರದೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ತಾರ್ಕಿಕಾದಿಗಳೂ ಸಹ ದ್ವೈತಿಗಳೇ ಆಗಿದ್ದಾರೆಂಬ ವಿಷಯವು ಜಗತ್ಪ್ರಸಿದ್ಧವೇ ಅದೆ. ಇತ್ಯಾದಿವಿಷಯಗಳನ್ನು ವಿಚಾರಮಾಡದೆ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿರುವ ಮಧ್ವಶಬ್ದವನ್ನೇ ಮರೆಹೊಕ್ಕುದಾದರೆ, ಶ್ರೀಪತಿಪಂಡಿತರ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸತಕ್ಕ ಸಮಸ್ತ ಗ್ರಂಥಗಳಿಗೂ, ಶಾಸನಾದಿಗಳಿಗೂ ಅಗ್ನಿಸಂಸ್ಕಾರವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗುವ ಪ್ರಸಂಗವು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವದು. ಅಸ್ತು!

ನಾನು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನಾನಾವಿಧಪ್ರಮಾಣಪುರಸ್ಸರವಾಗಿ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದ ವಿಷಯವನ್ನು ಶ್ರೀರಾಯರವರು ಪೂರ್ಣಮನಸ್ಸಿಗೆ ತಂದುಕೊಂಡು, ಶ್ರೀಪತಿಪಂಡಿತರ ಸರಿಯಾದ ಕಾಲವನ್ನೂ ಸಿದ್ಧಾಂತಶಿಖಾಮಣಿಯ ವಿಷಯವನ್ನೂ ಬೇರೆಯಾಗಿ ಮುದ್ರಣಮಾಡಿಸಿ, ಆ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಬೇಕಲ್ಲದೆ ಈಗಿರುವ ಕವರನ್ನು ಬೇರೆಯಾಗಿ ಮುದ್ರಣಮಾಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೋರಿಕೆ. ಶ್ರೀಹಯವದನರಾಯರವರು ಕೇವಲ ಗುಣಗ್ರಾಹಿಗಳಾಗಿರುವದರಿಂದ ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ನೆರವೇರಿಸುವರೆಂದು ಸರ್ವರೂ ನಂಬಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಮಹಾಗ್ರಂಥದ ಆವಿರ್ಭಾವಕ್ಕೆ ಮೂಲಕಾರಣೀಭೂತರಾದ **ರಾಜಸಭಾಭೂಷಣ ದಿವಾನ್ ಬಹದ್ದೂರ್ ಡಾ|| ಸರ್. ಕೆ. ಪಿ. ಪುಟ್ಟಣ್ಣಶೆಟ್ಟರ**ವರೂ ಸಹ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಆಮೂಲಾಗ್ರವಾಗಿ ವಿಮರ್ಶಿಸಿ, ಈ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಗ್ಯವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡುವರೆಂದು ಪೂರ್ಣ ನಂಬಿಗೆಯಿದೆ.

శ్రీకృష్ణ దేవరాయాంధ్ర భాషానిలయము

౨౬-౧౧-౩౭ శుక్రవారం సాయంత్రం ౬ ఘం.

గౌరీగంధర్వ సంఘాధ్యక్షులు

విద్వాన్ బ్రహ్మశ్రీ పాటూరుపూడి చలమయ్య శాస్త్రిగారు సంగీతవిద్యావిషయమై

'నాద చైతన్యము'

అను సంశేముపై ఉపన్యసింతురు.

వేద కావ్య స్మృతి తీర్థ పండిత చి. మ. వీర భద్రశర్మ గారు

అధ్యక్షత వహింతురు.

అందరు సకాలమునకు దయచేయ ప్రార్థితులు.

ఖండవల్లి లక్ష్మీరంజనం,

గౌ. కార్యదర్శి.

పంచాయతీ ప్రింటింగువర్క్సు, హైదరాబాదు ద.

ఓమ్

శ్రీ సనాతన ధార్మిక సంఘము.

స్వస్తిశ్రీ ఈశ్వరనామ సం॥ కార్తిక బ॥ ౧౫ గురువారము

(28 డై 1347 ఫ.)

సాయంకాలము ౫ ఘం॥ లకు కిషనుగంజులో

వీరశైవ గురుకులాధ్యక్షులైన

వేద కావ్య స్మృతి తీర్థ, ధర్మాచార్య, విద్యానిధి,

విద్యారత్న, పండిత చి. మ వీర భద్రశర్మ గారు

గీతా ధర్మము.

అను విషయమును గూర్చి ఉపన్యసింతురు

వ్యాకరణ శిరోమణి విద్వాన్

శ్రీ. సి హెచ్. రంగాచార్యులగారు

అధ్యక్షత వహింతురు.

అందరు సకాలమునకు దయచేయ ప్రార్థితులు.

కిషనుగంజు. ఇట్లు

కాండూరు నరసింహాచార్యులు

కార్యదర్శి.

మార్వాడిప్రెస్—హైదరాబాదు-దక్కన్.

శ్రీ గౌరీ శంకరాభ్యాం నమః॥

పండిత స్వాగతము

అమూల్యసంధి

ధర్మోపన్యాసములు

సికిందరాబాదు వీరశైవగురుకులాధ్యక్షులును, వేదకావ్యస్మృతి దర్శనతీర్థ, సాహిత్య విశారద, ధర్మాచార్య, విద్యానిధి, విద్యారత్న బిరుదాంకితులునునగు బ్ర॥ శ్రీ॥ పండిత చిదిరెమఠము

వీరభద్ర శర్మగారు

ఇదే ఈశ్వరపుష్య బ॥ ౧౦ బుధవారం మధ్యాహ్నము (26-1-1938) గ్రామస్థులప్రార్థననుసరించి కనగాల గ్రామమునకు దయచేయనున్నారు. శ్రీపండితులవారికి తత్కాలమున జరుగు ఘనమైన స్వాగతమహోత్సవమునందు, సకలమతస్థులు సమ్మిళితులై సత్కరింపగోరుచున్నాము.

జనవరి 27 వ తేదీ మొదలు శ్రీ పండితులవారిచే, ధర్మరహస్యము, వేదాగమ విచారము, వీరశైవమతచర్చ, వీరశైవాధిక్యము మొన్నగు విషయములగూర్చి యుత్కృష్టమగు నుపన్యాసములు గావింపబడును. ఈధార్మికసభలో తామందరు పాల్గొని సమ్మానందింప జేయ ప్రార్థన.

15—1—38
రేపల్లె తాలూకా
కనగాల

ఇట్లు,

వీరశైవసమాజమువారు.

అవసరమునుబట్టి యెప్పటికప్పుడు పత్రికలు ప్రకటింపబడును.

తెనాలి ప్రెస్, తెనాలి

శ్రీ గౌరీశంకరాభ్యాంనమః॥

పండిత స్వాగతము

అమూల్యసంధి

ధర్మోపన్యాసములు

సికిందరాబాదు వీరశైవగురుకులాధ్యక్షులును, వేదకావ్యస్మృతి దర్శనతీర్థ, సాహిత్యవిశారద, ధర్మాచార్య, విద్యానిధి, విద్యారత్న, బిరుదాంకితులునునగు బ్ర॥ శ్రీ॥ పండిత చిదిరెమఠము

వీరభద్ర శర్మశాస్త్రిగారు

ఇదే ఈశ్వరమాఘ శు॥ ౧ మంగళవారం ఉదయము (1-2-38) గ్రామస్థులప్రార్థననుసరించి తెనాలి నగరమునకు దయచేయుచున్నారు. శ్రీపండితులవారికి తత్కాలమున జరుగు ఘనమైన స్వాగతమహోత్సవమునందు, సకలమతస్థులు సమ్మిళితులై సత్కరింపగోరుచున్నాము.

ఫిబ్రవరి 1 వ తేదీ మొదలు ఓంకారాశ్రమము నందు సాయంత్రం ఘ॥ గం॥ 3 లకు శ్రీ పండితులవారిచే వేదాగమ పురాణేతిహాసశాస్త్రప్రమాణ పురస్సరముగ వీరశైవమతచర్చ, వీరశైవాధిక్యము మున్నగువిషయముల గూర్చి యుత్కృష్టమగు నుపన్యాసములు గావింపబడును, ఈధార్మికసభలో తామందరు పాల్గొని సమ్మానందింపజేయ ప్రార్థన

ఉపన్యాసవిషయములో సంశయములు కలిగినయెడల లిఖిత పూర్వకమైన ప్రశ్నలను అడుగవచ్చును. సమాధానములీయబడును.

తెనాలి.
30-1-38

ఇట్లు.

వీరశైవసమాజమువారు.

☞ అవసరమునుబట్టి యెప్పటికప్పుడు పత్రికలు ప్రకటింపబడును.

శ్రీ గురుభ్యో నమః.

శ్రీమ త్సికింద్రాబాద్ వీరశైవ గురుకులాధ్యక్షులును
వేదకావ్యస్మృతిదర్శనతీర్థసాహిత్యవిశారద ధర్మాచార్యవిద్యానిధి విద్యారత్నబిరుదాంకితులు నగు

శివశ్రీ పండిత చిదిరేమఠము వీరభద్రశర్మగారికి

కనగాలగ్రామమున ధర్మోపన్యాసము లీయుటకు జనుదెంచిన సమయమునందు సమర్పింపఁబడిన

మహాస్వాగతము.

కాశీసు డనంతు డాఢ్యు డమర • శ్రేణిఁ విలోకించి మో
పాకారిప్రముఖామలార! వినుఁడీ • భక్తాళినేలెంచి యా
యా కావ్యమ్ములఁజేయ నొజ్జలను ము • న్నుందందు పుట్టించి నే
నే కాపాడితినన్న ప్రజ్ఞ శుభముల్ • నీకిచ్చువిద్యానిధీ!

శ్రీగిరిజామనోహరు డ • శేషమహామహితాత్ము డాఢ్యు డిం
తోఁగరిమంబునం తనదు • తోరపుసత్వగుణంబు నొక్కమై
ప్రోగొనరించి మిమ్మిటకు • పూజ్యతఁ బొందిన వీరశైవముఁ
బాగొనరింపఁ బంపెనని • పల్కుటచెల్లదె? పండితోత్తమా!

ఆదిని లోకసౌఖ్యముల • నావలఁద్రోసియు బ్రహ్మచర్యమున్
మోదముమీరఁబూని తమ • పూతచరిత్రము వెల్ల ధర్మముల్
బోధలొనర్పఁ దేశముల • బొల్పుగఁ దిర్గెడి నీమహత్తు నె
వ్వాడు నుతింపగాగల డ • పారకృపాకర! ధీరశేఖరా!

సకల జీవులయెడ • సమదృష్టి తిలకించి। యుపకారముల సల్పు • యురు గుణాఢ్య
మతశాస్త్రవితతిని • సతతమ్ము పఠియించి। వీరశైవాచార • వెలుగు తెలిపి
పలువిద్య లార్జించి • పలువురిలో పేరు। వెలయంగఁ జేసిన • విమలచరిత
దుండగమ్ములఁద్రుంచి • దుష్టులనదలించి। ధర్మమ్ము నిలబెట్టు • ధన్యచరిత
కపట నాటక ధారుల • కపట మడచి। పేదలై యున్న యీయాంధ్ర • వీరశైవ
జనులఁ గాపాడఁ బూని, మా • స్వాగతమ్ము। పరగఁ గొనుమయ్య శ్రీవీర • భద్రశర్మ!

పలికిన పలుకులే • పరమ నీతులు కాగ। పలుక నేర్చినయట్టి • భానుకాంగ
నడచిన నడకలే • నడవడికలు గాగ। నడవనేర్చినయట్టి • నమ్రశాలి
వీరశైవుల పట్ల • వేల్పువీవనగను। సంచరించెడియట్టి • సాధుశీల
చిదిరేమఠము కులాం • బుధి సోముఁడీవన। యశము లార్జించెడి • యమలచరిత
స్వాగతమ్మును భక్తితో • జరపినాము। అంది మమ్ముద్ధరింపగ • నవని యందు
ఆయురారోగ్యభాగ్యమ్ము • లందు మయ్య। పార్వతీశుని సత్కృప • బడసి యెపుడు.

కనగాల,
ది 26—1—1938.

ఇట్లు,
వల్లూరుపాలెం, వీరశైవసంఘం.

రచయిత:—లక్కన మల్లికార్జునుఁడు.

ఆంధ్రవాణీ ప్రెస్, బెజవాడ.

* ఓం *

శ్రీ గురుభ్యోంనమః

శ్రీగౌరీ శంకరాభ్యాంనమః

శ్రీమ త్సికింద్రాబాద్ వీరశైవ గురుకులాధ్యక్షులును

వేదకావ్యస్మృతిదర్శనతీర్థసాహిత్యవిశారద ధర్మాచార్యవిద్యానిధి విద్యారత్నబిరుదాంకితులు నగు

శివశ్రీ పండిత చిదిరేమఠము వీరభద్రశర్మగారికి

తెనాలి నగరమున ధర్మోపన్యాసము లీయ జనుదెంచిన సమయమునందు సమర్పింపఁబడిన

మహాస్వాగతము.

ఉ॥ శ్రీయుత వేదశాస్త్రప్రద ♦ శీలుఁడుమాపతిపై నిభక్తియు
త్యాయుతకీర్తిశాలి విని ♦ ధార్మ విశారద బ్రహ్మవంశజుం
డేయను గర్వమంటని జని ♦ యించెనొ యీ మహనీయ మూర్తి నిర్
బాధక నీశుఁ డేలుత శు ♦ భంబుగ పండిత వీరభద్రునిన్.

చం॥ సదమల ధర్మమార్గ సువి ♦ శారద కోవిద వీరశైవ సం
పద నలరారుమూర్తి వియ ♦ పార ముదంబు బుధాళి నొందఁగా
చిదిరె మఠాధిపత్యమునఁ ♦ జెన్నలరార సపర్యగాంచి తా
ముదమున వీరభద్ర గురు ♦ మూర్తిని శాంకరుఁ డేలుగావుతన్.

మ॥ సభలన్మీర లుపన్యసించుతరి ను ♦ త్సాహంబు సంధిల్ల వా
గ్వైభవంబే మనసంస్కృతాంధ్రశ్రుతి స ♦ ద్వేద ప్రమాణంబులన్
సభలంబయ్యె వినమ్రధావళికి మీ ♦ శైవాగమాచారముల్
ప్రబలంబై శివుఁ డేలుగావుత సతం ♦ బా వీరభద్రానిధిన్.

గీ॥ అనఘు సద్వీరశైవ మ ♦ తార్యవర్య
ధర్మశాస్త్రాగమాది వి ♦ ద్యాప్రభావ
పండితాచార్య బిరుదాంక పావనుండు
వీరభద్రార్యశర్మ వి ♦ వేకధర్మ.

గీ॥ వీరశైవాది గురుకుల ♦ వేదవేద్య
వ్యక్తిసాహిత్య మూల్య ప్ర ♦ సక్తిగల్గి
వీరభద్రార్య నామ స ♦ ద్విమలసోమ
స్వాగతము గొమ్ము రతనాల ♦ స్వాగతమ్ము.

తెనాలి,
1-2-1938.

ఇట్లు,
తెనాలినగర వీరశైవసంఘం.

రచయిత:— కొండూరు మల్లికార్జునాచారి.

ది ఓరియంటల్ పవర్ ప్రెస్, తెనాలి.

శ్రీ జగద్గురు పంచాచార్య విజయతే

ధర్మోపన్యాసము

అమూల్య సంధి

సికింద్రాబాదు వీరశైవగురుకులాధ్యక్షులును, వేదకావ్యస్మృతి దర్శనతీర్థ, సాహిత్యవిశారద, ధర్మాచార్య, విద్యానిధి, విద్యారత్న, బిరుదాంకితులునగు బ్రి॥ శ్రీ

పండిత చదిరెమఠము వీరభద్ర శర్మశాస్త్రిగారు

ఫిబ్రవరి 2 వ తేదీ ఓంకారాశ్రమము నందు సాయంత్రము గంటలు 4 గంటలకు శ్రీ పండితులవారిచే వేదాగమ పురాణ [illegible] శాస్త్ర ప్రమాణ పురస్సరముగ వీరశైవ మతతత్త్వ, [illegible] ముఖ్యవిషయముల గూర్చి [illegible] ఉపన్యాసము గావింపబడును, ఈ ధార్మికసభలో కాలక్షేపము [illegible] సమ్మానించవలెనని ప్రార్థన

ఉపన్యాసవిషయములో సందేహములు కలిగినయెడల లిఖిత పూర్వకమైన ప్రశ్నలను సమయాను సారముగా అడుగవచ్చును. [illegible] తెలుపబడును.

తెనాలి. }
30-1-38 }

ఇట్లు,
వీరశైవసమాజమువారు.

అవసరమునుబట్టి యెప్పటికప్పుడు పత్రికలు ప్రకటింపబడును.

శ్రీ జగద్గురు పంచాచార్యేభ్యో నమః

మహోపన్యాసము

సికింద్రాబాదు వీరశైవగురుకులాధ్యక్షులును, వేదకావ్యస్మృతి దర్శనతీర్థ, సాహిత్యవిశారద, ధర్మాచార్య, విద్యానిధి, విద్యారత్న, బిరుదాంకితులునగు బ్రి॥ శ్రీ

పండిత చదిరెమఠము వీరభద్ర శర్మశాస్త్రిగారు

నేడు (3—2—38) ఓంకారాశ్రమము నందు సాయంత్రము గంటలు 4 గంటలకు

ధర్మము, వేదము, భగవద్గీత, శివాగమములు వీరశైవ వేదాంతము, [illegible] ఉపన్యాసము గావింతురు. ఈ ధార్మికసభలో [illegible] సమ్మానించ ప్రార్థన.

ఇట్లు,
తెనాలి వీరశైవసమాజమువారు.

అవసరమునుబట్టి యెప్పటికప్పుడు పత్రికలు ప్రకటింపబడును.

శ్రీః

హిందుస్తానీ ఉపన్యాసము

సికింద్రాబాదు వీరశైవ గురుకులాధ్యక్షులును, వేద కావ్య, స్మృతిదర్శన తీర్థ, సాహిత్య విశారద, ధర్మాచార్య, విద్యానిధి, విద్యారత్న, బిరుదాంకితులు నగు

బ్ర. శ్రీ. పండిత చదిరెమఠము వీరభద్రశర్మ శాస్త్రిగారు, [illegible] (4-2-38) [illegible] 4½ గంటలకు తెనాలి ము[illegible] [illegible] స్తానీభాషలో అనర్గ[illegible] [illegible]రు దయచేసి మా[illegible] [illegible]న్నాము.

ఇట్లు,
[illegible]టి వెంకట్రావు,
[illegible] స్థాపకులు.

ఆంధ్రపత్రిక

తెనాలి

పండిత స్వాగతము

1-2-38

(స్వకీయ విలేఖరి)

ఫిబ్రవరి, జనవరి 3.

1-2-38 వ తేదీన, సికింద్రాబాదు వీరశైవ గురుకులాధ్యక్షులును, వేదకావ్య స్మృతిదర్శన తీర్థ, సాహిత్య విశారద, ధర్మాచార్య, విద్యానిధి, విద్యారత్న బిరుదాంకితులను, పండిత చదిరెమఠము వీరభద్ర శాస్త్రిగారు, పట్టణములోని వీరశైవ సమాజమువారి ఆహ్వానము నంగీకరించి యీపట్టణము దయచేసిరి. పట్టణములోని ముఖ్య వీధులను చక్కగా నలంకరించి, పట్టణ ముఖ్యవీధులగుండా ఊరేగింపు జరిపిరి. [illegible] ఏర్పరచిరి. సాయంకాలము 4 గంటలకు, తెనాలి పట్టణమున, కాపుఁడను శ్రీరాములు గారిచే నిర్మింపబడిన ఓంకారాశ్రమమందు వీరశైవ సమాజమువారి యాజమాన్యమున గరికిపర్తి కాశీ విశ్వనాథం దేవరగారి అధ్యక్షతను బహిరంగసభ జరుపబడెను. ప్రథమమున అధ్యక్షులు ఉపన్యాసకులను సభికుల కెరుకపరచిరి. అంతట వీరశైవ సమాజమువారు సన్మానపత్ర సమర్పణము గావించినపిదప, ఉపన్యాసకులు వారి సంచార కార్యక్రమమువల్ల చాల శ్రమగలిగియున్నందున ఉపన్యసించుటకు కష్టముగా నున్నదనియు, దూరప్రదేశములనుండియు తమ ఉపన్యాసము వినుటకు వ్యయప్రయాసల కోర్చి దయచేసిన సభికులకు శ్రమకలిగించినందులకు క్షమాపణము చెప్పుచు, తమ ధర్మోపన్యాసము 2 వ తారీఖునుంచి వరుసగా యుండునని చెప్పిరి. వందనములతో సభ ముగిసెను.

ధర్మోపన్యాసము

2-2-38 వ తేదీ సాయంకాలము శ్రీ ఓంకారాశ్రమమందు, వీరశైవ సమాజమువారి యాజమాన్యమున, బ్రహ్మ నందగిరి స్వాములవారి అధ్యక్షతను, బహిరంగ సభ జరుపబడినది. ప్రథమమున, సికింద్రాబాదు వీరశైవ గురుకులాధ్యక్షులును, వేద కావ్య స్మృతి దర్శనతీర్థ, సాహిత్యవిశారద, ధర్మాచార్య, విద్యానిధి విద్యారత్న బిరుదాంకితులను, పండిత చదిరెమఠము వీరభద్రశర్మ శాస్త్రిగారికి, స్వాగతపత్రము సమర్పింపబడెను. తదనంతరము, శాస్త్రిగారు, వీరశైవ మతమొకటన్నను, మనదేశము నందంతటను, వ్యాపించియున్నట్లు [illegible] గా కలదనియు, [illegible] యున్న మతము అనాది, [illegible] గ్రంథములందు శైవమును [illegible] నదియుండెననియు, వేదశాస్త్ర పురాణేతిహాసములనుండి [illegible] ఉదాహరణలనిచ్చుచు, వీరశైవ మతౌన్నత్యమును గూర్చి యుపన్యసించిరి. [illegible] 5 గంటలనుండి [illegible], ధర్మ[illegible] వినుటకు వచ్చియుండిరి. [illegible] ఉపన్యాసములు గావించెదరు.

ॐ

मान-पत्र

सिकिंद्राबाद के वीरशैव गुरुकुल के अधिपति, वेदकाव्य, स्मृतिदर्शनतीर्थ, साहित्यविशारद, धर्माचार्य, विद्यानिधि, विद्या-रत्न आदि उपाधिधारी ब्र० श्री० पंडित चिदिरेमठम्‌ वीरभद्र जी शर्मा, शास्त्री को सादर समर्पित मान-पत्र।

सकल विद्या पारंगत !

आप के पवित्र दर्शनों से हमारे क्षुद्र हृदय इतने आनन्दित हो रहेहैं कि आप के प्रति हमारी जो श्रद्धा और भक्ति हो गई है, उसे इस मान-पत्र के रूप में प्रकट किये विना हम से नहीं रहा गया। अतः हम यह मान-पत्र आप के पवित्र कर-कमलों में समर्पित करते हुए यह उम्मेद कर रहे हैं कि आप हमारी यह अल्प सेवा स्वीकार करने की मेहरबानी करके हमें कृतार्थ करें।

बहु भाषा-साहित्य-कोविद !

यह सुनकर हमें बेहद आनंद ही नहीं, बरन बड़ा अचंभा भी हो रहा है कि आप हमारी प्रतिभाशालिनी अन्ध्र-माता के उन प्यारे लालों में से हैं जो आन्ध्र, तामिल, कनारी, मलयालम आदि दक्षिण-भारत की द्राविड भाषाओं, हिंदी, मराठी, बंगला, गुजराती आदि उत्तर-भारत की आर्य भाषाओं, अंग्रेजी वगैरह यूरोपीय भाषाओं तथा देव-भाषा संस्कृत की बेजोड़ प्रतिभा रखते हों।

अकुंठित ब्रह्मचर्य-व्रतधारि !

आप की अटूट ब्रह्मचर्य-निष्ठा और पवित्र धार्मिकता की जितनी ही प्रशंसा की जाय, थोड़ी ही है। अब आप से हमारी यह नम्र प्रार्थना है कि आप अपनी पंडिताऊ हिंदुस्तानी द्वारा हमें वह उचित उपदेश दें जिसके जरिये हम वर्तमान संसार की सामाजिक, आर्थिक, राजनैतिक तथा धार्मिक जटिल परिस्थितियों के बीच अपनी जिंदगी पूरी शांति के साथ व्यतीत कर पावें।

ता० ४—१—३८
तेनाली

हिंदी विद्यार्थीवृंद
अयितानगरप्पालें

लक्ष्मी प्रेस, तेनाली

తెనాలి

శ్రీ శంకరాచార్య స్వాములవారి రాక

మహోదయ స్నానము

తెనాలి

वहुधान्यनाम संवत्सरे भाद्रपद वद्य १ मंदवार शके १८६०

आपला नागरीक समाज परळी.

संतुकराव शामराव देशमुख प्रेसिडेंट कमेटी

भगवंतराव देशपांडे मेंबर कमेटी

शिवाजी शामराव देशमूख मेंबर कमेटी

मारूती सदाशीव जवदे मेंबर कमेटी

शिवाजी हणमंतराव साहेब देशपांडे प्रेसिडेंट लोकलफंड

शंकर भाऊआप्पा खोत मेंबर कमेटी (परळी

रामचंद्रराव मोहनराव साहेब देशपांडे बीए. एल.
एल. बी. वकील हायकोर्ट

मंगळमूर्ती पांडुरंग पुराणीक

नागेशंकर दिक्षित वाचंमकर

वैजनाथ सदाशीव शुक्ल

शामराव आत्माराम हेडमास्तर

श्रीबोधानंद विद्यालय परळी

सुरजप्रसाद दुर्गाप्रसाद दिक्षित

रामचरण कनयालाल मिश्र

रंगनाथ आनंत उपळेकर

दत्तप्रसाद; वैद्यनाथ नागेश नव्हाडे

रामकृष्ण हरिपंत मुळी हारिहर बाजीराव

शेषाद्री रंगनाथ जहागीरदार चंद्रपूर

मल्हार नारायण जहागीरदार चंद्रपूर

पंडीत मुरलीधर बाळकृष्ण

माणीकराव व्यवहारे आंबादास नागोराव

डॉ. किसनराव साहेब

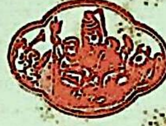
शंकरराव देशमूख नरहरराव देशमुख
मुकुंदराव देशमूख मं. क. रामराव आबाजी देशमूख
शेट साळगराम माऊसाहेब मालक वैजनाथ जिनिंग फॅ.
मेंबर कमेटी बन्सीलाल आबीरचंन्द जिनिंग
ॲन्ड प्रेसिंग फॅ. परळी

श्रीकृष्ण जिनिंग फॅ. गंगाखेड प्रोप्रायटर तुळसीराम
बापूजी जिनिंग फॅ. परळी जगमित्र जिनिंग फॅ
शेट जैनारायण चुनीलाल एजन्ट बरमाशेल कं.
कनयालाल भगवानदास; हारीभाऊ लक्ष्मणराव इंजि
भानुदास एकनाथ माळी हाजारीमल रूपचन्द
सांब श्रीराम साव पांडुरंग यादव आप्पा
लक्ष्मण अन्ना सुतार राजाराम वैजनाथ
माधव आनंदगीर नेमीनाथ संतोबाजैन
वैजनाथ सज्जनराव जैन पारशनाथ नागोबाजैन
दिगंबर बाबा जैन डॉ. जीनदास

रामनारायण रामचन्द्र ब्याणी
रामचन्द्र नेमीचन्द सारडा लक्ष्मीनारायण पांडुरंग
वंकटलाल बद्रीनारायण वाडीकर
माणकिचन्द बन्सीलाल शेट सुखराम फत्तेचन्द
वंकटलाल बक्षीराम शाहूसाव सदासीव एकनाथराव
सांब आप्पासाव भीमाशंकर तांदळे
माधव जैवंतराव देशमूख शेषाद्री रामचद्र गडगूळ
वैजनाथ आप्पा चैं धरी गंगाधर महादेवआप्पा चौं.
शंकरआप्पा मोगरकर नागनाथ तात्या हालगे
धोंडी लक्ष्मण आप्पा मेनकुदळे (कापड दुकान
मन्मथ आप्पाराव बळ्ळाळ वैजनाथ नागोबाआप्पा
मलकार्जुन शंकरआप्पा खोत गोडाळे
शंकर सुखाराम आप्पा हालगे
नारायण आप्पा फोडी नरोबा आप्पा घनचक्कर

वैद्यनाथ प्रिंटिंग प्रेस परळी.

॥वंदे श्रीवैद्यनाथं॥

श्रीक्षेत्र परळिस्थ) **मान—पत्र.** (नागरिकांकडून,

श्रीवेदशास्त्र-संपन्न पंडित चिद्रे मठाध्यक्ष वीरभद्र शास्त्री;

वेद–काव्य–स्मृति–दर्शन तीर्थ,धर्माचार्य, विद्यानिधी विद्यारत्न यांचे सेवेशीं:—

परमपूज्य शास्त्रीजी:– आपणासारख्या उत्कृष्ट विद्वानांच्या सेवेंत " मानपत्र " समर्पण करण्याची आनंदमय सुवर्ण संधि प्राप्त झाली, हे आम्हां परळीवासीयांचें महद्भाग्य होय

विद्यानिधी महाराज:— आपण " श्रीगुरुलिंगस्वामी " चें पुण्यतिथी निमित्त येथें येण्याची कृपाकरून आपल्या अस्खलित व रसाळवाणीनें आम्हांस दिव्यज्ञानामृतपान करविलें त्या बद्दल आम्हीं आपलें चिर ऋणी आहोंत.

विद्यारत्न महाशय:— सनातन–धर्म, व सत्शास्त्राविषयी अश्रद्धाउत्पन्न करणाऱ्या विकट परिस्थितींत आपण आपल्या अमूल्य शास्त्रोक्त प्रमाणानीं, युक्ति वादयुक्त गंभीर प्रवचनानीं व सर्वमतांचा सुंदर समन्वय करण्याच्या हातोटीनें आम्हांस पूर्ण श्रद्धाळु बनविलें त्या बद्दल आनंद वाटतो. व अशा अल्पवयांत सर्वशास्त्र प्रवीणता, व प्रचलित मुख्यभाषाप्रभुत्व संपादन केल्याबद्दल आपलें अहर्निश अभिनंदन करितो.

धर्माचार्य महाराज:— आपण आजिवय पूर्ण ब्रम्हचर्यव्रत पालन करून अपूर्व स्वार्थत्यागवृत्तीनें सिकंद्राबाद येथें " वीरशैव गुरुकुल,, " शैवभारती भवन,, " शिवधर्मग्रंथमाला" वगैरे उपयुक्त, संस्था चालवित अहांत, हाच आपल्या व्यक्ति वैशिष्ट्याचा सक्रिय पुरावा होय.

माननीय गुरुवर्य:— अखिल भारत वर्षांत " द्रविड संस्कृति " च्या योगानें उत्पन्न झालेलीं विघटना व्याधि आपण आपल्या दिव्यज्ञानानें, व प्रबल व साधार प्रमाणरूपी दिव्य औषधीनें समूळ नाहीशी करण्याची कामगिरी शिरावर घेतली या आपल्या प्रखर प्रभेची आम्ही प्रशंसा करण्यास असमर्थ आहोत आपणासारख्या प्रशांत व सामर्थ्यवान मूर्तीविषयीं बळकटआशा बाळगतो कीं, आमच्या या कल्याणमय विशाल सनातन धर्माची विजयपताका जगांत सर्वोन्नत होईल, ते कार्य सुखकरहोण्यास आपणास दीर्घायु व पूर्ण आरोग्य लाभो अशी श्रीवैद्यनाथप्रभूचरणीं प्रार्थना आहे.

आपला नागरीक समाज परळी.

वैद्यनाथ प्रेस परळी,

ॐ

श्रीवैद्यनाथवैदिकस्तोत्रपञ्चकम्.

वेद-काव्य-स्मृति-दर्शनातीर्थ, धर्माचार्य, विद्यानिधि विद्यारत्न पदवीकेन सिकिन्द्राबाद-वीरशैवगुरुकुलपतिना
पंडित चि. म. वीरभद्रशर्मशास्त्रिणा प्रबद्धम्.

शा ॥ आतार्याय निषङ्गिणे कवचिने काट्याय नीप्याय च ।
शीभ्यायेषुमते नमः प्रतरणायोर्म्याय ह्रस्वाय च ॥
ताम्राय प्रहिताय चेषुधिमते वन्याय फेन्याय च ।
स्रोतस्याय च वामनाय च नमः श्रीवैद्यनाथाय ते ॥ १ ॥

॥ दुन्दुभ्याय नमो भवाय च नमस्तीर्थ्याय कुल्याय च ।
वैशन्ताय सुधन्वने गिरिचरायोग्राय भीमाय च ॥
उर्वर्याय नमः शिवाय बृहते वृद्धाय संवृद्ध्वने ।
श्रेष्ठायास्तु मयस्कराय च नमः श्रीवैद्यनाथाय ते ॥ २ ॥

॥ क्षेत्राणां पतयेऽरुणाय च नमो वर्षीयसे शम्भवे ।
वृक्षाणां पतये नमः परिचरायोष्णीषिणे मन्त्रिणे ॥
कक्षाणां पतये दिशां च पतये शंगाय ते धावते ।
सत्वानां पतये हिरण्यपतये श्रीवैद्यनाथाय ते ॥ ३ ॥

॥ ज्यैष्ठ्यं मेऽस्तु प्रियं धनं च सुकृतं विश्वं यशो मे ऋतं ।
भूतं च क्रतुरस्तु मे च महिमा श्रोत्रं बलं मे स्वरः ॥
भद्रं मे द्राविणं मतिश्च सुमतिः शर्मास्तु चित्तं च मे ।
श्रेयः शं च तनुश्च मेऽस्तु सुदिनं श्रीवैद्यनाथ प्रभो ॥ ४ ॥

॥ यस्ताम्रोऽरुण ईश्वरः शिवतमो मीढुष्टमः शंकरो ।
येनेदं भुवनं च भव्यममृतं भूतं भविष्यत् स्मृतं ॥
यं जानन्ति बुधाः श्रुतं च पुरुषं कृत्तिं वसानं महः ।
सोऽस्मान् पातु महेश्वरस्तु परळी-श्रीवैद्यनाथः शिवः ॥ ५ ॥

॥ श्रुतिस्मृतिपुराणेति--हासशास्त्रविपश्चिता ।
आन्ध्रीयवीरशैवेन, वीरभद्रेण शास्त्रिणा ॥

॥ ग्रथितं वैद्यनाथस्य वैदिकं स्तोत्रपञ्चकम् ।
शुद्धेन मनसा स्तुत्वा प्राप्नुवन्ति शिवं ध्रुवम् ॥

(शा. श. १८६० भा॥ कृ॥ १ तिथौ परळीनागरिकैराचरितं मानपत्रार्पणसमारंभ पुरस्कृत,आवितं.)

प्रेमसागर प्रेस, गौलीगुडा हैद्राबाद, द.

ఉపన్యాస సభ.

ఇందు మూలముగా సమస్త జనులకు తెలియ పరచున దేమనగా

సికింద్రాబాదు, వీరశైవ గురుకులాధ్యక్షులును, వేదకావ్య స్మృతితీర్థ, ధర్మాచార్య విద్యానిధి, విద్యా రత్న బిరుదాంకితులైన పండిత శ్రీ చిదిరేమఠం వీరభద్ర శర్మగారు "భగవద్గీత" లోని భక్తి తత్వమును గూర్చి సవిమర్శనముగా నుపన్యసింతురు.

ఉపన్యాసము నేడు (20—2—39 తేది) సాయం కాలము 5.30 గంటలకు మ్యునిసిపల్ హైస్కూలు భవనములో జరుగును. కావున తామందరు సకాలము నకు రాగోరుచున్నాము.

నరసరావుపేట, 20—2—1939 }

ఇట్లు,
బెల్లంకొండ రాఘవరావు.

[illegible] ప్రెస్, నరసరావుపేట.

బహుధాన్య సంవత్సరము ఫాల్గుణము

ఆంధ్రదేశ వార్తలు

ఆంధ్రదీన నర్సరావుపేట 23/2/39

నర్సరావుపేట, ఫిబ్రవరి 21:— నిన్న సాయంత్రం 6 గంటలకు ఇచ్చటి మ్యునిసిపల్ హైస్కూలు భవనమున సికింద్రాబాదు వాస్తవ్యులును, వీరశైవ గురుకుల అధ్యక్షులును, వేద కావ్య స్మృతి తీర్థ ధర్మాచార్య విద్యానిధి, విద్యారత్న బిరుదాంకితులైన శ్రీ చిదిరె మఠం వీరభద్ర శర్మగారు భగవద్గీతలోని భక్తితత్వమును గూర్చి [illegible] ఉపన్యసించిరి. (స్వ. వి.)

నవరాత్రములు, విజయదశమి (దసరా)

విజయదశమి

నవరాత్రులు, దసరా.

కావ్యస్మృతితీర్థ, ధర్మాచార్య పండిత చిదిరమఠ వీరభద్రశర్మగారు.

శ్లో॥ యామాహుః సర్వలోకానాం ప్రకృతిం శాస్త్రపారగాః । తాంధర్మచారిణీం శంభోః, ప్రణమామి పరాం శివాం॥"

నవరాత్రములు.

అనంతమగు నీకాలప్రవాహమున నెన్ని యో యహోరాత్రములు గడచి పోవుచున్నవి కదా! ప్రత్యేకముగ నీనవరాత్రములకుమాత్రమే యింతగౌరవమేల యను ప్రశ్నకు, ఈవిశాలమగు వసుంధరను పాలించిన సార్వభౌములలో శ్రీరామచంద్రునకు మాత్రమే శ్రేష్ఠత్వమేలయనుప్రశ్నకు నే యుత్తరము ను చూపవలెను.

నిజాంరాష్ట్రమున ననేక పత్రికలు ప్రకటింపబడుచున్నను. ఈ "దివ్యవాణి" యొక్క ప్రత్యేకమగు సందేశము నొసంగునట్టుల నవరాత్రములు విజయదశమి" వంటివిషయములనుగూర్చి యిదివరకెంతమంది చర్చలు జర్పించి యున్నను నాయీవ్యాసమున కాతని ప్రత్యేకత గోచరించక పోదు.

ప్రతియుగమునను అధర్మము ప్రబలి నపుడెల్ల శక్తివిశిష్టుడగు పరమేశ్వరుడు తనఇచ్ఛా క్రియాజ్ఞాన శక్తులతో విచిత్రలీలలబ్రదర్శించుచునే యున్నాడు. నాస్తికులు అవతారవాదము నంగీకరించని మాత్రమున అవతారము లాగిపోవునా? హిరణ్యకశిపుడు భగవత్తత్త్వమును నిరాకరించి నంతనే ప్రహ్లాదునకు ప్రత్యక్షముగాక యుండెనా? తామసులగు నసురులకుబుద్ధి తెలియకయ్యెరే శక్తి తనపరివర్తితరూపములో నవతరించుట గలదు ఇట్టి విషయ మార్యశాస్త్రములందు సూక్తికముగ నిరూపింపబడియున్నది. నేటి భౌతిక ప్రత్యక్షవాద పద్ధతిలోను అవతార వాదమును నిరూపింపవచ్చును. దానికి ప్రబంధాంతరమున బ్రయత్నింపవలయు.

శక్తియొక్క అవతారము పలువిధములుగ నగుచున్నది. మొదటిదవ్యక్తరూపము. అనగా సామాన్య జనుల చక్షుష్కులకగమ్యము, యోగిజనులకు సుగమము. త్రిసమస్త విశ్వమందలి వివిధజడచేతనాత్మకవస్తువుల నుసంచలింపజేయుచున్న శక్తి వ్యక్తమై ప్రత్యక్షమైయున్నను, జగదీశ్వరానుభవము గలుగుచున్నను, మాయామోహితులైన జీవులు స్పష్టముగ నంగీకరించజాలకున్నారు. ఇదియె యోగమాయ జగజ్జనని! జగదీశ్వరు ననుగామిని దుర్గా సప్తశతి యందిట్లు విశదీకరింపబడెను.

శ్లో॥ తథాపిమమతావర్తే మోహగర్తే నిపాతితాః ।
మహామాయాప్రభావేణ సంసారస్థితికారిణా ।
తన్నాత్ర విస్మయః కార్యో యోగనిద్రాజగత్పతేః
మహామాయాహరేశ్చైషా తయాసంమోహ్యతేజగత్

ఈ విషయమునుగూర్చి యక్కజమంద నక్కరలేదు. దీని వాస్తవిక స్వరూపమును దెలియుట గొంత కఠినమైనను, అసాధ్యము కాదు. దురత్యయమైనమాయ దూరదృష్టిలో చిరంతనాభ్యాస వశమున సద్గురు ద్వారా తెలియవచ్చును. ధ్రువము.

అనాదికాలమునుండి దేవీనవరాత్రములు సుప్రసిద్ధములు. ఇంచుమించుగ మానవసమాజమెల్లయు శక్తిసేవకమై యున్నదని చెప్పవగును, కాని పూజావిధానమున మాత్రము భేదము సహజముగ నగుచున్నది. శక్తినిత్యజించువాడెవడు? ఎల్లరకునావశ్యకమే! "బలముపాస్వ" యను మహామంత్రమును పెడచెవిని బెట్టినవాడే చెడిపోవును.

వంగాళాదేశమున దేవీనవరాత్రోత్సవము మహావైభవముగ జరుగును. సర్వస్వమును దేవిముందర వెదజల్లుటకు వెనుదీయరు హిందూదేశమునందంతటను శాస్త్రమునుసరించి యీపండుగ ప్రచారమునందియున్నది. విశేషముగ శక్తిపూజాఫలమనల్పమని చెప్పనవసరము లేదు. పరశివశక్తియగునీదేవికే దుర్గయను నామాంతరము కలదు. దుర్గాసప్తశతియనుమహాగ్రంథము నెరుగనికర్మఠులు మనదేశమున లేరు. ఉత్తరదేశమున సప్తశతీపారాయణమును "దుర్గాపాఠ్,, అనివ్యవహరించుటసుప్రసిద్ధము. భగవద్గీతలరువాయియొక్క ప్రచారములోదుర్గాసప్తశతియేకలదు. జీవచ్ఛవమునుచున్న భారతవర్షమునకు దుర్గాసప్తశతినిసంజీవినియని నుడువవచ్చును. యుద్ధ్రింగముపై దుర్గాప్రదీప, గుప్తవతి, చతుర్ధరి, శాంతనవి, నాగోజిభట్ట, జగచ్చంద్రిక శేషోద్ధారములను సంస్కృతటీకలుగలవు, నాయను ప్తవతిన్యాసులపై వ్యాఖ్యానించినవి. దేవీదుర్గను గురించిస్కాంద(కి-౧-౧౪) మత్స్య (౧౩) దేవీభాగవత (౯) పద్మ(స్వ-౨౫) మార్కండేయ పురాణము(దే.మా-౭౧) లందునువిశదమైన వర్ణనగలదు. అదివివిధ విషయములనునిరూపించుచున్నది

శుంభనిశుంభాది అసురులబాధలవలన ప్రార్థింపబడినదుర్గ తనభక్తులగుదేవతలకునభయపూర్వకముగ,, మీరు వెరవనక్కరలేదు, అసురులకెండాడెదను. ఆశ్వినశుక్లపక్ష ప్రతిపదనుండి ఘటస్థాపనాది పూజలగారంభించియారాధించుడనియాజ్ఞాపించెను. ఆశ్వయుజశుద్ధపాడ్యమిని వ్రతోపలిథిగా దలచి కొలబోలు కొన్ని పంచాంగములలోను గోవిందార్ణమను గ్రంథమునందును పూజానిర్ణయతిథులు సరిగలేవు.

శ్లో॥ పూర్వవిద్ధాతుయా శుక్లా, భవేత్ప్రతి పదాశ్వినీ,
నవరాత్రవ్రతంతస్యాం, నకార్యం శుభమిచ్ఛతా,

యనుమార్కండేయవచనము ననుసరించి పరవిద్ధయగుపాడ్యమియే శ్రేష్ఠమనియును, పాడ్యమినాడుదయమున అమావాస్య శేషముండగా ప్రారంభింప గూడదని తెలియుచున్నది. శుద్ధపాడ్యమి మొదలు ఆశ్వ॥శు॥ నవమివరకు క్రమముగ శైలప్రతి, బ్రహ్మచారిణి, చంద్రఘంట, కూష్మాండ స్కందమాత, కాత్యాయని, కాళరాత్రి, మహాగౌరి, సిద్ధిద, యనునవదుర్గలను యథావిధిగ బూజించవలెను.

శ్లో॥ ప్రథమం శైల పుత్రీతి, ద్వితీయంబ్రహ్మచారిణీ।
తృతీయం చంద్రఘంటేతి కూష్మాండాచచతుర్థకం॥
పంచమం స్కందమాతేతి షష్ఠంకాత్యాయనీతిచ।
సప్తమం కాళరాత్రీతి మహాగౌరీతి చాష్టమం ।
నవమం సిద్ధిదాత్రీతి, నవదుర్గాః ప్రకీర్తితాః॥

ఈ నవదుర్గల పూజాకృత్యముల ననుసరించియే యీతొమ్మిదిరాత్రులకునవరాత్రములను వ్యవహారము గలిగినది. కాశీక్షేత్రమందు ప్రత్యేకమైనయీనవదుర్గా మందిరములను పూజా వైభవములను గాంచి ధన్యులు గాదగును.

వ్రతవిధియిట్లుగలదు పాడ్యమిప్రాతః కాలమున నభ్యంగస్నానమొనర్చి, నిత్యకృత్యములనెరవేర్చిఘటస్థాపన, దుర్గాపూజ కుమారీ పూజల నొనర్చవలెను. కుమారి ప్రాయము, రెండువత్సరములు మొదలు పది వత్సరములదనుక నుండనోపును, కుమారీపూజ, సప్తశతీ పారాయణము, దేవీభాగవతశ్రవణము, నందాదీపము. ఉపోషితము, మొదలైన యీకర్మలు నిత్యముగదశమి వరకు గావించుచుండవలెను. అంతిమదినమందు ప్రసాదమును శిరసా స్వీకరించవలెను. పూజింపబడు కుమారికలందు. త్రిమూర్తి, కల్యాణీ, రోహిణీ, చండికా, మున్నగు దేవీభావములనుంచవలెను. కుమారిపూజలో.

శ్లో॥ మంత్రాక్షరమయీం లక్ష్మీం, మాతౄణాం రూపధారిణీం । నవదుర్గాత్మికాం సాక్షాత్, కన్యా మావాహ యామ్యహం ।

అని బోధింపబడుట స్పష్టముగనే యున్నది. దేవీ సాక్షాద్రూపమును నిర్మలులైన కన్యకలందు గాంచవగును. భక్తానుగ్రహ మునకై దేవి యిట్లు వివిధరూపముల గ్రహించును. భక్తి శ్రద్ధలతో బూజించువారికి ధర్మార్థకామ మోక్షములు కరగతములనుటలో సందియములేదు. శత్రుబాధ నిక్కముగ నశించుననుటకు నిట దేవతలే ప్రమాణము. మహిష రాక్షసుని బరిమార్చి మహిషాసుర మర్దని మహాలక్ష్మి యనియును శుంభనిశుంభుల దునిమి ‹చండిక, యనియును, మధుకైటభుల సంహరించి ‹‹ మహారుద్రాణి,, యనియును భక్తులకు సర్వసస్యశాకముల ననుగ్రహించి శాకంభరి యనియును, జగద్వ్యాపి యగుటచే దురా నాశనము చేతను దుర్గయనియును వివిధ నామములలో విలసిల్లెను, ఇట్లనేక కారణములచే గౌరికాళి మున్నగునామములచే బ్రసిద్ధయయ్యెను, దేవిని ప్రత్యక్షమొనర్చుకొనుటలో "బలి,, యొక కృత్యము అది నరబలి, పశుబలి యని పెక్కు విధముల తామసరాజసపూజగా మనదేశమున జాలగా బ్రచారము నందినది. కాని యది సర్వసమ్మత మెట్లగును? సాత్విక బలినిగూర్చి మహానిర్వాణ తంత్రమందు.

శ్లో॥ కామక్రోధావ్యపకూ, మనసాబలి మర్పయేత్ కామక్రోధౌ విఘ్నకృతౌ । బలిందత్వా జపంచరేత్ । కామక్రోధ ములనెడు నీరెండు పశువులే మన కార్యములను, నిరంతరము జెరచుచున్నవి. వీనిని మనః పూర్వకముగ దేవిపాద సన్నిధానమున బలి నిర్మలముగ ధ్యాన మొనర్చవలయునని కదా దివ్యోపదేశము చేయబడినది?

సర్వాభోగ్యవా ఏష దేవతాభ్య ఆత్మానమాలభతే (వి.బ్రా.౨-౮-౩)

అను శ్రుతియు నిర్వికారమైన ఆత్మార్పణము ను (ఆత్మబలిని) ... బలిగా సంగీకరించుచున్నది. ఈ శ్రుతి యందలి ఆత్మార్పణ తత్త్వమే నవవిధమును భ ॥ స్వయంపైనే భక్తుల కర్తవ్యము నుపదేశించినది. స్వయంశక్తి స్వరూపిణి యగుదేవి మహిషాసురాది దుష్టసత్త్వముల దునిమినదికాని కేవలసామాన్యపురుషుల రక్షించినది కర్యమేకదా! మనము దుష్టప్రకృతుల నాశార్థమై దుర్బుద్ధి వినాశమునకై ప్రయత్నించవలయును గాని దేశకాల పాత్రవ్యవస్థలను త్యజించి శాక్తగ్రంథములందలి యక్షరార్థమునే సర్వకాలములందు సార్వజనీనముగ జెప్పవలసినదనుట సహృదయవేద్యమై యున్నది మహానీయులారా! పరిశుభ్రమైన భక్తిని శక్తి కర్పించి పవిత్రసమర్థమైన యాత్మతేజమును బడయుటయే నేటి మనకర్తవ్యమనిన సాహసము కాదు!

దేవిత్రయీ భగవతీ భవ భావనాయ ।
వార్తాసి సర్వజగతాం పరమార్తిహంత్రి ।
మేధాసిదేవి విదితాఖిల శాస్త్రసారే ।
దుర్గాసి మేతు భవసాగర నౌరసంగా।

విజయదశమి.

మనధార్మిక కృత్యములలో బ్రతిదాని యందును నొక మహత్త్వముకలదు. సంవత్సరము పొడుగునను వచ్చెడు పండుగలలో విజయదశమి చాలనుత్సాహముగల పండుగ, విశేషముగ క్షత్రియులకు సంబంధించినదిగావున రాజపుత్రస్థాన (రాజపుతానా) మునందంతటను మహావైభవముగ నుండును. దీనికే "దసరా,, యని వ్యవహారము కలదు, ఉత్తరదేశమున "దశహరా", యందురు దేవీ నవరాత్రములు (తొమ్మిది దినములు) కాగానే దశమ దినమున నీపండుగవచ్చుటచే "దశరాత్రములు,, అను అర్థ సూచకముగా దసరా యనివాడుకపడెను, మనప్రాంతమున దసరామహోత్సవమునకు మైసూరు నగరము పెట్టినది పేరు, దసరా పండుగనాటికి వివిధప్రాంతముల విలక్షణమైన లక్షల జనము ను ఒక మైసూరునందు జూడవచ్చును. సుప్రసిద్ధమైన. విజయనగరమును ఈ విజయదశమినాడే స్థాపించిరట, దానచేసి కర్నాటక దేశమునందలి పది దినముల పొడుగునను, "నాడహబ్బ,, (నాటి పండుగ) యని ఒకగొప్ప జాతీయాందోళనము లేవదీసి, కవిత్వమునకు, గ్రంథ రచనలకు, శారీరకవ్యాయామ ప్రదర్శనమునకు, ప్రోత్సాహమును గలిగించి జనమనోరంజన సప్తాహ దశాహముల నేర్పరచుచున్నారు. ఆంధ్ర దేశమునను ఇటీవల గొన్ని చోట్ల సభలు, ఉపన్యాసములు, ప్రారంభింప బడినవి, అవి వలకు సంగీత కార్యక్రమముల సందడి సదాయుండునని సజ్జన సంవేద్యము గదా?

వీరప్రసవయగు భారతమాతయొక్క వీరపుత్రులకిది విజయయాత్రా ప్రారంభ దినము, అధిభౌతికమునకే కాదు. అధిదైవిక మునకును ఈ దినము శుభోదర్కము. ఈ దినముననే శ్రీరామచంద్రుడు లోకవిద్వేషియగు రావణాసురుని దుద ముట్టించుటకు గృతనిశ్చయుడై విజయయాత్ర నారంభించెను. విజయదశమి యనిపేరు పడుటకు రామచంద్రుని విజయయాత్రయు నొకకారణము. రామచంద్రుని ప్రయాణకాలమునకున్న తిథి నక్షత్ర యోగములే త్రలోత్పవారులలో ముఖ్యముగ స్వీకరింప బడెను. రాముడు ఆశ్వయుజశుక్ల శ్రవణాయుక్త దశమినాడు అపరాహ్ణమున లంకాయాత్రకై ప్రయాణమొనర్చెనని సువిదితముకావుననిట్టి యోగయుక్త కాలమునకు విజయముహూర్తమని శాస్త్రకారులు నిర్ణయించిరి. అందువలనేయీదశమి విజయదశమి యయ్యెను. సంస్కృత వ్యాకరణపద్ధతితో స్త్రీలింగవిశేషణము కావున "విజయాదశమి,, యనియు ప్రయోగము కలదు. ఇందు నక్షత్ర ప్రయాణకాల విషయములలో గొంత మతభేద మగపడుచున్నది. కొన్నిట సూర్యాస్తకాలమును, మరికొన్నిట నపరాహ్ణారంభ కాలమును "విజయా,, యని చెప్ప బడినది కాని ఆశ్వయుజ శు ౧౦ మధ్యాహ్నము పరియనుటలో మాత్రము వైమత్యములేదు. అయినను "విజయా ముహూర్త,, మునుగూర్చిన చర్చయు మాత్రము సంక్షేపముగ గనుగొన దలచియున్నది. హేమాద్రి, యని ప్రసిద్ధి నందిన చతుర్వర్గ చింతామణియందు,

శ్లో॥ ఆశ్వినస్యసితే పక్షే దశమ్యాం తారకోదయే । సకాలో విజయోనామ సర్వకామార్థ సాధకః ।

ఆశ్వ॥ శు॥ ౧౦ నాడు నక్షత్రములు దయము చుండగా నాకాలమునకు 'విజయ, మనిపేరు. ఇది సర్వాభీష్టములకు సాధకము 'అనియును, జ్యోతిర్నిబంధమునందు,

శ్లో॥ ఈషత్సంధ్యా మతిక్రాంతః కించి దుద్భిన్నతారకః । విజయోనామ కాలోయం సర్వకార్యార్థసిద్ధయే ॥

... చుక్కలు పొడుచు చుండగా వని స్పష్టపరుప బడినది.

శ్లో॥ ఉదయే దశమీకించిత్ పూర్ణైకాదశీయది ।
శ్రవణర్క్షం యదాకాలే సాతిథి ర్విజయాభిధా ॥
శ్రవణర్క్షేతు పూర్ణాయాం కాకుత్స్థః
ప్రస్థితోయతః ॥

(హేమా॥ప్ర॥)

అను ప్రమాణమువలన శ్రవణానక్షత్ర ముండు టయే ముఖ్యమని తెలుచున్నది. పైగా నుదయము దశమి యుంచుకయుండి, తర్వాత నేకాదశియున్నను విజయ,కాలమంగీకరింప బడియున్నది. వివాదముగ గనుపడుచున్నను హేమాద్రియే రెండు విధముల నభిప్రాయ మిచ్చుచుండుట లేని సామాన్యముగ సంశయము కలుగుచున్నది. అచ్చటి ప్రకరణో పన్యాస మునుబట్టి విశేషముగ నేకీరింది నిరూపణ కవకాశము న్నది.

అపరాజితాశమీ ఖడ్గాది పూజలను నపరాహ్ణ కాలమే యోగ్యముగాని ప్రదోషకాలము (రాత్రి దయము) అపేక్షితముకాదు. ఒకవేళ రెండవదినమున దశమి అపరాహ్ణవ్యాపిని యగుచో గ్రహింప వలయును. రెండు దినములలోను మధ్యాహ్నము తర్వాత దశమి యుండుచో శ్రవణలేపన్నను పూర్వదినము నందే గ్రహించ వలయును శ్రవణాయోగమున్నపుడు మాత్రము రెండవతిథినే పాటింపవలెను. పూర్వదినము నపరాహ్ణ వ్యాపిని గానున్నను రెండవదిన ముదయము మూడు ముహూర్తముల కాలము (అగం-గ౫-నిమి] దశమియున్నను శ్రవణాయోగముండు నెడల రెండవ దినమే గ్రాహ్యము. ఈ వ్యవస్థననుసరించి యీసంవత్సరము అక్టో॥ సు॥ ౧౦ మంగళవారము (౪-అక్టోబర్ ౧౯-౩౭) నాడే శ్రవణ యుంటయు, ఉదయము వల పీవంటకాలము దశమిలిథి యుండుటయు, విజయదశమి యావలసి యున్నది. దీనివలన " ఉదయేదశమీ కించిత్,, అను హేమాద్రి వాదము ననుసరించి అపరాహ్ణవ్యాపిని కాకున్నను శ్రవణా యోగమునాడు ఉదయము దశమి స్వల్పముగ (మూడును ముహూర్తము లవ తక్కువగాపండ) నున్నచాలునని తేటపడినది.

శాస్త్రజ్ఞుల ననుసరించు, ఆస్తికులే విజయాదశమీ శుభదినమున అపరాజితాదేవి పూజను, శమీవృక్షపూజను గావించి సీమోల్లంఘనమును, దేశాంతర ప్రయాణముల నొనర్చ వలయును. అపరాజిత యనగా శత్రువులచేత నోడింపరాని దేవతయని యర్థము. అవునుకే ఇట్టి విజయమే వియోకద మనకు గావలసియున్నది. ఇక సర్వప్రసిద్ధమైన శమీపూజనుగూర్చి చెప్పనక్కరలేదు. శమీశమయతేపాప,,మ్మను:పురాణమంత్రమించు మించుగ నందరకును కంఠపాఠమే, సికింద్రాబాదు హైద్రాబాదులలోనున్న జమ్మిపత్రిఖర్చు మరేనగరమున నుండబోలదు, కర్నాటక దేశమున దశమినాటిజమ్మిపత్రిని జాములలో బదిదినముల దనుక దమ ప్రియబంధువులకు బంపుచు నే యుందురు, సంక్రాంతిపండుగ నాడును "నూలుచెల్లము,, నిటులే కర్నాటకమహా రాష్ట్రులకొందరు బంపికొందురు, జమ్మికి పూజ్యభావమును " బంగార,, మన్నంత గౌరవమును కల్పనని చెప్పనవసరములేదు. ఆంధ్రదేశమునజమ్మిని పురోహితు లాదిగా గలవారు మాత్రమే లేమయజమానులకు నిచ్చియాశీర్వదింతురు కాని కర్నాటక దేశమున నందరును పరస్పరముగ నిచ్చిగై కొందురు. ఉత్తరదేశమున నీనాడు యవాంకురముల నిచ్చుకొందురుకాని శమీపత్రప్రదానము బహుళలేదు. "అర్జునస్యధనుర్ధారీ,, యనుటచే సుప్రసిద్ధధను ర్విద్యావిశారదుడైన పార్థుడు అజ్ఞాతవాసమున నీవృక్షరాజమునందే శస్త్రముల నుంచెనటలో మతభేదములేదు కాని, అర్జునుడును నీవిజయదశమినాడే తన విజయ యాత్ర సాగించెనా యని యాక్షేప మొకటికలదు. అదివిస్తృతవ్యాసమున నెడమిచ్చునది కావున మరొకమారు చర్చింపవలెను, నైపుణిలకు " అర్జునస్యధనుర్ధారీ " యనవలెక పీరబ్రధనుర్ధారి యను పాఠాంతరమును చెప్పినంత మాత్రమున "వీరభద్రుడును అర్జునివలె దనయస్త్రములను జమ్మిచెట్టున నుంచెను" సిద్ధాంతము చేయుబడ లేదుకదా? అజ్ఞాతవాసగ్రహచారి మప రదుద్రుడను వీరభద్రునకే కారణము వలన నెక్కడ సంధించెనో తోచుటలేదు. బిల్వము ద్రోణపుష్పము (తుమ్మి) తరువాత జమ్మిపత్రియు శివునకు ప్రియమే కావున " శివస్యప్రియవాదినీ ,, యనుపాఠమును నైపుణు లదింతురు గాక! ఏదియెటులున్నను ఇటు రామునివిజయయాత్రదిన మనుటచేత సీమోల్లంఘనమును కారణముగా వాడియుని యుస్త్రధారణమాలమును స్వతఃసిద్ధలేతో వృక్షమును శమీశ బాజించుట ఆక్షమునకు పరిశేషక బలప్రదర్శ కులగుట పవాటిగ సదాచారము వచ్చుచున్నది. కావుననే శమీపూజలో అమంగళనాశని యనియును శుభప్రద యనియును కొను వాగద్ధగాంచినది.

శ్లో॥ అమంగళానాం శమనీం శమనీం దుష్కృతస్య చ।
దుఃస్వప్ననాశనీం ధన్యాం ప్రపద్యేహం శమీం శుభాం॥

దక్షిణదేశమున నాడు రాముని యనాశ్యాచార మును చెప్పవలసి గాక యుండెను. విజయముహూర్తమున శ్రీరాముడు ప్రయాణించి ఆసురులనుగుఫుల నవిత మునగలేసిన మనిసమి, నేడు మనకన్న్రగుర్వులేదు!

కావున "అవశ్యంపితురాచార" మ్మను మహావాక్యము ననుసరించి యాచారమునకైనను శమినిబూజించి విజయ దశమినాడు సీమోల్లంఘన మొనర్పు పద్ధతియిప్పటికి మిగిలియుండుట ముదావహము రామచంద్రుడు వారధిగట్టి ద్వీపాంతరమున నున్న రాజ్యలక్ష్మిని సైతము చేపట్టినాడుకాని మా సనాతనసోదరులు స్వదేశముననే ధార్మిక స్వరాజ్యలక్ష్మిని పరుల బాధల నుండి రక్షించజాలకున్నారు, న్యాయోచితమైన మార్గమునననుసరించు వారికి జయమెల్లపుడును లభించును కాని కాలమును దాని కనుగుణ్యముగనుండుచో సాధనసామగ్రి ప్రబలమగుచుండును. మాకువట్టి గడులిదు లకంటె జన్మభూమిలోని స్వధర్మదౌర్బల్యమే హృదయశల్యముగానున్నది స్వధర్మమునందు సమస్త స్వభావములకు వలయు సర్వసామగ్రియుండియే యున్నది. స్వధర్మనిష్ఠ లేనివానికి స్వజన్మభూమి భక్తిమాత్రము బడాయికి గాదా? శ్రీరాముడట్టి శర్ణశ్రీమాదిస్వధర్మ పరిపాలకు డనుటకేసిరే-

శ్లో॥ అపిస్వర్ణమయీలంకా నమేలక్ష్మణరోచతే ।
జననీజన్మభూమిశ్చ స్వర్గాదపిగరీయసి ॥

లక్ష్మణా? బంగారు లంకగూడ నాకు భాగ్యము కాదు. తల్లియు, తనభూమియును మనుజునకుస్వర్గముకంటె నధికముకదా యని సెలవిచ్చి యున్నాడు. ఇటజనని స్వధర్మము, జన్మభూమి, ధర్మరాజ్యము. నామమాత్రములగు కౌసల్యాభారత భూములు, కావు, ఇకమీద మాయెనుట సేటిశాస్త్ర తేజము రామరాజ్యమును, స్థాపించగలదని యాశలేదు కాని, విజయదశమినాటి యాదర్శములగు ధార్మిక కర్తవ్యము నైనను స్మృతి యందుంచుకొనుటకై (అనగా మనయితిహాసమును మాప కుండుటకై) శత్రువినాశని యగుశమిని [శమగుణయుతశక్తిని) నను పూజించరాయని పరిశోధించుచున్నాము వైద్యశాస్త్రములోని.

శ్లో॥ శమీతిక్తాకటుః సీతా కషాయా రోచనీలఘుః ।
కఫకాసభ్రమశ్వాస- కుష్ఠార్శక్రిమిజిత్స్మృతా॥

అనుశ్లోకభావ మెటులున్నను-స్వేచ్ఛాహారము లుగలవారికే రోగములువచ్చుచుండుటయు, తచ్ఛమనార్థమై శమిని స్వీకరించుటయుస్వాభావికముకదా! జగత్తున్నంతకాలము భోగ్యవస్తువులను గూర్చి సురాసురప్రవృత్తి గలవారికి సంఘర్షణతప్పదు గెలుపు లక్ష్మివలె చంచలమైనను సదాచారనీతి సంపన్నులనే స్థిరముగ నాశ్రయించితీరును- ధర్మన్యాయమార్గముతో లోక కంటకముల నివారించి యాత్మశాంతి ననుగ్రహించును. మావిజయ దశమీ పండుగ ధార్మికకృత్యములలోని భౌతికతత్త్వములను (అధ్యాత్మిక ధార్మికములు వారికక్కరలేదు కావున) ఇకమీద నైనను విపక్షసోదరులు గ్రహింప బ్రయత్నింతురా?

శమీ శమయతేపాపం । శమీశత్రువినాశినీ
అర్జునస్యధనుర్ధారీ । రామస్య ప్రియవాదినీ ॥

పాఠకులారా? మంత్రము జదువ బడెను, సంప్రదాయానుసారము (మీరుహిందువులేకద) మాటివ్యవారికి) దానదక్షిణలు (నంబాదారులు) పుష్కలముగాలభింప వలసియున్నవి, స్వహస్తపరహస్తములతో మీధర్మమును జెరచెర్పు విజయమును చేపట్టుదురుగాక.

[...] గంగోత్సవముల కుసుకొన్ని [...] రాజ్యపవోరముకలను. అదిపేమ,

మాలపిల్లా! భోగంపిల్లా?

అస్వాభావికము, అతిశయోక్తులు!!

సంఘసంస్కారముకాదు. దహనసంస్కారము

(లేఖకుడు—రసికశిరోమణి.)

ప్రకటనల ఆర్భాటము.

ఆంధ్రదేశపు అన్ని పత్రికల్లోను "మాలపిల్ల" అంటూ ఒక సినీమావస్తుందనీ అది కేవలం జగత్తును మరమ్మతు చేస్తుందనీ దాన్ని చూచినవారంతా ధన్యులౌతారనీ ఒక సంవత్సరంనుంచి ప్రకటనల గోలబైలుదేరింది ఈమధ్యన మరీ యేగుమ్మందగ్గర చూచినను మాలపిల్ల నోటీసులే! ఉదయంలేవగానే మా సికింద్రాబాదు ఆడవాళ్లంతా పిల్లకాయలమ x x న్ని ఈనోటీసులతో తీసిపారవేయడమూ, మంగలివారంతా ఈమాలకాగితాలలోనే కత్తరించిన బాపతు అన్నీ ఉంచి పారవేయటం సంభవిస్తుందని చెపితే దీని ప్రచార రహస్యం కొంత బోధపడుతుందనుకుంటాను, ముప్ఫయియేళ్లబట్టి లోకమంతా చెల్లుబడిఅవుతూన్న అమృతాంజనానికికూడా ఇంతపెద్ద అడ్వర్టైజుమెంటులు కాలేదుగాని, ఆమాలపిల్ల అదృష్టంచెప్పలేము, వారంరోజుల్లో అఖిలభువన బ్రహ్మాండం నిండి భగ్గున మండింది అంటే ప్రకాశించింది అన్నమాదిరిగా నోటీసుల హడావిడి జరిగింది.

నిష్పక్షమైన విమర్శ.

ఇప్పుడి కప్పుడే చాలమంది మాలపిల్లను సేవించు కున్నారు అంటే యథాశక్తి డబ్బు ఖర్చుపెట్టుకుని అకాస్త చూచి వచ్చారు. ఏముంది! అందరూ గడబిడబడుతున్నారు. అసలు ఇందులో కళ (Art) అంటూ ఏముందని ప్రశ్నించారు. మాలపిల్ల ఇది భోగంపిల్లా? అన్నారు అసలుమాలపిల్లనుపెంచి ఈవిధంగా చేసారని మోసపోయామని కొందరనుకున్నారు. కేవలం ఇదంతా ధర్మవిరుద్ధం అసహ్యంగా వుందనికూడా కొందరు పెద్దలు, సమూహంగా బహిష్కరించారు. మాకు సనాతన పక్షం, అధునాతనపక్షం అంటూఏతగాదా ఏమిలేదు కాని, ఇప్పటికప్పుడే మాలపిల్ల డైరెక్టరుగారి పార్టీకిచెందిన ప్రజామిత్ర, జనవాణి,వాహిని, పత్రికల్లో "మాలపిల్ల"ని తలకెక్కించుకొని ప్రశంసాసముద్రంలో ఆంధ్రులని ముంచివేస్తున్నారు ప్రచ్ఛన్నసహాయకులు. ఎవరేమేళ్లాబడినే మనకేంగాని, బీదసాదలు మొదలుకొని సమస్తాంధ్రులూ రక్తము నుడికించి మహాకష్టముతో ఆర్జించినడబ్బు ఈవిధంగా వ్రియపడవలసిందేనా కాదా! అనిమాత్రము ఎవరూవిచారించినట్టులేదు. మాకువట్టి అల్లరితో పనిలేదు, మేము గుణదోష విమర్శనకు మాత్రమే అలవాటుపడ్డాం కావున నిష్పక్షపాతంగా మాలపిల్ల సమాచారాన్ని తెలపడమే ప్రధానం.

అవలోకనం.

టికట్లు దొరకడంలేదని వచ్చినజనమంతా మళ్ళిపోతున్నారనీ ఒక కబురు పుట్టింది, ఇదంతా సినీమావాళ్లే పుట్టిస్తారనికూడా తత్వజ్ఞులనుకుంటారు. ఎట్లైతేనేమి నిన్న ఆదివారంరోజు మామిత్రులప్రోత్సాహంతోనైతేనేమి, టికటుకుడబ్బు (ఆంధ్రులదికాదు సుమండి!) ఉచితంగాదొరకడంచేతను థేటరుప్రవేశించాము, ఏగడబడ లేకుండా లోపల ప్రవేశించి కూర్చున్నాము. క్రిందిక్లాసులోమాత్రముజనం అల్లరిచేస్తున్నారు. ఇటుమాలపిల్లని పర్దామీది కెక్కించబోతున్నారు శాబోలు, ఆంధ్రభావను గురించిన పద్యాలూ శ్రీ నాగేశ్వరావుగారి స్మృతిపద్యాలూ టాకీకొట్టుమీద మెగిరి పోతున్నాయి. కుపరికీవిసరాలేదు. ... ధ్రశ్రవణ ... సంఅనుసంధానం చేస్తాం ... మాత్రిం ... "ఆంధ్రభాష" "నాగేశ్వరరావు" అస్పష్టంగా వినబడ్డాయి ...

లో అచ్చంగా అందరికీ తెలువాలనికాబోలు అందులో పనిజేసినవారిపేర్లన్నీ ఇంగ్లీషుభాష లో చూపించారు. ఈ తెలుగు మాలపిల్లకి అన్నివిధాలా విధాతలుగనుక శ్రీ గూడవల్లి (డైరెక్టరు) గారిపేరుతో మరివక పేరును మా త్రిమే తెలుగులో అచ్చుకొట్టించారు. వారి పుణ్యమాఅంటు మా తెలుగు ఈమాత్రమైన మంచిఆకారముగల అక్షరాలతో కనబడ్డది. తర్వాత రీళ్లమీదరీళ్లని గప గపా చూచాం,

డబ్బునే కాకుండా సమయాన్ని కూడా లా పుచ్చుకుంటుందేమో నని భయపడ్డాం. త్వరగానే సాంతం అయింది. చూస్తూ వున్నప్పుడే మాలపిల్లను గూర్చిన నా నోటును పెన్సలుతో కాగితంలో వ్రాసుకున్నా. ఆనోట్సు ఈవ్యాసంలో ఉపయోగపడ్డదని చెప్పవలెనా?

స్వేచ్ఛాచార సిద్ధాంతాన్ననుసరించి కథ వ్రాయడం నేటికాలపు ముఖ్యతత్త్వం. వెడిపాటివారి వాశితల్లోనుంచి ఒక కథను తీసికొన్నప్పటికీ, టాకీలో పనిచేసేవారి సలహాతో ఎంతోసంస్కారం పొందికాని ఈకథ కెక్కిందనుకోవచ్చు. దాని సంగ్రహం ఇది.

కల్యాణపురంలో బ్ర॥ శ్రీ॥ సుందరరామ శాస్త్రిగారికి నాగరాజు, బి. ఎ. అనేకొమారుడూ, మాల శ్రీ॥ మునెయ్యగారికి శంపాలత అనే పెద్దకూతురూ (ఇదేమాలపిల్ల) అంటారు. నాగరాజుకు శంపాలత కంటబడ్డదే లస్యంగా అప్పటికప్పుడే చెయిపట్టుకో బుద్ధి పుట్టుతుంది, తర్వాత క్షణంలో ప్రేమ గీతాలు ఆరంభం అవుతాయి ఇంచుమించుగాఅన్ని జరుగుతూ వుంటాయి కూడాను. అయితే గ్రామ్యుడగు తండ్రియనుమతి దొరక నందు వలన శంపాలతను లేవదీసుకొని [దానిచెల్లెలును గూడా] కలకత్తా చేరుకొని వీధుల్లో నడుస్తూవుండగా శంపాలత చెల్లెలు అనసూయ మోటరుకిందబడటం ఆమోటరుకు యజమానియగు బోసుగారి కృపాపాత్రుడై నాగరాజు ఆయన ఫ్యాక్టరీలో మ్యానేజరుగా కుదురడం అక్కడ ఈమాలపిల్లలు ఇంగ్లీషుచదువుకొని నవనాగరికం నేర్చుకొని వేషాలుమార్చి బోగంపిల్లలకంటె షోకుగావుండడంజరిగిపోతుంది.

మరొకవైపు కల్యాణపురంలో కాంగ్రెసు వారు గాంధిమహాత్ముని జయజయకారాలతో (షోకైనస్త్రీలజట్టుతో) హరిజనులను (అస్పృశ్యులను) దేవాలయములోకి బ్రాహ్మణాదులు రానీయవలసిందేనని కార్యక్రమం ఆందోళనం జరుపుతూవుంటారు. శివరాత్రినాడు హరిజనులంతా సాహసించి (కాంగ్రెస్సువారి ప్రోత్సాహంవల్ల) శివాలయంలోకి హఠాత్తుగా ప్రవేశించ సమకట్టుత్తారు. శివాలయం ధర్మకర్తలైన సుందరరామశాస్త్రిగారు మల్లికార్జునశర్మ మొదలైన మిత్రుల సహాయంవల్ల హరిజనులను రానీయరు. తర్వాత హరిజనులంతా గ్రామంలోవుండే తమతమ కూలిపనులూ అన్నిమాని వేసిసమ్మెకట్టుతారు. ఈమూలంగా కోసేవాళ్లులేనందున కల్యాణపురప్రజలు పంటలు పాడైతా యని భయపడతారు. బ్రాహ్మణాదులకూ హరిజనులకూ సంఘర్షం పెరిగిపోతుంది కొన్నిపోట్లాటలుజరుగుతాయి.

ఇంతలోకి కొడుకు మాలపిల్లతో లేచి పోయిన దుఃఖంవల్ల సుందర రామశాస్త్రి తన భార్యతో బాటు చింతాక్రాంతుడౌతాను. ఉత్సాహంతగ్గుతుంది, హరిజన సేవాసంఘపు చౌదరిగారి బోధలవల్లనైతేనేమి కాలిపోతూ వున్న తనభార్యను హరిజనులు కాపాడిన ఉపకార బుద్ధితోనైతేనేమి సుందర రామ [illegible] దేవాలయప్రవేశాధికారం

ఫలానినాడు ఇస్తానని పత్రికల్లో ప్రకటిస్తాడు, రేడియోలో ప్రచారంచేస్తాడు. కలకత్తాలో వున్న కొడుక్కు కూడా ఈవార్త తెలిసిఅధికారమిచ్చేమహోత్సవన్నాటికి శంపాలతతోబాటు కల్యాణపురం అందు కుంటాడు. ఈకార్యానికి మల్లికార్జునశర్మ మొదలైనవారు విఘ్నం కలిగించి నప్పటికీ ధర్మకర్త అవుటచేతను, కాంగ్రెసు, పోలీసు, గౌర్నమెంటు ఆర్డరు సహాయం వుండుటచేతను హరిజనులకు దేవాలయ ప్రవేశాధికారాన్ని సుందరరామశాస్త్రి యిచ్చివేస్తాడు. బ్రాహ్మణకొడుకునూ మాల కోడలునూ ఉంచుకొని సంబురపడతాడు.

"దొంగతనంగామాలపిల్లను ముట్టుకున్నా దొర తనంగా పెళ్లి చేసుకొనిన నాగరాజు ధన్యుడు'' అంటూకాంగ్రెసు చౌదరిగారి ముఖంనుండి ఇది తమఆదర్శమన్నట్టుగా డైరెక్టర్లు ఈ"మాలపిల్ల'' ద్వారా ధ్వనింపజేసారు.

అవకతవకలు.

మాలపల్లెలో బుట్టిన మాలపిల్ల ముగ్ధంగా వుండాలెగాని, మొట్ట మొదలే నగారావంటి నడుమును బలాత్కారంగా పైకి ఎగురవేస్తూ లేనిపోని గంతులువేసి చిందులు ద్రొక్కడం వికారంగావుంది. "శాంతాఅప్పేవాసంతీ''ల మాదిరిగా మన తెలుగు పడుచులతో అందులోను ముదిరిపోయిన మాలపిల్లతో చిలిపిలి చేష్టలు చేయించ పూనుకోవటం ఏమాత్రమూ రంజకంకాదు. ఒకర్ని అనుకరించి భావోదయం రసోత్పత్తీ, చేయూలంటే సామాన్యంకాదు. "పులినిచూచి నక్క వాతపెట్టుకోవటం'' "నందినిచేయబోతె కోతిగావడం'' సామెతలు మరిచిపోయినవారికి చెప్పడమేలాగా? పిల్లలతల్లిలాగా బలిసిపోయిన శరీరంగల ఆడువారిని 'పిల్ల' క్రిందగణించటం అదొకకళగావాలు? "నిర్మలా'' అనే హిందీ ఫిల్ములో

గూడ ఈకళాహత్యను కన్నులారాగాంచవలసివచ్చింది. పార్టుజేయదగినంతచాకచక్యంగల మాలవాళ్ళపిల్ల దొరక్కపోతే సరెకాని, బోగంవాళ్ళల్లో చిన్నమ్మాయి ఒక్కతైనాలేదా? పెద్దవారు పాత్రనునిర్వయించదగిన స్థానాలు వేరేఉన్నావి. ఇదికాదు, మొగుడు తనపెళ్లాన్ని చచ్చేవయసువచ్చినను 'పిల్లా' అని పిలుస్తాడు. ఈ'మాలపిల్ల' గూడా ఆలాంటిదేనని ఆగ్రహసిద్ధాంతాలుచేస్తే మాత్రము, ఎవరికేంజోక్యముండదు. అందుకనే మన వాళ్ళది వేలంవెర్రిఅన్నారు. కాస్త బాగనితోస్త్రైచాలు అన్నిడ్రామాల్లోను నాయిక్ పాత్ర తాంబూలం ఆమెకే ఇస్తారు గణాచారికిలాగు. ఉబ్బుదేరిన గుమ్మడి కాయవలె అచ్చంగా గుండుముఖం, తెల్లనిమ్మకాయల్లాగు కండ్లూఉన్నాయనుకోండీ. సుందరికాదనినేచెప్పడంకాదండి! అయితే ఆమె విరహవేదనవల్ల కండ్లల్లో నుంచి అచ్చంగా నీళ్ళుకారుస్తూవున్న విషయం గొప్పదేనండి, కాని శరీరభాగంలో గాని ముఖంలోగాని భావసూచన, అభినయము యేమాత్రమూ లేనందున మహానందిక్షేత్రములోని రాతినందిముఖం నుండి వచ్చే జలప్రవాహ దృశ్యం కనుపడుతూవుంది. మొదలు చాంచల్యముజూపినా తర్వాతగాని పాడేప్పుడు గాని నామాత్రమైన గాత్రకష్టము లేకుండా కదలిక లేకుండా (నాజూకుగాకావాలో) అభినయం పట్టాడుగావున శ్రీమతిశంపాలతగారి గానమాధుర్యమున్నా సరిగా తాగడానికి చెవులకు అవకాశం దొరకించికాను అనసూయ చకచక నిజేసినా ముఖంవికారంగా ఉండడంవల్ల అనవసరంగా పస్పుణకిలించినట్టూను అతిగా అభినయించినట్టూను చెప్పాలిసివస్తుంది పూర్వా [illegible] సహజంగానున్నంగానేవుంది ఉత్తరార్ధంలోనుం

దిమాటలబట్టిచేశారు గనుకకృత్రిమంగాఉన్నవి. ఆకారంమాత్రింకానిక్కులు పుచ్చుకున్న డాక్టరుకు మల్లేనే పరిపుష్టంగా వుంది ఇష్టమైతే తనఇంటిని భోగంవారి క్లబ్బుకా అద్దెవ్వచ్చు ఇతరుల ఆక్షేపణ పనికిరాదు. తాను సర్వాధికారంగల ధర్మకర్త కాబట్టి మాలలకు మందిరాన్ని సుందరరామశాస్త్రి తెరిచాడు, మల్లికార్జునశర్మగారి ఆటంకం పనికిరాలేదు ఇంతకంటె గొప్పయుక్తి సుందరరామశాస్త్రి చెప్పలేక పోయినాడు. ఇంకా ఇందులో చౌదరీఅన్నాయన పనిముఖ్యం తనకార్యప్రభావానికి తగ్గ ఆదరంలేదు. కంఠంమాత్రంనిండైనది. పాటలుపాడేఅప్పుడు ఆయననోరూపళ్లూ

నాలిక సరిగా కనుపించాలె నన్నట్టుగానూ, ఆయనకు చత్వారం వచ్చింది కనుక ఎప్పటికీ కళ్ళ అద్దాలజోడు వుండవలసిందే నన్నట్టుగానూ ఫోటోగ్రాఫీ తీసారు, ఇది కూడా ఒక విశేషమే!

ఇకచౌదరిగారి సిద్ధాంతాలు. "మాలలు మాత్రము మనుష్యులుకారా'' "మనుజుల విభజనమేలా'' "వేదవాక్కులశోధనలేలా'' అని ఘోషింపబడ్డాయి. వారు మనుష్యులు కారని ఏశాస్త్రంలోను చెప్పలేదు. వారివారి కర్తవ్యవిభజనప్రకారంగా వుంటేనే నిజమైన శాంతిదొరుకు తుందని సనాతనవాదం అక్కా భార్య, తల్లి అన్న, తమ్ముడు, బావ, అనే విభజనవలె జాతి తారతమ్య విభాగం వుండాలని వెనుకటి పెద్దలు సాత్వికంగానే విచారించి చెప్పారు. అల్లాగాదు మేముత్వరగా మోక్షము (స్వారాజ్యం) ఇస్తాము,, అనేహుంకారం ప్రస్తుతం తమదైతే ఎవరి అడ్డూలేదు. ఇప్పుడు అంతా మీరాజ్యమే కనక "వేదాలశోధన,,ఆపించడమేకాకుండా సంధ్యవార్చేవారికి ఉరిశిక్షలు చెప్పించి. తెలుగు భాషను తుదముట్టించి హిందీవ్రతం పట్టించవచ్చు, ఇప్పటిధర్మకర్తృత్వం తమదేనని వీధిలో గొడుగు పట్టుకవెళ్ళుతున్న మాలవాణ్ణి చెప్పుతో కొట్టించడం మొదలైన సర్టిఫికేట్లు, సాక్ష్యమిస్తూనేఉన్నాయి, ఏనాడో ఏవ్యక్తిద్వేషంకిందనో అంతనిష్కారణంగా జరిగిన దృశ్యాన్ని గోరంతలు కొండంతలచేసి ద్విజులకూ తదితలకూ కలహంబెట్టించడానికి చౌదరిగారి వంటి సంఘదహన సంస్కర్తలు ప్రయత్నిస్తూవుండడం స్వాభావికమేకదా? పైగా హిందూ మతశ్రేష్ఠాన్ని ఉదారతను నీవే మేల్పించితివి, అని చౌదరిగారు ప్రశంసిస్తున్నారు. అట్లా అయితే ఇకమతాల్లో శ్రేష్ఠత్వమూ వైశిష్ట్యమూ ఏముందోమరిచౌదరిగారికే తెలుసు స్పష్టముగా?

మాలపిల్ల కంటె అందమైన కోడకాణ్ని చూచినంతనే కల్లగాదే వానివల్లో జిక్కితినే అనుననేబుద్ధి పుట్టింది, సరేకాని, అనేకసంవత్సరాలు కాలేజీక్షేత్ర వాసంచేసి బి. ఏ. పట్టాభిషిక్తుడైన నాగరాజు గారికి ఇన్నియేళ్ళబట్టి కాలేజీలో ఒక్క పిల్లైనా కంటబడ లేదంటారా? శ్రీమతయూళం మాదిరిగా నాగరాజు చదువు కున్న కాలేజ పురుషమయమేనని తాము ఒప్పుకొనేట్టయితే "జగముసర్వము ను వెగటుగ దోచును చాన లేని ఒకక్షణమైనా" అని కలవరించే నాగరాజును ఇంతకాలమూ తాముగట్టి స్పష్టముగా మాలపిల్లకోసమే

ఘోటక బ్రహ్మచర్యదీక్షనిచ్చుకున్నారేమో తెలియదు. బి. ఎ. బట్టాలు పొందిన పిల్లకాయలనందరినీ తన చరిత్రమాలానపిల్లనైనా సరే తన వెనుకని కంకక్తా నెళ్లవలసిందనీ, ప్రేమకష్టం లేదనీ చాటించాడు నాగరాజు, "దీనతైనను దానిఘాటికె లోబడ్డాడు'' కనుక సినమాను వచ్చినవారంతా ఒకపిల్లను లేవనెళుకొ వెళ్లవలసిందేనని ఉపదేశం జరుగుతుంది.

వంటిమీద కావలసినన్ని సొమ్ములున్నా మాలవారి ఇంట్లో తాగడానికి మట్టి ముంత లేనట్లో? ఆంధ్రదేశమంతటా, శాస్త్రాలంతా శ్రీమంతులూ మాలలంతా దరిద్రులట! మాలలు నమ్మకట్టితే పంటకంఘలను ఆముదపు గెలలను వేరేవారెవరేరా? ఉల్లోకరణం మునసబు జమీందారీలఅధికారం లేకుండా అచ్చంగా శాస్త్రాలదేనా అధికారం? యతిప్రాసలు చావగొట్టి బడ్డను పదాల్లో నడక, మాత్రమైనా సరిగా ఉండనక్కర లేదా? యేడ్పులాగుండే అమెరికన్- బంగాళీసంగీత మేనా ఆంధ్రులకు కావలసింది?

ఇలాంటి విమర్శనాంశాలు ఎన్నోవున్నాయి, సుందరరామశాస్త్రి అన్నట్టు కామానికిలొంగి ధర్మాన్ని త్యజించింది ఈకథ, మద్యపానం చేసేవాడికి దాన్ని వదలబుద్ధి పుట్టనట్టూ సినిమాటాకీలనే పేరుతో నీతిబాహ్యమైనకథలనూ ఆచారాలనూ చూడడానికి అలవాటు పడ్డపామరజనం లక్షల ద్రవ్యాన్ని పాడుచేస్తూంది, నేటినాయకు లందరూ ఇలాంటి సినిమాలకు ఉద్ఘాటన సమారంభం చేతులారా చేసినా, ఎన్నటికైనా హిట్లరువంటివీర భోగవసంతరాయడూ మాదేశంలో పుట్టి వీటికి కాటికాయంత ...

మానడు.

అవసరమైతే ఇంకా ...

ఇతి ...

త్వరగా రండు! ఓం

ఉపన్యాస సభ.

మహనీయులారా!

ఇదే ప్రమాది॥ వైశాఖ బ॥ 30 శుక్ర వారము (19-5-1939) సాయంత్రం 5 గంటలకు శ్రీలక్ష్మీనారాయణ స్వామివారి దేవాలయము లో
వేదకావ్యస్మృతి దర్శనతీర్థ, ధర్మాచార్య, విద్యానిధి, విద్యారత్న బిరుదాంకితులును, "విభూతి" పత్రికా సంపాదకులును
అగు పండిత చిదిరెమఠము వీరభద్రశర్మగారు

గృహస్థ ధర్మము

అను విషయమునుగూర్చి సప్రమాణముగను సయుక్తికముగను ఉపన్యసింతురు కావున తామెల్లరు తప్పక సకాలమునకు విచ్చేసి ఉపన్యాసామృతమును గ్రోలి మమ్మానందింపజేయ ప్రార్థన.

శ్రీలక్ష్మీనారాయణ దేవాలయం, నాగన్న గారి దేవిడి, సికింద్రాబాదు. 19-5-1939,

ఇట్లు.
తేలుకుంట నారాయణ,
తేలుకుంట కాశయ్య.

కృష్ణ ప్రెస్, సికింద్రాబాదు.

జమ్మిపత్రిని ప్రియం ... లిపి

"ఆంధ్ర చరిత్ర చతురాననుని"

స్మారక సభ

ది. 26-5-39 శుక్రవారము సాయంకాలము గం॥ 5-30 ని॥ లకు
స్థలము :— రాజా నర్సింగిరిజీ పరిశా గిరిజీగారి కోఠి భవంతిలో

సుప్రసిద్ధ చరిత్రకారులై, మహాసముద్రముంబోలిన ఆంధ్రుల చరిత్రను మథించివ్రాసి ఆంధ్రదేశము గర్వించునట్లుచేసి, దిగంత విశ్రాంత కీర్తిని గడించిన **చిలుకూరి వీరభద్రరావు పంతులవారు** ది. 16-5-1939, నాటి సాయంకాలము 3½ గం॥ లకు తూ॥ గో॥ జిల్లా కొవ్వూరులో పరమపదించి యావదాంధ్రులకు తీరని విచారము కల్గించిరి. వారి యాత్మకు శాంతి చేకూర్చుటకై భగవంతుని ప్రార్థించుటకును, వారి కుటుంబమునకు మన సానుభూతిని తెలుపుకొనుటకును యీ సభ సమావేశ పరుపబడుచున్నది.

ఈ సభకు అధ్యక్షత వహించుటకై వేదకావ్య స్మృతితీర్థ, ధర్మాచార్య, విద్యానిధి ఆద్యనేక బిరుదాంకితులగు **శ్రీ చిదిరెమఠం వీరభద్రశర్మగారు** "విభూతి" పత్రికా సంపాదకులు దయతో అంగీకరించిరి. ఎల్లరు సకాలమునకు దయచేయ ప్రార్థన.

(కార్యనిర్వాహకులు.)
యస్. వేంకటస్వామి
...

ఇట్లు,
శ్రీనిజాము రాష్ట్ర మున్సూరు ఉలుకాపు సంఘమువారు.

శ్రీనివాసాగర్ ప్రెస్, గౌలిగూడ, హైదరాబాదు ద.

గూడవల్లి

ఆశ్రమ ప్రారంభం

(స్వంత విలేఖరి)

చెరుకుపల్లి, ఏప్రిల్ 10

ఈ గ్రామములో శ్రీ కళ్యాణానందస్వాములవారిచే నడుపబడుచున్న మైత్రేయ ఆశ్రమ భవన ప్రారంభోత్సవము శ్రీ శ్రీ శ్రీ సద్గురు మళయాళ స్వాములవారిచే జరుపబడెను. యీ భవనము భక్తుల చందాలవల్ల [illegible]. యీ సందర్భమున [illegible] సుగుణ[illegible] విద్యా[illegible] బిరుదాంకితులను పొందిన [illegible] వీరభద్ర శర్మగారు యింకను కొంత మంది పెద్దలు వందలకొలది భక్తులు వచ్చిరి.

నూతన భవన ప్రారంభోత్సవమున శ్రీ మళయాళస్వాములవారిచే మైత్రేయ [illegible] చిత్రము [illegible].

గుంటూరు [illegible] [illegible] సుబ్బారావుగారు తయారుచేయించి వారిచే ఆశ్రమమునకు యివ్వబడిన మళయాళస్వాముల వారి [illegible] విగ్రహమును ఆశ్రమమున స్థాపింపబడెను.

తా 5-4-39 నుండి తా 11-4-39 వరకు [illegible] పురాణము సాయంత్రము శ్రీ సద్గురు మళయాళ స్వాములవారు భగవద్గీతా ఉపన్యాసములు, [illegible] సురించిన్ని మైత్రేయ [illegible] గురించి ఉపన్యసించిరి.

యీ సందర్భమున వారంరోజుల సప్తాహము జరుపబడి వందలకొలది జనులకు భక్తులకు అన్నదానము చేయబడెను. [illegible] విరివిగా అన్నదానము చేయబడెను. శ్రీ మళయాళ స్వాములవారు హరిజనులను చాల ఆదరణగా చూచిరి.

[illegible] వీరభద్రశర్మగారు భక్తినిగురించిన్ని భగవద్గీతను [illegible] అన్ని మతములకు సమన్వయముచేసి ఉపన్యసించిరి. [illegible] వేలకొలది [illegible] చూచిరి.

శ్రీ స్వాములవారు యిక్కడనుండి విజయ[illegible] [illegible].

మైత్రేయ ఆశ్రమము

చెరుకుపల్లి, ఏప్రెలు 10:—

గూడవల్లి గ్రామమున శ్రీ కళ్యాణానంద స్వాములవారిచే నడుపబడుచున్న మైత్రేయ ఆశ్రమము యొక్క నూతనభవన ప్రారంభోత్సవము ఏప్రెలు 5 వ తేదిన శ్రీ సద్గురు మళయాళ స్వాములచే చేయబడెను. 5 మొదలు 11 వరకు సప్తాహము జరుపబడుచున్నది. [illegible] సుగుణ[illegible] బిరుదాంకితులగు [illegible] వీరభద్ర శర్మగారు, ఇతర పెద్దలు దయచేసిరి. మైత్రేయ పటమును మళయాళస్వాములవారు [illegible] స్వాములవారి [illegible] విగ్రహము గుంటూరు [illegible] చక్కా సుబ్బారావుగారిచే ఆశ్రమమునకు ఇవ్వబడెను. [illegible] ఉపన్యాసములు, అన్నదానము నిత్యము జరుగుచున్నవి. మళయాళస్వాములు హరిజనులను ఎక్కువ ఆదరించుచున్నారు.

(స్వ. వి.)

ఆంధ్రవిజ్ఞాన గ్రంథాలయము

(సదాశివపేట) [illegible] 19/1/40

కార్యనిర్వాహకవర్గ ఎన్నిక

(స్వ. వి.)

సదాశివపేట, ఇప్పుడువారు [illegible] విజ్ఞానపత్రిక సంపాదకులును, "వేదస్మృతి కావ్య, తీర్థ" ఇత్యాదిబిరుదాంకితులును శ్రీయుత [illegible] వీరభద్రశర్మగారు సదాశివపేట [illegible] నిజాముపురవాసులు [illegible]. పురప్రముఖుల కోర్కె [illegible] శర్మగారు గ్రంథాలయావరణలో ఉపన్యసించుటకై సమ్మతించిరి. మార్గశిర [illegible] ౧౦ గురువారం సాయంకాలమున గ్రంథాలయావరణమందు యించుమించు మూడువందలమంది సమకూడిరి. శర్మగారు సుమారొకగంటకాలము గ్రంథాలయావశ్యకతను గురించి ఉపన్యసించిరి. గ్రంథాలయములవలన కలుగులాభములను, వాటిని పోషింపవలసినదని విపులముగా ప్రజలందరి మనస్సులకెక్కునట్లు చెప్పిరి. పూర్వకాలమున మనదేశమున ప్రసిద్ధికెక్కిన గ్రంథాలయములుండినట్లు శాసనములవలన తెలియుచున్నదనిరి.

తరువాత బచ్చు వెంకటేశ్వరగుప్తగారు మాట్లాడుచు, గ్రంథాలయములనగా సరస్వతీ మందిరములకంటె వేరుకావనియును [illegible] హింపవలయుననియు, లక్ష్మీసరస్వతులను [illegible] ంచుట ప్రజలందరికిని [illegible]

అనేకులాలోచించి ఏకగ్రీవముగా అధ్యక్షులు [illegible] శెట్టి [illegible] వీరప్పగారు, ఉపాధ్యక్షులు, [illegible] శెట్టి వీరయ్యగారు, సహాయాధ్యక్షులు, హిందోల వీరప్పగారు కార్యదర్శి బచ్చు వెంకటేశ్వరగుప్తగారు సంయుక్తకార్యదర్శి చెన్న బసవప్ప (వకీలు) గారు, సహాయకార్యదర్శి గోవింద [illegible] కోశాధ్యక్షులు శెట్టి [illegible] గారు, [illegible] గారు [illegible] కలిసి మొత్తం [illegible] కార్యనిర్వాహకవర్గము ఎన్నుకొనబడెను మరియు ౧౧ మంది సభ్యులుగల [illegible] ఒకటి ఏర్పాటు చేయబడినది.

పురప్రముఖులు శర్మగారికి తమకృతజ్ఞతను తెలుపుచు పుష్పహారములచే పూజించిరి. శర్మగారుకొన్నిగ్రంథములనిచ్చెదనని వాగ్దానముజేసిరి.

[illegible] వార్షిక క్రీడల సమావేశము

[illegible] వార్షిక క్రీడల సమావేశము ౧౯౪౦ జనవరి [illegible] తేదీనుండి ఫిబ్రవరి [illegible] తేదివాటికి మార్చబడినది.

"ఆంధ్ర చరిత్ర చతురానన"
కీ॥ శే॥ చిలుకూరి వీరభద్రరావు
పంతులవారి

స్మారక సభ.

తే. 29.5.39 సోమవారము సాయంకాలము 5.30. గంటలకు శ్రీరాజా నరసింహగిరిజీ ప్రతాపగిరిజీవారి కోఠీ భవనము భవనములో శ్రీనిజాము రాష్ట్ర మున్నూరు కాపు స్థాయిసంఘమువారి యాజమాన్యమున, వేద, కావ్యస్మృతితీర్థ, ధర్మాచార్య, విద్యానిధేత్యాద్యనేక బిరుదాంకితులగు బ్ర. శ్రీ, చిదిరెమఠం వీరభద్రశర్మ, "విభూతి" పత్రికాసంపాదకులు (సికిందారాబాదు) గారి యధ్యక్షతను జరిగెను. "చరిత్రచతురానన" వల ఛాయాపటమును పుష్పమాలలతో నలంకరించి పూజించిరి

పిదప, నిజాంరాష్ట్ర మున్నూరు కాపు ద్వితీయ మహాసభాధ్యక్షులును, హైకోర్టు న్యాయవాదులును అగు శ్రీయుత సింగంసెట్టి వేంకటస్వామిగారును, గవర్నమెంటు సిటీకాలేజి ప్రధానాంధ్రోపాధ్యాయులగు మ. రా. శ్రీ ఓగిరాల సుబ్బారావు పంతులవారును, మున్నూరు కాపుకుల చరిత్ర పరిశోధకమండలి కార్యదర్శులగు శ్రీయుత గొండ్యాలవెంకయ్య సి. ఐ. డి. ఓవర్‌సీయర్ గారును కీ॥ శే॥ వీరభద్రరావుపంతులవారు వారిజీవితాంతము వఱకుచేసిన దేశసేవ, భాషాసేవ, చారిత్రక సేవ, సంఘసేవలనుగూర్చియు, మున్నూరు కాపు సంఘమువారికి చేసిన మహోపకారమునుగూర్చియు విపులముగ నుపన్యసించి, కీ॥ శే॥ పంతులవారియెడ తమకృతజ్ఞతను, భక్తిని, వెల్లడించుకొనిరి.

బ్ర॥ శ్రీ॥ పండిత ఓగిరాల సుబ్బారావు పంతులవారు షుమారు 2 గంటలకాలము వీరభద్రరావుగారి గొప్పతనము గూర్చియు, అనితర సామాన్యమగు "ఆంధ్రులచరిత్ర" రచనం గూర్చియు, పంతులవారియాదర్శక జీవితముం గూర్చియు విపులముగ జర్చించి అతిగంభీరముగ నుపన్యసించిరి.

తరువాత, అధ్యక్ష మహాశయులగు బ్రా॥ శ్రీ॥ చిదిరెమఠం వీరభద్రశర్మగారు,— అమూల్యములగు ప్రాచీనాంధ్ర చారిత్రక పరికరములన్నియు శిల్లా దెదలై, యజ్ఞాతవాసము చేయుచుండుటకు జూచి, గ్రంథము, నాయా శాసనములన్నిటిని గూర్చి, శోధించి, "ఆంధ్రులచరిత్రను వ్రాసి ఆంధ్రుల యాత్మగౌరవమును నిలువబెట్టి, ఆంధ్రులెల్లరు గర్వించునట్లుచేసి, ఆంధ్రజాతి నుద్ధరించగలిగిన ఆంధ్రవీరుడు, చిలుకూరి వీరభద్రరావుగారేయనియు, వారు జగమెరింగిన బ్రాహ్మణులనియు, వారిచారిత్రక విజ్ఞానము అపారపారావారము వంటిదనియు, చతుర్బ్రహ్మ ఘోషయునట్లు దేశముయొక్క నాల్గుదిశలకు వాయువారి చారిత్రక విజ్ఞానతేజమును ప్రసరింపజేసి, నేటియాంధ్రవిజ్ఞానమునకు, ఉద్యమమునకు పునాదివైచిన ఆదిపురుషుడు కావున, ఆంధ్రమహాసభవారు చిలుకూరి వీరభద్రరావు పంతులవారికి "చరిత్రచతురానన" యను బిరుదమునిచ్చి గౌరవించిరనియు, పంతులవారు యుగపురుషులనియు, మహారాష్ట్రుల ప్రాచీనచరిత్రకంటె, ఆంధ్రుల ప్రాచీన చరిత్ర అన్నివిషయములలోను గొప్పస్థానమలంకరించినదనియు, మహారాష్ట్రులకు, ఏకాండలో వీరులయొక్కయు, యుద్ధములయొక్కయు, సత్పురుషులయొక్కయు చరిత్ర కలదు, కాని ఆంధ్రులకనేక శతాబ్దములనుండి వివిధ రాజ్యస్థానములయొక్కయు, శాస్త్రీయ పరివారములయొక్కయు, పరంపరాగతరాజవంశవృక్షములయొక్కయు, అనేకరాజ్యసంపాదనయొక్కయు, ఘోరయుద్ధములయొక్కయు వీరగాథలయొక్కయు, కళాకౌశలములయొక్కయు, ఇంకను ననేకవిషయములయొక్కయు, అపారమగు చరిత్రకలదనియు, ఇట్టి అపార చారిత్రకమహాసముద్రమునీది, అమూల్యములగు మణులనోడిగట్టుకొని యావలిదరికి జేరి, మాతృభాషలో గ్రంథరూపమున ఆంధ్రజాతి కర్పించిన ఆంధ్రవీరుడు నేడాంధ్రుల నెపబాయుటచే ఆంధ్రదేశమున కపారనష్టము వాటిల్లినదనుట కానంతయు సందియము లేదనియు పంతులవారు ఆంధ్రచారిత్రక పరిశోధనకై పూనుకొనినప్పుడు, ఇప్పటివలె తగినన్ని వలసినన్ని సౌకర్యములు లేకున్నను, ఇప్పటియున్ని సౌకర్యములను గల్గియు, నెవరును సాహసించి చేయజాలని యొక్క మహత్కార్యమును, పలుకష్టములకునోర్చి, మాయొక్క అసహాయ సాహసాంద్ర వీరుడగు "చరిత్రచతురాననుడే" చేయగలిగెననియు అసత్యములను ఖండించి సత్యమును, ఉన్నదున్నట్లు విమర్శించి నిర్ధారించు పట్ల పంతులవా రద్వితీయులనియు,

"ఆంధ్ర చరిత్ర చతురానన"
కీ॥ శే॥ చిలుకూరి వీరభద్రరావు పంతులు గారు.

ఆకసమువిరిగి మీదబడవచ్చినను, వెనుకంజవేయుని, ఆత్మస్థైర్యము కలవారనియు, బహుభాషా పండితులు సాధింపజాలిన కీర్తిప్రతిష్ఠా ర్యమును. అట్టి పాండిత్యసంతగా లేకున్నను సక్రమటక్కల కలవరచు కొని, అద్వితీయానుభవమును సంపాదించి, అట్టి పండితులకంటె మిన్నగా వారొక్కరుసాధించి చూపిరనియు, అట్టి బ్రజ్ఞవృట్టిన్న, అట్టి యుగపురుషుడు పరమపదించుటచే ఆంధ్రదేశము బహుముఖములస్మారక సభలు జరిపి, పంతులవారి కృషిని, దేశమునకు జేసిన సేవను, వారి కీర్తినివేనోళ్ళ బ్రశంసించి, అశ్రుతర్పణములనర్పించి వారియాత్మకు "శాంతిరస్తు" అని శాంతి వాక్యములు పలికినంత మాత్రనే యీ"స్మారక" సభలయొక్క ముఖ్యోద్దేశము సార్థకపడి, ఆంధ్రులకర్తవ్యము ముగిసి, పంతులవారియాత్మకు శాంతియేర్పడజాలదనియు, ఆమహానుభావుడు సర్వసమర్థుడై యుండియు నదుముకట్టి అసహాయుడై ఏ మహోత్కృష్ట కార్యమును అసంపూర్తిగజేసి, తమజీవితకాలములో "పూర్తిజేయజాలకపోతినే!" యను దుర్భరసంతాపముతో జీవితమును ముగించుకొనవలసివచ్చెనో, అక్కార్యమునకై, ఆంధ్రులెల్లరు పూనుకొని, సమర్థులై చారిత్రక భవజ్ఞులైన పరిశోధకులకు దోడ్పడి, పూర్తిచేయించినచో, ఆపూర్తియైననాడు ఆంధ్రుల కర్తవ్యము నెరవేరినట్లును పంతులవారి యాత్మకు శాంతిచేకూరినట్లును, ఆంధ్రులెల్లరునిశ్చయించవలసియున్నదనియు, అట్టి మహోపకారము, సేవజేసిన నామహాత్మ్యపురుషునకై చిరస్థాయియగు నేకస్మారక చిహ్నమును నిలుపుట ఆంధ్రమహాజనులకెల్లరకు విధియనియు గంభీరోపన్యాసముగ వించిరి.

మరియు, నిజామురాష్ట్రమున్నూరు కాపు సంఘమువారి తరపున సమావేశమయిన సభలో నీక్రిందితీర్మానమును ప్రవేశపెట్టి సభికులందరిచేతను దీర్మానింపజేసినారు, అతీర్మానమును కీ॥ శే॥ చిలుకూరి వీరభద్రరావు పంతులవారి యల్లుడుగారగు మహారాజశ్రీ మామిడిపల్లి వెంకటసుబ్బారావు పంతులు బి. ఏ. బి. యల్. గారికి విజయపూర్వకముగా పంపజేసికొనుట కనుజ్ఞపడిరి.

తీర్మానము.

సుప్రసిద్ధ చరిత్రకారులైన, భాషాసేవయు, చారిత్రక సేవయు, సంఘసేవయుచేసి ఆంధ్రజాతి "ఆంధ్రుల చరిత్ర" మువ్రాసి యర్పించి, ఆంధ్రుల వ్యక్తిగౌరవమును, ఆత్మగౌరవమును నిలిపి ఆంధ్రుల సంస్కృతి, ప్రాభవముల కుత్తేజము గల్గించి, దేశమునకు మహోపకార మొనరించి, ఆంధ్రమహాసభవారిచే "చరిత్ర చతురానన" అనుఘన బిరుదమును పొందగలిగి, అదృష్టవశమున మున్నూరు కాపుకుల చరిత్రను సహితము శోధించి విమర్శించినట్టి చిలుకూరి వీరభద్రరావు పంతులవారు తమ 67 వ యేట, తే16.5.39 నాటి సాయంకాలము గం. 8—35 నిమిష ... ఆంధ్ర ... కొలువడిన మున్నూరు కాపు కులచరిత్రకును తీరనిలోటును వారికిని దీరని నష్టమును గల్గించిరి. అట్టి మహానుభావుని పవిత్రాత్మకు శాంతిం బ్రసాదించుటకై సర్వేశ్వరుని బ్రార్థించుచు పండితులవారి కుటుంబము నెడను, ఆప్త బంధువుల యెడను నిజాము రాష్ట్రమున్నూరుకాపు సంఘమువారును తదితర సభికులును ఈ సభలో దమ సానుభూతిని దెలుపుకొనుచు, దమ విచారమును ప్రకటించుకొనుచున్నారు.

ఈ తీర్మానము సభవారిచే తీర్మానింపబడి కీ॥ శే॥ చిలుకూరి వీరభద్రరావు పంతులవారి ఆప్త బంధువులకు బంపనజ్ఞయివ్వబడినది.

———

శ్రీమదుమామహేశ్వరాభ్యాం నమః.

వేదకావ్యస్మృతిదర్శనతీర్థ, సాహిత్యవిశారద, ధర్మాచార్య, విద్యానిధి,
విద్యారత్నాది బిరుదాంకితులును,
సికిందరాబాదు—వీరశైవగురుకులాధ్యక్షులును నగు

పండిత చిదిరెమఠము వీరభద్రశర్మగారి

శుభాశంసనము

వల్లూరుపాలెము వీరశైవశ్రీ సద్భక్తవరులు లక్కిన వీరభద్రయ్యగారి
నూతన గృహప్రవేశోత్సవ సందర్భమున

"ఇహైవ స్తం మా వియౌష్టం విశ్వమాయుర్వ్యశ్నుతం
క్రీడంతౌ పుత్రైర్నప్తృభి - ర్మోదమానౌ స్వే గృహే."
(ఋగ్వేదము. ౧౦-౮౫-౪౨)

శ్లో. అశ్రీమస్య గురుత్వం యస్ గృహస్థేషు ప్రతిష్ఠితం
గృహీతనామతా భూమాన్ గృహం ప్రవిశతి స్తవ.

క. స్తుతమతికి లక్కనాన్వయ
పతికి బుధహితునకు వీరభద్రునకును నో
పతివాహనుఁ డిడుత శుభ
శతము లనారతము నూత్న సౌధప్రవేశా!

ఉ. లక్కన వంశనామమె సులక్షణతత్త్వము నిర్వచించుఁ, జెం
పక్కన వీరశబ్దము నభీష్టఫలాప్తికి సాక్ష్యమిచ్చు, సే
చిక్కులు లేని భద్రపదచిహ్నము తాన సుధస్వరూపమై,
పెక్కుటిలన్ ముదంబు నవవేశ్మమునందుఁ బ్రవేశమందెడిన్.

చ. సురుచిరభోగభాగ్యము, విశుద్ధయశఃప్రసరంబు, లోక సుం
దరతర దారపుత్రులును, శతాయువు, పండితపక్షపాతముల్
హరగురుభక్తి, స్వీయమతహర్షకరత్వ, స్వదేశజీవనో
ద్ధరణపరిస్థితుల్ స్వకృతధామము నూత్నము మీ కొసంగుతన్.

క. మూఁగు సత్కార్యవిధా
నాదరము సుతాభివృద్ధియత్నంబులకున్
మోదము సందిత పురుషా -
ర్థోదయ మగుఁగాక స్వధర్మసూర్యానిధికిన్!

ఇత్యాశాస్తే

వల్లూరుపాలెం
8—0—1939.

శ్రీ గురుభ్యో నమః

శ్రీ వేదకావ్య స్మృతి దర్శనతీర్థ సాహిత్యవిశారద ధర్మాచార్య విద్యానిధి
విద్యారత్నాది బిరుదాంకితులు విభూతిపత్రికా సంపాదకులు వివిధభాషా
లిపిశాసన విబుధులు సికిందరాబాదు వీరశైవ గురుకులాశ్రమాధ్యక్షులు నగు

శివ శ్రీ పండిత చిదిరెమఠము వీరభద్రశర్మగారికి

వారి ధర్మోపన్యాసము నిచ్చుసమయమున దేవరపల్లి వీరశైవ
సంఘమువారిచే సమర్పింపబడిన

స్వాగత పంచరత్నములు

శా. శ్రీమద్దివ్య మహాత్త్వభవ్యకళలన్ శ్రీకంఠ సిద్ధాంతశ్రీ
నిమంబొప్పగ సంభవించెనో యనన్ నిర్వక్రతేజంబునన్
కామంబున్ త్యజియించి సువ్రతముతో, శైవల్యసంధాయియై
ధీమంతుల్ నుతియింప సంతతము నుద్దీపించెదో ధీమణీ.

చ. కర మనురక్తి తోడుతను కష్టమటంచు దలంచకెంతయున్
పరమరహస్యతత్త్వము భవ్యతరోక్తి నుపన్యసించుచున్
నిరకరుణారసోజ్జ్వలతో వర్తిల శిష్యుల నాదరించుచున్
బరగెదవీవు సంతతము పండితవర్య సుధీవరోత్తమా.

ఉ. ఆరయ సర్వశాస్త్రముల నారసి, వేదరహస్యతత్త్వమిం
పార నెరింగి యన్నిటను భానురలీలను వీరశైవమున్
ధారుణి నుద్ధరింపగను తద్దయు పూనికతో జనించెవో
ధీరవరేణ్య భవ్యగుణదీక్షిత యాశ్రితవర్గపోషకా.

క. శ్రీమహిత వైభవోజ్జ్వల
ధీమహితాత్మక బుధేంద్ర దివ్యచరిత్రా
కామితఫలదా బుధనుత
వేమారులు వీరభద్ర వినుతింతుమిమున్

క. శ్రీ వీరభద్ర గురువర
ధీవర గైకొనుము దీని దీపితలీలన్
పావనచరితా బుధనుత
మావలనను ప్రేమతోడ మాన్యచరిత్రా.

దేవరపల్లి,
15—6—39.

ఇట్లు విన్నవించు
వీరశైవ సంఘము

(1) కుంకులగుంట పె॥ సం॥ కు॥ కోటయ్యగారు
(2) కుంకులగుంట కో॥ కు॥ సంగయ్యగారు
(3) ధూపం సంగయ్యగారు
(4) కుంకులగుంట అ॥ కు॥ కోటయ్యగారు
(5) కుంకులగుంట మల్లయ్యగారు
(6) బూసా పరమయ్యగారు
(7) ధూపం పార్వతమ్మగారు
(8) కుంకులగుంట అ॥ మ॥ సంగయ్యగారు
(9) కుంకులగుంట వీరమ్మగారు
(10) లక్కన చెన్నబసవయ్యగారు
(11) కుంకులగుంట చినసంగయ్యగారు

రచయిత: కొమరవోలు వెంకటేశ్వరరావు,
టీచరు, బోర్డు ఎలిమెంటరీ స్కూలు, దేవరపల్లి.

3·6·39 ఆంధ్ర.

श्री सद्गुरु तपोनिधि सांबस्वामी महाराजांचा
पुण्यतिथी महोत्सव.
कुर्डूवाडी.

परम तपोनिधि श्री सद्गुरु पट्टाध्यक्ष सांबस्वामी महाराज वज्रवाण सन्नगर हे गतवर्षी कुर्डूवाडी येथें शिवैक्य होऊन येथील बसवेश्वराचे देवालयांत त्यांची समाधी बा० त० होटगीस्वामींचे हस्ते झालेली सर्व श्रुतच आहे. यावर्षी त्यांची प्रथम पुण्यतिथी शके १८६१ पौष शुद्ध ५ स त्यांचे कृपेनें मकर संक्रान्तीचे पर्वणीवर आली आहे. त्या-वेळीं त्यांच्या समाधीवर **बालतपस्वी श्रीचन्नवीर शिवाचार्य स्वामी होटगी** यांचे हस्ते महान् विद्वान् पं. वीरभद्रशास्त्री चिद्रेमठ यांचे वैदिकत्वाखालीं लिंगस्थापना करण्याचे ठरविले आहे. आणि तत्प्रित्यर्थ गुरुपादपूजा, जंगमार्चनादि कार्यही होणार आहे.

तपोनिधींची पुण्यतिथी, मकरसंक्रान्तीची पर्वणी, व बालतपस्वी होटगी महाराजांचे दर्शन अशा **त्रिवेणी संगमाचा** सुयोग सहज भाग्याने आलेमुळें समस्त गुरुभक्तांनीं अशा पुण्य पावन पर्वणीचा अलभ्यलाभ आणि दर्शन आशीर्वाद प्रसाद घेऊन धन्य व्हावे. अशी विनंती आहे.

ता. १४-१-४० इ.
कुर्डूवाडी जंक्शन.

आपला
वीरशैव समाज कुर्डूवाडी.

टीपः— कुर्डुवाडी हे पंढरपूर बार्शी रस्त्यावर मुख्य जंक्शन असून सोलापूर दौंडच्या मध्यभागीं आहे.

(प्रबोधरत्न प्रेस, बार्शी.)

॥ श्रीमज्जगद्गुरुपंचाचार्येभ्योनमः ॥

जाहीर सभा

समस्त बंधू भगिनींनां विनंति पूर्वक कळविण्यांत येतें कीं, ता. १३.१.४० इ. रोज शनिवार रात्रौ ९ वाजतां श्रीसांबस्वामीचे मठा समोर (बसवेश्वर देऊळ) श्रीबालतपस्वी चन्नवीर शिवाचार्य स्वामी होटगी यांचे अध्यक्षते खालीं; वेद; काव्य; स्मृति; दर्शन निर्थादि पदवीप्रतिष्ठित, धर्माचार्य पं. वीरभद्रशास्त्री चिद्रमठ सिकंद्राबाद यांचे हिंदी भाषेत व्याख्यान होणार तरी सर्वांनी अगत्य येऊन त्यांचा सदुपदेशाचा अवश्य लाभ घ्यावा अशी विनंति आहे.

कुर्डूवाडी
ता. १३ १ ।४०

आपलें,
S. F. Dikule.
बाबुराव ग्यानबा मिठारी,
रामचंद्र विठोबा कोले.
नागनाथ जगन्नाथ लामगुंडे.
गणपत सखाराम शेंडे
D. pakale.

महावीर प्रेस, कुर्डूवाडी.

जाहीर

तमाम लोकांस कळविण्यांत येतें कीं, कुर्डूवाडी येथें काल रोजीं श्री बसवेश्वर मंदीरा समोर सिकंद्राबादचे तिर्थादि पदवीप्रतिष्ठित, धर्माचार्य पं. वीरभद्रशास्त्री चिद्रमठ यांचे वेद; काव्य; स्मृति; दर्शन यांचे परमेश्वराच अस्तीत्व याविषयावर अत्यंत सुश्राव्य असे व्याख्यान झाले आहे. आजरोजीं रात्री ८॥ वाजतां श्री बसवेश्वराचे मंदीरा समोर येथील व्यापारी मंडळातर्फे त्याना मानपत्र देण्याचा समारंभ होणार आहे. त्यानंतर त्याच ठिकाणीं त्यांचे जाहीर व्याख्यान होणार आहे. तरी सर्व नागरीकांनीं त्यांचा व्याख्यानाचा लाभ अवश्य घ्यावा अशी विनंति आहे.

कुर्डूवाडी.
ता. १४ १।४०

आपलें,
काशीनाथ गणपत शेटे.
बाबुराव ग्यानबा मिठारी,
रामचंद्र विठोबा कोले.
नागनाथ जगन्नाथ लामगुंडे.
गणपत सखाराम शेंडे
शंकर विठोबा डिकोले
डी. एर. पकाले.

महावीर प्रेस, कुर्डूवाडी.

॥ श्री ॥

कुर्डूवाडी व्यापारी समाजाकडून—

मानपत्र

श्री वेदशास्त्र संपन्न पंडित वीरभद्र शास्त्री चिद्रे मठाध्यक्ष वेद-काव्य-स्मृती दर्शनतीर्थ, विद्यानिधि, विद्यारत्न यांचे सेवेशी—

परमपुज्य महाशय—आपण कुर्डूवाडीस ग्रामास श्रीमद्वीरशैव महामतस्थापनाचार्य श्री १०८ जगद्गुरु रेणुकाचार्य गोत्रानुयायी परमश्रेष्ठ महतपोनिधी प० ब्र० सांब स्वामी यांचे पुण्यतिथीनिमित्त येथें येऊन आपल्या अस्खलित व रसाळवाणीनें आम्हास दिव्य ज्ञानामृत करविलें त्याबद्दल आम्ही आपले अत्यंत ऋणी आहोत.

वेदतीर्थ स्वामीजी—एकेकाळीं, आपला देश विद्वत्तेचे माहेर घर म्हणून संबोधिला जात असे. त्या देशांत हल्ली ईश्वरानिर्मित वेदविद्येविषयी औदासिन्य व अनास्था दिसून येत आहे, अशा काळात आपण अगदीं अल्प वयात केवळ स्वयंस्फुर्तीनें श्रीक्षेत्र काशी येथें जाऊन, कलकत्ता येथील सरकारी संस्कृत कॉलेजमध्यें वेद-काव्य स्मृति-दर्शनतीर्थ वगैरे परिक्षेमध्यें उच्च प्रकारचे अभिनंदनीय यश संपादन केलें आहे. तसेंच मथुरा युनिव्हर्सिटीच्या 'साहित्य विशारद' व 'धर्मशास्त्राचार्य' या परिक्षा उत्तीर्ण झाला आहात. श्रीक्षेत्र काशी येथें विशुधानंद महाविद्यालयामध्यें आपण अध्यापकाचे काम केलेंच सर्वश्रुतच आहे. व आपले कार्य कर्तृत्वाबद्दल काशीच्या पंडित सभेनें आपणांस मानपत्र देऊन 'विद्यारत्न' ही बहूमोल पदवी दिली व काशीचे वीरशैवाचे आद्य जगद्गुरु श्री विश्वाराध्य पीटाकडून आपणास 'विद्यानिधी' ही अमोल पदवी मिळाली. तसेंच आपला हिमालयावरील महत्वाचा प्रवास व शिलालेखावरील प्रभुत्व याबद्दल रॉयल एशियाटीक सोसायटीनें केलेले अभिनंदन, यावरून आपली विद्वता व कार्य कर्तृत्वशक्ती व्यक्त होत आहे. याबद्दल आपण जरी वीरशैव माहेश्वर कुलोत्पन्न असलात तरी सर्व ज्ञातिभाववाटून आपला गौरव होणे साहजिकच आहे. आणि याबद्दल आपला करावा तेवढा गौरव थोडाच आहे.

विद्यारत्न महाशय—सनातन धर्म व सत्शास्त्राविषयीं अश्रद्धा उत्पन्न करणाऱ्या विकट परिस्थितीत आपण आपल्या अमुल्य शास्त्रोक्त प्रमाणानें युक्तिवादयुक्त गंभीर प्रवचनानें व सर्व मतांचा सुंदर समन्वय करण्याच्या हातोटीनें आम्हास पूर्ण श्रद्धाळु बनविलें. त्याबद्दल आनंद वाटतो. व अशा अल्प वयात सर्वशास्त्र प्रवीणता व संस्कृत, तेलगू, कानडी, हिंदी, पाली, मराठी, बंगाली, इंग्रजी उर्दू, तामीळ अशा सर्व प्रचालित मुख्य भाषेवर प्रभुत्व संपादन केल्या बद्दल आपले कौतुक करावें तेवढे थोडे आहे.

धर्माचार्य महाराज—आपण अखिन्न पूर्ण ब्रम्हचर्य व्रत पालन करून स्वार्थत्याग वृत्तीनें सिकंदराबाद येथें 'वीरशैव गुरुकुल' 'शैव भारती-भवन' 'शिवधर्मग्रंथ माला' वगैरे उपयुक्त संस्था चालवित असून आपले संपादकत्वाखाली आंध्र भाषेतील 'विभूति' मासिकाचे कार्य अति उत्कृष्ट असेंच चालविले जात आहे हाच आपल्या व्यक्ति वैशिष्ट्याचा सज्जीव पुरावा होय.

सकल शास्त्रवेत्ते—आपण सकल शास्त्राचा परिचय व्हावा या उद्देशानें स्वधर्मीय व परधर्मीय अशा अनेक ग्रंथाचा संग्रह आपण केलात. या प्रकारें ग्रंथ संशोधनाचे काम केलेल्या गृहस्थाचे उदाहरण इतिहासात पाहुं गेल्यास अधुनिक वीरशैव व हिंदु समाजांत आपले शिवाय क्वचित आढळेल. हे मोठ्या अभिमानानें सांगावेसे वाटते.

पंडीत महाशय—आपले भेटीनें आमच्या या कुर्डूवाडी व्यापारी समाजांत सुवर्णाक्षरानी लिहून ठेवण्यासारखा प्रसंग लाभला आहे आमचे व्यापारी बांधवामध्यें सर्व ज्ञाती बांधवांचा समावेश आहे व सर्वांचे सहकार्यानें येथील व्यापारी व्यवहाराचे कामकाज उत्कृष्ट असेच चालते. तसेंच आमचे कडून धर्मादाय फंड वगैरे असून त्यामधून सत्कार्यास वेळोवेळीं मदत केली जाते. येथें राजकीय परिषद, व्यापारी परिषद वगैरे कार्यें आमचे कडून झाली आहेत.

स्वामी महाराज—आपण कृपा करून आमचे मानपत्राचा स्विकार करावा अशी आमची नम्र विनंती आहे. व परमेश्वर आपणांस दीर्घायुष्य देवो व उत्तरोत्तर अशीच भरभराट होवो अशी श्री जगदाचार्याजवळ प्रार्थना आहे.

मकर संक्रांत

१४-१-४०

आपला नम्र.

कुर्डूवाडी व्यापारी समाज.

(दि जॉर्ज छापखाना कुर्डूवाडी.)

ನಿಜಾಮ ಕರ್ನಾಟಕ ಪರಿಷತ್ತು.

ಎರಡನೇ ಅಧಿವೇಶನ ಬಿದರಿ. (ಬೀದರ್)

ನಿವೇದನ ಪತ್ರಿಕೆ ೩.

ಕೆಲವು ಅನಿವಾರ್ಯ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಈ ಮುಂಚೆ ಪ್ರಚುರಗೊಳಿಸಿದ ಅಧಿವೇಶನದ ತಾರೀಖುಗಳ ಬದಲು ೨೨, ೨೩ ಇಸ್ಪಂದಾರ ೧೩೪೯ ಫ. (೨೫, ೨೬ ಜಾನೇವರಿ ೧೯೪೦) ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಜರುಗುವದಾಗಿ ನಿಶ್ಚಯಿಸಲಾಗಿದೆ. ಸರಕಾರದ ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನೂ ದೊರೆಕಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಕಳೆದ ಮೂರುವಾರಗಳಿಂದ ಬಿದರೆ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ **ಕೀರ್ತನ ಕೇಸರಿ ಜಯರಾಮಾಚಾರ್ಯ, ಕೊಪ್ಪಳ.** ಇವರು ಕನ್ನಡ ಪ್ರಚಾರವನ್ನು ಭರದಿಂದ ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆ.

ಈ ಮೊದಲು ಪ್ರಚುರಗೊಳಿಸಿರುವಂತೆ ಪರಿಷದಧಿವೇಶನವು ಬಿದರೆಯ ಚಲಚಿತ್ರ ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಸೇರದೆ, ಅಧಿವೇಶನಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಸಾವಿರಾರು ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂಥ ಭವ್ಯವಾಗಿ ನಿರ್ಮಿತವಾದ ಮಂಟಪದಲ್ಲಿ ಜರುಗುವದು.

ಅಧಿವೇಶನದ ಪ್ರಾರಂಭೋತ್ಸವವನ್ನು **ಪಂಡಿತ ಚದಿರೆಮಠ ವೀರಭದ್ರಶಾಸ್ತ್ರಿ ಅವರು** ಜರುಗಿಸುವದಾಗಿ ದಯವಿಟ್ಟು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಪರಿಷತ್ತಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ೨೨-೪-೪೯ ದಿನ ಹಗಲು ೧೧ ಗಂಟೆಯಿಂದಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವದಾಗಿ ಯೋಜಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಪ್ರಯಾಣ ಸೌಕರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ರೇಲ್ವೆ ಹಾಗೂ ಹೈದರಾಬಾದ ನಗರದಿಂದ ಬಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ರಿಯಾಯತಿಗಾಗಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ನಡೆದಿದೆ.

ಹೈದರಾಬಾದಿನ ಮಹಿಳೆಯರ ಗುಂಪೊಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹೊರಡುವದೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ ವಕೀಲ,
ಸ್ವಾಗತ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ.

ಶರಣಪ್ಪ ಶೇಣಿ,
ಸ್ವಾಗತಾಧ್ಯಕ್ಷ.

ಪ್ರೇಮಸಾಗರ ಪ್ರೆಸ್, ಗೌಳಿಗೂಡ. ಹೈದರಾಬಾದ್-ದ

निजाम कर्नाटक परिषद.

द्वितीय अधिवेशन बीदर'

निवेदन पत्रिका ३

इस से पूर्व अधिवेशन जिन दिनों में होने का प्रकट किया गया था अनिवार्य कारण से अब (ता. २२, २३ इस्फंदार १३४९ फ.) २५, २६, जानेवारी १९४० के दिनों में होने का निर्णय किया गया है। इस के लिए सरकार से भी इजाजत हासिल की गयी है। और अधिवेशन सिनिमा थिएटर मे नहीं होगा बल्के अधिवेशन के लिये खास नोटपर निर्मित पंडाल में होगा।

पंडित वीरभद्र शास्त्री चदिरेमठ अधिवेशन का उद्घाटन करने के लिए कृपा करके कबूल किये है। अब तीन हफ्तों से कोप्पळ के कीर्तन केसरी जयरामाचार्य बीदर जिल्हे में प्रचार कर रहे हैं। ता. २२-४-१३४९ दिन के ११ बजे से कार्यक्रम आरंभ होंगे। रेल्वे व बस के किराये में रियायति का व्यवस्था किया जारहा है।

हैदराबाद नगर से महिलाओं का एक प्रत्येक बस जाने का आम है।

शिवभद्रप्पा वकील.
स्वागत कार्यदर्शि.

शरणप्पा स्वेणि.
स्वागताध्यक्ष.

प्रेमसागर प्रेस गौलीगुडा हैदराबाद-द.

శ్రీ

విజ్ఞాన నికేతనము

ఆహ్వానము

ఆర్యా,

నికేతనవార్షికోత్సవము వేదకావ్య స్మృతితీర్థ, ధర్మాచార్య, విద్యానిధి, విద్యారత్న, చిదిరెమఠం వీరభద్రశర్మగారి అధ్యక్షతను ఎక్సెల్సియర్ టూరింగు టాకీస్ హాలులో (అరకాలవారి భావివద్ద) 29 ఫిబ్రవరి 1వ మార్చి తేదీలకు సరియైన మాఘ బ. సప్తమి, అష్టమి తిథులలో (27,28 శర్వార్ధిలలో) జరుగును.

పండితకవులును, గ్రంథాలయోద్యమాభిమానులు నగు శ్రీయుత గవ్వా అమృతరెడ్డిగారు 29వ ఫిబ్రవరి సాయంత్రము గం. 5 లకు వార్షికోత్సవమును ప్రారంభించెదరు.

తాము మిత్రులతోకూడ సకాలమునకు విచ్చేసి కార్యక్రమము జయప్రదముగా నొనర్ప ప్రార్థన.

ఇట్లు,

ఖమ్మంమెట్టు,
25—2—1940.

ఆకుల పూర్ణానందం,
అధ్యక్షుడు.

కోదాటి నారాయణరావు,
కార్యదర్శి.

కార్యక్రమము.

29—2—40

సా॥ గం 5 లకు దైవ ప్రార్థన.
నికేతనాధ్యక్షుని స్వాగతోపన్యాసము
శ్రీయుతగవ్వా అమృతరెడ్డిగారి
సభాప్రారంభోపన్యాసము.
సభాధ్యక్షుని ప్రారంభోపన్యాసము.
ప్రబోధ పద్యములు.
కార్యదర్శిచే నివేదికాపఠనానంతరము
ముగింపు.

1—3—40

ఉ॥ గం 9.30లకు మహాజనసభ
నియమావళిపై చర్చ, ఎన్నికలు.
సా॥ గం 5 లకు ప్రార్థన.
సందేశములు.
{ రాష్ట్రాంధ్రగ్రంథావళి ప్రారంభోత్సవము
{ పటబహూకరణము: అధ్యక్షునిచే
ఇతర ఉపన్యాసములు.
అధ్యక్షుని అంత్యోపన్యాసము.
కృతజ్ఞతా సమర్పణము
ముగింపు.

A. G. Press, Bezwada.

ఓం

శ్రీ విజ్ఞాన నికేతన గ్రంథాలయ తృతీయ వార్షికోత్సవ సందర్భమున సమర్పించిన,

—: పద్యములు :—

1\. కావ్యతీర్థ, చతుర్విధా, గనుసుధే!! చిదిరెమత వంశజుండు, విఠ్ఠధనుడు;
వీరభద్రాఖ్య, పండితవీరు,డీను వాహోత్సవాద్యమ్ము,పాట, మహోత్సవంబు.

2\. గర్వ,వశంబునను, పన్నెగాంచు సుకవి! అమృత రెడ్డి చెనారంభ మగుటజేసి
పరిమళంబున, భాసిల్లు బంగరంబు కరణి! నుతికెక్కె,నీ సభాగౌరవంబు!!

3\. శ్రీ విజ్ఞాన నికేతన, మీవిధి, వర్ధిల్లుటకును, హేతువు, బుధసం
భావిత! కోదాడ్వంశవు! రావా! నారాయణాఖ్య, రక్షించు, సుండీ!!

4\. విత్తనము, కార్యదర్శిచే, విత్తబడిమె! సభ్యులెల్లరు, ప్రేమతో సాకిరంత
వర్తకులుదానిపై నెంతొ రక్తి జూపి పుష్టివంతముగా జేసి, తుష్టిపడిరి.

5\. బలమైనవిజ్ఞాన, వంశితు కెట్లవేతనుడాచు, దొరుకలేదనుచుగుంది,
ధన సేకరణసేయదగు మోజలనుజెప్పి, తానీయగలిగెను చాతనెంచి
గర్వమేమాత్రము, గలుగక సర్వదా పనిసేయు సత్క్రియాపరుని వెదకి
అధ్యక్షపీఠాన నధివసించెను, నేర్పుగలయు సన్న్యాసకాగ్రణివేకి!
అన్నివిధముల సర్దుకొనునుచునెంచి, పూర్ణియానంద శ్రేష్ఠిని, పూజ్యమాని
కేతనాధ్యక్షుపదవిని, గీలుకొల్పు, సర్వవిధముల నిలయంబు పర్వమయ్యె!!

6\. గ్రంథము, రాదారినంటి, స్వస్థలి జేరునటుల, గ్రంథముబాట యగునుమాకు
దేశదేశాలసందేశాల, నెరగింపచారులు, పత్రికాచయముమాకు
ఖండఖండాంతర, గాథలబోధించు, రుషితాత రేడియో, గూర్పుమాకు
వివిధమాపలజాతి, వృక్షసంతతులుమా, సంఘాలగల సభ్య, సాధుజనులు
గలిగివిలసిల్లు విజ్ఞానగ్రంథనిలయ, కారణంబునపేజలు, విజ్ఞానులౌచు!!
కీర్తిగాంచుటచేత, నికేతనంపు, నామమెంతయుసార్థక నామమయ్యె.

7\. మానవాళికిజ్ఞాన మార్గంబు, జూపిన, కవిచంద్రులకు మంగళంబు, లిడగ
పడిపడిజ్ఞాన, సంపదలెల్లనార్జించు పాఠకులకు, బుద్ధిపటిమలిడగ
పరులకిసౌకర్య ఫలమివ్వ, చందాలభరియించు, వారికిభద్రములిడ
కలవులేవని, లేని, కయ్యాలజెట్టని, దొరతనంబునకెన్నొ వరములిడగ
ఎన్నొవిధముల, నభిమానమెల్ల జూపి, యానికేతన సర్వృద్ధినెలకు, గోరు
సర్వజనులకు, నీశుండు సర్వమయుడు, సంపదల, గూర్చుగావుత, సంతతంబు,

8\. చిదిరెమత వీరువలన, నాశీస్సుబొంది ఆకులతవీకు, ప్రేమావ, లోకనమున
గర్వమెరుగని కోదాటిగాథసేవ శుక్లపక్షంపు, చంద్రుని శోభనొప్పడు!
దినదినంబును, నభివృద్ధి,గనెడుగాక!!

శ్రీశు,కరుణను నిలయంబు, స్థిరసమృద్ధి!!!

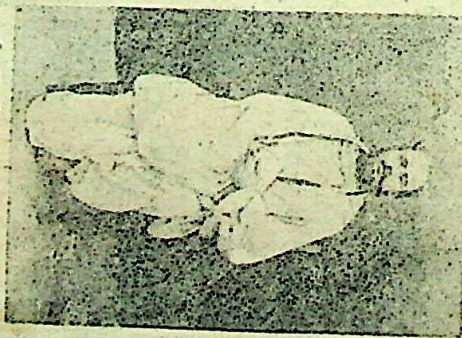
ఖమ్మంమెట్టు }
1-3-1940 }

నికేతనాభిమానులపక్షమున
చందాల రామకవి.

కృష్ణా పత్రిక
15-4-40 పీల్కానా.

25-3-40 తేది హైదరాబాదు నందు పీల్కానాలోని పంచాయతీ బాజాలో సనాతనధర్మ విరాట్‌సభా సమావేశము సాయంకాలము 6 గంటలకు జరిగెను. బ్రహ్మ కొల్లూరి రామమూర్తి బి.ఎ. ఎల్.ఎల్. బి. గారగ్రాసనాధిపత్యము వహించి ప్రారంభోపన్యాసము బహుమనోహరముగా జేసిరి. పిదప పండిత శ్రీ చిదిరెమఠము వీరభద్రశర్మగారు, శ్రీ విద్వాన్ జగర్లపూడి అమరనాథశాస్త్రి గారు, శ్రీ భీమ్మదేవుజీ పండిత్ గారు, శ్రీ ప్రభాకర ఉమామహేశ్వర పండితులవారును యుక్తియుక్తముగా శాస్త్రీయముగా బాడిత పామరబోధకంబగు నట్లు ఉపన్యసించిరి. ఈసభకు సికిందరాబాదు నుండియు మా ప్రొద్దుటూరు పిన్ని పెద్దన్నగారు, బూరుగు శంకరయ్య ఈశ్వరయ్యగార్లు, తేలుకుంట కాశయ్య నారాయణ మొదలగు వారు చాలామంది పెద్దలుకొలది వచ్చిరి. బాల్యవివాహ శాసనము ఎంతమాత్రము తగదని తీర్మానించి ఆశీర్వాద సభ ముగింపబడెను.

1940

" హిందూ జాతిపై పండుగల ప్రభావము "

ఆర్యులారా !

శ్రీ ప్రమాది నామ సం॥ ఫాల్గుణ బ॥ ౩౦ (౭-౪-౪౦) ఆదివారము
సాయంత్రం గం॥ ౬ లకు నల్లగుట్ట స్నేహిత సంఘము
(గయాద్దీనతోట) ఆవరణయందు బ్రహ్మశ్రీ వేదకావ్యస్మృతి తీర్థ
ధర్మాచార్య విద్యానిధి విద్యా రత్న

పండిత చిదిరెమఠ వీరభద్రశర్మగారి

అధ్యక్షతన

❀ హిందూ జాతిపై పండుగల ప్రభావము ❀

అనువిషయము గురించి ఉపన్యాసములు జరుగును,
గొప్ప పండితులు పాల్గొనెదరు.
సకాలమునకు ఎల్లరు రా ప్రార్థన.

ఇట్లు,
స్నేహిత సంఘము.

దివి 6-4-40.
(గయాద్దీనతోట) నల్లగుట్ట.

B. V. R. Balreddy & Co., Sec'bad.

పండిత చిదిరెమఠము వీరభద్రశర్మ

వేద-కావ్య-స్మృతితీర్థ, ధర్మాచార్య, విద్యానిధి, విద్యారత్న,
"విభూతి" సంపాదకులవారి

గోలకొండ 6-May-1940

అ భి ప్రా య ము

నిజాంరాష్ట్రాంధ్రనాయకులు ప్రథమమున గ్రంథాలయప్రచారముతో బాటు ఆంధ్రోద్యమమును సంకల్పించినప్పుడు నియమవిశేషములు నిశ్చితములు కాలేదు. "నీలగిరి", "తెనుగు" పత్రికలు యథాశక్తి పాటుబడినను ఉద్యమతత్త్వమును నిర్వచించు సుపరిస్థితు లప్పటికి లేవు. "గోలకొండపత్రిక" యవతరించినదే తడవుగ ఆంధ్రోద్యమమునకు విశిష్టత యేర్పడుచువచ్చెను. సాధనపథమున మున్నత స్థాన మాక్రమించుటలో "గోలకొండ" యొక్క సబలమైన సంకల్పము సఫలోన్ముఖ మగుచున్నదనుటకు వాని పదునాల్గు సంవత్సరముల అనిరుద్ధప్రవాహమే ప్రమాణము. మనదేశపు మహారాష్ట్ర కర్ణాటకప్రముఖుల ప్రశంసాపద్యములను పాత్రమై ప్రభుత్వదృష్టి నాకర్షింపగలిగిన నిజామాంధ్ర మహోద్యమమును నిరుపమప్రమముగ ప్రచారమొనర్చి జాతీయతను సుస్పష్టముగ నిక్కడివారికి నిరూపించిన శ్రేయస్సు "గోలకొండ" పత్రికకు చాలవరకు చేరియున్నట్లు భావించుచున్నాను. విక్రమపూర్ణమైన ఈయుజ్వలదశ్వము "గోలకొండ"కు ఇతోధిక శ్రేయముగ విజయవిభూతిని గలిగించునట్లు ప్రతీక్షించువారలలో నేను వెనుక నుండజాలను.

చిదిరెమఠము వీరభద్రశర్మ

హైద్రాబాదు
హిందూమహాసభ
...మారు ౧౦౦౦౦ మంది
మహాసభకు వచ్చిరి

డాక్టరు మూంజీగారి హితోపదేశము

29-7-1940 (గోలకొండ)

ఆంధ్రులుకూడా సభనలంకరించుట

హైద్రాబాదు హిందూమహాసభ శుక్రవారము 26 తెలైనాడు హైదరాబాదునగరములోని ...వేకవర్ధనీ మైదానములో 12 గంటలకు ప్రారంభమయ్యెను. సుమారు 200 మంది స్వయంసేవకులు వారిబ్యాండును సిక్కులమిలటరీబ్యాండును పోలీసువారి గేటుకాపలాయున్ను, పత్రికావిలేఖకులతోను ఛుఛ్ఛాలేఖకులతోను, మహాపురుషులతోను స్త్రీలతోను, యువకులతోను రంగమంతయు కిటకిటలాడిపోయెను.

(ఈ మహాసభకు ఆంధ్రులలో శ్రీ చిదిరెమఠం వీరభద్రశర్మగారు వెంకటస్వామి హైకోర్టు వకీలుగారు, బాలాప్రసాదు గారు, కృష్ణస్వామి ...రాజుగారు, హైద్రాబాదు ఆంధ్రజన కార్యకర్తలైన శ్రీనివాసరావుగారును బొజ్జం నరసింహులుగారును, ఆంధ్రమహాసభ క్రియాకర్తలైన వట్టికోట ఆళ్వారుస్వామిగారు ...ండ పత్రికాధిపతులును, సీ-కే-నాయుడు మహబూబునగరు మాడిగేరి నారాయణరావు వకీలుగారును, ఖమ్మం ప్రతినిధులును, ... మానుకోండ, మెదకు, సికింద్రాబాదు ప్రతినిధులును వచ్చియుండిరి. మహారాష్ట్రీ కాశీనాథరావుగారును స్వామి రామానందతీర్థవంటివారు నలుగురైదుగురుతప్ప తక్కిన వారలందరును వచ్చియుండిరి. కర్ణాటకులు విశేషముగా పాల్గొన్నారు. సభారంగము మరాఠీ తెనుగునినాదములతోను, మూంజీ ... స్మృతిక నామక వాయును, మ-షు-వ-సప్తుగారు మున్నగువారి పటములతో ... చబడియుండెను.)

ఆంధ్ర యువజనసమితి

29-జూలై 1940. గోలకొండ

హైదరాబాదు (దక్కన్), షహరేవరు 22

హైదరాబాదు ఆంధ్రయువజనసమితి గత గురు, శుక్ర, శనివారాలలో రెడ్డిహాస్టలులో తమ సంఘవార్షికోత్సవమును జరిపిరి. మొదటిదినము ఏర్పడిన అధ్యక్షులు రానందున శ్రీ చిదిరెమఠం వీరభద్రశర్మగారు అధ్యక్షులైరి. బాలబాలికల వక్తృత్వపోటీలు జరిగెను. విద్యలో మతబోధస్థానమునుగురించి మాట్లాడిరి. బాలికలలో డాక్టరు దామోదరం నాయుడుగారికూతురు మొదటి బహుమానము పొందెను. రెండవదినము శ్రీ బూర్గుల రామకృష్ణారావుగారు అధ్యక్షతలో నాయకుల ఉపన్యాసాలు జరిగెను. కార్యదర్శిగారగు చెన్నారెడ్డిగారు మొదట తమసంస్థ కేవలము రెడ్లవరకే ఉండెననియు తర్వాత అందరికిని ఏర్పాటు చేసిరనియు కాని తురకలయందులో ఆంధ్రులే చేరిరనియు అందుచేతనే దానికి ఈసంవత్సరమే ఆంధ్రయువజనసమితి అను పేరు పెట్టితిమనియు ఉదుకేళ కిరితి 100 రూ. ఖద్దరు అమ్మించితిమనియు, ౨౦ సభ్యులున్నారనియు, ద్రవ్యమునకాస్ట్రోమస్ట్రో నిలువపెట్టినామనియు చిన్న సంచారగ్రంథాలయాన్ని స్థాపించి అందు 400 గ్రంథాలవరకు సమకూర్చినామనియు తెలిపిరి. తర్వాత ఖమ్మం నుండివచ్చిన నారాయణరావుగారు తాము ఖమ్మంలో చేసిన ప్రజాసేవనుగురించి దానివలన కలిగిన తమ అనుభవాన్నిగురించి చెప్పి చాలా అమూల్యమైన అభిప్రాయములు వెల్లడించిరి. తర్వాత "సారస్వతపీఠ" అను విషయమునుగురించి విద్వాన్ రంగాచార్యులుగారును అర్యుద్రావిడులున్న యీ ఒక్కచోటా అనుచర్చను పండితచిదిరెమఠం వీరభద్రశర్మగారును ఉపన్యసించిరి. శర్మగారు ఆర్యద్రావిడులు వేరుకారనియు అవి ఆంగ్లచారిత్రకుల కూటకృత్యమే అనియు తాము సేకరించిన ప్రమాణాలను యుక్తులను వెల్లడించి యుపన్యసించిరి. తర్వాత అధ్యక్షులవారు ఉప... ... ...

హైదరాబాదు
హిందూమహాసభ

5-8-1940. గోలకొండ

ఆంధ్రమహాసభాధ్యక్షులవారికి సూచన

గోలకొండ పత్రికాసంపాదకులవారికి
అయ్యా.

మీపత్రిక గతసంచికయందు హిందూప్రజామండలిపక్షమున జరిగిన హిందూమహాసభలో కొందరు ఆంధ్రులు పాల్గొనినట్లు ప్రకటింపబడినది. అట్టినాయకుల నామములలో నాపేరుకూడ ప్రకటింపబడినది.

నేను ఆంధ్రుడను. ఆంతమాత్రము సందేహములేదు. ఆంధ్రుడైనంతమాత్రమున అన్యక్తి ఆంధ్రమహాసభవారి యధీనుడనితలచుట పొరపాటు. అందువలననే పలువురాంధ్రులు ప్రజామండలియందు చేరినారు వారచట కార్యకర్తలు. ఆంధ్రమహాసభ్యులై ఆంధ్రమహాసభాధ్యక్షుని ఆజ్ఞనుమాత్రము ఎవరును ఉల్లంఘించలేరు శ్రీ సురవరం ప్రతాపరెడ్డిగారు, శ్రీచిదిరెమఠం వీరభద్రశర్మగారు తమ తమ పత్రికల ప్రాతినిధ్యమువహించి వచ్చిరేకాని ప్రజామండలి సభ్యులుగాగాని లేక హిందూ మహాసభప్రతినిధులుగా మాత్రమురాలేదు. అట్లేనేను పత్రికారచయితగా ఈ హిందూమహాసభ సమావేశమునందు హాజరైతిని-కావున అంతంతమాత్రము దోషమునకు తావులేదు. నాప్రవృత్తిననుసరించి నేను ఏ మతములకుగాని, సంఘములకుగాని, జాతులకుగాని దుడుకు ప్రభుత్వసభలకుగాని వెళ్లుటత్యవసరము. ఇటీవల ఇత్తెహాదుల్ముసల్మీను సంఘసమావేశమునకును నేను వెళ్లియుంటిని.

ఇక ఇతవిషయనుగురించి ఆంధ్రమహాసభాధ్యక్షులు తమయాలోచినచర్య సైకొనవచ్చును. అట్లు చర్యగైకొనునప్పుడు మహాసభాధ్యక్షులు తక్కింది పేర్లను రసదృష్టియందుంచుకొందురని నమ్ముచున్నాను.

శ్రీయుతులు బోయినపల్లి వెంకటరావు (హనుమకొండనగరం) టి. హనుమంతరాజులుగారు వరంగల్లు. కోదాటి నారాయణరావుగారు ఖమ్మం. పులిజాల రంగారావుగారు నల్లగొండ, కంది శ్రీనివాసరావుగారు, శ్రీనివాసరెడ్డిగారు, కృష్ణస్వామి ముదిరాజుగారు, బి. యస్. వెంకటరావుగారు, వట్టికోట ఆళ్వారుస్వామిగారు, మిట్టా లక్ష్మీనర్సయ్యగారు విమునుతెంకటశేషయ్యగారు, చిక్కపల్లి రామచంద్రరావుగారు, లాభిశెట్టి లింగన్నగుప్తగారు పురం విశ్వనాథంగారు కే. ఈశ్వర య్యగారు, మ మ్మర్తుల కేశవరావు, ఎస్. వేంకటస్వామిగారు, బొజ్జంనరసింహులుగారు. బాలకృష్ణారావుగారు, గోపాలరెడ్డిగారు నల్లగొండ, వనపర్తి.

విధేయుడు
సి. యస్. నాయుడు
౩౧-౭-౪౦

पं. चि. म. :—
वीरभद्रशास्त्रींचा परिचय:

(लेखक :— सत्यवादी.)

सुप्रसिद्ध श्रीजगद्गुरु रेणुकाचार्यांचे अवतारस्थान आंध्र देशांतील " कुल्यपाक " असलेली गोष्ट सर्वश्रुतच आहे त्या कुल्यपाकाचे जवळील नलगोंडा (जिल्हा) येथे श्रीरेणुकाचे वाग्गोत्रीय वृद्धमठांत आपल्या प्रतिभाशाली वीरभद्रशास्त्रींचा जन्म झाला. अशा रत्नाचे रत्नाकर म्हणजे ' नागभूषणशास्त्री श्यामलांबा ' हे दंपती आहेत असा पावन परमेश्वरापासून वीरभद्राचा अवतार होणे महाजिकच आहे स्वतः नागभूषणशास्त्री पुरोहित पंडित होते इतकेच नाही तर वैद्य व मंत्रशास्त्रात ही त्यांचा विशेष प्रवेश असून त्यांना कविरत्नाची अभिरुचि झाली होती आणि त्यांचे कनिष्ठ बंधू श्रीवीरप्पाकवी वरं प्रसिद्ध आहेत. शिवलेंकच्या प्राणलिंगस्वामी व गंगाधरच्या वगैरे विभूती व महान् पंडित या चिद्रमठांत होऊन गेले, त्यामुळे चिद्रमठ म्हणजे पंडित वंशच अशी प्रसिद्धी आहे.

श्रीनागभूषणशास्त्रींच्या ४५ (पंचेचाळीस) वे वर्षी श्रीवीरभद्रशास्त्रींचा जन्म झाला, वयाच्या अनुक्रमे दहाव्या व अकराव्या वर्षाचे बालपणातच माता, पिता व भगिनी-च्या कठीण प्रसंग आले कारणाने त्यांची मनोवृत्ती अगदी विरस व मूढ झाली. हे सांगण्याचा आवश्यकता नाही त्यावेळेस सहाव्या इयत्तेपर्यंत तेलगु भाषेचा व साधारण पौरोहित्याचा अभ्यास आपले बालशास्त्रींचा झाला होता. नंतर १३ वर्षांचे वयांतच आपले गांवी शाळा मास्तर म्हणून एक वर्षपर्यंत काम केले ही गोष्टतर अत्यन्त कौतुकाची आहे तथापि तेथे भोजन वगैरेची अव्यवस्था होती तथापि मुख्यतः शिक्षणाची तळमळ लागले मुळे वीरभद्रशास्त्र आपले जन्मलेले जन्मस्थान सोडून धैर्याने एकटेच हैद्राबा-दला आले तेथे श्रीमान बापुराव वकील वगैरे मण्डळींनी शास्त्रींची अद्भुत प्रतिभा पाहून राजकीय विद्याभ्यासच करण्याकरितां प्रोत्साहन दिले. पण शास्त्रींनी स्विकारले नाही. हैद्राबाद येथे दीड वर्ष राहून आंध्र भाषेचे व्याकरण व कवित्व याची चांगलीच माहिती अमर कोश, साधारण ज्योतिष याचे ज्ञान संपादून उर्दू भाषेचे शिक्षण घेण्यास सुरवात केली.

त्यानन्तर वीरशैवभाव रामगडाचे श्रीसिद्धलिंगस्वामी महाराज यांचे संस्कृत पाठशाळेत अभ्यास चालू झाला. परन्तु त्यावेळेस कर्नाटकी भाषेचा एक शब्द सुध्दां त्यांना कळत नसल्याने शास्त्रींनी फार प्रयत्न पूर्वक ६ महिन्यात त्या भाषेचा चांगला परिचय करून घेतला. याच वेळी श्रीगुरु मठकल श्रीशांतवीरस्वामी महाराजांचे प्रयत्नाने इटगी येथे निजाम प्रांतीय वीरशैव महासभा, श्री बापुराव हायकोर्ट वकील यांचे अध्यक्षतेखाली भरली होती त्या सभेत वीरभद्र शर्मा (शास्त्री) चे भाषण फार सुन्दर व सयुक्तिक झाल्या कारणाने त्यांची मोठी प्रसंशा होऊन तात्काळ त्यांना सर्वांकडून (८०) रुपयाचे पारितोषिक मिळाले भाषणाचे मुख्य प्रशंसक म्हणजे दावणगेरीचे श्री मृत्युंजयस्वामी व श्री. मंजप्पा हर्डेकर वगैरे होते. त्याच सभेत अध्यक्ष श्री. बापुराव वकील यांनी असे आश्वासन दिले की, शास्त्रींच्या उच्च विद्याभ्यासाचे कामास संपूर्ण सहाय्य करीन.

नंतर वीरभद्रशास्त्रींनी दोन वर्षांत पंचकाव्य, चम्पू, लघु कौमुदी पंचांगाचे गणित व पौरोहित्याचा चांगला अभ्यास (नारायणपेठ शाळेत) करून सुप्रसिध्द परळी प्रकरणांत भाग घेतला हे वेदाधिकाराचे मोठे प्रकरण असल्याने व त्यांत प्रत्यक्ष अनुभव आल्या कारणाने वीरभद्रशास्त्रींनी लवकरच काशीस जाऊन शास्त्राभ्यासास लागले. त्यांचे काशीतील जीवन फार कौतुकाचे आणि आदर्शभूत आहे तथापि त्याचा विस्तृत परिचय करून देणे शक्य नाही म्हणून माझ्या लेखावरच आपण समाधान मानून घ्यावे, अशी प्रार्थना आहे.

काशींत विद्यागौरव :—

वेदतीर्थाच्या प्रथमा परिक्षेत शास्त्रींनी शेकडा ८० मार्क मिळवून घेऊन सर्वांत काशीतून ते पहिले आले ही गोष्ट किती समाधानकारक आहे, याचा स्वयं पाठकांनीच विचार केला पाहिजे त्यांनी सन १९१० साली वेदतीर्थ परिक्षा दिल्या नंतर आपल्याच हातानी परळीतील श्रीवैद्यनाथाला महारुद्राभिषेक करविला. तसेच त्यांनी दरवर्षी ग्रं. ३।३ परिक्षा देवून काव्य तीर्थ, स्मृतितीर्थ, साहित्य विशारद. धर्माचार्य वगैरे पदव्या संपादन केल्या. दर्शनतीर्थ परिक्षा दिले नतर मीमांसातीर्थ परिक्षेलाही जाणार होते परन्तु यादगिरी शंकर कॉलेजचे साग्रह आमंत्रण आलेमुळे ते स्वदेशास परत आले आपले कर्तव्यनिष्ट. प्रतिभेमुळे काशी ज्ञानपीठाध्यक्ष श्रीजगद्गुरुची कृपाही प्राप्त झाली होती काशी वीरशैव विद्वत्संघ व बसवेश्वर कलोत्तजक संघ चे स्थापनेत पं. वीरभद्रशास्त्री यांचेच प्रामुख्य होते आपण सर्व विद्यागुरुचे प्रेमसुद्धा शास्त्रीजीवर विशेष प्रकारचे होते हाला लिहिण्याची अवश्यकता नाही काशी पंडित सभाकडून विद्यारत्न पदवीही मिळाली. ११ वर्षांचे अभ्यासाने काशीत तुमच्या शास्त्रपरिक्षेत उत्तिर्ण झाले असे नाही तेलगु, कनड हिंदी व संस्कृत या चार भाषेत लेखन भाषण कलेचा पूर्ण अधिकार होताच, पण भारतीय इतिहास शास्त्राचे कर्णधार झाले आहेत. असे मानायला हरकत नाही. भारतवर्षाची सर्व प्राचीन लिपींचे अगाध ज्ञान बंगाली, तामील (द्राविड) उर्दू, इंग्रजी भाषेचीही माहिती आहे. आपले स्वतःचे अभ्यासाने मराठीतसुद्धा चांगला परिचय करून घेतला आहे. बाल्यावस्थेतही कवित्वाचा योग असल्याने " बालकवी " म्हणुन तेलंगणांत त्यांची प्रसिद्धी झाली तेलगु (आंध्र) भाषेत वीरशैव विवाह विधि, लिंगधारण सिद्धांत, लिंगधारण विधि, संस्कृत वाङ्मय परिचय. मालविकाग्निमित्र नाटक, ऋग्वेदानुवाद (प्रथमाष्टक) कर्नाटक भाषेत आंध्र वीरशैव मीमांसा परिभाषा. तर्क संग्रह मराठीत. काशीपीठ प्राचीनत्व वगैरे कांही पुस्तकांची रचना. पं वीरभद्रशास्त्री यांचे कडून झाली असून त्यांत कांही मुद्रित व अमुद्रित आहेत. कांही पुस्तकाची महत्व पूर्ण रचना चालु आहे.

आपले समाजांत त्यांचे सारखे वक्तृत्व कला प्रवीण क्वचितच सापडतील. पंडितजींचे चर्चात्मक व परिचयात्मक गंभीर भाषण ऐकिले नंतर शत्रुला सुध्दां संतोष व आदर उत्पन्न झाल्या शिवाय राहत नाही कट्टर सनातन शास्त्रवादी असूनही नवीन ज्ञानाने पूर्ण परिचित आहेत. काशींचे अभ्यास काळी त्यांची एक अलौकिक कामगिरी म्हणजे " शैव भारती भवन " नामक ग्रन्थालय होय, पंडितजीने विशेष करून सुमारे १० हजार रुपयांचे महत्व पूर्ण पुस्तकाचा संग्रह केला आहे. त्यांत आमचे वीरशैव धर्माचे सर्व ग्रन्थ असून इतिहास व वाङ्मय दृष्टयाही प्रमुख प्रमुख सर्व ग्रन्थ आहेत. हैद्राबादचे निंबाळ देशमुख, श्री. बापुराव वकील यांची श्रध्दा व प्रेम पंडितजीवर फार असल्याने संपूर्ण विद्याभ्यासाचा सर्व खर्च त्यांचाच आहे. पण असे प्राण स्नेही बापुराव आज या भूतलावर नाही ही विषादाची गोष्ट आहे.

स्वदेशांत. :—

कै श्रीमन्त मठिके नागप्पा, सिकिंद्राबाद.

फार दिवसापासून आपले कार्यक्रमाकरितां एक स्वतंत्र संस्था पाहिजे. व त्यांत आपल्या विद्येचा उपयोग आणि महत्व पूर्ण ग्रन्थाची प्रकाशन चालविणे हे अवश्यक आहे अशी पंडितजींची इच्छा असल्यामुळे तिला अनुसरून त्यांनी शंकर कॉलेजच्या प्रिन्सिपाल स्थानला राजीनामा देऊन सिकिंद्राबादास आले पंडितजींचे अनन्यभक्त श्रीमंत मठिके नागप्पा यानीं एकवीस हजार (२१०००) रु. खर्चून बांधलेली भव्य इमारत "गुरुकुल व शैव भारत भुवन " यांच्या वरिल मोठ्या आनन्दाने पंडितजींना अर्पण करून ते लवकरच शिवैक्य झाले श्री, नागप्पा यांचे या अद्भुत दानाबद्दल तेलंगणाचे व इतर निजाम प्रांताची सर्व वीरशैव जनता ऋणी झाली आहे. या अग्रगण्यापासून पंडितजींना फार मोठे सहाय्य मिळून आपले कार्यक्रमा करितां आधार होऊन गेलेले आहे. येथेच पंडितजींचे ' शैव भारती भुवन ' असून वीरशैव गुरुकुलही चालु आहे. पंडितजींची पाठ-प्रवचनाची पद्धति नामांकित असल्या कारणाने कर्नाटक व महाराष्ट्र देशांतील वीरशैव विद्यार्थी सुद्धा अभ्यासाकरितां सिकिंद्राबादेस येण्यास उत्सुक होऊन गेलेले आहेत. परन्तु पंडितजी जवळ तशी परिस्थिती नाही, हे स्पष्टच आहे दहा मनुष्यानाच येथे भोजनाची व्यवस्था आहे. सुप्रसिद्ध ' शिवरहस्य ' ग्रन्थाचे प्रकाशन आपले हातांत घेऊन पंडितजींनी सुमारे दोन अडीच हजार रुपये खर्च केले आहेत त्याकरितां सोलापूरचे श्रीमंत मल्लिकार्जुनअप्पा गंगीर व नारायण पेठ वगैरे भक्त मंडळींचे सहाय्य हे

(पुढील मजकूर पान ४ वर)

॥ विश्वयामृत ममश्नुते ॥

संग्राम पुण्यतिथि.

श्रावण कृष्ण ४ श. १८६२ बसव श. ८०८

कै. संग्रामप्पा वकील गत श्रावण कृष्ण ४ शके १८६१के दिन पुण्यात्मा
उदगीर श्री संग्रामप्पाजी लिंगैम्य हुवे.

हमारा दुर्दैव है कि कैलासवासी वकील साहेब अपनी आयुती ३७वे वर्ष ही हमसे विदा हुवे, कैलासवासी'ने जो कार्य व समाज सेवाकी उसका अल्पसा वर्णन निचे दिया गयाँहै.

निझाम प्रांतिक वीरशैव परिषद ने इस वर्ष कै. की पुण्यतिथी उक्त मितीको सर्वत्र मनानेकी अज्ञा दीहै. उदगीरमे यह पुण्यतिथी पंडित श्रीयुत वीरभद्रशास्त्री चिद्रेमठ संस्थापक वीरशैव गुरुकुल सिकंद्राबाद की अध्यक्षतामे बडे समारम्भके साथ मानाई जायगी आशाकि वीरशैवजनता इसमे भाग लेगी.

निजामप्रांतिक वीरशैव परिषद की आज्ञा हैं कि उक्त मितीको हर एक ग्राममे प्रवचन (कीर्तन) व्याख्यान वचनपाठ और भजन आदि करें इसके साथ निम्नलिखित कै. श्री. संग्रामप्पा का अल्प परिचय जनता को पढकर सुनानेकी हमारी सविनय प्रार्थनाहै.

कृपाभिलाषी, अध्यक्ष,
महादेवय्या स्वामी वकील. वीरशैव समाज उदगीर.

वैजनाथ मुद्रणालय परळी वैजनाथ.

శ్రీసిద్ధిగణపతి మహోత్సవము

—— దిక్సూచి

సికింద్రాబాదు. 8/9/41

సికింద్రాబాదులో మ॥ రా॥ శ్రీ రావుసాహెబు సేటు బూర్గుమహాదేవుగారి ధర్మపత్నియగు (...) సాహిత్యపరిషత్తువారిచే 26-8-41 మొదలు 30-8-41 పర్యంతము శ్రీ సిద్ధిగణపతి మహోత్సవములు జరుప బడినవి. [illegible] బ్రహ్మశ్రీ [illegible] శాస్త్రిగారిని [illegible] సికింద్రాబాదు [illegible] వారి అధ్యక్షత క్రింద [illegible] ఉపన్యాసములు జరుపబడినవి. [illegible] శ్రీ [illegible] శాస్త్రిగారిచే [illegible] పురాణము చెప్పబడినది. శ్రీ [illegible] వెంకట [illegible] అధ్యక్షులనుగూర్చి [illegible] చదివిరి. శ్రీ [illegible] శాస్త్రిగారును శ్రీ [illegible] సుబ్బారావుగారును అధ్యక్షులనుగూర్చి [illegible] చెప్పుచు [illegible] ప్రశంసించిరి.

తరువాత అధ్యక్షులు [illegible] సికింద్రాబాదు [illegible] శ్రీ ఆచార్య శంకర భగవత్పాదులవారు [illegible] ఉపన్యసించిరి. [illegible] నిండిపోవుట తటస్థించెను.

[illegible] శ్రీ [illegible] సీతారామరావు గారు ఆంధ్రపాలస్వరూపమును గూర్చియు [illegible] శ్రీ [illegible] సీతారామయ్యగారు తెలుగులోని "[illegible]" [illegible] వ్యాఖ్యానించెను.

[illegible] శ్రీ [illegible] గారు "శైవవాఙ్మయము" అను [illegible] శైవవాఙ్మయము [illegible] శ్రీ [illegible] సుబ్బారావుగారు [illegible] గానించిరి.

॥ ॐ ॥

वीरशैव तरुण संघ

१६ वां वार्षिकोत्सव.

—: कार्यक्रम :—

स्थळः—राजा प्रतापगिरजी कोठी.

ता. ३१ आगष्ट शनिवार सायंकाल ३॥ से ७ तक.
पं. विरभद्र शर्मा के द्वारा उदघाटन्
स्वागताध्यक्ष और अध्यक्ष का भाषण. वार्षिक रिपोर्ट वाचन
पं. विरभद्र शर्मा का 'वीरशैव संस्कृति का इतिहास' विषय पर व्याख्यान.

ता. १ सप्टेंबर रविवार ८॥ से ११ तक.
प्रार्थना, शैक्षणिक स्पर्धा, व्याख्यान व वचन स्पर्धा
भजन व काव्य गायन.

" " सायंकाल ४ से ७ तक.
भजन और श्री. सदाशिवय्या M. A. B. L. का वीरशैव तत्वज्ञान पर भाषण.

" " सायंकाल १० से १ तक.
(रेड्डी हॉस्टेल में) प्रो. एल. व्ही दंडवते Master of Indian Music का गायन और आत्महुति ड्रामा.

ता. २ सप्टेंबर सोमवार सायंकाल ४ से ८ तक.
श्री. सदाशिवय्या M. A. B. L. का व्याख्यान.
श्री. मानवीकर M. A. का बसवेश्वर वचन पर व्याख्यान
विविध विनोद, पारितोषिक प्रदान और आभार प्रदर्शन.

सेक्रेटरी,
व. धों. मंदगे B. A.

भजस्थान प्रेस मुल्तान बाजार हैद्राबाद दक्षिण.

2౦. వ. వార్షికోత్సవము.

మాతృభాషా రాష్ట్రపు భాషాకల్పవల్లి సంఘము

ఆదివారము 3-30 నుండి

సికిందరాబాదు

2, 3. నవంబరు, 1940.

1 శ్రీయుత వి. రామానుజాచారిగారు, బి. ఎ. బి. ఎల్. - పత్రికావాఙ్మయము.

2 ,, . శిరోమణి నన్నిభాసం సూర్యనారాయణశాస్త్రిగారు - కావ్యగానము

3 ,, శిరోమణి రంగాచార్యులుగారు - ద్విపదకావ్యములు.

4 ,, విద్వాన్ పిసిపాటి కృష్ణమూర్తిగారు ఆంధ్రభాష-బోధనాపద్ధతులు.

5 ,, ఎ. వి. దత్తాత్రేయశర్మగారు - పాఠశాలా వాఙ్మయము.

6 ,, చిదిరమఠం వీరభద్రశర్మగారు - శైవవాఙ్మయము.

7 ,, అధ్యక్షుని యుపసంహారవాక్యములు.

8 ,, నాటకప్రదర్శనము—కళాభివర్ధినీపరిషత్.

దాచా రంగయ్య అండ్ సన్సు వారి శ్రీపాండురంగ ప్రెస్, సికిందరాబాదు.

గ్రంథాలయ వార్షికోత్సవము

—— గోల్కొండ 1-5-41

(స్వ. వి) సదాశివపేట, ఏప్రిల్ 23:

ఇక్కడి ఆంధ్రవిజ్ఞాన గ్రంథాలయ వార్షికోత్సవము 21-4-41 తేదీన గేలుకుంట్ల వెంకటేశ్వరరావుగుప్త గారి యధ్యక్షత క్రింద జరిగెను. ఈ యుత్సవమున అన్ని పక్షముల వారు పాల్గొనిరి. ప్రార్థనానంతరము శ్రీ చింతముల రామచంద్రరావుగారు "గ్రంథాలయ" విషయమైవిపులము గనుపన్యసించిరి. పిమ్మట శ్రీ చిదిరేమఠము వీరభద్రశర్మగారు విద్య-భాషాపరిజ్ఞానము అనువిషయమునుగూర్చి బాగుగమాట్లాడిరి. వారుసంస్కృత భాషయొక్క ఉత్తమత్వమును సాధారణముగ నిరూపించి అందరనుప్రోత్సహించిరి. పిమ్మట ఇతరు లనేకులు, గ్రంథాలయములగురించిమాట్లాడిరి. సభ జయప్రదముగ ముగిసెను.

అధ్యక్షులవారితోపాటు విజయముచేసిన ప్రముఖులగు శ్రీయుత మందుముల రామచంద్రారావుగారు (ఆంధ్రమహాసభాధ్యక్షులు,) శ్రీ చి॥ రామచంద్రారావుగారు శ్రీయుత కంది శ్రీనివాసరావు ప్లీడరు, శ్రీయుత కంది కిషన్‌రావుగారు దేశముఖ్, శ్రీయుత చిదిరేమఠం వీరభద్రశర్మగారు (విభూతిపత్రికాధిపతి) శ్రీయుత చిపుకల అప్పయ్యశాస్త్రిగారు (దివ్యవాణి పత్రికాధిపతి,) శ్రీయుత మాణిక్యరావు గారు, శ్రీయుత ఆళ్వారుస్వాములు గారు దేశోద్ధారక గ్రంథమాలాధిపతిగార్లకు స్వాగతమొసగిరి.

అధ్యక్షులవారు పీఠమునధిష్ఠించినతోడనే మహాఘనతవహించిన నైజాంప్రభువరేణ్యుల మాతగారు స్వర్గమునలంకరించుటచే ప్రజలందరికినికలిగిన విషాదమును తెలియచేయుచు, విషాదప్రకటన తీర్మానము ప్రవేశపెట్టిరి. ప్రజలందరు భక్తితోలేచి నిలబడి విషాదముప్రకటించుచు తీర్మానమునంగీకరించిరి,

హైదరాబాదునుండి విజయముచేసిన ఆంధ్రమహాసభాధ్యక్షులగు శ్రీయుత మందుముల రామచంద్రారావుగారు గ్రంథాలయోద్దేశములను, ఆంధ్రమహాసభకును గ్రంథాలయమునకును గల సంబంధములను ప్రజలకర్తవ్యములనుగురించి విపులముగావివరించిరి. చిక్కపల్లి రామచంద్రారావుగారుగూడ ఉపన్యసించిరి. అంతట్లో ఉదయం గం|| 11-30 సభసమాప్తి చేయబడెను.

మధ్యాహ్నం శ్రీయుతలు చిదిరేమఠం వీరభద్రశర్మ, చిపుకల అప్పయశాస్త్రి, జీ. రామారెడ్డి ప్లీడరు, కంది శ్రీనివాసరావు ప్లీడరు, ఆళ్వారుస్వామి, మాణిక్యరావు, బచ్చు రామన్నగుప్త, వీరుపాక్షస్వామిగార్లు గ్రంథాలయాభివృద్ధికి అవసరమగు విషయములనన్నింటిని విపులముగా విశదీకరించిరి.

॥ ॐ ॥

वार्षिक सम्मेलन.

श्रीमान ____________________

____________________ के सेवामें शरणार्थी

आदराणिय सज्जनो ?

सदाशिवपेटके वीरशैव समाजका वार्षिक सम्मेलन विशुनाम वैशाख शु॥ १५. वद्य १ ता. ६, ७ तीर सन १३५० फ. ता. ११, १२ ४१ इ.इन दो दिनोंमे श्रीयुत धर्मवीर शरणप्पा फत्तेपूरकी अध्यक्षतामें मनाया जायेगा इस अवसरपर श्री. म. नी. प्र. महादेव स्वामि बेंगळूर श्री. मंजप्पा हर्डेकर और श्रीमान पंडीत वीरभद्र शर्मा तथा अनेक पंडीत पधार रहे है. आशा है की आप इस समये पधारकर कार्यको यशस्वीं बनायेंगे.

आपका,
सेक्रेटरी वीरशैव समाज सदाशिवपेट.
जि. मेदक. (निजाम.)

ಶ್ರೀಮದ್ವೀರಶೈವಮಹಾಮತಸ್ಥಾಪನಾಚಾರ್ಯ ಶ್ರೀಮಜ್ಜಗದ್ಗುರುರೇಣುಕಾಚಾರ್ಯ
ಭಗವತ್ಪಾದರವರ ಶ್ರೀರಂಭಾಪುರೀ ವೀರಸಿಂಹಾಸನಕ್ಷೇತ್ರವ ನ್ನಲಂಕರಿಸಿದ ಶುಭಸಮಯದಲ್ಲಿ
ಶ್ರೀಮದನುಭೂತರಾಜಾಧಿರಾಜಾದಿಬಿರುದವ್ರಾತರೂ, ಪ್ರಖ್ಯಾತಶ್ರೀಮನ್ಮಹಿಶೂರಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಶ್ರೀನಾಥರೂ,
ಆತ್ಮಸಾತ್ಕೃತಕರ್ಣಾಟಾಂಗ್ಲಾದಿವಿವಿಧಭಾಷಾವಿಜ್ಞಾನಶೇಮುಷೀವಿಲಾಸರೂ,
ಪರಿಪಾಲ್ಯಮಾನಸುಕವಿಪಂಡಿತಪ್ರಕಾಂಡಪ್ರಜಾವಿಶೇಷರೂ ಆದ

ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ಜಯಚಾಮರಾಜೇಂದ್ರ ಒಡೆಯರ್ ಬಹದ್ದೂರ್

ಮಹಾಪ್ರಭುಗಳವರ ಕರಕಮಲಗಳಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಪಿಸಿದ

ಅಭಿನಂದನ ಪತ್ರಿಕೆ.

स्र. श्रीमद्दिव्यप्रभासंस्थितनिजमहिमप्रासराज्यैकपूर्तिः
कामस्तोमप्रदानप्रधृतविबुधभूजन्मजन्मान्तकीर्तिः ।
रामत्रैविध्यविद्यागुणगणशमिताशेषलोकाखिलार्तिः
सोमश्री राजते श्रीमहिसुरजयवच्चामभूपालमूर्तिः ॥

शा. यः श्रीरत्नमजीजयद्, यममिता यायावराः संश्रिताः,
येनाकारि सुचारुलोकविभवो, यस्मै महो रोचते ।
यस्मादुज्ज्वलिता स्वराज्यघनता, यस्यास्ति जन्यूद्धृतिः,
यस्मिन् श्रीजयचामराजपदवी, सोऽस्माभिरुद्गीयते ॥

ఉ. పావనదేవభక్తి, మృదుభావవిలాసవిధానసూక్తి, స
త్పావిదలోకరక్తి, వివిగూఢసుసంవిదమానసక్తి, వి
ద్యా[illegible]శేభక్తి, సముదంచితశాసనతాప్రయుక్తి, భా
గ్యవహాశక్తి మీ కగు నిరంతరమున్ జయచామభూపతీ!

కం. ఒడయడు విడిముడివే ల్పన
గడుసరిసడివడినవాఁడు కడువడి నగలన్
పుడమిని బిరుగుల దడ విడు
వడువున గడి నడపు దొరకు పరలును చేచే.

सुखजीवन का प्रखर सहारा, सत्य प्रेम आधार
विविधकला अरु विश्वज्ञान का विमल कुशल भंडार ।
कहे सुशासन कलाप्रकाशन, महिसुरमें चिरकाल
रहे निरंतर मंगलमय "जयचामराज" भूपाल ॥

ಭಾ. ಷ. ಧಾಸು ವಡು 'ಮಹಿಶೂರ' ತನಮಂ
ನಾಮ ಪೇಳಲ್ 'ಜಯ'ವ ಮುದದಿಂ
ಸೋಮಸುಂದರರೂಪಸಾಮ್ಯದ 'ಚಾಮ'ನುಡಿ ಸಾರಲ್
ಭೂಮಿಪತ್ವದ 'ನೊಡೆಯ' ನುಡಿಯಲ್
ರಾಮಚಂದ್ರನಗುಣಗಳಿಂ ಜಯ
ಚಾಮರಾಜಮಹೇಂದ್ರ ನಿಳೆಯನು ಶಾಸಿಸಲಿ ಸತತಂ ॥

ಇಂತು ಅಭಿನಂದಿಸುವ,

ಪಂಡಿತ ಚಿದಿರೆಮಠದ ವೀರಭದ್ರಶಾಸ್ತ್ರಿ.

ವೇದಶಾಸ್ತ್ರಸ್ಮೃತಿತೀರ್ಥ, ಸಾಹಿತ್ಯವಿಶಾರದ, ಧರ್ಮಾಚಾರ್ಯ, ವಿದ್ಯಾನಿಧಿ,
ವಿದ್ಯಾರತ್ನ, 'ಶಿವಧರ್ಮಗ್ರಂಥಮಾಲಾ' 'ವಿಭೂತಿ' ಸಂಪಾದಕ, ಸಿಕಂದ್ರಾಬಾದ್ ನಗರ.

ಬಾಳೆಹೊನ್ನೂರು,
ತಾ॥ 16—2—1941.

A. G. PRESS, BEZWADA.

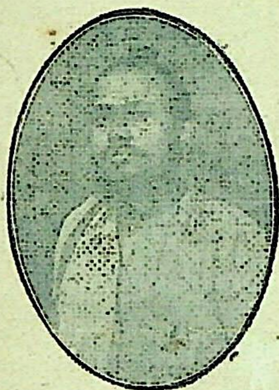
ప్రాచీనాంధ్ర వీరులు

శ్రీ చిదిరెమఠం వీరభద్రశర్మగారి ఉపన్యాసము

(స్వ. వి.)

సికిందరాబాదు, జాను ౨౧
నిజాంరాష్ట్ర ఆంధ్రమహాసభ అభివృద్ధిపక్షమువారు "ప్రాచీనాంధ్రులు" అను విషయముపై సికింద్రాబాదులో శ్రీ కొత్త ఎల్లయ్యగారి దేవాలయములో ౨౦వ తారీఖు గురువారము సోమవారమునాటి సాయంత్రము ౬ గం|| లకు ఒక సభ సమావేశము చేసిరి. సుమారు ౨౦౦ మంది పాల్గొనిరి.

ఆనాటిసభలో శ్రీయుత సురవరము ప్రతాపరెడ్డిగారు ఉపన్యసింపవలసి యుండిరి. కాని కారణాంతరములచే వారు లేనందున అభివృద్ధి పక్షమున శ్రీయుత అళ్వారుస్వామిగారు శ్రీ చిదిరెమఠం వీరభద్రశర్మగారిని అధ్యక్షునిగా నుండుటకున్ను, ఆనాటి విషయముపై ఉపన్యసించుటకున్ను కోరిరి

వీరభద్రశర్మగారుపన్యసించుచు, ఐతరేయ బ్రాహ్మణములో విశ్వామిత్ర మహర్షికి నూర్గురు కుమారులనియు, అందులో మొదటి ఏబదిగురు ఉత్తరదేశమిచ్చిరనియు, మిగత ఏబదికుమారులకు దక్షిణదేశమిచ్చిరనియు, దక్షిణము యిచ్చిన వారిలో పుళింద్రులు, ఆంధ్రులు మొదలగువారు గలవారనియు తెలిపిరి. ఆంధ్రులు ఆర్యశాఖకు చెందినవారనియు చెప్పిరి.

ప్రస్తుతపు ఆంధ్రుల స్థితి ముఖ్యముగా నిజాం రాష్ట్రాంధ్ర స్థితులు మనస్సునందిడుకొని వారిని పువర్జీవితులనుగా చేయవలయుననియు అందుకై ప్రాచీనాంధ్రులు అను విషయముపై ఉపన్యాసము ఏర్పరుచుట అభివృద్ధిపక్షముగారి ఆశయమై ఉండవచ్చుననియు తెలిపిరి. విష్ణు సహస్రనామములలోగల చాణూరాంధ్ర అనువాడు ఆంధ్రుడనియు, ఆతడు ముష్టియుద్ధములో గొప్ప పేరుగలవాడనియు, ఆతడు శ్రీకృష్ణునిచే ఓడిపోయెనని వ్రాసిరి. ఆంధ్రవిష్ణు శ్రీకాకుళములో రాజ్యము ప్రతిష్ఠించి రాజ్యము చేసెను. ఇటులనే కదంబరాజులును చాళుక్యులును, రాష్ట్రకూటులును తదితర అనేక ఆంధ్రరాజులుండిరనియు తెలిపిరి. శాస్త్రపీఠములలోకూడ మనవారు కలరనుచు సూత్రకారులలో ముఖ్యులనదగు అపస్తంబ సూత్రకారుడు ఆంధ్రుడనిరి.

అధునిక కాలములో అనగా మనకు కొన్ని శతాబ్దముల పూర్వము పేరెన్నికగన్న రాజులలో మనతెలుగులు అనేకులుగలరనియు అందులో ఓరుగల్లు (వరంగలు)న రాజగు ప్రతాపరుద్ర చరిత్ర తెలియనివారుండరనియు చెప్పిరి. హరిహరప్రాంతమున భువనగిరిలో ఒక సాధారణమైన గౌడు తాటిచెట్లను గీయువాడు రసవిద్యనెరిగి రాజాయెననియు, ఇటువంటివారలు మన ఆంధ్రావనిలో [illegible] గలరనియు, అట్టివారి జాతికి చెందిన మనము ఇట్టిస్థితిలో నుండుట మిగుల శోచనీయమనియు, ప్రాచీన ఆంధ్రులను ఎప్పుడును మన ఆదర్శముగా నుంచుకొనవలయుననియు, వారివలెనుండ ప్రయత్నించవలయుననియు తెలిపిరి.

శ్రీయుత శ్యామరావుగారు ఆంధ్రులలో వీరులవదగు స్త్రీలుకూడ అనేకులుండిరనియు తెలిపిరి. తదుపరి శ్రీ అళ్వారుస్వామిగారు అభివృద్ధిపక్షముయొక్క ఆశయములు తెలుపుచు అందులో ఎట్టివాదమునకు తావులేదనియు, సనాతన అధునాతన ఆంధ్రులు, అనగా ఆంధ్రులమగువారు ఎల్లరును సభ్యులుగా చేరవచ్చుననియు తెలిపిరి.

నల్లగొండ జిల్లావారు తెలుపగలరా?

చిత్రకవి పెద్దన్న గ్రామమేది?

"లక్షణసారసంగ్రహము" అను గ్రంథమును రచించిన చిత్రకవి పెద్దన్న నల్లగొండజిల్లాలోని వెల్లలూరుకేక వెల్లటూరి గ్రామమున నివసించి యుండెనని వినికిడి కలదు. ప్రస్తుతమీ గ్రామమున నీకవివంశజు లెవరైనా కలరా! గ్రామమెక్కడ నున్నది! కవివిశేషములేవి! మున్నగు సంశయములకు జవాబు కావలసియున్నది, తెలిసినవారీ పత్రికాముఖమున త్వరగా ప్రకటింపగోరుచున్నాను.

కాకినాడలోని యాంధ్రసాహిత్య పరిషత్తువారు సైనుసంపాదించిన లక్షణసారసంగ్రహమును ప్రకటించుచున్నారు. దానికొరకై యీ విషయములు కావలసియున్నవి. పాఠకులు సకలోద్యమ [illegible] తప్పక ప్రకటింపుడు!

చిదిరెమఠము వీరభద్రశర్మ
[illegible]
[illegible]

వీరశైవులకు సూచన

గోలుకొండ(?) [జనాభా] 23/1/41

వీరశైవ మరియు సోదరుల కేసులు ముందు రాగల మర్దుంషుమారీలో తమను గూర్చి ఏవిధముగ వ్రాయవలెనో తెలుపమని జాబులు వ్రాసినారు, కర్ణాటక మహారాష్ట్రాంధ్రపత్రికలలో కొంతచర్చయు జరుగుచున్నది. కొందరు దుర్మార్గులు మాతో హిందువులము కామని చెప్పించుటకై ప్రయత్నములు చేయుచున్నట్లు తెలిసినది. ఇట్లు కూడదని "వీరశైవులు లింగాయతులు [illegible]" అను వ్యాసమున విస్తారముగ వివరించినాను. ముందు నెలలో జరుగగల జనపరిగణనలో ధర్మము హిందూధర్మమనియు, మతము, వీరశైవమనియును స్పష్టముగా చెప్పవలెను. మీరు చెప్పినటులే లెక్క వ్రాసికొనవలసియుండును. వృత్తి (ఉద్యోగము) మీరున్నది చెప్పవచ్చును. ఈసమస్యను గంభీరముగా ఆలోచించని వారిమాటలు నమ్మి మోసపోవలదు. హిందువులనుండి పాసిపోయినచో గొప్పహానికలుగును,

చిదిరెమఠము వీరభద్రశర్మ

OPEN FORUM

Dr. Srinivasachari's Lecture

Hyderabad Bulletin 9-4-41

To
The Editor,
"Hyderabad Bulletin",
Secunderabad.

Dear Sir,

Dr. P. Srinivasachari, gave a lecture on Glimpses into Deccan History which was published in the local English papers recently. I am not concerned herein with the social and educational topics raised by the lecturer. I am concerned with one important mis-statement, and it is this. "The learned doctor is reported as having stated thus. "In religion, he continued, the highly individualistic and pantheistic ideas prevalent from Vedic times and fostered by the later development in Buddhism and Jainism were subjected to a severe examination and the reformist schools influenced by the open challenge of a strongly monotheistic creed like Islam ended up by founding sects like Veerasaivism, Aradhya religion which is the nearest approach possible to monotheism in Hindu society".

The purpose of the above statement shows that Veerasaivism and Aradhya religious sects were founded on the basis of the "strongly monotheistic creed like Islam". This opinion of our learned doctor is entirely wrong. Monotheistic conception has its deep origin in the Vedas and Upanishads. The names of the sects were different, the name given to God by different sects was also different, just as the name Alla and Quda, and Rahim, etc., denote the same single God. In the same way Vishnu, Siva, etc., denote the name of one God only. As each religion enjoins upon its followers a particular form of worship it should not be taken for granted that some particular religions preached many Gods and that some other religions preached only one God. The central theme of the whole Vedic teaching is "There is one only God" and he is called by different names". (Ekam Sat, Vipra Bahudha Vadanti). There is only one God and there is no Second God (Ekam Eva Advaiteeyam Brahma), (Eko Rudro Na Dwiteeyayatasthuh). There are hundreds of such teachings which have been the subject of wide comments in the famous commentaries (Bhashyas) of Sankara, Ramanuja and Sripathi Pandithardhya.

Can it then be asserted by any queer logician of the type of our learned doctor that if the Vedas, Upanishadas and Bhasyas enjoin Ekeswaropasana, i.e. worship of a monotheistic God then they too must have been fashioned on the basis of Islam? Was Islam in existance before the Vedas and its commentaries.

The doctor, if he means, that Veerasaivism and Aradhya religions came into existance in the Kakateeya period, then he does not know anything of Veerasaivism. If the doctor has not seen the original works in Veerasaivism and Sivagamas, if he had at least taken the trouble of studying Bhandarkar's "Vaishnavism and Saivisiam" or at least Dr. Farquohar's History of Indian religious Literature, he would not have committed such a grave mistake. Epigraphist that he is, if Dr. P Srinivasachari has carefully read the South Indian Inscriptions published so far, he could find therein that in South India alone there were numerous Linga Dharakas in the 5th and 6th centuries of the Christian Era. The Mysore state Inscriptions also will remove any doubts that may still linger in the learned doctor's mind. It is a great relief that the doctor did not give a similar opinion of Vaishnavism. In order that the wrong impression created in the public mind may be removed. I hope that this rejoinder may be given proper publicity.

Yours faithfully,

PANDIT C. M. VEERABHADRA SHARMA

Secunderabad,
8th April, 1941.

శ్రీరస్తు

శ్రీ వీ.ర.కా. శ్రీ సల్లి ద్వైత దర్శన తీర్థ సాహిత్య విశారద శాస్త్రాచార్య వి: ద్యానిధి విద్యారత్నాది బిరుదాంకితులు. వివిధ భాషా విప్లవరే: సవిబుధులు విభూతి పత్రికా సంపాదకులు సికిందరాబాదు వీర శైవ గురుకులాశ్రమాధ్యక్షులు నగు శివశ్రీ పండిత చిదిరెమఠం వీరభద్రశర్మగారికి వారి భగవద్గీతోపన్యాస విజయ సమయమున సమర్పించిన

స్వాగత పత్రము

శ్రీ: శుభాకరుడాద్యుండు చిన్మయుండు
ఈశ్వరుడు మాధవుండు మీకిచ్చుగాత
సకల శ్రీ విభూతు మెప్పుడు ప్రకటితముగ
~~[illegible]~~
విమల విద్యాసముద్ర! శ్రీ వీరభద్ర!

హితము ధర్మంబు సన్మార్గ మెదలి భక్తి
విశదముగ భగవద్గీత విమల తత్త్వ
సారము తెలియజేసిన ధీర కృపను
చెప్పినందుకు మీకిదె స్వాగతంబు.

పండిత కులశేఖరా! నేడీ సభ కలుదెంచి కర్ణానందము గా మృదుమధురతతో ఉపన్యాసమిడి మమ్మానందింపజేయ బూనినందులకు తమకు వినయ విధేయులమై తమ ఘనతత్త్వము నకు తగని యిందుచు ఈ స్వాగత పత్రము నర్పించుచున్నాము కాన కృపావీక్షణంబున గాని మరువకుండురని యభిలషించెదము—

ఇట్లు విన్నవించు.
వల్లూరు పాలెము గ్రామస్థులు.

దీ 11-6-1939
వల్లూరు పాలెము.

దివ్యవాణి విజయసంచికపై

(ప్రశాంతి) యిట్లు వ్రాయుచున్నది.

నెల్లూరు 7 మే 19..

హైదరాబాదునుండి మహాకవి శిరోమణి చిప్పగిరి అప్పయ్య శాస్త్రిగారి సంపాదకత్వమున వెలువడుచుండు "దివ్యవాణి" పత్రికయొక్క "విజయ సంచిక"ను కాంచు భాగ్యమబ్బినది. ఆంధ్రదేశమునందిప్పటికెన్ని యో సంచికలు వెలువడినవి గాని ప్రాచీన తత్వవిజ్ఞానమును కరతలామలక మొనర్పు రీతిని మహోన్నత వ్యాసరాజముతో ప్రకటింపబడిన దది యొక్కటియే అని మా యభిప్రాయము. ఈ మైదు సంస్కృత పద్యములతో ప్రారంభించి కాలానుగుణముగ ధర్మము మార్పుకావలయునని వాదించు పెద్దవాదమునకు కుదలి వంటి కల్యాణానంద భారతీ మహాస్వాముల, పం॥ ఉన్నులూరు గణపతి శాస్త్రి, చిదిరెమఠం వీరభద్రశర్మ, జ్ఞానల్లభుల పురుషోత్తం, మొదలగు మహోదయుల వ్యాసములు అర్థ సౌరభాదానములై ఈ సంచికకు అమూల్యాలంకారముగ చేకూర్చినవి. ఇందు శాస్త్రీయములగు వ్యాస రాజములే కాక సారస్వత, నైతిక, రాజకీయ వ్యాసములును, రాయసం ప్రోలు సుబ్బారావు, పిసుపాటి చిదంబరశాస్త్రి, పుల్య ఉమామహేశ్వర శాస్త్రి మొదలగు పండిత కవుల పద్యములును ఈ సంచికకు ప్రత్యేకతను చేకూర్చుచు "దివ్యవాణి" అను నామమును సార్థకపరచుచున్నవి. ఇట్టి ఉత్తమవ్యాసములతోడను చిత్రపటములతోడను అమూల్యమగు విజయసంచికను ప్రకటించి శ్రీ అప్పయ్యశాస్త్రిగారు ఆంధ్రపత్రికా సంపాదకవర్గమున విజయము గాంచిరని చెప్పవచ్చును. పరమేశ్వరుడు వారికి దీర్ఘాయురారోగ్యముల నొసగి ఇతోధిక సనాతన ధర్మప్రచారమున బద్ధకంకణులగ నొనర్చునుగాక! అని ప్రార్థించు చున్నారము.

"కేసరి"

వీరశైవసమాజ ప్రథమ వార్షికోత్సవము

(ఒక విలేఖరి) సదాశివపేట, తేది ౧౮

శ్రీయుత ధర్మవీరశరణప్ప ఘతెపూరు గారి అధ్యక్షతక్రింద వైశాఖశు॥ ౧౩, ౧౪ లో జరుప బడెను. మొదటిరోజు ఆదివారము ప్రాతఃకాలము ౯ ఘంటలకు అధ్యక్షుల స్వాగతము శ్రీ పూజ్య మహాదేవస్వాములవారి కరకమలములచేత షట్స్థలధ్వజవందనము అయినతరువాత ముగించ బడెను. అధ్యక్షులవారు అధ్యక్షపీఠము నలంకరించి కార్యారంభము గావించిరి. శ్రీ దేశికేంద్ర మహారాజుగారు ఉద్ఘాటనభాషణచేయుచు వీరశైవులు అటువంటి ఉత్సవములు అవశ్యము చేయవలసినదని వీరశైవసమాజమువారికి ఐకమత్యము, పండితులసద్బోధలు అవశ్యకమని చెప్పిరి. తరువాత స్వాగతాధ్యక్షులైన పం. శ్రీ విరూపాక్షానంద స్వాములవారు వీరశైవులకు అష్టవర్ణ షట్స్థల పంచాచారములు ముఖ్యములని ప్రచారకార్యము ను ప్రతిజంగమస్వాములకు ముఖ్యకర్తవ్యమని ముక్తకంఠముతో గంభీరోపన్యాసము గావించిరి. మాదిరెడ్డి గారి దుఃఖప్రకటన శ్రీయుత చన్నబసప్పవకీలుగారి మూలమున చేయుబడెను. అంతలో అధ్యక్షోపన్యాసము ప్రారంభమయ్యెను. అధ్యక్షులు వీరశైవులకు కాలమానపరిస్థితిననుసరించి మనయొక్క విద్యలను అభివృద్ధి చేయవలెనని ప్రతివీరశైవునికి విద్య నేర్పుట ముఖ్యకర్తవ్యమని చెప్పిరి. శ్రీ మున్నిరంజన పూజ్య మహాదేవస్వాములవారు తమ అమృతవాణితో మిగుల ఆనందమగునట్లు వీరశైవుల యొక్క ఉదాత్తతత్వములు ప్రపంచమునకు ఆదర్శప్రాయములని ఆచరించిన సకలమానవులకు కల్యాణము కలుగగలదని ఘంటాఘోషముగా చెప్పిరి. శ్రీ బసవణ్ణగారు తమ యొక్క వచనామృతములో పండితపామరులకు తెలియునట్లుగా కఠినభాషలో ఉన్నటువంటి అర్థమును సులభమైన కన్నడభాషలో చెప్పిరనియు శ్రీ బసవణ్ణగారు జగద్వ్యాప్యులనియు లోకములో అమితమైన కష్టములకోర్చి మనుష్యులు ఉన్నతిని కోరినటువంటి మహాత్ములలో గొప్పమహాత్ముడనియు అనేక ప్రమాణములచేత వ్యాఖ్యానము గావించిరి, తరువాత శ్రీమతి జయదేవిబాయిలిగాడెగారు శోలాపురంవారు వీరశైవ సమాజములో స్త్రీలకు పురుషులవలె సమానాధికారముండ వలెనని పూర్వము శ్రీ బసవాదిప్రమథులకాలములో స్త్రీలు శివశరణీయులై శివశరణులతోపాటు శివానుభవములో పాల్గొని అనేక అత్యద్భుత కార్యములను చేసిరని నారంభించి స్త్రీలకు మార్గదర్శకులని అక్కమహాదేవి నీలాంబికా మొదలైన శివశరణీయుల తత్వములను మిగుల ప్రేమాదరములతో చదివి ఆచరించవలయునని, శ్రీమతి సంగవ్వ బాయి మడికె కోలాపూరుగారు కూడ ఈ విషయము నే బలపరచుచు చెప్పిరి. శ్రీ కుమారి శశికలా కోలాపూరుగారు మనోహరమైన వచనయనము చేసిరి. మరియు శివలింగయ్యకుమార చంద్రశేఖరయొక్క గాయనము తరువాత ఈనాటిసభ రాత్రి ౧౦ గంటలకు ముగింపబడెను.

రెండవరోజు వైశాఖశు॥ ౧౪ సోమవారము ప్రాతఃకాలము ౯ గంటలకు ప్రారంభమై శ్రీ పం. వీరభద్రశర్మగారు విద్వత్పూర్ణభాషణము గావించిరి. అందులో వారు కన్నడభాష వీరశైవులకు ఎట్లు అత్యవసరమో అట్లే ఆంధ్రభాషనుకూడ తెలుసుకొనవలయును ఉభయభాషలలో ప్రేమ యుంచవలెను. మరియువీరశైవులు ఇష్టలింగమును ఎందుకు ధారణ చేయవలయును. ఇష్టలింగమును పూజించుటచేత దాని నిరీక్షణచేత కొంతవేగిరము మనుష్యుడు ఏకాగ్రచిత్తమును పొంది మనస్సు నిర్మలమై సదానందస్వరూపమైన లింగాంగ సామరస్యమును తెలిసికొని ముక్తి పొందగలడు. స్థావరలింగమును పూజించిన గాని మరియేవిధమున గాని అతివేగిరము గా ప్రాప్తించజాలదు, అందుకనియే వీరశైవమతములో పుట్టినటువంటి ఆధ్యాత్మిక శిరోమణులు మహర్షులు శివశరణులు మరియే సమాజమున గాని పుట్టలేదనిరి. ఇట్లనేక విషయములను విస్తారముగా ౨ గంటలవరకు వ్యాఖ్యానము గావించిరి

శ్రీ ధర్మకరం శ్రీయుత రాచప్ప హెరూరు శ్రీ శంకరస్వామి అలంపల్లి నాగనాథరావువకీలు మహాదేవయ్యవకీలు శ్రీనివాసరావువకీలు శ్రీ గిరిజాదేవి మరియు అనేక మహాశయులు వ్యాఖ్యానములను గావించిరి. రాత్రి ౧౦ గంటలకు మహాత్మా బసవేశ్వరుల యొక్క జయఘోషలతో సభ ముగించబడెను.

మహిళాసభకూడ జరుపబడెను, ఈసభకు శ్రీమతి మైనాబాయి అధ్యక్షులై జరిపిరి. శ్రీమతి జయదేవిబాయిలిగాడె శ్రీమతి సంగవ్వబాయి మడికె గిరిజాదేవి కుమారి శశికలా మరియు అనేక స్త్రీమణుల వ్యాఖ్యానములు గావించబడెను.

గద్వాల వార్తలు

శ్రీయుత చిదిరెమఠం వీరభద్రశర్మగారి ఆగమనము. వీరికి గద్వాలలో ఘనమగు సన్మానము జరుగుట

శ్రీయుత చిదిరెమఠం వీరభద్రశర్మగారు బుధవారం ౪ శిరఆమర్దాదువాడు గద్వాలకేతెంచిరి, వారిమతస్థులైన వీరశైవులందరు వీరికి ఘనమగు స్వాగతమొసంగిరి. ఆదివారమువీరిని శ్రీ శ్రీ గద్వాల మహారాణిగారికి ఎరుకపరిచిరి. శ్రీ వారు వీరిని పూడూరు గ్రామమునకు శిల్పశాసనములు పరిశీలించమనిరి. వీరుపరిశీలించగా అక్కడనుండు వీరభద్రస్వామి గుడిదగ్గర ౧౨౦౦సం వత్సరములకు పూర్వపు ఒక పూర్వశాసనము దొరికినదనియు దానిని "నిజాంభూమి" పత్రికలో త్వరలోనే ప్రచురించెదమనియు తెలిపిరి.

ఆరాత్రి ౭ గంటలకు శ్రీ శర్మగారు శ్రీ మహారాణీగారి సమక్షమున "భక్తిమార్గము" మును గూర్చి ఉపన్యసించిరి. మరునటిదినమున స్టేటుహైస్కూలు బాలురవాగ్వాద సంఘముయొక్క ప్రారంభోపన్యాసమునొసంగుచు "నీతి, నీతివిద్య" అనువిషయముమీద ఉపన్యసించిరి. శ్రీ శర్మగారు మొదటిదినమున "వేదము, వేదకాలము" అనుఅంశముపైనను మరుచటిదినము "శ్రీకృష్ణుడుచారిత్రకపురుషుడా?" అనువిషయమునుగూర్చి ఉపన్యసించిరి. తరువాత శ్రీ శర్మగారు శుక్రవారంనాడు గద్వాలనుండి కర్నూలునకు ప్రయాణమైవెళ్లిరి.

శ్రీ శర్మగారికి తమకులమువారైన శ్రీ మహావీరప్పగారు ౧౧౬ నూటపదహారులను తదితరప్రముఖులు కలసి ౧౧౬ నూటపదహారులను సంభావననొసంగిరని తెలియుచున్నది.

—నే. శ.

నిజామాంధ్ర మహాసభ ఆంధ్రత్వము.

చిలుకూరు మహాసభలో శ్రీ జమలాపురం కేశవరావు గారిగారు ... ఆంధ్ర మహాపురుషుల గూర్చిన సానుభూతి తీర్మానము అంగీకరింపబడకపోవుటను, తర్వాత గోలకొండపత్రికలో సభాపతి ధ్యానపరముల గూర్చి వాయసలను, సంపాదకులను తమ తమ అభిప్రాయముల ప్రకటించుటను జరిగినది. గోలకొండపత్రికా సంపాదకులు తమ యభిప్రాయమును స్పష్టముగ వెల్లడించినందులకు మా కృతజ్ఞులము. మా యాంధ్రవాయసులు సంపూర్ణమైనవిశ్వాస ముంచుకొనియు ఒకసత్యమునుగూర్చి యెట్లు ప్రవర్తింపవలెనో ఈ సమస్య గుణపాఠము నేర్పినది.

మహాసభ యొక్క యుద్దేశ్యము నిర్విధముగ నెన్నడుమారినదో "నియమావళి" పుస్తకముతో తెలియజాలదు. రాజకీయత్వమునందును మిత వాదిత్వము, తీవ్రవాదిత్వము, వారివారి వ్యక్తిత్వమునుసరించియుండునని నేను భావించుచున్నాను. తమపలుకుబడినుపయోగించి కొందరు వాయసలు మహాసభను తమ శాఖలలోనడిపించెదరు. మొన్నటి చిలుకూరుతీర్మానమును ఇట్లేజరిగినది కాని సరియైనచర్యకాలేదు. అసలు ప్రస్తుత సమస్య ఆంధ్రుల గౌరవమునుగూర్చినదై యున్నది. జయంతి, గిడుగు, వ్యాపతిమున్నగు ఆంధ్రమహాపురుషులు ౩౦, ౩౫ సంవత్సరములు అవిచ్ఛిన్నముగ సర్వాంధ్రభూమి యభ్యుదయముకొరకై భాషా సమస్యవిధానపూర్ణమున ఘనమైనసేవను సమర్పించినారు, వ్యాపతివారు గొప్ప సమాజసేవకులు. కాంగ్రెసునకుపైతము సెక్రెటరిగానుండిరి. వీరందరును ఆంధ్రత్వమును పురస్కరించుకొనియే సేవ చేసినారుకాని అదియొక వ్యక్తిగతముగాకాదు. పైగా వీరేశలింగముగారితరువాయి వారినిబోలిన ఘనులు ఇంతటివారి సేవ సర్వాంధ్రులాకికి తెంది యున్నది. జాతీయము రాజకీయము గాదందురో మో! అట్లగుచో ఆంధ్రమహాసభలో "ఆంధ్రబాలబాలికలకు ఆంధ్రములో ప్రభుత్వమువారు చదువు నేర్పవలెననియు, ఆంధ్ర ప్రాంతము ఫలావస్థలమువరకనియు, ఆంధ్రుల లెన్ని కోట్లుంతుఅనియు, ఆంధ్రులసంఖ్యనుబట్టి కౌన్సిళ్ళలోను, ఉద్యోగములలోను ఇన్నిస్థానములు లభింపవలెననియును" ఆందోళనలెందుకో గమనింపవలెను. జగదీశచంద్రబోసు మున్నగువారిని గూర్చి కాంగ్రెస్సులో సానుభూతి తీర్మానములు ఇచ్చినవా? రామతీర్థరవీంద్రుడు మున్నగువారిని గూర్చి కాంగ్రెస్సునకు గౌరవము కలదా? అనుసంగతిని మా వాయసలు విచారించినట్లు లేదు. కాంగ్రెసుకంటె మనసభ విలక్షణమైనదని వాదించుచో మరిచెప్పవలసినదిలేదు.

సర్వాంధ్రజాతికి సేవ చేసి, సర్వాంధ్రభూమిలో ప్రసిద్ధినందినవారందరును, మన రాజకీయశాస్త్రమునకుపోషకులేయనుట సయుక్తికము. ఏదో భావోద్రేకములో పొరపాటులు అందరికినిజరుగుచుండును. అంతమాత్రముతో దాని నేపట్టి మనల మరలసమర్థించుటకు పూనుకొనక తమయభిప్రాయమును ఆంధ్రమహాపురుష సన్మానమునకు అనుకూలముగా ప్రకటించి, ఈసమస్యను ఉపసంహరింపగోరుచున్నాను.

విధేయుడు

చిదిరెమఠము వీరభద్రశర్మ

శ్రీ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

శ్రీ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

పంచరత్నములు

(1) [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

(2) [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

(3) [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

(4) [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

(5) [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

శ్రీ శ్రీ శ్రీ

The Karna[...] Parisha[...]

TWO-DAY SE[...] CONCLUD[...]

Resolutio[...]

Amidst scenes of e[...]
[...]zam Karnatak Parisl[...]
Bidar on Thursday[...]
[...]der the presidentshi[...]
[...]rdhan Rao Desai.
[...]ople attended the s[...]
[...] almost all Karnat[...]
[...] State and other p[...]
men.
The President of th[...]
[...]nardhan Rao Desai[...]
Mr. Kashinath Ra[...]
[...]t Vinayak Rao, Mr. [...]
[...]irmzi and other le[...]
a special bus, an[...]
and ovation by the [...]
[...]ittee as well as th[...]
[...]shtriya Seva Da[...]
[...]uard of Honour, and[...]
[...]lents of the main [...]
[...] Ladies Conferen[...]
[...]ded by represen[...]
[...]l associations like[...]
[...]chants' Chamber, [...]
The President [...]
[...]e then taken [...]
[...]ugh the town, [...]
residence of M[...]
[...]e he was to stay[...]

FIRST SES[...]

[...]he first sitting [...]
[...]menced at 5 p. [...]
[...]idenship of Mr. [...]
[...]al, Mr. Virabhadra Sastri opened the session. The huge pandal in [whi]ch the session was held was de[cor]ated with flags and buntings, and [the]re were large number of volun[teer]s to guide the visitors. The pan[dal] was packed with full capacity, [an]d the villagers who could not [gai]n entry into the hall crowded [int]o the premises to watch the pro[cee]dings. There was some dis[ap]pointment when the loud speakers [fa]iled to give satisfaction, but the [di]fficulty was remedied later.

As the President arrived he was [gr]eeted with enthusiastic cries of "Karnatak Matha-ki-Jai", "Shah-[u]sman Zindabad" etc. Mr. Janar-[d]han Rao Desai, then took his seat amidst loud applause, and the pro-ceedings of the session commenced. The photographs of H. E. H. the Nizam as well as of Mahatma Gandhi and other National leaders which were in the Hall were garlanded. Mr. S. M. Naik, Head Master of the Nrupatung Middle School then read a poem composed by himself, welcoming the visitors and delegates, after which Mr. Sarnappa Kheni, Chairman of the Reception Committee delivered the Welcome Address (a report of which has already appeared in these columns).

The Secretary, Mr. Siva Rudrappa then formally introduced the President to the gathering, after which Mr. Janardhan Rao Desai delivered his Presidential Address (a report of

[...]land assessments and the position of the agricultu[...] the assessme[...] half in view [...] depression. [...] others spoke [...] calling the [...] and pleading [...] behalf.

ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ.

ಆ ಶು. ೧-೨. ಸೋಮವಾರ

ಪ್ರಾತಃಕಾಲ ನಾಡದೇವಿಯಸ್ಥಾಪನೆ. ೫. ೩೦. ರಿಂದ, ಲೇಝಿಯಂ. ಕವಿಸಮ್ಮೇಲನ

ಆ. ಶು. ೩ ಮಂಗಳವಾರ ...., ,, ವಕ್ತೃತ್ವಸ್ಪರ್ಧೆ

ಆ. ಶು. ೪. ಬುಧವಾರ ... ..., ,, ಶ್ರೀ. ಚಿದರಿಮಠದ ವೀರಭದ್ರ ಶರ್ಮರಉಪನ್ಯಾಸ. ವಿಷಯ: ವೈದಿಕಧರ್ಮ.

ಆ. ಶು. ೫. ಗುರುವಾರ ... ..., ,, ಕವಿತಾಪಠನಸ್ಪರ್ಧೆ ಮತ್ತು ಶ್ರೀ. ಶರ್ಮರ ಉಪನ್ಯಾಸ, ಆರ್ಯದ್ರಾವಿಡವಿಮರ್ಶ

ಆ. ಶು. ೬. ಶುಕ್ರವಾರ ... ..., ,, ಪ್ರೊ. ವ್ಹಿ. ಬಿ. ನಾಯಕ ಎಂ. ಎ. ಎಲ್ ಎಲ್ ಬಿ. ಅವರಉಪನ್ಯಾಸ; ಇಂದುಸನಗೆ ಬೇಕಾದಸಾಹಿತ್ಯ.

ಆ. ಶು. ೭. ಶನಿವಾರ ... ..., ,, ,, ,, ,, ವೃತ್ತಪತ್ರಿಕಾವ್ಯವಸಾಯ.

ಆ. ಶು. ೮. ರವಿವಾರ ... ..., ,, ಪ್ರೊ. ಜಿ ಪಿ. ರಾಜರತ್ನಂ ಎಂ. ಎ. ಇವರಉಪನ್ಯಾಸ

ಆ. ಶು. ೯. ಸೋಮವಾರ ... ., ,, ಪಾರಿತೋಷ ಸಮಾರಂಭ ಹಾಗೂ ಶ್ರೀ. ರತ್ನರಉಪನ್ಯಾಸ.

ಆ. ಶು. ೧೦. ಮಂಗಳವಾರ ... ., ,, ಸಮಾರೋಪ.

ಸೂ :- ಕಾಲಮಾನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗನುಸರಿಸಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಪರಿವರ್ತನೆಯಾದರೆ ಆದನ್ನು ಬೋರ್ಡಿನಮೇಲೆ ಬರೆದು ತಿಳಿಸಲಾಗುವದು.

—(ఓం)—

శ్రీ శి వా య న మః

శివజయంతి మహోత్సవాహ్వాన పత్రిక.

శ్లో॥ నమస్తుంగ శిరశ్చుంబి చంద్రచామర చారవే
త్రైలోక్య నగరారంభ మూలస్తంభాయశంభవే॥

కం॥ పంచాక్షరి జపియించుచు నంచితముగ దివ్యపదవి నందవలయున్
కించిత్తు దోషమునర్ప వంచన గలుగునుగదన్న వసుధాస్థలిలోన్.

సకల సద్భక్త సచ్చిదానంద బృందములవారికి తెలియచేయడమేమనగా:—

శ్రీ బహుధాన్యనామ సం॥ శ్రావణ బ॥ ౧౩ మంగళవారము జయంత్యుత్సవము ప్రారంభమై భాద్రపద శు॥ ౧ మీల వరకు తదేక ప్రీతి వర్తమానుసారముగాతిగా భజనలు, వ్యాఖ్యానము, హరికథా కాలక్షేపము మున్నగునవి జరుపబడును.

శ్రావణ బ॥ ౧౪ బుధవారము సాయంత్రము ౬ గం॥ కు వేదతీర్థ, స్మృతి తీర్థ, కావ్యతీర్థ, విద్యానిధి - విద్యారత్న-పండిత, బిరుదాంకితులునగు న, చిదిరె మఠం వీరభద్రశర్మగారు, వీరు వీరశైవలింగి బ్రహ్మణుల జన్మమోపత్తి "గురుమహాత్యము" మరియు, "ఆత్మానాత్మవివేచ" స్థితుల గురించి ఉపన్యసించెదరు.

బ॥ అమావాస్య శనివారమునాడు రాత్రి గుంటూరు జిల్లా, చేబ్రోలు కాపురస్తులైన, శివశ్రీ చిలువూరి సద్భక్తులవలన, హరికథా కాలక్షేపము గావింపబడును. ఈ తిథులలో రాత్రి ౯ గంటలనుండి ౧౨-౩-౪ గంటలవరకు గొల్లఖిడికి యొక్క పరమాత్మ భక్తసమాజమండలివారల భజనలు., ఆపై అత్తాపురముయొక్క రఘువీర ,, ,,
మేకలబండ శివభక్తసమాజము. మరియు, హుసేనీఆలం మూర్కాంజేయ భక్తస॥ దూదబావులి, వేంకటేశ్వర భక్తసమాజమువారివలన. ఇంకా, అఖిలాండకోటి భక్తసమాజము మున్నగు యావన్మండలీలవారలు భజనలు గావింతురు. గాన, తాము, తమ, మిత్ర, శైవభక్త బృందములతో సకాలమునకు విచ్చేసి వెంచి, పరాత్పరుని కార్య-సేవాఫలమనోరథమును నెరవేర్చి, తీర్థ-ప్రసాదముల స్వీకరించి, ధన్యులమగుదుముగాక యని వేడుక. ఇట్లు శైవ సేవా ధురంధరుడు,

నివాసము:—
దూదబావులి నరువాజ,
బేగం బజారు.

రేణుకాచార్య పీఠస్థులగు
పంచాక్షరి మఠం శంకరయ్యగారు.

శ్రీ గంగాధర ముద్రాణాలయము, గోల్ బంగ్లా హై॥ (ద.) 1000 ముద్రితము 3-8-38.

కార్యక్రమము.

ప్రథమ దినము.

౧౬-౧౧-౪౧ సాయం౹గం॥ ౬-౩౦

ఆదివారము.

అధ్యక్షులు:-

పండిత, శ్రీ చిదిరెమఠము వీరభద్రశర్మగారు.

[illegible] పత్రికాధిపతులు,

౧. ప్రార్థన.

౨. శ్రీనాథ కవిత్వము.

సుప్రసిద్ధ విద్వాంసులును, కవులును అగు
శ్రీ వెంపరాల సూర్యనారాయణ శాస్త్రిగారు.

సూర్యరాయాంధ్రనిఘంటు కార్యస్థానమందలి
పండితులు, పిఠాపురము

ద్వితీయ దినము.

౧౭-౧౧-౪౧ సాయం॥గం॥ ౬-౩౦

సోమవారము.

అధ్యక్షులు:-

శ్రీ కాటికొండ అనంతరెడ్డిగారు బి. ఏ. ఎల్. ఎల్. బి.

౧. ప్రార్థన.

౨. కార్యదర్శి నివేదిక.

౩. అధ్యక్షుని ఉపన్యాసము.

౪. ఆంధ్రవాఙ్మయము.
శ్రీ వెంపరాల సూర్యనారాయణశాస్త్రిగారు.

౫. రామాయణ విశేషములు.
శ్రీ సురవరము ప్రతాపరెడ్డిగారు బి. ఏ. బి. ఎల్.
గోలకొండ పత్రికాధిపతులు

౬. సంగీతము.

౭. మహాజనసభ
ఎన్నికలు. (సభ్యులకుమాత్రమే)

ॐ

जाहीर विनंती.

आज (ता. १२।११।४१) रोजीं सायंकाळीं ७ वाजतां जुने विठ्ठल मंदिरांत सिकंद्राबाद वीरशैव गुरुकुलचे अध्यक्ष विविध भाषेतिहास कोविद वेद काव्य स्मृतिदर्शन तीर्थ धर्माचार्य विद्यानिधी पंडित श्री. चि. म. वीरभद्र शास्त्री यांचे "सनातन धर्म" या विषयावर सप्रमाण बोधप्रद असें प्रवचन होणार आहे, तरी या मंगल प्रसंगीं सर्व स्त्री पुरुषांनीं अगत्य हजर राहून लाभ घ्यावा ही विनंती,

कृ. बा. जोशी, वकील
अध्यक्ष
व. स्व. सं. सोलापूर.

विवेकानंद छा. सोलापूर

लिंगायत पंडितानें प्रवचन केले
म्हणून देवालयातील सिंहासन भ्रष्ट झाले अशी सोलापूरचे
श्री. लऊळकरशास्त्री यांची तक्रार

(आमच्या बातमीदाराकडून)

सोलापूर, ता. १९— येथील कसबा पेठेतील जुन्या विठोबाचे देवालयांत ता. १२-११-४१ रोजी पंडित वीरभद्रशास्त्री चिदिरेमठ यांचे 'सनातन धर्म' या विषयावर येथील वर्णाश्रम स्वराज्य संघाचे विद्यमानें जाहीर प्रवचन झाले. सदर देवळांत येथील श्री. लऊळकरशास्त्री यांच्या प्रवचनांचा कार्यक्रम बरेच दिवस चालू होता. पण मध्यंतरी वरीलप्रमाणें वीरभद्रशास्त्री यांचे त्याच व्यासपीठावरून प्रवचन झाले म्हणून वीरभद्रशास्त्री हे वीरशैव (लिंगायत) असल्यानें सिंहासन भ्रष्ट झाले वगैरे सबबीवर श्री. लऊळकरशास्त्री यांनी त्याचे निषेधार्थ आपली प्रवचनें बंद ठेवून देवालयाचे मॅनेजिंग ट्रस्टीकडे या बाबतीत एक अर्ज केला असल्याचे कळते" अशा आशयाची बातमी येथील सुदर्शन साप्ताहिकांत प्रसिद्ध झाली आहे.

या प्रकाराबद्दल खरी वस्तुस्थिती काय आहे याची चौकशी करण्यासाठी, श्री. लऊळकरशास्त्री यांची भेट घेतली असतां 'सुदर्शन'मध्ये आलेल्या हकीकतीपेक्षां जास्त माहिती माझेकडून तुम्हाला मिळणार नाही असे त्यांनी [illegible]

కొండాపురపు ప్రాచీనావశిష్టములు

శ్రీ చిదిరెమఠం వీరభద్రశర్మగారు

హైదరాబాదునుండి సదాశివపేటకు వెళ్లు రోడ్డుయొక్క సిద్దాపురమునేటు దగ్గర [illegible] వారినుండైన్లు మామాలుబండి త్రోవ [illegible] కొండాపురముయొక్క ప్రాచీనావశిష్టము లోదెలవేరగలము. మేము సదాశివపేటనుండి శ్రీ దుర్గాల బుచ్చయ్యపాటుకారి గారి ప్రయత్నముల వలన [illegible] ప్రొద్దు ౨-౧౧ [illegible] వెళ్లుటకు [illegible] కొలిపాకలోని [illegible] ప్రకృతి [illegible] దినములలో [illegible] శ్రీ విద్యా [illegible] శాస్త్రి [illegible] గురుతున్నది.

[illegible] అక్కడియుద్యోగులు ప్రకటించకలరని. [illegible] వచ్చు [illegible] తెలియజేయవలెను [illegible] ఇక్కడి [illegible] ప్రాచీనావశిష్టములు [illegible] ప్రత్యేకముగ [illegible] కాలములోని [illegible] ప్రాచీనావశిష్టములను [illegible] కాలమును తెలుపువారు, కొందరుండుటవలన [illegible] పరమావశ్యకము. [illegible] కనుచున్నది.

ప్రస్తుతకాలములో [illegible] కొన్ని [illegible] కొండాపురము [illegible] కొన్ని [illegible] ముఖ్యముగా [illegible] నాణెములు [illegible] అధికారులు [illegible]

గాని తెలియుటసాధ్యపడదు. [illegible] ఎప్పుడు [illegible] పరచి వస్తువులను [illegible] సురక్షితమై [illegible] చగలరేమో! శాస్త్రజ్ఞులవారిచే అట ప్రభుత్వపు డెప్యుటీ కాంతు ఉండుటయే పరమావశ్యకము. మరియొక హైదరాబాద్ విజ్ఞానముగల విద్వాంసుడును అట [illegible] ఇంకను లోతుగా త్రవ్వకపు [illegible] శాసనములు [illegible] యూహ [illegible]

భూకంపమువలనను, జలప్రవాహము వలనను, అగ్నిదాహమువలనను ప్రాచీననగరములు పాడుపడుటగలదు. ఇప్పటివరకు జరిగియుండవచ్చు [illegible] రాష్ట్రమందలి పరిశోధకవిద్వాంసులును, చరిత్రవిద్యార్థులును, కొండాపురపు అవశిష్టములను పరిశీలించి [illegible] కలుగజేయుట [illegible] ప్రకటించుచున్న ఉత్సాహజనకములగు వార్తలు [illegible] విద్యార్థులు కొండాపురమునకు వెళ్లి [illegible] ప్రత్యేక [illegible] సౌకర్యము [illegible] అత్యంత [illegible]

వీరశైవమహాసభ, హిందూద్రోహము

చిరకాలమునుండి అనాదిగా భారతవర్షమున సాగివచ్చుచున్న వీరశైవమతమును గూర్చి ప్రస్తుతము విస్తరింపపనిలేదు. వేదాగమ ప్రతిపాదితమగుధర్మమునే నిర్వహించుచు, వైదిక దేవతను వైదిక పంచాక్షరీమహామంత్రముతో నుపాసించుచు, వీరశైవ వైదికాచార సంస్థాపకులైన శ్రీజగద్గురు రేణుకాదిపంచాచార్యుల ననుసరించుచు వీరశైవ సమాజము నేటికిని జీవించియున్నది. ౧౯౦౪వ సంవత్సరమున ధారవాడలో వీరశైవ మహాసభ స్థాపింపబడినది మొదలు మాతృభాషాభివృద్ధి ఆధునిక విద్యాసంపన్నత కర్తలైన. ఇకను వీరశైవతత్వములకీమహాసభ యనుకూలముగ నేపరివర్తించుచుండెను. కావుననే ౧వవీరశైవమహాసభలో "౧. (అ)వీరశైవమతము నిగమాగమోపనిషద్భాష్యప్రతిపాదితత్వము చేత నాగసంసిద్ధమనియును, శ్రీలపతేశ్వరుడీమతమును ప్రచురపెంపర్చు నేకాని స్థాపకుడుకాడని శిలాశాసనాది ప్రమాణములలో సిద్ధమగుచున్నదనియును ఈమహాసభవారు ఖండితముగా చెప్పుచున్నారు" —అని తీర్మానము చేయబడెను,

౨౦ సంవత్సరము. ౧౯౦౫లో బెంగుళూరునజరిగిన ౨వ మహాసభలో "౫.వీరశైవులలో సంస్కృతవిద్యాభ్యాసము హెచ్చుటకై ముఖ్యమైనపట్టణములలో సంస్కృతపాఠశాలలను సంస్థాపింపవలెననియును, ౧౯౦౬లో సోలాపురమునజరిగిన౩వమహాసభలో "౩.మఠములు జంగములలో సంస్కృతవిద్య, ముఖ్యముగావైదికవిద్యయొక్కప్రచారము అవశ్యము గావలెననియును, ౧౯౦౭లో బాగిలుకోట జరిగిన ౪వ మహాసభలో"౧౨.వీరశైవమతము వేదాగమోపనిషత్తులచేత సంసిద్ధమైన ఉన్నతమతమైయున్నది"అనియును౧౯౧౧లో బెళగాంలో ౮వమహాసభలో"౪వ వీరశైవధర్మము సనాతనమును, వేదాగమోపనిషత్ప్రతిపాద్యమును, ఈదారమతపరిపూర్ణమును ఐయుండుటవలన అప్రకారము భక్తిశ్రద్ధాపురస్సరముగ ఏకమతీయులై వర్తింపవలె"ననియును, ౧౯౧౬నావణగెరలోనివవసభలో "౭.శ్రీకరభాష్యమును ముద్రించుచున్న శ్రీ కపి, పుట్టణశెట్టిగారికి వీరశైవులు తోడ్పడుటయేకాక ఇట్టిమహాగ్రంథములు ప్రకటింపవలె"ననియును,౧౯౧౭లో బెంగుళూరులో౧౦వసభలో "౫.వీరశైవులలో సంస్కృతవైదికవిద్యాభ్యాసమునకు ఉత్తేజనము నిచ్చుటకీసభవారు నిర్ధారించుచున్నా"రనియును కట్టకడగ వీరశైవమహాసభవారు చాటుచునే యుండిరి.

౧౯౨౫లో నిజాంరాజ్యమునకు శ్రీశైవ్యవాధరుల్ రాజ్యాభిషేకమునకు సంబంధించినస్మారకవీరశైవశాస్త్రవాదము జరుగుచుండెను- వీరశైవమతముయొక్కవైదికత్వము సామాన్యలోకమునకుగూడ వెల్లడియగుటయు సుప్రసిద్ధము. ఈవిజయమును గూర్చి౧౯౨౬వ దసరాజరిగిన వీరశైవమహాసభలో"౬ (అ),హైదరాబాదు సంస్థానమునందు జరిగిన వీరశైవశాస్త్రార్థవాదములో నిజాంసర్కారువారు వీరశైవుల పక్షమున న్యాయమును నిర్ణయించినందులకు సర్కారువారికి ఈసభ ధన్యవాదములు ప్రకటించినది. దీనివలన౧౯౨౬వరకు వీరశైవమహాసభకూడ వైదికమై సనాతనమై పవిత్రమైన హిందూధర్మము నవలంబించు ప్రాచీనాచార్యసంప్రదాయమును సంరక్షించుచున్నదని తేటమగుచున్నది. వీరశైవమతీయులైన సమస్తజనములుకూడ తాముహిందువులమని చెప్పికొనుటయేకాక సర్కారుకు సంబంధించిన కాగితపత్రములలోను శిలాశాసనాదులలోను ప్రాచీనకాలమునుండి హిందూత్వమును నేటివరకు బాహాటముగ వ్యవహరించుచు చేయుచున్నారు.

వీరశైవమహాసభయనుసంస్థ స్థాపింపబడి ౩౦ సంవత్సరములుగడచినవి. అది మొన్నటివరకును స్వమతమునకు సంబంధించిన సమస్యలనువిడదీసికొనుచు ముఖ్యముగవిద్యాప్రచారవిధానములను ప్రోత్సహింపుచు శాంతముగ సాగుచుండెను, అది సమస్తవీరశైవజనాంగమునకు ప్రమాణమైయధికారమునునిర్వహించుస్థితికిరాలేదు, కాని"గ్రుడ్డికంటె మెల్లగన్ను మేలుగదా" యన్నటులు నూతనవిద్యాభూషితులు కొందరకిదియొకలీలావస్తువుగా నున్నందున సభజరిగినప్పుడెల్ల యొకవేడుక లోకమునకు ప్రత్యక్షమయ్యెడిది. దీనిమూలమున నీసభకుకొంతగౌరవముగూడ నేర్పడినది. ఇక ముందైననుఒకనిర్ణీతమైన పద్ధతికిరావచ్చునని యెప్పటికప్పుడు నిరీక్షించుచు దృఢమైనవిశ్వాసము లేకపోయినను అప్పుడప్పుడు ఈ మహాసభలో సాల్గొనుట తటస్థించుచున్నది, కట్టుదిట్టమైన వ్యవహారములేకపోగా ఇటీవల నీ మహాసభ కొందరివ్యక్తులయధికారములకులోబడుచు అల్లరిమూకక్రింద తయారగుచున్నందులకు విశేషముగల వీరశైవులందరును విషాదము నొందుచున్నారు.

వీరశైవమతమును ద్రావిడసంస్కృతికి చెందినదనియొక యొకయప్పుటిగాథను నేడు కొందరు నిలువెయబూనినారు. ఇట్టివారందరును ఈవాదమునకు సంబంధించిన వాఙ్మయమునుగాని మతచరిత్రలనుగాని యభ్యసించని పసిబాలురైయున్నారు. అందువలననీవిషయమును చర్చకురానీయక చిన్నచిన్నసభలలోను మహాసభలలోనువిచిత్రములైన ఓట్లపన్నాగములవలన తమయభిప్రాయములు మహాసభామతిని బడసినట్లును- సత్యములైనట్లును పామరలోకమునకు తెప్పికొనుచు ఉబ్బితబ్బిబ్బగుచున్నారు. ఇంతవరకేయుండుచో క్షంతవ్యమనుకొనవచ్చునుగాని యతిక్రమించినయాలాపనలోనికివచ్చినది. ఒకరు "వీరశైవులమాతృభాష కన్నడ"మందురు. మరియొకరు "వేదాగమములు మాకుప్రమాణముకా"వనిరి."మాదిద్రావిడమతము. సంస్కృతభాషతో అవసరములే"దనియొక లింగాయతపుంగవుడుసంగీతముచేయగా ఇంకసంకోచమెందులకని "మేము హిందువులమేకాము, మామతము హిందూమతముకంటెకేవలము భిన్నమైనది"అని ర.శ. కేయుము ...దూమతముతోవిడాకులు ఇచ్చుకొనుటకో ఇచ్చుకొనుటకోసిద్ధపడుచున్నారు; మాయాంధ్రవీరశైవులలో చాలమంది యిట్టియప్రతివార్తను వినియుండరు. తెలుగునిట్టిరాగమునే వాడుమకొందరు శ్రీహైదరీగారితో డిప్యూటేషనుసల్పినసందర్భమునను 'విభూతి'పత్రికయందు వివరించియుంటిమి: దానియందు వీరశైవుల హిందూత్వమును స్పష్టపరచిదిన గానగును.ప్రస్తుతము వీరశైవమహాసభాసూత్రధారులు తమ నాటకమును మరికొంత పరిష్కరించుకొని వచ్చినారు, మహాసభాపక్షమునకునుండి సాక్షాత్తుగా కాదుగాని, అట్టియలందరువారే!మహాసభాధ్యక్షులును సభ్యులునునైనవారు "బొంబాయి ప్రాంతమునందలి వీరశైవప్రముఖులు"అను నామమును ధరించి గడచినఆగస్టు ౨౬వతేదీని బొంబాయి గవర్నరుగారిసందర్శించి తమ డెప్యూటేషనుకు సంబంధించినవ్యాసమును సమర్పించినారు. దానియందలి సమస్తవిషయములను వివరించుటకిది సమయముకాదు. "మేముహిందువులము మహాస్మృతీయులు మాకును...ిలెల్లి...నుమిమే...యున్నాము. మాలింగాయతమతము కేవలము ప్రత్యేకతగలిగియున్నది"అనివారునివేదించిన యభిప్రాయమే ముఖ్యముగవిమర్శనీయమైయున్నది. వీరుహిందువులుకాకుండుటకు కారణములేవియోస్పష్టముగ వివరింపలేదు.కాని హిందువులముకామని" వీరుమిక్కిలిగ వాదించుటకు సిద్ధపడినవారనిమాత్రము గ్రహింపవచ్చును. చిరకాలమునుండి వీరిపూర్వపురుషులేకాక వీరునుమహాసభాపక్షమున మొన్నటివరకు హిందువులుగానేయుండిరి. అర్జునుడు బృహన్నలగా మారినప్పుడు ఉపయోగించినమందేదో వీరికిదొరికినట్లున్నది. లేనిచో ఈలింగాయతపుంగవులు హిందూత్వమునువదలుకొని ద్రావిడగోపులుగా మారుట సామాన్యమైన విషయముకాదు, పోనీ వీరు హిందువులుకానట్లుగ ప్రభుత్వమువారు స్వీకరించి ద్రావిడత్వపుసర్టిఫికేటులనేమైనను గ్రహించినారా? అంటేఅది అసలేలేదు. హిందువులముకామని ఎవరోఆక్రోశించినంతమాత్రమున వీరశైవుల హిందూత్వముపోజాలదు- ఇంతగా వీరు ప్రాధేయపడుటకు స్వార్థపిశాచముకారణముగాలేదనిచెప్పజాలము. దీనికికొంతిగాథయుకలదు. వీరశైవులలోకొందరుప్రభుత్వోద్యోగులును,మరికొందరు అతిరాజభక్తులునుగలరు- వీరందరు ప్రభుత్వప్రేమను ఏవిధముగనైనను సంపాదింపనెంచినారు.సుఖమున్న కష్టమున్న దక్కనున్న దక్కనున్ననుసరియే, కులమునుమాత్రమువదలుటకు వీరు సిద్ధపడినారు. ఈ మాధ్యప్రపంచకముయొక్క స్వార్థద్రోహము లెక్కడ? స్వజాతికి విశ్వాసఘాతము గలుగజేయుచున్నవారిని పరజాతీయప్రభుత్వము స్వామిభక్తులుగానమ్మునటచిరకాలసహవాసముగలవారైనను ప్రభుత్వముయొక్క దృక్పథమున ఈషన్మాత్రముగ గమనింపని ఈబుద్ధికత్రువుల నేమన వచ్చును? హిందువులలో నుండియే తమమతీయులు వెడలబడియున్నారనిచెప్పుట తప్పా? ఇటుల నిచో ఉద్యోగములకొరకని ప్రభుత్వము ఎవరికేనిఉపదేశించినదా? వీరశైవులు, వైదికదేవోపాసనచేయుచున్నారు కావున హిందువులనియే మేము దృఢముగ నమ్మియున్నాము. వీరశైవమహాసభకు ఇట్టిసమస్యను పరిష్కరింపవలెనని ఇష్టములేదు కావున నేవక్రమార్గమునుబట్టి ఈదుర్వకపోవుచున్నది. ఇదిఓట్లబలముతో నిర్ణయించదగినవిషయమేకాదు-ఇతిహాసమును శాస్త్రమునుఎరిగినపండితులే ఎన్నటికైననుసిద్ధాంతపరచవలయును.విషయముతెల్పుకొనవలెనైనను తటస్థముగ మందరు హిందువులముకామని ప్రచారముచేయుటద్రోహమనియే మా తలంపు.

బొంబాయినగరమున ముందు డిసెంబరులో వీరశైవమహాసభజరుగనున్నదట! అప్పుడైనను మిక్కిలిమహత్వముగల ఈవిషయము నిష్కపటముగ నిచారింపబడునోలేదో తెలియదు. ఆంధ్రవీరశైవులును కర్ణాటకమహారాష్ట్రములందలి అసంఖ్య వీరశైవసోదరులును ఈదుర్వాదమునుఖండించుదురనియును, బుద్ధితోనాలోచింతురనియును మేము విశ్వసించుచున్నాము-ఈవిషయమును పత్రికలలోగాని, సభాముఖమునగాని చర్చించుటకు మేము సిద్ధముగా నుండగలము.

"౯- "విభూతి"పత్రిక (నవంబరుసంచిక) లో ని సం పా ద కీ య ము,

కొందరువీరశైవులు హిందువులముకామని చెప్పుకొనుసంగతి వింతగానున్నది-ఇదినిక్కముగ పరిష్కరింపబడవలసినసమస్యయే! ఇకనైనను మహాసభాకార్యకర్తలు ఆలోచింతురు గాక!

గో.ప.]

గోలకొండ పత్రిక

1-1-1942

వృషనామ సం॥ర పుష్య శు॥ ౧౪
గురువారము

ప్రాచ్య మహాసభ

అఖిలభారత ప్రాచ్యమహాసభయొక్క ౧౧ వ సమావేశము గతవారము హైదరాబాదు నగరములో మహా వైభవముగా జరిగెను. హైదరాబాదు పురాతత్వ శాఖాధికారులగు యజ్దానీ గారు అధ్యక్షత వహించిరి. వారి యధ్యక్షోపన్యాసమును మాకు పంపలేదు. అందుచేత అందలి విషయాలను మేము ప్రకటింపజాలక పోయితిమి. అధ్యక్షుని యుపన్యాసములో గత సభనుండి నేటి వరకు జరిగిన పరిశోధనలు, గ్రంథ ముద్రణములు, పురాతన నిర్మాణముల చరిత్రమున్నగు విషయాలను గురించి ఒక సమగ్రమగు సింహావలోకనమును చేసి యున్నారు. భారత దేశములోని ప్రతి మండలమందును జరిగిన సంస్కృత ఫార్సీ అరబీ ప్రాకృతభాషలలోని కృషిని వారు తెలిపియున్నారు. అట్టి గ్రంథాలలో ముఖ్యమైనవి విజయనగర సామ్రాజ్య కాలములో ఈదేశానికి వచ్చి చరిత్ర వ్రాసిన అబ్దుర్రజ్జాక్ యొక్క మట్లసా దైన్ అను గ్రంథమున్నూ సాయణునికంటె పూర్వికుడైన వెంకటమాధవుడు వ్రాసిన ఋగ్వేద భాష్యమున్నూ, ప్రచురింపబడినవని తెలిపినారు. అందు ఋగ్వేద భాష్యము ఒక భాగమే ముద్రితమైనదనియు తక్కినవాటికి ద్రవ్యాభావముచే ముద్రణకష్టము లున్నవనియు అందుచేత బ్రిటిషిండియా ప్రభుత్వమువారును, దేశీ సంస్థానాలవారును సాయపడవలెననియు అధ్యక్షులు కోరుటలో వారి భావమైశాల్యము వ్యక్తమగుచున్నది. జైన మత వాఙ్మయములో పుష్పదంతుని మహాపురాణమను గ్రంథము హైదరాబాదు రాష్ట్రములోని మలిఖేడులో దొరికెననియు అదిప్పుడు బొంబాయిలో ముద్రితమగుచున్నదనియు తెలిపినారు. ఈ రాష్ట్రములో సంస్కృతాంధ్రభాషలలో అముద్రిత గ్రంథాలును శాసనములును జైన వాఙ్మయమున్నూ జైనశాసనములున్నూ అపారముగా పరిశోధకులకు దొరుకగలవని పైయంశమే చాటుచున్నది-పైగా మాఅనుభవముకూడ అదేవిషయమును తెలుపుచున్నది. హైదరాబాదు ప్రభుత్వమువారు దీనిని గురించి అభిమానము వహించితే చాలాగొప్పపని జరుగగలదు.

మద్రాసులో అడ్యారు లైబ్రరీవారు నాగార్జునుని భావసంక్రాంతి శాస్త్రముతోపాటు భావసంక్రాంతి సూత్రములు అను గ్రంథమును ప్రచురించినారని తెలిపినారు. ఇది ఆంధ్రులకు సువార్త. హైదరాబాదులో జరిగిన కృషిని గురించి అధ్యక్షులు ప్రత్యేకముగా తెలిపియున్నారు. "మన దయామయులగు ప్రభువులైన నవాబ్ మీర్ ఉస్మానలీ ఖాన్ బహద్దరు ఖుల్లసుల్తానహూముల్కహూ వ సల్తనతహూ గారు అనేక సంస్థలకు ఉదారముగా సహాయముచేసినారు" అని తెలిపినారు. భాండర్కరు సంస్థకు, అరవిందాశ్రమమునకు, ఆంధ్రవిద్యాపీఠానికి, శాంతినికేతనానికి, బెనారస్ విద్యాపీఠానికి ఉదారముగా ద్రవ్యమిచ్చినారని తెలిపినారు. ఇదంతయు అక్షరమక్షరమునిజమే. ఇట్టి దానాలకు హైదరాబాదు ప్రభుత్వము హైదరాబాదు ప్రభువులు ప్రసిద్ధికాంచినట్టివారు. ఈ దానాలమూలాన బయటి సంస్థలు చాలా లాభముపొందుట నిస్సందేహము. కాని రాష్ట్రవాసులకు దీని వలన నష్టమే. మన ప్రభుత్వమువారు బయటికిచ్చుట తగ్గించుకొని రాష్ట్రములోని సంస్థలకే యీద్రవ్యాన్ని యిచ్చినట్లైతే ఏనాలనోపడియున్న మన పరిశోధకులు అఖిలభారత ప్రశస్తికి ఇంతవరకే వచ్చియుండెడివారు. కావున ఇకముందైనను మనప్రభుత్వమువారు బయటిసంస్థలకు ఇచ్చుటను మాని తమప్రజలే స్థాపించిన సంస్థలకు ద్రవ్య సహాయము చేయవలెనని మనవి చేయుచున్నాము. అయితే అట్టి సంస్థలు హైదరాబాదు రాష్ట్రములో ఎక్కడున్నవి అని ప్రశ్నించ వచ్చును.

అట్టివిమనరాష్ట్రములో లేకపోలేదు. ఓరుగల్లులో ఒకటిరెండు పరిశోధకమండలులున్నవి- ఇంచుమించు ౨౦సంవత్సరాలనుండి లక్ష్మణరాయ పరిశోధకమండలి పనిచేయుచున్నది. ప్రాచ్య మహాసభాధ్యక్షులవారు ఇతర ప్రాంతాలలోని చిన్నచిన్న సంస్థలను గురించి ముచ్చటించినారు. లక్ష్మణరాయ పరిశోధక మండలి పేరే యెత్తుకొనలేదు. ఈ మండలి ఇంచుమించు ఒక ౧౦౦ అముద్రిత సంస్కృతాంధ్ర గ్రంథాలను సేకరించినది. అముద్రితమైన ౫౦౦శాసనాల ప్రతులను తెచ్చిపెట్టినారు. అందు ఇంచుమించు ౧౨౦ శాసనాలను తెలంగాణా శాసనములు అను పేరుతో ఎనిమిది పదేండ్లనాడే ముద్రించినారు. సికింద్రాబాదుకు పండిత ప్రకాండులైన శ్రీ చిటరెమరము వీరభద్రశర్మగారు స్వయముగా బీదవారైనను అమూల్యములైన అముద్రిత గ్రంథాలను కొన్నింటిని సేకరించియున్నారు. ఎవ్వరును ఇంతవరకు విడదీయజాలని రాయలసీమలోని ఒక బౌద్ధశాసనాన్ని చదివి ప్రకటించినారు. మరొక ఉత్తరహిందూస్థాన పాలీ శాసనాన్ని అదేవిధముగా గొప్పపరిశోధనచేసి ప్రకటించినారు. ఇవి సామాన్యవిషయములా? మన యింటిపండితులను ఎంతచులకనగా చూచేదెందుకు? మనమే వారిని లెక్కపెట్టకున్న ఇతరులకేమంత అభిమానముండును. ఇట్టిపత్తమ పండితునికి మన ఉస్మానియా విద్యాపీఠములో స్థానము దొరకకపోయెను.

హైదరాబాదు రెడ్డి గ్రంథాలయములో ఇంచుమించు ౬౦ సంస్కృతాంధ్ర అముద్రిత గ్రంథాలున్నవి. ... వారు తాళపత్రగ్రంథాలను ఆంధ్రవిద్యాపీఠానికిమాని వపుత్పించుకొని... ఈ శక్తి

శ్రీకృష్ణదేవరాయాంధ్ర భాషానిలయము

వైజ్ఞానిక సభలు

ఏప్రిలు ౨ గురువారమునుండి, ౪ శనివారమువరకు,
ప్రతిదినము సాయంకాలము ౬. గం॥ నుండి పైసభలు జరుగును

కార్యక్రమము

౨-౪-౪౨ నాడు

అధ్యక్షులు:- శ్రీ డా. కామేశ్వరరావుగారు, డి. యస్. సి.
ఉపన్యాసములు: "భారతీయ విజ్ఞానశాస్త్రములు" అనువిషయముపై
శ్రీ పండిత చి. వీరభద్రశర్మగారు,
"ఆయుర్వేదవిజ్ఞానము" అనుదానిపై
శ్రీ ఇ. సీతారామారావుగారు, ఎం. ఎస్సి.

౩-౪-౪౨ నాడు

అధ్యక్షులు:- శ్రీ మృత్యుంజయ రావుగారు, ఎం-ఎస్సి.ఎల్-ఎల్.బి
ఉపన్యాసములు: "ఆధునికయుద్ధపద్ధతులు" అనుదానిపై
శ్రీ వి: భీమయ్యగారు, ఎం. ఎస్. సి.
"శరీరాస్వరూప పరిణామములు"
శ్రీ డి. గోపాలరావుగారు, బి. ఎ బి- ఇడి-

౪-౪-౪౨ నాడు

అధ్యక్షులు:- శ్రీ బి. వి. రమణారావుగారు, ఎం. ఎస్. సి.
ఉపన్యాసములు: "ఫిలిమ ప్రదర్శనము" ఇత్యాది
శ్రీ శ్రీనివాసాచార్యులుగారు, బి- ఎ.
"వృక్షశరీరములోని-రహస్యములు" అనుదానిపై
శ్రీ ఆయుర్వేదాచార్య, వే. తి. రామానుజ స్వామిగారు

సోదర సోదరీమణులందరును సభాలమునకు దయచేయ ప్రార్థన.

విధేయుడు,
బిదురు వేంకటశేషయ్య,
గౌ. కార్యదర్శి.

కృ. పి. ప్రెస్.

३९ वीं पुण्यतिथिके अवसरपर

जगदगुरु वीरभद्रशिवाचार्य

—व्रजवल्लभ द्विवेदी—

अत्यन्त प्राचीन इस नगरीमें अनेक मठ विद्यमान हैं। उनमें जंगमवाड़ी मठ अत्यन्त प्राचीन है। विक्रम संवत् ६३१ का काशीके राजा जयनन्ददेवका दान पत्र ही इस मठकी प्राचीनताका प्रत्यक्ष प्रमाण है। जंगमवाड़ी मठकी प्राचीनताके बारेमें कल्याणके 'शिवांक' (वि.सं. १९९)), 'गाण्डीवम्' संस्कृत साप्ताहिक (२६-१२-१८६५) तथा 'आज' (७-१२-५०) आदि हिन्दी पत्रोंमें विशेष विद्वानोंके लेख छप चुके हैं।

काशीका यह जंगमवाड़ी मठ वीरशैव धर्मके प्रधान पांच जगदगुरु पीठोंमेंसे एक है। इस पीठकी परम्परामें ८४ जगदगुरू हो चुके हैं। वर्तमान पीठाधीश्वर श्री १००८ जगदगुरू विश्वेश्वर शिवाचार्य महास्वामीजी ८५ वें जगदगुरु हैं। इस पीठ परम्पराके प्राचीन सभी महन्त तपस्वी, त्यागी, योगी एवं विद्वान हो गये हैं।

इस पीठके ८४ वें महन्त श्री १००८ जगदगुरु वीरभद्र शिवाचार्य महास्वामीजी संस्कृत प्रकाण्ड विद्वान ही नहीं, अनेक भारतीय भाषाओंके ज्ञाता, इतिहासज्ञ तथा श्रेष्ठ संशोधक भी थे। आप विद्यार्थी जीवनमें चिदरेमठ वीरभद्र शास्त्री नामसे प्रसिद्ध थे।

आपका जन्म आन्ध्र प्रदेशके नलगोंडा ग्राममें हुआ। आपके पिताका नाम चिदिरेमठीय पंडित नागभूषण शास्त्री तथा माताका नाम श्रीमती स्यामलाम्बा था। आपकी प्राथमिक शिक्षा जन्म स्थानमें ही हुई। बादमें आपने हैदराबाद, संस्कृत भाषापर पूर्ण अधिकार था। साथ ही बंगला, उर्दू और अंग्रेजी भाषाओंकी भी समुचित जानकारी थी।

आपने संस्कृत वांङ्मय चरित्र, शिवपंचस्तवी व्याख्या, शिवपंचविंशति लीला शतक, ऋग्वेदानुवाद (प्रथमाष्टक), लिंग, धारणविधि, वीरशैवविवाह विधि, आन्ध्र वीरशैवरू, मालविकाग्निमित्र व्याख्या, लिंगधारण सिद्धान्त मीमांसा परिभाषाकी तेलगू व्याख्या मठमुलु-मन्दिरमुलु, काशी पीठासे प्राचीनत्व, श्रीकरभाष्य प्रास्ताविक, रेणुविजय प्रसक्ति आदि ग्रन्थोंकी रचना की। इसके अतिरिक्त 'समाजका अग्नि-कुण्ड', 'लग्न यामन्न', 'वरशुल्क व्याघ्र' आदि लघु कथाएं एवं शताधिक निबन्ध विभिन्न पत्रपत्रिकाओंमें प्रकाशित हुए। आपकी इस विद्वत्तासे प्रभावित होकर काशी संस्कृत साहित्य समाजने अपने १० वें वार्षिक अधिवेशनके अवसरपर म.म. मुकुन्द झा बक्षीकी अध्यक्षतामें आयोजित सभामें 'विद्यारत्न' उपाधि देकर आपका सत्कार किया।

कविता रचनेकी प्रतिभा आपमें बाल्य कालमें ही थी। आप 'बालकवि' कहे जाते थे। संस्कृत, हिन्दी, कन्नड़, एवं तेलुगु भाषामें आप अनेक पद्य लिखे हैं और उनमेंसे अधिकांश पद्य विभिन्न प्रसंगोंमें छप चुके हैं। अपने प्रभावशाली व्याख्यानों द्वारा आपने आन्ध्र, कर्नाटक, महाराष्ट्र आदि प्रदेशोंमें धर्म और संस्कृतिके क्षेत्रमें अपूर्व जागृति पैदाकी थी। सन् १९३५ में आप कर्नाटक प्रदेशके यादगिरी शंकर संस्कृत कालेजमें

नारायणपेठ आदि स्थानोंकी संस्कृत पाठशालाओं में पंच काव्य, नाटक आदि ग्रन्थोंका अध्ययन किया।

हैदराबाद हाईकोर्टके वकील श्रीमान् बापूराव देशमुखजीकी विशेष आर्थिक सहायतासे आप काशी आये और यहां श्री विश्वाराध्य गुरूकुल जंगमवाड़ी मठमें निवास कर दस सालतक कठोर परिश्रम करके कलकत्ता संस्कृत एसोसियेशनकी वेदतीर्थ, काव्यतीर्थय स्मृतितीर्थ, सर्वदर्शनतीर्थ एवं मथुरा व्रज मण्डल युनिवर्सिटीकी साहित्य विशारद तथा धर्माचार्य आदि के अनेक परीक्षाएं प्रथम श्रेणीमें उत्तीर्णकी। इस तरह आप वेद-वेदान्त–न्याय–मीमांसा–सांख्या–योग–धर्मशास्त्र आदि भारतीय प्राचीन शास्त्रोंके अच्छे विद्वान बन गये।

इतिहासका भी आपको अगाध ज्ञान था। आप भारत वर्षकी बीस तरहकी प्राचीन लिपियोंके ज्ञाता थे, जिसके कारण आपको देशके कितने ही पुराने शिलालेखों तथा ताम्रशासनोंको पढ़नेमें सफलता मिली थी। उत्तर प्रदेशके एक प्राचीन शिला लेखको पढ़कर उसका सही अर्थ आपने बिहारकी सुप्रसिद्ध 'पुरातत्व' नामक पत्रिकामें प्रकाशित कराया था, जिसके अर्थके बारेमें १९३३ तक विसंवाद रहा। आपके इस लेखकी प्रशंसा इंगलैण्डकी रायल एशियाटिक सोसाइटी जैसी बड़ी-बड़ी संस्थाओंने की थी।

महामहोपाध्याय गौरी शंकर हीराचन्द ओझाके सम्मानमें वि.सं. १९९१ में प्रयागसे प्रकाशित 'भारतीय अनुशीलन' नामक ग्रन्थमें 'विजयादित्यका अम्मणगि ताम्र पत्र' आपका लेख पुरातत्वके क्षेत्रमें अत्यन्त महत्व रखता है।

आपका तेलुगु, कन्नड़ मराठी, हिन्दी और

प्रिन्सिपल पदपर नियुक्त हुए। बादमें आपने सिकन्दराबादमें ही 'वीरशैव गुरूकुल' नामक संस्कृत पाठशाला तथा 'शैवभारती भवन' नामक पुस्तकालयकी स्थापना की। 'विभूति' नामके तेलुगु मासिक पत्रका सम्पादन भी आपने प्रारम्भ किया।

बहुमुखी प्रतिभा, कर्मठता एवं शास्त्रीय ज्ञानकी गम्भीरताके कारण आप सन् १९४४ में विजया दशमीके पवित्र अवसरपर जगमवाड़ी मठके जगदगुरु पदपर प्रतिष्ठित किये गये।

काशी पीठके जगदगुरू पदपर आप केवल चार साल ही रहें, लेकिन इस अल्पावधिमें आपने जंगमवाड़ी मठमें एक 'ज्ञान मंदिर' ग्रन्थालयकी स्थापना की, जिसमें दस हजारसे भी अधिक विभिन्न भारतीय भाषाओं एवं शास्त्रोंके दुर्लभ प्राचीन ग्रन्थोंका तथा ताम्रपत्र पर लिखी सहस्राधिक हस्त प्रतियोंका संग्रह है। काशीमें अपने ढंगका यह विशिष्ट ग्रन्थालय है। इस ग्रन्थालयका प्रत्येक ग्रन्थ आपकी अद्भुत अध्ययन शीलताका परिचय देता है। इस ग्रन्थालयकी अनेक ताडपत्रीय हस्तप्रतियोंको मैसूर विश्वविद्यालयके प्राच्य विद्या संशोधनालयने माइक्रोफिल्म तैयार कर विद्वानोंके लिए सुलभ बना दिया है।

'शिवधर्म ग्रन्थमाला' नामसे एक ग्रन्थमालाका प्रकाशन भी आपने प्रारम्भ किया था। अल्प अवधिमें ही इसमें अनेक धार्मिक तथा दार्शनिक ग्रन्थोंका प्रकाशन हुआ। साहित्यके क्षेत्रमें यह आपका बहुत बड़ा योगदान था। आयुके हर एक क्षणको आपने विद्यासम्पादन तथा उसके प्रसारमें लगाया।

